Şu Yeryüzü Ermeydanı – 1. Cilt

Halil Delice

halildelice.com

13

Şu Yeryüzü Ermeydanı

Türkiye SON KALE

Ermeydanı Yeryüzünün Hayır Meydanı Kılınışının, Kırkpınar'ın, Türkiye'nin Son Kale Oluşunun, Osmanlı Cihan Devletinin 27. Yüzyıla Uzanışındaki Sırrın Romanı

ÜÇ YÜZBİN YILLIK ZAMAN DİLİMİNİ ANLATAN VE KAHRAMANLARI DEĞİŞMEYEN İLK ROMAN

xxx

"Ve demiştik ki: Ey Âdem, sen eşinle beraber Cennet'te yerleş, Ondan (Cennet'in yiyeceklerinden) neresinden isterseniz ikiniz de bol bol yiyin. Fakat şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa ikiniz de nefsinize zulmedenlerden olursunuz.

Nihâyet şeytan, onların (Âdem ile Havvâ'nın ayağını kaydırdı) Cennet'ten çıkarılmalarına ve içinde bulundukları nimetten uzaklaştırılmalarına sebep oldu.

Biz de, birbirinize düşman olarak buradan (yere) inin. YERYÜZÜNDE sizin için belli bir vakte (ömrünüzün sonuna) kadar yerleşme ve ondan istifade imkânı vardır, demiştik." (Bakara sûresi: 35, 36)

"Ey îmân edenler! Sizden kim dîninden dönerse, Allahü teâlâ, başka bir kavim getirir. Allahü teâlâ onları sever. Onlar da Allahü teâlâ'yı severler. Mü'minlere tevâzû ederler. Kâfirlere karşı şiddetlidirler. Allah yolunda cihâd ederler. Ayıplanmaktan çekinmezler. Bu Allahü teâlâ'nın bir ihsânıdır. Dilediği kullarına verir. Allahü teâlâ'nın fadlı (lütfu, keremi) çok geniştir ve her şeyi

bilendir." (Mâide sûresi: 54)

"Ümmetimden hak üzere bir taife, kıyamete kadar galip olarak cihad eder." [İbni Asakir]

"Korkut Ata ayıtdı. Âhir zamanda hanlık gerü Kayı'ya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmet kopınça. Bu didügi Osman neslidür."

Oğuzname

"Kabirden gelen ses ne der, fark ettin mi?"

Şaşırdı. Eyüp Sultan Hazretlerinin türbesi önünde bulunuyorlardı, İstanbul'un fethinin 562. yıl dönümünde, 29 Mayıs 2015'te... 11 Şaban 1436 Cuma gününde...

Herkes Yenikapı'daki büyük kutlamaya koşarken, onlar, Peygamber Efendimizin mihmandarı ve bayraktarının huzurundaydılar.

Sual üzerine nasıl hareket etsin, ne desin bilemedi. Sandukaya yaklaşılıp dinlemeli mi yoksa fark etmedin mi demeliydi. Sualde duyduğuna ima vardı... Hüsn-i zannın ve edebin bu derecesi...

Sual sahibi cevap beklemeden söze devam etti de zor durumdan kurtuldu.

"Osmanlı torunlarına sesleniyor. 'Ey Osmanlı torunları! Bizler... Sizin Müslüman olmanız, iki cihan saadetiniz için, vatanımızı, evimizi-barkımızı, çoluk-çocuğumuzu terk ettik. Buralara kadar geldik İ'lâyı kelimetullah için. İnsanlar yanmasın, Müslüman olsunlar diye canımızı feda ettik.

İnsanoğlu dünyada ve âhirette mutlu olsun, bütün canlılara merhamet edilsin, Ermeydanı Yeryüzü yaşanılır, hayır meydanı, Müslümanlar, mazlumlar için kale kılınsın, bir kelebek bile incinmesin, israf, ifsat olmasın, bütün canlılarla birlikte suyun, havanın, taşın toprağın da hakkı gözetilsin, Yeryüzü Cennet, Anadolu son kale olsun diye geldik.

İstanbul fethedilsin, bu fetih, Yeryüzünün diğer yerlerinin fethine, ebedi güzelliklere açılmasına, hayır meydanı kılınmasına vesile olsun, Anadolu, Kıyamet'e kadar hayır meydanı, sulh diyarı kalsın, insanlığın, merhametin son adası, son kalesi olsun diye koştuk.

Allahü teâlâ'nın rızasına, Peygamber Efendimizin müjdesine kavuşmak için geldik.

Peki, siz ne yapıyorsunuz? Kavuştuğunuz nimetlere başkalarının da kavuşması için gayret ediyor musunuz? Son Kale için çalışıyor musunuz?' diyor."

Yaşlı gözlerle bir müddet baktı.

"Evet... Eyüp Sultan Hazretleri bunları söylüyor? Ne dersin? Gayret ediyor muyuz?"

Osmanlı torunları diyen Osman Gazi'nin neslinden gelene, Kayı Boyu'nu temsil edene, sürgünden nice çileler çekene baktı. Gözler ne görmüş, gönle hangi yük binmişti ki gözyaşları akmaya durmuştu. Sualin cevabını en iyi sual eden biliyordu, ama mademki sorulmuştu cevap verilmeliydi.

"Efendim. Uzun zamandır ehl-i sünnet yolunu, İmam-ı Rabbani Hazretlerinin iman, amel ve ihlasla ilgili bildirdiklerini nakleden kitaplar dağıtılıyor hem memleketimizin en ücra köşesine hem de dünyanın dört bir tarafına... Televizyon, radyo, gazete ve internet gibi neşir vasıtalarıyla da yayılıyor."

"Evet, yayılıyor ama yeterli mi? Bizden sonrakilere bayrağı devredebiliyor, değişen şartlara ayak uydurabiliyor muyuz? Elektronik teknolojinin akıl almaz şekilde gelişmesiyle bilgi nakli, nitelik ve şekil değiştirdi.

Malazgirt, Kosova, Mohaç gibi savaş meydanlarının yerini ekranlar aldı. Artık, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı, İlk Kale Türkiye'yi Son Kale kılmak, savaş meydanlarında değil, ekranlarda olacak. Hakikati ekranlardan insanlara ulaştıramazsak mesul olacağız. Zamanın diliyle ve iletişim vasıtalarıyla Yeryüzünü hayır meydanı, İlk Kale Türkiye'yi Son Kale kılmaya gayret etmezsek yüce Mevla'ya nasıl hesap veririz?"

Bir şey dikkatini çekti. İki defa İlk Kale Türkiye demişti. Çok merak etti. Elinden olmadan sözünü kesti.

"Efendim. Çok özür dilerim. Sözünüzü kestim. İlk Kale Türkiye'yi Son Kale Kale kılmak dediniz. İlk Kale demekle neyi kast ettiniz?"

Gülümsedi.

"Evet, öyle dedim. Türkiye insanlığın İlk Kalesi'dir. Kur'ân-ı Kerimde, Hûd suresi 44. ayet-i kerimesinde Nuh aleyhisselâmın gemisinin Cudi Dağı'na indiği bildirilmektedir. Cudi Dağı, Hakkari'nin Cizre ilçesindedir. Bu dağın zirvesine, sefine, gemi denmektedir. Hemen yakınında Seksenler Köyü ve Cizre'de Nuh aleyhisselâma ait olduğu söylenen kabir vardır. Bütün bunlar... Nuh aleyhisselâmın gemisinin Türkiye'ye indiğini ve Türkiye'nin Allahü teala tarafından İlk Kale olarak seçildiğini göstermektedir. Bunun için İlk Kale Türkiye dedim."

Duyduklarıyla aklı başından gidecek gibi oldu. Söz sahibi ise Eyüp Sultan Hazretlerini işaret ederek sözüne devam etti.

"Şu kabirde yatan Eyüp Sultan Hazretleri gibi binlerce sahabî... Vatanlarını terk ettiler bir daha dönmemek üzere, Yeryüzünü hayır meydanı kılmak, insanlara hakikati ulaştırmak, Yeryüzündeki imtihanlarını verebilmek için... Yüzlercesi Anadolu'ya, İstanbul'a geldiler, bu toprakları şereflendirdiler.

Mevlana Celâleddin Rûmi, Emir Sultan Hazretleri gibi on binlerce evliya, memleketlerini terk edip Anadolu'ya koştu, burasını Son Kale kılmak için...

Şimdi şartlar değişti. Bir noktadan bütün dünyaya ulaşmak mümkün... Hakikati perdelemek, değiştirmek gayretinde olanlar, ekran vasıtasıyla, yatak odalarımıza, cebimize girdiler, zihinleri işgal ettiler... Anadolu'daki uyanışı bastırmak, Son Kale'yi yerle bir etmek gayretindeler. Ah, vah etmekle, ucundan, kenarından tutmakla mesuliyetten kurtulamayız?

Savaşların, darbelerin, ekonomik krizlerin arkasında Siyonizm var. Ve hedef Yahudilerin dünya hâkimiyetidir. CIA'nın eski başkanı Graham Fuller, "İslamsız Dünya' adlı eserinde, 'ABD liderliğinde dünya hâkimiyetinin, yani Yahudi hâkimiyetinin önünde en büyük engel İslamiyettir. İslamiyetin kalesi olan Türkiye yıkılmadan bu hedefe ulaşılamaz" diyor.

İslam Dünyasının yeniden sömürge olması için Türkiye'ye karşı bin yıldır devam eden Haçlı Seferleri iyice sıklaştırıldı... Hıristiyan Misyonerler Birliğinin lideri açıkça "803 yıllık Endülüs'ü ve 622 yıllık Osmanlıyı, Hindistan Timurlularını yıktık, eninde sonunda

Türkiye'yi de yıkacağız" demektedir...

Yaşadığı çok büyük acılardan, dört yıl süren göçten sonra İstanbul'a gelen, Eyüp Sultan'a yerleşen büyük zât, son yüz yılın en büyük âlim ve evliyası, mürşidi kâmili, "Osmanlının İslamiyet'e hizmeti, eshâb-ı kiram (rıdvanullahi aleyhim ecmain) efendilerimizden sonra gelir. Makamları ise Tabiin Efendilerimizden sonra gelir" buyurdu.

İkinci Dünya Savaşında Alman orduları sınırlarımıza yaklaştığında o büyük zâtı, Hicaz'da bulunan akrabaları Mekke-i Mükerremeye davet ettiler. Ancak bu davete icabet etmedi. "Ben Türkiye'yi bırakıp bir yere gitmem. Müslüman için yaşanacak yer burasıdır. Ehl-i sünnetin kuvvetli olduğu yerdir. İslamiyet bu memleketten giderse ne Hind'de kalır ne Sind'de" buyurdular.

"Efendim, yani Türkiye'nin Son Kale olduğuna mı işaret etmiş?"

"Evet. İşaret etmekle kalmamış. Türkiye'nin Son Kale olarak devam etmesi için her türlü gayreti göstermiş. Bugün Türkiye'de ve dünyada ehl-i sünnet itikadı varsa O'nun ve talebelerinin sayesindedir."

Sualler, beynini mengene gibi sıkıştırdı. Hocası daha önce pek söylemediği bir şeyleri söylemişti. Özellikle de Son Kale sözünü, daha önce onun ağzından hiç işitmemişti. Şimdi niçin ısrarla Son Kale diyordu. Suallere sualle cevap aradı.

"Efendim... Oğuzname'de 'Korkut Ata ayıtdı. Âhir zamanda hanlık gerü Kayı'ya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmet kopınça. Bu didügi Osman neslidür' diye yazmaktadır.

Osmanlı yıkıldı. O'nun devamı kabul edilen ve sizin Son Kale diye söylediğiniz Türkiye içerde ve dışarıda çok çetin şartlarla karşı karşıya... İngiliz ve Yahudi'nin kıskacında... Siz de söylediniz. Hakikati perdelemek, değiştirmek gayretinde olanlar, ekran vasıtasıyla, yatak odalarımıza, cebimize girdiler, zihinleri işgal ediyorlar...

Bu şartlarda Dede Korkut'un söyledikleri yalnızca bir temenni

mi? Yoksa gönül ehli bir zatın, gönlüne doğan keşifle kerametiyle söylediği bir söz mü? Kıyamet'e kadarki zaman içinde hâkimiyet tekrar Osmanlı torunlarına gelir mi? Anadolu, sizin tabirinizle, İslâmiyetin, ehl-i sünnetin Son Kalesi olabilir mi? Yeryüzünü hayır meydanı, kale kılmaktan bahsettiniz, bu ne demektir?"

Tam cevap verecek iken kulakları sağır eden bir gürültüyle irkildiler. Gökyüzünden geliyordu. Baktılar... Dört gösteri jeti, yayından fırlayan ok gibi güneşin doğduğu yöne gidiyordu, arkalarından kırmızı-beyaz iz bırakarak...

Bunlar, İstanbul'un fethinin 562. yılı kutlamalarına katılan Türk yıldızlarıydı. 562. Yıl Kutlamaları yapılıyordu. "Yeniden Diriliş Yeniden Yükseliş" ismiyle 2 milyon Osmanlı torununun, jetlerin ve 562 kişilik askeri mehter takımının katılımıyla... Bu, 562 yıl içindeki en muhteşem, en anlamlı ve yeni fetih, diriliş hedeflerinin çizildiği kutlamaydı.

Bir müddet jetleri izledi, sonra gülümsedi.

"Cevap... Bu jetlerde... Bu jetlerin sayısında... Bunların uçmasına sebep olan fetihte, 562'yi meydana getiren rakamlarda... Fethin bu seneki kutlanış şeklinde ve manasında... Anatolia'nın Anadolu ve Türkiye oluşunda... Osmanlı'nın kuruluşunda ve tarih sahnesinden çekilişinde, İstanbul'un fethinde...

Ok ve yayda... OĞUZ HAN'ın ALTIN YAY ve GÜMÜŞ OKLARINDA...

Mekke, Kudüs ve İstanbul'un, hedefe yönelmiş ok gibi aynı doğruda yer almasında...

Muhyiddin-i Arabi Hazretlerinin kitaplarında, Âlûsî'nin Gâliyye, Hüseyin bin Halef'in Burhân kitabında (1), İmam-ı Rabbani Hazretlerinin mektuplarında, Eyüp Sultan Hazretlerinde... Oğuznâmelerde, Sarı Saltuk'ta, Kırkpınar'da...

Ermeydanı Yeryüzünün hayır meydanı, kale kılınışında, Osmanlı'nın cihan devleti oluşunda, Kırkpınar'da ve 27. Yüzyıla uzanan sırda, Âdem aleyhisselam ve Havva validemizin Cennet'ten Yeryüzüne indirilişinde...

Cevap Anadolu'da... Anadolu'nun İslâmiyetin son kal'ası oluşunda...

Gaybı ancak Allahü teâlâ bilir, bir rüya gördüm. Rüyamda, 'On dokuz ayı geçmeyen bir zaman içinde... İstanbul'un Fethinin 562. Kutlamalarında hedef ilan edilen 'Yeniden Diriliş Yeniden Yükseliş'in gerçekleşmesinin öncüsü olacak gelişmeler yaşanıp, Anadolu insanı bunun gereğini yaparsa... İşte o zaman, Anadolu, insanlığın son kalesi, mazlumların son sığınağı, Allahü teâlâ'nın adaletini Yeryüzünde yerine getirecek alperenlerin yetiştiği kutlu mekân olabilir' denildi.

Uzun uzun jetlere baktı. Sonra; "1975 yılında vefat eden İngiliz tarihçisi Arnold Joseph Toynbee, 'Osmanlı yıkılmış bir devlet değildir. Durdurulan bir medeniyettir. Önündeki tarihi engeller kaldırılırsa, durdurulduğu yerden yürüyüşüne devam edecektir. Osmanlı insanlığın geleceğidir. Son iki yüzyılın en büyük hâdisesi, Ehl-i Sünnet'in, Anadolu ve Hindistan'da çökertilmesidir. Bu; sadece müslümanlar açısından değil dünya tarihi açısından da, böyledir' diyor.

Osmanlıyı tarih sahnesinden silen İngilizlere mensup birinin bu sözleri söylemesi, bu kutlamaları çok daha anlamlı kılıyor. İnancım odur ki, evet, Ehl-i sünnetin temsilcisi, yaşatıcısı Osmanlı, yıkılmadı, durduruldu, yürüyüşüne devam edecek, Ehl-i sünneti tekrar canlandıracak, o, insanlığın geleceği, Anadolu da Son Kalesi olacak... 562. Kutlama da bu gelişin habercisi inşâallah..." dedi.

Yanlarına bir genç geldi, on sekiz-on dokuz yaşlarında... Selam verdi. Konuşmasını kesti, selamı aldı, gencin yüzüne baktı, bakmasıyla da kala kaldı. Eyüp Sultan Hazretlerinin huzurunda duasını yapan genç, ayrıldı ama o, bakışlarıyla onu takip ediyordu. Gözden kaybolunca yanındakine döndü.

"Ahmed Namık-i Câmi Hazretleri 'Benden sonra her dört yüz yılda bir Ahmed gelir. Onlarla ehl-i sünnet tekrar kuvvet bulur' buyurmuştur. Onun vefatından dört yüz sene sonra İmam-ı Rabbani Müceddidi Elfi Sânî Ahmed-i Fârûkî hazretleri gelmiştir. O günden bugüne dört yüz yıl dolmak üzeredir. Ümidimiz odur ki

yeni bir Ahmet, gelmiştir veya gelmek üzeredir. Ümidimiz odur ki Altın Yay ve Gümüş Okları kuracak, Kalem, Könül ve Kılıç kızıl elmasını bir araya getirecek Oğuz Han nesli de gelmiştir veya gelmek üzeredir."

Elini omzuna koydu, hafifçe sıktı.

"Peygamber Efendimiz Kıyamet'e kadar hak üzere bulunan bir milletin olması için dua etmiş, bu duası kabul edilmiştir.

Kıyamet'e kadar ki zaman içinde doğru itikadın, hak yolda bulunanların, mazlumların sığınağı olmak ve Allahü teâlâ'nın adaletini Yeryüzünde yerine getirmek... Bu ikisi, tekrar Osmanlı torunlarına gelir mi? Anadolu, İslâmiyetin, ehl-i sünnetin Son Kalesi olabilir mi? Bunları merak ediyorsun öyle mi?"

"Evet, efendim."

"Bu ikisinin gerçekleşmesi ancak kılıç, kalem ve könülü bir araya getirecek doğru itikatlı, ihlas ve takva sahibi kulların Anadolu'da bulunmasıyla mümkün olur. İşte bu zaman ilahi yardım gelir, o gelince de Son Kale mümkün olur."

Heyecanla sual etti.

"Efendim bu bahsettiğin kullar kaç kişi olursa ilahi yardım gelir?"

Gülümsedi.

"Sayı yok... Âlimlerimiz buyurmuşlar ki... Askerler, doğru itikatlı, ihlas ve takva sahibi iseler, yani haramdan sakınıyorlarsa, beş vakit namazlarını kılıyorlarsa, ellerinden geldiğince sebeplere sarılmışlarsa ve başlarındaki Emire itaat varsa... İlahi yardım gelir, ilahi yardım gelince de düşmanın sayı ve silahı ne olursa olsun zafer gelir. Çünkü gelen ol emriyle kâinatı var eden yüce Yaradan'ın yardımıdır, bu yardım karşısında her şey çaresiz kalır. Hazreti Ömer radıyallahü anh, düşmandan değil, Allahü teâlâ'dan kork, askerin içinde haram işleyen bulunmasın. Eğer bulunursa düşmandan ne farkın kalır buyurmuştur.

Tepeden tırnağa titredi, heyecanlandı. "Muhyiddin-i Arabi

Hazretlerinin Eşşeceretün Numaniyye fid-Devletil Osmaniyye kitabında (2); Osmanlı'nın devamı olan devletin yüz yıllık bir uykudan sonra silkelenip uyanacağı, haksızlığa başkaldıracağı, ilahi yardıma kavuşacağı, iki binli yılların ortalarına doğru dünyada onun sözünün geçeceği yazmaktadır. Sizin sözlerinizle kitapta yazanlar birbirini destekliyor" diyebildi.

Sözleri karşısında inanamaz gözlerle kendisine bakanı uzun uzun süzdü.

"Evladım... Bunlar Muhyiddin-i Arabi Hazretlerinin sözleridir, keşifle söylenmiştir. Zamana bağlı olarak söyledikleri, zamanı gelince gerçekleşmiştir. Ümidimiz o ki bunlar da gerçekleşecektir.

İlahi yardımın gelişiyle ilgili sana daha sağlam bir misal vereyim. Talut, Calut ile savaşmaya giderken, askerlerine, nehirden su içmeyin, bu bir imtihandır, dedi. Askerlerinin çoğu sudan içti. Talut'un etrafında yalnızca 313 kişi kaldı. Bunlardan biri de Davut isminde bir gençti. Calut'un kocaman ordusunun karşısına çıktılar. Davut, sapanına yerleştirdiği taşı fırlattı, Calut'u vurdu ve ordu dağıldı. Bir avuç insan kocaman bir orduya galip geldi, sapandan fırlayan bir taş vasıtasıyla... Çünkü o bir avuç insan, halis müslümandı, Allahü teâlâ'ya sığınmışlardı, komutanlarına itaat etmişlerdi, bu da ilahi yardımın gelmesine sebep oldu.

Bütün mesele bizde... Biz Türkiye olarak, bu şartlara ne kadar sahibiz... Bunu anlayabilmek için geçmişi anlamak lazım. Bunu anlatmak da çok uzun sürer, aksatmadan buraya gelebilir misin?"

Büyük bir coşkuyla cevap verdi.

"Evet, efendim."

"O zaman... Her Cuma, sabah namazından sonra şu çınarın altında buluşalım."

Eyüp Sultan Camisi'nin cümle giriş kapısı karşısındaki, Akşemşettin Hazretleri'nin mezar keşfolunduğunda diktiği söylenen çınarı işaret ediyordu. "Haydi, biz de gidelim" diyerek, gencin gittiği istikamete hareket etti.

Altın Yayla atılmış Gümüş Oklar yüreğine saplanmışçasına son

sözlerin şaşkınlığında takip etti.

Tam, Eyüp Sultan Hazretlerinin türbesinin önünden geçiyorlardı ki gönülleri dalga dalga eyleyenlerin en güzeli önlerine çıktı. Kocaman bir ay-yıldızlı bayrak türbenin kapısı üzerinde nazlı nazlı dalgalanıyordu. Uzun uzun baktı...

"Sır, hilâl ve yıldızın al rengin üzerinde buluşmasında. Hilâl, yıldızla al bayrağın üzerinde; Oğuz Türkü de, devlet-i ebet müddet, Anadolu Son Kale ve nizam-ı âlem diyerek Yeryüzünü hayır meydanı eylerken Ermeydanında buluştu.

O Hilâl ki... Peygamber Efendimiz Hilâl'i gökyüzünde görünce; 'Ey Rabbim! Bize bunu bereket ve iman ve selamet ve İslâm hilâli eyle' diye dua etmemizi emretmiştir. Biz de Hilâl'i al bayrak üzerinde görünce aynı duayı edelim" dedi.

Dua etti ve uzaklaşan gence yetişmek ister gibi hızla yürüdü. Hemen önünde kanatlanan allı beyazlı bir kelebeği fark etti. Uzun uzun baktı, gülümsedi.

"İnsanoğlunun yürüyüşü... Bu ermeydanı, imtihan meydanı Yeryüzünde Âdem aleyhisselam ile başlayan öyle bir yürüyüş ki... Kelebeğin kanadında gerçekleşir. Varış; ya ebedi güzelliğe ya da ebedi felaketedir.

Oğuz Türkünün son bin yılda yürüyüşü ise hem kendisinin hem de insanlığın ebedi saadeti için oldu..."

Sonraki ilk Cuma sabahı buluştular ve anlattı...

[Hiçbir şey yoktu, yalnızca O, Allahü teâlâ var idi.

"Gizli bir hazineydim, tanınmayı sevdim, tanınmak için mahlûkatı yarattım" buyurdu.(3)

Bütün her şeyin yaratılmasına sebep, MUHABBET, sevgiydi.

Allahü teâlâ, ilk önce sevgi şeklinde tecelli ettiği için bu; "taayyün-i hubbî" veya "taayyün-i evvel" bilindi. Nûr-i Muhammedî, hakîkati Muhammediyye isimleri verildi.

"Bütün varlıklara ve zerrelere sirayet etmiş, onların özünü ve var olma sebebini meydana getirmiş olması sebebiyle ancak MUHABBET vasıtasıyla Allahü teâlâ'ya yakınlık ve tanıma mümkün olur" denildi.

Kâinatın yaratılış sebebi muhabbet, sevgiydi.

Allahü teâlâ'nın ilk yarattığı, Peygamberimiz Muhammed aleyhisselamın nûruydu.

Her şey Muhammed aleyhisselamın hürmetine yaratıldı.

Allahü teâlâ hadîs-i kudsîde Muhammed aleyhisselam için; "Sen olmasaydın, sen olmasaydın, hiçbir şeyi yaratmazdım" buyurdu.

Allahü teâlâ sevgili peygamberimiz Muhammed aleyhisselamın nûrunu yarattıktan sonra bu nûrdan âlemleri ve içinde olanları ve zamanı yarattı.

Allahü teâlâ, YERYÜZÜNÜ Cumartesi günü yarattı, yer üzerinde dağları Pazar, ağaçları Pazartesi, sevilen şeyleri Salı, nûru Çarşamba günü yarattı. Yerin üzerine hayvanları Perşembe günü yaydı.(4)

"Yeri iki günde (safhada) yarattı."(5)

"Sonra, yedi göğü de iki günde (safhada) var eyledi."(6)

Kâinatta, diğer yıldızların yanında nokta bile olmayan Yeryüzünün yedi kat göklerden önce yaratılmasındaki hikmet

neydi, sebepler âleminde neye sebepti?

Âlemler ve âlemlerde bulunan şeyler, Âlem-i melekût denilen bütün rûhlar, Âlem-i mülk denilen madde âleminde de Arşı âzam, Kürsî, Cennet, Cehennem, yedi kat semâ ve diğer varlıklar, melekler ve cinler yaratıldı.

Yeryüzü ve yıldızlar... Öyle yıldızlar ki dünyaya ve birbirlerine mesafeleri ancak ışık hızıyla ifade edilebiliyor ve bu mesafelerde milyarlarca ışık yılını buluyor. Milyarlarca yıldızdan meydana gelen galaksi denilen yıldız kümeleri ve bu kümelerden milyarlarcası gökyüzünü mesken tutmuş...

Sayıları 30 trilyon civarındaki bütün bu yıldızlar birinci kat semada... Her kat sema, kendinden önceki semaların toplamından daha büyük... Yedi kat gökten geniş Kürsî... Sonra Arş...

Yedi kat sema, Kürsi, Arş... Nice KALELER... Allahü teâlâ'nın zuhurunun şiddeti sebebiyle mahlûkatı helak olmaktan koruyan nice kaleler... Yaratan ile yaratılan arasında nice mesafe...

Bu büyüklüğe karşılık sonsuz kudretini küçükte göstermek... Hücreler, moleküller, atomlar, elektronlar, nötronlar ve protonlar... Zerrenin milyarda biri küçükler... Ve bunlara yerleştirilmiş akıl almaz enerji...

Bütün bunlar ölçü bulan, maddi âlemde, âlem-i mülk de, bir de ölçüye sığmayan mekânsız âlem... Âlem-i emr, âlem-i melekût...

Hepsi tek tek, ebedi, ezeli, mutlak cemal sahibi Allahü teâlâ'nın sonsuz güç ve kudretine; varlık sebepleriyle topluluklar halinde âlem olmuşlar.

Allahü teâlâ meleklere semâyı, cinlere de Yeryüzünü mesken kıldı.

Yedi kat sema içinde zerre bile olmayan YERYÜZÜNE yerleştirilen Cinler... Yeryüzü cinler için imtihan meydanı kılındı.

Cinlerin Yeryüzünde iskân edilmesindeki esrar neydi?

Allahü teâlâ cinlere, diğer mahlûkata vermediği bir gücü,

istediğini yapıp yapmama gücünü, iradeyi verdi. Melekler de ve diğer mahlûklarda bu yoktu. Bu gücü, onlar için imtihana vesile kıldı.

Cinler Yeryüzünde uzun zaman yaşadılar. Sonra aralarında haset ve azgınlık baş gösterdi, bozgunculuk yaptılar, kan döktüler.

Bunun üzerine Allahü teâlâ dünya semâsındaki meleklerden bir orduyu cinlerin üzerine gönderdi. Gönderdiği bu meleklerin başına yine Cinnilerden olan İblisi emir tâyin etti. Bu sırada İblisin ismi Azâzil idi. Hepsinden daha âlim idi.

Melekler ordusu, cinleri Yeryüzünün denizlerindeki adalara ve dağlara sürdüler. Bundan sonra bu melekler Yeryüzüne yerleştiler. İblis de bunlar arasında onlara emîr olarak bulundu.

Allahü teâlâ İblise Yeryüzünün ve göklerin idâresini verdi. Cennet hazinelerine de bekçi kıldı. İblis bâzan Yeryüzünde bâzan semâda bâzan da Cennet'te ibâdet ederdi. Gökyüzünde secde etmediği yer kalmamıştı. Bu hâlinden dolayı kendini beğenip kibirlendi ve kendi kendine "Allah bana verdiği bu mülk gibi hiç kimseye vermedi. Çünkü ben diğerlerinden daha üstünüm" diyerek kibre kapıldı. İblis'de ilim vardı, amel vardı ancak ihlâs yoktu.

Allahü teâlâ, Âdem aleyhisselamı yaratmayı dileyince, meleklere Yeryüzünde bir halife yaratacağını bildirdi.

Melekler; "Yâ Rabbî! Yeryüzünde fesâd çıkaracak ve kan dökecek olan insanları niçin yaratıyorsun?" dediler. Çünkü onlar, irade sahibi Cinlerin Yeryüzünde nasıl fesat çıkardıklarına, kan döktüklerine şahit olmuşlardı.

Allahü teâlâ, "Onlar fesâd çıkarmazlar" demedi. "Sizin bilmediklerinizi ben bilirim, lâyık olmayanları lâyık yaparım! Uzak kalanları yaklaştırırım, zelîl olanları azîz ederim. Siz onların işlerine bakarsınız. Ben kalplerine bakarım. Siz, günahsız olduğunuza bakıyorsunuz. Onlar, benim rahmetime sığınırlar. Sizin günahsız olduğunuzu beğendiğim gibi, onların günahlarını affetmeği de severim. Benim bildiğimi sizler bilemezsiniz. Onları, ezelî olan lütfuma kavuşturur, ebedî olan lütfum ile hepsini okşarım" buyurdu.

Meleklerin niçin yaratacaksın diye sormaları, yaratmasındaki hikmeti öğrenmek içindi.

"(Melekler de;) Seni tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir ilmimiz yok. Muhakkak sen her şeyi hakkıyla bilensin ve üstün hikmet sâhibisin, dediler."(7)

Âdem aleyhisselam ile soyundan gelenler, kendilerinden önce Yeryüzünde hâkim olan cinlerin yerine getirilecekleri ve Yeryüzüne hükmedecekleri için mi Allahü teâlâ halife yaratacağını bildirmişti?

Halîfeden muradın, Âdem aleyhisselam ve diğer Peygamberler olduğu, çünkü onların, Yeryüzünde, Allahü teâlâ'nın kullarına Allahü teâlâ'nın râzı olduğu yolu gösterdikleri ve onları Allahü teâlâ'nın rızâsına kavuşturdukları bildirilmiştir.(8)

Bu; insanoğlunun, ermeydanı olan Yeryüzü ve insan vücudunu hayır meydanı kılmakla, bu iki meydandan Allahü teâlâ'nın sevgisine, kulluğa, ilahi hakikate ulaşmak ve ulaştırmakla vazifelendirilişi, verilen nimetlerle imtihan edilişiydi.

Allahü teâlâ, Âdem aleyhisselamı yaratmayı dileyince, Cebrâil aleyhisselamı Yeryüzüne gönderdi, toprak almasını emretti.

Toprak, hava, su ve ateş... Âlem-i ecsâdı, âlem-i şehâdeti meydana getiren dört asıl... Hakkın emrinde dört köle...

İdrak sahibi melekler ile idrak ve irade sahibi cinler ateşin alev kısmından yaratılırken, hem idrak hem de irade sahibi Âdem aleyhisselamın topraktan, Yeryüzünü meydana getiren asıl maddeden yaratılmasındaki hikmet neydi?

Melekte nur, Cin de ise alev maddesi fazlaydı.

Cebrâil aleyhisselam toprak almaya gelince, Yeryüzü, "Benden bir parça alıp noksanlaştırmandan Allahü teâlâ'ya sığınırım" dedi. Bu, Yeryüzünün ilk feryadıydı.

Yeryüzü, toprağından vermekten niçin kaçınmıştı? Toprağından yaratılanın neslinden geleceklerin, üzerinde yapacakları, içine mi doğmuştu?

Bunun üzerine Cebrâil aleyhisselam Yeryüzünden toprak almadan geri döndü ve; "Yâ Rabbî, Yeryüzü kendinden bir parça toprak alınmasından sana sığındı. Ben de almadan geldiğimden dolayı sana sığınırım" dedi.

Bunun üzerine Allahü teâlâ Mikâil aleyhisselamı gönderdi. Yeryüzü, Mikâil aleyhisselama da aynı şeyi söyledi. O da toprak almadan döndü.

Bundan sonra Allahü teâlâ, Azrâil aleyhisselamı Yeryüzüne gönderdi. O toprak alacağı zaman Yeryüzü ona da bir şey vermeyeceğini ve Allahü teâlâ'ya sığındığını söyledi.

Azrâil aleyhisselam, "Ben de Rabbimin emrini yerine getirmemekten Rabbime sığınırım" dedi. Yeryüzünün değişik yerlerinden, kırmızı, beyaz, siyah gibi değişik renkte topraklar aldı. (9)

Farz-ı muhal... Yeryüzü, kendisinden toprak alınınca ağladı, hem de çok ağladı. Bu Yeryüzünün ilk gözyaşlarıydı. Bu gözyaşlarının değdiği yerde bin bir tatta pınarlar aktı. Rüzgâr esti, bir şeyler söyledi Yeryüzüne... Güldü, o güldükçe toprağında çiçekler açtı, kuşlar bin bir zikirle semasında uçuştu, ağaçlarında yuva yaptı. Rüzgâr hangi müjdeyi vermişti de hüznü sevince dönüşmüştü?

"Müjdeler olsun sana... Senden alınan toprak, her şeyin yaratılmasına sebep olan ve yüce Yaratan'ın habibim, sevgilim dediği Muhammed aleyhisselamın, toprağını şereflendirmesine vesile olacak. O'nun mübarek vücudu toprağından meydana gelecek, O varlığıyla, ayaklarının değmesiyle toprağını mübarek, teyemmüm edilir kılacak. Vefat ettiğinde mübarek vücudu, sana emanet edilecek" demişti.

"Muhammed" ismini işitmesiyle aşkıyla yanmaya başlamış, sevincinden gülmüş, bu aşkla toprağında bin bir renk ve kokuda çiçekler açmıştı.

Âdem aleyhisselamın bedeni için değişik yerlerden değişik topraklar almasındaki hikmet neydi?(10)

Âdem aleyhisselama; edîmden, Yeryüzü toprağından yaratıldığı

için Âdem, denildi. Edîm, Yeryüzü toprağı demekti.

Melekler, toprağı su ile çamur haline getirip daha önce bilinmeyen bir şekil verdiler. Bu hâl üzere Yeryüzünün bir yerinde kırk yıl bekletilip salsâl oldu ve pişmiş gibi kurudu.(11) Niçin bu bölgede bekletildi?

Kırk yıl yattığı sırada melekler ve İblis onu gördüler, ondan korktular. En çok korkan da İblis idi. Ne olduğunu, niçin yaratıldığını bilemediler, çok merak ettiler.

İblis, Âdem aleyhisselamın henüz rûh verilmemiş salsâl hâlindeki bedenine dokununca çınlayarak ses çıkardı. İblis, onun, bedenine girdi, acayip bir mahzen gördü. Kapısı kilitli idi. İçeri girmek için ne kadar uğraştı ise de giremedi. Kalbi hariç her tarafını iyice gördükten sonra çıktı ve meleklere; "Korkmayınız bunun içi boştur. Eğer ben ona musallat olursam helâk ederim" dedi.

"Allahü teâlâ Âdem'in bedenine şekil verip bıraktıktan sonra (henüz rûh verilmeden) İblis, etrafında dolaşıp ona bakmağa başladı. 'Şüphesiz sen büyük bir iş için yaratıldın' dedi. Onun içini boş görünce; 'Bu kendine sâhip olamaz, benim için kolay ele geçirilebilir' dedi."(12)

Âdem aleyhisselamın bedenine rûh verilmeden önce, melekler, Âdem aleyhisselamın bedenini görüp, ondaki uygunluğa, ahenge ve ilâhî sanata hayran kaldılar. Allahü teâlâ bundan güzel bir şey halk etti mi acaba, dediler.

Yıldızların yaratılışından milyarlar yıl sonra... Bir yıldız etrafında dönen ve Dünya denen Yeryüzünün toprağından, topraktan yaratılan manasında Âdem ismi verilen bir beden yaratılmıştı. Yedi kat semanın yanında bir nokta bile olmayan dünyada, dünyaya nazaran bir nokta bile olmayan bir beden...

İblis, Âdem aleyhisselamın ruh verilmemiş hâlindeki bedenini görünce, meleklere; "Eğer o sizden üstün, faziletli kılınırsa ve ona hürmet etmeniz emredilirse ne yaparsınız?" dedi. Melekler de; "Biz Rabbimizin emrine uyarız" dediler. İblis ise kendi kendine; "Eğer

ona hürmet etmem emrolunursa isyân ederim" dedi.

Farz-ı muhal... O olağan üstü bedene hayranlıkla bakan yalnızca melekler değildi. Ruhlardan Bir Ruh da bakıyor, o bedene doğru çekildiğini hissediyordu. Mekânsız olan, mekânlı tarafından cezbediliyordu. Kendisi için imtihan meydanı, imtihan vesilesi, yurt, vatan olacak, Yeryüzüne bedene doğru...(13)

İnsan sureti verildikten sonra, önce Muhammed aleyhisselamın nuru alnına kondu.

Allahü teâlâ'nın "Sen olmasaydın, sen olmasaydın, hiçbir şeyi yaratmazdım" buyurduğu Muhammed aleyhisselamın nuru, kaderi takdir edilmiş alınla buluştu. Öyle nur ki bu nurdan âlemler ve içindekiler yaratılmıştı.

Ve bu nurun Âdem aleyhisselamın alnıyla buluşmasına şahit olan Ruhlardan Bir Ruh yandı... Bu nura, bu nurun sahibine âşık oldu. Nurun sahibinin eshâbından olma isteğiyle kavruldu.

Ve Muharrem ayının onunda Cuma günü rûh verildi. "Allahü teâlâ 'Ol' dedi o da (can gelip) oluverdi."(14)

Mekânsız olan ruh için, İLK KONAK Âdem aleyhisselamın topraktan yaratılan bedeni oldu, nur için de... Kâinatın yaratıldığı nur için son konak, Hazreti Muhammed'in sallallahü aleyhi ve sellemin bedeni olacaktı. En son gelen ruh için SON KONAK hangi beden olacak?

Ruh bedene verildiğinde, önce gözüne ulaştı, gördü ve genzine sirayet etti, aksırdı. Allahü teâlâ ona "Elhamdülillah" demeyi ilham etti ve "Elhamdülillah" dedi. Allahü teâlâ onu rahmetiyle karşılayıp; "Rabbin sana merhamet etsin" buyurdu.(15) Yeryüzündeki ilk insanın ilk sözü hamd oldu. Yüce Yaratan da merhametle muamele etti.

Allahü teâlâ Âdem aleyhisselamı, Cuma günü ikindiden sonra mahlûkâtın en sonunda ve Cuma saatlerinin nihâyetinde, ikindi ile akşam arasında yarattı.(16)

Ruhun cesede sirâyet ettiği yerler canlanıp, ete dönüştü. Âdem aleyhisselam, ruh gözlerine sirâyet edince, Cennet'in meyvelerini gördü. Midesine yürüyünce o meyvelerden yemeyi arzu edip, doğrulup kalkmak, onlara kavuşmak istedi, acele etti.

Ruh baştan verilmiş, ayakucunda son bulmuş, maddesiz ruh, maddeli, mekânlı bedeni yurt, vatan, mesken tutmuştu. Sınırlı olan bu mekânda nasıl sâkin olacaktı?

Baştan ayağa doğru cesedi mesken tutmuştu, çıkışı nasıl olacaktı?

Allahü teâlâ Âdem aleyhisselamın bedenine rûh vermeden önce, meleklere, ona rûh verdiğim zaman hepiniz ona doğru secde edin, buyurdu.(17)

Âdem aleyhisselama rûh verilip, canlanıp ayağa kalkınca, Allahü teâlâ'nın emri üzerine melekler ona karşı secde ettiler.(18)

Önce Cebrâil aleyhisselam, sonra Mikâil aleyhisselam, sonra İsrâfil aleyhisselam, sonra Azrâil aleyhisselam sonra da Mukarrebûn denilen melekler secde etti. Âdem aleyhisselama karşı meleklerin secde etmelerinin emredilmesi, alnında Muhammed aleyhisselamın nûru bulunduğu için idi.

İblis kibirlenip, Âdem aleyhisselama karşı secde etmedi. "O çamurdan yaratıldı. Ben ise ateşten yaratıldım. Ondan üstünüm"(19) diye iddiada bulundu. Bundan dolayı, huzur-u ilâhîden kovuldu. İsmi de kovulmuş, uzaklaştırılmış mânâsında Şeytan kaldı.

Şeytan, şatana kökünden gelmekte, kovulmuş ve rahmetten uzaklaştırılmış ve uzaklaştıran manasına gelmektedir. Hem uzaklaşmış hem de uzaklaştıran. Rahmetten uzak ve intikam için uzak eyleyen.

Üç çeşit Şeytan'ın, rahmetten uzaklaştıran olduğu bildirildi. İblis, nefis ve insanı Allahü teâlâ'dan uzaklaştıran her şey, kötü arkadaş, eş, çocuk, makam, mal...

"(Allah) buyurdu ki, hemen oradan (Cennet'ten) çık! Çünkü sen (benim rahmetimden) kovulmuşsun ve muhakkak sûrette hesap

gününe kadar lânetim senin üzerindedir."(20)

İblis kendini üstün görüp, kibirlenerek Allahü teâlâ'nın emrine uymayınca, gadab-ı ilâhiyeye uğradı ve kovuldu. Bunun üzerine helâk edileceğinden korkarak Kıyâmet'e kadar ömür ve mühlet istedi. Allahü teâlâ ona mühlet verdi.

"İblis dedi ki: Yâ Rabbi, yemin olsun ki beni rahmeti ilahiyyenden mahrum bıraktığın (beni huzurundan kovduğun) için, ben insanlara yeryüzünde bir takım işleri yaldızlı ve süslü göstereceğim ve onların hepsini azdırarak (yoldan çıkararak, sapıklığa ve) dalâlete sevk edeceğim. Hâlis kulların hariç onların hepsini saptıracağım" dedi.(21)

Yeryüzü denilen ERMEYDANINDA insanlara karşı MEYDAN SAVAŞINI başlattı.

Salih müminler, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı, Şeytan ve ona tabi olanlar da şer meydanı yapmağa çalışacak, bu savaş Kıyamet'e kadar sürecekti.

"Yeryüzüne imtihan, Allahü teâlâ'ya kulluk, ebedi güzellikler diyarına gidebilmek için geldik" diyenler, İblis, kötü çevre ve nefisleriyle mücadele ederek Yeryüzünü ve vücutlarını, hayır meydanı eylemeye gayret edeceklerdi.

Allahü teâlâ Âdem aleyhisselamı en güzel bir sûrette yaratıp ona rûh verdikten sonra her şeyin ismini ve faydasını öğretti. Böylece meleklerden üstün oldu.

Allah, Âdem'e bütün isimleri öğretti. Sonra eşyayı meleklere gösterip; "Eğer sâdıklarsanız bunların isimlerini bana haber verin" buyurdu. Melekler; "Biz seni tenzih ederiz, senin bize öğrettiğinden başka, hiçbir ilmimiz yok. Muhakkak sen her şeyi hakkıyla bilensin, üstün hikmet sâhibisin" dediler.

Allah, Âdem'e; "Ey Âdem! Eşyanın ismini meleklere haber ver!' buyurdu. Âdem aleyhisselam da meleklere, o isimleri haber verince, Allahü teâlâ, 'Ben size demedim mi ki, göklerin ve yerin gayblarını ben bilirim. Açıkladığınızı da gizlediğinizi de elbet ben bilirim" buyurdu.(22)

Âdem aleyhisselam kırk yaşında iken Firdevs adındaki Cennet'e götürüldü. Peygamberler sayısınca kürsîler konulmuş gördü. Her birinde ayrı ayrı oturdu, oturdukça, kürsünün sahibi peygamberin nûru alnında parlıyordu.

En son Muhammed aleyhisselamın kürsüsünde oturdu. Melekler yetmişbin adet nûrdan meşaleyi başı üzerinde tuttular.

Âdem aleyhisselam Cennet'e girince, Cennet yemeklerine ve meyvelerine rağbet eyledi. Cennet bağlarını, bahçelerini ve Cennet köşklerini dolaşmaya başladı. Canı her ne isterse hemen hazır olurdu. Lâkin yaratılışı icâbı olarak, kendi cinsinden arkadaş bulup onunla yakınlık kurmak istedi. Bu düşüncede iken uyuyuverdi. Allahü teâlâ onun sol kaburga kemiğinden hazreti Havvâ'yı yarattı.

Uykudan uyanınca başucunda ayakta duran bir kadın gördü ve ona; "Sen kimsin? Niçin yaratıldın?" dedi. O da, "Ben sana eş olarak yaratıldım" diye cevap verdi.

Allahü teâlâ, Hazreti Havvâ'yı Âdem aleyhisselam ile nikâh etti.

Melekler; "Ey Âdem (aleyhisselam) mehrini ver"(23) dediler.

“Mehri nedir?” deyince; “Onun mehri üç defa veya yirmi defa Muhammed aleyhisselama salât okumandır” dediler. Bu, mehir için verilen bir mal değildi. Bundan maksat her şeyin yaratılmasına sebep olan Muhammed aleyhisselamın üstünlüğünü bildirmek için idi. Çünkü her şey O'nun yüzü suyu hürmetine yaratıldı.

Meleklerin sözleri, neslinden gelecek Muhammed aleyhisselama olan sevgisini daha da arttırdı...

Allahü teâlâ Âdem aleyhisselama Hazreti Havvâ ile birlikte Cennet'te yaşamalarını, meyvelerinden diledikleri kadar yemelerini bildirdi. Fakat Cennet'teki bir ağaç için, “Bu ağaca yaklaşmayın, meyvesinden yemeyin, yerseniz bedbaht olursunuz” buyurdu.

Şeytan onlara düşmanlık besleyip, aldatmak ve öç almak için harekete geçti.

Bu hususta Allahü teâlâ, “Muhakkak bu (İblis), sana ve zevcene düşmandır. Sakın sizi Cennet'ten çıkarmasın, sonra zahmet çekersin. Çünkü senin acıkmaman ve çıplak kalmaman (ancak) Cennet'tedir. Ve sen orada susamazsın, güneşte yanmazsın” buyurdu.(24)

Rahmetten uzak manasında Şeytan diye anılmaya başlayan İblis, fırsat kolluyordu. Cennet'ten kovulmasına sebep oldukları için, Âdem aleyhisselama ve Hazreti Havvâ'ya düşmanlık besliyordu. İçinde bulundukları nimetten mahrum etmek, Cennet'ten çıkarmak için, onlara kendilerine yasak edilen ağacın meyvesinden yedirmeyi istiyordu. Bunu yapabilmek için onları Cennet’in dışından gözetliyordu.

Melekler bu durumu dehşet içinde izliyorlar, hocaları olan Azazil’in nasıl Şeytan olduğunu bir türlü anlayamıyorlardı.

Bir defasında Âdem aleyhisselam ile Hazreti Havvâ, Cennet'in kapısının yakınında dolaşıyorlardı. Şeytanın (İblis’in) uzun zamandır beklediği fırsat doğmuştu. Feryat ederek, ağlayarak dikkatlerini çekti.

Merak edip niçin böyle feryat ediyorsun dediklerinde “Ben sizin

öleceğinize ve bu sebepten de içinde bulunduğunuz nimetlerden ayrılacağınıza ağlıyorum" diye cevap verdi. Onlar da merak ettiler, ölümü sual ettiler.

Ölümden, ayrılıktan ve ebedilikten söz etti, "Size ebedîlik ağacına delâlet edeyim mi? Eğer o ağacın meyvesinden yerseniz iki melek olursunuz ve Cennet'te devamlı kalırsınız" dedi. "Ben muhakkak sizin iyiliğinizi istiyorum" diyerek yemin etti.

Şeytanın bu sözleri ve yemini üzerine Hazreti Havvâ ile Âdem aleyhisselam onun kendilerine düşman olduğunu unuttular. Önce Hazreti Havvâ, sonra da onun teşviki ile unutarak Âdem aleyhisselam, yasak edilen ağacın meyvesinden tattılar. Âdem aleyhisselamın bu yasak edilen ağaçtan yemesi zelle idi.(25)

Allahü teâlâ; "Daha önce Âdem aleyhisselâma biz ahidde bulunduk (bu ağaçtan yeme diye emrettik), o bize verdiği sözleri unuttu. Biz onda (bu sözlerin gereği olan, üzerinde) sebât etmesi icâb eden azmi bulamadık" buyurdu.(26)

Ağacın meyvesini tattıkları zaman avret yerleri kendilerine açılıverdi. Onlar da utanarak hemen Cennet yapraklarından üst üste koymakla örtünmeye başladılar.

Allahü teâlâ Âdem aleyhisselama; "Sana Cennet'te pek çok şeyi mubâh ettiğim hâlde niçin yasak ettiğim ağacın meyvesinden yedin?" buyurunca, Âdem aleyhisselam şeytanın yemin ettiğini söyleyip, "Yâ Rabbî! Ben bir kimsenin senin adına yalan yere yemin edeceğini zannetmiyordum!" dedi.

Allahü teâlâ Âdem aleyhisselama; "Seni yasak ettiğim ağacın meyvesinden yemeye teşvik eden sebep nedir?" buyurunca; "Yâ Rabbî! Bu işe beni Havvâ teşvik etti" dedi.

Âdem aleyhisselam ile Hazreti Havvâ, yasak meyveyi yemelerinden dolayı Yeryüzüne indirildiler.

Şeytan, bunu haber alınca, "Âdem'den intikamımı aldım. Onu Cennet'ten kovdurdum. Bununla kalmayacağım. Onun neslinden gelenlerin benimle birlikte Cehennem'e girmeleri için Kıyamet'e kadar çalışacağım. Her türlü hileye başvuracağım" diyerek çılgınca

sevindi, kendinden geçti.

Âdem aleyhisselam Cennet'ten Cuma günü ikindi ile akşam arasında çıkarılarak Hint Okyanusundaki Seylan (Serendib) adasına, Hazreti Havvâ da Arabistan'da Cidde'ye indirildi. Şeytan ise çok hakîr ve perişân bir hâlde taşlık bir yere sürüldü.

İlk insan ve eşi YERYÜZÜNE AYAK BASTI, ayak izleri belli oldu.

Bu hususta Allahü teâlâ şöyle buyurdu:

"Nihâyet Şeytan, onların (Âdem ile Havvâ'nın ayağını kaydırdı) Cennet'ten çıkarılmalarına ve içinde bulundukları nîmetten uzaklaştırılmalarına sebep oldu. Biz de, birbirinize düşman olarak buradan (yere) inin. YERYÜZÜNDE sizin için belli bir vakte (ömrünüzün sonuna) kadar yerleşme ve ondan istifade imkânı vardır, demiştik." (27)

"Biz onlara; hepiniz Cennet'ten inin. Benden size bir hidâyet (peygamber ve kitap) gelince biliniz ki, benim bu hidâyetime tâbi ve bağlı olanlar için aslâ korku yoktur ve onlar mahzûn da olmazlar, dedik."(28)

Akıl almaz büyüklükteki birinci kat semada, akılların almayacağı yıldızların yanında okyanuslardaki bir nohut tanesi bile olmayan Yeryüzünde yeni bir hayat, insan neslinin imtihanı başlamıştı, ta Kıyamet'e kadar devam edecek...

Allahü teâlâ sonsuz merhametiyle Yeryüzüne gönderilen insanı yalnız bırakmıyacağını, rehberler göndereceğini bunlara tabi olanların ebedi saadete kavuşacağı müjdesini veriyordu.

Âdem aleyhisselamın her iki ayağı toprağa değince önce Serendib adası titredi, sonra bu titreme dalga dalga yayıldı, bütün Yeryüzünü kapladı. Çiçekler açtı, pınarlar çağıldadı, volkanlar kaynadı...

Yeryüzü kavuşmuştu, Muhammed aleyhisselamın nurunu taşıyan bedene... O bedeni taşıyan ayakların üzerine basmasıyla

şereflenmişti. Nura kavuşmakla beraber hasretiyle yanmaya başlamıştı. Bu nur, alından alına, nesilden nesile geçerek sahibine, Muhammed aleyhisselama ulaşacaktı. Ve o mübarek ayaklar üzerine basacak, o mübarek bedeni bağrında saklayacaktı. Ve o an... O mübarek ayakların üzerine bastığı an... İşte şimdi Yeryüzü, o anın hasretiyle yanıyor, o nurun sahibinin aşkıyla kavruluyordu.

Yeryüzü, Âdem aleyhisselamın üzerine ayak basmasıyla, kendisinden alınan toprağın geri geldiğini, ancak bu gelişin yükünü fazlalaştırdığını anladı. O ana kadar yaşadıklarından çok bambaşka günler yaşayacağını, milyarlarca yıllık ömrünün son anlarının başladığını, geçen ömrünün bundan sonrasına hazırlık olduğunu, insan nesline kalelik yapacağını hissetti.

Âdem aleyhisselam, Hazreti Havva ve Şeytanın indirilmesiyle Yeryüzü imtihan, ermeydanı kılındı, büyük mücadele başladı. İnsan neslinin, şeytana, nefsine ve bu ikisinin emrine girmiş kötü çevreye karşı...

YERYÜZÜ, insanoğlu için yurt, imtihan meydanı, ermeydanı olmuştu. Bu imtihanın sonunda ya ebedi saadete kavuşup mekânları Cennet ya da ebedi felaketi hak edip gidecekleri yer Cehennem olacaktı.

Yüce Mevla, şöyle buyurdu;

Biz Yeryüzünü size bir mesken, dağları da dayanak olarak yaratmadık mı? Sizleri de çift (sınıf sınıf, çeşit çeşit, renk renk) olarak dünyaya getirdik ve size dinlenmek için, uyku nimetini verdik."(29)

"O, hanginiz daha güzel iş ortaya koyacağınızı imtihan etmek için ölümü ve hayatı yaratandır."(30)

İyiler, insanların ebedi saadete kavuşması için Yeryüzünün HAYIR MEYDANI, hakikate ulaşılan mekân olmasına, hakikate kavuşulmasına mani olan engellerin kaldırılmasına gayret edeceklerdi.

Âdem aleyhisselam Cennet'ten Yeryüzüne indirilince gece olunca şaşırdı. Güneş ufuktan ayrılınca telaşlandı ne yapacağını

bilemedi.

Hilâl şeklinde ayı görünce teselli buldu. Sabah olunca ve Güneş doğunca sevindi. Gündüz Güneş, gece Ay... Vakti gösteren birer rehber, Allahü teâlâ'nın kudretinin tecelli ettiği birer âyet, işaret oldular.

Bir hafta gözünün yaşı dinmedi. Allahü teâlâ'ya karşı çok mahcuptu. Yüce Yaratan, "Muhakkak bu (İblis), sana ve zevcene düşmandır. Sakın sizi Cennet'ten çıkarmasın, sonra zahmet çekersin" diye uyarmasına rağmen Şeytan'a nasıl aldanmıştı. Bu utançla ağladı, ağladı...

Âdem aleyhisselamla birlikte Yeryüzü de ağladı, Onu kendinden bir parça görüyordu, bedeni toprağından yaratılmıştı. Üzerine ayaklarını basmasıyla birlikte bir hasretin dindiğini, ama anlatılmaz bir hasretin, endişenin ve yangının da başladığını hissetmişti.

Cennet görmüş, Cennet'te yaşamış ve Rablerine karşı sonsuz mahcubiyet içinde bulunan Hazreti Âdem ve Havva'yı nasıl teselli edecek, nasıl rahat ettirecekti. Soğuğu, sıcağı, yağmuru, fırtınası, nice zorlu anları ve mekânları vardı. Bu zorlu şartlara karşı onları nasıl koruyacaktı?

Ruhlardan Bir Ruh, Âdem aleyhisselamın ve Hazreti Havva'nın başına gelenlere şahit olunca o da onlarla, meleklerle, Yeryüzüyle birlikte ağladı, üzüldü. Onların Şeytan'a nasıl aldandıklarını anlayamadı.

Âdem aleyhisselam, bu aldanıştan, çok üzgün ve şaşkındı. Yedinci gün mahzun, kederli ve başı eğik bir hâlde iken Allahü teâlâ ona; "Sendeki bu çırpınma hâli nedir?" diye hitap etti.

Âdem aleyhisselam; "Ey Rabbim! Düştüğüm felâketin büyüklüğü beni perişan ediyor. Günahım beni kuşattı da Cennet'ten, sıkıntı diyârı olan dünyaya indirildim. Bu durumda günahıma nasıl ağlamayayım?" dedi.

Allahü teâlâ buyurdu ki; "Ey Âdem! Ben seni kendim için seçmedim mi ve seni Cennet'te yerleştirmedim mi? Seni

ihsânlarıma gark edip, kendi kudretimle yaratmadım mı? Sana rûh verip melekleri sana doğru secde ettirmedim mi? Bütün bunlara rağmen sana yasak edilen ağaçtan unutarak tattın. Böylece Yeryüzüne indirildin."

Bunun üzerine Âdem aleyhisselam mahcubiyet içinde senelerce ağladı.(31) Öyle ağladı ki sanki zürriyetinden Kıyamet'e kadar geleceklerin dökeceği gözyaşından daha fazla gözyaşı döktü. Allahü teâlâ'dan utandığı için başını yerden kaldırmazdı. Kendisine sonsuz nimetler bahşeden yüce Rabbine karşı çok mahcuptu. Meleklerden, Yeryüzündeki her şeyden, bir parçası olduğu üzerine bastığı topraktan çok utanıyordu.

Âdem aleyhisselam Yeryüzüne indiği zaman; "Ey Rabbim! Aramıza düşmanlık koyduğun düşmanın şeytana karşı bana yardımcı olmazsan ben bunu yenemem" dedi. Allahü teâlâ; "Ey Âdem! Her doğan çocuğuna, onu koruması için bir melek müvekkel kıldım" buyurdu.

Âdem aleyhisselam bu sözlerden eşi Havva ile buluşacağını ve çocuklarının olacağını anladı ve teselli buldu.

Eşi, Cennet'teki arkadaşı Hazreti Havva'ya karşı da çok mahcuptu. Şeytanın hilesine karşı onu da koruyamamıştı. Cennet'te karşılaşacağı tek tehlike yasak meyveydi. Allahü teâlâ bu meyveden yememelerini bildirmişti. Ama Şeytan onları aldatmayı başarmıştı.

Eşi Hazreti Havva'yı çok merak ediyordu. Yalnız başına hiç alışık olmadığı dünyanın soğuğuna, sıcağına ve açlığa karşı ne yapıyordu? Cennet'i gördükten, Cennet'te yaşadıktan, Cennet'e alıştıktan sonra dünyanın zorluklarına karşı mücadele edebiliyor muydu?

Âdem aleyhisselam ve Hazreti Havvâ Cennet'ten çıkarılıp Yeryüzüne ayrı yerlere indirildikten sonra kırk gün üzüntü ve mahcubiyetlerinden bir şey yemediler.

Âdem aleyhisselam Hindistan'da, Hazreti Havvâ vâlidemiz de Arabistan'da kaldı. Dünyanın dert ve sıkıntılarına katlandılar.

"Âdem aleyhisselam Cennet'ten Hind diyârına indirilince, çok yalnızlık duydu. Cebrâil aleyhisselam teselli etmek için ezân

okuyup iki kere; 'Allahü ekber', 'Eşhedü en lâ ilâhe illallah' ve iki kere de; 'Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah' dedi."(32) Bu kelimeleri duyunca üzüntüsünün azaldığını görmekle sevindi, ama mahcubiyet ve Hazreti Havva'nın hasretiyle kavruluyordu.

"Âdem aleyhisselam; 'Ey Rabbim! Tövbe edip, sana dönsem, beni tekrar Cennet'ine koyar mısın?' diye sual etti. Allahü teâlâ; 'Evet' buyurdu."(33)

Mihnet içinde uzun yıllar ağlayıp gözyaşı dökerek tövbe etti.

"Derken Âdem, Rabbinden bir takım kelimeler öğrendi (ve o kelimelerle) O'na yalvarıp tövbe etti. O da tövbesini kabul buyurdu. Çünkü Allahü teâlâ (kullarının) tövbelerini kabul ve (onlara) merhamet edendir."(34)

"Âdem aleyhisselam 'Yâ Rabbî! Beni Muhammed'in hürmetine affet' dedi. Allahü teâlâ; 'Yâ Âdem! Sen Muhammed'i nasıl bildin. Daha ben O'nu yaratmadım?' buyurdu.

Âdem aleyhisselam dedi ki. 'Yâ Rabbî! Beni yaratıp, rûh verdiğin zaman gözümü açıp baktığımda arşın kenarında (Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah) yazılı gördüm. İsmini isminle yazdığından yarattıklarından en çok sevdiğinin O olduğunu anladım.'

Allahü teâlâ; 'Doğru söyledin ey Âdem. Mahlûkâtımdan en çok sevdiğim O'dur. O'nun hürmetine af dilediğin için seni affettim' buyurdu."(35)

Allahü teâlâ Âdem aleyhisselamın tövbesini aşûre günü, Muharrem ayının 10'unda kabul etti.

Cebrâil, Mikâil ve İsrâfil aleyhimüsselam Yeryüzüne inip; "Allahü teâlâ tövbeni kabul etti. Gözün aydın olsun" diyerek müjdeyi verdiklerinde Âdem aleyhisselam çok sevindi.

Allahü teâlâ; "Yâ Âdem! Sen, dünyada meşakkat ve tövbeyi, zürriyetine vâris kıldın. Onlardan biri bana duâ edip, tazarruda bulunduğu zaman senin tövbeni ve duânı kabul ettiğim gibi, onun da tövbesini ve duâsını kabul ederim. Onlardan biri, benden af ve

mağfiret dileyip, bana sığınırsa tövbesini kabul ederim. Çünkü ben tövbeleri kabul ediciyim.

Ey Âdem, ben günahtan tövbe edenleri, Cennet'e koyarım. Onları mezârlarından neşeli ve güler yüzlü oldukları hâlde duâları kabul edilmiş olarak kaldırırım" buyurdu.

Âdem aleyhisselam tövbe ederken, yanılmasını ve Cennet'te kendisine yasak edilen ağaçtan yemesini kendi nefsine yükledi, yâni kendi irâdesi ile yanıldığını kabul etti. "Ey Rabbimiz! Biz nefsimize zulmettik" dedi. Böylece af ve mağfiret diledi.

Şeytan ise kibir ve hasedinden dolayı kendi irâdesi ile isyân etti ve, "Rabbimin emri gereğince fıska, isyâna düştüm" dedi, kendisini suçlu görmedi.

Âdem aleyhisselam, "Yâ Rabbî! Bana ne oldu ki, artık meleklerin seslerini, zikirlerini, senin zâtını tesbîh ve takdis etmelerini duyamıyorum. Onları göremiyorum" diye gözyaşları içinde boyun büktü.

Cenâb-ı Hak; "Ey Âdem! Senden sâdır olan zelle sebebiyle bunlar oldu. Benim Yeryüzünde bir beytim vardır. Sen onun temelini bulup üzerine bir beyt binâ et. Beni takdis ve beytin etrafını tavâf et" buyurdu.

Allahü teâlâ'nın; "Benim için Yeryüzünde, Beyti Mamûrun (36) tam altına (iz düşümüne) gelecek şekilde Kâbe'yi yap" diye emretmesiyle Âdem aleyhisselam Hindistan'dan Arabistan'a gitti Kâbe'yi yapmak ve Hac için... Bir melek kendisine yol gösteriyordu. Mekke-i mükerremenin bulunduğu yere gelince, Allahü teâlâ ona yardımcı melekler gönderdi.

Mekke-i mükerremeye varınca, tövbesinin kabul olmasından sonra ikinci büyük sevincini yaşadı. Allahü teâlâ'nın kendisine eş olarak yarattığı, nikâh ettiği, Cennet'te anlatılmaz güzellikleri birlikte yaşadığı, sonra Şeytan'a birlikte aldandığı, yasak meyveden birlikte yediği ve Cennet'ten birlikte çıkarıldığı eşini gördü...

Senelerce ayrı kaldıktan, Allahü teâlâ'nın emrine rağmen yasak

meyveden yeme, Cennet'ten çıkarılma utancını, YERYÜZÜNDE senelerce yalnızlığı, açlığı, korkuyu, acıyı, soğuğu, sıcağı, terk edilmişliği ve sonsuz pişmanlığı yaşadıktan sonra... Arafat ovasında...

O, Hazreti Havva'yı tanıdı, ama eşi onu tanıyamadı. Gönülceğizi yavru kuş gibi çırpındı. Yüreğine hançer saplanmış gibi oldu.

Yeryüzündeki çok acılı, zorlu, üzüntülü, gözyaşlı geçen günler, onu çok değiştirmişti. Kendini tanıtmasında Cebrâil aleyhisselam yardımcı oldu.

Hazreti Havvâ da Âdem aleyhisselamı aramak için Cidde'den Arafat'a gelmişti. Bilme, tanıma diyarı Arafat'ta, Hazreti Havvâ vâlidemiz ile buluştular, birbirlerini bildiler. Sonra Müzdelife'de birbirlerine kavuştular.

Uzun seneler ayrı kalıp, ayrılık ateşiyle yanmışlardı. Nice seneler ayrı kalmanın üzüntüsü gidip, sevinç ve ferahlığa ulaştılar.

Müzdelife, YERYÜZÜNDEKİ ilk mesken, sakin olunan, eşlerin, aileyi meydana getirenlerin gönül huzuruna, sükûnete kavuştukları ilk yer, çeşitli tehlikelerden korundukları İLK KALE oldu. SON KALE neresi olacaktı?

Melekler, Beyti Mamûr'un tam hizâsına gelecek şekilde yedi kat yere kadar varan bir temel kazdılar. Kazılan bu temele toprak seviyesine kadar otuz kişinin ancak kaldırabileceği büyüklükte taşlar yerleştirdiler.

Sonra Allahü teâlâ, melekler vâsıtasıyla bu temelin üzerine bir beyt indirdi. Bu beyt, Cennet yâkutlarından bir yâkut olup, parıl parıl parlıyordu. İndirilen bu beytin doğu, diğeri batı olmak üzere iki kapısı vardı. Böylece Beyt-ül Mamûrun tam altına gelecek şekilde Yeryüzünde de Beytullah, Kâbe-i muazzama inşâ edilmiş oldu. Âdem aleyhisselam, Beytullah'ı, Kâbe'yi inşâ ettikten sonra Allahü teâlâ'ya; "Ey Rabbim! Şüphesiz ki, her çalışanın bir mükâfâtı vardır. Acabâ benim mükâfâtım nedir?" diye suâl eyledi.

Cenâb-ı Hak; "Ey Âdem! Benden ne istersen iste" buyurunca, "Yâ Rabbî! Beni tekrar Cennet'e gönder" diye yalvardı. Cennet

güzelliğini ve Yeryüzü zorluğunu yaşayan, Cennet'i istiyordu.

Allahü teâlâ da; "Bu senin için hakîkat olacaktır" buyurdu. Bunun üzerine Âdem aleyhisselam; "Ey günahları bağışlayan Rabbim! Zürriyetimden de günahlarını ikrâr edip sana yalvararak bu beytin çevresinde tavâf yapanları affetmen için yalvarırım" dedi. Allahü teâlâ; "Ey Âdem! Ben seni affettim. Senin zürriyetinden bu beyti ziyâret edip de günahlarından tövbe edenleri de af ederim" buyurdu.

Meleklerin yardımı ile arşın altındaki Beyti Mamûrun Yeryüzündeki iz düşümüne inşâ edilen Kâbe, YERYÜZÜNDE ilk yapılan bina oldu.

İLK BİNA Kâbe olmuştu, SON BİNA ne ve nerede olacak?

Muhammed aleyhisselamın bedeninde var olmak, Ona mesken olmak, Onu bağrında saklamak haberleriyle sevinen, Onun aşkıyla yanan Yeryüzü, üzerinde Kâbe'nin inşa edilmesiyle kendinden geçti. Bu ne ihsandı. Kâinatta nokta bile olmayan Yeryüzü, bütün Kâinat kendisi için yaratılan insana yurt olacak, Allahü teâlâ'nın sevgilisi Muhammed aleyhisselamı misafir edecek, O'nun mübarek ayaklarını toprağına basmasıyla şereflenecekti. Âhirete geçiş kapılarından olan en mübarek mekân Kâbe ve onun etrafına inşa edilen Mescid-i Harâm.. Bütün bu ihsanlar, sonsuz gibi olan Kâinatta yalnızca ona mahsustu...

Âdem aleyhisselamın Kıyâmet'e kadar gelecek olan çocukları, Arafat meydanında belinden zerreler hâlinde çıktı. Allahü teâlâ ruhları onlara iade etti, hayat, akıl ve konuşma kâbiliyeti verdi. Sanki Kıyamet koptuktan sonra kurulacak mahşerin, bütün insanların diriltilerek bir arada toplanmasının misali gerçekleşti.

Kendilerini şahit yapıp; "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" buyurdu.

Hepsi; "Rabbimizsin. Biz şehâdet eyledik (Kâlû belâ)" dediler. Allahü teâlâ melekleri ve Âdem'i de (aleyhisselam) şahit tuttu ki onlar, Allahü teâlâ'nın rubûbiyetini ikrâr ettiler. Buna ahd-i misak,

Kâlû-belâ dendi. Kâlû/dediler, belâ/evet...

Zerreler, Elestü birabbiküm/Ben sizin Rabbiniz değil miyim süalini, arada, kulak zarı, sinirler gibi hiçbir şey olmadan, bütün varlıklarıyla duydular. Bütün varlıklarıyla Belâ/Evet, dediler. Baştan başa kulak, baştan başa ağız idiler.

Ahdin alınmasından sonra tekrar zerreler hâlinde Âdem aleyhisselamın beline iâde edildiler. Ahit sırasında geçici olarak verilen rûhlar tekrar onlardan alınıp Arşın hazinelerine gönderildi. Âdem aleyhisselamın bütün zürriyetinden ahit alındığı için, onların hepsi dünyaya gelmedikçe kıyâmet kopmaz.

Bu ahdin alınmasından hikmet neydi?

Âdem (aleyhisselam), zürriyetinden ahit ve mîsak alındığı bu sırada peygamberleri de kandiller gibi parlak ve nûrlu bir hâlde gördü. Peygamberlerden peygamberlik ahdi alındı.

İlk Peygamber Âdem aleyhisselamdan son Peygamber Muhammed aleyhisselama bütün peygamberler, Ermeydanı Yeryüzünü ve insan bedenini hayır meydanı kılmak için güçlerinin sonuna kadar gayret etmek üzere söz verdiler.

Ruhlardan Bir Ruh da ahd-i misaktan sonra, bir ceset içinde Yeryüzüne ayak basacağı günü daha çok merakla beklemeğe başladı. Ahd-i misak için yaşadıkları... Cesede ve Yeryüzüne ilgisini fazlalaştırmış mıydı?

Yeryüzü, ahit, kendisinden alınmış gibi korkmuştu. Ya benden de hesap sorulursa diye... Yaratılışından sonra milyarlarca yıl geçmiş, üzerinde canlılar, sonrada insanlar yaşayacak hale gelmişti. İlk insan ve eşi, kendisini mesken tutmuştu. Bu bir başlangıçtı, Kıyamet'e kadar milyarlarca insan üzerinde yaşayacaktı. Ve Kıyamet kopacak, bütün insanlar üzerinde dirilecekler ve üzerinde ilk hayatın başladığı mekân ve çevresinde Mahşer Meydanı kurulacak, hesap kitap görülecek, herkes, Sırat Köprüsünden geçerek ebedi kalacağı mekânlarına gidecekti.

İşte, Kıyamet'e kadar üzerinde yaşayacaklar, Arafat Meydanında

toplanmış, ilk mahşer geçekleşmişti. İlkinde söz alınmış, ikincisinde hesap görülecekti.

Milyarlarca yıllık ömründe, insanoğlunun üzerinde yaşayacağı yıllar ne kadar da azdı... Ömrü, insanlara mesken olmakla sınırlıydı. İnsanların üzerinde yaşama müddetinin bitmesi, onun da ömrünün sonu demekti. Kıyamet kopacak, insanlar yeni bir vücutla diriltildiği gibi o da yeni bir vücutla var olurken, dümdüz olacak, üzerinde dağlar bulunmayacaktı.

Üzerinde ahd-i misaka şahit olan Yeryüzünü, bundan sonra yaşanacaklar korkutmuştu.

"Allahü teâlâ'nın ilham etmesiyle o gün (yeryüzü kendi üzerinde meydana gelen), bütün olayları anlatacaktır."(37)

Üzerinde yaşayanların hallerine, iyi-kötü bütün işlediklerine şahitlik edecekti. Bu, Yeryüzünü titretmişti. Şahit olduklarını anlatmak... Ne kadar zordu. Allahü teâlâ diledikten sonra zorlar kolay olurdu.

Allahü teâlâ; "Ben cinleri de, insanları da ancak bana kulluk (ibadet) etmeleri (beni tanımaları) için yarattım" buyurmaktadır. (38) Bütün insanlar, ezelde kabul ettikleri tevhid îtikâdı üzere yaratılmışlardır.

Kâbe, inşa edildikten sonra Âdem aleyhisselam, Hazreti Havva ile birlikte Hindistan'a döndü.

Âdem aleyhisselam yaya olarak Hindistan'dan Arabistan'a gidip kırk defa hac yaptı. Hindistan'da refâh içinde yaşayıp, Allahü teâlâ'nın emrine uyarak ömür sürdüler. Daha sonra da Şam'a yerleştiler.

Şam'a gelişlerindeki esrar neydi? Cennet'ten çıkarıldıktan sonra Âdem aleyhisselam Hindistan'a, Hazreti Havva, Arabistan'a indirilmiş, Âdem aleyhisselamın, çamurunun yoğrulduğu diyarda birbirlerine kavuşmuşlardı. Bir müddet Kâbe çevresini mesken tuttuktan sonra Hindistan'a geçmişler, buradan da Şam'a...

Ve Şam'da gerçekleşti... YERYÜZÜNDEKİ İLK DOĞUM burada

meydana geldi. İlk doğum sancısı burada çekildi. Doğum yapan ilk annenin feryadı, doğan ilk bebeğin ağlaması buradan göklere yükseldi, Yeryüzüne yayıldı, toprak, su ve havayla buluştu. İlk baba, baba olmanın sevincini bu diyarda yaşadı.

Hazreti Âdem aleyhisselamın vücudunu meydana getiren toprak, kendinden toprak alındığında almayın diye feryat eden Yeryüzü, doğuma, toprağının ete, sese, feryada dönüştüğüne şahit oldu... Bu doğumu takip edecek milyarlarca doğumu, doğumların yükünü nasıl çekilmez hale getirdiğini görür gibi oldu. Sevinsin mi, yoksa üzülsün mü bilemedi.

İnsanlığın evveli Şam'da başlamıştı, sonu nerede olacaktı?

İlk doğum, ilk evlat, ilk anne, ilk baba... İlk evlatları, ikizdi... Biri kız biri erkek. Kâbil ve Aklimâ oldu, isimleriyle geldiler, onlar ilk evlatlarıydı, çocuk manasında Kâbil ve Aklimâ dediler. Çok sevindiler, ikiz bir evlada sahip oldukları için... Kendileri Cennet'te yaşamışlardı, ama çocukları Cennet'i bilmiyordu. Onlara Cennet'i anlatabilmek için Yeryüzünü Cennet'e benzetmeye, onları, Cennet'i isteyecek hale getirmeye niyet ettiler. Adn Cennet'ini hatırlatacak Adn isminde bir yerleşim yeri, yurt kurmaya karar verdiler.(39)

İlk doğumla Yeryüzü sarsıldı. Dehşetle titredi. O, insanın yaratılması için kendisinden toprak alınmasını kabul etmemişti, ancak Azrail aleyhisselam vasıtasıyla alınmış, kendisinden parçalar koparılmış, bunun ne manaya geldiğini anlamış, her zerresiyle ağlamıştı.

Allahü teâlâ ona, akıl, İslamiyet, kulluk etme emanetini yüklemek istemiş, kabul etmemişti. "Biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, sorumluluğundan korktular; nihayet onu insan yüklendi."(40)

Yeryüzü yine ağlıyordu... O, emaneti yüklenmek istememişti, ama emaneti yüklenene mesken kılınmıştı. Ve... Suyu, havası, gıdasıyla yaratılan ilk insanoğlu doğmuştu, her zerresiyle kendisinin bir parçası olan Âdemoğlu, dünyaya, Yeryüzüne gelmişti. Bu gelişe Yeryüzü ağlıyordu, ana rahmini terk eden, Yeryüzünde ilk nefesini alan da ağlıyordu. Kim kimin için ağlıyordu? Anne-baba

ise sevinçten gülüyordu. İnsanoğlunun ilk ağlayış ve ilk gülüşü... En son kime nasip olacaktı?

Ruhlardan Bir Ruh da ağlıyordu, Yeryüzündeki ilk doğuma şahit olmakla... Ama ağlayışının sevinçten mi yoksa üzüntüden olduğunu bilemiyordu. Kesin olan bir şey vardı ki bu doğumda kendi doğumunu görmüştü? Ne zaman, nerede doğacaktı, doğumuna hangi anne-baba vesile olacaktı? İhsanla mı yoksa adaletle mi muamele görecekti? Yeryüzündeki imtihanı sonucu ebedi mekânı neresi olacaktı? Bir türlü anlayamıyordu "Kâlû belâ" diyenlerin Cehennem'e giden yolu nasıl seçeceklerini, Şeytan'ın "Secde ediniz" emrine nasıl karşı geldiğini, Hazreti Âdem ile Havva'nın yasak meyveden nasıl yediklerini...

Yeryüzündeki ilk doğanlar, ilk insan ve ilk Peygamber olan Âdem aleyhisselamın ilk evlatlarıydı. Son doğan kim ve kimin evlâdı olacaktı?

İlk doğumu ikincisi takip etti... İlk doğanlar ikizdi, biri ERKEK, biri KIZ...

YERYÜZÜNDEKİ ilk doğum Şam'da olmuştu. SON DOĞUM nerede olacaktı? Yine Şam'da mı?

Âdem aleyhisselamın ilk çocukları Kâbil ve ikizi, kız kardeşi Aklimâ idi. Bunlardan sonra doğanlar da ikizdi. Hâbil ve ikizi olan Lebudâ doğdu. Aile oldular... Baba, anne ve evlatlar...

Hazreti Âdem ile Havva'nın hayatlarına çocukları girdi. Onları büyütme, onlara Allahü teâlâ'ya kulluğu, dünyanın; Cennet'in ve Cehennem'in ne olduğunu öğretme, ebedi saadete kavuşturma gayretleri başladı.

İki kardeşin sekiz-dokuz yaşlarında olduğu günlerden bir gündü... Kırda, çimenlerin üzerinde koşturuyorlardı. Nasıl olduysa oldu... Kâbil, düştü, çimenlerin üzerine boylu boyunca uzandı. Önde koşan Hâbil, kardeşinin yere düştüğünü görünce hemen döndü yanına çöktü, merak içinde şefkatle omuzlarından tuttu.

- Bir yerin acıdı mı kardeşim?

Kâbil, kızgın bir şekilde kardeşinin ellerini itti.

- Dokunma bana!

Hâbil, şaşırdı.

- Niçin?

- Beni düşürdün?

Şaşkınlığı daha da fazlalaştı.

- Ama nasıl olur? Ben öndeydim.

Ayağa fırlayan Kâbil, "Olsun... Sen o kadar hızlı koşmasaydın ben düşmezdim. Seni yakalamak için acele edince düştüm" dedi.

Kardeşine hak verdi. Doğru ya!... O kadar hızlı koşmasaydı, kardeşi de hızlı kovalamazdı ve düşmezdi. Aralarında yaptıkları yarışlarda Kâbil'i hep geçiyordu; uzağa taş atmada, hızlı koşmada, yükseğe zıplamada... Güreşte... Kâbil'le güreşmeyi çok seviyordu. Ama o...Yenilince çok kızıyordu.

İki kardeşe, "Güreş; sizlerin ve sizden sonra geleceklerin Yeryüzünde yaptığı mücadeleyi temsil eder. Nefsinize, babanız ve annenizin Yeryüzüne indirilmesine sebep olan İblis'e ve kötü çevrenize karşı yaptığınız mücadeleyi... Bunun için güreşirken ciddi olmalı, yenmek için gayret göstermeli, bütün kuvvet ve aklınızı kullanmalısınız. Güreşin şakası olmaz" denmişti. Ciddi tutunca da her seferinde Hâbil, Kâbil'i yeniyordu. Kâbil yenildikçe gönlü kirleniyordu.

Almak için kavga ettikleri bin bir renkteki tüyü uzattı.

- Buyur. Senin olsun.

Tüyü, Hâbil, bulmuştu, Kâbil, o benim, önce ben gördüm, demiş, almak için saldırınca Hâbil de kaçmıştı. Kovalarken de Kâbil düşmüştü.

Kâbil, tüyü aldı, yere attı. İstemiyorum senin tüyünü diyerek üzerinde tepindi. Sonra da yerden aldı, "Al, tüy senin olsun" diyerek Hâbil'in yüzüne attı, arkasına bakmadan kızgın bir şekilde uzaklaştı.

Toprağa düşen tüye baktı. Eğildi, yerden aldı, tüyün renkleri toprakla karışmış siyah olmuştu. Çok üzüldü. Ne yapmak istemiş, ne olmuştu? İnsanın her istediğini gerçekleştiremediğini anladı. Göz pınarlarından bir damla gözyaşı süzüldü, al yanak üzerinden kayarak düştü, toprağa karıştı. Bu, toprağa kavuşan ilk çocuk gözyaşıydı, sevinç değil, üzüntü sebebiyle gelen... Yeryüzü bu gözyaşıyla titredi, ısındı.

Şaşkın ve üzgün olan yalnızca Hâbil değildi. İlk çocukların doğumuyla çok bahtiyar ve mutlu olan, aralarındaki kıran kırana güreşlerini neşe içinde seyreden Sevinen Ruhlardan bir Ruh da üzgün ve şaşkındı. Kâbil'de büyüdükçe meydana gelen kötü halleri anlayamıyordu. Belâ, sen Rabbimsin diyen ruh, bedene girdikten sonra bu kadar nasıl değişebiliyordu. Yaratan'ın güzel eseri insanı, hem de bir kardeşi nasıl üzebiliyor, kırabiliyordu?

Kâbil'deki bu değişimi görüp kendisini düşünerek endişeleniyordu. "Acaba cesede girdikten sonra ben de böyle değişecek miyim?" sualiyle perişan oluyordu. Kendi vücuduna kavuşacağı zamanı ve mekânı merak ediyordu.

İki kardeşin minik ayaklarıyla üzerinde yürümelerinden neşelenen Yeryüzü, Kâbil'in davranışıyla endişelenmiş, Cinlerin kanlı kavgalarını hatırlamıştı.

Cinlerin kavgasından sonra, insanoğlunun birbirini kırmasına, kanlarını akıtmasına mı şahit olacaktı? Zulmet, düşmanlık, kin ve nefret tarafından yine kuşatılacak mıydı? Zulümle akıtılmış kardeş kanıyla ıslanacak mıydı?

Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı Muhammed aleyhisselamın nurunu taşıyan Âdem aleyhisselam üzerinde ilk adımını attığında... Nasıl da sevinmiş, baştan başa nur kesilmişti. Cinnilerin bağrında açtığı yaraları, İblis'in üzerinde yaşadığını ve Kıyamet'e kadar insanoğlunu yoldan çıkarmaya çalışmak için Allahü teâlâ'dan izin aldığını unutmuştu.

Ama şimdi iki kardeşin kavgasını görünce hatırlamıştı, yalnızca İblis'i değil, nefsi de... Kâfir ve Allahü teâlâ'ya düşman olan, bedenine yerleştiği insanı küfre düşürmeyi kendisine tek hedef kabul eden nefsi...

Üçüncüyü, İblis ve nefsin azdıracağı kötü çevreyi hatırlayınca dehşete düştü. Garip insan, bu üçüne karşı nasıl mücadele edecekti? Peygamberler ve onların varislerine tabi olabilecek miydi?

* * *

İki kardeş, iyiyi, kötüyü ayırt etmeye başlayınca onlara şöyle dendi.

"Her şeyi, Allahü teâlâ yaratmıştır. Her şey O'nun yarattığı şekilde en güzeldir. Hiçbir şeyi sebepsiz yaratmamıştır. Hepsinde nice hikmetler vardır. Çiçeği ancak anneye, kardeşe hediye etmek gibi güzel niyetle koparın. Böceklere dokunmayın. Gerekmedikçe ufak bir taşı bile oynatmayın. Kelebeğin kanat çırpmasına mani olmayın."

Buluğ çağına erdiklerinde de "İki şeyden çok sakının. Birisi ifsat, diğeri israftır. İfsat, yanlış iman, haram ve çirkin işler demektir. İtikadınız doğru olup haramlardan kaçınırsanız, insan ve cinniler hariç her şeyle aynı dili konuşmuş olur, dillerinden, hallerinden anlarsınız. İtikadınız bozulup, haramlara dalarsanız, hem kendinize hem de çevrenize, canlı-cansız her şeye zararınız olur, bu haliniz ifsattır, ebedi felakete gidiş sebebinizdir.

İsraf, istifade etmemiz için verilen nimetleri, hava, su, yiyecekler, giyecekler gibi her şey ve zamanı, Allahü teâlâ'nın emrettiği ölçülerde kullanmamak, kâinattaki olağanüstü güzellikteki dengeyi bozmaktır" şeklinde tembihatta bulunuldu.

Büyüdükleri zaman, Allahü teâlâ Âdem'e (aleyhisselam) Kâbil'i Hâbil'in, Hâbil'i de Kâbil'in kız kardeşi ile evlendirmesini emretti.(41)

Kâbil'in kız kardeşi, Hâbil'inkinden daha güzel idi. Bu sebeple Kâbil, Hâbil'in ikizi olmayan kız kardeşi ile evlendirilmesine râzı olmadı. "Ben, kardeşim ile evlenmeğe daha layığım" deyince, Âdem (aleyhisselam) Kâbil'e, "Kendi ikizin olan kız kardeşi sana helâl değildir" dedi.

Fakat Kâbil, babası Âdem'in (aleyhisselam) sözünü kabul etmedi ve düşüncesinde ısrar etti. Kâbil, Allahü teâlâ'nın, babasına böyle bir evlendirmeyi emrettiğine inanmadı. Âdem (aleyhisselam) Allahü teâlâ'nın emrinin böyle olduğunu, buna uymak gerektiğini Kâbil'e îzâh etti. Fakat defalarca izahına rağmen Kâbil bir türlü iknâ olmadı.

Nefis ve İblis devreye girmişti. Nefis, ben haklıyım, diyor, İblis de onu körüklüyordu. İblis'in sevinçten etekleri zil çalıyordu. İnsanoğlu için Kıyamet'e kadar devam edecek bir fitnenin, kötülüğün gelişini görür gibi olmuştu. Yeryüzünde bir ilk gerçekleşiyordu. İlk baba ile ilk oğul karşı karşıya gelmişlerdi. İblis, çok sevinçliydi. Lanetlenmesine sebep gördüğü insanoğlundan intikam alma saatinin geldiğini görüyordu. Yeryüzü ise bu hal karşısında titriyordu.

İlk baba ile ilk oğul arasındaki ihtilaf büyüdü ve aşılmaz dağ oldu. Âdem aleyhisselam, Kâbil ile Hâbil arasındaki ihtilâfı hâlletmek için; "Allahü teâlâ her şeyi bilendir. Bu işi halletmek için birer kurban adayınız" dedi.

Bunun üzerine birer kurban getirdiler. Hâbil çobanlık, Kâbil ise rençberlik yapıyordu. Hâbil koyunları arasından en güzel bir koç seçip getirdi. Kâbil ise kurbanlık olarak buğdayları arasından en kötü başakları toplayarak bir bağ buğday getirdi. Bu hususta da çok hasis davrandı.

Kurbanlıklarını bir dağ üzerine koydular. Hâbil'in kurbanını gökten beyaz bir ateş inip, yaktı.

İlâhi bir hikmetle Allahü teâlâ kabul buyurduğu kurban üzerine bir ateş gönderiyor ve ateş onu yakıp yok ediyordu. Kabul olunmayan kurban ise olduğu gibi kalıyordu.

Kâbil kendi kurbanının kabul edilmediğini ve haksız olduğunu anladığı hâlde, ilâhî hükme karşı geldi. Kardeşi Hâbil'e karşı kıskançlık, nefret ve düşmanlığı gün geçtikçe fazlalaştı. O, "Yemin ederim ki, seni öldüreceğim" dedi. Hâbil ise gâyet yumuşak davrandı, karşılık vermedi ve Kâbil'e nasihat ederek, "Eğer sen beni öldürmek için bana el uzatırsan, ben seni öldürmek için el kaldırmam. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım" cevabını verdi.

"Onlar, Allah rızâsını kazanmak için kurban sunmuşlardı da birininki kabul edilmiş, diğerininki kabul edilmemişti. Kurbanı kabul olunmayan diğerine, 'Seni muhakkak öldüreceğim' demişti. Kardeşi ona şöyle cevap vermişti: Allah ancak takvâ sâhiplerinin kurbanını kabul eder."(42)

Âdem aleyhisselamın hacca gittiği bir sırada, Kâbil ıssız bir yerde Hâbil'in yanına gitti. Hâbil o sırada sürülerinin başında bulunuyordu.

"Seni mutlaka öldüreceğim" dedi. Hâbil, "Niçin?" diye sordu. "Allahü teâlâ senin kurbanını kabul etti. Benimkini ise kabul etmedi. Sen, benim güzel kız kardeşimle evleniyorsun, ben ise senin güzel olmayan kardeşin ile evleniyorum. Anne ve babam, senin benden daha iyi olduğunu söylüyorlar. Senin çocukların benim çocuklarıma karşı övünürler" diye cevap verdi.

Bunun üzerine Hâbil, "Benim bunda hiçbir günahım yok. Allahü teâlâ ancak, müttekîlerin kurbanını kabul eder. Beni öldürürsen kendi günahının yanında benimkini de yüklenirsin. Eğer böyle bir şey yaparsan bütün suç ve günah senin olur" diyerek Kabil'in umursamazlığına rağmen samimiyetle konuşmasına devam etti.. "Allah'a yemin ederim ki, sen beni öldürmek için bana el uzatsan da, ben seni öldürmek için sana el uzatacak değilim. Ben âlemlerin Rabbi olan Allahü teâlâ'dan korkarım. Yerin de Cehennem olur.

Zâlimlerin cezâsı budur" dedi.(43)

Hâbil, bu sözlerle nasihat etti, böylece, hem kendisi öldürülmekten hem de kardeşini kardeş kâtili olmaktan kurtarmak istedi.

Kâbil, bu nasihatlere kulak vermedi. Şeytanın vesvesesine uydu. Hâbil'i öldürmekten vazgeçmedi. Ancak onu nasıl öldüreceğini bilemiyordu. Çünkü YERYÜZÜNDE hiç cinayet işlenmemişti. Onlar, YERYÜZÜNDE doğan ilk insanlardı. İlk kâtil ve ilk maktûl adayı onlardı.

Kâbil'in kardeşini nasıl öldüreceğini düşündüğü sırada İblis insan kılığına girerek karşısına çıktı. Bir kuş tutup, kuşun başını taş üzerine koydu. Başka bir taş daha alıp başını ezmek sûretiyle öldürdü. Böylece Kâbil'e kardeşini nasıl öldüreceğini gösterdi. Kâbil bu hâli görüp, kardeşini aynı şekilde öldürmek üzere harekete geçti. Ansızın karşısına çıkanı kimdir diye düşünmedi. Kardeşini öldürme isteği aklını başından almıştı. Eğer biraz düşünseydi onun İblis olduğunu anlardı. Çünkü o anda YERYÜZÜNDE insanoğlu olarak yalnızca anne-babası ve kardeşleri vardı. Fakat onun gözü, kardeşini öldürmekten başka bir şey görmüyordu.

Kâbil'in öldürmek için kendisini aradığı sırada, Hâbil çok üzüntülüydü. Kardeşi, "seni mutlaka öldüreceğim" demişti. Onu anlayamıyordu. Öldürülmekten korkmuyordu. Böyle bir şey olursa, anne-babasının geldiği, her zaman anlattıkları Cennet'e gidecek ve Rabbine kavuşacaktı. Üzüntüsü, öldürüldüğünde anne-babasının ve kardeşlerinin içine düşecekleri durum içindi. En fazla da Kâbil için üzülüyordu. Hem dünyada hem de âhirette perişan olacak, ebedi felakete düşecekti. Kötü bir çığır açacaktı. Haksız yere, nefsi için öldürme kötülüğünü başlatacak. Kıyamet'e kadar zulümle öldürülenlerin vebalini taşıyacaktı.

Farz-ı muhal denilerek rivayet edildi ki... Hâbil, yay ve oklarını almış yürüyordu, ormanın içinde, teselli bulabilmek, üzüntüsünü biraz olsun unutabilmek için... Öten kuşlar, açmış çiçekler, çağlayan sularla...

Ok ve yayını hiç yanından ayırmıyor, Kâbil'in bunları görmemesi için gayret ediyordu. Kendisine, "Sakın kardeşinin eline geçmesin, bunun nereden geldiğini anlamasın. Bu ikisi ancak Allah rızası için kullanılmalı. Kardeşinin nefsi istekleri için kullanmasından korkuluyor" denmişti.

İnanılmaz hadise, kargaların bela olmasıyla gerçekleşmişti. Kargalar, rızıkları için toprağa ektiklerini, harap ediyorlardı.

Rivayet edildi ki... Kargalarla mücadelede aciz kaldıklarında bu beladan kurtulmak için Allahü teâlâ'ya yalvarıldı. Cebrâil aleyhisselam Cennet'ten üç tane ok ve bir yay getirdi. Oklardan bir tanesi daha büyüktü. Yay altın sarısı, oklar da gümüş rengindeydi. Büyük ok, bakanın gözlerini alıyor, hedefe giderken ışık saçıyordu. Altın Yay'ın sahih itikat, üç okun da ilim, amel ve ihlas olduğu da rivayet edildi.

Ok ve yayın nasıl kullanılacağı Hâbil'e gösterildi. Kâbil'e oklardan ve yaydan hiç bahsedilmedi.

Cennet'ten gelen Kâbe taşından sonra, Cennet'ten gelen ok ve yay... Hâbil, Altın Yayı ve Gümüş Okları çok sevmişti.

Ona, "Altın Yay ve Gümüş Oklar sana emanet. Cennet araçları, ancak sahih itikatlı ve salih müminlerin elinde çalışır, itikadı bozuk olanlar ve büyük günah işleyenler değdiğinde çalışmaz olur. Bunlar, Yeryüzünün kötülüklerden temizlenmesine, ermeydanı, dâr-üs-selam olmasına, insanların doğru itikada, Müslümanlığa, ebedi saadete kavuşmasına vesile olmaları için Cennet'ten indirilmiştir. Cennet'e götürecek doğru itikadı ve salih ameli, Şeytan, Nefis ve bunların ortaklarıyla mücadeleyi temsil ederler" denilmişti.

Hâbil, bu sözlerle Altın Yay ve Gümüş Oklara çok daha fazla bağlanmıştı. Gümüş Oku, kargaların bulunduğu yere doğru attığında inanılmaz bir şey oluyor. Bir ışık yayılıp bütün kargalar ölüyordu.

Gümüş Ok, hedef seçtiği, gözünün baktığı yere mutlaka ulaşıyor, hedefi buluyordu. Gümüş okla birlikte, kendisinin de uçtuğunu, kanatlandığını, muhabbet, sevgi denize kavuştuğunu hissediyordu.

Yürüyordu ormanın içinde, gönlünü Kâbil'in seni öldüreceğim sözleri hançerlemiş vaziyette... Bir sesle irkildi. Sesin geldiği yere baktı. Kardeşi Kâbil, bir taşın üzerine oturmuş duruyordu, çok düşünceliydi. Arkasına dikkat edince dehşete düştü. Hemen gerisindeki ağaçtan kocaman bir yılan sarkmıştı, hem de Kâbil'e doğru... O ise çevresinde olan bitenin farkında değildi.

Evet, o yılandı. İblis'e Hazreti Âdem aleyhisselam ile Hazreti Havva'nın aldatma işinde yardım ettiği söylenen yılandı. Hâbil, Altın Yayı gerdi, hedefe, yılanın iki gözünün arasına baktı ve; "Yâ Allah, Bismillah" diyerek Gümüş Oku bıraktı. Nişan almaya çalışmamıştı, biliyordu ki Gümüş Ok, baktığı yere gidecekti. Gitti, hedefi buldu. Yılan, acayip bir ses çıkararak Kâbil'in önüne düştü. (44)

Kâbil irkildi, korku içinde yılana baktı, iki gözü arasındaki oku görünce bakışlarını kaldırdı, elinde yayla koşarak kendisine doğru gelen Hâbil'i gördü. Yerinden fırladı.

- Beni öldürmek istersin ha!, diye bağırdı.

Hâbil şaşırdı.

- Hayır. Okumu sana değil, yılana attım, sana saldırıyordu.

Bu sözle Kâbil durdu, ama içinde vesvese veren İblis durmadı, "İnanma ona, seni öldürmek istiyordu. Fırsat bu fırsat öldür onu" dedi. Ve Kâbil, İblis'i dinledi. Kardeşinin üzerine atıldı, sevdiklerinin ayrılığıyla yanacağı düşüncesiyle gözyaşları içinde yalvaran "Yapma Kâbil! Yeryüzünde zulmü başlatan, İblise ilk itaat eden olma" diye feryat eden Hâbil'i dinlemedi.

Ölüm nasıl gelir bilemeyen Hâbil, karşı koymadı, kendisini kardeşinin ellerine bıraktı. Kâbil, İblis'ten gördüğü şekilde Hâbil'i tutup, başını bir taş üzerine koydu. Başka bir taş ile de vurarak şehit etti.

Ve... Hâbil'in kanı ilk önce taşa, sonra Kâbil'in eline bulaştı, kanın ateşiyle taş kavruldu ama kâtilin kalbi soğudu, kan Hâbil'in alnından toprağa doğru aktı, toprak ile buluştu. Bu buluşmayla bütün YERYÜZÜ titredi. Çünkü bu kan, mazlumun, şehidin

kanıydı, zalimin eliyle akmıştı.

YERYÜZÜ, insanoğlunun aslî maddesi toprak, insan kanıyla tanışmıştı. Yeryüzü, insandan gelen şirkin, küfrün boğuculuğunu görmüştü. Şirk ile daha önce cinler vesilesiyle tanışmıştı, ama insandan gelen tarif edilmezdi. Yeryüzü ağladı, insanoğlundan ilk şehide, ilk mazluma, ilk kâtile, ilk şirke, dökülen ilk kana şahit olmakla...

Ve Yeryüzü, kavrulduğunu hissetti, kötü amelden, şirkten gelen, toprağına, hava suyuna sinen kötü dalgayla... Bir daha böyle bir şey yaşamamayı diledi... Ama yaşayacaktı, bu ilkti.

Çünkü Yeryüzü, imtihan meydanıydı. Âdem aleyhisselam ve Hazreti Havva, Cennet'te yasak meyveden yedikleri, İblis de Hazreti Âdem'e doğru secde etmediği için Allahü teâlâ'nın "Birbirinize düşman olarak buradan (yere) inin. YERYÜZÜNDE sizin için belli bir vakte (ömrünüzün sonuna) kadar yerleşme ve ondan istifade imkânı vardır"(45) emriyle Yeryüzüne gönderilmişlerdi.

Âdem aleyhisselam ve soyundan gelenler, iki büyük düşmanla, İblis ve nefisle Yeryüzünde baş başa kalmışlardı. Bu iki düşman zaman içinde insanları birbirine, Hakka düşman ederek düşman sayısını üçe çıkarmışlardı. İblis, nefis ve bunlara esir olmuş insanlar... İlk esirleri de Kâbil olmuştu.

Yeryüzü, tam manasıyla insan için imtihan meydanı olmuştu. Ömür denilen zaman içinde, Yeryüzü denilen imtihan meydanında üç düşmanla mücadele edilerek imtihanı vermeye çalışacaktı. Ve imtihanı ilk kaybeden Kâbil olmuştu.

Allahü teâlâ'nın emriyle iyiler ermeydanı olan Yeryüzünü hayır, iyilik meydanı, selamet diyarı, dârüsselam, ebedi saadete kavuşulacak yer, kötüler ise emre karşı gelerek ve şeytan ve nefisle işbirliği yaparak şer meydanı yapmaya çalışacaklardı.

Yeryüzüyle birlikte Ruhlardan Bir Ruh da ağladı, kardeşin kardeşi öldürdüğünü görmekle, kendi geleceğinin nasıl olacağını

düşünmekle... Anlayamıyordu, bir kardeşin bir kardeşi nasıl öldürdüğünü... Anlayamazdı, çünkü ruhun bedene yerleşmesiyle uğradığı değişiklikten habersizdi.

Yeryüzü ve Ruhlardan Bir Ruh ağlarken, birisi sevincinden "Âdem'den ikinci büyük intikamımı aldım, evlat acısıyla yanacak" diyerek hoplayıp duruyor, anne-babanın bir evladının diğer evladını öldürdüğünü haber alıncaki hallerini, duyacakları acıyı düşünerek zevkten kendinden geçiyordu. Bu İblis'ti...

Kâbil kardeşi Hâbil'in başını taş dağıtınca ölüp ölmediğini anlayamadı. Ölüm nasıl bir şeydi bilmiyordu, çünkü Yeryüzünde daha önce hiç ölüm gerçekleşmemişti. Bir müddet kardeşinin yüzünden Yeryüzüne, toprağa akan kanını seyretti. Yerinden kıpırdayamıyordu kardeşinin ölüp ölmediğini anlamak için... Uzun zaman bekledi, hiçbir hareket olmayınca öldüğüne karar verdi.

Kardeş kardeşi öldürmüş, YERYÜZÜNDE ilk cinayet işlenmişti. Kadın sebebiyle... İblis ve nefsin aklı örtmesi, gönlü kör etmesiyle...

İlk şehit Hâbil, ilk kâtil de Kâbil oldu, hem de kardeş kâtili... İlk evlat, YERYÜZÜNDE ilk doğan, ilk kâtil olmuştu.

İnsanoğlu, ölümü tatmıştı. Ölümle ilk tanışan Hâbil olmuştu.

Allahü teâlâ Kâinatı yarattığı gibi Kıyameti de dilemişti, her şeyin yok olmasını, tekrar yaratılmasını ve Âhiret hayatının başlamasını, Cennet'i, Cehennem'i, Dünya ile Ahret arasındaki kabir hayatını da... İşte ölüm, Ahret hayatının kapısı olan kabir hayatının başlangıcı, amel defterinin kapanması, ölenin Kıyametinin kopmasıydı...

"O, hanginizin daha güzel amel edeceğini (Allahü teâlâ'ya daha iyi taatte bulanacağını) imtihan etmek için, ölümü ve hayatı da takdir eden ve yaratandır."(46)

İki kardeş, imtihan meydanı olan Yeryüzüne gelmişler, birisi imtihanı şehitlikle kazanmış, diğeri de kâtil olarak kaybetmişti. Birisinin ölümü şehitliğe, Allahü teâlâ'nın rızasına kavuşmaya, diğerinin bir zaman daha hayatta kalışı kâtilliğe Şeytanın, nefsin köleliğine olmuştu. Güzel amel işleyen Hâbil, çirkin amelde

bulunan ise Kâbil olmuştu.

Yeryüzü Kâbil'le kararmış, Hâbil ile ışığa boğulmuş, Kâbil'den Yeryüzünü hasta eden kötülük, Hâbil'den ise iyileştiren iyilik miras kalmıştı.

İki kardeş de yürümüşlerdi kelebeğin kanadında, ama çok farklı yönlere... Hâbil, Yeryüzünü ERMEYDANI, Kâbil ise ŞERMEYDANI kılmak için yürümüştü... Kâbil şer ile amel etmişti bir Peygamber çocuğu olmasına rağmen...

Kâbil, öldürdüğü kardeşinin cesedini ne yapacağını bilemedi. Önce onu bir sahraya bıraktı. Yırtıcı kuşlar Hâbil'in cesedi üzerine hücum etti. Bunun üzerine cesedi bir torbaya koyup sırtına aldı ve taşımaya başladı. Ceset sırtında, ne yapacağını bilmez bir hâlde dolaşırken yırtıcı kuşlar da cesedi yere bırakmasını bekleyerek üzerinde uçuyordu. Bu garip kafileye Yeryüzü ve Ruhlardan Bir Ruh ağlıyorken, İblis ise oynuyordu. Ya anne-baba, haber aldıklarında ne yapacaklardı?

Kâbil böyle şaşkın bir hâlde iken Allahü teâlâ iki karga gönderdi. Bu iki karga birbirine hücum edip, dövüştüler ve karganın biri diğerini öldürdü. Sonra da öldüren karga ayakları ve gagasıyla yeri kazdı, öldürdüğü kargayı yere gömdü. Kâbil, bu hâdiseyi görerek Hâbil'in cesedini ne yapacağını öğrendi. Büyük bir pişmanlık ve şaşkınlık içinde karga gibi düşünemediğine hayıflanarak, "Bana yazıklar olsun. Karga kadar olmaktan âciz kaldım" dedi. Kardeşini Şam yakınındaki Kasiyun Dağı eteğine gömdü.(47)

"Nihâyet Kâbil nefsine uyarak kardeşini (Hâbil'i) öldürmeğe kalkıştı ve sonra onu öldürdü. Böylece hüsrana uğrayanlardan oldu."(48)

Yeryüzündeki ilk doğum ve ilk ölüm Şam'da olmuş, ilk mezar burada kazılmıştı. Bundaki esrar neydi? Başlangıç, sonun habercisi miydi? İlk ve son... Aradaki mesafe neyle dolacaktı?

YERYÜZÜ, insanoğlunun asıl maddesini meydana getiren toprak, ilk defa insan vücudunu kucakladı, bağrına aldı. İlk

kucakladığı bir mazlumun vücuduydu, bağrını yakan ilk şey, bir şehidin kanıydı. Yeryüzünden alınan gıdayla vücut bulan Hâbil'in bedeni, yine Yeryüzüne dönmüştü. Topraktan yaratılmıştı, toprağa gömülmüştü. Âdem aleyhisselam ve soyundan gelenlere yurt kılınan Yeryüzü, ölüler için de yurt kılınmıştı.

"Biz yeryüzünü diri ve ölülere yurt kılmadık mı?"(49)

Şehitlerin, mazlumların kanı YERYÜZÜNÜ HAYIR MEYDANI KILMANIN BEDELİ, mesken, sükûnet diyarı, imtihan meydanı eylemenin bedeliyse helalinden alın teri ve gönül ışığı oluyordu.

Yeryüzünde ilk şehit ve mazlum kanı Şam'da toprağa karışmıştı, son şehit ve mazlum kanı yine Şam da mı toprakla buluşacaktı?

Yeryüzü insanoğlunun dirisine ve ölüsüne ne kadar zaman yurt olacaktı?

Yeryüzü yaratılalı milyarlarca yıl, hayvanların burada yaşamaya başlaması milyonlarca yıl olduktan sonra, insana mekân kılınmıştı?

Önce ateş topuydu, soğudu, rahmet yağdı, su ile hayat buldu. İnsanoğlunun üzerinde yaşayabilmesi için milyarlarca yıl geçmesi gerekmişti. Üzerinde ilk doğan ilk kâtil olmuştu. İblis gülerken o ağlamıştı.

Âdem aleyhisselamdan Kıyamet'e kadar geçecek zaman, Yeryüzünün ömrüyle kıyas edildiğinde nokta kadar olabilecek miydi?

İnsan ve cinler, burada imtihan için belli bir müddet kalacaklar, bunun sonunda ya ebedi saadete veya ebedi felakete kavuşacaklardı...

Bir oğulları, diğer oğulları tarafından öldüren anne-baba... Bir evladının kâtil, diğerinin maktûl olma acısıyla, imtihanıyla tanışan Âdem aleyhisselam ile Hazreti Havva...

Cennet'ten çıkarılma mahcubiyetinden sonra, şimdi iki türlü evlat acısı... Biri kâtil hem de kardeşinin, öteki de maktûl hem de kardeşi tarafından öldürülen... Böyle bir acıya anne-baba nasıl dayanacaktı?

Cennet'i gören, Cennet'te yaşayan, Cehennem'i çok iyi bilen anne-baba kâtil olan oğulları için öyle yandılar, öyle üzüldüler ki... Ebedi Cehennem ve oğulları akıllarına geldikçe...

Şu Yeryüzü ne çetin, ne zorlu imtihan yeriydi. Anne-babanın evlatlarıyla imtihan edilmesi, ne kadar yürek yakıcıydı. Evlatları doğduğunda ne kadar da çok sevinmişlerdi, şimdi ise...

"Andolsun ki sizi biraz korku, (biraz) açlık, (biraz da) mallardan, canlardan ve mahsullerden yana eksiltme ile imtihan edeceğiz."(50)

Hazreti Âdem ve Hazreti Havva ağlarken Şeytan ise gülüyordu hem de katılırcasına...

Hazreti Âdem'in üzüntüsü çok büyüktü. Bunun üzerine Cebrâil aleyhisselam, teselli için geldi ve "Allahü teâlâ yakında sana senin gibi peygamber olacak evlât verecek ve âhir zaman peygamberi Muhammed aleyhisselam onun neslinden gelecek" müjdesini getirdi.

Çok sevindiler. Muhammed aleyhisselam onların soyundan gelecekti. Allahü teâlâ dileseydi onu kendileri gibi annesiz-babasız yaratabilirdi. Onların soyundan geleceği müjdelenmişti, bundan büyük şeref olabilir miydi? Biri kâtil, diğeri maktûl iki evlatları sebebiyle yanan gönülleri teselli buldu.

Ve beklenen müjde seneler sonra yeryüzü ile buluştu. Bu yeni bebeğe Allahü teâlâ'nın ihsânı, hediyesi manasında Şît ismini koydular. Âdem aleyhisselamın bütün çocukları ikiz doğduğu hâlde

Şît aleyhisselam tek doğdu. Ve Âdem aleyhisselamın alnındaki Muhammed aleyhisselamın nuru, önce Havva validemize ondan da doğumla birlikte Şît aleyhisselamın alnına geçti.

Evlat acısıyla yanan anne-baba, beşikteki bebeğin gönüller alan alnına bakarak dertlerini unutuyorlardı.

Beşiğe, beşiğin içindeki bebeğe, bebeğin alnındaki nura bakan yalnızca Âdem aleyhisselam ve Hazreti Havva değildi, elinde Cennet'ten gelen altın yayı ve gümüş okları tutan biri daha bakıyordu. Bakışları anne-babadan beşiğe, beşikten bebeğe, önlerinde döşek gibi uzanan ovaya, direk gibi dikilmiş yüce dağlara ve batmakta olan güneşe gitti. Ancak bakışlar yine beşikteki bebeğe, onun alnındaki nura gitti. O nuru görmekle birlikte "Ol" emriyle Hazreti Muhammed aleyhisselamın nurundan, bütün Kâinatın, Arş, Kürsi, Cennet, Cehennem, yedi kat göklerin, yıldızların, Güneş ve Ayın, melek ve cinlerin, sonra Âdem aleyhisselamın ve Hazreti Havva'nın yaratılışını, İblisle birlikte Yeryüzüne gönderilişlerini, Kâbil'in Hâbil'i öldürülüşünü görür gibi oldu.

Gözleri altın yay ve gümüş oklara gidince, yayın gerilip tek ok haline gelen gümüş okları fırlattığını ve zamanın bir ok olup akmaya başladığını fark etti.

Yeryüzünde sayısız insanlar, yüz binlerce yıl içinde doğanlar, ölenler ve öldürenler... Yeryüzünün defalarca karanlıkla kaplanıp tekrar aydınlanması... Bütün Yeryüzünü kaplayan sular... Bir gemi, bu gemiye binen insan ve hayvanlar... Her şeyin sular altında kalışı, gemidekiler hariç canlı hiçbir şeyin kalmayışı... Suların alçalmaya başlayış ve çekilmesi... Geminin üç tarafı sularla kaplı, tıpkı beşiğe benzeyen bir kara parçasının doğu tarafındaki bir dağın zirvesine oturması... İnsanların buradan yayılması... Yine doğanlar, ölenler, öldürenler... Ve nurun sahibine kavuşması... Yine karanlık ve aydınlıklar... Sonra üç tarafı denizle çevrili kaleye benzeyen diyardan doğuya, Kâbe'ye doğru yürüyenler... İnsanoğlu için beşik kılınan Yeryüzünün aydınlanması ve sonra sûra üfürülmesi,

Yeryüzünün, Güneşin ve yıldızların dağılması... Sonra sûra tekrar üfürülmesi, bütün insanların dirilip mahşer meydanına yürümesi... Hesap... Cennet ve Cehennem'e yolculuk...

"Geceyi örtü kıldık. Gündüzü mâişet vakti yaptık. Üstünüze, sağlam yedi (gök) bina ettik. (Ona) parıl parıl parlayan bir kandil (Güneş) astık.

O rüzgârın sıkıştırdığı bulutlardan da şarıl şarıl sular indirdik, onunla tane, nebat ve size gıda maddesi olacak şeyleri çıkarmak için; (Dalları, yaprakları birbirine karışmış, âdeta birbiriyle) sarmaş dolaş olmuş bahçeleri meydana getirdik...

Şüphe yok ki Fasl günü, (hak ile bâtılı) ayırt etme ve hüküm verme günü tayin edilmiş bir vakittir. O gün sura üfürülecek de hepiniz (kabirlerinizden kalkıp) bölük bölük geleceksiniz. (O gün) gök açılır (param parça olur), (gökyüzünde) kapı kapı delikler meydana gelir, dağlar (yerlerinde koparılıp) yürütülür, sanki hiç yokmuş gibi olur.

Şüphesiz ki Cehennem bir gözetleyicidir, azgınların dönüp dolaşıp girecekleri bir yerdir. Sonsuz devirler boyunca içinde kalacaklardır."(51)

* * *

Kâbil kardeşi Hâbil'i öldürdükten sonra perişândı. Ne yapacağını bilemiyordu. Sonsuz pişmanlıklar içinde yüzüyordu. Sonunda kararını verdi. Evlenmek istediği, kâtil olmasına sebep ikizi kız kardeşini de alıp Aden'e kaçtı.

Şeytan, Kâbil'in karşısına çıktı. "Hâbil'in kurbanının kabul olması ateşe tapması sebebiyledir. Sen de kendin için ve neslin için bir ateş yak, ona tap" diyerek Kâbil'i aldattı. Kâbil de bir yer yapıp, orada ateş yakarak tapmağa başladı ve böylece ateşperestlik ortaya çıktı.

Yeryüzü, bir parçası olan ateşin ilah bilinmesiyle kahroldu. Üzerindeki insan hayatı, zulümle, şirkle başlamıştı, cinlerin yaptığı tahribat henüz bitmeden...

Kâbil'in çocukları kendilerine, çeşitli çalgı aletleri yaptılar. Oyun, eğlenceye daldılar, içkiye alıştılar, ateşe tapmaya başladılar, fuhuş, zinâ ve zulüm yayıldı.

Yeryüzünü şirk, günah ve israf zulmeti kapladı. İfsat ve israf, hakikati örttü.

Yeryüzünü karartan, tahrip eden ilk zulüm ve şirk nasıl gerçekleşti?

Kâbil, Allahü teâlâ'nın taksimine râzı olmadı, kadere rızâ göstermedi. Hem bir peygamber, hem de hocası olan babasının haksızlık yaptığını düşündü. Hakkı olmayan bir şeyi talep etti.

Kendisini kardeşinden üstün gördü ve nimete ben daha layıkım, dedi.

Malın en kıymetsizini, tasadduk etti. Kurbanının kabul edilmemesinden dolayı kardeşini suçladı. Şeytana uydu, Yeryüzünde Şeytana ilk benzeyen oldu.

İnsan nesli, Şam'dan YERYÜZÜNE dağıldı. Başlangıç burada oldu, son da burada mı olacak? Şam'daki esrar neydi?

Âdem aleyhisselam ve ona iman edenler şehirlerde yaşadı. Okuma, yazma biliyorlardı. Allahü teâlâ, Hazreti Âdemi Peygamber olarak vazifelendirdi, on suhuf gönderdi. Cebrâil (aleyhisselam), oniki kere geldi. İnsanların sonsuz saadete kavuşmaları için, bu kitaplarda, iman edilecek şeyler, çeşitli dillerde lügatler, her gün bir vakit namaz kılmak, gusül abdesti almak, oruç tutmak, leş, kan, domuz yememek, birçok sanatlar, tıp, ilaçlar, fizik, kimya, hesâb, hendese matematik gibi şeyler bildirildi. Altın ve gümüş üzerine para basıldı, mâden ocakları işletilip aletler yapıldı.

Âdem aleyhisselama ilk gelen "Besmele-i şerîfe"dir. Evlâdından bir kabileye uğradı. Vahşî hayvanların saldırısından şikâyet ettiler. O civarda bulunan yırtıcı hayvanları çağırdı. Hepsi toplandı. "Evlâdıma niçin ezâ ediyorsunuz" diyerek azarladı. Hayvanlar dile gelip "Bunlar arasında gıybet, söz taşımak gibi kötü huylar yayıldığı, bu şekilde bizi rahatsız ettikleri için biz de onlara ezâ ediyoruz, sıkıntı veriyoruz" dediler.

Haramlardan yayılan zulmet, kötü dalgalar, koku, vahşi hayvanları rahatsız etmişti. İnsanoğlunun Yeryüzünü mekân tutması, nuru ve zulmeti de birlikte getirmişti. Nuru gönlüne yol eyleyen hem bedenini hem de Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı, Cennet eylemek için gayret ediyordu... Kendisinin ve başkalarının ebedi saadeti için...

Nefis, Şeytan ve Kâbil'in yolunda bulunup zulmet ve karanlık içinde bulunanlar ise Yeryüzünü hem kendileri hem de bütün canlılar için Cehennem, şer meydanı kılmak için gayret ediyorlar, ebedi felaketlerine doğru koşuyorlardı.

Âdem aleyhisselam vefât etmeden önce Cebrâil aleyhisselam gelip, oğlu Şît'e vasiyette bulunmasını ve onu yerine halef kılmasını söyledi. Bunun üzerine ona, gece ve gündüzdeki kıymetli vakitleri ve bu vakitlerde yapılması gereken ibâdetleri öğretti.

"Yavrum! Alnında parlayan nûr, son peygamber olan Muhammed aleyhisselamın nûrudur. Bu nûru, mümin, temiz ve afif hanıma teslim et ve oğluna da böyle vasiyette bulun! Onlar da oğullarına böyle vasiyette bulunsunlar.

Ey oğlum! Benden sonra halîfemsin. Allahü teâlâ'yı ne zaman zikredersen, anarsan, O'nunla beraber Muhammed aleyhisselamın ismini de söyle. Çünkü O'nun ismini, ben rûh ve beden arasında iken arşın altında gördüm. Sonra semâları ve Cennet'i dolaştım. Semânın ve Cennet'in her tarafında da, O'nun isminin yazılı olduğunu gördüm" dedi.

Rivayet edildi ki, "Hidayet, sahih itikat ve muhabbet kaynağı olan Muhammed aleyhisselamın nûru, temiz babalardan temiz annelere, temiz annelerden temiz oğullara geçerek sahibine ulaşacak. O'nun vefatıyla da sahih itikat ve muhabbet, varisleri yoluyla devam edecek. Ve Kıyamet'e yakın O'nun soyundan gelip sahih itikadı, İslamiyeti Yeryüzüne hâkim kılacak, Yeryüzünü Ermeydanı yapacak kişiye gelecektir.

Yalnızca sahih itikatlı kişilerin elinde çalışan Altın Yay ve Gümüş Oklar, Kıyamet'e yakın bir topluluğun eline geçer. O topluluk âhir zaman Peygamberinin fethini müjdelediği bir şehir ile Kâbe

arasında, tufandan kurtulanlara vatan olan, sahih itikatlı kişilere, mazlumlara, ebedi hakikate SON KALE olan yerde yaşarlar. Son defa Yeryüzünü baştan sona Ermeydanı kılacak zâta yardım ederler. Sonra Yeryüzünde Allah diyen bir kimse kalmaz ve Kıyamet kopar."

* * *

Âdem aleyhisselam vefâtına kadar evlâtları arasında kaldı. Onlara Allahü teâlâ'nın emrettiği şeyleri bildirdi. Kırkbin evlâdını gördü. Kendisinin yirmibir oğlu ve yirmi kızı olmuştu. Diğerleri, torunları ve onların evlâtlarıydı.

Ömrü bin yıla erişince hastalandı ve evlâtlarını toplayıp Hak teâlâya ibâdet etmelerini, İblise ve İblisin avânelerine uymamalarını emreyledi. Sonra Şît aleyhisselama, Muhammed aleyhisselamın nûrunu çok dikkatle muhafaza etmesi konusunda tekrar vasiyette bulundu. Kelime-i Tevhidi söyledi. Zürriyetinden gelecek peygamberlere bu vasiyeti ulaştırmalarını emreyledi.

Şît aleyhisselama "Ey Şît, benim ecelim yaklaştı. Benden sonra halîfem ol. Dini yaymağa gayret eyle. Hak teâlâyı zikredince, Muhammed aleyhisselamı da birlikte zikret ve Onun rûhaniyetinden istifâde eyle" buyurdu.

Hazreti Havvâ (radıyallahü anhâ), hem Cennet'te hem de YERYÜZÜNDE can yoldaşı, sırdaşı, haldeşi bir köşede oturmuş ağlıyordu. Âdem aleyhisselam; "Ey Havvâ! Beni, Rabbimin melekleriyle baş başa bırak" dedi.

Sonra yüzünü Cebrâil aleyhisselama çevirdi ve; "Yâ Cebrâil, ben ölüm şerbetini içer, Rabbime kavuşurum" deyince, Âdem aleyhisselamın bu hâline Cebrâil aleyhisselam da ağladı. Âdem aleyhisselam üzüldü. Bütün melekler ağlaştılar. O anda; "Ey Âdem, yukarıya bak" diye bir ses işitti. Yukarıya baktı ve Cennet'i gördü. Hak teâlâ hazretleri O'nun için hazırladığı nimetleri gösterdi. Âdem aleyhisselam, hazreti Azrâil'e, "Ey Azrâil, çabuk gel ve canımı almada acele et. Zirâ cânım cânânı çok istiyor ve rûh kuşum ten kafesinden vatanına uçmak diliyor" dedi. Azrâil aleyhisselam yaklaştı, hiç incitmeden Âdem aleyhisselamın rûhunu aldı. Böylece

cânı cânâna kavuşturdu.

Cebrâil aleyhisselam, Âdem aleyhisselama bir gömlek giydirdi. Şît aleyhisselama yıkamayı öğretti. Yıkayıp kefenlediler.

Âdem aleyhisselam vefât edince, melekler su ile üç defa yıkadılar. Onu defnettiler, sonra çocuklarına dönerek; 'Ey âdemoğulları! Ölülerinizi böyle yıkayınız' dediler."

Âdem aleyhisselam, bir anneden doğmadı, bebeklik, çocukluk, delikanlılık yaşamadı, yetişkin olarak yaratıldı kundağa sarılmadı, ama kefene sarıldı.

Onun neslinden gelenler ise doğduklarında kundağa, öldüklerinde de kefen bezine sarıldılar. Kıyamet'e kadar gelecekler de kundak beziyle başlayan, kefen beziyle biten, Yeryüzü denilen imtihan meydanında mücadele edecekler, kimi hayır meydanı kimisi isi şer meydanı için...

Cebrâil aleyhisselam, Şît aleyhisselamı imâm yapıp cenâze namazını kıldılar.

Ebû Kubeys dağındaki mağaraya defnettiler. İlk insan ve ilk Peygamber aleyhisselam, Yeryüzüyle buluştu. Topraktan yaratıldı, toprağın bağrına emanet edildi.

O, ilk insan ve ilk peygamberdi (aleyhisselam), insanların ilk sığınağı, kendisi vasıtasıyla ebedi güzelliklere kavuşulan, könül, kalem ve kılıç sahibi ilk kişiydi...

Cennet güzelliğini yaşarken yasak meyveden hata ile yemekle yüce Yaradan'ına karşı mahcubiyetlerin en derinini hissetmişti. Cennet'te anlatılmaz güzellikler içinde yaşadıktan, bunları tattıktan sonra Yeryüzünün çok çetin şartlarında hayat sürmüş. Yeryüzünü Cennet, hayır meydanı kılmak için çalışmış. Hem evlat sevincini, doğumu, hem de evlat acısını, ölümü en yoğun şekilde yaşamış. Neslinden gelenlerin Yeryüzündeki imtihanı kaybedip ebedi felakete gittiklerine şahit olmuş, acıların en vurucusuyla gönlü pare pare olmuş. Oğlu Şît aleyhisselama kâinatın yaratılmasına sebep Muhammed aleyhisselamın nurunu, uzun ömründe kazandığı

bilgisini, tecrübesini miras bırakarak Rabbine kavuşmuş, bununla teselli bulmuştu.

Hazreti Âdem, çok güzeldi. Siyah saçlı ve buğday renkliydi. Hiç sakalı yoktu. İnsanlarda ilk sakalı çıkan hazreti Şît aleyhisselamdır.

Rivayet edildi ki, bin sene ömür süren Şît aleyhisselama, beş yüz yaşındayken, meskeniniz pek rahat değil, size daha rahat bir yer hazırlayalım, dediler. Beş yüz sene yaşadım, daha beş yüz sene ya yaşar ya da yaşayamam, beş yüz sene için yeni bir yer yapmaya değer mi, cevabını verdi.

Efendim, âhir zamandan bir ümmet gelecekmiş ki altmış-yetmiş yıllık ömürleri olacakmış, ama kendileri için büyük büyük saraylar, köşkler inşa ettireceklermiş, denilince Hazreti Şît, demek ki ömürleri gibi akılları da kısa olacak, demiş.

Nûh aleyhisselama gelinceye kadar üç yüz bin seneden az olmadığı rivayet edilen zaman dilimi içinde insanlar, kendi elleriyle kurdukları nice medeniyetleri, yine kendi elleriyle yıktılar. Teknolojide, silahlarda akıl almaz seviyelere ulaşıldığı, ulaşımın tamamen havadan yapıldığı, yenilenebilir enerjinin kullanıldığı, bu ilerlemelerin onları iyice azdırdığı, felakete götürdüğü söylendi.

Nice Peygamberler geldi, inananlar hep az oldu.

Nûh aleyhisselam, yüzlerce sene insanları imana, ebedi saadete davet etti. Yalnız oğulları Sâm, Hâm, Yâfes ile az kimse iman etti. Oğlu Kenan (Yam) bile iman etmedi.

Ona her türlü işkenceyi yaptılar. Kaç defa öldü diye bıraktılar, İblis'e en büyük zevki tattırdılar.

Yeryüzü, insanların kötü amelleri ve inanışları, Allahü teâlâ'ya şirk koşmaları, İblis'in peşinden gitmeleri sebebiyle yaşanmaz hale gelmişti. Şirk, ifsat ve israf zulmeti her yeri kaplamıştı. Hava solunmaz, su içilmez, toprak bitki bitirmez hale gelmişti.

İnsanoğlunun Yeryüzüne inmesinden yüzbinlerce sene, hakkı, hakikati anlatan onbinlerce peygamber geçmesine rağmen... İbret almamışlardı... İfsat ve israf ile hem Yeryüzünü yaşanmaz hale getiriyorlar hem de dünya ve ahretlerini karartıyorlardı, ölüyor, öldürüyorlardı.

Allahü teâlâ Hazreti Nûh'a, kavminin erkeklerinin sulblerinde ve kadınlarının rahîmlerinde mümin olacak kimsenin bulunmadığını vahyetti. Bunun üzerine Hazreti Nûh, kavminin helâki için duâ etti.

"Nûh (aleyhisselam) dedi ki, 'Ey (beni hidâyet ve doğru yol üzere gitmek yaratılışı ile terbiye eden) Rabbim! Yeryüzünde, hareket eden (gidip gelen) hiçbir kâfiri bırakma! Eğer sen, onları (içinde bulundukları hâl üzere) bırakırsan kullarını dalâlete sürüklerler. (Senin vahdâniyetini, bir olduğunu tasdik etmiş olan kullarını doğru yoldan ayırır, tevhîdden küfre döndürmek isterler). Hem

bundan sonra onların çoluk-çocuğu olmaz. Olsa bile çocukları fâcir ve küfürde pek ileri (giden bâtıla meylederek, hakkı, doğruyu gizleyen, örten, kapatan) kimseler olurlar. Ey Rabbim! Beni, anamı (Şemhâ binti Enûş'u), babamı (Lamek bin Metuşalh'ı), mümin olarak evime girenleri, (geçmiş ve Kıyâmet'e kadar gelecek ümmetler içindeki) erkek, kadın, bütün müminleri mağfiret eyle. Zalimlerin (kâfirlerin) ise ancak helâk ve hüsrânlarını arttır."(52)

Yeryüzünü zulmet kaplamıştı. Her zerresi yaratıcısının ismi ve emirleriyle sükûn bulmak üzere yaratılmış olan Yeryüzü, şirk, isyan, ifsat ve israftan doğan zulmetle kararmış, yaşanılmaz, ebedi saadete giden yol çok zor bulunur, doğru iman çok zor muhafaza edilir hale gelmişti.

Nûh aleyhisselama gemi yapması emredildi. Gemi bitince tufan oldu. Müminler gemiye bindi. Gemiye binenlerin seksen kişi ve geminin üç kat olduğu bildirildi. Her hayvandan da birer çift aldı.

Diğerleri gemiye binerken, Hazreti Nûh'un oğlu Kenân bir köşede duruyordu. Hazreti Nûh, babalık ve peygamberlik şefkati ile son bir defa daha bu âsî evlâda nasihat etti. İman etmesini söyledi.

"Nûh (aleyhisselam) o sırada ayrı bir yerde bulunan oğlu Kenân'a şöyle nidâ etti: 'Ey oğulcuğum! Bizimle beraber gemiye gir (ki müslümanlarla selamete eresin). Kâfirlerle beraber olma. (Eğer kâfirlerle beraber olursan helâk olursun. Kenân; 'Ne İslâm'a gelirim, ne de sefîneye girerim.) Bir büyük dağa sığınırım. O dağ beni, su (ya gark olmaktan, boğulmak)dan korur' dedi. Nûh dedi ki. 'Allahü teâlâ'nın iman nasip etmekle rahmet buyurdukları hâriç, bugün Allahü teâlâ'nın azâbı olan boğulmaktan koruyucu, kurtarıcı yoktur.' Bu sırada ikisi arasına, (Hazreti Nûh ile Kenân arasına) bir dalga girip (Kenân da diğer kâfirlerle beraber) boğulanlardan oldu."(53)

"Nûh (aleyhisselam), Allahü teâlâ'ya nidâ edip dedi ki. 'Yâ Rabbî! Oğlum (Kenân) benim ehlimdendir ve senin vâdin elbette haktır. (Senin vâdinde hilâf olmaz. Sen beni ve ehlimi gark etmeyeceğini vâd etmiştin.) Sen hâkimlerin hâkimisin.' Allahü teâlâ buyurdu ki; 'Ey Nûh, o senin ehlinden değildir (kâfirdir). Zirâ o sâlih olmayan

bir amel sâhibidir. O hâlde ilmine vâkıf olmadığın bir şeyi benden isteme! Şüphesiz ben, seni, câhillerden olmaktan men ederim.' (Hazreti) Nûh dedi ki. Yâ Rabbî! İlmim olmayan şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer beni mağfiret ve bana affınla rahmet etmezsen ben ziyâna düşenlerden olurum."(54)

Âdem aleyhisselamdan sonra Nûh aleyhisselam da yaşadı aynı acıyı... Evladının ebedi Cehennem'e gittiğine, imtihan meydanı Yeryüzünde imtihanı kaybettiğine şahit oldu, baba yüreği parça parça oldu. Evladı mucizeleri görmesine rağmen iman etmemişti. Bu ne çetin imtihandı...

Hidayet yalnızca Allahü teâlâ'ya aitti. Peygamberler bile en yakınları dahi olsa Allahü teâlâ'nın hidayet vermediğini mümin yapamıyorlardı.

Hidayet... Vahdetti, ilahi hakikate kavuşmak, kâfir insanlar ve cinler hariç bütün kâinatla aynı dili konuşmak, yaratılış çizgisinde buluşmaktı. İnsan ve cin hariç bütün yaratıklar bu çizgiden milim şaşmıyor, mutlak itaat içinde bulunuyor. İnsan ve cin... Onlara irade verildi, imtihana tabi tutuldu. Çizgi üzerinde oldukları ölçüde huzur bulacaklar.

Sular dağları aştı. Gemiye binmeyen, iman etmeyen insanlar ve hayvanlar telef oldu. Altı ay sonra yağmurlar durdu. Sular çekildi. Gemi, Cudi Dağı'na oturdu.(55) Cudi Dağı ve çevresi, tufan sonrası insanoğlunun ilk yurdu, inananların İLK KALESİ, meskeni, sükûnet bulduğu diyar oluyordu. Geminin bu diyarda karaya oturması, buranın SON KALE olacağına mı işaretti? Burası, Âdem aleyhisselam ve soyundan gelenlerin yaşadığı yerlere yakındı. Tufandan sonra Âdemoğlunun ilk yurduydu.

Ermeydanı Yeryüzü, rahmet olan su ile yıkanmış, kâfir, şirk koşan kalmamış, ilahi tebliğin, vahyin, bilginin önündeki engeller kalkmış, ifsatın, zulmün ve israfın izleri silinmişti. Âdem aleyhisselamın Cennet'ten Yeryüzüne indiği gündeki temiz haline kavuşmuştu. Bu Yeryüzünün baştan başa hayır meydanı oluşu, ilahi hakikatin önündeki engellerin kalkışıydı. Bir daha ne zaman ve kimin eliyle olacaktı?

Yeryüzü üç şey ile hayır meydanı kılınıyordu. Gönül ile olanı Peygamberler aleyhisselam ve onların yolundaki evliyalar, gerçekleştiriyordu. Gönülden gönüle akan nur ile hem gönülleri yıkayıp insanın bedenini ruh için, gönül için hayır meydanı kılıyorlar hem de bulundukları, yaşadıkları mekânları şirkin, haramın zulmetinden temizliyorlar, mesken, sükûnet diyarı haline getiriyorlardı.

Kılıç, güç, kuvvet ile olanı sultanlar, kumandanlar yerine getiriyordu, devlet gücünü kullanarak, savaşlar yaparak...

İlim ile kalem ile olanı ise âlimler gerçekleştiriyorlardı. Peygamberler, üçünü de birlikte ifa ediyorlardı.

Gönül, kalem ve kılıç bir araya geldiğinde Ermeydanı Yeryüzü ve insan vücudu gerçek manada hayır meydanı oluyordu. Bazen Peygamberler dışında da üçü bir şahısta birleşebiliyordu. Onlar mürşid-i kâmiller, Peygamberlerin aleyhisselam gerçek varisleriydi.

* * *

İnsanlar, Nûh aleyhisselamın üç oğlundan çoğaldı. Nûh aleyhisselama ikinci Âdem denildi. Sâm'dan Arap, Fars ve Rum, Hâm'dan Hindistan, Habeş ve Afrika halkı, Yafes'ten de Asyalılar ve Türkler meydana geldi.

Nûh aleyhisselam bin yaşında vefat etti.(56) Tufan ile temizlenmiş toprağa defnedildi, ebedi yârine kavuştu.

Nûh aleyhisselâm, yeryüzünü oğulları arasında bölüştürdüğü zaman oğlu Yâfes'e Doğu illeri ve Türkistan taraflarını verdi. Yâfes de, Yüce Allah'ın, babası Hazret-i Nûh'a bildirdiği imân esaslarını, güzel ahlâkı ve ibâdetleri kendi soyundan gelen insanlar arasında yaydı.

Nûh aleyhisselâm, oğullarına fütüvveti anlattı. Yâfes'e bu nasihatle birlikte şu duayı yaptı: "Senin neslin ta Kıyâmet'e kadar yokluk ve zorluk görmesin! Yeryüzünde hanlık ve beylik senin nesline nasip olsun!"

Yâfes, babasının bu hayır duasına kavuşmak için Ermeydanını hayır meydanı yapmak için çok çalıştı, dört bir yana at koşturdu.

Yâfes mümin idi. Evladı çoğalınca, onlara reîs oldu. Hepsi,

dedelerinin gösterdiği gibi Allahü teâlâ'ya ibâdet ediyordu. Yâfes beşyüz yaşında iken vefâtı yaklaştığında, "Ey oğullarım öldüğümde kardeşiniz Türk'e tabi olun" diye vasiyet etti. Yâfes bir seferde nehirden geçerken boğulunca, Türk ismindeki küçük oğlu, babasının yerini tuttu. Gittikçe artan nesli Türk adıyla anıldı. Bu Türkler, ecdâdı gibi Müslüman, sabırlı ve çalışkan insanlardı. Zamanla çoğalarak Asya'ya yayıldılar.(57)

Zaman geçtikçe diğer oğulları babalarının vasiyetini unutup Türk'e karşı geldiler. Nûh aleyhisselâmın bildirdiği dini terk etmeye başladılar. Hayır meydanını bırakıp şer meydanına kaydılar.

Türk, Ermeydanı Yeryüzünün şark diyarında yerleşti. Yüce Allah, onlara yeryüzünün en yüksek yerinde, havası en temiz topraklar nasip etti. Yüce Allah; "O'na Türk adını verdim. Bir ulusa kızarsam Türkleri, o ulus üzerine musallat kılarım" buyurduğu gibi onun milletine, "Kendi ordumdur" buyurdu. Türk ve evlâdı bu iltifata layık olmak için ellerinden geleni yaptılar. Böylece Türklerde, sevimlilik, tatlılık, edep, büyüklere saygı, misafir ağırlamak, sözünü yerine getirmek, sadelik, öğünmemek, yiğitlik, mertlik gibi hasletler, iyilikler ve güzellikler görüldü. Ahlâki prensipler bakımından zinâ etmek, yalan söylemek, dedikodu yapmak, düşmanları bile olsa başka bir kimseyi aldatmak, zulüm etmek, hırsızlık yapmak gibi hususlar büyük suç olarak kabul edilip bunları yapanlar çok ağır cezalarla cezalandırıldı.

Babası gibi mümin olan Türk, Ermeydanını hayır meydanı yapmak için büyük gayret gösterdi. Türkün nesline kale yaptığı topraklara Türkistan denildi. Evladı fırka fırka boylar hâline gelip her biri bir yeri mesken edindi. Yerleşip mesken tuttukları yerler onların ismiyle anıldı... Türk'ten sonra sıra Alınca Han'a geldi. Yâfes'ten Türkoğlu Alınca Han'a kadar Türk evlâdı Allah'ın birliğine iman ettiler. Cenâb-ı Hakk'ın her kavme ve millete peygamber gönderdiği gibi hazret-i Nûh'un oğlu Yâfes'in evlâtları olan Türklere de peygamberler geldi.

Alınca Han'dan sonra Türkler çok zengin olmuşlar ve servetle paraya esir olmuşlardı. Zaman ilerliyor... Asırlar birbirini takip ediyordu. Zamanla Türklerin başlarına geçen bâzı zâlim beyler ve

hükümdârlar, semâvî dîni bozarak, onları puta taptırmaya alıştırdılar. Yâfes'in ölümünden nice yıllar sonra insanlar azmaya, Nûh aleyhisselâmın ve oğlu Yâfes'in dînini, nasihatlerini unutarak iptidâî bir şekilde yaşamaya başladılar.

Türkler dinden uzaklaştıkça eski medeniyet ve ahlâkları da kaybolmaya yüz tuttu. Bunun yanı sıra toprakları Âsurîler tarafından işgâl edildi. Âsurîler güneşe, yıldızlara tapıyordu. Âsûrîler Türkistan'a girince, Türkleri, güneşe, yıldızlara tapınmaya alıştırdılar. Tanyeri ağarınca, güneşe tapınırlardı. Bu sebepten, ilâh diye tapındıkları güneşin ismi, tanyeri ve nihâyet tanrı oldu. Böylece Türklerin bazıları da Orta ve Doğu Asya'da yaşayan diğer kavimler gibi yıldızlara, aya, güneşe, heykellere, cinlere tapınmaya koyuldular. Bu sûretle Asya'da, birçok bozuk inançlar, sapık yollar ortaya çıktı. Böyle uydurulan, meydana çıkan sapık yollardan biri de Şâmânîlikti. Bunlar tapındıkları şeylerin en büyüğüne şeytan derler. Şâmân dedikleri papazları, bir at kuyruğu takar. Güyâ cinnî kovmak için boyunlarına bir davul asarlar. Bu davulu ara sıra çalarlar. Büyücülük, bunlarda kerâmet sayılırdı.(58)

Altaylar'da, Orta Asya'da iman ve inanç kavgası ortaya çıktı, çok kan döküldü. Ateşli tartışmalar savaşa dönüştü. Kimi Turanlı kabileler, ellerinde silâhlarıyla yeni tanrıları; Yer-Su'nun, Ülgen'in, Erlik'in; kimileri ise, Gök Tanrı, Tengri'nin egemenliğini savundular. Artık Türk evladının çoğu Allah'ı unutarak, eski hak dinlerini terk ederek kâfir olmuş ve kötü yollara sapmışlardı. Öyle ki bir baba, oğullarından birinin veyahut da bir oğul, babasının Nûh aleyhisselâmın Hak dinini hâlâ terk etmediğini duysa, hemen onu düşünmeden öldürür hale gelmişti.

Yüce Allah'ın hâkimiyetini ve emirlerini savunanlar gittikçe azaldı.

Yüce Yaradan, "Benim ismim Allah'tır. Beni Allah diye çağırınız. Allah diye ibâdet ediniz. Allah diye yalvarınız!" dediği hâlde; onlar Yüce Yaradan'a O'nun istediği ismi söylemeyip, O'nun en sevmediği kendi uydurdukları mabûdlarına koydukları tanrı ismi ile O'nu çağırmaları, ne kadar yanlış ve ne büyük inat idi!.. Dedeleri Türk,

Ancak Türkler yaşayış ve inanç sistemlerindeki bazı şeyleri değiştirirken; tek bir yaratıcıya îmân, âhiret ve rûhun ölmezliğine inanma ve yaratıcıya kurban sunma gibi temel inanışlarını hâlâ muhafaza ediyorlardı. Zinâ, hırsızlık, gasp, adam öldürme, yalancılık ve koğuculuk gibi kötü huyların yasaklığı şiddetle devam ederken, Türkün alplik ve fütuhat hasletleri de devam ediyordu.

Türk töresi hangi hayra vesile olacaktı? Bakalım bundaki hikmet ne idi?

Ad kavmine Hûd aleyhisselam, Semud'a ise Salih aleyhisselam peygamber olarak geldi, her iki kavim de Peygamberlerini tasdik etmemeleri sebebiyle helak edildiler.

Ad ve Semud kavimlerinin helak olmalarından sonra nice kavimlere nice peygamberler geldi.

Kavimler, Peygamberlerin aleyhisselam getirdikleri dini çok çabuk unuttular. Bunlardan biri de Kuzey Irak ve Mezopotamya'da yaşayan Keldânî kavmiydi. Bu kavim, yıldızlara ve putlara tapıyordu. Nûh aleyhisselamdan sonra yaklaşık bin sene geçtikten sonra bu kavmin başına Nemrut geçti.

Başşehirleri Babil'di, Süryanice konuşuyorlardı. İnsanlara; putlara ve kendine tapmayı emreden Nemrut, cebbâr, zâlim ve büyüklük taslayan ve çok zulmeden azgın bir kraldı. Nemrut'un babası Kenân, Nûh aleyhisselamın oğlu Hâm'ın soyundandı. Nemrut, dünyanın meskun bütün bölgelerine hâkimdi. Yaratıcılık dâvâsında bulunuyordu.(59)

Yeryüzü, baştan başa, şer meydanı olmuştu. Küfrün, şirkin zulmeti, bütün Yeryüzünü kaplamış, bu zulmetten canlı-cansız her şey etkilenmişti, karanlığın en yoğun olduğu zamandı. Allahü teâlâ'ya inanan ancak birkaç mümin kalmıştı.

Nemrut, saltanatının ilk yıllarında adâlet ve insâfla idâre etti. Daha sonra, bütün dünyaya hâkim olunca kuvvet ve saltanat gücü, önceki güzel idaresini bozduğu gibi, şeytanın vesvesesine aldanarak gurur ve kibre kapıldı ve ilâhlık davasında bulundu. Heykellerini yaptırıp, her tarafa gönderdi. İnsanlar, Allahü teâlâ'ya iman ve ibâdet etmeyi bırakıp, Nemrut'a, yıldızlara ve putlara tapmağa başladılar.

Nemrut bir rüyâ gördü. Rivâyet edildiğine göre, rüyâsında gökyüzünde bir nûr parlıyor, güneş, ay ve yıldızlar, bu nûrun ışığında kayboluyor, bir kimse gelip kendisini tahtından kaldırıp

yere vuruyordu.

Müneccimlere rüyâyı tâbir ettirdi. “Yeni bir peygamber ve din gelecek, senin saltanatını temelinden yıkacak!” dediler. Nemrut, “Bundan sonra doğan çocuklar, erkekse öldürülecek, kızsa bırakılacak!” emrini verdi. Bu sebeple binlerce bebek öldürüldü.

Târuh isimli bir müminin hanımı hâmile idi. Kocası yeni vefât etmişti. Târuh’un eşi, Nemrud’un zararından kurtulmak için onun yakınlarından Âzer ile evlendi. Âzer (60), Târuh’un kardeşiydi. Azer’in diğer adı Nâhur idi.

Mümine bir hanım olan bu kadın, Âzer'in doğacak çocuğuna zarar vermesinden korkuyordu. Onun şerrinden kurtulmak için “Eğer karnımdaki bu çocuk erkek doğarsa, götürüp Nemrut'a teslim edersin. Böylece Nemrut seni daha çok sever ve sana kıymet verir” dedi, Âzer buna sevindi.

Doğum zamanı yaklaşınca, zararından korunmak için; “Kadınların doğum yapmasında ölmek tehlikesi de vardır. Çok korkuyorum. Sen puthâneye git, benim için duâ et kurtulayım” dedi. Böylece Âzer'i yanından uzaklaştırdı. Mümine kadın hemen doğum hazırlıklarını tamamlayıp gizlice bir mağaraya gitti. Burada çok güzel, gönüller alan nur topu gibi bir erkek çocuk dünyaya geldi.

Garip anne hayranlıkla ona baktı. Eşi, Taruh’ta gördüğü nur, bebeğinin alnına geçmişti. Bu nura bakınca bütün endişesi gitti.

Çocuğunun, Nemrud’un doğmasını istemediği erkek bebek olduğunu, Yüce Yaratan’ın onu bütün tehlikelere karşı koruyacağını hissediyordu.

Annesi onu iyice emzirip, mağaradan çıkarken geri döndü. Can parçası, en güzel nurun taşıyıcısı oğluna isim koymamıştı. Ona, hakların, doğruların, müminlerin babası manasına gelen İBRAHİM ismini koydu. Onun putları kıracağından, Nemrud’u ve inandıklarını alaşağı edeceğinden, Yeryüzünü zulmetten nura çıkaracağından, yeni bir Peygamber olacağından zerrece şüphesi yoktu.

Oğlunun geleceğiyle ilgili hiç endişe etmeden mağaranın ağzını iyice kapatıp şehre döndü. Âzer eve gelip merakla hâlini sorunca; "Başın sağ olsun, bir erkek çocuk doğurdum. Çocuk zayıf doğdu ve hemen öldü" dedi. Âzer, hanımının hamileliğini Nemrud'a haber vermediği için söylenene itiraz etmedi.

Çareyi bütün Kâinatı Yaratan'da, sonsuz kudret sahibi olan Allahü teâlâda gören anne, Âzer evden çıkıp gidince gizlice çocuğunu bıraktığı mağaraya gidiyor, onu emzirip dönüyordu. Bazen onu parmaklarını emer hâlde görüyordu. Parmaklarından yağ, bal, süt ve hurma şırası geliyordu. Allahü teâlâ Cebrâil aleyhisselamı göndererek bu gıdâları Cennet'ten parmaklarına akıtırdı.

İbrahim aleyhisselam büyüyüp, mağaradan çıkınca, güneşe, aya, yıldızlara ve kâinâta bakarak bunları yaratan eşi ve benzeri olmayan bir yaratıcının olduğunu anladı. Keldânî kavmine gelerek, taptıkları yıldızların ve putların ilâh olmadığını, anlayabilecekleri açık delillerle anlattı.

İbrahim aleyhisselam daha genç yaşta iken kendisine Peygamberlik ve on suhuf (forma) kitap verildi. Yeryüzünü tekrar hayır meydanı kılmak, insanları hem dünya hem de ahret saadetine kavuşturmak için gücünün yettiğince çalışmaya başladı.

Yıldızlara, putlara ilâhtır diyerek tapmalarının, Nemrut'a boyun eğmelerinin ve Nemrut'un ilâhlık dâvâsında bulunmasının tam bir sapıklık olduğunu anlattı. Ayrıca onlara, ibret alabilecekleri hâdiseler ile açıkça gösterdi. Alay ederek yıldızları gösterip; "Bu mu benim Rabbim? Batıp gidenler Rab olur mu?" dedi. Putları kırıp, kimin kırdığını sorduklarında da; "Belki şu büyüğü onları kırmıştır ona sorun!" diyerek, putların fayda ve zarardan uzak olduğunu anlatmak istedi.

Nemrut'un âciz, azgın ve taşkın bir kimse olduğunu ispat etti. Bütün bunlara rağmen Keldânîler bir türlü imana gelmediler, yaratılmış şeylere ilâh diyerek tapmaya devam ettiler. Daha da ileri giderek İbrâhim aleyhisselamı cezalandırmak için harekete geçtiler.

Önce bir müddet hapsettiler. Sonra yakmaya karar verdiler.

İçinde yakacakları geniş bir yer hazırladılar. Herkesin buraya odun taşımasını, karşı çıkanın ise İbrâhim aleyhisselam ile birlikte ateşe atılacağını ilan ettiler. Hepsi bir ay kadar odun taşıdılar.

Nihâyet her taraftan taşıyıp getirdikleri odunları büyük bir dağ gibi yığıp tutuşturdular. Ateş ne kadar büyük olursa cezası da o kadar şiddetli, acı verici olur zannediyorlardı.

Yedi gün yanan ateşin alevleri gökleri kaplayıp çok uzaklardan göründü. Değil yakınından, uzağından geçen kuşlar bile sıcaklığın şiddetinden yanıyordu. Yeryüzü, Nemrud ve taifesi tarafından Cehennem meydanı haline getirilmiş, şirkleri, kinleri, kibirleri, ateş olmuş kavuruyordu.

Nemrut, yaptırdığı yüksek bir yerden ateşi kibir içinde seyrediyordu. Keldânî kavmi de ateşin çevresinde toplanmışlardı. Nemrut, ateşe atılması için; İbrâhim aleyhisselamın hapsedildiği yerden getirilmesini emretti. Boynunda zincir, ellerinde kelepçe, ayaklarında bukağı olduğu hâlde, getirdiler. İbrâhim aleyhisselamda zerrece korku alameti yoktu.

Melekler, Yeryüzü ve Ruhlardan Bir Ruh ağlıyor, İblis ve tayfası gülüyordu.

Nemrut, "Ateşe atın, kül olsun. Benim nasıl bir ilah olduğumu herkes anlasın" dedi.

İri yarı iki muhafız, sağ ve soluna geçtiler. Kollarından tutup ateşe doğru yürümek istediler, ama yürüyemediler. Ateşin sıcaklığı o kadar yüksekti ki yaklaşamadılar. Ateşle aralarında çok uzun bir mesafe olmasına rağmen sıcaklığın şiddetinden ilerliyemediler. Şaşkın bir vaziyette Nemrud'a baktılar. Bir Peygamberin ateşe atılışını seyretmek için gelen on binlerce insan da ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Nemrud, kızgınlığından kızarmış bir halde sordu.

"Niçin atmıyorsunuz? Çabuk atın, yoksa ben sizi ateşe atacağım."

Muhafızlardan biri sessizce "Atabilirsen gel at" dedi.

Başka bir muhafız da seslice cevap vermeye çalıştı: "Yüce sahip.

Ateşin sıcaklığından daha fazla ilerliyemiyoruz. Ne yapmamızı emredersiniz?"

İlahlık iddiasındaki Nemrud, acziyet içinde kıvrandı. "Bulunduğunuz yerden ileri fırlatabildiğinizce fırlatın" dese, herkes ilahlığından şüpheye düşecek, "Bir mahkûmu ateşin içine atmayı beceremeyen nasıl ilah olur" diyecekti. Kendince çözüm buldu. "Halkını mükâfatlandırmayı çok seven kralımız, İbrahim'in ateşe nasıl atacağını bilene bir kese altın verecektir" şeklinde tellalları kalabalık arasında bağırttı.

Herkes, gökleri tutan ateşin içerisine nasıl atılacağını düşünmeye başladı, mükâfata kavuşmak için... Daha önce oralarda pek görülmeyen sivri sakallı, yüzü keçi yüzüne benzeyen bir ihtiyar geldi. Mancınığı tarif etti. "Yüce Kralımız da, bu şekilde ateşe atmayı düşünüyor herhalde" dedi.

Bu anlatış Nemrud'un çok hoşuna gitti. "Tamam, bildin, ben de tam böyle düşünüyordum. Mükâfatı hak ettin. Adın neydi senin?" dedi.

"İblis. Mükâfat istemem. Sizi memnun etmek benim için en büyük mükâfattır. Uygun görürseniz mancınığın yapılmasına yardım edeyim" cevabını verdi. Cevaptan çok memnun olan Nemrud, "Mancınığın yapılması ve mahpusun ateşe atılmasıyla ilgili seni vazifelendirdim" dedi.

Kendisinin lanetlenmesine sebep olan insanoğlundan, hem de bir Peygamberden intikam alma fırsatı çıktığı için çok memnun olan İblis neşe içinde vazifesine koştu. Tez zamanda mancınığın yapılmasını sağladı. Mancınıkla ateşe atılan İbrahim aleyhisselamın yüzündeki korku ifadesini görmek için yanıyordu.

İbrâhim aleyhisselamı, alevleri göklere çıkan kocaman ateş yığınının içine fırlatmak üzere kurdukları mancınığa yerleştirdiler. İnsanlar dehşet içinde ateşe, merakla İbrâhim aleyhisselama bakarken O ise her zaman olduğu gibi şimdi de Allahü teâlâ'ya tam bir tevekkül, muhabbet ve bir teslimiyet içindeydi. Mancınığa ve yanan korkunç ateşe hiç aldırmıyordu.

Yerde ve gökte bütün mahlûkât dehşet içindeydi. "Aman yâ Rabbî! Halîlin İbrâhim (aleyhisselam) ateşe atılıyor! O, her an seni zikreder ve seni bir an unutmaz" diye feryat ediyorlar, ona yardım etmek için izin istiyorlardı. İzin verildi.

Rivâyet edilir ki, İbrâhim aleyhisselama bir melek gelip, "Allahü teâlâ rüzgârı emrime verdi. Emredersen, bu ateşi rüzgâr ile darmadağın edeyim!" dedi. Bir başka melek; "Sular benim emrimdedir. İstersen bu ateşi şu anda söndürürüm!" diyerek yardım teklif etti. Bir melek daha gelip, "Yeryüzü emrime verilmiştir. Emir verirsen bu ateşi yere yuttururum!" dedi.

İbrâhim aleyhisselam bu meleklere; "Dost ile dostun arasına girmeyin. Rabbim ne dilerse yapsın. Kurtarırsa lütfundandır, şükrederim. Eğer yakarsa benim hizmetimdeki kusurumdandır, sabrederim" cevabını verdi.

Putperestler; Şeytanın yol göstermesiyle mancınığı tamamlamışlar, bütün hazırlıkları bitirmişlerdi. Yeryüzünü ve insanların bedenini hayır meydanı haline getirecek, kendilerini dünya ve âhirette saâdete kavuşturacak, ebediyyen kurtuluşa götürecek yüce peygamber İbrâhim aleyhisselamı dinlememe, onu, reddetme felâketi içerisinde ateşe atıyorlardı.

Yeryüzü, bir Peygamberin, kendisini hayır meydanı haline getirecek bir Hak dostunun, üzerinde yakılan bir ateşe atılmasının dehşeti ve üzüntüsüyle titriyordu.

Benzeri görülmemiş bir bedbahtlık ve azgınlık içinde İbrâhim aleyhisselamı mancınıkla korkunç ateşe fırlattılar. İbrâhim aleyhisselam, mancınığa konulup, ateşe atılmak üzereyken; "Hasbiyallah ve nî'mel vekil/Allahü teâlâ bana yetişir. O çok iyi vekildir" dedi. Ateşe düşerken, Cebrâil aleyhisselam gelip; "Bir dileğin var mı?" deyince; "Var, amma sana değil Rabbime... O'nun rızasını talep ederim" diye cevap verdi. Böylece "Hasbiyallah" diyerek sözünün eri olduğunu gösterdi.(61)

Cebrâil aleyhisselam, "Niçin Hak teâlâdan istemiyorsun?" dedi. "Hâlimi biliyor, istemeye ne hacet. Hem, Allahü teâlâ yakmak dileyince, O'nun takdirine râzı olmaktan başka ne istenir" buyurdu.

“Ateşten Hak teâlâya sığın, O'ndan yardım iste” deyince de; “Ateş kimin emriyle yanıyor? Yakma kimin işidir?” diye sual etti. Cebrâil aleyhisselam “Allahü teâlâ’nın emriyle yanıyor” dedi. Bunun üzerine İbrâhim aleyhisselam; “Halîl (dost), Celîl'in (yani yüce Allah'ın) işinden râzıdır” buyurdu.

İbrâhim aleyhisselam tam ateşe düşerken Allahü teâlâ ateşe, meâlen; “Ey nâr (ateş)! İbrâhim'in üzerine serin ve selamet ol” buyurdu.(62)

Bu ilâhî hitâb üzerine ateşin sıcaklığı gidip soğudu. Cebrâil aleyhisselam kanadıyla ateşi sıvadı. İbrâhim aleyhisselam düşerken iki melek kollarından tutup yere indirerek oturttular. İndiği yer güllük, gülistanlık oldu.(63) Bülbüller, kumrular ötmeye başladı. İbrâhim aleyhisselam için oradan tatlı bir pınar kaynayıp akmaya başladı. Cennet’ten bir gömlek getirildi.

Aşkın, sevginin, muhabbetin sembolü gül ve âşıkın temsilcisi bülbül, ateşin ortasında İbrahim aleyhisselama yoldaş olmuşlardı.

Bu hale, bütün kâinat (insan ve cinlerin kâfir olanları hariç) bütün melekler, Yeryüzü, yaşananları takip eden Ruhlardan Bir Ruh da çok sevindi.

İbrahim aleyhisselam, imtihan meydanı olan Yeryüzünde canıyla imtihan edilmiş, canı için Allahü teâlâ’dan başka kimseden yardım istememiş ve kazanmış; yüzündeki korkuyu görmek, meleklerin yardım teklifini kabul ettiğini işitmek için bekleyen Şeytan ise kaybetmişti. Hırsından olduğu yerde tepinip duruyordu.

İbrâhim aleyhisselam ateşin ortasında bu saâdetli hâlde iken, Nemrut onu yüksek bir yerden seyrediyordu. Gürül gürül yanan ateşin ortasında, yemyeşil bir bahçe içerisinde oturduğunu ve yanında da onun sûretinde birinin bulunduğunu gördü.

Hayretler içerisinde; “Ey İbrâhim! Senin bildirdiğin ilâhının kudreti çok büyükmüş, seni böyle korudu. Şu gördüğüm hâli sana verdi. Oradan çıkıp gelebilir misin?” dedi.

İbrâhim aleyhisselam; “Evet çıkabilirim” dedi. “Öyleyse oradan çık gel” dedi. İbrâhim aleyhisselam kalktı ve ateşin içinden geçerek

dışarı çıktı.

Yanına varınca Nemrut; "Ey İbrâhim! Senin yanında, senin sûretinde gördüğüm kişi kimdir?" diye sual etti. İbrâhim aleyhisselamdan "O bir melektir. Rabbim onu bana orada arkadaşlık etmesi için gönderdi" cevabını alan Nemrut, "Ey İbrâhim! Rabbinin, senin hakkındaki kudretinden ve azametinden dolayı ben O'na dörtbin sığır kurban keseceğim!" dedi.

İbrâhim aleyhisselam; "Sen, içinde bulunduğun sapıklıktan dönüp, Allahü teâlâ'ya iman etmedikçe, Allahü teâlâ senin kurbanlarını kabul etmez!" diye karşılık verdi. Ateşe atılmayı ibretle takip edenlerin bir kısmı imana geldi. İbrâhim aleyhisselamın kardeşi Haran'ın oğlu hazreti Lût ve amcasının kızı hazreti Sâre de iman edenlerden idi.

Nemrut ise inât ve kibir ederek iman etmedi ve ebedî saâdetten mahrum kaldı, sonsuz bir felâkete düştü.

İbrâhim aleyhisselam, kavmini imana dâvete devam etti. Bütün gayretlerine rağmen, putperest kavim iman etmeye bir türlü yanaşmıyor, üstelik hakaret ve işkence ediyorlardı. Çok az kimse iman etmişti.

Nihâyet, putperestlere son dâvetini yaptı, iman edenlerle birlikte onlardan alakayı kesti.

"(İbrâhim aleyhisselam, kavmine) dedi ki: Siz dünya hayatında Allahü teâlâ'dan yüz çevirip, aranızda teessüs eden sevgi münasebetiyle, bir takım putları kendinize ilâh edindiniz. (Fakat bütün meselenin hakikati tüm açıklığıyla ortaya çıkınca) kıyâmet gününde ise bâzınız bâzınıza küfür ve inkâr isnat edecek, bâzınız da bâzınıza lânet edecektir. Müttekiler müstesna sizin sığınacağınız yer Cehennem'dir. Orada sizi ateşten kurtaracak hiçbir yardımcı da yoktur."(64)

Putperestler, müminleri ağır işkencelere maruz bırakıyorlardı. Bu durum had safhaya ulaştı ve dayanılmaz bir hâl aldı, Yeryüzünün o bölgesi onlar için yaşanılır, yurt, mesken, olmaktan

çıktı, can ve ibadet emniyeti kalmadı. Zulmet, şirkin karanlığı, Yeryüzünün kâfirlerin yaşadığı bölgelerinde, toprağı, suyu ve havayı kaplamış, ateş etkisini fazlalaştırmıştı. İman ehli için toprak basılmaz, su içilmez, hava solunulmaz olmuştu.

Allahü teâlâ İbrâhim aleyhisselama, hicret etmesini emir buyurdu. Hicret, göç... Yeryüzünün dine, can ve mala saldırılmayan diyarlarına, kale olacak yerlerine hicret... Kulluk vazifelerini yapabilmek, hem Yeryüzünü hem de insan bedenini hayır meydanı, sulh, barış diyarı, dârüsselam kılabilmek, kendisini ve diğer insanları ebedi saadete kavuşturabilmek için...

"İbrâhim (aleyhisselam) şöyle dedi: Ben kavmimin arasından Rabbimin emrettiği yere (Harran'dan Filistin'e Şam diyarına) hicret edeceğim. Şüphe yoktur ki, Allah azîzdir; her şeye galiptir, hâkimdir; hükmünde hikmet sâhibidir."(65)

İbrahim aleyhisselam, kavmini son olarak, bir kere daha imana çağırdıysa da kabul etmediler. Daha sonra kendisine iman eden zevcesi hazreti Sâre ve hazreti Lût ile birlikte hicret ettiler. İmân edenlerden az bir topluluk da onlarla beraberdi. Hazreti Lût, İbrâhim aleyhisselamın kardeşi Hârân'ın oğlu (66), Hazreti Sâre de amcasının kızı idi. İbrâhim aleyhisselam, Bâbil şehrinin (67) Kûsâ köyünden, Allahü teâlâ'nın gazabının bulunduğu yerden ayrıldı. Ayrılmazdan önce mancınıkla ateşe atıldığı ve yüce Allah'ın sonsuz kudretiyle gül bahçesine dönerek kurtulduğu yere baktı. İnanmayanlar, İbrâhim aleyhisselam ve bir avuç iman edenin arkasından gülerlerken Yeryüzü ağlıyordu. O mübarek insanın gidişine, ayrılığına, nurun kendilerini terk edişine, zulmetin zifiri karanlık halini almasına... Yeryüzüyle birlikte Ruhlardan Bir Ruh da ağlıyordu... Bir Peygamberin memleketini terk etmek mecburiyetinde kalışına, iman nimetinden mahrum kalanların dünyada ve ahrette başlarına geleceklerden habersiz hallerine... Bir bedenle Yeryüzüne geldiğinde halinin ne olacağı endişesine... Geleceğinden korkuyordu. Çünkü ruhlar, vücuda kavuştuğunda geldiği diyarı, Allahü teâlâ'yı, O'na verdikleri sözü unutuyorlardı. Nasıl unuttuklarını da bir türlü anlamıyorlardı. İçlerinden çok azı

gönderilen peygamberlere inanarak verdikleri kulluk sözünü hatırlıyorlardı.

İşte bu sebeple korkuyordu, işte bu sebeple ağlıyordu.

İbrâhim aleyhisselam Allahü teâlâ'nın emri üzerine Bâbil'den Harran'a hicret etti, burası O'na ve ümmetine kale oldu.

Son dâvetle de imana gelmeyen Nemrut ve putperest Keldânî kavmi üzerine gökyüzünü tamamen kaplayan sivrisinekler gönderildi. Sivrisinekler onların kanlarını emip, kupkuru bir hâlde bıraktılar.

Sivrisineklerden bir tanesi Nemrut'a musallat oldu. Ne tarafa kaçsa ve nereye saklansa sinek hemen karşısına çıkıyordu. Öldürmek için her türlü çareye başvurmasına rağmen muvaffak olamıyordu. İlâhlık iddia eden bu azgın hükümdâr, küçücük bir sinek karşısında çaresiz kalmıştı!

Bir gün sivrisinek kaçmaktan vazgeçip üzerine doğru uçmaya başladı. Nemrut ne yapacağını şaşırdı. Küçücük sivrisinek gözünde büyüdü, arslan gibi oldu. Dehşete düştü. Kaçmaya başladı. Kaça kaça İbrahim aleyhisselamın ateşe atılışını seyrettiği kulenin en üst kısmına gelmiş, kaçacak yeri kalmamıştı, kuleden atlamaktan başka. İbrahim aleyhisselamın ateşe atılışını seyrederek hazzın doruğuna çıktığı yerde, sivrisinek onu yakaladı ve hiç beklenilmeyen bir şey yaptı. Nemrud'un feryatları içinde burnuna girdi.

Ve anlatılmaz bir acı vererek beynine kadar ilerledi. Sinek beynini kurcaladıkça Nemrut deliriyor ve başına bir tokmakla vurdurarak sineğin hareket etmesine, acı vermesine mâni olmaya çalışıyordu. Bu hâl uzun müddet devam etti. Artık Nemrut için en makbûl kimse, tokmakla başına en iyi, en ustalıklı şekilde vurandı. Çünkü o, bir an da olsa beynindeki sineğin vereceği acıdan kurtulma yolları arıyordu. Nemrut'un başına tokmakla yavaş yavaş vuran hizmetçi, artık bu işten usanıp, tepesine şiddetli bir darbe indirince kafatası parçalandı ve öldü. Bir sivrisinek Nemrud'un çaresizlik ve ızdırap içinde ölümüne sebep olmuştu. İlahlık, tanrılık iddiasında bulunan, sivrisinek karşısında aciz kalmış ve kulum

dediği bir hizmetçi eliyle öldürülmüştü.

Bütün Yeryüzüne sahip oldu, her yerde hükmünün geçtiğini zannetti, koca orduları dağıttı, nice devletleri yıktı, ama sonunda bir sivrisineğe mağlup oldu.

Böylece hem kendisi hem de ona tâbi olanlar için dünya hayatı sona ererken, hepsi, Şeytana ve nefislerine tabi olarak ebedî felâkete sürüklendiler.

İmân etmedikleri için helâk edilen Âd, Semûd kavimleri, Nûh aleyhisselam zamanında helâk edilen azgın insanlar ve ondan önce helak edilen binlerce kavim gibi... Nemrut ve Keldânî kavmi de, isyânları sebebiyle helâk edildiler. Yeryüzünün Ermeydanı, imtihan meydanı olduğunu, bu meydana imtihan için geldiklerini kabul etmediler ve ebedi felakete uğradılar.

Yeryüzü bir daha ağlamıştı, üzerinde Allahü teâlâ'nın gazap sıfatının tecelli etmesi sebebiyle... Ve özler olmuştu, uğruna bütün Kâinatın yaratıldığı sevgilinin geleceği, doğumuyla kendisini şereflendireceği günü...

İbrâhim aleyhisselam, Kûsâ'dan Harrân'a gelip, bir müddet kaldıktan sonra Şam'a, oradan da Filistin'e geçti. Buradan da Mısır'a gitti. Mısır'da bir müddet kalıp, tekrar Şam'a döndü.

İlk Peygamber Âdem aleyhisselamdan sonra, ulülazm Peygamberlerin önde geleni İbrâhim aleyhisselam da Şam'ı mekân tutmuştu... İnsanoğlunun Yeryüzü imtihanı, Şam'da ve Mekke'de başlamıştı, bu diyarlarda mı son bulacaktı?

Zevcesi hazreti Sâre'den İbrâhim aleyhisselamın çocuğu olmuyordu. Yaşları da gittikçe ilerliyordu.

İbrâhim aleyhisselam kavuştuğu nimetlere şükredip, bir de evlâd ihsân etmesi için Allahü teâlâ'ya; "Ey Rabbim! Bana sâlihlerden bir oğul bağışla (ki, dâvet ve tâatte yardımcım ve gurbette mûnisim olsun)" diye niyâzda bulundu.(68) Bir rivayete göre de, bir erkek evladım olursa sana kurban edeceğim, dedi.

Evet, şu Yeryüzünde gurbetteydiler, doğup büyüdükleri toprakları terk etmek mecburiyetinde kalmışlardı. Yaşları ilerliyordu ama o büyük emaneti, Kâinatın yaratılmasına vesile olanın nurunu teslim edeceği bir erkek evlada sahip değildi. Allahü teâlâ'ya dua etmekten, O'na sığınmaktan başka çare var mıydı? O'nun her işi en mükemmel, en iyisi, en hikmetli olanı değil miydi?

Hazreti Sâre de bir çocuğunun olmasını çok istiyordu. Fakat olmuyordu. Hazreti Sâre Mısır'da kendisine hizmetçi olarak verilen Hazreti Hâcer'i azat edip, İbrâhim aleyhisselamın onunla evlenmesini istedi. "Belki ondan çocuğun olur" dedi. Bir kadın için en zor şey üzerine ortak kabul etmek, sevdiğini paylaşmaktı. Hazreti Sâre, emanetin yerine ulaşması, gönüllerin, Yeryüzünün şenlenmesi için bu fedakârlığı göze alıyordu.

Bunun üzerine İbrâhim aleyhisselam hazreti Hâcer ile evlendi. Bu evlilikten İsmâil aleyhisselam dünyaya geldi. Muhammed aleyhisselamın nûru, İsmâil aleyhisselama intikâl etti. İnsan ve cinlerin kâfirleri hariç, Yeryüzü, bütün mahlûkat çok sevindi. İbrâhim aleyhisselamın çocuğu olmayınca çok endişelenmişlerdi, Muhammed aleyhisselamın nuru İbrâhim aleyhisselam ile son mu bulacak diye... Hiç son bulur muydu, bütün kâinatı ol emriyle var eden diledikten sonra... Ama onlar mahlûktu, acizdi, aciz olan endişelenir, korkardı.

En çok da Yeryüzü üzülmüştü, İbrahim aleyhisselamın çocuğunun olmayışına... Hazreti Muhammed'in gelişini yanarak, hasretle bekliyordu. O'nun nuruyla yıkanacağını, hayır meydanı olacağını çok iyi biliyordu. İnsanoğlunun kendisini mesken tutmasından sonra çok kötü günler yaşamıştı. Geçen yüz binlerce sene de dolmuş, boşalmış, hep zulmetle kararmıştı. Arada çakan nur kıvılcımlarıyla rahatlar gibi olmuştu ama çok kısa süre için... En son Nûh aleyhisselam zamanında tufanla baştan ayağa yıkanmıştı, ama fazla zaman geçmeden yine kararmıştı. Şimdi artık, Muhammed aleyhisselamın kendisini şereflendirmesini bekliyordu. O, son Peygamberdi, O'ndan sonra Kıyametin kopmasını ve yeniden yaratılışı bekleyecekti...

Kıyamet kopacak, bütün insanlar ve canlılar, üzerinde Mahşer meydanında toplanacaklardı. Hesap-kitap görülecek. Hayvanlar ve kendilerine tebliğ ulaşmayanlar, toprak olacaklar. Sonra Cennetlikler Cennet'e, Cehennemlikler de Cehennem'e gidecekti.

Mahşerden sonra, kendisi ne olacaktı? Kıyamet'e kadar bağrında sakladığı Muhammed aleyhisselamdan ayrılacak mıydı? Çok merak ediyordu. Şimdiden, kavuşmadan ayrılık ateşiyle yanıyordu.

Yeryüzü, İbrahim aleyhisselamın oğlu İsmail, üzerinde emeklemeye başlayınca, sanki elleri ellerine, dizlerini dizlerine değmişcesine nasıl da heyecanlanmıştı. Bütün yorgunluğu, üzüntüsü gider gibi olmuş, yeniden hayat bulmuştu. O nuru, bütün varlığıyla hissetmişti.

Hele hele ilk adımlarını atmaya başlayınca nasıl da sevinmişti. Onun her adımıyla ifsat ve israfla meydana gelmiş binlerce yıllık milyonlarca yara iyileşir gibi olmuştu.

İbrâhim aleyhisselam oğlunu çok seviyor ve hiç yanından ayırmıyordu. Çünkü onun alnında Muhammed aleyhisselamın nûru vardı. Hazreti Sâre, nûrun kendisine intikâl edeceğini umuyordu. Bu sebeple hazreti Hâcer'e karşı kalbinde gayret hâsıl oldu. İbrâhim aleyhisselam ise hazreti Sâre'yi hoş tutuyor, devamlı hatırını soruyor, gönlünü alıp, onu incitmemeğe gayret ediyordu.

Nihâyet hazreti Sâre'nin gayreti iyice arttı ve İbrâhim aleyhisselamdan, hazreti Hâcer ile oğlu İsmâil'i (aleyhisselam) başka bir yere götürüp bırakmasını istedi. İbrahim aleyhisselam çok şaşırdı ve üzüldü, ne yapacağını şaşırdı. Canıyla imtihandan sonra eşi ve oğluyla imtihan ediliyordu.

Allahü teâlâ, İbrâhim aleyhisselama hazreti Sâre'nin bu isteğini yerine getirmesini bildirdi. İbrâhim aleyhisselam, Allahü teâlâ'nın emriyle, Hâcer hâtun ve İsmâil'i (aleyhisselam) yanına alıp Şam'dan ayrılarak, onları susuz ve ıssız bir yer olan Mekke'ye götürdü.

Bir Peygamber, imtihan meydanı olan Yeryüzünde, canıyla imtihan edildikten sonra şimdi, ailesiyle, sevdikleriyle imtihan

ediliyordu.

Bu ne esrardı? İlk insan ve ilk Peygamber Âdem aleyhisselamın Hazreti Havva ile buluştuğu, Kâbe'nin, ilk meskenin yapıldığı diyara getirmişti hanımını ve oğlunu...

Getirmişti ama ortada ne Kâbe vardı ne de bir insan... Issız bir yerdi.

Mekke'deki sır ne idi? İsmail aleyhisselamın alnına geçen o nurla mı ilgiliydi?

İbrâhim aleyhisselam, eşi Hazreti Hâcer ve emzirmekte olduğu oğlu İsmâil ile beraber, Âdem aleyhisselam ile Hazreti Havva'nın Yeryüzünde ilk defa buluştukları, Kâbe'nin bulunduğu diyara geldi, ancak Kâbe'nin yeri belli değildi.

Burada hiç kimse olmadığı gibi, içecek su da yoktu.

İşte İbrâhim aleyhisselam, Hazreti Hâcer ile oğlunu böyle bir yere bıraktı. Yanlarına içi hurma dolu bir sepet ve içi su dolu bir testi koydu.

Sonra, Şam'a dönmek üzere yola çıktı. Hazreti Hâcer, elinde olmayarak dehşete düştü. Eşi, çölün ortasında onları bir başlarına bırakıp gidiyor muydu? Böyle bir şey yapması mümkün değildi. O tanıdığı en merhametli, en adaletli insandı. Durumu anlamak için İbrâhim aleyhisselamın peşinden koştu ve 'Ey Efendim! Görüp görüşecek bir fert, yiyip içecek bir şey bulunmayan bir vâdide bizi bırakıp nereye gidiyorsun?' dedi.

Hazreti Hâcer, tekrar tekrar bu suali sormasına rağmen, İbrâhim aleyhisselam ona cevap vermeyip yoluna devam etti.

Cevap vermemesinin, ona iltifat etmemesinin tek bir sebebi olabilirdi. Hazreti Hâcer bundan iyice emin olmak için. "Bizi burada bırakmanı sana Allahü teâlâ mı emretti?" diye sordu, İbrâhim aleyhisselam "Evet, Allahü teâlâ emretti" diye cevap verince, Hazreti Hâcer çok sevindi; "Öyleyse Allahü teâlâ bizi zâyi etmez ve korur" diyerek, oğlunun yanına döndü.

Evet, sevinmişti eşinin kendi arzusuyla onları terk etmemesine, evet sevinmişti kendileri hakkında Allahü teâlâ'nın bir hükmüne kavuşmaları ve bunun ne olduğunu bilmesi sebebiyle... Bütün her şeyin yaratıcısı, sonsuz güç ve kudret sahibi Allahü teâlâ'nın emrine uyduktan sonra endişe etmek olur muydu? O'nun emrine muhatap olmaktan büyür şeref var mıydı?

Hazreti Hâcer, gittikçe ufukta görünmez olan eşinin arkasından baka kaldı. İbrâhim aleyhisselam, görünmez olunca, ayakları kendini taşımaz oldu, bulunduğu yere yığıldı, yaşlı gözlerle oğluna baktı. O bir şeyin farkında değildi, babasının kaybolduğu ufka bakıp, yalnızca, baba, diyordu. Baba, gitti, diyemedi.

O bir peygamberdi, ateşe atıldığında, Rabbinden başka kimseden yardım istememiş, O'nun takdirine tam manasıyla teslim olmuştu. O bir peygamberdi, ama aynı zamanda bir baba ve eşti...

Geride bıraktığı bir eş ve oğuldu. Hem de öyle oğul ki... Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı, Allahü teâlâ'nın âşık olduğu Muhammed aleyhisselamın nûrunu taşıyan bir oğul...

Muhammed aleyhisselamın bu topraklarda dünyaya geleceği gönlüne doğdu. Böyle bir doğuma Kâbe'nin bulunduğu topraklardan daha layık bir yer olur muydu? O nûru taşıyacak beden, Kâbe'yle bereketlenen bu topraklardan meydana gelmeyip de nerede meydana gelecekti?

Bu düşüncelerle gönlü kanatlanan İbrahim aleyhisselam, Rabbinin emrine tam teslim olmuş, ama gönlüne üzüntü dolmasına mani olamamıştı. Yapabileceği tek şeyi yaptı.

Rabbine emanet ettikleri görünmez olunca, yüzünü, Kâbe'nin bulunduğunu hissettiği yere doğru çevirdi. Sonra ellerini kaldırarak şöyle duâ etti: "Ey Rabbimiz! Ben soyumdan bir kısmını hürmeti vâcib olan mukaddes evinin yanına, ekin bitmez bir vâdiye yerleştirdim. Ey Rabbimiz! Orada namazı dosdoğru kılsınlar. İnsanların gönüllerini, kalplerini, onlara meylettir. Onları çevreden gelecek her türlü meyvelerle rızıklandır ki, sana şükretsinler."(69)

Evet, peygamber olan bir baba, oğlu ve eşini, Kâbe'nin bulunduğu ama temellerinin belli olmadığı yerin hemen yanına,

sükûnet bulmaları için bırakıyor, burasının insanların maddi-manevi rızklarının kavuşulduğu yer, mesken olması için dua ediyordu. En güzel duayı yapıyordu.

Bu duadan sonra gözleri yaşla dolan, gönlü daha o andan itibaren sevdiklerinin ayrılığıyla yanan baba, Şam'a, başka bir sevdiğine doğru yola koyuldu, sevdiklerini geride bırakarak... Bir tarafta Mekke, diğer tarafta Şam... İnsanlığın, imtihan meydanı Yeryüzünde imtihanının başladığı iki belde... Peki, bitiş nerede olacaktı?

Gönlü, İbrahim aleyhisselamla giden Hazreti Hâcer, ağladıkça oğlu İsmâil'i emziriyor, kendisi acıkınca da sepetteki hurmalardan yiyor, susadıkça testideki sudan içiyordu.

Nihâyet testideki su tükendi. Hem Hazreti Hâcer hem de çocuğu susadı. Garip anne, çocuğunun susuzluktan toprak üstünde yuvarlandığını görünce, onun bu acıklı hâline çok üzüldü.

Yiyeceksiz bir müddet daha dayanabilirlerdi, ama susuz ne yapacaklardı, susuzluğa nasıl dayanacaklardı. Yürüdü gözyaşları içinde, o mıntıkada en yakın bir tepenin üstüne çıktı su bulabilir miyim ümidiyle... Sonra vâdiye karşı durup; 'Bir kimse görebilir miyim?' diye baktı. Fakat hiçbir kimseyi göremedi. Bu defa tepeden indi. Vâdiye varınca, ayağını dolaşmasın diye entârisinin eteğini topladı. Sonra, su bulabilmek ümidiyle yine koştu. Nihâyet vâdiyi geçip başka bir tepeye geldi. Orada da biraz durdu ve 'Bir kimse görebilir miyim?' diye baktı, fakat hiçbir kimse göremedi.

Hazreti Hâcer, bu sûretle iki tepe arasında yedi defa gidip geldi. (70) Hâcer, son defa tepe üzerine çıktığında bir ses işitti ve kendi kendine "Sus, iyice dinle" dedi. Sonra dikkatle dinleyince, bu sesi evvelki gibi bir defa daha işitti. Bunun üzerine Hâcer, sesin geldiği tarafa bakıp "Ey ses sâhibi, sesini duyurdun. Eğer bize yardım edebilecek vaziyette isen, imdadımıza yetiş, bize yardım et" dedi.

Ve böyle der demez oğlunu bıraktığı yerde Cebraîl aleyhisselam göründü.

Cebrâil aleyhisselam "Kimsin?" diye sordu. Hazreti Hâcer

“İbrâhim'in çocuğu olan İsmâil'in anası Hâcer'im” dedi. “Sizi kime emânet etti?” deyince “Allahü teâlâ'ya” cevabını verdi. Cebrâil aleyhisselam, “Sizi her şeye kâdir olana emânet etmiş” dedi.

Cebrâil aleyhisselam, topuğu ile toprağı kazıp suyu meydana çıkardı. Hazreti Hâcer, bu durumu görünce çok sevindi, taşıp zâyi olmasın endişesiyle zem, zem (Dur! Dur!) diyerek hemen suyun etrafını çevirip havuz hâline getirdi. Bir taraftan da testisini doldurmağa çalışıyordu. Su ise, avuç avuç alındıkça tekrar fışkırıyordu. Hâcer, bu sudan içti. Suyu içmesiyle birlikte sütü geldi, çocuğunu emzirdi.(71)

Allahü teâlâ, Dünyada ahrete misal olan Kâbe'nin hemen yanında, her bakımdan hayat ve şifa kaynağı bir suyu mümin kullarına ihsan etmişti, İbrahim aleyhisselamın yüzünü Kâbe'nin bulunduğu yere doğru çevirerek yaptığı duadan hemen sonra...

Bağrından Zemzem suyu fışkıran Yeryüzü çok sevindi, yüce Mevlanın bir ihsanına vesile olduğu, insanların bu güzelliğe kendisi vasıtasıyla kavuştuğu için...

Hazreti İsmail ve annesinin ıssız çölde yalnız başlarına kalmalarıyla üzülen Ruhlardan Bir Ruh da çok sevindi Zemzem suyunun akışıyla ve bir bedende yer bulup bu sudan içmek arzusuyla yandı.

Cebraîl aleyhisselam Hâcer'e; “Sakın mahvoluruz diye korkmayınız! İşte şurası Beytullah'ın (Allahü teâlâ'nın evinin, Kâbe'nin) yeridir. O beyti, şu çocukla babası yapacaktır. Muhakkak ki Allahü teâlâ, o beytin ehlini zâyi etmez” dedi.

Zemzem suyuna kavuşmakla endişesi giden Hazreti Hâcer, Cebrâil aleyhisselamın sözleriyle iyice rahatladı. Kâbe'nin yeniden inşa edileceği ve İbrahim aleyhisselama kavuşacağı zamanın bir an önce gelmesi için duaya durdu.

Beytullah'ın mahalli, tepe gibiydi, yerden yüksekçe idi. Seller zamanla sağını solunu kazıp aşındırmıştı.

Âdem aleyhisselam ile Hazreti Havva'nın buluştuğu, sonrada

mesken eylediği diyar... Yeryüzünün en mübarek mekânı Kâbe'nin hemen yanı... Allahü teâlâ'nın Cebrâil aleyhisselam vasıtasıyla ihsan ettiği Zemzem suyu... Kızgın kayaların bulunduğu, ekin bitmez bir vadi... İşte böyle bir yerde, Peygamber eşi bir anne, en mübarek nûru alnında taşıyan bir oğul... Susayınca Zemzem suyu içtiler, acıkınca yine Zemzem suyu...

Hazreti Hâcer, oğluyla Zemzem suyunun hemen yanı başında yaşarken, günün birinde Cürhüm kabilesinden bir cemâat, Kedâ yoluyla gelip Mekke'nin alt tarafına kondular.

Cürhümîler, Zemzem kuyusunun bulunduğu yerde bir takım kuşların dolaştığını görünce "Kuş kısmı, muhakkak bir suyun başında döner, dolaşır. Hâlbuki bu vadide su yoktu, durumu anlayalım" diyerek oraya ayağına çevik bir iki kişi gönderdiler. Onlar, orada Zemzem kuyusunu bulunca, dönüp suyun mevcut olduğunu haber verdiler. Bunun üzerine Cürhümîler de kuyunun yanına geldiler.

Cürhümîler geldiğinde, İsmâil ile anası Hazreti Hâcer Zemzem Suyunun başında oturuyorlardı. Cürhümîler; "Bizim de burasını mesken tutup yerleşmemize, civarınızda barınmamıza müsâde eder misiniz? Size de can yoldaşı olur, iyi ve kötü gününüzde yanınızda bulunuruz" dediler. Hazreti Hâcer de; "Evet, yerleşebilirsiniz ve bu sudan istifâde edebilirsiniz. Fakat bu suda mülkiyet iddia edemezsiniz" dedi. Onlar da râzı oldular.

Böylece, Cürhümîler Zemzem Suyu civârına yerleştiler. Sonra kabilelerinden başka insanlara haber gönderdiler. Onlar da gelip yerleşerek ev-bark sâhibi oldular, böylece Mekke şehri meydana geldi.(72)

Âdem aleyhisselamdan yüzbinlerce sene sonra... Kâbe'nin etrafı yine çocuk sesleriyle şenlenmiş, insanlar bu mübarek, emniyetli, dualı diyarı mesken, sükûnet diyarı bilip yurt, ocak eylemişlerdi.

Allahü teâlâ tarafından seçilmiş bu yere, Âdem aleyhisselama ve şimdi de Hazreti Hâcer ile oğluna mesken olan mahalle, sükûnet, emniyet diyarı kılınan bu diyara Mekke-i Mübareke, MÜBAREK EV denildi. Ve Kâbe buradaydı...

İbrâhim aleyhisselam, hanımı hazreti Hâcer ile henüz iki yaşında olan oğlu hazreti İsmâil'i Mekke vâdisine bıraktıktan bir müddet sonra ziyaret etti. Onları, Cürhümilerle birlikte Kâbe'nin yakınını mesken tutmuş görünce sevindi, şükretti. Bir zaman yanlarında kaldıktan sonra geri döndü, diğer hanımı Hazreti Sâre ile Şam'da ikâmete devam etti. Hazreti Sâre'den de İshak ismini verdikleri bir evlatları oldu.

Arada bir hazreti Hâcer'i ve oğlu hazreti İsmâil'i görmek için Şam'dan yanlarına gelip dönüyordu. Böylece aradan yıllar geçti. İsmâil aleyhisselam onüç yaşına girdiği sırada İbrâhim aleyhisselam Mekke'ye, mübarek diyara gelmişti. Bir rüyâ gördü.

Rüyâsında; "Şüphesiz ki Allahü teâlâ sana oğlun İsmâil'i kurban etmeni emrediyor" denildi.

İbrâhim aleyhisselam bu rüyâyı görünce, uyandı, tereddüt etti. O gün hep; "Acabâ bu rüyâ rahmânî mi, şeytanî mi?" diye düşündü. Tereddüt içinde düşündüğü gün Zilhicce ayının sekizinci günüydü. Tereddüt ettiği, düşündüğü için bugüne düşünme günü, Terviye günü denildi. Kolay mıydı? O bir babaydı ve kurban edilmesi istenen canından çok sevdiği oğluydu. Karşısında ise O'na ve soyundan gelenlere düşman İblis vardı.

Aynı rüyâyı ikinci gece tekrar gördü ve rüyânın rahmânî olduğuna kanaat getirdi, ârif oldu, bildi, o gün, Zilhicce'nin dokuzuncu günüydü. Emrin Allahü teâlâ'dan olduğunu kesin olarak bildiği için bugüne Bilme Günü, Arefe denildi.

Evet, Arefe, bilme günüydü... Yeryüzünün imtihan meydanı olduğunu, er ve hatun kişilerin Şeytan, nefis, evlat, mal, birbiriyle, makamla imtihan edildiğini, verilen bütün nimet ve musibetlerin imtihan vesilesi olduğunu...

İbrahim aleyhisselam, üçüncü gece de aynı rüyâyı görünce ve kendisine rüyada yine "Şüphesiz ki Allahü teâlâ sana oğlun İsmâil'i kurban etmeni emrediyor" denilince artık bunun Allahü teâlâ'nın emri olduğunu, kesinlikle anlayıp, hiç şüphesi kalmadı.

Ve o gün, Zilhicce ayının onuydu. İbrahim aleyhisselam, o gün, emrin Allahü teâlâ'dan olduğuna kesin inanıp, oğlunu kurban

etmeye karar vererek, kurban etmek üzere boynuna bıçağı var kuvvetiyle sürdüğü için, o güne Nahr, kurban günü denildi.

Bilmenin, ârif olmanın gereğini yerine getirme, sevdiğine kurban olma, sevdiklerini sevdiği için kurban etme günüydü... Bütün bağları, sevgiyi Hak için bilerek bütün bağlardan kurtulma... Hakka yakınlaşma, kurbiyyet, hakiki sevgiye, ebedi ve ezeli SEVGİLİYE kavuşma... Kâinatın ve YERYÜZÜNÜN insanoğlu için neyi ifade ettiğini bilme, ârif olma zamanıydı... Kâinatın yaratılış sebebi MUHABBETE KAVUŞMA vaktiydi. Kurban, hakiki sevgiliye kurbiyyet, yakınlaşma değil miydi?

Rivâyete göre, çok uzun yıllar boyunca çocuk sahibi olamayan İbrâhim aleyhisselam; "Allahü teâlâ bana bir oğul verirse kurban edeceğim" diye nezretmiş, adakta bulunmuştu. Dileği hâsıl olunca, nezrini yerine getirmesi bildirildi. Allahü teâlâ, O'nu canı ile imtihan etmişti, şimdi evladıyla imtihandaydı. Başka imtihan var mıydı? Hangi imtihan daha zordu, can ile olan mı yoksa evlat ile olan mı?

Babalar ve evlatlar... Peygamber de olsa baba babaydı... Peygamber oğlu da olsa evlat evlattı...

Evlatlar babayla, babalar evlatla imtihan ediliyordu, imtihan meydanı olan Yeryüzünde, Ermeydanında... Baba evladı, evlat babayı seçme şansına sahip değildi, birbirlerinin kaderi oluyorlardı.

Âdem aleyhisselamın oğlu Kâbil... Diğer oğlu Hâbil'i öldürmüş, babasına isyan etmiş, kâfir olarak ölmüştü. Bir Peygamber, Âdem aleyhisselam, Cennet'te, ebedi güzellikler diyarında yaşamış ilk insan... Bir oğlunun ölümü diğer oğlunun kâtil olması, hem de kardeş kâtili olmasıyla imtihan edilmiş, gönlü yanmıştı...

Âdem aleyhisselamdan sonra Nûh aleyhisselam da oğluyla imtihan edilmişti. Oğlu Kenan... Babasına iman etmemiş, gemiye bin sözünü, ben dağa çıkarım diyerek dinlememiş ve boğulmuş, o da kâfir olarak ölmüştü, babasının yüreğini yakarak...

Hidayet, Allahü teâlâ'ya aitti. Peygamber olan babaların gücü

bile evlatlarını iman ettirmeye yetmiyordu.

İbrâhim aleyhisselama varıncaya kadar milyonlarca baba ve oğul birbirleriyle imtihan edilmişti.

Ve şimdi de İbrâhim aleyhisselam oğlu ile imtihan ediliyordu. Bir baba ve oğul... İmtihan meydanındaydı.

İbrâhim aleyhisselam, kurban emrini nasıl yerine getireceğini, biricik oğlu hazreti İsmâil'e ve annesine bu meseleyi nasıl açacağını düşündü. Nasıl tepki göstereceklerdi? Oğlunun tavrının ne olacağını hesaplamaya çalıştı.

Ama gerçeği anneye söyleyemedi, İsmail'i kurban etmeye götüreceğim, diyemedi. O, anneydi. Hazreti Hâcer'e; "İsmâil'i yıka, temiz elbiselerini giydir, gözlerine sürme çek ve güzel kokular sür, onu dostuma götüreceğim" dedi. Allahü teâlâ'nın Halilim (dostum) iltifatına mazhar olan İbrâhim aleyhisselam, dostuma götüreceğim, diyordu.

Oğlu İsmâil'e de "Yanına iple bıçak al" buyurdu. İsmâil aleyhisselam "Bunları ne yapacağız?" diye sorunca; İbrâhim aleyhisselam; "Allah rızâsı için kurban keseriz" cevabını verdi. Sonra İsmâil'i yanına alıp, Mekke'den çıkarak Arafat ovasına doğru götürdü. Bıçağı İsmail taşıyordu.

Birisi bu hali, bir babanın üzüntüsünü sevinç içinde takip ediyordu. Bu; Âdem aleyhisselama doğru secde etmemesi sebebiyle lanetlenen ve Yeryüzüne kovulan, Yeryüzünün imtihan meydanı olmasına sebep olan, burada Kıyamet'e kadar insanları Hak yolundan çevirmek için mücadele edecek olan İblis'ti...

Bu kurban meselesini, baba, oğul ve eşler arasında fitne çıkarmak için fırsat bildi. "Eğer bugün İbrâhim'in aleyhisselam evinde bir fitne çıkaramazsam, bundan sonra onları hiç fitneye düşüremem!" diyerek harekete geçti.

İnsan kılığına girerek önce hazreti Hâcer'in yanına gitti ve ona "İbrâhim oğlunu nereye götürdü biliyor musun?" diye sordu.

Hazreti Hâcer “Bir dostunu ziyârete” cevabını verdi. Bunun üzerine şeytan “Hayır, yemin ederim ki, onu boğazlamaya götürdü” dedi.

Önce şaşıran, sonra da çok kızan Hazreti Hâcer “Bir baba, oğlunu boğazlar mı hiç?” dedi.

Bunun üzerine şeytan; “Kendisine her şeyi yaratanın böyle emrettiğini zannediyor. Bu sebeple boğazlayacak” dedi.

Hazreti Hâcer’in anne yüreği, şeytanın bu sözüyle yandı. Oğlunun hasreti gönlüne düştü. Annelik gayretiyle arkalarından koşmak için harekete geçerken Şeytanın “Yaratan’ın böyle emrettiğini zannediyor” sözü aklına geldi. Hiçbir Peygamberler zan etmekle iş yapmazdı. Yapmak için harekete geçmişse o zaman Allahü teâlâ’nın emriyle şereflenmiş demekti. Eğer her şeyin Yaratan’ı emretmişse, bir kul için, bir Peygambere eş olan anne için, boyun eğmekten başka yapacak şey var mıydı?

Hazreti Hâcer’in yüzündeki değişiklikle ümitlenen İblis, “Eğer Allahü teâlâ ona böyle bir şey emretmişse Allahü teâlâ’nın emrine uyması elbette en güzel iştir” cevabıyla yüzüne anne tokadı yedi. İblis, hazreti Hâcer'i aldatamayınca hemen İsmâil aleyhisselamın yanına gidip insan kılığında gözüktü.

Hazreti İsmâil, babası Hazreti İbrâhim'in peşinden yürüyordu. Şeytan yanına yaklaşarak “Baban seni nereye götürüyor, biliyor musun?” diye sordu. “Dostunu ziyârete” cevabını alınca “Hayır, yemin ederim ki, baban seni boğazlamaya götürüyor!” dedi.

İsmâil aleyhisselam bu söze önce şaşırdı, sonra kızdı “Bir baba hiç oğlunu boğazlar mı?” dedi. Bunun üzerine İblis; “Baban Rabbinin kendisine böyle emrettiğini zannediyor” cevabını verdi. Hazreti İsmâil bu söz üzerine; “Eğer Allahü teâlâ emretmişse O'nun emrini yerine getirmeli, ben de bu emre seve seve itaat ederim” dedi. Yanından kovup, arkasından taş attı. İblis, topraktan yaratıldığı için secde etmediği Hazreti Âdem’in soyundan gelen tarafından taşla kovulmuştu, topraktan oluşan taşla, hem de çocuk yaşta birisince...

İblis, anne ve evladı aldatamayınca, son olarak babaya yöneldi. İbrâhim aleyhisselamın karşısına çıkıp "Ey ihtiyâr zât, böyle nereye gidiyorsun?" diye sordu. İbrâhim aleyhisselam "Bir iş için şu tarafa doğru gidiyorum" cevabını verdi. Şeytan, "Vallahi anlıyorum ki rüyânda İblis gelip sana oğlunu boğazlamanı emretmiştir!" deyince, İbrâhim aleyhisselam bunun İblis olduğunu derhâl anladı. Sonra; "Ey Allahü teâlâ'nın düşmanı! Rabbimin emrini mutlak yerine getireceğim!" dedi. Böylece şeytanın hîleleri boşa çıktı, hiçbirini aldatamadı.

Baba-oğul, yola devam ettiler. Cemret-ül-ûlâ denilen yere gelince, İblis yine karşısına çıktı. İbrâhim aleyhisselam ona yedi tane küçük taş atarak kovdu, o da dönüp gitti. Cemret-ül-vustâ'ya vardıklarında tekrar geldi. İbrâhim aleyhisselam yedi taş daha atarak şeytanı kovdu. Cemret-ül-kübrâ'ya vardıklarında aldatmak maksadıyla yeniden geldi. İbrâhim aleyhisselam bu kere de yedi taş daha attı ve böylece İblis'i kovdu.(73)

İnsanoğlu ve Şeytan... Âdem aleyhisselam ve İblis ile başlayan mücadele... İmtihan meydanı kılınan Yeryüzünde onların izinden gidenler arasında Kıyamet'e kadar devam edecek. İblis'e tabi olanlar, Yeryüzünü şer meydanı haline getirmeye çalışırken Peygamberlere tabi olanlar, ermeydanı, sulh meydanı, Dâr'ül islâm, selamet yurdu haline getirmeye çalışacaklar. Taşlanmış olan şeytanın şerrinden Allahü teâlâ'ya sığınacaklar.

İbrâhim aleyhisselam ile Hazreti İsmâil, Minâ'ya(74) geldiklerinde melekler "Sübhânallah! Bir peygamber bir peygamberi boğazlamaya götürüyor" diyerek ağlaştılar. Yalnızca onlar mı?

Yeryüzü de hem Rabbinin emrine boyun büktü, hem de ağladı, Hâbil'den sonra İsmail'in kanı da toprağıma karışacak diye...

Ruhlardan Bir Ruh da ağlıyordu, hem baba hem de oğlu için...

İblis ise sevincinden oynuyordu, bu kurban hadisesini insanları birbirine kırdırmak, şirke düşürmek için vesile ederim diye... Hazreti Âdem ve Hazreti Nûh Peygamberlerle oğullarını karşı karşıya getirdikten sonra, Hazreti İsmail'i babası Hazreti İbrahim'e isyan ettirememişti, ama o hâlâ ümitliydi.

Nihâyet İbrâhim aleyhisselam durumu Hazreti İsmâil'e açmak için harekete geçti. "Ey oğlum! Bana rüyâmda seni kurban etmem emredildi. Sen ne dersin?" dedi. İsmâil aleyhisselam babasının bu sorusu karşısında hiçbir telâş göstermeden tam bir teslimiyet içerisinde; "Allahü teâlâ mı emretti?" diye sordu. Babası; "Evet" cevabını verince; "Ey babacığım! Sana ne emrolunduysa onu yap. İnşâallah beni sabredenlerden bulacaksın" diyerek, hâlim, selim, akıllı, sabırlı ve metânetli olduğunu gösterdi. Allahü teâlâ için canını fedâ etmeye hazır olduğunu bildirdi. İbrâhim aleyhisselam oğlunun bu cevabı üzerine sevinip, ferahladı.

Sevinen yalnızca baba değildi, oğul da o kadar çok sevindi ki, babası; "Ey oğlum! Seni kurban edeceğimi, boğazlayacağımı söylüyorum. Sen ise seviniyorsun" dedi.

Hazreti İsmâil; "Ey babacığım! Nasıl sevinmeyeyim? Benim yegâne arzum, Allahü teâlâ'nın rızâsına kavuşmaktır. Böylece rahmetine ve Cennet'ine nâil olurum. Eğer dünyanın ömrü müddetince eziyet çeksem bu nimet ve saâdete kavuşmak mümkün değildir. Şimdi ise, bu saâdet kolay ele geçecek. Ey babacığım! Emrolunduğun işi yap. Sana, Allah için oğlunu; bana da canımı fedâ eylemek düşer. Ey babacığım! Nemrut seni ateşe atınca sabrettin. Allahü teâlâ senden râzı oldu. Ben de Allah için kurban olmaya râzı olup, sabredeyim. Belki Allahü teâlâ benden de râzı olur. Eğer senden ayrılırsam Rabbime; dünya nimetlerinden ayrılırsam Cennet nimetlerine kavuşurum. Boğazlanmak acısı bir anlıktır ve ona sabretmek kolaydır! Emrolunduğun şeyi hemen yap; zirâ canım Rabbime kavuşmak için acele ediyor! Benim üzüntüm; kendi evlâdını elinle boğazlamanın acısını ve benim hasretimi ömrün boyunca unutamamandır. Ömrün boyunca bana hasret kalırsın. Babacığım! Bu işi önce haber verseydin, annemle vedalaşarak sarılıp ağlaşsaydık" dedi.

İbrâhim aleyhisselam; "Senden veya annenden bir gevşekliğin hâsıl olmasından ve bu sebeple azarlanmamızdan çekindim" cevabını verdi.

Hazreti İsmâil kurban edilmek üzere yatırılacağı sırada, "Babacığım! Ben senin râzı olmanı isterim. Senin gibi bir babanın hakkını ödemek, saâdetimin sermâyesidir. Kaldı ki, bu işte Allahü

teâlâ'nın rızâsı ve emri vardır. Eğer müsâde edersen bir kaç vasiyetim var, onları zâtıalinize söyleyeyim" deyince babası, "Söyle ey saâdetli oğlum" buyurdu.

Hazreti İsmâil, "Birincisi, iple ellerimi ve ayaklarımı bağla ki can acısı ile bir kusur etmeyeyim. İkincisi, mübarek eteğini topla ki üzerine kanım sıçramasın. Üçüncüsü, bıçağı iyice bile ki hemen kessin, can vermek kolay olsun ve senin işin çabuk görülsün. Dördüncüsü, bıçağı boynuma çalarken yüzüme bakma. Babalık şefkatiyle dayanamayıp emri geciktirirsin" dedi.

Hazreti İbrâhim, "Ey benim oğulcuğum! Ne iyi yardımcısın" buyurdu. Hazreti İsmâil vasiyetine devamla; "Beşinci vasiyetim beni kurban etmeden önce, üzerimden gömleğimi çıkar. Beni kurban ettikten sonra bunu anneme götür. Ona benden selam söyle. Benim kokumu bu gömlekten alsın, ağlamasın, teselli olsun. Benim için çok elem çekmesin. Anneme; oğlun sana şefâatçi olarak Hak teâlâya gitti, de! Altıncı vasiyetim, her nerede benim yaşımda bir çocuk görürsen, beni hatırla!" dedi.

İbrâhim aleyhisselam, oğlu hazreti İsmâil'in bu yürek parçalayıcı sözlerini dinlerken mübarek gözlerinden yaşlar boşandı. Çok ağladı; "Yâ Rabbî! Bana bu hâlimden dolayı ihtiyârlığım sebebiyle rahmet et" diye duâ etti. Hazreti İsmâil de ellerini kaldırıp; "Yâ Rabbî! Bu işte bana sabır ve tahammül ver" diyerek niyâzda bulundu.

Sonra yüzünü hazreti İbrâhim'e dönüp; "Babacığım! Görüyor musun, gök kapıları açılmış melekler bize bakıp hayretlerinden Allahü teâlâ'ya secde ediyorlar. Meleklerden bir kısmı, Allahü teâlâ'ya münâcât edip; 'Yâ Rabbî! Bir peygamber bir peygamberi kurban etmek üzere! Senin rızânı gözetmek için onu boğazlamak istiyor! Sen onlara merhamet eyle diye yalvarıyorlar" dedi. İbrâhim aleyhisselam bu sözleri oğlundan duyunca ellerini yüzüne kapayıp çok ağladı. Melekler de onunla birlikte ağlaştılar.

İsmâil aleyhisselam ise, "Muhabbetin şartı, emri yapmakta gecikmemektir" diyerek tam teslimiyetini gösterdi.

İbrâhim aleyhisselam bıçağı iyice biledi. Hazreti İsmâil'in başı ucunda oturdu. Boğazını tutup; "Yâ Rabbî! Bu benim oğlum, gözümün nûru, gönlümün sürûrudur. Bunu kurban etmemi emir buyurdun. Şu anda emrini yerine getirmek üzere hâlis niyetle hazırım. Sana hamd ve senâ ederim. Yâ Rabbî! Bu kıymetli yavrumu kurban etmekte bana sabır ve metanet ver" diyerek bıçağı hazreti İsmâil'in boynuna dayadı.

"Ey yavrum! Kıyâmet'e kadar sana vedâ olsun. Tekrar görüşmek kıyâmet günü olur" dedi. Sonra bıçağı kuvvetle hazreti İsmâil'in boğazına çaldı. O anda Allahü teâlâ Cebrâil aleyhisselama; "Yetiş bıçağı çevir" buyurdu. Cebrâil aleyhisselam Sidret-ül-müntehâdan bir anda gelip bıçağı ters çevirdi. Bıçak kesmedi. İbrâhim aleyhisselam bıçağı kuvvetlice bir daha çaldı, yine kesmedi.

Sonra Allahü teâlâ; "Ey İbrâhim! Gerçekten rüyânı tasdik ettin, sadâkat gösterdin" diye vahyetti. Bundan sonra, Cebrâil aleyhisselam Allahü teâlâ'nın emri ile Cennet'ten bir koç getirdi. Cebrâil aleyhisselam koçu indirince; "Allahü ekber, Allahü ekber" dedi. İbrâhim aleyhisselam bu tekbiri işitince; "Lâ ilâhe illallahü vallahü ekber" dedi. İsmâil aleyhisselam da; "Allahü ekber velillahil hamd" dedi.(75)

Cebrâil aleyhisselam koçu yanlarına getirince; "Bu koç uzun zaman Cennet'te beslendi. Bu senin oğluna fedâdır, bunu kurban et" buyurdu. İbrâhim aleyhisselam, Cebrâil aleyhisselamın Cennet'ten getirdiği bu koçu kurban etti. Bu hususu cenâb-ı Hak Kur'ân-ı kerimde şöyle bildirdi:

"(İbrâhim aleyhisselam); Ey Rabbim! Bana sâlihlerden bir oğul bağışla (ki dâvet ve tâatte yardımcım ve gurbette mûnisim olsun diye duâ etti). Biz de ona (küçüklüğünde âlim, büyüklüğünde) hâlim bir oğul müjdeledik. Vaktâ ki, o çocuk İbrâhim'in yanında koşmak çağına yetişti. İbrâhim (aleyhisselam) ona dedi ki: 'Oğulcuğum! Ben rüyâmda seni boğazladığımı gördüm. Bu hususta re'yin, kanaatin nedir?' Oğlu ona şöyle dedi. 'Babacığım! Sana ne emrediliyorsa yap! İnşaallah beni (emrolunduğun şeye) sabredenlerden bulacaksın.' Vaktâ ki, bu sûretle ikisi de, (baba-oğul) Allahü teâlâ'nın emrine teslim oldular. İbrâhim, çocuğu yüz üstü yatırdı. Biz ona şöyle nidâ

ettik; 'Ey İbrâhim! Gerçekten rüyâna sadâkat gösterdin. Şüphe yok ki biz (İbrâhim'i, oğlunu kurban etmekten muaf tutup ve bol mükâfât verdiğimiz gibi) ihsân sâhiplerini de ihsânları sebebiyle işte böyle mükâfâtlandırırız. Muhakkak ki bu (muhlis ile muhlis olmayanı ayıran) açık bir imtihandı. Biz ona (İbrâhim'e) Onun mukabilinde büyük bir kurbanlık (semiz koç) verdik. Sonradan gelen insanlar arasında da İbrahim aleyhisselâm hakkında çok güzel bir nam ve nişan bıraktık: İbrahim aleyhisselâma selam olsun. İhsân sâhiplerini işte böyle mükâfâtlandırırız."(76)

Koçun kurban edilmesinden sonra Hazreti İbrahim, oğlu hazreti İsmâil ile birlikte Mekke'ye, Hazreti Hâcer'in yanına dönmek için sevinç içinde yola koyuldular. Baba-oğul, Allahü teâlâ'nın emrine boyun eğmişler, imtihan meydanı olan Yeryüzündeki imtihanı kazanmışlar, bunun sonunda da en büyük mükâfat olarak O'nun rızasına kavuşmuşlar, ayrılık ateşini yaşamamışlar, Cennet'ten bir koç ve Kıyamet'e kadar hayır ile anılmak, dua almak mükâfatına kavuşmuşlardı.

Sevinen yalnızca baba ile oğul değildi. Gökteki bütün melekler, Yeryüzü ve Yeryüzündeki canlılar, Ruhlardan Bir Ruh da seviniyordu, İblis ve taifesi hariç. İblis, saçını, başını yoluyordu insanoğlunun arasına yeni bir fitne sokamaması sebebiyle... Baba ile oğlun teslimiyeti ve bunun sonunda kavuştukları onu çılgına çevirmişti.

Hazreti Hâcer kapıda durup büyük bir merak içinde hazreti İbrâhim'i ve oğlu hazreti İsmâil'i bekliyordu. İblis'in söyledikleri kafasını karıştırmıştı. Gönlü, "Ya söyledikleri doğruysa" endişelerinde yavru kuş gibi titriyordu. Allahü teâlâ'nın emrine itaati tamdı, ama o bir anneydi, söz konusu evladıydı ve gönlü ferman dinlemiyordu.

Baba ile oğlun geldiklerini görünce anlatılmaz şekilde sevindi. İsmâil aleyhisselam annesinin kapıda kendilerini beklemekte olduğunu fark edince, kendisini tutmak istemesine, ağlamamak için çırpınmasına rağmen bunu başaramadı ve elinde olmadan ağlamaya başladı. O bir anne kuzusuydu. Daha koç olmamıştı.

Annesi; "Ey oğlum! Niçin ağlarsın?" diye sual eyledi, ağlamaktan

cevap veremedi. Baba İbrâhim aleyhisselam olanları anlattı. Hazreti Hâcer oğlu Hazreti İsmâil'e sarılıp hem ağladı, hem de Allahü teâlâ'ya şükretti.

Baba, ana ve oğul, Allahü teâlâ'nın rızasına kavuşmanın, can ve evlat ile imtihanı başarı ile vermenin sevincini doyasıya yaşadılar, bu ihsanından dolayı Rablerine şükrettiler. Daha sonra İbrâhim aleyhisselam Mekke'den Şam'a döndü. Çünkü orada diğer eşi Hazreti Sâre vardı.

İbrâhim aleyhisselam, imtihan, ermeydanı olan Yeryüzünde iki şekilde imtihân edilmişti. Nemrut tarafından ateşe atıldığı zaman canı ve oğlu Hazreti İsmâil'i Allah için kurban etmesi emredilince evlâdı...

Allahü teâlâ İbrâhim aleyhisselamı Halîl, dost edinince melekler; "Ey Rabbimiz! İbrâhim sana nasıl dost olabilir, nefsi, evlâdı ve malı vardır. Onun kalbinin bunlara bağlılığı da vardır" dediler. Bunun üzerine Allahü teâlâ malı ile de imtihân edilmesini istedi.

İbrâhim aleyhisselamın onikibin sürüsü vardı. Sürüleri her tarafı kaplıyordu. Bu sürülerin her biri için koruyucu olarak bin köpeği bulunmaktaydı. Bu köpeklerin her birinin boynuna altın tasmalar takmıştı. Böylece dünya malının değersiz olduğunu ve buna kıymet vermediğini gösteriyordu.

Bir gün İbrâhim aleyhisselam sahrâya sürülerinin yanına gitmişti. Bu sırada Cebrâil aleyhisselam insan kılığında yanına gitti. Selam verdikten sonra; "Yâ İbrâhim! Bu sürüler kimindir?" dedi. İbrâhim aleyhisselam; "Allahü teâlâ'nındır. Benim elimde emânet olarak bulunuyor" cevabını verdi.

"Bana birini satar mısın" deyince, İbrâhim aleyhisselam; "Allahü teâlâ'nın ismini bir kere söyle, bu sürülerin üçte birini sana vereyim" dedi. Cebrâil aleyhisselam bir kere, "Lâ ilâhe illallah" dedi. İbrâhim aleyhisselam bunu işitince pek ziyâde zevklenip; "Bir kere daha söyle, diğer üçte birini daha vereyim" diye teklifte bulundu. Cebrâil aleyhisselam Allahü teâlâ'nın mübarek ismini bir kere daha söyledi.

İbrâhim, aleyhisselam daha ziyâde zevklenip; “Bir kere daha söyle, sürülerin hepsini sana vereyim” dedi. Tekrar söyleyince bütün sürülerini verdi. İbrâhim aleyhisselam iyice şevke gelip; “Bir kere daha söylersen, köpeklerin hepsini altın tasmalarıyla birlikte sana veririm” dedi. Cebrâil aleyhisselam da; “Lâ ilâhe illallah” dedi.

İbrâhim aleyhisselam sürülerini teslim etmek isteyince, Cebrâil aleyhisselam durumu açıklayıp; “Ben, Allahü teâlâ’nın emriyle seni imtihâna geldim. Bunların hepsini al, hepsi senindir” dedi. İbrâhim aleyhisselam da o sürüleri satıp onların parası ile arazi ve mülk satın alıp, insanların faydalanması için vakfetti. Çünkü Allah dostları, Allah için verdiklerini bir daha geri almazdı.

Cennet'ten gelen Beytullah, Kâbe-i muazzama, Âdem aleyhisselamın vefâtından sonra tekrar göklere kaldırıldı.

Âdem aleyhisselamın evlâtları, önceki temellerin üzerine taştan ve çamurdan bir binâ yaptı. Bu binâ, Nûh aleyhisselam zamanındaki tûfana kadar zaman zaman tâmir edildi ise de tûfanda yıkıldı. Allahü teâlâ, tûfandan önce, Hacer-ül- esved'in Ebû Kubeys Dağına konmasını emretti. Böylece Kâbe'nin yeri kesin olarak bilinmez hâle geldi. Sâdece, hangi bölgede olduğu biliniyordu.

Burası kırmızı topraklı ve hafif tümsek bir tepe durumunda idi. Bu yerde yapılan dualar kabul olup dua eden herkes murâdına kavuşurdu. Her millet buraya saygı gösterirdi. Bu belirsiz hâl, Nûh aleyhisselamdan İbrâhim aleyhisselam zamanına kadar devam etti.

İbrâhim aleyhisselam, Allahü teâlâ'nın emri ile Kâbe-i muazzamayı yapmak için, Mekke'ye gitti. Oğlu İsmâil aleyhisselam ile Zemzem kuyusunun başında karşılaştılar. Senelerdir görüşemeyen baba-oğul, sevinçle birbirlerine sarılıp hasret giderdiler.

Hazreti İbrahim, Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı Muhammed aleyhisselamın nûrunu alnında taşıyan oğluna doyasıya baktı. Gönlüne doğan oydu ki, son Peygamber bu topraklarda doğacak, O'nun vücudu, Kâbe'yle bereketlenen bu topraklardan meydana gelecekti. O vücuda, ancak Kâbe'yle mübarek kılınan topraklar yapı, gıda olabilirdi. İlk insan ve ilk Peygamber Âdem aleyhisselam bu topraklarda yaşamıştı, son Peygamber de bu topraklarda yaşayacaktı.

Zemzem kuyusunun başında oturdukları zaman İbrâhim aleyhisselam; "Ey İsmâil! Allahü teâlâ, bana kendi zâtı için bir beyt yapmamı emrediyor. Sen de yardım eder misin?" dedi, "Elbette yardım ederim" diye cevap verdi.

İbrâhim aleyhisselam; "Yâ Rabbî! Kâbe'yi nerede yapayım?" diye

suâl etti.

Cenâb-ı Hak; “Biz sana onun yerini göstereceğiz” buyurdu. Kâbe'nin yerini Cebrâil aleyhisselam gösterdi. Böylece İbrâhim aleyhisselam oğlu İsmâil aleyhisselam ile birlikte temel kazmaya başladı.

Âdem aleyhisselam zamanında kazılan temeli buldular. Aynı temel üzerine, Kâbe'yi inşâ etmeye başladılar. Cebrâil aleyhisselamın târifine göre İbrâhim aleyhisselam, İsmâil aleyhisselamın getirdiği taşlarla, binâyı yapıyordu.

Nihâyet Kâbe'nin duvarları yükseldi ve yukarıya taş yetişemez oldu. Bunun üzerine büyükçe bir taş getirdiler. İbrâhim aleyhisselam bu taşa basarak duvarı örmeye devam etti. Mübarek ayağının izi bu taşa çıktı.(77)

Melekler, taş getirmede İsmâil aleyhisselama yardım ettiler. Belli bir yüksekliğe gelince İbrâhim aleyhisselam; “Ey İsmâil! İyi bir taş getir ki, hacılara işaret olsun!” buyurdu. İsmâil aleyhisselam bir taş getirdi. İbrâhim aleyhisselam; “Bundan daha iyi bir taş getir” dedi.

İsmail aleyhisselam ne yapacağını şaşırdı. Daha iyi taş nasıl bulacaktı? Tam bu sırada, Ebû Kubeys Dağından “Cebrâil aleyhisselam tûfanda bana bir taş emanet etti. Gel onu al!” diye bir ses işitti. Bunun üzerine İsmail aleyhisselam, sevinç içinde işaret edilen yere gitti. Ve orada anlatılmaz güzellikle, pırıl pırıl parlayan bembeyaz bir taş buldu. Bunu babasına getirdi. İbrahim aleyhisselam, bu taşı Kâbe'deki yerine koydu. Cennet’ten gelen taş, eski yerine kavuşmuş, tam yerini bulmuştu. Yüce Mevla, bu taşta nice esrar gizlemişti.(78)

Kâbe, insanoğlu, Yeryüzü için ne büyük şerefti. Burayı ziyaret eden Allahü teâlâ’nın misafiri olacak ve O’nu ziyaret etmiş kabul edilecekti. Ne büyük merhamet, ne büyük ihsandı. Kâbe, Dünyadan Ahrete açılan kapı kılınmıştı.(79)

Baba-oğul, Kâbe'nin temellerini yükseltip onu binâ edince; “Yâ Rabbî! Bizden bu hayırlı işi kabul et! Muhakkak ki sen, duâmızı

işitici, niyetimizi bilicisin”(80)diye duâ ettiler. İbrâhim aleyhisselam, Kâbe-i muazzamayı inşâsını bitirince Cebrâil aleyhisselam; “Ey İbrâhim! Beytullah'ı yedi defa tavâf et” dedi.

İbrâhim aleyhisselam, oğlu İsmâil aleyhisselam ile birlikte, Kâbe'yi tavâf etmeye başladı. Her tavâfta rükünlerin hepsinde Hacer-ül-Esved’e istilâm yaptılar. Yedi tavâfı bitirdikten sonra Makâm-ı İbrâhim'in arkasında ikişer rek’at namaz kıldılar. Bundan sonra Cebrâil aleyhisselam, İbrâhim aleyhisselama hac ile ilgili bütün ibâdet yerlerini; Safâ, Merve, Minâ, Müzdelife ve Arafat'ı gösterdi. Cebrâil aleyhisselam Arafat'a kadar olan her yerde yapılacak ibâdetleri yaptırdı ve tek tek öğretti.

Bu ne anlatılmaz esrardı! Hazreti Hâcer’in, kendilerine yardım edecek birilerini ararken iki tepe arasında gidip gelmesi, İbrahim aleyhisselamın Şeytanı taşladığı yerler, İsmail aleyhisselamın kurban edilmek için boynuna bıçağın çalındığı mekân... Bütün bunlar, Haccın bölümleri, ayrılmaz bir parçası olmuştu. Bunların doğmasına vesile olan İbrahim ve İsmail aleyhimüsselâm, hac vazifelerini Cebrâil aleyhisselam ile birlikte yapmışlardı.

Kâbe’nin duvarlarının yükselmesi, tavaf eden ilk iki hacının çıplak ayak tabanlarının toprağına değmesiyle nasıl sevindi, nasıl sevindi anlatılamaz. Şirk, bozuk itikad, ifsat ve israfın getirdiği zulmetle kararan Yeryüzü sanki tekrar hayat buldu, pisliklerden temizlendi.

Ruhlardan Bir Ruh da, tavaf eden baba ile oğlu gözyaşları içinde seyretti. İblis ise hırsından, kininden çatladı, Kâbe’yi ziyaret edenlerin kavuşacakları ecri ve sevâbları düşünerek...

İbrâhim aleyhisselam, İsmâil aleyhisselamla haccın erkânını yerine getirdikten sonra, oğluna Kâbe'ye bakması ve onu koruması için tembihatta bulundu.

İbrahim aleyhisselam, Şam’a dönmeden önce Arafat'a çıkmıştı. Mekke-i mükerremeye baktı. Burası bir vadi içinde olup, taşlı ve kumlu idi. Oğlu İsmâil aleyhisselamın evlâdını düşünerek, şefkat edip mübarek ellerini kaldırdı ve; “Yâ Rabbî! İsmâil'in evlâdına

rahmet eyle" diye duâ buyurdu.

Gideceği sırada kendisine vahy gelerek; "Bütün insanlara haccı îlân et. Gerek yaya olarak, gerek her uzak yoldan zayıf develer (binekler) üzerinde tavâf için Kâbe'ye gelsinler" buyruldu.(81)

Bunun üzerine İbrâhim aleyhisselam; "Yâ Rabbî! Benim sesim nereye kadar ulaşır ki?" dedi. Cenâb-ı Hak'dan "Seslenmek senden, seni insanlara duyurmak benden. Tâ ki, insanlar gelip bu evi ziyâretle şereflensinler" emr-i ilâhîsi geldi.

İbrâhim aleyhisselam; "Ey insanlar! Allahü teâlâ, bir ev binâ ettirdi ve bu evi ziyâret etmenizi emreyledi. Geliniz, Kâbe'yi ziyâret ediniz" diye her yöne doğru dönerek seslendi. Hak teâlâ İbrâhim aleyhisselamın sesini bütün dünyaya duyurdu.

İnsanlar bu sesi duyunca; "Lebbeyk! Allahümme Lebbeyk (emrine âmâdeyim Allah'ım!)" diye cevap verdiler. O zaman, ana rahminde ve baba sulbünde ne kadar hacca gidecek kimse varsa, hepsi "Lebbeyk" dediler. Bir defa hac yapacak olanlar bir defa, iki defa hacca gidecekler iki defa, daha fazla yapacaklar da ziyâdesiyle cevap verdiler.

Sonra İbrâhim aleyhisselam, oğlu İsmâil aleyhisselam ve Cürhümîlerle beraber hac yaptı ve Şam'a döndü. Ertesi sene hac mevsiminde refîkası Sâre vâlidemizi ve oğlu İshak aleyhisselamı da alarak Mekke'ye geldi. Haccı edâ ettikten sonra, tekrar Şam'a döndüler.

* * *

İbrahim aleyhisselam zamanında, Nûh'un (aleyhisselam) oğlu Yafes'in soyundan ismi İskender olan sâlih bir zâtı(82) Allahü teâlâ, Yeryüzündeki insanlara, emir ve yasaklarını tebliğ ile vazifelendirdi. Peygamberliği kesin değildir. Doğuya ve batıya gittiği için, İskender-i Zülkarneyn namıyla anılmıştır.

Zülkarneyn (aleyhisselam), Allahü teâlâ'ya niyâzda bulunup; "Yâ Rabbî! Bana tevcih ettiğin bu işte ancak sen yardıma kâdirsin. Beni hangi ümmetlere gönderdiğini, onlara hangi asker ve kuvvetle ve

nasıl galip geleceğimi, bunun için hangi çarelere başvuracağımı, onlara karşı çoğunluğu nasıl elde edeceğimi, hangi hilm ve sabırla karşı duracağımı idrak edemiyorum. Nasıl hitâb edeceğimi ve lisânlarını nasıl anlayacağımı, sözlerini hangi kulak ile duyacağımı, hangi göz ile onlara nüfûz edeceğimi, karşılarına hangi hüccetle çıkacağımı, işlerini hangi hikmetle düzenleyeceğimi, aralarında hangi ilim ve adâletle hükmedeceğimi bilmiyorum. Bu bahsettiğim şeylerden hiçbiri bende yok. Yâ Rabbî! Sen Rahimsin. Sen hiç kimseye gücünün yeteceğinden başka bir şey yüklemezsin. Bilakis sen, kullarına merhamet edensin" dedi.

Bunun üzerine Allahü teâlâ şöyle buyurdu; "Sana verdiğim vazifeyi yapabilmen için kuvvet ihsân ederim. Göğsünü açarım. Her şeye gücün yetecek hâle gelirsin. Anlayışını açar, konuşmanı genişletirim, kulağını açarım, ta uzaktakileri işitirsin. Basîretini genişletirim, çok uzakları görür, her şeye nüfûz edersin. Tedbirli olmak istidâdını veririm, her şeyi sağlam yaparsın. İstediğin her şeyi ihsân ederim. Bunları, senin için muhafaza ederim. İstediğini her zaman bulursun. Ayağını sağlam bastırırım.

Sana heybet veririm, hiçbir kimse sana kötü gözle bakamaz. Ben sana yardım ederim. Hiç bir şey sana zarar veremez. Seni kuvvetlendiririm, hiçbir şeye yenilmezsin. Kalbine kuvvet veririm, hiçbir şeyden korkmazsın. Aydınlık ve karanlığı emrine verir, onları senin askerin yaparım. Aydınlık, önünde yol gösterir; karanlık, arkandan seni muhafaza eder."

Allahü teâlâ bulutları ve başka vasıtaları Zülkarneyn'in (aleyhisselam) emrine verdi. Ona ilim ve kudret, insanlar üzerinde tasarruf ve hâkimiyet verdi.

Ayrıca; beyaz ve siyah olmak üzere iki sancak ihsân etti. Zifiri karanlık olan gecede beyaz sancağı açınca ortalık aydınlığa gark olurdu. Gündüz harp ederken düşman askerinin karanlıkta kalmasını arzu ederse, siyah sancağını açar, düşman tarafı zifiri karanlık, kendi tarafı aydınlık olur, böylece kısa zamanda düşmana galip gelirdi.

Her sefere çıkışında, önü aydınlık, arkası karanlık olurdu.

Çok geçmeden memleketi genişledi, devleti güçlendi. Allahü teâlâ'nın emir ve yasaklarını bütün dünyaya yaymaya, onu hayır meydanı kılmaya, herkesin ilahi hakikate ulaşmasına uygun hale getirmeye azmetti.

Teyzesinin oğlu olan Hızır aleyhisselamı (83) kendisine vezir, ordusuna kumandan tâyin etti. Allahü teâlâ'nın emriyle, müminlerden meydana gelen ordusuyla önce batıya yürüdü. Vardığı her yerde kâfirleri hak dine dâvet etti. İnananlara iltifât ve ikrâmda bulunup inanmayanlarla harp etti.

Batıda meskûn yerlerin sonuna vardı. Artık karalar bitmiş, hep deniz başlamıştı. Oraya vardığı sırada güneşin batma vakti idi. Güneş kızarmış bir hâlde sanki bir çamur pınarında batıyor gibiydi.

Zülkarneyn aleyhisselam orada bir kavim buldu. Bu kavmin fertleri kâfirdi.

Vahşî hayvan derilerinden elbise giyiyorlar, denizin dışarı attığı balık cinsinden şeyleri yiyerek geçiniyorlardı. Değişik bir dilleri, acayip tabîatları, yadırganacak âdet ve huyları vardı.

Allahü teâlâ, Zülkarneyn aleyhisselamı, onlar hakkında serbest bıraktı. Dilerse iman etmeyenleri öldürmesini, dilerse hak dini kabul etmeleri için gayret göstererek güzel muâmelede bulunmasını bildirdi.

Zülkarneyn aleyhisselam onlara, hüsn-i muâmelede bulundu; "Her kim nefsine zulmederek dâvetimi kabul etmez, küfürden ayrılmazsa; elbette onu öldürürüz. Sonra da âhirette Rabbimizin mahkeme-i kübrâsına sevk olunur. Allahü teâlâ da onu şiddetli ve ebedî olan Cehennem azâbıyla cezâlandırır. Ama kim dâvetimi kabullenir, Allahü teâlâ'nın emir ve yasaklarını gözetir ve tasdik eder, yapması emredilen ibâdet ve vazifeleri yerine getirirse, onun için çok güzel ve ebedî olan Cennet vardır. Böyle iman eden kimse için kendisine emrettiğimiz şeylerde kolaylık söyler, ona; namaz, zekât, cihâd gibi yapabileceği şeyleri teklif eder, yapamayacağı meşakkatli şeyleri emretmeyiz" dedi. Onları imana dâvet etti.

Bir kısmı imanla şereflendi, bir kısmı da yüz çevirdi.

Zülkarneyn aleyhisselam, iman etmeyenlerin üzerine yürüdü ve karanlık içinde bıraktı. Onlar karanlıkta ne yapacaklarını bilemediler. Helâk olacak bir hâle gelince, Zülkarneyn aleyhisselama yalvararak tövbe edip, dâvetine icâbet ettiler. Allahü teâlâ'nın varlığına ve birliğine iman edip, O'nun emir ve yasaklarına canla başla tâbi olacaklarına söz verdiler.

Zülkarneyn aleyhisselam, bu müslümanlardan kalabalık bir ordu kurdu. Bu ordunun arkasını karanlıkla emniyete aldı. Beyaz bayrağı, nûr ile önünü aydınlattı. Ordusu ile uğradığı her yerde, ne kadar millete rastlamışsa hepsini hak dine dâvet etti. Allahü teâlâ'ya imana ve ibâdete çağırdı. İman etmeyenler cezâlarını gördüler.

Yaya olarak Mekke-i mükerremeye gitti ve haccetti. İbrâhim aleyhisselam ile görüştü. Hayır duâsını aldı. Nâsîhatlerine kavuştu.

Zülkarneyn aleyhisselam, daha sonra doğuya yöneldi. Güneşin ilk ışıklarının vurduğu en uçtaki kara parçasına vardı. Orada güneşten korunacak kaya ve ağaç cinsinden hiçbir şey yoktu ve buranın insanları, güneş doğunca, yeraltındaki mahzenlerine veya denize giriyorlar, Güneşin şiddetli sıcağı geçince, girdikleri yerlerden çıkıp, ihtiyaçlarını gidermeye çalışıyorlardı.

Zülkarneyn aleyhisselam, onları da hak dine dâvet etti. Daha sonra, kuzeye bir sefer yaptı. İki dağ arasına vardı. O iki dağın yakınında oturan kalabalık bir kavimle karşılaştı. Bilmediği bir dille konuştuklarından bir şey anlamıyordu. Allahü teâlâ'nın ihsânı olarak, onların sözlerini anladı.

O kavmin pâdişahı, Zülkarneyn'i iyilikle karşıladı. Hediyeler takdim etti. Bütün kavmi ile birlikte hak dini kabul etti. Zülkarneyn aleyhisselamın iltifâtına mazhar oldu. O kavim, Zülkarneyn'e aleyhisselam Yecüc ve Mecüc'den şikâyet etti. O kavimle birlikte Yecüc ve Mecüc'ün zararından korunmak için sed yaptılar.(84)

Zülkarneyn aleyhisselam, çok uzun bir yol yürüdükleri ve askerin çok yorgun olduğu bir sefer dönüşünde geceleyin bir çölde, askerlerine, herkes alabildiğince yerden taş alsın ve yanında taşısın, emrimdir, dedi. Asker çok şaşırdı. Yorgundular ve daha yürüyecekleri çok yolları vardı. Bir kısmı, kızdı, hiç almadı, bir

kısmı, birkaç tane aldı, bir kısmı da, hem komutanımız hem de gönüllerimizi bağladığımız bir zât, bugüne kadar faydasız hiçbir emrini görmedik diyerek alabildiğince aldılar.

Sabahleyin güneş doğunca, taşların çok değerli elmas olduğu anlaşıldı ve herkes pişman oldu, alanlar niçin daha çok almadıklarına, almayanlar da niçin almadıklarına... Bu hal üzerine gönül ehli bir zât, "Ermeydanı, imtihan meydanı olan bu dünyadan ahret âlemine göçüp Cennet'in nimetlerini, Cehennem'in azaplarını gören herkes, işte şimdi bizim olduğumuz gibi pişman olacak. O zaman çok pişman olmamak için dünya hayatımızı fırsat bilelim, Allahü teâlâ'nın razı olduğu amellerle geçirelim" dedi.

Zülkarneyn aleyhisselam, yaptığı seferlerin birinde, bir ülkeye uğradı. Oradaki insanların elinde dünya serveti namına bir şey yoktu. Rızıklarını sebzeden temin ediyorlardı. Bu kavimde herkes kendi mezârını kazıyor, her gün mezârını temizliyor ve ibâdetlerini burada yapıyorlardı.

Zülkarneyn aleyhisselam, bunların hükümdârlarını çağırttı. Hükümdâr; "Ben kimseyi istemiyorum. Beni isteyen de yanıma gelir" dedi. Bu söz üzerine hükümdârın yanına giderek; "Ben seni dâvet ettim, niye gelmedin?" dedi. Hükümdâr; "Sana bir ihtiyâcım yok, olsa gelirdim" cevabını verdi. "Bu hâliniz nedir?" diye sual edince, hükümdâr; "Evet biz altın ve gümüşe kıymet vermiyoruz! Çünkü baktık ki; bunlardan bir miktar, bir kimsenin eline geçerse, bu sefer daha fazlasını isteyecek ve huzuru bozulacak. Onun için dünyalık peşinde değiliz" dedi. Zülkarneyn aleyhisselam; "Bu mezârlar nedir? Neden bunları kazıyor ve ibâdetlerinizi burada yapıyorsunuz?" diye sordu. Hükümdâr; "Dünyalık peşinde koşmamak için bunu böyle yaptık. Mezârları görüp de oraya gireceğimizi hatırlayınca, her şeyden vaz geçeriz" dedi.

"Niçin sebzeden başka yiyeceğiniz yoktur?" sualine hükümdâr; "Midelerimizin, canlı hayvanlara mezâr olmasını istemedik. Bitkilerle geçimimizi sağlıyoruz. Zâten boğazdan aşağı geçtikten sonra hiçbirinin tadını alamayız" diye cevap verdi.

Zülkarneyn aleyhisselam, Allahü teâlâ'nın yardımı ile doğu, batı ve kuzeydeki bütün ülkeleri fethedip, her tarafa Allahü teâlâ'nın emir ve yasaklarını yayma vazifesini tamamladıktan, YERYÜZÜNÜ HAYIR MEYDANI KILDIKTAN sonra askerine izin verdi.

Medine ile Şam arasındaki Dûmet-ül-Cendel'e yerleşti. Yalnız Allahü teâlâ'ya ibâdet ve tâatle, bedeninin ermeydanlarının en güzeli haline gelmesiyle meşgûl oldu.

Zülkarneyn aleyhisselam vefât etmeden önce; "Ben vefât edince, usûlüne uygun yıkayıp kefenleyin. Sonra tabuta koyun. Yalnız kollarım, dışarıda sarkık kalsın! Hazinelerimi de katırlara yükleyin. Bu şekilde yapın ki arkamdan gelen ordular ile doğu ve batıya hâkim olmama, Dünyayı baştan başa fethetmeme, hazinelerime rağmen, ellerim boş yalnızca kefen ile dünyadan ayrıldığımı herkes görsün. Görsünler ki bütün bu dünya nimetlerinin, kalıcı olmadığını, mezâra eller boş gidildiğini, dünya malının, dünyada kaldığını, âhirette faydası olacak işleri yapmak gerektiğini, Yeryüzünün imtihan meydanı, devamlı kalınacak yer olmadığını anlasınlar" dedi.

Az bir zaman sonra da vefât etti. Mekke civarındaki Tihâme dağlarında bir yere defnedildiği rivâyet edildi.

Zülkarneyn aleyhisselamdan bir zaman sonraydı. Yeryüzü yine şirkin zulmetiyle kararmış, İblis ve avanesi seviniyor, insanların dirisine ve ölüsüne yurtluk yapan Yeryüzü ağlıyordu.

Ruhlardan Bir Ruh ise, insanların geçmişte yaşananları bu kadar çabuk unutmasına şaşırıyor, kendisinin Yeryüzüne geleceği günleri düşünüp korkuyordu. Âdem aleyhisselamın Cennet'ten Yeryüzüne indirilmesinden sonra geçen yüz binlerce yıl içinde neler görmüştü neler... Yeryüzü, çok zaman şer meydanı, az zaman ise hayır meydanı olmuş, kötülük çok çabuk yayılıp iyiliği örtmüştü.

Bir türlü anlayamıyordu ruhların bedene yerleştikten sonra, ruhlar âleminde yaşadıklarını unutmalarını, şirke dalmalarını...

Üç çift göz hedefe kilitlenmişti. Bir çifti öldürmeye, diğer çifti ölmemeye, üçüncü çift ise neticeye... Ruhlardan Bir Ruh da göze ihtiyaç olmadan takip ediyordu yaşananları...

Bir genç, bir ejderha ve aksakallı bir ihtiyar... Herkes kendi kavgasını veriyordu. On sekiz-on dokuz yaşlarında gösteren kara yağız delikanlı, korkunç bir canavarla boğuşuyor; ihtiyar biri de heyecanla bu mücadeleyi seyrediyordu.

İhtiyarın aklı başından gidecek gibi oldu. Seyir ile yetinilecek zaman değildi. Kocaman bir ejderha ile karşı kaşıya olan, tehlike içindeydi.

Hızla yayı kurdu, titreyen parmaklarıyla oku yerleştirdi ve o ihtiyar halinden, titreyen parmaklardan beklenmeyen bir güçle yayı gerdi, ejderhanın başına oku yollayabilmek ümidiyle. Ama mümkün değildi. Hedef o kadar hareketliydi ki, ejderhaya gönderdiği ok, âdemoğluyla buluşabilirdi. Çaresizlik içinde ejderhanın etrafında dolaşırken eli ayağı buz kesti.

Ama biri vardı ki hiç korkmuşa benzemiyordu... Hem de ağzından ateş gibi buhar saçan, kendisini parçalamak, sıcak nefesiyle kavurmak için etrafından korkunç bir hızla dolanan

ejderhaya rağmen. Evet, oydu, ejderhayla karşı karşıya bulunan tanıdıktı, henüz gençlik çağına yeni giren Şehzade Oğuz'du. Heyecandan okunu hedefe doğrultmakta güçlük çekiyordu. Uluğ Türk ise, Oğuz'a bir şey olur endişesiyle korkudan ayakta zor duruyordu.

O, insanlığın ikinci atası Nûh aleyhisselamın küçük oğlu Türk'ün soyundan Karahan oğlu Oğuz'du... Gücü, silahşörlüğü, yiğitliği, şimdiden efsane olmuş bahadırdı. Ejderhanın karşısında duruşuyla, başına gelenden memnun, gülümsüyor gibi gözüküyordu.

Bu, o ejderhaydı... Kara Ormanların ejderhası; nice analara karalar giydiren, ciğerlerini evlat acısıyla pare pare eyleyen, nice yiğitleri analarından, sevdiklerinden ayıran, kara toprağın bağrına yollayan.

"Ey her şeye gücü yeten sonsuz kudret sahibi Allah'ım! Yiğidimizi bize bağışla" diye dualara durdu, durmasıyla da yüreği endişeyle vurdu. "Allah" dediğini bir duyan var mı diye korkuyla etrafına baktı. Kimseyi görmeyince rahatladı, gözü ejderhaya, oradan kendini korumak için çırpınan yiğide gidince, yüreciği yine kanatlandı.

Canavarın başını göğe kaldırması, sonra yıldırım gibi indirmesiyle titredi; ne olursa olsun okunu atmalıydı. Yayını gerdi. Tam okunu bırakırken, eli ayağı tutmaz oldu. Gördüğü inanılmazdı. Koca canavar, yutmak için başını hızla indirdiğinde yerden bir ok fırlamıştı.

Bu; ölüm-kalım mücadelesini korkuyla seyredenin oku değildi. Bu ok, bütün hücresiyle hedefe atılan Oğuz'dan meydana gelen oktu. Yay bildiği, yay kabul ettiği topraktan aldığı güçle, bir ok gibi fırlayan Oğuz, ileri uzattığı kılıcını takip ediyordu. Kılıç hedefi, canavarın en zayıf yerini buldu. Çene altından ejderhanın başına saplandı. Saplanmasıyla birlikte Oğuz, kılıcı elinden bıraktı. Kılıç, sağlam saplanmıştı.

Kılıcıyla bütünleşmiş, bütün vücudu kılıç, sonra ismi gibi ok olmuş Oğuz, kılıcını bırakmasıyla tekrar yere kavuştu, ayakları üzerine; Oğuz'la toprağın ayrılığı kısa sürmüştü.

İki ayağı üzerine dikilmiş canavar, şaşkın gözlerle kılıcı saplayana baktı. Bakışlarıyla âdeta bunu nasıl yaptın diyordu. Canavar, üç adam boyundaydı. Nasıl sıçramış, sıçramakla kalmayıp, kılıcı bir ok gibi nasıl saplamıştı? Oğuz, canavarın kendini yutmak için başını hızla yere doğru indirmesini fırsat bilmiş, zıplayarak bu inişi ölüme çevirmiş, ejderhanın hareketini, kuvvetini, onun ölümüne sebep kılmıştı. Ejderha, bir müddet düşmemek için direndi, ama kılıç çok fena saplanmış, çene altından beynine doğru yol almıştı. Ve düştü, yüce dağdan kopan bir kaya gibi Oğuz'un ayakları dibine... Kılıcın, bileğin, yüreğin ve inanılmaz kuvvetin, toprak ve hava ile bütünleşmenin hakkını kabul edercesine...

Ejderhanın hırsını, gücünü ve hızını onun aleyhine kullanmış, onu kendi silahıyla vurmuştu. Başını Oğuz'u ezmek için hızla yere doğru indirdiğinde o da, yukarı doğru fırlamıştı.

Yürüdü, koca canavar ayakları dibine cansız düştüğü halde onda hiçbir değişiklik yoktu. Sanki sadece kendisini rahatsız eden bir sineği öldürmüş gibiydi. Eğildi, kılıcını çekti, kanını canavarın üstüne sildi. "Bir daha anaları, eşleri, yavruları ve yavukluları ağlatamayacaksın" dedi.

Bütün bunları seyreden gözlerine inanamıyordu. O muydu? Binlerce yıldır beklenen miydi, ta Nûh Nebi'den, insanlığın ikinci atasından beri...

İlk işareti doğumuyla almıştı. Anlatılmaz irilikte ve güzellikte doğmuştu. Türk illeri, Türklerin ilk atası Türk'ten beri böyle bir doğum görmemişlerdi. Babası, bu doğumun şaşkınlığında ne isim koyacağını düşünür; bahadır mı, yoksa güneş mi olsun diye sayıklarken o, "Ok-uz" demişti. Evet, on günlük bebek "Ok-uz" diye mırıldanmış, kendisine başka isim söyleyince ağlamış ve hep oklar, boylar manasında Ok-uz, demişti. İlk defa o zaman heyecandan titremişti. Beklenen kişi rüya görecek, rüyasında Altın Yay tarafından fırlatılan oklar, batıya doğru uçacaktı. İlk işaret buydu, ilk işaret OK'tu.

Karahan'a, "Han'ım, bebek adıyla geldi, adını söyledi, bu ilahi bir işarettir, bu bebeğe bu ad yakışır. Devletinizi ve ulusunuzu ok gibi hedeflere götürse gerektir" demiş. Söyledikleri Hakanın çok hoşuna gitmiş, isminin Ok-uz olmasını kabul etmişti.

Ok-uz ismini üç defa sağ kulağına seslendiğinde inanılmaz bir şey olmuş, bebek gülümsemişti. İşte o günden sonra, bebeğin büyümesini, her hareketini çok yakından takip etmişti.

Ok-uz söyleniş kolaylığından Oğuz'a dönmüştü. Oğuz'un bebeklikten çocukluğa, çocukluktan gençliğe yürüyüşündeki nice olaylar, hep onun beklenen kişi olduğunu göstermişti. Yıllardır bu işareti bekliyordu. Bugün diğer işaretlerin habercisi işareti görmüş, efsane ejderha, Oğuz tarafından öldürülmüştü. Vakit gelmişti. Gizlendiği yerden çıktı, Oğuz'a doğru yürüdü.

- Begim kutlu olsun.

Kılıcın kanını canavarın üzerine silen Oğuz, sese döndü. Konuşan Uluğ Türk'tü. Beyaz sakalı, ay gibi ışıldayan yüzüyle gülümsüyordu. Gülümsemesi ay gibi gönlüne doğdu, canavarla boğuşmasından gelen gerginliği aldı götürdü. O da gülümsedi.

- Sağ olun yüce bilge. Kutlu olan nedir?

- Ejderhayı öldürmeniz, bu ölümün bildirdiği müjdeler.

Canavar karşısında kılı kıpırdamayan Oğuz, Uluğ Türk'ün sözleriyle şaşırdı.

- Yüce bilge, ölümde kut nasıl olur, ölüm neyi müjdeler?

Uluğ Türk, merak içinde kendine bakan Oğuz'u seyretti. Fütühat saçan kara gözlerde kızıl bir elma gibi batan nice güneşler, geniş alında Batıya doğru koşturan yüz binlerce atlı görür gibi oldu.

Ona doğru akan gönlü, "İki bin yıldır beklenen... Tesiri binlerce yıl sonrasına ulaşacak, dünyayı ermeydanı kılacak bu yiğit" diyor; aklıysa "Acele etme, daha rüya, yerin bereketi ve kögün rahmeti gelin kızlarımız, altı ogul, yirmi tört torun, en önemlisi de Altın Yay, Kümüş Oklar var..." diyerek itiraz ediyordu.

Onun için çok uzak diyarlardan Türk eline gelmişti.

İlk işaret Oğuz ismini almasıydı. Oğuz, elinde büyümüştü. Ona hocalık yapmış, doğumdan beri onu "beklenen kişi" olma ihtimaline göre yetiştirmeye çalışmış, işaretleri görmek için gayret

etmişti.

İşte bugün ikinci işaret gerçekleşmiş; Oğuz, korkunç canavarı öldürmüştü hem de inanılmaz bir şekilde, ok gibi uçarak. İşte şimdi elinde kanlı kılıcı, cevap bekliyordu. Sözlerini tarttı, söyleyeceklerine ilk tepkisi çok önemliydi, o bir han oğluydu, o, Oğuz'du... Görevinin, binlerce yılın ümidinin başlarken bitmemesi için tane tane konuştu.

- Eğer ejderhayı öldürmeniz binlerce yıl önceden bildirilmiş, bu ölüme, sizin ve sizin soyunuzdan gelenlerin seçilmesi bağlanmışsa, ölümde kut, bu ölüme bağlı nice müjdeler olur.

Cevap, çok açık değildi, bu da Oğuz'u huzursuz etti.

- Bre Bilge Koca, söylediklerin sorumun karşulugu degül... Merakımı gidermedi, tam tersi çoğalttı. Açık karşulug beklerim.

Uluğ Türk'ü; binlerce yıldır bekleyen sırrı, Oğuz'un bu sırdaki yerini nasıl anlatırım tedirginliği kapladı. Bunlar ayaküstü anlatılacak şeyler değildi. Huzursuzca kıpırdandı. Tam, "Begim..." diye başlayarak izah getirmeye çalışacak iken ortalık karıştı.

Bir anda etraflarını onlarca kişi çevirdi. Gözyaşları içinde "Gök Tanrı seni kutsasın. Bizi ejderhadan kurtardın" diye bağırıyorlardı.

Oğuz, öldürdüğü canavardan çok daha büyüğüyle karşılaşmış gibi tedirgin oldu. Övülmekten, alkışlanmaktan çok sıkılırdı. "Haydi gidelim, burası çok kalabalık oldu" diyerek yürüdü. Oğuz'a ne cevap vereceğinin sıkıntısındaki Uluğ Türk, "Gidelim" sözüyle rahatladı. Oğuz'u takip etti.

* * *

"Anlattıklarını çok düşündüm... Beni inandırmayı başaramayıp sorularımla bunalınca söylediklerin beni çok etkilemişti... 'Her şeyi, yoktan var eden, bütün könlüyle isteyenlere gerçeği vereceğine söz verdi. Gerçeğe kavuşmayı O'ndan iste" demiştin. Bu sözün usa çok uygun gelmişti. Mademki her şeyi var eden tekti, gerçeği bulmak isteyeni geri çevirmezdi. Ben de O'na daha yakın olurum diye yüce

taglara sığındım. 'Ey her şeyi var eden! Gerçeği, gerçeği, yalnızca gerçeği istiyorum. Bunun karşulugu neyse ödemeye hazırım' diye künlerce yalvardım, kögsümü parça parça eyledim, aglamaktan sesim kısıldı, gözlerim kurudu... Ama..."

Saçı sakalı birbirine karışmış, iğne ipliğe dönmüş, bir hafta içinde elli yaş birden ihtiyarlamış gibiydi. O ne büyük ızdıraptı ki on dokuz yaşındaki delikanlıyı bir anda ihtiyarlatmıştı.

Oğuz'a bakan Uluğ Türk, "Ama" sözüyle yıldırım çarpmış gibi oldu. Demek ki, iki bin yıl önce atılan tohum toprağı yaramamış, gün yüzüne çıkamamıştı. Çıkmışsa da boy atamadan solmuştu. Nesilden nesle intikal eden görevi başaramamıştı. Oğuz, iman etmemişti. Ayakta duramadı, oturdu, toprak yarılsa, bedenimi yutsa, varlığımı Yeryüzünden silse duygularındaydı. Yüreği daraldı. "Sana ne oluyor, sen kimsin? İlk kişi ve ilk peygamber Âdem (selam ona olsun) ogul acısıyla yandı. Oğlu Kâbil'in boyun egmesini sağlayamadı. Kâbil, kardeşi Hâbil'i öldürdü. Bilmez misin könlü hidayete açmak yalnızca Yüce Yaratan'a aittir. İman, onun ihsanıdır" düşüncesiyle kendine gelmeye çalıştı. Kendine gelmeli, yıkılmamalıydı. Ona düşen, sebeplere sarılmaktı.

"Evet, gözlerim kurudu, ama könlüm yeşerdi."

Uluğ Türk'ün ihtiyar bedeni Oğuz'un "Ama" sözünden sonra gelen "Evet" sözüyle güç bulur gibi oldu. Ümitsizliğe düşmekte, acele mi etmişti? Gönlün yeşermesi neye işaretti. Dayanamadı, büyük bir heyecan içinde "Sonra begim, sonra ne oldu?" dedi. Demesiyle birlikte irkildi. Ne yapmıştı? Bir hakan oğluna, veliahda sual yöneltmişti. "Kusurumu bağışlayın begim" dediğinde, Oğuz, onu duymamışçasına sanki rüyada gibi konuştu.

"Künün hangi vaktiydi tam bilemem. Herhâlde akşam, küneşin batma vaktiydi. Küneşin kızıl bir elma gibi batmak üzere olduğunu hatırladığıma göre evet, akşam vaktiydi. Açlık ve yorgunluktan küçsüz kalıp dalmışım. Düş gördüm. Düşümde, bir ulu ağaç altında yatıyordum. Küneşin bana doğru indiğini gördüm. Dehşete kapıldım. Küneş geldi, kögsümden içime girdi.

Yanmayı, kavrulmayı beklerken kögsümün genişlediğini, bütün

âlemleri içine alacak hâle geldiğini hissettim.

Bu kadarla da kalmadı, altımdaki toprak kımıldadı, içime akmaya başladı. İnanılmazdı, bütün Yeryüzü içime dolmuş, boşlukta kalmıştım. Evet, küneşle birlikte Yeryüzü de içime girmişti. Bedenimde bir tegişim başladı. Kıvrılıyor, rengim altın sarısına dönüyordu. Tegişim renkle kalmadı. Bedenim, kıvrılmağa devam ediyordu. Tıpkı altın bir yay gibi oldu, kuruldu, yay üzerinde kümüş bir ok belirdi ve yay gerildi, gerildi, koptu, kopacak dediğim anda, boşaldı. Ok ateş saçarak kün batımına doğru uçtu. Uçmasıyla birlikte ok parçalandı, ondan altı ok meydana geldi. Daha sonra bunlar da parçalandı. Hüzünle okların parçalanışını seyrederken, hayretler içinde her oktan tört ok meydana geldiğini gördüm. Yirmi tört ok ışıklar saçarak batıya, kızıl bir elma şeklini alan küneşe doğru akışlarına devam ettiler. Az önce içime giren küneşi şimdi batarken, Kızılelma şeklinde görüyordum. Bu sırada anlatılmaz heybette könülleri cezbeden bir sesduydum.

Sahibini göremediğim ses, 'Ey Oğuz! Sen ve neslinden gelenler seçildiniz, Yeryüzünün ermeydanı kılınması, dünyada Hakkın yerleşmesi, adaletin gerçekleşmesi, insanların idare edilmesi için. Soyundan gelenlerin idaresine razı olanlar dünyada huzura kavuşacak. Tek yaratıcıya inan, onun peygamberinin dediklerini yerine getir, sonsuz huzura kavuş' diyordu. O ses, o kadar etkiliydi ki sanki tepeden tırnağa bütün bedenime işledi. Her kelimesi benden bir parça oldu. Şu anda bile her organım, bu sözleri tekrarlıyor. Evet, Uluğ Türk büyüğüm. Şimdi seni dinlerim. Anlat bana yeniden tek Yaratan'ı ve onun peygamberini."

Beyninde nice bin şimşek çaktı, ciğerleri yanmaya, yüreği fokur fokur kaynamaya başladı. Ayaklarının bağı çözüldü, dizleri tutmaz oldu. Güç alacak, kendisini bir Hakan oğlu karşısında ayakta tutacak bir şey aradı. Gölgesine sığındıkları ağaca tutundu. Oğuz, durumu fark etti, elini uzattı.

- Ey Bilge Koca, hele otur, sizin gibi bilge bir kişinin ayakta kalışı, yüz karamız, utancımız olur.

Uluğ Türk,

- Begim siz ayaktayken biz nasıl otururuz, diyerek karşı koymaya çalıştı.

Oğuz, "Hele sen otur, biz de yanına ilişiriz" sözü, karşı konulmaz gücüyle Uluğ Türk'ü yere oturttu, kendisi de karşısına bağdaş kurdu.

- Evet, seni dinlerim ey Bilge Koca. Hele anlat, Yaratıcıyı ve onun elçisini.

Uluğ Türk'ün dili tutulmuştu, duyduklarıyla. Binlerce yıllık ümitler, kendisiyle mi yeşerecekti? Nesilden nesle ulaşan emaneti ehline teslim etmek, ona mı nasip olacaktı? Canavar öldürülmüş, rüya görülmüş ve Oğuz, Müslüman olmak üzereydi. Sevinmekte acele mi ediyordu ne? Daha aşılması gereken çok engeller vardı.

Uluğ Türk, canavarı öldürdükten sonra, anlatmaya çalışmıştı, Oğuz'a, Kâinat'ın tek Yaratıcısını, ilk insan ve ilk peygamber Âdem aleyhisselamı, ondan sonra geçen yüz binlerce seneyi, insanların Nûh aleyhisselama nasıl ulaştığını, Nûh tufanını, tufandan kurtulanları, Nûh aleyhisselamın oğlu Yafes'in oğlu Türk'ten Türk kavimlerinin nasıl meydana geldiğini, İbrahim aleyhisselamı, onun ateşten kurtuluşunu...

Uluğ Türk, tam İbrahim aleyhisselamı anlatırken; anlattıklarıyla Oğuz'un tatmin olmadığını, onu kaybedeceğini hissedince, "Her şeyi Yaratan, yoktan var eden, bütün könlüyle isteyenlere gerçeği vereceğini söz verdi. Gerçeğe kavuşmayı iste" demişti. Ve ondan sonra Oğuz kendini dağlara vurmuş, günlerce gözükmemişti... Bu sırada bütün Karahan halkı onu arıyordu...

Şimdi ise Oğuz, Uluğ Türk'ün karşısına diz çökmüş, "Hele anlat, Yaratıcıyı ve onun elçisini" diyordu.

Anlattı, tekrar baştan Yaratıcının bir olduğunu, eşi benzeri bulunmadığını, zati, sübûti sıfatlarını, zamanlı ve mekânlı olmadığını, Âdem aleyhisselamın yaratılışını, Cennet'ten Yeryüzüne indirilişini, Kâbil ile Hâbil'i, Nûh aleyhisselamı... Nûh peygamberin kavminin nasıl azdığını, insanlığın alet yapmada

geldiği seviyeyi, ulaşımın tamamen havada yapıldığını, su üzerinde çok büyük vasıtaların insan gücü olmadan nasıl gittiğini, çok uzaklardan birbirleriyle nasıl haberleştiklerini ve tufanı... Tufandan önce yaşananları... Nûh Nebi ile birlikte bir avuç kişinin tufandan nasıl kurtulduklarını... Nûh Peygamberin Yafes isimli oğlunun oğlu Türk'ten; Türk kavminin nasıl meydana geldiğini...

Ve İbrahim aleyhisselamı, onun Nemrut tarafından nasıl ateşe atıldığını, oğlu İsmail aleyhisselamın kurban edilmekten nasıl kurtarıldığını, Kâbe'nin inşa edilişini, binlerce yıldır beklenen kişiyi ve onun soyundan gelenlere yüklenen vazifeyi geniş şekilde izah etti. Oğuz, nefesini tutmuş dinliyordu.

Ve en önemli an, tarihin akışının değişmeye başlayacağı an geldi. Bir anda Uluğ Türk'ün ağzı kurudu, konuşmak istiyor, konuşamıyordu. Oğuz'un dikkatini çekti.

- Bilge Koca, bir şey mi oldu?

Ağzım kurudu demek istedi, diyemedi, ancak Oğuz'un beline asılı su kabını işaret edebildi. Oğuz, "Bunu mu istersin" diyerek su kabını gösterdi. Evet, manasında başını salladı, Oğuz, suyu uzattı. Uluğ Türk, tuttu, elleri titreyerek dudaklarına götürdü. "Yüce Allah'ın adıyla" diyerek ilk yudum ağzına aldı. Suyun rahmet oluşunu hücre hücre hissetti, dönmez olan dili döndü. "Allah" ismiyle Oğuz'un irkildiğini gördü.

- Rüyada söylenen 'Tek yaratıcıya iman et, onun elçisinin dediklerini yerine getir, sonsuz huzura kavuş.' emrine uyabilmen için şu sözleri tekrarlaman gerek, dedi.

Oğuz, kızdı.

- Bre Bilge Koca. Biz neyi bekleriz? Ne oyalanırsın, haydi söyle.

Uluğ Türk, yerinden fırlayıp Oğuz'a sarılmamak için kendini zor tuttu. Duyulur, duyulmaz bir sesle konuştu.

"Allah'tan başka tanrı yoktur, İbrahim onun kulu ve elçisi, peygamberidir.

Gözü, Oğuz'un dudaklarındaydı. Dudaklar, kıpırdadı ve açıldı. "Allah" dedi, sonrası geldi, "Allah'tan başka tanrı yoktur... İbrahim

onun kulu ve elçisi, peygamberidir" diye.

"Allah" sözüyle, olanlar olmuş, bütün vücudu titremiş, gönlü bütün kâinatı alacak şekilde genişlemiş, anlatılmaz bir tat dilinden hücre hücre bedenine yayılmıştı. Her tarafı kulak olmuş, çevresindeki her şeyin "Allah", "Allah" dediğini duyar hale gelmişti. Öyle hafiflenmişti ki sanki kanatlanmıştı.

Hali değişen yalnızca Oğuz değildi. Yeryüzü de hasretle beklediğine kavuşmuş gibi dalgalanmış, Allah diyen Oğuz'un ayaklarından yayılan enerji onu hareketlendirmiş, bu ayakların kendisini baştan başa ermeydanı kılacağını hissetmişti. Yeryüzü ağlıyordu.

Oğuz'un Allah deyişini duyan Uluğ Türk, aslı olan toprağa secdeye kapandı, "Sana sonsuz şükürler olsun ya Rabbi, bu güzelliği bana yaşattığın, beni böyle bir şerefe ortak ettiğin için" diyerek.

Gözyaşları içinde secdeden başını kaldıran Uluğ Türk, şaşkınlık içinde kendisine bakan Oğuz'u gördü. Mahcubiyet içinde gözyaşlarını saklamaya, durumu izah etmeye çalıştı.

"Begim... Yaptığım şükür secdesidir. Bir kişi, yüce Yaratan'ın ihsanı bir nimete kavuşunca böyle yapar, yedi azasını; başını, iki eli, iki dizi ve iki ayağını toprağa değdirir, toprakla bir eyler, nimete teşekkür etmek için. Bu haldeyken Yaratan'ın her türlü noksanlıktan uzak olduğunu söyler."

Müslüman olmanın sarhoşluğundaki Oğuz'a, anlaşılmaz gelmişti, ayağıyla bastığı yere başını koymak.

- Ey Bilge Koca! Hayvanların bastığı, kirlettiği yere baş koyularak nasıl şükredilir?

Titredi, han soyundan gelenlere yakın olmak, onlara gerçeği anlatmak ne kadar zordu. Müslüman olduktan sonraki ilk sualiyle aklı zorluyor, gönlü titretiyordu. Kalpleri çeviren Yüce Yaratan'a sığınarak anlatmaya gayret etti.

" 'Rabbimiz böyle emretmiş. Onun emridir, bunda da nice bin

hikmet vardır der' uyarız, sebep aramayız. Könüllerin rahat bulması, şüphelerin gitmesi için hikmet ehli zâtlar bunun hikmetinden çok azını açıklamışlar.

Toprak, Yeryüzündeki canlı-cansız her şeyin aslıdır. Temizdir. Bizim pis bildiklerimiz ona kavuşunca çok kısa zamanda temiz hale gelip, toprakla bütünleşir, ondan ayrılmaz olur, yani aslına döner. Âdem aleyhisselam da topraktan yaratılmıştır. Ölen insanın bir müddet sonra mezarını açtığımızda bu hakikati görürüz, bedenin yok olduğunu, toprak haline geldiğine şahit oluruz.

Kişi toprağa kapandığında aslını, topraktan geldiğini, yoktan var edildiğini, bir müddet sonra tekrar toprak olacağını, üzerindeki bütün nimetlerin, iyiliklerin, iyi amellerinin Allahü teâlâ'nın ihsanı, kendisine ait olanların yalnızca kötülükler olduğunu, kısacası kulluğunu anlar.

Hakiki teşekkür ancak, insanın bu saydıklarımızın tam şuurunda olması, kulluğunu, haddini tam manasıyla bildiğinde mümkün olur. Bu hal de ancak secdede nasip olur.

Bunun için 'Kulun Allah'a en yakın olduğu zaman secdedir' denmiş, Yüce Mevlamız da 'Kulumu en çok secde halindeyken severim' buyurmuştur."

Hanlığa aday halinden, elbiselerinden soyunduğunu, çıplak haliyle toprak üzerinde kala kaldığını, toprağın altında hareketlendiğini, her hücresinin toprağa, aslına doğru aktığını hissetti Uluğ Türk'ün anlattıklarıyla birlikte.

Uluğ Türk'ün "Begim, bilesiniz ki Allah diyenler, toprağın âşık olduklarıdır, onların üzerine basması toprağın iftiharıdır, sevdiğine kavuşması, hasret gidermesidir" sözleriyle toprağa karışır gibi oldu, sözlerinin haline cevap olduğunu fark etmedi. Rüyasında güneşin ve toprağın içine dolmasını bir yay ve ok haline gelmesini, okun bir iken altı, altı iken yirmi dört olmasını hatırladı ve soramadan edemedi.

- Ey Bilge Koca! Toprağa secde etmenin hikmetini bir nebze olsun anladık. Rüyamızda bir okun yirmi tört ok haline

dönmesinde hikmet nedir?

- Begim! Altı ok, doğacak altı çocuğunuza yirmi tört ok da bunlardan meydana gelecek yirmi tört torununuza işaret ediyor olsa gerek. Bize böyle bildirildi.

Altı oğul ve yirmi dört torun müjdesi heyecanlandırdı. Yirmi dört torununu ve onların soyundan gelenleri Batıya, güneşin Kızılelma'ya döndüğü yere gittiklerini görür gibi oldu.

- Ey ötelerden haber veren esrarengiz kişi! Niçin yirmi tört? Neyi işaret eder?

- Begim! Yirmi tört harftir, Yaratıcının bir olduğunu, dünyanın sonu demek olan Kıyamete yakın gelecek Muhammed aleyhisselamın O'nun son peygamberi olduğunu bildiren kelimeler. Bu kelimelere kelime-i tevhit denir. Kelime-i tevhit, İslam harfi dediğimiz ilahi harflerle Cennet duvarlarında yazar. İlk insan, atamız ve ilk peygamber Âdem aleyhisselam, Cennet'in duvarlarında bunu görmüş. Ve 'Ya Rabbi, Cennet'te adını adının yanına yazdığın Muhammed aleyhisselam yüzü suyu hürmetine beni affet' diye dua etmiş ve tövbesi, duası kabul olmuştur.

İşte torunlarının yirmi tört olması, soyundan gelenlerin bu kelime-i tevhidin gereğini yerine getireceklerine, Yeryüzünü ermeydanı kılacaklarına, Yaratan adına adaletle hükmedeceklerine işarettir.

Bu kadar kısa zamanda ne kadar çok inanılmaz şeyler yaşamıştı. Ejderhayı öldürdükten sonra zaman birden bire hızlanmıştı kendisi için.

"Allah birdir, yaratıcı, tapınılmağa layık ancak O'dur" dedikten sonra hayatı anlatılmaz şekilde değişmişti. Kendisini Kâinatın bir parçası gibi görmeye başlamıştı. Her şeyin O'nu zikir, tespih ettiğini hisseder, hatta bazen duyar olmuştu. İlk anlarda bundan korkmuştu, korkusuyla da utanmıştı, 'Korkmak han ogluna yakışır mı?" düşüncesiyle... Uluğ Türk fark etmişti bu halini anlatmadığı halde ve "Begim. Korku en büyük erdemdir, gerçek korku yüce Yaratan için olandır" demişti.

Bu sözlerden sonra korkusu utancı değil, iftiharı olmuştu. Zikirlerini duyduktan sonra, bir otu koparamaz, bir çiçeğe dokunamaz hale gelmişti. Ancak kuruyanlara, dalından yere düşenlere el atabiliyordu.

Toprak üzerinde adım atmakta zorlanıyordu, toprağın her adımında onunla hareketlendiğini görüyordu.

Müslüman olduktan sonra Yaratan'ın bir olduğunu haykırmak için anlatılmaz bir istek duymuştu. Ancak Uluğ Türk "Sabır begim. Her şeyin bir zamanı var" deyince sabretmişti ta ki o gün gelinceye kadar...

Nefes nefese, sürüne sürene karlı dağa tırmandıkça yorgunluğu artıyordu. Ancak bin bir düşünce ve hatıra yorgunluk tanımayıp bilinmez derinliklerden zihnine hücum ediyordu. Etmekle kalmayıp, bir yay gibi geriyor, hız veriyordu.

Canavarı öldürmesiyle ünü Çin'e kadar yayılmış, bütün Türk dünyasının efsanevi kahramanı olmuş, halk tarafından ilah gibi görülür hale gelmişti. Şöhreti babası Karahan'ın şöhretini iyice gölgede bırakmıştı. Başta, başarısıyla sevinen Oğuz, her yerde kendisinden bahsedilmesinden, gökten gelen bir varlık gibi

görülmesinden rahatsız olmaya başlamıştı. Bu arada Müslüman olduğunu da saklıyordu.

Babası, amcasının kızı ile evlendirmek istemişti. Amcasının kızı Hak dine girmeyi reddedince evlenmemişti onunla. O da kendisine emanet edilen sırrı saklayamayıp, Oğuz'un Müslüman olduğunu söylemiş, babası da Karahan'a yetiştirmişti. Karahan bu duruma çok kızmış, bir baba için en zor kararı vermişti.

Babası Karahan ile amcalarının niyetlerinden haberdar edilmişti. Kendi dinlerine uymayan bir dine inandığı için babasıyla amcasının onu öldürmek istediklerini, kendisini sevenler haberdar edip, onu bir av sırasında gizlice öldürmeyi plânladıklarını söylemişlerdi.

Uluğ Türk'e danışmış, o da; "Babana önce Müslüman olmasını, tek yaratıcıya ve O'nun elçisine inanmasını söyle. Kabul ederse itaat et, etmezse savaş" demişti. Karahan'a Müslüman olduğunu söylemiş, tek yaratıcıyı anlatmış ve; "Gel sen de bütün her şeyi Yaratan ve sahibi olan Allah'a iman et. O zaman yoluna kurban olayım" demiş. Bu sözler babasını delirtmişti. Üzerine yürümüş; "Bre şu haddini bilmeze bak. Benden izin almadan, bana sormadan dinini nasıl bırakırsın. Sana bir ay zaman, ya dinini değiştirirsin ya da seni ogulluktan reddederim" diye bağırmıştı.

Bir ay dolmadan babası son derece yumuşak bir şekilde ava davet etmiş, o da kabul etmişti. Babasının böyle bir şey yapacağına; kendini öldüreceğine, öldürteceğine bir türlü inanmak istemiyordu. Av esnasında tıpkı ihbarcıların anlattığı gibi çember içine alındığını fark etmiş. Hazırlıkların ölüm için olduğunu anlayınca işaretini vermiş, oklar hedefi bulmuş, babası Karahan ve iki amcası Orhan ile Kürhan bağırmaya dahi fırsat bulamadan ölmüşlerdi.

Kesin talimat verdiği, nasıl hareket edeceklerini ayrıntılı şekilde öğrettiği kırk adamı, anında duruma hâkim olmuşlar, kimseyi yerinden kıpırdatmamışlardı. Babasının beyleri zaten kendisini çok sever, gökten inmiş gibi saygı gösterirlerdi. Tereddütsüz itaat etmişler, başını taştan taşa vuran seller gibi akan bir millete han bilmişlerdi.

Baba acısı, yüreğini lime lime ederken buna bir de ana acısı eklenmişti. Ana gönlü, eşinin, can parçası evladı tarafından öldürülmesi yükünü kaldıramamış gün be gün erimiş, eşinin ölümünden üç ay sonra o da son nefesini vermişti.

Ona da çok zor gelmişti babasının ölüm fermanını imzalamak. Uluğ Türk "Başka çare yok, Hakka kullukta engel baba da olsa aşılır geçilir, Allah için en çok sevilenler dahi terk edilir. Atamız Nûh Nebi (selam ona olsun), oglunu inanmadığı için gemiye almadı, dalgaların onu götürüşünü içi yanarak seyretti" demişti.

Babasının öldürme acısına anasının ölümü de eklenince kendini karlı dağlara vurmuştu. Yanıyordu. Gönlünü kavuran ateş sonrası gözleri karalı bir ceylanın peşinden koşmaya çalışıyordu, karlı dağların zirvesine doğru.

Gayret ediyordu, ama bırakın koşmayı, ayakta dahi duramıyordu, ancak sürünüyordu, o da çok zorlanarak. Ayakları gönlüne uymakta zorlanıyor, aklı, "Dur, gidişin ölüme" diyordu ancak gönlüne hüküm geçiremiyordu. Gönlü, gözleri karalı ceylan tarafından çekiliyordu. Kolay değildi, sabah karanlığından beri koşuyordu, gün kavuşmak üzereydi. "Han'ım, geri dönelim. Daha ileri gidersek donarız" diyen kırk has adamına kızmış, "Bre siz ne dersiniz, töremizde var mı, başladığı avı yarıda bırakmak? Siz geri dönün, ben devam edeceğim, ceylanı yakalamalıyım. Ben hanım, benden kaçamaz. Ya yakalarım", demiş, "Ya da bu uğurda ölürüm" diyememişti.

Hislerini anlamakta zorlanıyordu. Ordularını peşinde sürükleyen hanlığıyla, ejderhayı öldüren Oğuzluğuyla bir kara gözlü ceylanın arkasından gidişine isim veremiyordu. Dünyayı fethe hazırlanırken bir ceylan ondan nasıl kaçar, bir ceylan karşısında nasıl çaresiz kalırdı? Hanlığına, Oğuzluğuna yakışır mıydı?

Öğleden sonra eşi benzeri yok dediği çok sevgili atı bir uçurumdan yuvarlanmış, kendisi can havliyle taşların arasında büyümüş bir ağacın dalına tutunarak hayatta kalmıştı. Ve bir ilki yaşamıştı. Gözüne yaşlar yürümüştü, canı gibi sevdiği al atının uçurum dibinde cansız yattığını görünce. Ve yaşlar, hayatında ilk

olarak yanaklarından aşağı süzülmüş, göğsüne ulaşamadan bıyıklarında donup kalmışlardı. Nice ölümler gören, nice acılar tadan Oğuz, ilk defa ağlamış, gözyaşının sıcaklığını hissetmişti.

Duyduğu bir ses, bakışlarını cansız yatan atından kurtarmıştı. Onu görmüştü. Uçurumun başında kendisine bakıyor, gözleri ışıl ışıl yanıyordu. Gözlere yakalanmasıyla yine anlatılmaz bir gücün kendisini çektiğini hissetmişti. "Yakalayacağım seni" diyerek tutunduğu ağaçtan, hızla uçurumun tepesine tırmanmağa çalışmıştı. Gücünün son noktasına gelmişti, bir kaç defa ölümle karşı karşıya kaldıktan sonra ancak uçurumdan çıkabilmişti.

Yorgunluktan olduğu yere yığılıp kalırken koyun melemesine benzer bir ses duymuş, göz kapaklarını zor kaldırmıştı. Ve onu, sabahtan beri peşinde koştuğu ceylanı görmüştü, bembeyaz karlar içinde doğan bir güneş gibi. Sanki kendisiyle alay ediyordu. Hanlığı depreşmiş, bir ceylan karşısında düştüğü durum kızdırmıştı. "Elimden kaçamazsın" diyerek davranmıştı ayağa kalkmak için, ama kalkamamıştı. Dizleri ve dirsekleri dayanılmaz şekilde acıyordu. Tam vazgeçtiği anda kara gözlü ceylanı görmüştü, melemişti, meleyişiyle sanki beni yakalayamazsın diyordu. "Yakalayacağım" diyerek yerde sürünmeye devam etmişti.

Gücüm tükendi dediği anda, ceylanı hemen önünde görüyor ve son bir gayretle tekrar sürünmeye, dağın zirvesine doğru tırmanmaya çalışıyordu. Böyle ne kadar devam ettiğini bilemiyordu, onun için sanki zaman durmuştu.

Bir ara ceylanı hemen dibinde gördü. Elini uzatsa yakalayabilecek gibiydi. Uzattı, ama erişemedi. Son bir gayretle uzandı. Şaşırdı, ceylan mahzun gözlerle tut beni diyordu, ağırlığını ileri verdi. Vermesiyle beraber gidişi bir boşluğa oldu, düşüyordu.

Can havliyle tutunacak bir şeyler aradı, ancak elleri boşluğu dövdü ve onu gördü, uçurumun başında kendine bakıyordu. Sabahtan beri peşinden koştuğu, ölüme düşüşünü seyrediyordu. "Bunu bana niçin yaptın" dedi, daha doğrusu demek istedi, fakat dudakları oynamadı, donduklarından kıpırdamıyordu. "Hey bre!

Dünyayı fethetmeye, ermeydanını hayır meydanı kılmaya talip Oğuz Hana bak... Gözleri kara bir ceylana yenik düştü" düşüncesiyle gülümsedi.

Düştüğü yeri merak etti. Dibi sivri kayalarla dolu bir uçurumdu. Vücudunun kayalarla buluşması çok yakındı. "Demek buraya kadarmış. Gördüğüm rüya yalnızca bir rüya, Uluğ Türk'ün söyledikleri gerçekleşmesi imkânsız bir hayalmiş. Neslimden gelenlere ebedi yurt olacak diyarı görmek kısmet değilmiş" düşüncesiyle yüreği sancıdı.

Son aklına gelen Uluğ Türk'ün anlattığı her şeyi var eden "Allah" oldu. Bakışları dehşet içinde uçurumun dibine kenetlenmişken mavi bir ışıkla gözleri kamaştı. Baktı, mavi bir ışık içinde uçan kartala benzer bir şey gördü. İnanılmazdı, üzerinde dünyalar güzeli bir kız vardı. Tam sivri kayalar vücuduna saplanırken bu garip şeyden kırmızı bir ışık geldi, Oğuz Han'ı kuşattı... Sonrası, dipsiz bir uçurumdu...

* * *

Gözlerini açmak istiyor, açamıyordu. Son hatırladığı mavi ışık içinde çok güzel bir kız ve kendisini kuşatan kırmızı ışıktı. Tekrar gayret etti, gözlerini açmak için, göz kapakları harekete geçti. Ama cesaret edemedi. Öldüğünden emindi, o sivri kayaların üstüne düşüp de ölmemek imkânsızdı, gerçi kayaların üzerine düştüğü anı ve bunun vermesi gereken acıyı hatırlamıyordu ama...

Evet, göz kapaklarını açmağa cesaret edemiyordu, öldükten sonraki yerini görmek korkusuyla. Ya Cehennem ise... Merakı korkusuna galip geldi. Ve gözlerini açtı, endişe içinde. Açmasıyla birlikte sanki kanatlandı, yüreği pır pır etti. Karşısında anlatılmaz güzellikte bir kız vardı. Cennet'e mi gelmişti? Şaşırdı, tanıdık gelmişti, daha önce görmüş gibiydi. Kendisine gülümseyen kız, Uluğ Türk'ün anlattığı huri kızı mıydı? Bakışları kızdan sağa doğru kayınca aklı başından gidecek gibi oldu. Uluğ Türk de oradaydı. O ne zaman ölmüştü? Sevindi, sonsuz saadetine sebep olanı orada, yanında görmekten... O, yanında olduğuna göre demek ki Cehennem'e gitmemişti. Uluğ Türk gibi birisi Cehennem'e gitmezdi.

“Bilge Koca, sen ne zaman öldün?”

Bilge Koca, gülümseyerek geldi. Kürke benzer yatağın üzerinde boylu boyunca yatan Oğuz Han’ın elinden tuttu. Oğuz Han titredi, elini tutan eller sıcaktı. Bedeni sızlıyor, her tarafı ağrıyordu. Ölümden sonraki hayat da dünya hayatı gibi miydi? Orada da insanlar, etten kemikten miydi? Orada da acı, ağrı var mıydı? Ruhlar bedeni terk etmiyor muydu?

Elini tutan eller, sıktığında şaşırdı, sıkan ellerin gücü karşısında, bu yaşlı Uluğ Türk’teki güç neyin nesiydi? Uluğ Türk konuştu, ağrılarını, sızılarını alıp götüren bir sesle:

“Geçmiş olsun Hakanım. Sizi bize bağışlayan Allahü teâlâ’ya sonsuz şükürler olsun. Gökçe Kızımız son anda yetişmeseydi parça parça olacak, bizleri öksüz bırakacaktınız.”

Beyni zonklamağa başladı. Bu Türk kocası ne diyordu, ölmemiş miydi? Burası Cennet, bu güzel kız huri değil miydi? Bakışlarını ve gönlünü güzel kızın etkisinden güç de olsa kurtararak çevresine baktı. Hayretler içinde, Cennet’ten bir köşe bildiği yerin keçi kılından bir çadır olduğunu anladı. Uzak bir köşede ateş yanıyordu. Ateşin hemen yanında eyere, yok yok daha çok semere benzeyen bir şey vardı, ama semerden üç dört kat daha büyüktü. Üzerindeki deri örtüyü göğsü tarafından hafifçe kaldırdı. Hem utandı, hem de kızdı. Utandı, elbiseleri üzerinde yoktu, tamamen soyulmuştu. Kanlı etler içinde yatıyordu. Kızdı, kim kendini soymaya cesaret etmişti. Gerçeği anlar gibi olmuştu emin olmak için kızgınca sordu.

- Bilge Koca! Burası neresi? Üzerimdekileri çıkarmaya cesaret eden kim?

Uluğ Türk, başını eğdi. İşte en zor an gelmişti. Nasıl anlatacaktı, burasının neresi olduğunu, hayatını kurtaranların kimliğini? Anlatmak zorundaydı. Oğuz Han’ın sıkılacağını düşünüp yanındaki kıza çıkmasını işaret etti. Çıkınca konuştu.

- Yüce Han’ım. Savtekin Bey’in obasındasınız, Ala Dağ’ın zirvesindeki obasında. Size ulaştığımızda donmak üzereydiniz.

Hemen bir koç kesip sizi sıcak etler içine koyduk, derisiyle de sardık. Şükürler olsun işe yaradı, hayata, aramıza döndünüz.

Gökçe Kız'ın çıkmasıyla biraz olsun rahatlayan Oğuz Han, "Bre, bana elbiselerimi getirin" diyerek doğrulmak istedi. Fakat başaramadı, belinden gelen dayanılmaz bir acıyla döşeğe tam manasıyla serildi. Uluğ Türk, elleriyle iki omzundan hafifçe bastırdı.

- Begim, bir müddet yerinizden kıpırdamamanız gerek. Düşme esnasında beliniz zedelenmiş.

O, Oğuz Han'dı; ejderhalar, nice cengâverler ona boyun eğmişlerdi, şimdi bu kadarcık rahatsızlığa mı boyum eğecekti? Bu ağrı mı ayağa kalkmasına mâni olacaktı? Tekrar doğrulmayı denedi, acıdan gözlerinde şimşek çakınca çaresiz itaat etti.

- Tamam... Neler oldu? Hele anlat, uçurumun dibinden nasıl kurtuldum? Havada uçan şey neydi, üzerindeki, Gökçe Kız dediğin hatun kişi kimdir?

Uluğ Türk, huzursuzca kıpırdandı... Anlatacaklarına, Oğuz'un göstereceği tepkiyi hesap edememenin sıkıntısındaydı. Semere benzeyen şeyi işaret etti.

- Begim! Sizi, şu aletle az önce dışarı çıkan Gökçe Kız kurtardı.

Bir semere benzeyen şeye, bir de kapıya baktı. Uluğ Türk'ün Gökçe Kız dediği hatun kişinin hayalini görür gibi oldu. Gönlünün de arkasında uzanıp gittiğini hissetti. Esrarengiz alet mi yoksa gönül alanı mı önce öğrenmeliydi bilemedi. Aklının değil gönlünün sesine uydu.

- Kimdir bu, Gökçe Kız dediğin? Hele söyle!

Nasıl söylesin bilemedi. Nereden, nasıl başlamalıydı? Bir yerden başlamak zorundaydı, dilinin ucuna ilk gelenle başladı.

- Begim. Gökçe Kız, Savtekin Begin kızıdır. Savtekin Beg, babanızın beglerindendi. Kendisiyle iyi görüşürdük. Yirmi yıl kadar önce bizim vasıtamızla Müslüman oldu. Babanız bunu haber alınca öldürülmesini emretti. Biz de ailesiyle birlikte buraya yerleştirdik.

Sizin Müslüman olduğunuzdan haberleri yoktu. Onlara haber vermek, aramıza döndürmek bir türlü kısmet olmamıştı. Bundan dolayı çok üzülüyorduk. Ama üzüntümüz boşunaymış. Onların bugüne kadar burada kalması sebepsiz değilmiş... Sizin ölümden kurtulmanıza sebep oldu.

Oğuz Han, "Bir de Gökçe Kız'ı tanımama sebep oldu" diye düşündü, ama düşüncesini açıklayamadı, böyle düşünmekle de heyecanlandığını hissetti, hissetmesiyle de bunu zayıflık görüp kendi kendine kızdı.

Uluğ Türk, sözlerine devam etti:

- Gökçe Kız, sizin peşinizde olduğunuz ceylanı görmüş. Avlamak için peşine takılmış. Sizi uçurumdan aşağı düşerken görünce yetişip kurtarmış.

Gökçe Kız'dan bahsedilmesiyle heyecanlandı. Bütün vücudunu tatlı bir sıcaklığın kapladığını, gönlünün Gökçe Kız'ın kaybolduğu kapıdan çıktığını, dışarıda onu aradığını hissetti. Hissetmesiyle de kızgınlığı arttı... O ki bir handı, bir kız için nasıl böyle heyecanlanırdı? Ama gönlüne hüküm geçiremiyor, gönlü han falan dinlemiyordu. Oğuz Han, zihnini ve gönlünü Gökçe Kız esaretinden kurtarmak için esrarengiz aleti işaret etti.

"Demek bu aletle beni kurtardı ha? Nedir bu alet? Gökte ışık saçarak gidiyordu."

"Begim" diye başladı. İnsanlar arasında tek kişiydi Uluğ Türk, Oğuz Han'a "Begim" diye hitap edebilen... "Begim" diye seslenirdi ki, aslının toprak olduğunu, bir gün ölerek yine toprak olacağını unutmasın... Ahrette sahip bulunduğu, iman, hanlık, mal, evlat, güç, bilgi gibi nimetlerin hesabını vereceğini hatırlasın.

"Daha önce size anlatmıştım... Nûh Peygamber zamanında (selam ona olsun), insanlar alet yapmada akıl almaz derecelere çıkmışlardı. Geliştirdikleri her alet, onlara kul olduklarını hatırlatacağı, bu yüce Rabbimin bir nimetidir diye boyun büktüreceği yerde iyice azmalarına sebep oldu. Korkunç silahlar geliştirdiler. Bir anda binlerce kişinin ölümüne sebep olan silahlar...

Şu gördüğünüz aletin çok çeşitlisini, çok hızlısını yaptılar. Yüzlerce kişiyi bir yerden bir yere bir anda götürebiliyorlar, bütün ulaşımlarını havadan yapıyorlardı. Bu güç, onları iyice azdırdı. Nûh Peygamberin (selam ona olsun), sözlerine kulak vermediler. Ona her türlü hakareti yaptılar. Savaşarak birbirlerini helak ettiler.

Hayatta kalmayı başaranlar da Nûh Peygamberin haber verdiği tufanla yok oldular. Ancak, Nûh Peygamber ve beraberindeki bir avuç insan ve hayvanlar kurtuldu. Aklı başında, ileriyi görenler insanlığın bir daha böyle bir felaket yaşamaması, kendi yaptıkları silahlarla kendi kendilerini yok etmemeleri için çare düşündüler. Bu silahları etkisiz hale getirecek ve bozulan tabii dengeyi tekrar sağlayacak alet geliştirdiler. Bu aleti ve o zaman ulaşılan gelişmeyi gösteren diğer aletleri sakladılar. Bir dağın içine yaptıkları çok sağlam, hiçbir şeyden etkilenmez bir yere koydular. Buranın kapısını açacak aleti, içerdeki aletleri çalıştıracak bilgileri, beklenen kurtarıcının özelliklerini, binlerce yıl önceki dedeme verdiler. Bunlar, dedelerimden dedelerime geçerek bize ulaştı. Bu uçan alet de o zamanki aletlerden biri. Savtekin'in ve ailesinin bu zor şartlarda yaşayabilmesi için vermiştim."

Oğuz Han'ın Uluğ Türk'e bakan bakışları yumuşadı, ölesiye sevdiği, saygı duyduğu bu ihtiyar Bilge Kocadan şimdi korkmaya başladığını hissetti.

- Demek sen verdin ha!

- Evet begim. Bize emanet ettiler, biz de emanetleri yerine ulaştırmaya çalışırız.

- Peki, diğer aletler? Onlar hâlâ mağarada mı?

- Mağaradalar. Yerini de benden başka bilen yok. Ben de bu emanetlerin altında iyice ezildim. Emanetleri sahibine teslim etmek için sabırsızlanırım. Yaş kemale geldi. Emanetleri, bilgiyi, aletleri sahibine bir teslim edebilsem... Korkunç silahları etkisiz hale getiren, bozulan tabii dengenin yeniden yerine gelmesini sağlayan aleti... Vakti gelince seçilen rahmet ve bereket ve fütühat sahibi begin soyundan gelen altı kişinin ancak birlikte kullanabilecekleri

bu aleti... Mazlumların, doğru itikat sahiplerinin SON KALESİ olacak diyarda çalıştırabilecekleri, akıl almaz güçteki aleti ve diğerlerini, bilgiyi bir teslim edebilsem...

Son sözler, bir hançer gibi yüreğine battı. Cevap bekleyen, umduğu cevabı almak için her şeyini vermeye hazır gözlerle Uluğ Türk'e baktı. Oğuz Han'ın bakışlarını yakalayan Uluğ Türk gülümsedi.

- Evet, Begim, düşündüğünüz gibi. Şu ana kadar ki işaretler seçilen kişinin siz olduğunu gösterir. Fakat daha bütün şartlar tamam olmadı. Rüyada gördüğünüz gibi bir, altı; altı da yirmi dört olmalı.

Ayakları geri geri gidiyordu. Bununla da kalmayıp titriyordu, hem de çok şiddetli depreme tutulmuş derme çatma çadır gibi...

Hangisine kızsın bilemedi. Oğuz Türkü görmüş Çinliler gibi kaçışına mı, bir çadırın önünde ayaklarının titreyişine mi? Bütün gayretine rağmen mâni olamıyordu bastıkça yeri sarsan ayaklarının söğüt yaprağı gibi çırpınmasına...

Kaçmıştı hanlığına bakmadan, Uluğ Türk'ün; Allah'ın emrine, İbrahim Peygamberin (selam ona olsun) sözüne göre aralarındaki evlilik bağını ilan ettikten, birbirlerine eş olduklarını bildirdikten sonra...

Oğuz ilinde âdet böyleydi; damat, ihtiyarlar, aksakallılar meclisinden gelin odasına kadar böyle kovalanırdı. Evini, ocağını, eşinin yanını; tek sığınak, sükûnet, huzura kavuşma yeri bilsin diye... Dünyanın işlerinden, vefasızlığından bunaldığında, sığınacak yer aradığında hemen evine, ocağına koşsun diye...

On-on beş adım gerisinde kırk yiğidi, can yoldaşı vardı; candan öte sevdiği, Hanları için seve seve canlarını veren. Ama şimdi sırtına bir yumruk vurabilmek için dünyalık her şeylerini, kılıçlarını hatta atlarını bile vermeye razıydılar.

Yiğit kişi nasıl zevk alırdı, gelin odasına girmekten dolayı ayakları titreyenin hem de can dostunun sırtına vurmaktan... Bunu bir türlü anlamış değildi. Böyle bir âdet niçin konulmuştu bunu ise hiç anlamış değildi. Ama bunları düşünecek zaman değildi. Ayak sesleri iyice yaklaşmıştı, toprağa kavuştukça, yıllardır hasretmiş gibi inleten ayak sesleri...

Daha fazla düşünecek zaman değildi. Zaman, harekete geçecek zamandı; yoksa çok geç olacaktı. "Gören ne der?", "Hem başkaları (özellikle de kırk yoldaşı) ne düşünür?" demeden attı kendini çadırın kapısından içeri.

Atmasıyla beraber bir gürültü koptu ki anlatılır gibi değil. Sanki

cinlerin düğün alayı geliyordu. Eli kılıcına gitti, yerinde yoktu; tedirgin oldu, aklı başına gelince de gülümsedi. Gelin odasına kılıçla girilecek değildi ya... Gök yere düşmüş gibi gürültüye sebep olanlara baktı. Ağaçtan, topraktan ve demirden yapılmış bir sürü tas, çanak sağa sola saçılmıştı. Kırk can yoldaşı ve Uluğ Türk, yapmışlardı yapacaklarını... Gelin odasına giriş yolunu geçilmez eylemişlerdi... Tas, çanak ile evlilikle geçim yükünün sırtına bindiğini, tuz kabının başına geçtiğini anlatmak için...

Gerçi tuz kabı başına geçmemişti, ama geçmekten fena olmuş... Bir bakışına dünyaları fedaya hazır olduğu Gökçe Kız'ın karşısında rezil olmuş, üç yaşında balanın düşmeyeceği hallere düşmüştü.

Bakışlarını, sağa sola dağılmış çanak çömlekten kurtardı; kurtarmasıyla da gönlü de pırpırlandı; nasıl yapmıştı, gelin odasına girince gözleri başka yere nasıl kaymıştı? Çanak-çömlek gürültüsü bir anda olsa Gökçe Kız'ı nasıl unutturmuştu? Sevdiceğinin yanına girince gözler başka yere bakar mıydı?

Olmuştu işte... Dünya gürültüsü, dünya telaşı, gönül ateşini bir an olsun bastırmıştı. Yaşadıklarıyla, gelin odasına koşturulmasının, yolunun çanak çömlek ile kesilmesinin hikmetini daha iyi anladı.

Karar verdi; dünyalığın, Hak için olmayan şeylerin girmesine müsaade etmeyecekti sevdiceğiyle arasına. Huzuru, gönül, akıl ve beden sükûnetini onun yanında arayacaktı, başka yerde değil.

Dünya telaşından bir an olsun kurtulan gözleri, asıl görmesi gerekeni aradı; ama ulaşamadı. Arada al duvak, onun altında da yeşil duvak vardı.

Allah'ın emriyle, peygamberin kavliyle Uluğ Türk'ün dünürcü olduğu Gökçe Kız, karşısında ayakta duruyordu; gökten inmiş gibi maviler içinde, gözleri siyah, yüzü al ve yeşil duvaklar gerisindeydi.

Oğuz Han'ı bekliyordu, ormanın bittiği, ovanın başladığı yerde, bir ırmak kenarında... Üç odalı düğün çadırı böyle yere kurulurdu, gelin ile damat birbirlerini, tabii olanı, yaratılandaki nizamı, tabiatın tabiatı ve insanın insanı tamam eylemesini çok iyi anlasınlar diye...

Üç gün boyunca çadırın bin adımlık etrafına kimseler

sokulmazdı.

Ve üç gün sonra eş-dost, yakınları ve arkadaşları, ellerinde en güzel hediyeler, yiyecekler, yedeğinde damadın atı, atın üzerinde kılıcı, yayı ve sadağıyla gelirlerdi. Yemek sonrası damadı, atına bindirirler, gözlerini gelinin eşarbıyla önden arkaya kapatırlar, ellerini de yine gelinin ördüğü sicimle bağlarlardı. Atı dörtnala koştururlardı, kendileri de neşe içinde etrafında bağrışarak. Gözlerlerdi, damadın önce ellerini kurtarışını, sonra gözünü ışığa kavuşturmasını.

Bu; damadın, evlilikle dünyayı, vazifelerini unutmaması, bir iken iki oluşun gözlerini hakikate kapatmaması, ellerini tutmaz, gönlünü ve aklını kilitli kılmaması içindi.

Çanak-çömleği devirmiş bir çocuk mahcubiyetinde Gökçe Kız'a döndü. Kandil ışığı altında karşısında duruyor, ama al duvak altında yüzü gözükmüyordu. O yüz şimdi nasıl bakıyordu acaba? Çanak-çömleği dağıtması karşısında gülmüş müydü?

Al duvağı kaldırıp, gökçe yüzü görmek için dayanılmaz bir istek duydu. Bu isteğine gem vurdu. Kaldıramazdı, yüz görümlüğünü vermedikçe, bu hediyesi kabul edilmedikçe...

Damat, duvağı kaldırmazdan önce yüz görümlüğü hediyesi verirdi geline. Hediyesi kabul edilmedikçe de kaldıramazdı gelinin yüzünü saklayan, perdeleyen duvağı...

Yüz görümlüğü, çok şey anlatır, çok şey söylerdi gönül gözü açık olana, er kişiye, erlik sevdasındakine...

Güzele erişmenin, güzeli görmenin bir bedeli olduğunu ifade ederdi.

Eli, kaftanının iç kısmına gitti. Bir karış büyüklüğündeki şeye dokununca kızardı, yüz görümlüğü hediyesi olarak böyle bir hediyeyi düşünmekten.

Ejderhanın dişiydi, nice anaları ağlatan, nice yavukluyu yârsiz bırakan ejderhanın. Onu öldürmekle Oğuz ilinden Çin'e gökten

inen bir kahraman gibi anlatılır olmuştu. Çok çocukça geldi böyle bir hediye düşünmek. "Ben yaptım, ben ettim, ben nasıl da yiğit bir kişiyim" düşüncesinin izlerini hissetti bu yüz görümlüğü hediyesinde.

Verdiği hediye, "Ben şuyum, ben buyum" manası taşımamalı, tam tersi "yoluna kurban olduğunu" söylemeliydi.

Al duvaklı Gökçe Kız'a, "Biraz bekle" manasında işaret yaptı ve eşyalarının bulunduğu diğer odaya koştu. Kılıcını aldı, ejderhayı öldürdüğü kılıcı. Elini yaktığını hissetti, hemen gelin odasına koştu.

Diz çöktü, boyun büktü, kılıcı iki eliyle uzattı.

- Nice anaları ağlatan ejderhayı öldüren bu kılıç armağanımdır, yüz görümlüğü olarak, lütfen kabul edin. Bu boynun, bu kılıçla kesilmeye her an hazır olduğunu bilin, sizin tarafınızdan. Yüz görümlüğünüzün bedelini ancak canım öder, bu kılıç ile alınacak canım.

Ay ışığının duru gölde titreşmesinde bir ses yükseldi, al duvak altından.

- Begim. Kılıcınız, en güzel yüz görümlüğümdür, kabulümdür. Saçınızın teline dünyaları değişmezken, kılıcı boynunuza nasıl çalarım. Kılıcı; size, yolunuza, sevdiklerinize, değer verdiklerinize kurban olmak için kabul ettim, en kutsal emanet bildim.

Kılıcı aldı, yere serilmiş yatağın yanına boylu boyunca uzattı, "Begim, al duvak kaldırılmayı bekler" dedi.

Armağanın değerli görülerek kabul edilmesinin sevincindeki Oğuz Han, ayağa kalktı. Al duvak karşısındaydı. Al duvağın alı, gözlerini kamaştırıyor, içini, gönlünü yakıyor, elini-kolunu kıpırdayamaz hale getiriyordu. Çünkü al duvak çok şey söylüyordu, söylemekle kalmayıp bunları omuzlarına, gönlüne yüklüyordu.

Al duvak, rengini al kandan, batmak üzereyken kızıl bir elma şeklini alan güneşten almıştı. Can almanın değil, can vermenin, öldürmenin değil yaşatmanın işaretiydi. Al kanının alı pahasına, can vererek korunması gerekenleri; imanı, canı, ili, töreyi, namusu korumayı gönüllere nakşediyordu. Evlenen, bir güzele bey olan,

evin reisi diye bilinecek er kişilere, gönüllerine nakşediyordu. İmanı, canı, ili, töreyi, namusu korumak için yürek, bilek ve gönül olarak güçlü olmayı hatırlatıyordu evlenerek erlik, yiğitlik iddiasına soyunanlara...

Elini uzattı, nice düşman, ejderha karşısında titremeyen eli titriyordu. Saklamak istedi, ama nereye? Duvağın arkasındaki ne düşünmüştü acaba? Titreyen eline sığınak al duvağı gördü. El, titremesini gizlemek için al duvağa kavuştu. Dokunmasıyla beraber ateşe değmiş gibi oldu, çekmek istedi, ama çekemedi, kavrulmalarına rağmen parmakları, al duvağı sığınacak en güzel yer bilmişti.

Al duvağın kandil aydınlığında ışımasına daha fazla dayanamadı, gözlerini kapattı, zaten gözlerini kapatma zamanı gelmişti; al duvak gözleri açık iken çözülmezdi. El yordamıyla al duvağı çözdü. Gözleri kapalı, "Al duvak, bağlanmayı bekler" sözleriyle boynunu uzattı. Kuğu eller kanatlandı, gökçe gözler hedefe çevrildi. Bir Hakan, boynunu uzatmış, gözleri kapalı bekliyordu; al duvağın boynuna bağlanmasını, celladın kılıcının inmesini bekleyen mahkûm gibi...

Al duvak boyna dolandı nice canların canının bedeli olarak ve düğümlendi kınalı ellerce... Düğüne; düğüme, ayrılmamak üzere bir araya gelmeye, geleceği beraber kılmaya, ebedi güzelliklere birlikte gidişe işaret olarak...

Düğüme; bir olmaya, diri olmaya, haktan, adaletten ayrılmamaya nişan olarak...

Düğmeye, hakka açılmaya, çirkinliğe kapanmaya remiz olarak...

Düğümün atılmasıyla, al duvağın boynunu sıktığını hissetti, nefes almakta zorlanmaya başladı. Uluğ Türk'ün "Al duvak boynuna düğüm edildikte, niyet etmeyi unutma" sözü gönlüne düştü. "Ey yüce Allah'ım, al duvak neyi işaret ederse, bunları canım bahasına da olsa yerine getirmeye çalışacağım" diye aklından geçirdi. Al duvak gevşedi, rahatça nefes almaya başladı.

Bu ne akıl almaz haldi. Al duvağın boğazını sıktığından sonra da gevşediğinden emindi. Gözleri kapalı bekledi ve beklediğine

kavuştu, "Yeşil duvak bağlanmayı bekler" sözlerini duydu, sabah rüzgârının esişinde. Yeşil duvak eline bırakıldı, bütün insanların, bütün kâinatın yükü bırakılmışçasına...

Yeşil duvak törelerine yeni girmişti. Daha önce gelinin yüzünü yalnızca al duvak örtüyordu. Uluğ Türk, "Yeşil duvak ve işaret ettiği mananın bilinme vakti geldi, sizin Gökçe Kız ile evliliğinizle bu gelenek başlamalı" demiş.

"Yeşil duvak neye işaret eder?" sualine de "Yeşil, yaş olmaktan, suya kavuşmuş, hayat bulmuş olmaktan gelir. Hayatı, diri olmayı, suyla canlanmayı, üremeyi, yüce Mevla'nın yarattığı nizam içinde çoğalmayı temsil eder. Evlilik de üremek, insan eliyle tabii dengeye müdahale demektir, böyle bir müdahale de ancak Yaratanımızın izin verdiği ölçüde olur.

İşte yeşil duvak, evlilikle hayatını devam ettirirken; Yüce Yaratanımızın koyduğu ölçülere uymayı, harama helale dikkat etmeyi, maddi manada israftan, manevi manada, itikatta ifsattan kaçınmayı, iffet sahibi olmayı, namusa sahip çıkmayı ifade eder. Bütün bunlar erkeğin de vazifesi olmakla beraber hatun kişileri daha çok ilgilendirir, bu sebepten yeşil duvak gelinin boynuna bağlanmalıdır, damat tarafından" cevabını vermişti.

İşte bütün bu manaları temsil eden yeşil duvak, Oğuz Han'ın eline teslim edilmişti Gökçe Kız tarafından.

Gözleri kapalı, elleri titreyerek yeşil duvağı bağladı Gökçe Kız'ın boynuna, düğüm, düğün ve düğme eyledi. Sonra da Bismillah diyerek gözlerini açtı, çehrelerin en güzelini, gözlerin en gökçesini, simsiyah gözlerde Kızılelma'yı görmek ümidiyle...

Ve gördü, dolunayı kıskandıracak çehreyi, alıp göklerin sonsuz maviliği içine götüren kara gözleri. Yay gibi kıvrılmış kaşları, kaşların altında ok olmuş kirpikleri...

Simsiyah gözlerin, güneşin batışı gibi Kızılelma'ya döndüklerini, sonra incelerek yay şeklini aldıklarını ve kaşlarla birleşerek Altın Yay haline geldiklerini görür gibi oldu. Bu yayın okları neredeydi?

* * *

Gün Han (Kün Han), ilk göz ağrısıydı. Gökçe Kız ile evlilik düğümlerinin ilk meyvesiydi. Nasıl da sevinmişti doğum haberini aldığında, neslini devam ettirmeye, birden ikiye, ikiden yirmi dörde, rüyasının gerçekleşmesine, yirmi dörtten kıyamete yürüyüşe başlangıç bilmişti.

Uluğ Türk, "Göklerin kızı Gökçe Kız'dan doğana, Güneşin adı yaraşır. O ve soyundan gelenler göklerin de Hakanı olurlar inşaallah" demiş ve Gün Han ismini koymuştu. Oğuz Han, kendi soyundan gelenlerin nasıl göklerin hakanı olacağını anlamamıştı, ama Uluğ Türk'ün söylediği ismi severek ilk oğluna vermişti. Gün Han'ı, Ay Han ve Yıldız Han takip etmişti.

İlk adım, ilk söz, ilk lokma, ilk diş, ilk oyun, ilk oyuncak, ilk arkadaş, Allah için yoldaş tutmak, ilk güreş... İlk ata binmek derken sıra en önemlisine gelmişti. İlk pusatla, silahların en asiliyle tanışma vaktiydi.

"İlkler çok mühim" demişti Uluğ Türk. "Hayat, nasıl başlarsa öyle devam eder. İlk adım Kâbe'ye doğru, ilk söz Allah olmalı, Hak için divan durmalı. İlk lokma dualı ağızdan alınmalı, ilk diş helal çiğnemeli, ilk oyun kuzuyla olmalı ki hayat canavarı karşısında kuzunun çaresizliği akıldan çıkmasın. İlk oyuncak topraktan olmalı, topraktan geldiğini yine toprak olacağını unutmaması için. İlk arkadaş Allah için yoldaş tutulmalı Âhirette birlikte kurtulmak için. İlk küreş köpekle olmalı ki hayatı boyunca nefis, çevre ve şeytanla küreşten gaflete düşmemek, Yeryüzünün imtihan meydanı olduğunu unutmamak için. İlk binek at olmalı, uzakları yakın, Yeryüzünü ermeydanı kılmak için..."

İlk adımla başlayan yürüyüş sürüp gelmişti ve Gün Han, beş yaşını doldurmuştu. Bugün yayını gerecek, hedefini seçip göğe doğru atacak, kırk adımdan öte yere düşmesi, düştüğü yerde toprağa karışıp kaybolması için duaya duracaktı. Onunla birlikte Uluğ Türk, anası Gökçe Kız, babası Oğuz Han ve diğer sevenleri...

Kırk adımdan öte düşüp, toprak tarafından yutulması niyetinin

düzgün, seçilmişlerden, murâdlardan olduğunun işareti kabul edilirdi. Kırk adımdan ne kadar öteye düşüp kaybolursa o kadar iyi sayılırdı. Oku kaybolan, ömrünün sonuna kadar çalışacaktı seçilmişliğe, murâdlara karışmaya layık olabilmek için.

Oku kaybolmazsa, iki defa daha deneyecekti. Yine kaybolmazsa, seçilmiş değil, seçen, dileyen, mürîd olduğu anlaşılacak, yolunun çok çetin olduğunu bilecek, herkesten çok çalışacaktı.

İlk ok törenleri aile içinde olur, anne-baba, bir gönül ehli zat katılır, okun kaybolup kaybolmadığını yalnızca törene katılanlar bilir, sır olarak saklanırdı. Kardeşler törene dâhil edilmezdi, kıskançlık yaşanmaması için...

Bütün kardeşler, kardeşlerinin oklarının kendininkinden daha ileri düştüğünü ve bu şekilde toprakta kaybolduğunu zannedecekler, kardeşlerine gıpta ile bakacaklardı.

Böyle anlatmıştı Uluğ Türk ve "Böyle biline..." demişti.

Kendisi için bunların hiçbiri yapılmamıştı. Bütün ilkler Gün Han'la başlamış, sonra bütün Oğuz iline yayılmıştı, Uluğ Türk'ün söylediği ölçülerle, gayelerle...

Gözleri, Gün Han'ı aradı. Gökçe Kız'ın yanındaydı. Baştan ayağa beyaz bir gömlek içindeydi. Bu; doğduğu ve öldüğü gündeki gibi dünyadan uzak olmayı temsil ederdi, kundak ve kefen gibi... Yüreği cız etti. Beş yaşındaki çocuğun dünyadan uzaklaşması nasıl olurdu? Onun için dünya söğüt dalından atlar, değnekten kılıçlar, kuş tüyünden kanatlar değil miydi? Hayal nasıl terk edilirdi?

Uluğ Türk böyle istemişti. O söylediğine göre mutlaka bir hikmeti vardı.

Oku daha uzağa atması için içine damar damar kartal kemiği yerleştirilmiş gürgenden yapılmış küçük yaya, hemen yanında yatan küçük oka baktı. Beş yaşındaki Gün Han, bunu kırk adımdan uzağa nasıl fırlatırdı hem de toprakta kaybolmak üzere... Bakışları aksakalıyla ağır ağır yaklaşan Uluğ Türk'e kaydı. Onca hanlığına rağmen tedirgin olmaktan, saygı için ayağa kalmaktan, korkuyla

karışık bir hürmet duymaktan kendini alamıyordu bu esrarengiz aksakallı ihtiyar karşısında. Çok düşünmüştü, ama bir türlü bu sırrı çözememişti.

Geldi. Her zerresi 'Benden emin olun, size zarar değil ancak sonsuz selamet getiririm" deyişlerinde selam verdi, "Gün Han oğlumuz hazır mı?" diye sual eyledi.

Oğuz Han, gözleri yaşlı Gökçe Kız'ın yanından can paresini aldı, Uluğ Türk'ün yanına götürdü. Ak elbiseler içinde baba elini sımsıkı tutan Gün Han'ı, babası tarafından kurban edilmeğe götürülen İsmail Peygambere benzetti. Ümmeti olmayı en büyük şeref bildiği İbrahim Peygamber ve oğlu İsmail Peygamberin (selam onlara olsun) yaşadıkları onu çok etkilemişti. Onların hayatlarını defalarca anlattırmıştı Uluğ Türk'e...

Uluğ Türk, sağ eliyle Oğuz Han'ın sol elini, sol eliyle de Gün Han'ın sağ elini tuttu, sıktı ve gözlerini yumdu, binlerce yıl ötelerden gelen bir sesle konuştu.

"Bu sözlerim hem Gün Han'a, begim hem de size ve Kıyamet'e kadar neslinizden gelecekleredir.

Yüce Yaratan, kâinatı bizim için, insanoğlu için yaratmıştır. Bizi de kendisi için, O'na kulluk etmemiz, O'nu bilmemiz için var etmiştir. Yeryüzünü bizim için ermeydanı, imtihan meydanı, oku da imtihan vasıtası kılmıştır.

Bu demek değildir ki, etrafımızdaki, kâinattaki varlıkları dilediğimiz gibi kullanabiliriz. Hayır, kâinattaki her şey, Yüce Yaratan'ı zikreder, hiçbir şey gereksiz yere yaratılmamıştır. En güzel şekilde yaratılmıştır, hepsinin bir sebebi vardır, hiçbir şey boşuna değildir.

İnsanoğlunun bunları kullanması, ilahi nizama müdahaledir, bozmak içindir. Bu sebepten müdahale ancak O'nun izin verdiği miktarda ve şekilde olabilir. Bunun da nasıl olacağı Peygamberlere gelen vahiyle bildirilmiştir. Peygamberler ve onun yolunda olan olgun yol göstericiler (mürşidi kâmiller) bunun nasıl olacağını bize söylemekte, yaşayışları ile göstermektedirler.

Ok ve yaya gelince... İlk ok ve yayın Cennet'ten geldiği söylenmektedir. Ok ve yay, ölümü değil, hedefe gidişi temsil eder. Ok, yay ile hedefe gönderilir, hedefe giderken önüne çıkanı, hedefe gitmesine engel olanı öldürür. Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmayı, ilahi bilgiye, vahye engelsiz ulaşmayı temsil eder. Savaş; kişinin ilahi bilgiye, vahye kavuşma hakkını sağlama, buna engel olanları, zorbaları ortadan kaldırmadır, zorla iman ettirme değildir.

İşte bunun için ok ve yay; hedefe gidiş, vahyin önündeki engelleri kaldırış, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılıştır, öldürmeye değil, ebedi dirilişedir.

Şimdi, okun fırlatılma anıdır. Bakalım Gün Han'ın oku neyi gösterecek, neyi işaret edecek. Hele görelim."

Uluğ Türk, ok ve yayı eline aldı Gün Han'a dönerek; "Oğlum Gün Han. Niyetini yap, bu kısa ömrü niçin yaşamak istersin, neyi hedeflersin, bunları düşün ve niyet eyle" diye tembihte bulundu. Sonra; "Buyurun birlikte dua edelim" diyerek ellerini açtı, Besmeleyi söyleyerek duaya başladı, "Ya Rabbi, bu oku senin rızan için fırlatıyoruz. Bu okun fırlatılmasını, Gün Han, anne-babası bu garip ihtiyar, bunların soyundan gelenler için hayırlara vesile kıl. Âmin..." dedi, ellerini yüzüne sürdü. "Oğlum, niyetini sağlam eyle" diyerek ok ve yayı Gün Han'a verdi.

Gün Han, kor taneleri avucuna bırakılmış gibi verilenleri aldı, yayı kurdu, sağ eliyle sağlamca yakaladı, oku yerleştirdi. Gün batımına doğru döndü, yayı gerebildiğince gerdi. Zaman durmuş gibiydi Gün Han, anne-baba ve Uluğ Türk için. Ve bilinmeyen hedefe doğru okunu yolladı.

Oğuz Han'ın gözü Gün Han'ın dudaklarındaydı, oğlunun Besmele çektiğini fark edince rahatladı, Besmele çekmesinin hatırlatılması yasak edilmiş, kendisinin düşünmesi istenmişti Uluğ Türk tarafından... Besmeleye şahit olan Oğuz Han, okun bir an gökyüzünde kaybolduğunu daha sonra epeyce önlerine düştüğü gördü.

Uluğ Türk'ün el etmesiyle yürüdüler, eli Gün Han'ın elini sıkıca yakalamış olduğu halde, baba-oğul birlikte, Uluğ Türk'ün

arkasından, adımlarını sayarak. Yerinden kıpırdayamayan Gökçe Kız da bakışları ve gönlüyle onları takip ediyordu.

Kırk bir dediklerinde okun düştüğü yere ulaştılar. İnanılmazdı. Düştüğü yerde ok yoktu, ama başka bir şey vardı, bir uçtan diğer ucuna delinmiş bir Kızılelma.

Ejderha karşısında kılı kıpırdamayan Oğuz Han, elini uzatıp Kızılelma'yı alamadı. İman etmesinin söylendiği rüyada güneşi Kızılelma gibi görmüş, ilk oğluna Kızılelma gibi gördüğü güneşin ismi verilmiş, şimdi de güneşin ismini taşıyan oğlunun okuyla bir Kızılelma gelmişti. Bu neye işaretti?

Uluğ Türk'e döndü, gülümsüyordu, gözlerinde nice Kızılelmalar görür gibi oldu. Kızılelma'yı alıp Oğuz Hana uzattı.

"Gökten gelen bir hediyedir. Eşiniz ve çocuklarınızla yiyiniz. İnşaallah, soyunuzdan gelenlerin, Kıyamet'e kadar Hakkın rızası, ebedi güzellikler için çalışmasına vesile olur."

Kızılelma'yı sağ avucuna aldı, almasıyla bütün vücuduna tatlı bir serinlik yayıldı, elma sanki kor gibi parıldıyordu.

- Ulu Bilge bu neye işarettir?

- Begim, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmanın, bu uğurda şehit olmanın işaretidir.

Aklı başından gidecek gibi oldu. Koca dağın ortasında anlayamadığı bir şeyler oluyordu. Dehşet içinde kaldı. Nice tehlike, binlerce düşman karşısında kılı kıpırdamazdı ama şimdi... Yerinden oynayan kayalar karşısında ne yapacağını şaşırmış, kılıcına el atmıştı, sanki kılıçla bir şey yapabilirmiş gibi...

Her şey bir anda olmuştu. Uluğ Türk elini ileri doğru uzatmış, parmakları arasından kırmızı bir ışık çıkmış, çıkmasıyla da koca dağın hemen önlerindeki kısmı yerinden oynamaya başlamıştı.

İlk defa korkuyu hissetti.

Uluğ Türk, büyücü müydü yoksa? Gönlü bunu kabullenemedi. Kendisi, büyünün yüce Allah tarafından kati olarak yasak edildiğini söylemişti. Peki, o zaman elini ileri uzatmakla koca dağı yerinden oynatmayı nasıl başarmıştı?

Biraz dikkat edince avuç içinde dört köşeli bir alet fark etti. Bu işi, elindeki aletle başardığını anladı. Buraya zaten bunun için gelmemişler miydi? Nûh aleyhisselam zamanından kalan şeyleri göreceklerdi... Korkunç felaketlere sebep olan aletleri, pusatları ve bunları etkisiz hale getiren esrarengiz aleti... Böyle demişti Uluğ Türk. Kırk gündür yollardaydılar. Hep kuzeye doğru yürümüşlerdi.

Gökçe Kız'ın kendisini kurtarmasından bu yana altı sene geçmişti. Bu zaman içinde hayatının hem en sevinçli hem de en hüzünlü günlerini yaşamıştı. Hayatını kurtaran Gökçe Hatun'la evlenmiş, bu evlilikten birbirinin peşi sıra üç oğlu olmuştu. Oğullarına Uluğ Türk'ün işaretiyle Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han isimlerini vermişlerdi. Uluğ Türk, "Bu; oğullarının gökyüzünde de güç sahibi ve yüce Yaratan'dan gelen ilahi, kutsal bilginin Yeryüzünde ulaştırıcısı olacağının işaretidir. Semada, Güneş yüce Yaratan'a, ışığını Güneşten alan Ay peygamberlere, yıldızlar da peygamberlere tabi olan gönül erlerine, olgun yol göstericilere delildir. Senin bu üç oğlun ve onların soyundan gelenler, Yüce Yaratan'dan Peygamberlere, Peygamberlerden olgun yol

göstericilere gelen ilahi bilginin Yeryüzünde yerine getiricisi, Yeryüzünü hayır meydanı kılıcı olacaklardır.

Gökçe Kızdan doğan üç oğlun gökten gelen kızın çocukları, diye ünlenmeli, 'Boz Oklar' diye bilinmelidir. Boz. Alaca, ala benzeyen, belirsiz demektir. Boz diye bilinmek, 'kendi isteğimden vazgeçtim hak olanda kayboldum' manasınadır" demişti.

Evet, Gün Han'ın oku kırk bir adıma ulaşmış, toprakta kaybolmuş Kızılelma getirmişti. Uluğ Türk, "Kızılelma, murattır, varılacak hedeftir, Yeryüzünü hayır meydanı kılmaya, şehitliğe işarettir" demişti.

Oğuz Han, yaşananları anlamakta zorlanıyordu. Ok, toprakta nasıl kaybolmuş, Kızılelma nasıl gelmişti? Yoksa yine Uluğ Türk'ün akıl almaz işlerinden biri miydi? Gönlü "Yaratan yüce Rabbimiz değil mi? Sebeple yarattığı gibi bazen de sebepsiz yaratır. Bazen Uluğ Türk'ü vesile eder, bazen de vesilesiz yaratır" düşüncesiyle tövbelere durdu.

Gökçe Kız'ın, kendisini kurtarışındaki hakikati yalnızca Uluğ Türk ve eşinin babası bilmişti. Herkes, gökten gelen kızın Oğuz Han'ı kurtardığına inanmış, efsane üstüne efsane, destan üstüne destan yazılmıştı.

Ve çocuklar gelmişti peş peşe... Önce Gün Han, sonra Ay Han ve en son da Yıldız Han... Gökteki sırayı, parlaklık derecelerini takip etmişlerdi. Ve üçüncü doğumdan az bir zaman sonra Gökçe Kız vefat etmişti. Gökten geldi bilinmiş, ama kara toprağın bağrına emanet edilmişti.

Yerin ve göğün hakanı olmaya hazırlanan Oğuz Han, "Tamam, artık bundan sonra yaşayamam. Gökçe Kızsız bir dünya olmaz" diyerek göğsünü dağlamış, hanlığıma yakışır mı diye düşünmeden saçını başını yolmuştu. Onsuz dünyada nefes alamam sanmıştı ama almıştı, acıkmam sanmıştı ama acıkmıştı. Hayat devam etmişti.

Uluğ Türk, "Ayrılık olmasa kavuşmak güzel olur muydu?" demişti. Ayrılıktaki güzelliği kavrayamamıştı ama kavuşma ümidi,

ona çok yakıcı, çok güzel gelmişti.

Bir gün "Begim, evlenmelisin" deyince Uluğ Türk'e, kızmış, "Bre Bilge Koca. Sen ne dersin? Benimle dalga mı geçersin? Gökçe Kız'dan sonra başka bir hatun kişiyle aynı yastığa nasıl baş koyarım? Hanlıkta hakanlıkta gözüm yoktur. Ala Taglarda koyunlarıyla halleşen, at sırtında av kovalayan bir çoban olmak isterim" diye bağırmıştı.

Uluğ Türk, kendisine bağırılmamış gibi aksakalının ak eylediği yüzüyle akça akça gülümsemiş ve "Begim, hayatın yalnız seni ilgilendirseydi bu söylediğin olurdu. Ama artık sen, yalnız sen için değilsin. Birin altı, altının yirmi dört olması, Ermeydanı Yeryüzünün hayır meydanı kılınması, neslinden gelenlerin nice Kızılelmalara ulaşması, SON KALE'nin yurt olması, bu kutsal vazifelerin gerçekleşmesi için evlenmen şart. Şimdi ve binlerce yıl sonra insanların adaletle idare edilmesi, ebedi güzelliklere kavuşması, nice bin felaketlerden kurtulması için..." demişti.

Uluğ Türk'ten Son Kale sözünü ilk defa işitmiş, ama neye işaret ettiğini de soramamıştı. O zamanı geldiğinde açıklardı. Bugüne kadar hep öyle olmuştu. Anladığı kadarıyla bir toprak parçasıydı.

Gökçe Kız'ın ölümüyle o kadar bunalmış, hakan olmaktan o kadar soğumuştu ki... "Dünyanın tek fatihi, binlerce yıldır beklenen kişi, kahraman olmak istemiyorum. Gökçe Kız'ın üstüne evlenemem, böyle bir gönül yükünü kaldıramam, binlerce sene sonra insanları felaketten kurtarmak için..." sözleriyle Uluğ Türk'e karşı koymuştu.

Ancak, Uluğ Türk'ün, "Begim, hele emanetin saklandığı mağaraya gel. İnsanları nasıl bir tehlikenin beklediğini gör. Eğer yine aynı fikirde kalırsan evlenmen için ısrar etmeyeceğim" demiş, elini kolunu bağlamış ve yola düşmüşlerdi, sırlarla dolu mağaraya ulaşmak için.

Bin bir çeşit zorluktan, ölümle nice defa karşı karşıya kaldıktan sonra mağaraya ulaşmışlardı. İşte, şimdi, anlaşılmaz bir şekilde

kayalar yerinden oynuyor, koca dağda kap kara bir oyuk açılıyordu, dört beş adam boyunda, iki adam eninde. Kayaların hareketi durdu. Önlerinde ne getireceği belirsiz karanlık bir giriş vardı. Kış günlerinin ortasında bir günde, güneşin tam tepelerinde olduğu bir zamandı. Güneş tepeden onlara bakıyordu, ama yine de üşüyorlardı. Eteklerine tırmandıkları dağın zirvesi karlıydı.

Uluğ Türk, elindeki aleti, kapıdan içeri tuttu, kuvvetli bir ışık yayıldı, sonra yürüdü dağın içine doğru ve kayboldu. Büyük bir merak içinde görünmez olanın arkasından bakakaldı, takip edemedi. Hâlâ koca dağın yarılmasının dehşeti içindeydi.

Oğuz Han, yürümek istedi, ancak onu buraya getiren "buyur" dememişti, söz sahibi, yer sahibi buyur etmeden nasıl yürürdü, bekledi. Zaman geçti. İçerisi birden aydınlandı hem de güneş aniden doğmuş gibi. Ve o aydınlıktan Uluğ Türk çıktı, gülümseyerek "Buyrun begim" dedi, "Önde gitmek size yakışırdı, emin olmak istedik, zâtınıza zarar verecek bir şeyin olmadığından, ne de olsa ev sahibi sayılırız."

Yirmi yıla yakındır hep beyaz sakallı haliyle hatırladığı esrarengiz kişinin isteğine uydu. Kayaların içinde açılan ağızdan göz kamaştıran beyazlığa adım attı. İlk adımı tereddütlüydü, üçüncüsü kararlı, yedincisi şaşkındı. İçerisi hemen hemen yüz çadır büyüklüğünde, on adam boyu yüksekliğindeydi. Havada, iki yumruğu büyüklüğünde kartopuna benzer bir şey duruyor, bir yere bağlı olmayan bu şey, mağaranın içini tıpkı bir güneş gibi aydınlatıyordu hem de gözleri alırcasına.

Mağara, bugüne kadar hiç görmediği, tarifte zorlandığı şeylerle doluydu. Sanki buzdan yapılmış, üç, dört ve beş kenarlı kocaman kocaman aletler. Kavak gövdesine benzeyen şeyler... Hepsinde çeşitli renkte ışıklar yanıp yanıp sönüyordu. Yanında Uluğ Türk olmasa cinlerin, albızların (şeytanların) arasına geldiğini düşünecekti.

Oğuz Han'ın arkasından mağaraya giren Uluğ Türk, açıklamaya çalıştı.

"Begim, bütün bu gördüğün aletlerin bir kısmı Nûh Peygamber

(selam onun üzerine olsun) zamanından, bir kısmı da ondan çok önceki zamanlardan kalma silah ve aletler imiş... Bize böyle söylendi babamız tarafından, ona da babası tarafından söylenmiş. Tam gerçeği ancak Yüce Rabbimiz bilir. İlk insan ve ilk peygamber Âdem'den (selam ona olsun) Nûh Nebi'ye geçen zamanın 300 bin seneden az olmadığı bildirilmiştir."

Oğuz Han şaşırdı.

- Üç yüz bin sene ha?

- Bu zaman zarfında üç yüzden fazla resûl peygamber gelmiş. Yeni bir din getiren resûl Peygamberlerin bin senede bir gönderildiği söylendi.

Söylenenleri, gördüklerini anlamakta zorlandı.

- Bu kadar zaman geçmiş ha? Gele gele bugünlere mi gelebildik? İnsanların büyük kısmı mağaralarda yaşıyorlar, çiğ et yiyorlar. Birbirlerini acımasızca öldürüyorlar.

Uluğ Türk'ün gülümseyişi acılıydı.

- Begim. İnsanda iyilik de zirvede, kötülük de... İmtihanın gereği. Dünya imtihan yeri... Buraya imtihan için gönderilmişiz... Peygamberler ve onların varisleri olan mürşid-i kâmiller bunun için Allahü teâlâ tarafından vazifelendirilmiş... İnsanları, maddi-manevi felaketten kurtarıp ebedi saadete götürmek için. Ama buna rağmen, insanın felaketine sebep olan bu gördüğünüz aletler yapılmış.

Nûh Tufanıyla hepsinin kaybolduğu söylendi bize... Eskiye ait ne varsa, alet yapımıyla ilgili bilgi, aletler, silahlar hepsi, hepsi... Kutlu Peygamber Nûh (selam ona olsun), kesin söz almış, kendisiyle birlikte tufandan kurtulanlardan, alet bilgilerini evlatlarına anlatmamaları için, insanlar birbirlerini tekrar yok etmesinler diye...

Oğuz Han, mağarada üzerlerinde çeşitli ışıklar yanıp sönen aletleri işaret etti.

- Ya bunlar... Bunlar niçin?

- Bunlar... Yok etmek için değil. Bu aletlerle istenilse de insan öldürülemez. Tabii nizamı bozmaz. Buradakilerin hepsi insanların

aynı felaketleri yaşamaması için hazırlandı. Tufandan önceki yüz binlerce senelik zaman diliminde çok korkunç şeyler yaşanmış. Yaptığı, geliştirdiği aletlerle insanlar birbirini yok etmiş. Babam bana böyle anlattı, ona da babası öyle anlatmış. Nesilden nesile böyle söylenmiş.

Oğuz Han'ın yaşananları aklı almıyordu. Anlamaya çalışıyordu.

- Şimdi bana gösterdiğin bu aletler, o zamanlar niçin kullanılmamış? İnsanların birbirlerini yok etmelerine niçin izin verilmiş.

Uluğ Türk tepeden tırnağa titredi, sual çok zorlu gelmişti, eğer sorulmazsa bu sualin cevabını vermemesi istenmişti. Sorulmuştu, cevabını vermeliydi, ama nasıl? Yüce Yaratan'a sığındı.

- Begim, o üç yüz bin senelik zaman diliminde neler oldu bilemem. Belki bu aletler o zaman keşfedilmedi, belki de kullanılmaya fırsat olmadı... Ama şunu iyi bilirim, bize anlatıldığı için... Bundan bin, bin beş yüz sene içinde son bir peygamber gelecek, ismi 'Muhammed' olacak. O, âlemlere, bütün canlılara, bütün âlemlere rahmet olarak gönderilen bir peygamber... İşte onun sebebiyle sana ve senin neslinden gelenlere bu emanetlerin verildiği söylendi bize, ondan sonra O'nun yüzü suyu hürmetine toplu helak olmaması için... O'nun ümmetinden, sahih itikatta olanların Kıyamet'e kadar var olması için, onlara SON KALE ihsan edildi. Senin neslinden gelenler, bu Kalenin kurucusu olacaklar.

İkinci defadır Uluğ Türk'ten Son Kale sözünü işiten Oğuz Han, sarsıldı. "Muhammed" ismini işitince tepeden tırnağa titrediğini, gönlüne anlatılmaz bir sıcaklığın yayıldığını, o ismin sahibine âşık olduğunu hissetti.

Uluğ Türk, öne geçti, eliyle işaret etti.

- Buyurun begim, şöyle, ileri doğru geçelim, size göstereceklerim var.

Yürüdüler, tavana kadar uzanan koca bir direğin yanına geldiler. Uluğ Türk, elindeki aleti ileri doğru uzattı. Direk boyunca tavandan aşağı doğru bir şey uzandı, çadır bezine benziyordu. "Begim!" dedi

Uluğ Türk, "Şimdi gördüklerin, insanlığın binlerce yıl önce neler yaşadığını size gösterecek, sizi buraya niçin getirdiğimi daha iyi anlayacaksınız."

Uluğ Türk, parmağıyla alete dokundu, çadır bezine benzeyen şey üzerinde şekiller belirdi. Şaşıran Oğuz Han, sağına soluna baktı, ama şekillerin nereden geldiğini göremedi. Gözlerini hareketlerden ayıramıyordu. Havada uçuşan şahinlere benzeyen bir şeyler, kertenkelelerin yumurtasını bıraktığı gibi uzunca cisimler bırakıyorlardı. Bunlar, yere dokunduğu anda tıpkı mantara benzer bir duman çıkıyordu. Bol dumanlı görüntüler bir müddet devam etti. Sonraki görüntüler Oğuz Han gibi nice savaşlar, nice ölümler görmüş kimseyi bile dehşete düşürmüştü. Binalar yıkılmış, bunların arasındaki, yıkıntılar içindeki ölüleri görmüştü. Parça parça olmuş cesetler, erimiş yüzler. İrkildi... Yanlış mı görmüştü? Dikkatlice baktı, gördüğü doğruydu, yanmış, kavrulmuş cesetler arasında çocuklar da vardı. Yetişkin-çocuk ayırmadan böyle bir ölümü ne yapabilirdi? Oğuz Han'ın eli kılıcına gitti, sanki karşısında bir düşman varmış gibi. Düşmanı hissediyor, ama göremiyordu. O, düşman deyince, kılıcını kılıcıyla vuruşturduğu kimseyi bilirdi. Perdede gördükleri hayal miydi? Gözlerini kapattı, görüntüler kayboldu, açtı, yine perdedeydiler. İyice tedirgin oldu.

Oğuz Han'ın tedirginliğini gören Uluğ Türk, elindeki aleti ileri uzattı, perdedeki korkunç görüntüler kayboldu.

Dehşetten irileşmiş gözlerle baktı.

- Bre Bilge Koca nedir bunlar, perdede gördüklerimiz? Mağarayı cinler mi bastı?

Uluğ Türk, nasıl anlatacağını bilememenin sıkıntısıyla, "Begim" dedi, "Gördüklerimiz... Tıpkı hafızamızın kaydettiği görüntüler gibi hakiki görüntüler... Bundan binlerce yıl önce... Gelişmiş aletler tarafından zapt edilip hafızalarına alınmış."

Hâlâ gördüklerinin dehşetinden kurtulamamıştı.

- Mantar gibi yükselen o dumanlar nedir? O cesetler niçin yanmış?

- O dumanlar; çok gelişmiş silahların, dokunduğu her şeyi parça parça eden, yakan, cehennem sıcaklığı yayan dumanlarıdır. Gördüğün cesetleri, o hale getiren o dumanlardır.

Koca Han'ın gördükleriyle yüreği dilim dilim olmuştu. Ağlamaklı sordu.

- Çocukları da mı?

- Evet, begim, çocukları da. Yalnızca insanları değil, büyük küçük bütün canlıları. Hatta bu kadar da değil...

Aklı başından gidecek gibi oldu.

- Bu kadar da mı değil? Geriye ne kaldı, havadan, sudan ve topraktan başka...

- O silahlar; havayı solunmaz, suyu içilmez, toprağı koynunda hiçbir şey beslemez, suyu tutmaz, tohumu yeşertmez duruma getirdi.

Anlatılanları aklı almıyordu.

- Anlattıkların, hayatın bitmesi, dünyanın yok olması demek.

- Evet, dünyanın çok ücra köşeleri hariç hayat son bulmuş, Nûh Nebiye (selam ona olsun) varıncaya kadar dünyanın defalarca aynı sonla karşılaştığı nakledildi bize, atalarımız tarafından"

Yaşananları aklı almıyordu.

- İnsanlar aynı hataları nasıl yaparlar, geçmişteki yaşananlardan ibret almazlar mı?

Uluğ Türk'ün yüzü acıyla kasıldı.

- Nefsini ilah tutmak... Allahü teâlâ'nın peygamberleri vasıtasıyla ilettiği ilahi bilgiden uzaklaşmak, iyi-kötü ölçüsünü kaybetmek, insanlık, canlılar, su ve hava için zararlı olup olmadığını düşünmeden keşifler peşinde koşmak... Bütün bunlar, her defasında insanlığın sonunu hazırladı. Bu emaneti bana teslim eden söyledi, ona da bir önceki, ona dahi bir önceki söylemiş, 'İlahi bilginin, vahyin rehberliğinde olmayan her keşif zararlıdır' diye...

- Bilge Koca... Keşif nasıl zararlı olur? Şu kılıcım, bir keşiftir... Düşmanlarıma karşı kendimi bununla savunur, fetihleri bununla yaparım. Bunun zararlı olduğunu nasıl söylersin?

Uluğ Türk gülümsedi.

"Begim. Her keşif değil, vahyin rehberliğinde olmayan keşif zararlıdır. Verdiğiniz kılıç misali, bunu çok güzel anlatıyor. Kılıç, düşmanlara, vahşi hayvanlara karşı bir savunma vasıtasıdır. Amma aynı kılıçla kâtil olursun, insan ve diğer canlılara zulüm edersin.

Bütün iş, keşifleri vahyin bilgisinde değerlendirmektir. İyi keşif-kötü keşif, iyi alet-kötü alet bu şekilde belli olacak. Keşifler tabiattaki dengeyi bozmamalıdır. "Kem aletle kemâlât olmaz, yani kötü aletle güzellik, bütünlük, tamlık olmaz" sözü bunu çok güzel anlatıyor.

İnsanın bütün yaratılanlara karşı mesuliyeti vardır, canlı-cansız bütün yaratıklara karşı... Allahü teâlâ tabiatı tam bir denge içinde yaratmıştır. Yarattıklarının hiçbiri sebepsiz değildir, hepsinde nice hikmetler vardır. Yaratılan her şey birbirini dengelemektedir. Bu dengeler içinde canlı-cansız birinin çoğalması veya azalması, felakete yol açmaktadır. Bu yüz binlerce sene içinde defalarca böyle olmuş, kontrolsüz keşifler, tabii dengeyi bozarak felaketlere sebep olmuş; yalnız insanlığın sonunu değil, hayat için vazgeçilmez olan hava ve suyu bile zehir haline, getirmiştir.

İlk Peygamber ve ilk insan Âdem aleyhisselama Allahü teâlâ eşyanın isimlerini, hakikatini öğretmişti. Âdem aleyhisselam, bu bilgiler ışığında hangi keşifleri yapmıştı? Soyundan gelenlerle yaşayabilmek için gerekli olanı... Ona bütün bilginin verildiği, onun da bu bilgilerden yalnızca gerekli olanı kullandığı, gerekli keşiflere izin verdiği, gereksiz olanlara mâni olduğu büyüklerimizden bize nakledildi.

Sonraki gelenler, vahyin rehberliğini terk edince felaketler başladı. Hırs akılları örtüp, nefisler ilah, İblis rehber tutulunca olanlar oldu. İsraf, küfür, bozuk itikat ve haram işlemekten doğan ifsat alıp yürüdü, vahyin ışığı aklı ve gönlü aydınlatamaz oldu,

felaketler tekrarlandı durdu. Nasıl iyilikler, güzel işler, güzel itikat, çevresini güzel şekilde etkilediyse; küfür, bozuk itikat ve haramlar, kısacası ifsat ve israf da canlı-cansız her şeyi kötü şekilde etkiledi, tabii denge bozuldu.

Bu, dün böyle oldu, bugün de olmaya devam ediyor ve Kıyamet'e kadar olmaya devam edecek. Kötülüğün tesiri o kadar fazlalaşacak ki Kâinatın sonu gelecek.

Kötülüğün işlendiği mekândan, aradan binlerce sene geçse bile kötü tesir kaybolmaz.

İnsanlığın felaketi iki şeyle oldu.

Birisi ifsattır. Bu; şirk, bozuk itikat, yanlış iman ve haram, çirkin işler demektir. Bozuk itikat, yani Allahü teâlâ ve yarattıkları hakkında O'nun peygamberleri vasıtasıyla bildirdiği şekilde inanmamaktır.

İkincisi ise israftır. İsraf, istifade etmemiz için verilen nimetleri, hava, su, yiyecekler, giyecekler gibi her şey ve zamanı, Allahü teâlâ'nın emrettiği ölçülerde kullanmamak, kâinattaki olağanüstü güzellikteki dengeyi bozmaktır.

Buraya gelişimiz, son Peygamber, rahmet Peygamberi Hazreti Muhammed'in (selam O'nun üzerine olsun) gönderilişinden sonra genel bir felaketin yaşanmaması içindir. Çünkü O'nu Allahü teâlâ bütün âlemlere, bütün mahlûkata rahmet olarak gönderecektir."

Muhammed aleyhisselamın ismini işiten Oğuz Hanın gönlünde O'nun aşkı tekrar alevlendi, O'na ümmet olmak arzusuyla yandı. Soyundan gelenlerin, O'nun en sevgili ümmetinden olacakları, üç tarafı denizlerle çevrili bir kara parçasını vatan eyleyerek Kıyamet'e kadar burada kalacakları, burasını, insanlığın SON KALESİ eyleyecekleri ve O'na inananları felaketlerden kurtaracakları müjdesiyle teselli buldu. Evet, sonunda açıklamıştı Bilge Kişi, Son Kale'nin ne olduğunu...

"Bre Bilge Koca... Bu ne iştir? İki seferdir aynı şey oldu. Ölümden bu aletlerle kurtulduk... Nice kere insanların yok olmasına sebep olan aletlerle... Benim ve soyumdan gelenlerin vazifesinin, insanlığı bu aletlerin zararlarından korumak olduğunu söylersin... Ama biz bu aletlerle yolumuzu bulur, hayatta kalırız, hayat arkadaşımıza bunlar vasıtasıyla kavuşuruz. Bu nasıl iştir? Bu aletler kötüyse, benim yaşadıklarım nedir? Yok, bunlar iyiyse biz ne için uğraşırız?"

Uluğ Türk huzursuzca kıpırdandı. Her şey çok hızlı gelişmişti. Nûh aleyhisselam zamanından kalma mağaradan, Altın Yay ve Gümüş Okları, daha başka aletleri alıp dönerlerken isminin daha sonra Sırçiçek olduğunu öğrendikleri bir kıza, bir panter saldırırken Oğuz Han, araya girip panteri öldürmüş. Oğuz Han, konuşmak için kendisine doğru gelince kız da uçurumdan atlamış ve uçurumun dibindeki gölde kaybolmuştu. Oğuz Han da bu atlayıştan kendisini sorumlu tutup, onu bulmadan geri gelmem diyerek arkasından atlamış, tam boğulmak üzereyken bir bozkurt tarafından kurtarılmıştı. Oğuz Han, bu bozkurtun bir alet olduğunu anlayınca çok şaşırmış, sonra onun rehberliğinde tekrar göle dalmış ve göl içinden gidilen bir mağaraya ulaşmıştı. Kurt ve onun arkasından Oğuz Han, burada Sırçiçek'in yanına gidince kız çok korkmuş, kurt kendisine doğru gelince feryat etmiş, Oğuz Han'da elindeki odunla kurda vurmak üzereyken hayret verici bir şey olmuş, kurt birden düşüp kalmıştı.

Bu sırada ortalık karışmış, Sırçiçek'in çığlığıyla çadıra gelen insanlar, öldürmek için Oğuz Han'ın üzerine yürümüştü. Hemen kız ortaya atılmış, Oğuz Han'ın kendisini ölümden kurtardığını anlatmıştı.

Kızın araya girmesi, yaşadıklarını anlatmasıyla vaziyet bir anda değişmişti. Hele hele Oğuz Han'ın kimliği ortaya çıkınca ortalık bir anda bayram yerine dönmüştü. Oğuz Han'ın namı oralara kadar

gelmiş, hattâ mağarada yaşayanlar ona sığınmayı düşünüyorlarmış. İki oymak arasındaki büyük kan davası sonrası bu mağaraya sığınmışlar, katliamdan kurtulan birkaç aile 50 yıl kadar önce. Reisleri, ölümden kurtarılan ve isminin Sırçiçek olduğu anlaşılan kızın babası Arslan Bey'di.

Sırçiçek'in, babasına panterin saldırısından nasıl kurtulduğunu anlattığı sırada Uluğ Türk ortaya çıkmıştı. Oğuz Han'ın ve kurdun ne yaptığını gösteren elindeki aletten her şeyi görmüştü. Oğuz Han'ın, kurdun kafasına vurmak üzere olduğunu görünce harekete geçmiş, elindeki aletle kurdu hareketsiz hale getirmişti. Kendisi de elindeki alet vasıtasıyla karadan girişi bularak mağaraya ulaşmayı başarmış ve kalabalığın kuşattığı çadıra girmiş... Oğuz Han'ı çepeçevre kuşatanlarla yüz yüze gelmişti.

Arslan Bey, kızından, Oğuz Han'ın onu nasıl kurtardığını Uluğ Türk'ten de kim olduğunu öğrenince olanlar olmuştu. "Ben bu utançla nasıl yaşarım, bir hana kılıç çektim, hem de haksız yere..." diyerek dövünmüş, üstünü başını parça parça eylemiş... "Ya sana kılıç çeken şu sağ kolumu kes ya da canımı canın uğruna verebilmem için beni yanına al!" feryadıyla kolunu uzatmıştı. Oğuz Han, "Sağ kolun doğudan batıya yapacağımız seferlerde lazım. Seni can yoldaşım bildim" diyerek bağrına basmıştı.

Oymağın erkekleri bir araya gelmişler, Oğuz Han'ın ülkesine gitme işini ve Sırçiçek'in Oğuz Han tarafından istenilmesini görüşüyorlardı, Oğuz Han ve Uluğ Türk, kendilerine tahsis edilen bir çadırda sıcak sütle içlerini ısıtırlarken...

Uluğ Türk, "Begim, bütün işaretler Sırçiçek'i gösterir. Gökçe Kız, göklerin rahmeti. Sırçiçek de yerin bereketi. Bu evlilikler... Rüyada gördükleriniz... Emaneti bize teslim edenlerin söyledikleri... Bütün bunlar, senin ve soyundan gelenlerin mukaddes ve pak kılındığına, yerlerin ve göklerin hâkimi olacağına işaret... Sırçiçek'le evlenmelisiniz" deyince ne yapacağını şaşırmıştı.

"Gökçe Kız'dan sonra başkasına eşim gözüyle bakamam" diyen Oğuz Han değişmiş, "Mademki milletimizin ve devletimizin geleceği bunu gerektirir, bize he demek düşer" sözleriyle boyun

bükmüştü. Yalnız bu boyun büküşte devlet diyen aklı mı, yoksa sevdim pırpırlarındaki gönlü mü üstün gelmişti bilememişti.

Gönlü Sırçiçek'in yaktığı ateşle kavrulan Oğuz Han, cevap bekliyordu şimdi "iki defa hayatının kurtulmasına sebep olan aletlerle" ilgili...

Handı, sormak ve cevap beklemek hakkıydı. Soracak, öğrenecek, karar verecek, kararında sebat edecek, nice kimseleri peşinde sürükleyecekti.

Bilge Koca diye bilinmek, kendisine danışılmak ne kadar zor, ne kadar mesuliyetli bir işti. Madem kader onu bu zamanda, bu mekânda, bu şartlarda bu vazifeyle yüz yüze getirmişti, cevabı vermeliydi, bildiğince, gönlüne doğduğunca.

"Begim, alet, yalnızca vasıtadır, iyiye de kötüye de kullanılabilir, tıpkı belinizdeki kılıç gibi... Kılıç düşman karşısında, vatanı, canı ve malı korumak için kullanıldığı gibi, eşkıyalıkta da kullanılabilir.

Ancak bazı aletler vardır ki, yalnızca kötüye vasıtadır, kem aletten, kötü vasıtadan, kemâlat, iyilik, güzellik meydana gelmez. En zararlı kem alet, putlardır, insanı ebedi felakete götürürler... Putlardan sonra da sihir, falcılık aletleridir, gerçeği değişik gösterirler, insanın aklını ve gönlünü çelerler, sonsuz zarara sebep olurlar.

Kem aleti bilenler, onlardır... İyiye de kötüye de kullanılabilen aletleri... İyiye ve güzele nasıl kullanılabileceğini, çevreyi, havayı, suyu, toprağı nasıl tahrip etmeyeceğini söyleyecekler, nefsinin esaretinden kurtulmuş kişilerdir... Evet, o kişiler, bilgiyi Kâinatı Yaratan'dan, sahibinden, mutlak bilginin kaynağından alan peygamberlerdir... Bilgiyi nakille peygamberlik kaynağından alan bilginler, gönülden ulaşan evliya kulları, mürşid-i kâmillerdir.

İnsanlık, bilgiye bu kaynaklardan ulaştıkça, bu bilginin gereğini yaptıkça, aletleri bu bilgiyle geliştirdikçe hem dünyada hem de ahrette mutlu olacaktır. Bu bilgiden, bu bilgiyi ulaştıranlardan uzaklaştığı ölçüde hem kendini hem de çevreyi felakete

sürükleyecektir.

İşte siz hanlara burada görev düşmektedir. Göreviniz, insanların bu bilgiye ulaşmalarını, bu bilginin gereğini yerine getirmelerini sağlamak, adaleti temin etmektir. Kılıcın temsilcisi olarak könül ve kalemle işbirliği yapmaktır. Kısacası Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmaktır."

Uluğ Türk ile Oğuz'un, Arslan Bey'den cevap beklediği saatlerde biri daha bekliyordu. Yaşadıklarıyla aklı başından gitmiş gibiydi. Rüyada gördüğünü bir anda karşısında görünce nutku tutulmuştu.

Evet, rüyada görmüştü. Tek ok atışıyla panteri öldüren, hayatını kurtaran o yiğit, ilk önce rüyada karşısına çıkmıştı. Sağladığı imkânla hayatlarını devam ettirdikleri göle benzer bir göldü, Oğuz Han'ı ortasında dimdik batmadan ayakta gördüğü göl. Gökyüzündeki dolunay şeklinde görmüştü kendini... Gökten göle doğru inmiş ve Oğuz Han'ın göğsünden içeri girmiş, onunla bir olmuş, o bir olan vücuttan üç ok kanatlanmıştı. Günlerce bu rüyanın tesirinden kurtulamamış, gecesi ve gündüzü o zaman kim olduğunu bilmediği yiğitle dolmuştu.

Rüyanın üzerinden çok geçmeden, önce panterle, sonra da onunla karşı karşıya kalınca olanlar olmuş, aklı karışmış, geri geri giderken bir anda kendini serin suların içinde bulmuştu. Suyun içinden mağaraya ulaşıp yaşadıklarının şokunu atlatmaya çalışırken tekrar karşısında görünce... Hem de bozkurtla birlikte... Rüyadayım herhâlde diye düşünmüştü. Ama sonrasında yaşadıkları bunun bir rüya olmadığını açığa çıkarmıştı.

Sanki isminin gereğini yaşıyordu. Ona Sırçiçek demişlerdi, doğumuyla birlikte sırları getirdiği için. Annesini bilmiyordu, daha doğrusu kimse bilmiyordu. Babası bir sabah kucağında bir bebeyle gelmiş, annesini soranlara öldü demiş, daha fazla bilgi vermemişti. Bebek sütanne elinde büyümüştü. Arslan Bey adını soranlara, "Adını yaşayışı, yaptıklarıyla kendisi seçsin, hak etsin" cevabını vermişti. Gizliden gizliye bebenin annesinin peri kızlarından olduğu söylenmiş, bebek büyüdükçe hal ve hareketlerindeki

değişiklik, başkalarında bulunmayan kabiliyetlere sahip olması insanlardaki bu inancı kuvvetlendirmişti.

Gölde açan bir nilüfer gibi güzeldi. Çiçek Kız aşağı, Çiçek Kız yukarı diye çağrılırken yaptığı akıl sır ermez işler karşısında buna "Bu Çiçek Kız'ın sır işlerinden biri" sözü de sık sık söylenir olmuş... Çiçek ve sır yan yana gelmiş, isim kendiliğinden çıkmış ve Sırçiçek diye bilinmişti.

Babası, "Oğuz Han, seni eş olarak ister, ne dersin?" deyince boyun eğmiş "Siz bilirsiniz" demişti.

Ve şimdi hem o hem de Oğuz Han, Arslan Bey'le gelecek cevabı bekliyorlardı.

* * *

"Begim, rüyada gördüğünüz şeyler bir bir gerçekleşti... Bize de bildirildiği gibi göklerde ve yerde bulduğunuz iki hanımınızdan altı çocuğunuz oldu."

Hakikaten de her şey rüyada gördüğü gibi gerçekleşmişti. Güneş ve yer içine girmiş, bir ok altı ok haline gelmiş, göğü ve yeri temsil eden iki hanımından altı oğula kavuşmuştu. Bakalım; altı, yirmi dört haline dönecek miydi? Altı oğlundan yirmi dört toruna sahip olacak mıydı?

Arslan Bey'in; kızı Sırçiçek'i verdiğini söylemesinden, bütün obasıyla emrine girmesinden sonra zaman ne kadar çabuk geçmişti.

Sırçiçek ve obasının Oğuz iline gelmesiyle birlikte kırk gün kırk gece süren bir düğün yapılmıştı. Ve birer yıl arayla çocukları Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han dünyaya gelmişlerdi.

Oğuz Han; doğuya, Çin üzerine yaptığı seferlerle Çinlilerin korkulu rüyası olmuş, Çinliler çocuklarını Oğuz Hanla korkutur olmuştu.

Bu ne yaman çelişkiydi. Âdem aleyhisselamdan bu yana geçen on binlerce senede medeniyetlerin, insanlığın defalarca yok edilmesine sebep olan aletlerle iki defa ölümden kurtulmuş,

evlendiği iki eşini de bu aletler vasıtasıyla bulmuştu. İnsanlığın bu aletler sebebiyle tekrar yok olmaması için kendisine ve soyundan gelenlere görev veriliyordu... Bu anlaşılması ne zor görevdi!

Gökçe Kız'dan olan çocukları 'ilk ok' imtihanını başarmışlar, okları toprakta kaybolmuş, her üçünün oku da Kızılelma getirmişti. Uluğ Türk bunlara ala benzeyen, kutsala yakın olan, hakta kaybolan manasında "Bozoklar" demişti.

Sırçiçek'ten olan çocuklarına gelince onların oklarını toprak yutmamıştı. Oğuz Han buna üzülünce Uluğ Türk izahat getirmiş. "Üzülme begim" demişti, "Bu ogullarınızın oklarının kaybolmayacağı bize bildirilmişti. Gökçe Kız'ın ogulları gönlün, Sırçiçek'in ogullarıysa yüregin ve aklın temsilcisi olacak. Gönül, 'yokum' derken akıl 'varım' der. Dünya'nın sükûnet diyarı, ermeydanı, insanoğluna mesken olması için hem gönül, hem de yürek-akıl gerekli, ikisi birbirini tamamlamalı. Akıl, gönle tabi olmalı. Gökçe Kız'dan dogan çocukların 'Üçoklar' diye bilinmeli."

Uluğ Türk, rüyadan, iki hanımından ve altı çocuğundan bahsedince dalıp giden Oğuz Han'a baktı. "Görev yerine getirilmeli" deyip çok mu yüklenmişti Oğuz Han'a? Verilen görevi bitirmeliydi. Önünü, sonrasını düşünmek onun işi değildi. Yalnızca sebeplere sarılmakla mükellefti, aklın ve vahyin ışığında... Devam etmeliydi ve etti.

- Bunlar, artık sefer vaktinin, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılma, cihana hâkim olma zamanınızın geldiğinin işaretleri... Bu sebepten size önce Zülkarneyn'den (selam ona olsun) bahsetmek isterim.

Daha önce hiç duymadığı ve Türkçe olmayan isim ilgisini çekti.

- Zülkarneyn mi? Kimdir o? Hangi kavimdendir? Cihan hâkimiyetiyle ilgisi ne?

- Begim, Peygamber veya veli bir zât... Doğuya ve batıya seferleri zikredilmiştir, yaptıkları, söyledikleri bugüne ulaştırılmıştır, güvenilir kaynaklar tarafından, dedi ve anlattı. Zülkarneyn

aleyhisselamın kim olduğunu.

"Zülkarneyn ismi verilerek iki boynuza yani iki yöne, doğu ve batıya, bütün dünyaya sahip bulunduğu işaret edilmiştir. Bunun yay manasına da geldiği, yayın cihan hâkimiyetine işaret ettiği belirtilmiştir" dedi.

Uluğ Türk'ün yayın cihan hâkimiyetine işaret ettiği sözleri, gönlüne ok gibi saplandı. Onun, mağaradan aldığı Altın Yay'ı hatırladı, üzerinde garip şekiller, yanıp sönen çeşitli renkte düğmeler bulunan, üç parçadan meydana gelen yayı...

O zaman "Bre Bilge Koca bu nasıl yaydır? Bunla hangi ok atılır?" demiş, Uluğ Türk de, "Begim, bu Altın Yay'dır, Altın Yay'a da gümüş ok yakışır. Bu oklar, inşaallah neslinizden gelenlerin yürüyeceği, fethedeceği memleketleri gösterir" demiş, gözleri kamaştıran üç tane gümüş oku Altın Yay'ın yanına, sandığa yerleştirmişti.

Şimdi o sandık, devletinin en kıymetli varlığı olarak korunuyor, çevresinden nöbetçiler hiç eksik olmuyordu.

Sandığın başkaları tarafından bilinmesine karşı çıkmıştı. Ancak, Uluğ Türk, "Begim bu sandığın varlığından herkes haberdar olmalı. Onun için nice bin efsane söylenmeli" deyince bir şey söyleyememişti.

Hakikaten de o günden sonra sandık için neler söylenmemişti neler... En çok anlatılan da "Bu sandık hangi hükümdarın yanında olursa o, asla mağlup olmazmış!" efsanesiydi.

Hanımları Gökçe Kız ve Sırçiçek etrafında nice efsanelerin doğmasına sebep olan Bilge Koca, şimdi, "Gün sefere çıkma, doğudan batıya dünyayı fethetme günüdür. Bunun için de Zülkarneyn'i (selam ona olsun) iyi bilmen gerekir" demişti, onu anlatmağa devam ediyordu.

"İbrahim aleyhisselamla birlikte haccetti. Onun elini öpüp duasını aldı. Teyzesinin oğlu olan Hızır aleyhisselamı, ordusuna kumandan tayin etti."

Hızır ve hac kelimesini merak eden Oğuz Han, tercihini Hızır'dan yana yaptı.

- Hızır mı dediniz, o da kim?

Uluğ Türk, bu suale tebessüm etti.

- İbrahim aleyhisselamın eshâbındandır. Allahü teâlâ, kendisine ilmi ledünniyi, başkalarına vermediği ilmi ona vermiştir. Vefat ettikten sonra da darda kalanların imdadına koşmaya devam etti. Günümüzde de hâlâ bu vazifesini yerine getirmektedir.

Uluğ Türk'ün Hızır'dan bahsetmesiyle Oğuz Han'ın gönlüne bir şey düştü. Dikkatle Uluğ Türk'e baktı... Kimdir, nereden gelmiştir, kaç yaşındadır kimsenin bilmediği aksakallı Bilge Koca'ya... Tanıdı tanıyalı beyaz sakalı, kırış kırış aydınlık alnı, hafif bükülmüş beliyle aynı fiziki özellikleri taşıyan hocasına...

"Mekke" ve "hac etmek" kelimelerini işitince titredi Oğuz Han... İçinde bir şeyin hareketlendiğini, ayaklandığını, anlatılmaz bir güçle batıya doğru çekildiğini hissetti... Böyle bir şeyi daha önce hiç yaşamamıştı.

"Ey Bilge Koca! Mekke ve hac deyince bir hoş oldum, sanki vücudum batıya doğru çekildi. Nedir bunlar, mânisi yoksa anlatabilir misiniz?"

Uluğ Türk, Oğuz Han'ın sualiyle heyecanlandı, kişinin Mekke ve Kâbe tarafından çekilmesi seçilmişlerden olduğunun işaretiydi. Daha önce Hazreti İbrahim ve oğlu Hazreti İsmail'den bahsetmiş, ancak Kâbe'den, kurban hadisesinden ve hacdan söz etmemiş, vaktin gelmesini beklemişti. İşte beklediği an gelmişti. Nasıl anlatacağında tereddüt eder gibi olduysa da fazla zorlamadan bildiğince, gönlüne doğduğunca anlatı.

Uluğ Türk'ün Kâbe ile anlattıkları gönlüne bir ateş, bir sevda düşürdü ki anlatılmaz. Gitmek, o eşiğe yüz sürmek ateşiyle yanmaya başladı. Gözlerini yumdu, kanatlandığını bir anda o mübarek diyara gittiğini hissetti, Kâbe'yi karşısında görür gibi oldu.

Uluğ Türk, eline bir elma aldı, "Begim, eger uygun görürseniz

çıkalım... Sohbetimizin bundan sonraki kısmına kırda devam edelim" sözleriyle ayağa kalktı. Oğuz Han'a da ona uymak kaldı.

Birlikte kırlara yürüdüler ta ki bin bir çeşit kuş sesi, renk renk çiçekler arasında şırıl şırıl akan bir dereye ulaşıncaya kadar. Uluğ Türk, yolda, Allahü teâlâ'nın aşk, muhabbet sebebiyle, bilinmek, gizli olan hazineleri meydana çıkarmak için ilk önce Muhammed aleyhisselamın nûrunu, bu nûrdan da kâinatı yarattığını söyledi. Bütün kâinatı insan için, insanı da kendisine ibadet etmesi, kulluğunu bilmesi için yarattığını anlattı. Bir de kendisine düşman nefsi yarattığını, onu insanın ayrılmaz bir parçası kıldığını, bu sebeple insanda iyiyle kötünün devamlı çatışma halinde olduğunu, nefsin imana gelmesiyle hakiki imana kavuşulduğunu ve evliya olunduğunu söyledi.

Uluğ Türk, "Buyurun begim" diyerek çimler üzerinde bağdaş kurdu, Oğuz Han da hemen yanına oturdu. Çevresini işaret etti.

"Bu güzelliği anlatmak için Cennet gibi deriz. Bu deyiş son derece de isabetlidir. Bahar, Kıyamette dirilişe, Hak için sefere çıkışa, ömrün başlangıcına işarettir. Bahardaki çiçekler, sular, kuşlar, ağaçlar ve akan dereler de Cennet'e misaldir. Yüce Mevlamız, Âdem babamızın ve Havva annemizin Cennet'te ve daha sonra Yeryüzünde kalışlarını 'iskân etmekle' ifade etmiştir. Yani, sükûnet bulmak, huzura kavuşmak için yerleşmekle anlatılmış, evlere mesken, sükûn bulunulan yer, burada oturanlara da sâkin, sükûnete kavuşan denmiştir.

Yani dünyaya gelmekten maksat, Hakk'a kulluk etmektir. Devamlı Hakk'ı hatırlamaktır. Bunun için de Hak'tan uzaklaştıran şeylerden uzak olmak gerekir. Bu da Allahü teâlâ'nın kulluğuna götürmeyen, âhiret için olmayan her şeyden uzak olmak demektir, Yeryüzünü Cennet, sükûnet diyarı eylemektir. Çünkü gerçek sükûnet yeri Cennet'tir.

Âdem babamız, Cennet'i gördüğü, bildiği için dünyadaki hayatını oraya benzetmeye çalışmış, evladına da bunu vasiyet etmiştir.

İşte burada alet yapmanın ölçüsü meydana çıkmaktadır. Yapılan alet, sükûnete, kulluğa, Yeryüzünü Cennet kılmaya vasıta olacak, tabii nizamı bozmayacaksa kabul edilecek, tersi durumda reddedilecek.

Mekke şehrine gelince... Hazreti İbrahim oğlu İsmail'i kurban etmek için burada bıçak altına yatırdı, Cennet'ten koç burada indirildi, şeytan burada taşlandı.

Mekke şehri kadar, insanın yaratılışını, diğer varlıklar karşısındaki yerini, Yeryüzündeki konumunu anlatan başka yer yoktur.

Kıblemiz, ilahi hakikatlerden dünyaya geçit olan, dünya ile âhireti kendinde toplayan Kâbe, burada inşa edildi.

Ve en önemlisi de geleceğini bütün Peygamberlerin müjdelediği, Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı Muhammed aleyhisselam burada doğacak, burada Peygamberliğini ilan edecek. O peygamber ki Yüce Mevla'mızın 'Ben sana âşık olunca...' hitabıyla şereflenmiş, Kâinatın yaratılışına sebebin; O'nun sevgisi olduğu bildirilmiştir.

Senin ve neslinden gelenlerin vazifelerini en güzel şekilde hatırlatan, insanlığın onlarca defa düştüğü felaketlerin sebebini, bu felaketlere bir daha düşmemesinin çaresini en açık şekilde anlatan bir mübarek beldedir Mekke-i Mükerreme... Hak tarafından mükerrem kılınmış, kıymetlendirilmiş bir belde..."

Uluğ Türk'ün son sözleri, anlatılanlarla aklı başından gidecek gibi olan Oğuz Han'ı manasıyla şaşkına çevirdi.

"Mekke beldesi, bana ve neslimden gelenlere ne hatırlatır, insanlığa ne anlatır?"

"Begim. Hac zamanı, hacılar Arafat'a çıkarlar, tövbe ederler, ama nasıl? Üzerlerinde yalnızca tek giysi vardır, tıpkı çocuğun kundak bezi, ölünün kefeni gibi dikişsizdir, beyaz renktedir. Yani bu hâl, insanların doğduğu ve öldüğü hâli gösterir, malsız, makamsız, amelleriyle baş başa kaldığı hâlini... Dünyayı yaşanmaz kılan aletlerden yoksun halini.

Hac için, ticaret için, herhangi bir şey için uzaktan gelenlerin

mîkât denilen yerleri ihramsız geçerek Mekke'ye girmeleri yasaktır.

İhramlıyken karadaki av hayvanlarını öldürmesi, dikilmiş elbise giymesi, bir yerini tıraş etmesi, cimada bulunması, kavga ve münakaşa etmesi, koku sürmesi, tırnak kesmesi, kendiliğinden çıkan ot ve ağaçları koparması, üzerinde bulunan biti bile öldürmesi yasaktır.

Bütün bunlar neyi göstermektedir? İnsanoğlunun Cennet'teki halini... Emrine verilen Yeryüzü nimetlerini lüzumu kadar kullanmayı, zevk için öldürmemeyi... Nefis araya girmeden nasıl yaşanacağını, Cennet hayatının Yeryüzünde nasıl gerçekleşeceğini, Yeryüzünün nasıl hayır meydanı olacağını...

İnsanın Rabbi ile arasında malı, canı ve evladı vardır. Hazreti İbrahim aleyhisselam bunların üçüyle de imtihan edilmiş, imtihanı kazanmış, bunların Rabbi ile arasına girmesine müsaade etmediğini, "gerçekten Halil, dost" olduğunu göstermiş, göklerde, Yaratan'ı yanında, "Halilullah" diye anılmaya hak kazanmıştır.

Bu imtihanlardan evladıyla olanı burada Mekke'de gerçekleşmiş, öz oğlunu Rabbinin emriyle kurban etmek için bıçak altına yatırmış, bıçak kesmemiş ve Cennet'ten koç gelmiştir.

Bunlar neye işaret etmektedir? Kâbe'nin bulunduğu, ilk insanın yaratıldığı, dünyaya indirildiği, tövbesinin kabul edildiği, ilk yerleşim biriminin kurulduğu, ilk insanın doğduğu, bütün insanlarla misakın, anlaşmanın yapıldığı, kulluk sözü alındığı, kurban için bıçak altına yatırıldığı bu belde... İnsanın Rabbine ulaşmasına mâni olan her türlü engelin kaldırılmasını işaret ediyor. Bu belde, her şeyin yerli yerine oturduğu, Yaratan ve yaratılan arasında sınırların belli olduğu yerdir. Kulluğun her şeyiyle açığa çıktığı makamdır, diyardır.

İşte sizin ve neslinizden gelenlerin vazifesi, tıpkı Mekke şehri ve çevresinde olduğu gibi Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmaktır."

Uluğ Türk'ten çok sık işittiği ama bugüne kadar pek üzerinde

durmadığı ‘Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmak’ sözü, Mekke şehriyle birlikte söylenince Oğuz Han’ı kılıç yarası almış gibi sarstı.

“Bilge Koca! ‘Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmak’ ne demektir? Sık sık söylersin.”

Uluğ Türk, sözün kendiliğinden geldiği noktadan memnundu.

“Begim. Yeryüzünü hayır meydanı kılmak demek; insanların Hakk’a, hakikate, ilahi gerçeğe ulaşmasına mâni olan maddi-manevi her türlü engeli kaldırmak demektir. İnsandan alete, gerçeğe ulaşmaya mâni olan her şeyi kaldırmak, kaldırılamazsa zararını en aza indirmektir.

Hükümdarların gücü... Bilgi sahiplerinin bilgisi... Haramların meydana getirdiği karanlık... Para... Makam... Efsun, sihir sahiplerinin sihri... Yüce Mevla’nın yarattığı tabii dengeyi bozan aletlerin meydana getireceği perde... İsraf... İfsat... Bozuk inanç... Bütün bunların insanların hakikate ulaşmasına mâni olmasını önlemektir.

İşte, bütün bu saydığım mânialardan arındırılmış Yeryüzü hayır meydanıdır... Bu meydan da tıpkı Mekke şehrinde makam, mal, şöhret, bilgi zırhından soyunmuş halde, ihramlı vaziyette hac eden hacılar gibi hakikati arayanlar da ‘er’dir.

İşte sizin ve neslinizden gelenlerin vazifesi, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmak, insanların bu meydanda fazlalıklardan kurtularak erliğe, erlikten de erenliğe ulaşmasını sağlamaktır.”

Oğuz Han, Uluğ Türk’ün son sözleriyle çöktü. İçinde bulunduğu andan Kıyamet’e kadar Yeryüzünü mesken tutacak bütün insanların yükünün omzuna bindiğini hissetti. Konuşmak istedi, konuşamadı. Oğuz Han, bir şey söyleyecek diye duraklayan Uluğ Türk, beklediği gerçekleşmeyince sözlerine devam etti.

“Kâbe-i muazzama, İbrahim aleyhisselamdan sonra zaman zaman yıkılıp yeniden inşâ edildi. Ne yazık ki şu anda Kâbe’nin etrafı puta tapanlarla çevrilmiş, içine de putlar konmuş.”

Oğuz Han'ın aklı, Allah'ın evininin putlarla dolu olmasını anlayamadı.

"Bilge Koca, Allah'ın evi putlarla nasıl dolar? Allahü teâlâ böyle bir şeye niçin müsaade eder?"

"Sebepler âleminde, imtihan dünyasında, hak ile bâtılın karışık olduğu Yeryüzündeyiz. Eğer bunlar olmasaydı imtihan olmazdı. İyiler, Kâbe'yi yapacak, muhterem tutacak, koruyacak, Yeryüzünü hayır meydanı kılacak, erliği, erlikten erenliğe geçişi kolaylaştıracak, iyilikleri koruyacak, kötülere, kötü aletlere mâni olacak.

Kötüler de, Kâbe'yi yıkmaya, putlarla doldurmaya, Yeryüzünü vahşet, put, şer meydanı yapmaya, insanları Hak'tan, hakikaten uzaklaştırmaya çalışacak... Ve bu mücadele Kıyamet'e kadar devam edecek."

"Ben Kâbe'yi putlardan temizleyeceğim."

Uluğ Türk, "Ben" diyen, "inşaallahı" unutan dil karşısında titredi. Oğuz Han'a baktı, Kâbe'yi putlardan temizleme gayretindeki han kişi, ne söylediğinin ne de sözünün nereye gideceğinin farkındaydı.

Uluğ Türk'ün anlattıklarıyla Hazreti Zülkarneyn'e hayran olan Oğuz Han, vasiyeti karşısında hayranlığı kara sevdaya dönüştü.

"Ya Rabbi. Bütün işlerimde kendime onu örnek almayı nasip et" diye dua etti.

Ben sizlere oldum han.

Alalım yay hem de kalkan.

Tamga olsun bize boyan.

Kökböri olsun oran.

Demir çıdalar olsun orman.

İşte deniz, işte muran.

Avlakta yürüsün kulan,

Kün olsun tuğ, gök korıkan.(85)

Kökböri, iz sürmüş, yol göstermiş, karlı dağları aşırmıştı. Oğuz Han, "Güneş bayrağımız, gök çadırımız olsun" demişti.. Şimdi ise könül dostu Uluğ Türk'ten kızıl elmaya işaret almıştı... Oğuz Han ondan Hazreti Zülkarneyn'in hayatını dinledi, Muhammed aleyhisselamın, Kâbe'nin, Mekke'nin aşkı könlüne düştü... Bundan böyle Oğuz Han'ın kalbinde, Uluğ Türk'ün rehberliğinde Yeryüzü Ermeydanını, hayır meydanı yapma sevdası vardı.

"Artık sefer, Yeryüzünü hayır meydanı kılma, erlikten erenliğe yol açma vaktidir" deyip bütün beylerini ve yakın çevredeki halkını Karakurum'da (Ötügen) toplayarak, ulu bir toy, ziyafet verdikten, beyleri için kırk yerde ağır sofralar kurdurduktan sonra...

Oğuz Han'ın ağzından "Güneş bayrağımız, çadırımız gök olsun" sözlerini duyan Uluğ Türk, anlatılmaz bir sevinç duydu, Rabbine şükretti. Bu sözler, Oğuz'un cihan hâkimiyeti ve Yeryüzünü hayır meydanı kılma, Yaratan adına Dünyaya hâkim olma hedefinin ne de güzel ifadesiydi.

Güneşi bayrak; gökyüzünü ili; ülkesini ermeydanı; vatanını çadır bilmek... Dünyanın fethine karar vermenin, kendisini Yeryüzünde yüce Yaratan'ın adaletini yerine getirmekle yükümlü bilmenin en güzel işaretiydi. Bütün bunlar kendini, Yüce Yaratan tarafından seçilmiş bilmek ve bunun O'nun lütfu olduğuna inanmak demekti.

Uluğ Türk, han otağına, onu daire gibi kuşatmış bey çadırlarına, onları çeviren er çadırlarına baktı. Türk oğlunun kâinat düşüncesini gördü. Her şeyi var eden yaratıcı, tek malik Yüce Allah... Ve dünyada, dünyayı çevreleyen gökyüzünde O'nun adına hükmeden, adaleti dağıtan, insanların hakikate rahatça ulaşmasını temin eden şartları sağlayan han... Oğuz Han...

"Güneş bayrağımız, tuğumuz olsun, güneşi takip edelim" diyen; gökyüzünü çadırı, Yeryüzünü çadırın tabanı, avuç içi gibi kendinden bilen Oğuz Han, sefere çıkıyordu. Tıpkı Zülkarneyn aleyhisselamın çıktığı gibi.

Ve bütün beyleri, "Han'ımız ölümüne seninleyiz. Dileğin, bizim için Yaratan'ın dileği, yolun yolumuz, yoluna canımız, malımız evladımız kurban. Dur dediğin yerde durur, vur dediğin yerde vururuz. Rızanı Yüce Yaratan'ın rızasına kavuşmaya sebep biliriz" demişlerdi.

Toydan sonra, ferman çıkararak yurdunun her tarafına, Talas, Amuderya, Alma Ata, Aral, Balkaş arasında kalan diyarlara, hükmünün geçtiği her yere gönderdi.

Gönderdiği fermana beyleri ve halkı aynen toya katılan beyleri gibi "Han'ımız, ölümüne seninleyiz, dileğin dileğimiz, yolun yolumuz" diyerek bağlılıklarını bildirdiler, kayıtsız şartsız itaatlerini dile getirdiler.

Türk elinde, Oğuz diyarında, yurdunda birliği ve dirliği sağladıktan sonra, dünyanın dört yönüne ferman yazdı, Oğuz Han.

"Mademki ben Türklerin hanıyım; öyleyse Dünya hanı sayılırım. Yaratan, Türk milletini Dünyayı idare etsin diye yaratmıştır. Bu sebeple dünyanın dört bucağının da hâkimi olmam gerekir. Sizlerden itaatinizi, hakkı kabul etmenizi isterim. O zaman, babamdan, kardeşimden daha yakın olursunuz. Kim benim buyruğuma baş eğerse, insanların hakka ulaşmalarının önünü açar, bulunduğu ili hayır meydanı kılarsa, hediyelerini kabul eder, kendisini dost sayarım. Her kim de baş eğmezse, ona gazap eder, üzerine ordu çekip, baskın yapar, hemen astırıp, yok ederim!"

Oğuz Han, fermanı Uluğ Türk'e verdi, "Bre Bilge kişi okuyasın

fermanı; bakasın var mıdır, noksanı veya fazlalığı" dedi.

Uluğ Türk, "Mademki Türk hanıyım, öyleyse Dünya hanı sayılırım, Yaratan, Türk milletini Dünyayı idare etmek için yaratmıştır" sözlerini okuyunca tepeden tırnağa titredi, bu kelimelerde gördüğü hakikat, heybet karşısında. Oğuz neslini, Kıyamet'e kadar ayakta tutacak, önder kılacak bu inançtı. Oğuz nesli, bu inançla çalıştığı sürece muvaffak olacaktı.

Öpüp başına götürdükten sonra "Begim, kutlu olsun. Yazdıklarınızda Oğuz boyunun, Türk milletinin binlerce yıllık geleceğini, güneşi tuğ, gökyüzünü çadır, Yeryüzünü ermeydanı eyleyişini gördüm. Emredilen şekilde çalışırlarsa Kıyamet'e kadar muvaffak olurlar inşaallah" dedi.

Oğuz Han, bu fermanı elçilere teslim edip bildiği bütün ülkelerin hükümdarlarına, padişahlarına, krallarına gönderdi.

Oğuz diyarının, Türk elinin sağ tarafında bulunan Altun Han denilen Çin Han'ı, kıymetli hediyelerle elçisini gönderip, itaatini saygı ile arz etti; baş eğdi, onunla dost oldu.

Soldaki Urum Han, itaatlerini bildirmedi, "Söz ile dünya hanı olunmaz. Hanlık, savaş meydanında belli olur. Sen, olsan olsan benim koyun sürülerimin çobanı olursun" diye küstahça cevap verdi.

Danıştığı Uluğ Türk, Oğuz Han'a, "Begim, vakit, sefer vakti, Yeryüzünü hayır meydanı kılmak için yola çıkmak vaktidir. Bir an gecikilmemelidir. Eğer Urum Hanı'na hemen haddi bildirilmezse ülkende sözün dinlenmez, hanlar arasında hükmün, fermanın geçmez olur" dedi.

Anlatılmaz bir heyecan sardı. Hazreti Zülkarneyn'in izinden yürüme vaktiydi ha? Rüyasında "Ey Oğuz! Sen ve neslinden gelenler seçildiniz, Yeryüzünde Hakkın yerleşmesi, adaletin gerçekleşmesi, insanların idare edilmesi için" diye söylenen ve yüklerin en ağırını yükleyen sözlerin gereğini yerine getirme zamanıydı ha?

Tıpkı rüyasında olduğu şekilde altın bir yay gibi gerildiğini hissetti, gümüş oku fırlatmak için. Batıya doğru uçacak gümüş okun, bir iken altı, altı iken yirmi dört olacağından da zerre şüphe etmedi.

"Hazır olun uzun yıllar sürecek sefere, Yeryüzünü hayır meydanı kılmak için zafere" dedi.

Oğuz elinde anlatılmaz bir telaş başladı. Yediden yetmişe herkes koşturuyordu. Kılıçlara çifte su veriliyor, bileniyor, kemik uçlu oklar hazır ediliyordu. Emeklemekten yeni kurtulan çocuklar bile düşe kalka bir şeyler yapmanın telaşındaydılar.

Her yerde, Oğuz Han'ın gördüğü rüya anlatılıyor, "Yaratan bütün Yeryüzünü Oğuzlara yurtluk olarak vermiş, kendisine halife seçmiş" deniyor... Gökçe Kız göğün rahmeti, Sırçiçek ise yerin bereketi olarak biliniyor... Gökçe Kız ve Sırçiçek'in Oğuz Han'la evlenmesi, rüyadaki gibi göğün rahmeti ve yerin bereketinin Oğuz Han'la birleşmesi olarak görülüyor... Oğuz Han üzerine destan üstüne destan, efsane üstüne efsane söylenerek bütün bunlar; rüyanın, binlerce yıldır beklenen efsanenin gerçekleşmesi, Oğuz Han ve soyundan gelenlerin dünyaya hâkim olacağının, Yeryüzünü hayır meydanı kılacağının işareti kabul ediliyordu.

Kabul edilmekle kalmayıp Oğuz ilinden dünyanın dört bir tarafına yayılıyordu hem de destan üstüne destan, efsane üstüne efsane eklenerek...

Oğuz Han, ortaya çıktığı an, Oğuzlar, nefes alamaz hale geliyor, yedi kat göklerin üstünden bir melek gelmiş gibi ona bakıyorlar, "öl" dediği yerde ve zamanda tereddütsüz ölmek için hazır bekliyorlardı.

Oğuz Han'ın bütün kâinatın yaratıcısı tarafından seçildiği konusunda inançları tamdı. "Yaşadıklarımız, şahit olduklarımız, Uluğ Türk'ün söyledikleri Han'ımızın tek seçici tarafından seçildiğini gösteriyor" diyorlardı.

Bütün bunları gören, duyan Oğuz Han, "Ben de sizin gibi kurumuş et yiyen bir garibim. Tek farkım sırtımdaki ve gönlümdeki

yükün sizden çok daha fazla olması" diye Oğuz elinin her yerinde bağırmamak için kendini zor tutuyordu.

Kendisinin merkezinde olduğu efsanelerin Uluğ Türk tarafından çıkarıldığını biliyor ama ses çıkaramıyordu. Çıkacağı "Yeryüzünü hayır meydanı kılma seferinde" bu inanışın ve bilişin gerekli olduğunu görüyor, bu da gönül ve beden yükünü çekilmez derecede artırıyor... "Ya Rabbi. Haddimi bilmeyi, verdiğin nimetlere şükredebilmeyi, sana giden yolda yol kesici olmamayı, Yeryüzünü hayır meydanı kılmayı nasip eyle" diye geceleri herkes uyuduğunda gözyaşları içinde dua ediyordu.

* * *

"Ey Türk milleti! Beni han olarak kabul ettiniz ve yolumu yolunuz, kaderimi kaderiniz bildiniz.

İşte şimdi, yaşımın kırkı bulduğu bir zamanda yol göründü. Yıllarca sürecek bir sefere çıkmak üzereyiz. Dönülmez yolun başındayız. Vakit, verilen sözlerin tutulma, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmak için yola çıkma vaktidir.

Gelmemeyi tercih etmekte serbestsiniz."

Son sözler, büyük kalabalığı dile getirilmez bir şiddetteki depreme uğramış bir derya gibi dalgalandırdı. "Ölünceye kadar seninleyiz", "Yolun yolumuzdur, sözün sözümüzdür", "Sen nerede biz oradayız" sesleri geldi.

Oğuz Han, çok kuvvetli rüzgârda dalgalanan orman gibi hareketlenen kalabalığa baktı. Gönendi (mutlu oldu), göğsü genişledi, bir işaretiyle hepsinin ölüme gideceklerini hissetti ama söylenmesi gerekenleri söylemeliydi. Çok uzun, çok çileli bir yola çıkıyorlardı. O söyledi, tellallar kalabalığa ulaştırdı.

"Evet, tekrar söylüyorum, gelmemeyi tercih etmekte serbestsiniz. Çünkü bu seferden nicelerimiz dönmeyecektir. Ölenler öldüğü yerde gömülecektir, orasının hayır meydanı, yurdumuz olduğunun, toprağı Hak adına sahiplendiğimizin işareti olacaklardır.

Yolda doğanlarımız olacak. Onlar da sefer çocukları, Yeryüzünü hayır meydanı kılmanın canlı misali olacaklardır.

Evet, gidişi şehitliğe, ölüme, dönüşü çok uzun yıllar sonra zafere olacak bir sefere çıkıyoruz. Bu seferde, en ufak bir gaflete, gevşekliğe göz yumulmayacaktır. Cezalar çok ağırlaşacak, barış zamanında cezası bir günlük çadır hapsi olan suçun cezası ölüm olacaktır. Düşman karşısında en ufak bir gaflet çok büyük zarara, nice canlara sebep olur. Bu sebepten, 'Hakanım bu seferden beni affet' diyenlere darılmayacağım, şimdi kardeşim bildiğim gibi bundan sonra da kardeşim bileceğim."

Oğuz Han'ın sözleri onlarca tellal tarafından on binlere ulaştırıldı. Kalabalıktan ilk önce birkaç yerden "Ölünceye kadar seninleyiz" sözleri geldi. Sonra aynı sözü on binler bir ağızdan tekrar etti.

"Ölünceye kadar seninleyiz."

Her hücresi Oğuz Han için anlatılanlarla dolmuş Oğuz Türkleri galeyana gelmiş, üstlerini başlarını yırtarak durmadan "Ölünceye kadar seninleyiz" diye bağırıyorlardı...

Oğuz Han, üstündeki nice yükün üzerine kendisine böylesine bağlanan ve güvenen insanların yükünün de bindiğini, bu yükle dizlerinin titrediğini hissetti. Sağ elini kaldırdı, bir anda sesler kesildi. Konuşmasına devam etti.

"Az sonra yola çıkacağız. Bu yolculuğumuz Kıyamet'e kadar gelecek olan insanlığı etkileyecektir. Bu bakımdan bu söylediklerimi, yıllarca sürecek yolculuğumuzun taviz kabul etmez kanunu bilin. Şimdi söylediklerim ve yolculukta uyulması mutlaka gerekli olup da burada söylemediklerim ayrıca yazılı olarak bütün birliklere dağıtılacaktır. Herkes bunları ezberleyecektir. Kurallara uymamanın cezası, her kuraldan sonra belirtilmiştir. Uymayanlar mutlaka cezalandırılacaktır, isterse evladım, en yakın kumandanım olsun.

Sefer halinde, gereksiz yere tek bir ot koparılmayacak, tek bir

canlı öldürülmeyecek, bir kelebek, bir böcek bile olsa... Yüce Rabbimizin yarattığı düzene müdahale edilmeyecek, bu düzen bozulmayacaktır.

Yüce Mevla'nın emir ve yasaklarına, töremize aykırı hiçbir iş yapılmayacaktır. Yapılanlar cezasız kalmayacaktır. Rabbine, töresine isyan edenlerle, üzerinde kul hakkı, hatta herhangi bir canlının, hatta cansızın hakkı bulunanlarla Yeryüzü hayır meydanı kılınmaz, zaferlere yürünmez. Bilerek cansızın dedim, hepimizin kâinattaki bütün varlıklara karşı mesuliyetimiz vardır. Her şey, canlı-cansız, görünür görünmez her şey, Yüce Yaratanımızın yarattığı yer, zaman ve şekilde, nizamda güzeldir. Onun nizamı ancak o izin verdiği ölçüde değiştirilebilir.

Herkes birbiriyle helalleşsin. Sefer esnasında söylediklerime aykırı iş işleyenler gereğini kendileri yapacaklar, durumlarını kumandanlarına bildirecekler. Eğer bunu yapamazsak yolumuz gidilmez, halimiz her iki cihanda perişan olur. Ben bunu yapamam diyenler bizimle gelmesinler.

Bu bir sefer halidir, gafletin nice canlara sebep olacağı bir yolculuktur. Bu bakımdan da gelmek istemeyenlere kırılmayacağım diyorum. Şartları kabul edip birlikte yolculuğa çıkanlar, birbirlerini kardeşten, eşten, evlattan daha yakın kabul edecektir. 'Önce sen sonra ben, benimki de senin.' anlayışı vazgeçilmez düsturumuz olacaktır. Tembelliğe, gevşekliğe, düşman karşısında geri çekilmeye asla göz yumulmayacaktır. En önde birliklerin kumandanları olacaktır. İhtiyaç duyulduğunda bacılarımız da savaşmaya hazır olacaktır. Çocuklarımız seferde doğacak, seferde büyüyecektir.

Yolumuz açık, kolay aşılır, menzile ulaştırır, Yüce Mevlamızın rızasına, bizi ve sefer ettiklerimizi sonsuz güzelliklere kavuşturur olsun. Ben sizlere hakkımı helal ettim. Sizler de bana helal ederseniz, seferimiz kolay, gidişimiz zafere olur."

Meydan, ağlama sesleri içinde "Helal olsun" feryatlarıyla inledi. Oğuz Han, bir sözüyle ölüme evet diyen, ata ocağını terk ederek bütün Yeryüzünü evleri bilmeye yürüyen on binlere baktı, titredi, kulluk yükünün üstüne nice yüz binlerin yükünün bindiğini fark

etti. Gönlünden gözüne bir yükselişi hissetti, daha fazla konuşamayacaktı.

"Hayırlı seferler, yolunuz açık olsun, haydi Bismillah" diyerek hareket işaretini verdi.

Elinin kalkmasıyla hemen önündeki al bayrak dalgalanmaya başladı, onu yüzlercesi takip etti. Yüzlerce al bayrağı da on binlerce Oğuz eri, erlerinin hemen yanında yürüyen hanımlar, çocuklar...

Oğuz Han'ın önünden geçtiler, "Emrine tabi olduk, öl dediğin yerde öleceğiz" manasında boyunlarını ona doğru bükerek...

Oğuz Han'ın gözü al bayraklara, bozkurt başlı sancaklara takılıp kaldı, onlarla batıya doğru, batmaya yaklaştıkça al renge bürünen güneşe doğru yürüdü gitti. Bayrağa rengini veren al rengi düşündü. Bayrağa al rengini niçin layık görmüşler, kanı niçin al renkle ifade etmişlerdi?

Türkmen boyları kendini bildi bileli al renkli börkler giymekteydi. Börklerin bütününde al ya da bir diğer deyişle kızıl renk görülürdü. Bütün börklerde, tepe yani göğe bakan kısmı, kutlu renk saydıkları al renkteydi.

Al renge saygı duyulduğu içindir ki, Türkler, "kırmızı bayrak" değil "al bayrak," "kırmızı kan" değil "al kan" demişlerdi. Yermek, aşağılamak anlamında "karalamak" derken, yüceltmek, övmek karşılığı olarak da, "allamak" sözünü kullanmışlar. Al rengi hürmet edilen bir renk kabul etmişlerdi.

Al, Türk anlayışında, göğün zirvesini ve ateşi ifade ederdi. "Al", Türk lehçelerinde "yüksek", "yüce" ve "kudret" anlamlarına da gelirdi. Altay Dağı'nın adı aynı maksatla söylenmiş olup, Al; yüce-yüksek, tay; tağ/dağ demek olup Al-tay; yüce-ulu dağ, yüksek dağ anlamına gelmekteydi.

Türk devlet geleneğinde, al renk, hükümranlık, hâkimiyet rengiydi. Hükümdarlığı gösteren her şey (bayrak, sancak, otağ...) al renkteydi.

"Oğul! Vekilim sensin. Kardeşin Ay Han da yardımcın olacak. İkiniz, bir vücuttaki iki kol gibi, birlikte hareket edecek... Ülkemizin dirliği için çalışacak, ana yurt pınarını kurutmayacak, daha da gür akmasını sağlayacaksınız.

Bu pınardan akan su, bizi takip etmeli, arkamız sıra gelmeli. Bu pınarın zayıflaması, seferde hayat damarlarımızdan mahrum kalmamızdır, kurumamızdır... Bu da Yeryüzünü ermeydanı kılma savaşımızda yok olmamız demektir."

Gün Han, "Emriniz başım üzere... Güvenciniz, bu zor işte en büyük gücümüzdür" diyerek Oğuz Han karşısında boyun büktü, el bağladı.

Oğuz Han, baktı, gönlü taşarak... Yirmi üç yaşını dolduran en büyük oğlu Gün Han'a ve yaş sırasında dizilmiş, sefer için pusatlanmış diğer beş oğluna... En küçükleri Deniz Han, henüz on yaşındaydı. Altısını bir arada görmekle gönlü genişledi, birin altı oluşunu görmüştü. Altının yirmi dört oluşunu görebilecek miydi acaba?

İlk hanımı Gökçe Kız'dan olan evlatlarından torunlar birbiri ardına gelmeye başlamıştı. Gün Han'ın, birbiri ardına üç oğlu olmuştu. İlkine nimeti bol, devletli manasına Bayat, ikincisine nereye varsa başarı gösterir anlamında Alka Evli, üçüncüsüne de Kara Evli demişlerdi. Bu da Kara Çadırlı demekti. Şimdi dördüncü oğlunun bekleyişindeydi Gün Han. En küçüğü iki yaşını doldurmuştu, ama hanımı hâlâ tekrar hamile kalmamıştı. Gün Han bunun üzüntüsündeydi. Oğuz Han, elini öpen Gün Han'ın kulağına eğilmiş, "Üzme kendini oğlum. İnşaallah, dördüncü oğlunun doğum haberini seferde alırım" diye dua etmişti.

Ay Han'ın iki oğlu, Yıldız Han'ın bir oğlu olmuştu. Sırçiçek'ten doğan ilk oğlu Gök Han, henüz yeni evlenmişti.

Sırçiçek aklına düşünce gözleri elinde olmadan sağa kaydı,

oradaydı. Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han'ın anası, can yoldaşı, sırdaşı, yerin kızı...

"Kal, yokluğumda ülkemin gücü, düzeni, nefesi olursun" demişti, ama o ilk olarak isteğine karşı çıkmış, "Begim, isteğin, başım gözüm üzere. İlla kal dersen kalırım. Ama yerim senin yanındır. Han hanımına yakışan eşinin yanında olmaktır. Ne olur, beni burada boynu bükük, öksüz koma" cevabını vermişti.

Bütün Oğuz hanlığına, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmaya talip olmasına rağmen bu isteğe hayır diyememiş... Bu boyun büküşe de gizli gizli sevinmişti... Gidişleri, ne kadar süreceği belli olmayan, nice bin ölüme, derde yüklü bir seferdi. Bu yolculukta en büyük desteğinin eşi Sırçiçek olacağını anlamıştı.

Gün Han ve Ay Han'a döndü.

"Haydi, siz artık dönün, beklemeyin. Pınarın kaynağı başkentimizi daha fazla başsız bırakmayın. İnsan için baş neyse, bir ülke için başkent, başkent için ise han odur."

Helallik isteyerek han babalarının elini öptüler, gözlerine hücum eden gözyaşlarını göstermemek için hemen atlarına bindiler, Ala Dağın eteğindeki başkente doğru atlarını sürdüler.

Dörtnala uzaklaşan iki oğlunun arkasından bakakaldı. Acaba onları bir daha görebilecek miydi? Yüreciği sızladı. O bir babaydı, ufukta kaybolmak üzere olanlar ise artık dönülmezlere gitmiş Gökçe Kız'ın evlatları, yadigârlarıydı.

İlerlemişlerdi kimi atlı kimi yaya... Bir ilkyaz gününün sabahında... Çiçeklerin meyveye döndüğü, küçücük elmaların hafifçe kızıla çaldığı, suların şırıldadığı, ağaçların yeşil şükür elbiselerini giydiği bir zamanda... Dirilişin müjdelendiği bir günde...

Bu; bir diyardan diğerine, bir şehirden ötekine gitmekten çok öteydi. Üzerinden geçilen toprağı vatan kılmaya idi. Geçtikleri yerlerde silinmez hatıralar bırakıyorlardı. Gönül nuru, alın teri, sevindirilen gönüller, alınan dualar ve toprağa emanet edilen gazi bedenler...

Gün Han ve Ay Han'ın onlardan ayrılışlarından sonra bu kırkıncı gündü sefer yolunda. Gele gele Buz Dağı eteklerine gelmişlerdi. Akşamın olgunlaşma, gündüzün uğurlanma vaktiydi. Güneş allar giyinmiş, kızıl bir elma şekline bürünmüş... Yazın ortasında hâlâ karlı Buz Dağı'nın zirvesinden ötelere kavuşmak üzereydi.

Buz Dağı kırmızılara bürünmüş yanıyordu, sevdiğine kavuşma sevincinde al al olmuş Güneşin ışıklarıyla. Anlatılmaz, seyrine doyum olmaz bir manzaraydı.

On binler durmuş, ayaklar yürümez olmuştu... Oğuz Hanından Uluğ Türk'e, binbaşısından erine, annesinden bebeğine, Yeryüzüne inmiş Cennet köşesine bakar gibi bakıyorlardı.

Önde Oğuz Han ve kumandanları ile seçme askerler... Hemen arkalarında savaşçı atlı ve piyadeler, onların gerisinde de kadınlar-çocuklar, ordunun yiyecek, barınma gereçlerini taşıyan develer ve bunları koruyan muhafızlar... Yürüyen bir ülkeydiler, her şeyiyle...

İşte bu ülke şimdi sabit olmuştu Buz Dağı önlerinde, yönü batan güneşte, gözlerse kızıl alevler içinde yanan dağdaydı.

Batıya, güneşin Kızılelma'ya döndüğü diyarlara yürümeğe devam ediyordu Oğuz Han ve ordusu...

Herkes gibi o da hemen önlerinde kızıl bir elmaya dönmüş güneşin ışıklarıyla yanan Buz Dağına ve dağın üzerinde bir Kızılelma gibi batan güneşe baktı. Uluğ Türk, "Kızılelma, Oğuz Türkünün ulaşmak istediği hedefini gösterir. Güneş batarken kızıl bir elmaya döndüğü için, varılmak istenen hedef Kızılelma'yla ifade edilir. Kızılelma, aynı zamanda şehitliğe, Allahü teâlâ'nın rızasına, kavuşulmak için her türlü gayret gösterilen ebedi güzelliklere, Cennet'e işaret eder" demişti.

Hemen yanında kendisi gibi Kızılelma'ya dönmüş güneşe bakan Uluğ Türk'e baktı. Ne zamandır gönlünü tırmalayan suali sormadan edemedi.

"Bilge Kişi. Kırk yaşında başladım, Zülkarneyn aleyhisselamın izinde, Yeryüzünü hayır meydanı yapmak için çıktığımız bu sefere...

Beni sefere yönlendirmek için kırk yaşıma gelmemi mi beklediniz?”

Uluğ Türk mahcup bir şekilde gülümsedi.

“Begim! Yüce Rabbimizin işlerinde... İnsan iradesi karışmadan her yarattığında nice bin hikmet vardır, biz bilelim veya bilmeyelim. İnsan iradesinin ve bu iradeye bağlı yapılan işlerin karıştığı hadiselerde... Yaratan ve dileyen yine yüce Mevlâ’mızdır. Yaratılan; kişinin vahye uyduğu ölçüde hayra, nefsine uyduğu ölçüde de şerre, kötüye dönük olur, bereketi, güzelliği götürür, fesadı, kötülüğü, kargaşayı, çirkini getirir.

Sualinizin cevabına gelince... Evet, kırkı bulmağa, kırka ulaşmağa çalıştık, vahyin ışığında hayra kavuşabilmek için... Bildiğimizce, bize öğretildiğince sebeplere sarılma gayretindeydik.

Niçin kırk?

Kırk sayısı, dinimizde mübarek kabul edilir. ‘Çok yapılmalı denilen işler en az kırk defa yapılmalıdır. Bir dua çok okumak istenirse, en az kırk kere okumalıdır.

Kırk gün helal yiyenin kalbini Allahü teâlâ nur ile doldurur. Kalbine, nehirler gibi hikmet akıtır. Dünya sevgisini, kalbinden giderir’ buyrulmuştur.

Peygamberlere (selam onlara olsun) peygamberlik vazifesi genelde kırk yaşında verilmiştir. Kırk yaş, kemal yaşıdır. Maddi-manevi işlerin en iyi şekilde yapılacağı yaştır.

Kâinatın yaratılmasına sebep olan ve Allahü teâlâ’nın ‘habibim’ buyurduğu son peygamber Hazreti Muhammed’e peygamberliğin kırk yaşında geleceği bildirilmiştir. Mûsâ Peygamber Tur Dağı’nda kırk gün kalmıştır.

Yeryüzünde her zaman Allahü teâlâ’nın sevgili kullarından ebdal denilen kırk kişi bulunur. Her biri Hazreti İbrahim Peygamber gibi bereketlidir, Yaratan’ın nimetlerinin gelmesine sebep olurlar. Bunların bereketi ile yağmur yağar. Bunların bereketi ile düşmana galip gelinir ve belâdan kurtulunur.

Biri ölünce, Allahü teâlâ, onun yerine başkasını getirir. Onlar, üzerlerindeki nimetlerin karşılığı, bedeli olarak bütün dünya isteklerinden, canlarından vazgeçmişler, işte bu sebepten onlara, bedelin en güzelini vermiş manasında 'ebdal' denmiştir. Ebdallar birlikte söylenildiğinde büdela denir."

Oğuz Han, Uluğ Türk'ün kırkla ilgili söyledikleriyle kırklara karışmış, kırkın bereketine kavuşmuş gibi sevindi.(86)

- Acaba... Kırklardan şu anda var mı?

Uluğ Türk'ün yüzü dolunay gibi ışıdı.

- Var tabii... Kıyamet'e kadar da var olacak. Belki de onlardan biri de siz...

Uluğ Türk sözünü bitirmeden otağ önünde bir karışıklık oldu. "Belki de siz" sözüyle tepeden tırnağa titreyen Oğuz Han, açarken solmuş çiçeklerin kırılmışlığında bağırdı.

- Ne oluyor orada?

Kapı Çavuşu telaşla içeri girdi.

- Hakanım, dışarıda iki kişi var, mutlaka sizi görmek isterler.

Oğuz Han'ın hanlığı depreşti.

- Bre bu ne cüret? Unuttunuz mu? "Bilge kişiyle birlikteyken hiçbir şekilde rahatsız etmeyin" diye ferman eylemiştim.

Çavuş, çaresizlik içinde "Hakanım, unutmadık, söz dinletemedik..." diye anlatmağa çalışırken otağın kapısı açıldı. Açılmasıyla birlikte iki kişi kendilerini Oğuz Han'ın ayakları dibine attı. Hemen arkalarından da üç muhafız ellerinde kılıç büyük bir telaş içinde girdiler.

Oğuz Han, kılıcını çekti. Bunu gören muhafızlar sarardı, titredi. Kendilerini yere atan iki kişiden küçük yapılı olanı; "Hakanım, vur kılıcını! Cezam, ancak sizin kılıcınızla gelen ölüm olabilir... Bu benim için en büyük şereftir, o zaman rahatça ölebilirim" şeklinde feryat etti.

Duyduğu sözlerle şaşıran Oğuz Han, bir elindeki kılıca, bir de yerde yatan iki kişiye baktı, gözlerini titreyen muhafızlara çevirdi.

Bilge kişinin gülümseyen bakışlarını gördü, bütün kızgınlığı gitti, utandı.

- Ne uygun görürsünüz ey Bilge kişi!

Uluğ Türk, kelebek kanadı çırpınmasında gözlerini yumdu.

- Dinleyelim, anlayalım, Begimize yakışanı yapalım."

Hakan, muhafızlara; "Siz çıkın" dedi. "Emredersiniz" diyen muhafızlar hemen ayrıldı. Yüzüstü yerde duran iki kişiye döndü.

- Kalkın. Anlatın, nedir derdiniz.

Telaşla kalktılar, birbirlerine baktılar. Ufak tefek olanı boyun büktü, konuştu.

- Hakanım. Ben ölümü hak ettim. Kılıcınla vur kellemi de huzur içinde öleyim. Öleyim de zaferlerinize mâni olmayayım."

- Bre kimsin sen? Niçin kılıcımla ölmek istersin?

Cevap, nisan yağmuru başlayışında geldi, önce tek tek.

- Ordunuzun askerlerinden biri olmağı en büyük şeref bilen Yağmur'dum. Ama artık değilim."

Oğuz Han, şaşırdı.

- Niçin değilsin? Kumandanın birliğinden mi attı?

Yağmaz hale gelen Yağmur, boynunu iyice büktü.

- Kumandanım atmadı ama ben sizin ordunuza layık olmaktan çıktım. Siz sefere çıkarken, "Rabbine, töresine isyan edenlerle, üzerinde kul hakkı, hatta herhangi bir canlının hakkı bulunanlarla Yeryüzü hayır meydanı kılınmaz, zaferlere yürünmez" demiştiniz.

Oğuz Han kızdı.

- Bre adam, sözü niçin uzatırsın? Söyle ne yaptın da, neler oldu da çareyi bende, kılıcımla ölmede buldun?

Yağmur'un dili damağına yapıştı, söğüt yaprağı gibi titredi.

- Hakanım, bir ırmak kenarında temizlenmekteydim. Kıyıya vurmuş ve henüz olgunlaşmamış bir elma gördüm. İşte bu elma...

Yağmur, hafif kızıla çalan henüz büyümesini tamamlamamış bir

elmayı kuşağı arasından çıkarıp uzattı, Oğuz Han, elmayı aldı, almasıyla birlikte elmadan içine bir sıcaklığın yayıldığını hissetti, ürperdi. Elmaya baktı üzerinde diş izini gördü, elmanın sıcaklığıyla karışan aklı, diş izleriyle genişledi, gülümsedi.

- Eee... Sonra..."

- Uzandım, sudan çıkardım ve dişledim. Hamdı... Isırmamla beraber, bir ısırımlık parçayı daha koparmadan sizin, 'Üzerinde kul hakkı, hatta herhangi bir canlının hakkı bulunanlarla Yeryüzü hayır meydanı kılınmaz, zaferlere yürünmez' sözünüzü hatırladım.

Hatırlamamla birlikte kaynar kazanlara düşmüş gibi oldum. Bu elmanın bir sahibinin olabileceği aklıma geldi. Elmayı dişlemiş, suyu mideme ulaşmıştı. Eğer sahibi varsa üzerime kul hakkı geçmişti. Kul hakkıyla orduda bulunmam zaferlere mâni olmam demekti. Hemen ırmak yukarı koştum ama elma ağaçlarını bulamadım. Üzerimde kul hakkı bulunması düşüncesi aklımı başımdan almıştı. Durumu binbaşıma anlattım, beni tümen hâkimine gönderdi. Derdimi hâkime anlattım, güldü, ırmakla gelen elmaların yenebileceğini, buna izin olduğunu söyledi. Benim gönlüm rahat etmemişti. 'Ya birinden helallik almalı ya da cezam neyse çekmeliyim' dedim. Hâkim güldü, 'Burası yeni fethedilmiş bir topraktır. Taksimi yapılmamıştır. Bu sebepten hepsi Oğuz Han'ın sayılır. İlla helallik almak istiyorsan hakanımızdan almalısın' diye konuştu. Ben de size koştum. Ve nice engellerden sonra ulaştım. Hakanım! Ya bana hakkınızı helal edin ya da kılıcınızla hayatıma son verin. Zafere mâni olmak benim için en büyük yüz karasıdır, böyle bir utançla yaşayamam."

Gönlü genişledi... Yıllarca sürecek seferi bitmiş de bütün dünyayı yurt, hayır meydanı kılmış, az önce Bilge Kağan'ın anlattığı Kızılelma'ya kavuşmuş gibi sevindi Oğuz Han, Yağmur'un sözleri, boyun bükmesi, teslimiyeti karşısında... Bir elmayı dişlemesi sebebiyle kılıca razı gelen, kul hakkından bu kadar çok korkan, en önemlisi de zafere mâni olmamak için ölümü gözü alan asker... Bir Hükümdar için bundan büyük zafer, hazine olur muydu?

Boyun bükmüş, büyük bir teslimiyet içinde kılıcın inmesini,

inen kılıcın kendisini gönül huzuruna kavuşturmasını bekleyen Yağmur'a "Hele bekle, Bilge Kişiyle konuşmak lazım. Hâkim 'Her ne kadar fethedilmiş ve taksimi yapılmamış toprağın sahibi Oğuz Han'dır demişse de bundan emin değilim. Bu çok önemli bir mesele... Yetkim dâhilinde olmayan bir şeyi helal etmekten Yüce Mevlam muhafaza etsin. Bu dişlenmiş elma meselesini enine boyuna konuşmamız lazım" dedi. Uluğ Türk'e dönerek "Öyle değil mi Bilge Kişi?" diye sordu. Oğuz Han gibi yaşadıklarıyla rüyada gibi olan Bilge Kişi, "Haklısın Begim. Bu meseleyi, ordumuzun zaferleri kazanıp kazanmama, Yeryüzünü hayır meydanı kılıp kılmama, Kızılelma'ya ulaşıp ulaşmama meselesi olarak görürüm. İyice araştıralım, ondan sonra karar verelim" cevabını verdi.

Bilge Kişi'nin sözleriyle başkasının hakkı bulunan binlerce elmayı dişlemiş gibi boynunu büken Yağmur'a "Mademki geldin bekleyeceksin" diyen Oğuz Han, Yağmur'un yanında bebek gibi kaldığı iri yarı askere döndü.

- Hele sen de anlat, kimsin, senin derdin nedir?

Boynunu bükmüş halde Yağmur'un yanında hareketsiz duruyordu. Koca bir dağın sabah uykusundan uyanışında salındı.

- Hakanım! Acı kuvvetimle dağ gibi taşları yerinden oynatırım. Bu yüzden bana Dağdeviren derler. Keşke demeselermiş. Öyle bir şey devirdim ki...

Oğuz Han, merak etti.

- Ne devirdin ki, seni bu kadar üzdü?

Dağdeviren, ağlamamak için kendini zor tutuyordu.

- Yüce Yaratan'ımızın sonsuz güzellikteki nizamını devirdim, bir kelebeği öldürdüm.

Oğuz Han, şaşırdı, en ağır cinayeti işlemiş gibi boyun büken Dağdeviren'e baktı.

- Bre Dağdeviren! Bir kelebeği öldürmekle, yüce Yaratan'ımızın nizamını devirmek arasında ilgiyi nasıl kurdun?

- Sizin emrinizden, Bilge Kişi'nin sözünden...

Oğuz Han'ın hayreti fazlalaştı.

- Benim emrimden mi? Nasıl, yani?

- Evet, Hakanım... Siz, sefere çıkmazdan önce yaptığınız konuşmanızda:

"Sefer halinde, gereksiz yere tek bir ot koparılmayacak, tek bir canlı öldürülmeyecek, bir kelebek, bir böcek bile olsa... Rabbimizin yarattığı hiçbir şey gereksiz değildir. O, her şeyi yerli yerinde yaratmıştır, her şey onun yarattığı şekilde güzeldir. Yüce Rabbimizin yarattığı düzene müdahale edilmeyecek, bu düzen bozulmayacak" demiştiniz.

Bilge kişi de bir sohbetinde "Kelebek deyip geçmeyin, hiçbir şey gereksiz değil. Bir kelebeğin kanat çırpması deryada dalgaya sebep olur, o dalga ölmek üzere olan bir kişiyi kıyıya atar, hayata döndürür" diye anlatmış, bizi ikaz etmişti...

Dağdeviren, Oğuz somunu büyüklüğündeki ellerini kaldırdı, "İşte bu kocaman ellerimle ben bir kelebeği öldürdüm, onun kanat çırpmasına son verdim. Bu son verişim belki de zaferlerimizin önünü kesti. İşte bunun için cezamı kılıcınızla verin ya da affettiğinizi söyleyin" dedi.

Yağmur'un söyledikleriyle çırpınmaya başlayan aklı, Dağdeviren'den duyduklarıyla yavru kuşa dönmüştü. "Bunları ne yapalım" bakışlarında Uluğ Türk'e döndü, onun gözlerini hafifçe kapattığını gördü.

Yağmur ve Dağdeviren'e sertçe; "Anlattıklarınız çok önemli. Siz ikiniz dışarıda bekleyin. Bilge Kişiyle durum değerlendirmesi yapayım. Ondan sonra hakkınızda kararı bildireceğim" dedi.

Yağmur ile Dağdeviren, başları önde, eğilerek geri geri otağdan çıktılar. Gözleri Kızılelma şeklinde batmak üzere olan güneşte, gönülleri otağın içindeydi. Acaba haklarında ne karar verilecekti? Her türlü karara razıydılar, yeter ki hataları sebebiyle zarar gelmesindi Yeryüzünü hayır meydanı kılmak üzere yürüyen orduya...

Onlara asırlar gibi gelen bir zaman sonra nöbetçinin "Oğuz Han" bağırışıyla kendilerine geldiler. Oğuz Han ve Bilge Kişi otağdan çıkıyorlardı. Toparlandılar. Oğuz Han, otağın önündeki yüksekçe

bir kayaya oturdu. İşaret etti, Yağmur ve Dağdeviren'i önüne getirdiler. Boyunlarını büktüler beklediler. Oğuz Han, elini bir kılıç gibi kaldırdı, onlara doğru salladı ve konuştu.

"Suçunuz çok büyük."

Hükmü bekleyenlere baktı, her ikisi de "Evet, biz söylemiştik suçumuz çok büyük" manasında kafa sallıyorlardı, hatta suçlarının büyüklüğünün Oğuz Han tarafından söylenilmesinden memnun olmuş gibiydiler. Eğer "Suçunuz yok" denilseydi, bütün ömürleri boyunca suçluluk duygusu içinde yaşayacaklarına inanıyorlardı. İki kafadarın haline bakıp şaşkınlığı artan Han devam etti.

"Suçunuzu itiraf etmeniz affınıza sebep olabilirdi. Size verilen cezanın ordudaki herkese ibret olmasını isterim. İbret olsun ki bir daha böyle bir suç işlenmesin. İşlenmesin ki ordumuzun zaferlerine set çekilmesin. Her ikinizin de cezası idam, kılıçla boynunuzun kesilecek. Var mı bir diyeceğiniz?"

İdam sözünden sonra, her ikisinin de yüzüne baktı. Aklı başından gidiyordu, yüzlerde korku yerine sevinç ifadesi, neşe vardı. Han, hemen yanındaki Uluğ Türk'e baktı, gülümsüyordu... Gördüklerinin ve işittiklerinin şaşkınlığı içindeyken; "Hakanım, Allah sizden razı olsun, bizi çok büyük bir yüz karasından, günahtan kurtardınız" diyerek ayaklarına doğru atlayan iki askeri son anda fark etti. Ayaklarına kapanmasına fırsat vermeden; "Kaldırın şunları yerden" diye bağırdı.

Nöbetçi Kapı Çavuşları davrandılar, her ikisini de yerden kaldırdılar, başlarını göğüslerine doğru eğerek Oğuz Han'ın karşısında tuttular.

Oğuz Han, kapı çavuşlarına emretti.

"Yüzbaşıdan Tarkan'a, tümen beylerine bütün sorumlular bir su içimi zamanda otağ önünde toplansın. Bütün sefere katılanlara ibret olması, benzeri olayların bir daha yaşanmaması için idam, onların huzurunda yapılacak. İdam için hazırlıklar yapılsın."

Uluğ Türk'e döndü, "Bilge Kişi, buyurun biz de içeri geçelim,

durumu bir daha değerlendirelim" sözüyle otağa doğru yürüdü. Yağmur ile Dağdeviren bu yürüyüşün cezalarını çabuklaştırması duasındaydılar.

Kısım 16

Bütün beyler, kumandanlar gelmişti. Herkes bekliyordu Oğuz Han'ı, hatta batmak üzere olan güneş bile... Her akşam batmak için acele eden güneş, bu akşam eğleniyor gibiydi. Beklemenin katlanılmaz sıkıntılarında boğulanlara böyle geliyordu. Güneş tam bir Kızılelma şeklini almış, ordunun kıyısına konduğu göl üzerinde batmak üzereydi.

Gözler bir otağın çıkışına, bir de başlarının kılıçla gövdesinden ayrılmasını bekleyen Yağmur ve Dağdeviren'e bakıyordu. Elleri arkadan bağlanmış, etrafları deri örtülerle çevrilmişti, kanlarının toprağa düşmemesi için.

Atalardan böyle görmüşlerdi. Haksız yere idam en büyük zulümdü. Zulümle idam edilen kişinin toprağa düşen bir damla kanı, aslımız olan toprağı can bitirmez hale getirmesi için "yeter" diye bilinirdi.

Ne kadar adil yargılanırsa yargılansın adaletin tam yerine getirilemeyeceği endişesiyle hareket edilir, idam edilenin kanının toprağa düşmemesi için her türlü tedbir alınırdı. İşte şimdi Yağmur ve Dağdeviren, bekliyorlardı... Sol yanlarında ellerinde kılıçlarıyla cellatları, etrafları deri örtülerle çevrilmiş vaziyette Oğuz Han'dan gelecek idam emrini...

Güneşin tam manasıyla kızılelmaya döndüğü bir zamandı... Yağmur ve Dağdeviren'in anlattıkları, verilen karar, bütün ordugâhta duyulmuştu, herkes bunu konuşuyordu. Akıllar iki askerin hareketini de verilen kararı da anlamakta zorlanıyordu. Biri elma dişlediği, diğeri de kelebeği istemeyerek öldürdüğü için böyle bir karar verilebilir miydi? İki asker nasıl idama mahkûm edilirdi? Hangi haklı sebeple? Buna benzer suçları hepsi işlemişlerdi. Her halde hepimize ibret olması için, diyorlardı.

Otağ önünün hareketlenmesiyle konuşmalar kesildi, bekleyenlerin gözleri çıkışa çevrildi. Perde kaldırıldı önde Uluğ Türk, arkada Oğuz Han dışarı çıktılar. Görünmeleriyle birlikte

herkes diz vurup ayağa kalktı. Oğuz Han, her zamanki gibi yine Uluğ Türk'ü önünde yürütmüştü, hocası olması sebebiyle...

Geldiler, kendileri için kurulmuş sedire oturdular. Oğuz Han, yanındaki kapı çavuşuna; "Mahkûmları karşıma getirin" dedi. Elleri arkadan bağlı iki mahkûm hemen huzura getirildi. Oğuz Han sertçe sordu.

- Son olarak bir diyeceğiniz, bir arzunuz var mı?

Yağmur konuştu.

- Hakanım. İdam fermanımızı verdiğiniz için yüce Rabbimiz sizden razı olsun. Eğer idam etmeseydiniz böyle bir utançla yaşamak bana ölümden çok daha ağır gelirdi, her gün, her saat ölürdüm. Geride bir atım ve kılıcımdan başka bir şeyim yoktur. Onları da bir ere hediye edin. Atı savaşta çatlatacak, kılıcı da düşman karşısında parça parça eyleyecek bir ere... Bir an önce idam hükmünü yerine getirin, getirin ki ruhum huzura kavuşsun.

Oğuz Han, Yağmur'un her sözüyle nice zorlu savaşlara girmiş gibi oldu. Dağdeviren'e döndü.

- Sen ne diyeceksin?

Dağdeviren boyun büktü, bir dağın duaya duruşu gibi.

- Hakanım. Yağmur'un sözlerine ilave edecek bir şeyim yoktur. Ben de bir an önce idam edilmemi istiyorum. İdam edin ki varlığım ilahi gazaba sebep olarak ordunuzun zaferlerine mâni olmasın.

Oğuz Han zorlandı, Yağmur ve Dağdeviren'in akılları alan konuşmaları karşısında gözyaşlarına mâni olabilmek, onların boyunlarına sarılmamak için. Konuşmakta zorlanacağını hissetti, konuşmalıydı ve konuştu.

"Bu iki asker, hareketleriyle kendi idamlarını değil, düşmanlarımızın idamlarını kesinleştirdiler."

Başta idamı bekleyen Yağmur ve Dağdeviren olmak üzere dinleyen herkes şaşırdı, Uluğ Türk hariç. Oğuz Han ne demek istiyordu?

"Onlar, idamı değil mükâfatların en güzelini hak ettiler. İkisine de yüzbaşı rütbesini verdim."

Boyunlarına kılıcın inmesini bekleyen Yağmur ve Dağdeviren, kılıçlar yüreklerine saplanmış gibi olmuşlardı.

"Onlar, ufkumuzu açtılar, yıllarca sürecek seferimize isim konulmasına sebep oldular. Seferimizin ismi; 'Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya Doğru' diye bilinecek. Seferimiz, kelebeğin kanadında güneşin batarken kızıl bir elmaya döndüğü diyarlara olacaktır. Bundan sonra Oğuz Türkünün hedefi Kızılelma'yla ifade edilecektir.

İki askerimiz, zaferimizin temel şartını bizlere öğrettiler. Bu; her şeyi en güzel şekilde yaratan Rabbimizin emirlerine, benim ve kumandanlarımın O'nun emirlerine aykırı olmayan emirlerine mutlak itaat edilmesidir... Yüce Yaratan'ın yarattığı nizama ancak onun müsaade ettiği ölçüde müdahalede bulunulmasıdır. Sebepsiz yere bir kelebek dahi öldürülmemeli, bir ot bile koparılmamalı, Oğuz Türkü, kelebeğin kanadında bugünden Kıyamete nice Kızılelmalara yürümelidir.

O Kızılelma ki, Yağmur'un dişlediği ham elmada, o kelebek ki Dağdeviren'in ölümüne sebep olduğu kelebekte en güzel misalini buldu.

Fert olarak da hepimiz kelebeğin kanadında Âhirete yürüyoruz. Bu yürüyüşümüz, ya imtihan meydanı olan Yeryüzünü hayır meydanı kılmaya, ebedi güzelliklere ya da Yeryüzünü şer meydanı kılmaya, ebedi felakete olacaktır. Yüce Mevlam, bu seferimizi O'nun rızasına kavuşmaya vesile kılsın."

* * *

Oğuz Han'ın ordusu yürüdü, kelebeğin kanadında güneşin Kızılelma'ya döndüğü diyarlara doğru... Onlar, yüzler, binler, on binler şeklinde teşkilatlanmış olarak...

Yağmur ile Dağdeviren'in yaşattıkları, erinden tümen komutanına, orduyla birlikte yürüyen kadınlardan üç yaşındaki bebeye herkese rehber olmuştu. Karınca ezilmiyor, kelebeğe

dokunulmuyor, hatta yılanın, vahşi hayvanların hatırı, hakkı gözetiliyor, sebepsiz yere bir ot dahi kopartılmıyor, taş yerinden oynatılmıyordu...

Kalabalık orduya sahip Urum Hanı yapılan savaşta mağlup oldu ve kaçtı, tacını tahtını bırakarak. Urum Han'ın kardeşi olup, Oğuz'a itâat eden ve saklandığı kaleleri teslim eyleyen, itâatle teslim olan beye, Türkçe saklayan, koruyan manâsında "Saklar" (Eslar/Slav) adı verildi.

Zaferden sonra, ordu seferine devam etti, Yeryüzünü ermeydanı kılmak üzere.

İtil Nehri'ni Sulu Bey'in yaptığı kayık ve sallarla geçen ordu, kuzeye karanlıklar ülkesine doğru yola devam etti. Oğuzlar için Kuzey, karanlıklar, bilinmezler diyarıydı. Ab-ı hayatın, insanı ölümsüz kılan suyun kuzeyde bulunduğuna inanılırdı. Güney yönü ak ile kuzey yönü ise kara ile ifade edilir; kuzeydeki denizlere kara deniz, ormanlara kara orman denirdi.

Karanlıklar ülkesine geldiler. Zifiri karanlıktı, gökte yalnızca yıldızlar vardı, beklediler, güneş doğsun diye ama doğmadı.

Askerler içinde "Uluğ Türk, ab-ı hayatı (kişiyi ölümsüz yaptığına inanılan hayat suyu) daha önce bulmuş ve içmiş. Oğuz Han'a da içirmek için bu karanlık diyara gelmişler" söylentisi yayıldı. Kırk yılı aşkın Oğuz Türkleri arasında yaşamasına rağmen, Uluğ Türk'ün simasının hiç değişmemesi, aynı görünüşe sahip olması bu söylentinin yayılmasında büyük rolü vardı.

Bu söylentileri duyan Uluğ Türk, güldü, "Ab-ı hayata, doğru itikadla sahip olunur, hayat suyunun temin ettiği sanılan ölümsüzlük Cennet'tedir, Cennet'e de ancak doğru itikat ile girilir" dedi.

Herkes büyük korku içindeydi. Hayat kaynağı güneş doğmuyor, ışığıyla geceyi gündüze çevirmiyordu. Kadınlar bağrışmaya, çocuklar ağlaşmaya başladılar. Dehşet içinde develerin yönü geldikleri yere çevrildi. Sefere çıkalı beri yaşanmayan bir şey yaşandı. Bozgun işaretleri gözüktü.

Oğuz Han, "Geri dönenlerin vurun kellesini!" emrini verirken Uluğ Türk, "Begim. Böyle bir emir vermeyin. Bu onların iradelerinde degil. İnsan ışığa muhtaçtır, uzun ayrılık akılları baştan alır, kişiyi dehşete düşürür. İşitmiştik... Kuzeye yaklaşıldıkça geceler ve gündüzler uzarmış. Peygamberler (selam onlara olsun) böyle zamanlarda ibadetlerin nasıl yapılacağını ümmetlerine bildirmişler" diyerek bu emre mâni oldu.

Araştırdılar ve öğrendiler ki burada gece haftalarca devam edermiş. Oğuz Han ile Uluğ Türk, otağa kapandılar.

Bir müddet sonra otağ develere yüklendi ve akılları başlardan alan bir şey gerçekleşti. Otağı taşıyan develerin üzerinden sanki bir ay doğdu, yükseldi, yükselmesiyle birlikte ortalığı aydınlığa boğdu. Herkes, büyük bir şaşkınlık içindeydi... Oğuz Han'a her şartta tabi olmayı kabul ederek sefere, Yeryüzünü hayır meydanı kılmak için zafer yoluna çıkanlar, karanlık karşısında dehşete düşenler hayranlığa düşmüşlerdi. "Rabbimizin Oğuz Han'a yardımı" diye feryat ederek gözyaşları içinde ağlıyorlardı. Onun Yeryüzünde hakkın yerleştirilmesi için seçildiğine dair inançları sarsılmaz şekilde kuvvetlenmişti.

Kendisine gökten inmiş bir melek gibi bakan insanları görünce Oğuz Han sıkıldı, utandı... Uluğ Türk'e; "Bilge Kişi! Bu insanlara Altın Yay'ı, onun ne olduğunu anlatsa mıydık? Bu hali ilahi bir hâl gibi görmeleri, Rabbimizin Oğuz Han'a yardımı demeleri beni rahatsız eder, olağanüstü bir kişiymişim gibi bakmaları gönlümü daraltır, kendimden korkar hale getirir" dedi.

Uluğ Türk gülümsedi, "Begim" dedi, "Altın Yay'ı anlamaları mümkün değil. Kafaları çok daha karışır, kargaşa doğar, size olan inançları sarsılır. Hem söyledikleri de yalan değil. Bütün bunlar yüce Rabbimizin yardımı. O dilemese, o yaratmasa bunlar olur muydu? Mesele; bizim işimizin, niyetimizin, O'nun rızasına uygun olup olmamasında. Rızasına uygun olduğundan da zerre şüphemiz yok. Bizi, sizi bu işle görevlendirenler... Hepsi Allah dostu, onun rızasının nerede olduğunu bilen kişilerdi."

Oğuz Han, Uluğ Türk'ün sözlerine karşılık vermedi. Gözleri,

aydan çok daha kuvvetli şekilde ordusunun bulunduğu yeri ışıtan şeydeydi. Uluğ Türk doğru söylemişti, kendisinin ne olduğunu anlayamadığı şeyi başkalarına nasıl anlatacaktı...

Yürüdüler, gücünü Altın Yay'dan alan esrarengiz şeyin ışığında... Gece ne zaman, gündüz ne zaman bilmeden çok uzun müddet... Büyük bir şaşkınlık içinde, kendilerinden geçmiş halde... Yorulduklarında gecedir deyip dinlendiler, sonrasını gündüze niyetlenip yürüdüler.

Ne kadar zaman geçti bilmiyorlardı ama sonunda güneşi gördüler.

Güneşi görmeleriyle birlikte başka şey de gördüler. Erkekleri köpek yüzüne benzer yüze sahip bir kavme rastladılar. Ve bu kavmin ordusunu karşılarında buldular. Anlatılmaz şekilde kalabalıktı, Oğuz Han'ın ordusundan onlarca daha kalabalığa benziyordu.

Oğuz Han, hayatında ilk defa endişeyi tattı. Yeryüzünü ermeydanı kılma seferi burada son mu bulacaktı?

- Merak etmeyin Begim, üstesinden geliriz.

Konuşan, her derdine çare olan, ebedi güzellikler yolunu açan Uluğ Türk'tü. Yine bir derdine çare olma gayretindeydi.

- Nasıl üstesinden geleceğiz ey Bilge Kişi? Görmez misin yer ile gök arasını doldurmuşlar.

- Begim, Altın Yay'ın daha görmediğiniz nice marifetleri var.

Oğuz Han, acı acı güldü.

- Düşmanıma onda olmayan bir silahla saldırmak, zaferi benim geliştirmediğim bir aletle kazanmak... Bana, mertliğe aykırı gelir. 'Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya Yürüyüş' sözümüze ters gözükür.

- Begim, savaş hiledir, bizim savaşımız zulme değil; ebedi güzellikler, Yeryüzünü hayır meydanı kılmak içindir. Okumuz hedefedir, savaşımız hedefimizle aramıza girenlere, ışığa, ebedi güzelliklere ulaşmaya mâni olanlaradır. Altın Yay'ı da ancak

kendimizden kat kat üstün düşman karşısında kullanırız, daha fazla kan akmasına mâni olabilmek, seferimize devam edebilmek için.

Kıl-Barak ve İt-Barak ismi verilen kavmin ordusuyla savaş nizamı alındığında olanlar oldu. Uluğ Türk, Altın Yay'ı çalıştırdı, düşman ordusunun bütün neferleri dondu kaldı. Güneye inip insanlara zarar vermelerine mâni olmak için etrafları setlerle çevrildi.

Oğuz Han, bununla da yetinmedi. Bu kavme karşı anayurdu korumak için, bir tedbir daha aldı. Türkler arasında yiğitlikleri, emanete canları pahasına sahip çıkmalarıyla ünlenen bir boyu görevlendirdi. Bu kavme, verilen göreve layık, uygun manasında Uygun, Uygur kavmi denildi.

Doğusu Çin, kuzeyi karanlıklar ülkesi, güneyi Hint ile çevrili Anayurttan çıkalı epey zaman geçmiş, çiçekler nice defa açmış, kar nice defa bembeyaz örtüleriyle gelmişti. Oğuz Han, al atıyla kardeşten öte hale kavuşmuş, teri terine, nefesi nefesine, sıcaklığı sıcaklığına karışmış, tam manasıyla yoldaş olmuşlardı.

Türkistan'dan Afgan ve Hint üzerine sefere çıkan Oğuz Han, yolda büyük bir acıyla karşı karşıya kaldı.

Canı gibi sevdiği al atı kaçırıldı, hırsız, al at ile birlikte tepeleri daima karlı Tanrı Dağı'nın karları içinde kayboldu.

Oğuz Han'ın çok üzüldüğünü gören bir yiğit "Hakanım, ben hırsızı ve atı getiririm, dualarınız ve izninizle, Yüce Rabbimin yardımıyla..." dedi. Oğuz Han'ın gönlü, çok sevdiği atı için de olsa, bir askerini karlı dağlara göndermeye razı gelmedi. Çok ısrar edince ve Uluğ Türk de, "Begim, kendisini ispat etmesine mâni olmayalım" deyince izin verdi.

İnanılmaz gerçekleşti. Deli Bey denilen cesur, soğuğa dayanıklı bey, dokuz gün içinde karlı dağlar, dayanılmaz soğuklar içinde atı tutup, getirdi hem de hırsızla birlikte. Can yoldaşı bildiği, kardeşten öte sevdiği atına kavuşan Oğuz Han, buna çok sevindi. Deli Bey'i mükâfatlandırmak için Tanrı Dağları bölgesinin karlı yaylaklarını

ona bağışlayıp; “Sen, buradaki beylere baş ol ve senin adın bundan sonra Karluk olsun” dedi.

Günleri aylar, ayları yıllar takip etmiş, zaman durmamış, su gibi akıp gitmişti. Sefere çıkalı tamı tamamına yirmi sene olmuştu, dünyayı ermeydanı kılmak için "Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya Doğru" yapılan sefere... Kırk yaşında çıkmış, yaşı şimdi altmışı bulmuştu.

Yirmi yıldır doğduğu, büyüdüğü topraklardan ayrıydı. Nice ülkeler fethetmiş, nice kavimler tanımıştı. Önünde hiçbir kavim duramamıştı. Ama kader, o hükmünü icra ediyordu. Yirmi dördüncü torunu bir türlü doğmamıştı. En büyük oğlu Gün Han, üçüncü çocukta kalmıştı. Yirmi yıldır dördüncü çocuğu olmamıştı.

Rüyasında gördüğü ve Uluğ Türk'ün söylediği yirmi dördüncü toruna sahip olamamıştı. Yirmi üçte kalmıştı. Yoksa binlerce yıldır yolu gözlenen kişi kendisi değil miydi? Kulağı hep ana yurttan gelecek doğum haberindeydi, ama bir türlü beklediği haber gelmiyordu.

Oğuz Han; Afgan ve Hint ellerini fethetti. Sonra, İran üzerine Horasan'a yürüdü.

Gönlünde bir türlü gelmeyen 24. torunun sızısıyla Oğuz Han, seferden sefere yürüdü, "Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya" kavuşabilmek için... Bir an durmadı, Hak için olmayınca vurmadı, hiç gönül kırmadı.

Dağıstan'daki Tarku ve Derbend bölgelerini fethederek oradan Şirvan, Aran, Mugan ve Gürcistan ülkeleri üzerine gelip buraları da fetheyledi, hayır meydanı kıldı, ilahi güzelliklere, ebedi hakikatlere açtı.

Yaz sıcağında, o güne kadar görmedikleri bir yükseklikte dağın eteğine geldiler. Yazın ortasında zirvesi karlı ve bulutlar içinde kaybolmuş bu dağın zirvesine ulaşmak, bulutlarda kaybolup gökleri fethetmek isteğiyle yandı. Arzusunu Uluğ Türk'e söyledi. Uluğ Türk'ün ışık saçan yüzü gölgelendi.

- Begim. Bu dağın zirvesine ulaşamayız, ulaşsak aşamayız. Donarız, fırtınayla savruluruz. Helak oluruz. Bizleri, seninle gelen yüz binleri, hakansız, gurbet ellerde sahipsiz bırakma ihtimali çok kuvvetli. Buna hakkımız yok.

Destanlara karışmak için kanatlanan, ama acı gerçekle yüz yüze gelince kanatları kırılan Oğuz Han'ın cevabı şöyle oldu:

- Güneş bayrağımızın alemi olsun diyen Oğuz Hanlığımız bu zirveye ulaşmaya yetmiyor ha, Yeryüzünün fethine çıktık ama bir dağın zirvesi karşısında çaresiz kaldık öyle mi?

Uluğ Türk de senelerdir değişmeyen ve hep gülümseyen çehresiyle kırılan kanatları uçar hale getirme çabasıyla konuştu:

- Begim. Mutlak, engel tanımaz, sonsuz güç yalnızca Allahü teâlâ'nındır. Han da olsa çaresizlik kulun ayrılmaz bir parçasıdır. İnşâallah bu diyarların bu dağdan sonra en yüksek dağın zirvesine birlikte çıkarız.

Oğuz Han, tam hangi dağdan bahsedersin derken yüzü acıyla kasıldı. Uluğ Türk telaşlandı.

- Hayır olsun Begim.

Acı içinde cevap vermeye çalıştı.

- Hayır mı şer mi bilemem. Bu dağ yüreğimi ağrıttı. Onu aşamamak yüreğime oturdu.

Dağ ve ağrı sözleri yan yana gelince Uluğ Türk'ün gönlü pırpırlandı, önlerinde bütün ihtişamıyla duran, geçit vermeyen dağa baktı.

- Begim. Sözleriniz, bu dağın gönlüme ilham ettiklerine tercüman oldu. Bu dağın adına Ağrı diyelim mi?

Oğuz Han, şaşırdı, ağrı ile dağ arasında pek irtibat kuramamıştı.

- Ağrı mı? Niçin?

Bizim ayrılmaz bir parçamız olan nefsimiz en büyük düşmanımız, Şeytandan da tehlikeli... Her an bizi kâfir yapmak ister. Bu dağa Ağrı diyelim ki insanlara nefislerini aşmanın, onu yola getirmenin güçlüğünü göstersin. İnsanlar, bu dağı

gördüklerinde nefislerini hatırlasınlar. Kâfir, ahmak nefsim, Ağrı Dağı gibi dikildi önüme, desinler. Nefsi yola getirmenin Ağrı Dağı'nı aşmaktan zor olduğunu bilsinler.

Ağrı Dağı ismi Oğuz Han'ın da çok hoşuna gitti. Dağın ismini ve niçin ona bu ismi verdiklerini bütün ordugâha bildirdiler. İnsanlar, Ağrı Dağına bakıp nefislerini hatırladılar, onun nasıl aşılmaz bir engel, mağlup edilmesi çok zor bir canavar olduğunun ağrısını yüreklerinde hissettiler.

Oğuz Han, Ağrı Dağı yakınlarındaki Alatağ yaylaklarında ordusu ile yayladı, gece dahi karlı zirvesi bütün haşmetiyle gözüken Ağrı Dağına bakarak nice geceler gözünü kırpmadan sabahladı.

Ağrı Dağı civarına gelmezden önce fethedilen diyarlara Azar-Baygan adı konuldu. Oğuz Han, Alatağ yaylasında iken Gürcistan, Irak, Ağrı Dağının batısındaki ve Suriye'deki ülkelere elçiler gönderip, itâat etmelerini bildirdi.

Kış gelince Mugan Çölü'nü geçerek, ordusu ile Kür ile Aras nehirleri arasındaki Aran (Karabağ) kışlağında kışladı. Baharda Gürcüler itaat ettilerse de sonradan caydılar. Oğuz Han, oğullarını, küçük kavmin üzerine gönderdi ve buradan ordusuna erzak tedârik ettirdi.

Aladağ'dan ordusu ile sefere çıkan Oğuz Han, Ağrı Dağından batıya doğru yürüdü, nice Kızılelmalara kavuşmak için. Bu yürüyüşe başlamakla birlikte nice kuşların kanatlandığını, nehirlerin çağıldadığını, büyük denizlere kavuştuğunu hissetti. Bu duygular, Yeryüzünü hayır meydana eylemek üzere sefere çıkışındakinden çok daha kuvvetliydi. Sebebini anlayamadı, Uluğ Türk'e de soramadı.

Günlerce batıya doğru yürüdüler. Bu yorucu yürüyüşlerden sonra onları karşılayan bir dağ oldu. Onun da zirvesi bulutlar içindeydi ve karlıydı. Oğuz Han, bu dağa doğru çekildiğini hissetti. Üç günlük bir yürüyüşten sonra dağın eteklerine ulaştılar. Anlatılmaz güzellikteki bu yerde istirahate çekildiler. İstirahat bilmeyen birinden teklif geldi.

- Begim, ne dersin, zirveye ulaşıp, sonra da aşalım mı?

Oğuz Han, hanlığına yakışmaz gözüken bir tarz da yerinden fırladı.

- Aşalım, ama siz?

Gülümsedi.

- Begim. Aksakalıma bakıp da tereddüt etmeyin, bizi gücü yetmez bir ihtiyar bellemeyin. Allahü teâlâ'nın izniyle nice zirveleri aşarız.

Mahcup oldu.

- Haklısınız Ulu Bilge... Defalarca bizzat şahit oldum, bizim tıkanıp kaldığımız dağları nasıl aştığını... Ama ne yaparsın işte... Aksakalına, görünüşüne takılıp kalırız...

Ve tırmandılar, dağın zirvesine doğru yalnızca ikisi, tıpkı yıllar önce, Sırçiçek'le yollarının kesiştiği, Altın Yay'ın ele geçtiği o esrarlı, zorlu tırmanışta olduğu gibi... Ama arkalarından üç yiğit de onları takip ediyordu. Bunlar, yerin kızı Sırçiçek'in oğulları Dağ Han, Deniz Han ve Gök Han'dı... "Gelsinler, ama bizi arkamızdan takip etsinler, zirveye kadar yanımıza yaklaşmasınlar" demişti. Bu istek, Oğuz Han'a çok garip gelmesine rağmen hayır diyememişti. Yokluğunda yerine bakacak üç oğlunun da kendileriyle gelmesi çok tehlikeli, ordunun başsız kalması demekti. En dirayetli komutanı vekil bırakarak yola çıkmışlardı.

Biraz yiyecekten, kalınca birkaç örtüden başka bir şey de almadılar yanlarına. Tırmandılar günlerce, soğuk, kar demeden... Ve zirveye ulaştılar, bir ikindi vaktinde, güneşin kızılelmaya döndüğü zamanda...(87) Günlerdir babalarını arkadan takip eden evlatlar da sevdiklerine kavuştular. Şöyle bir ufuklara baktıklarında akılları başlarından gidecek gibi oldu, bir kişi hariç, Uluğ Türk... O daha önce gelmiş gibiydi, tebessüm ederek diğerlerinin şaşkınlığına bakıyordu.

Oğuz Han ve üç oğlu, Yeryüzünün ayakları altlarına serildiğini,

gökyüzüne başlarının değdiğini, dağlar gibi devleştiklerini hissettiler.

"Uluğ Türk, deniz gözüküyor, hem kuzeyde, hem de güneyde..." Bağıran Deniz Han'dı.

"Dağlar, nice dağlar görüyorum, aralarından ırmaklar akan." Bu ses ise Dağ Han'a aitti.

"Yıldızları görüyorum." Son ses, Gök Han'ındı.

Ve Uluğ Türk'ün, "Yüce Allahım, sana sonsuz şükürler olsun. Bize bugünleri gösterdin" sözleri, üç kardeşin söylediklerini tamamladı.

Bu sesler üzerine Oğuz Han, merak içinde çevresine ve gökyüzüne baktı, ancak evlatlarının görüyorum dediklerini göremedi. Ben göremedim der gibilerden Uluğ Türk'e baktı.

- Begim. Siz görmeniz gerekenleri gördünüz. Erlerin ve erenlerin gördükleri ayrıdır. Onlar er kişiler, erenlik yolundalar, görmeleri gerekenleri görüyorlar.

Uluğ Türk'ün sözleriyle boynu bükülen Oğuz Han, sormadan edemedi.

- Niçin, şükür sözleri gönlünüzden dilinize oradan da semaya katlandı? Bizim görmeyip de sizin gördükleriniz neler?

Uluğ Türk, Oğuz Han'ın sözleriyle tebessüm etti, çok nadir gülerdi.

- Begim. Gördüklerimiz değil, bize bildirilenler... Görenler ve kendilerine bildirilenler haber verdi. Bildirilenlerin gerçekleştiğini görmekle sevindik, şükrettik tıpkı sizde ve sizinle gördüklerimizde olduğu gibi... Bu bulunduğumuz dağda... Dağ, deniz ve göğü temsil eden oğullarınız... Onların, görmelerini beklediklerimizi görmeleri ve gördüklerinin işaret ettikleri, sevincimize sebeptir.

Oğuz Han, dayanamadı söze karıştı.

- Bre Koca Bilge! Niçin sözü uzatırsın. Neye işarettir, söyle hele...

- Sabır Begim. Hele şöyle yanıma gelin. Gösterdiklerimi görün,

sonra size söyleyeyim neye işaret ettiklerini...

Torbasından iki el büyüklüğünde düz, buz gibi parlak bir alet çıkardı. Hepsi yanına gelince, aletin siyah noktalı yerine sağ şahadet parmağıyla dokundu. Düz yüzeyinde bir şekil belirdi. Biraz dikkat edince, üzerinde bulundukları dağa çok benzediğini fark ettiler. Eliyle tekrar dokundu. Dağ küçüldü ve başka şekiller belirdi, en sonunda üç tarafı maviyle çevrili, yeşilli kahverengili bir görüntü ortaya çıktı.

Buz gibi parlayan alete hayretler içinde bakan baba ve üç oğluna döndü.

- Neye benziyor?

Hiçbirisi cevap veremedi. Bir müddet bekledi. Cevap gelmeyince konuştu.

- Bu gördüğünüz şekil, üzerinde bulunduğumuz üç tarafı denizle çevrili kara parçasını gösteriyor.

Sağ elinin şehadet parmağıyla şeklin tam ortasına işaret etti.

- İşte burası, bizim üzerinde bulunduğumuz dağın olduğu yer.

Oğuz Han ve oğulları, bu kadar küçük şeklin üzerinde dağın gösterilmesine çok hayret ettiler. Uluğ Türk izah etti.

- Bu, bizim kullandığımız haritaların çok daha gelişmişi...

Elini aletin sol tarafına doğru götürdü.

- Bakın burada, iki büyük deniz, bir küçük deniz ve iki boğaz vasıtasıyla birleşiyor. Dikkat ettiyseniz bu kara parçası tıpkı bir beşik gibi...

Oğuz Han latife etti.

- Bre Bilge Koca! Bırak şimdi beşiği falan da evlatlarımın gördüklerinin neye işaret ettiğini söyle. Sabrımız taşar.

Uluğ Türk gülümsedi.

- Begim, beklediğiniz cevap beşikte...

- Beşikte mi anlayamadım?

- Evet, beşikte... Evlatlarının gördükleri, bu beşik gibi kara parçasına, sana söylediğim Son Kale'ye işaret ediyor. Bu kara parçasının, bir zaman sonra soyundan gelenlere tıpkı bir beşik gibi vatan olacağını müjdeliyor. Bu vatan oluşun Kıyamet'e kadar devam edeceğini, burada son Peygamberin dinini devam ettirecek son Cihan devletini kuracaklarını, bu devletin mazlumların son sığınağı, Son Kalesi olacağını, Altın Yay ve Gümüş Okların bu topraklarda kullanılacağını, buradaki nice yerleşim alanlarının torunlarının isimleriyle anılacağını gösteriyor.

Deniz Han, Dağ Han ve Gök Han hem gördüklerinin hem de işittiklerinin şaşkınlığı içindeydiler. Uluğ Türk'e çok sualleri vardı, Oğuz Hanın yanında cesaret edemediler. Altın Yay ve Gümüş Oklar neyin nesiydi? Oğuz Han sual etti ama Altın Yay ve Gümüş Oklar hakkında değildi.

- Hay bre Koca Bilge. Bütün bunları kim söyler?

- Kim söyleyecek? Gönüllerine, Allahü teâlâ'nın gelecekle ilgili bilgi verdiği gönül erleri...

- Neslimiz ve bu kara parçasıyla ilgili başka söyledikleri var mı?

- Var tabi... Bu kara parçasına gönül erlerinin göçü hiç durmayacak. Onlar, hayatları ve ölümleriyle bu kara parçasının, Kıyamet'e kadar ermeydanı, mazlumların sığınağı, sahih itikadın Son Kalesi olarak kalması için hizmet edecekler, feyzleri hem gönüllere hem de toprağın her zerresine işleyecek.

Üzerinde bulundukları dağın çevresine eliyle işaret etti.

- Bu dağın çevresinde nice şehirler kurulacak ve bu şehirleri nice gönül erleri, kalem ve kılıç ehli kimseler mekân tutacak. Bu dağ ve çevresi bu kara parçası için, bedendeki kalp gibi olacak. Bu çevreden çıkacak çok büyük bir taş ustası, Altın Yay ve Gümüş Okların çalışacağı, dünyada eşi benzeri bulunmayan bir mabet inşa edecek, ismi kurulmuş yay manasına gelen bir şehirde...

İşte yine Altın Yay ve Gümüş Oklardan, onların çalışmasından bahsetmişti. İşin garibi oğulları Altın Yay ve Gümüş Okların ne olduğunu merak ederken, Oğuz Han, gayet normal karşılamıştı.

Uluğ Türk, esrarengiz alette, kuzeydeki denizin boğazla küçük denizle birleştiği yeri gösterdi.

- İşte burada olacak... Son Peygamber Muhammed aleyhisselamın fethini müjdeleyeceği şehir... Soyunuzdan gelenlerin kurduğu cihan devletinin merkezi burası olacak. Bütün dünyanın merkezi kabul edilecek... Bu şehrin fethi ancak ve ancak bu üzerinde bulunduğumuz kara parçasının tamamı fetholunduğu zaman mümkün olacak.

Parmağıyla, boğazdan sonra denizin yay gibi uzandığı, büyük kara parçasının devamı bir yeri gösterdi.

- Burası... Adı Kurulmuş Yay manasına gelecek şehrin kurulacağı yer... Burada Altın Yay'ın çalıştırılacağı mabet inşa edilecek. Yine burada dünyanın ermeydanı olmasını temsil eden güreş oyunları tertip edilecek ve kırkların ismiyle anılacak. Bütün bunlar neyin işareti? Soyundan gelenlerin Kıyamet'e kadar hakkın ve adaletin savunucusu, mazlumların koruyucusu, üç tarafı denizle çevrili beşik şeklindeki kara parçasının da Hakkın ve hakikatin Son Kalesi olacağının işareti... Tabii ki geleceği ancak Allahü teâlâ bilir. Bu söylediklerimiz gönül erlerinin gönüllerine ilham edilen veya başka yollardan kendilerine bildirilen bilgilerdir, mutlak değildir.

Altın Yayın kurulacağı şehir... Neyin nesiydi? Oğulları, Altın Yay ve Gümüş Okları çok merak ederken Oğuz Han hiç oralı değildi. Sanki atların suya gönderilmesinden bahsediyor gibi rahat olan Uluğ Türk, Oğuz Han'a döndü.

- Begim! Ne dersiniz, bu yüce dağa ERGÖZESİ diyelim mi? Er kişilerin Yeryüzünü şenlendirdiği pınar, diyar manasında... Bildiğiniz gibi er, makam, mal şöhret gibi her türlü dünyalıktan sıyrılarak Allah'a kulluk gayretindeki kişi demektir. Göze ise, gözden türetilmiştir, pınar, hayat kaynağı suyun toprakta çıktığı yer manasındadır. Göz ise közden, türedi, köz; kor, ateş, yanmak

demektir. Görmek, yanmanın işaretidir. Bu dağa Ergözesi diyelim ki Hak yolunda yanacak nice erler bu diyardan, bu pınardan çıksın, Yeryüzünü hayır meydanı eylesin."

"Güm! Güm! Güm!

"Ne oluyoruz?" diyen Oğuz Han, kılıcına davrandı, onu gören üç oğlu da... Uluğ Türk ise gayet sakindi.

- Begim, deprem... Yeryüzü yaradılışının gereğini yapıyor. Ergözesi Dağı, gelecek erlere, yeni doğumlara hazırlanıyor."

- Ulu hakanım... İzin verirseniz Uluğ Türk'e bir sualim var. Doğumu beklenen erlerle ilgili..."

Oğuz Han, Gök Han'a baktı, şaşırmış gibiydi. "Allah! Allah! Buyur, evladım" dedi. Gök Han, boyun büktü, mahcup bir halde sual etti.

- Biz yer kızının çocuklarıyız. Kardeşlerime yerle ilgili isimler verdiniz, Dağ Han ve Deniz Han dediniz. Bana niçin Gök Han ismini verdiniz. Gök, semayla ilgili değil mi?"

Suale Oğuz Han hayret etti, Uluğ Türk gülümsedi.

"Gök Han'a yakışır bir sual... Evladım... Gökyüzü, Yeryüzünün bir parçasıdır, onu tamamlar. Yeryüzünü kuşatan bir kaledir, kalkandır. Yeryüzünde bereket, gökyüzünde rahmet, er kişilerde alperenlik vardır. Soluduğumuz havanın kaynağıdır, bizi Güneş'in zararlı ışıklarından koruyan bir kalkan, kaledir.

Gökyüzünden sonra Güneş ve yıldızların yer aldığı akıl almaz büyüklükteki birinci kat sema vardır, sonra altı kat daha ve Arş...

Gökçekız'dan olan ağabeylerinize, Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han, anneniz Sırçiçek'ten olanlara da Dağ Han, Deniz Han ve Gök Han dedik. Dedik ki Oğuz Han oğulları bütün âlemin nizamından, düzeninden, adaletinden mesul bilinsinler diye... Yeryüzündeki adalet, nizam, bütün âlemde, yedi kat göklerde adalet ve nizam demektir. Yeryüzünün bozulması, Kâinatın bozulması demektir ve Kıyamet böyle gelir..."

Oğuz Han, gönlü, beşik gibi uzanan kara parçasında, Ergözesi Dağı zirvesinde kalarak Irak üzerine yürüdü. Onunla birlikte yediden yetmişe Oğuz Türkü de... Vardığı memleketlerin ululuları gelerek, savaşmadan itâat ettiler.

Kış bastırınca, ordusu ile Dicle Nehri boyunda kışladı. İlkbaharda Şam üzerine yürüdü. Bütün Rakka ve Şam ülkesi itâat etti.

Uluğ Türk, Şam'ı işaret ederek "Begim" dedi, "İlk insan ve ilk Peygamber Hazreti Âdem burada yaşadı, insanlık tarihi burada başladı. Burada biteceği, Mahşer Meydanının bu bölgede kurulacağı, bildirildi..."

Oğuz Han ve beraberindekilerin Yeryüzünü ermeydanı yapma seferini takip eden Ruhlardan Bir Ruh, insanlık tarihi burada bitecek sözüyle irkildi. Âdem aleyhisselamdan o ana nice şeylere, kardeşin kardeşe, babanın evlada, evladın babaya kıydığına, dünyanın sayısızca defa dolup boşaldığına ve insanların kendilerinden öncekilerin halinden ibret almadıklarına şahit olmuş, bunu bir türlü anlayamamıştı. Yeryüzünde birlikte yaşayacağı bedene kavuşmayı beklemişti. Ama olmamıştı. Şimdi en büyük dileği, son Peygambere aleyhisselam ümmet olmaktı. Ancak takdir Allahü teâlâ'nındı. Hayır, güzellik, O'nun takdir ettiğindeydi... Yine de çok merak ediyordu, ne zaman, nerede, hangi diyarda, hangi bedeni mekân tutacağını... O bedenden, Ermeydanı Yeryüzünden ayrılırken, son nefesini verirken halinin ne olacağını... İman mı yoksa küfür üzerine mi öleceğini...

Oğuz Han ise, Uluğ Türk'ten dinlediği Mekke'ye gitmek, Kâbe'yi putlardan temizlemek aşkıyla yanıyordu. "Gideceğim ve Kâbe'yi putlardan temizleyeceğim" demişti. Bu niyetini açıklarken "Yüce Rabbim müsaade ederse" demeyi unutmuştu.

İşte şimdi Kâbe'ye iyice yaklaşmıştı. Anlatılmaz bir heyecan içindeydi. Niyeti, bir an önce Mekke'ye doğru yürümek, İbrahim

aleyhisselamın hac çağrısına uymaktı. Yürüyemedi, çağrıya uyamadı. Hemen fetih olunacak denilen üç yüz altmış kale kapılı Antakya şehri direndi, bir yıl süren kuşatmadan sonra, ancak zapt edildi. Oğuz Han, Antakya'da tahta geçti. Yanındaki doksan bin askerini bu şehre yerleştirip, kışladı.

Askerlerin çoluk çocuğunu da bu ulu şehirde barındırdı. Oğullarını Filistin ve Mısır ülkeleri Tekfuru üzerine öncü olarak gönderdi. Eğer itâat etmezse ordusu ile kendisinin de geleceğini bildirdi.

İki gün, iki gece süren savaşta yenilen Tekfur, yakalanarak Antakya'da Oğuz Han'a gönderildi. Oğuz Han itâatini arz eden Tekfur'u haraca bağlayıp yeniden kendi ülkesine hâkim tâyin etti.

Mekke'nin aşkı yakıp kavuruyordu, bu kadar yakınına gelmişken gidememek yüreğini kor ediyordu.

Uluğ Türk'e,

"Ey Bilge Kişi, ordumu çocuklarıma emanet edip Mekke'ye gitmek, Kâbe'ye yüz sürmek, Allah'ın evini putlardan temizlemek isterim. Bu konuda ne dersin?" diyerek istişare, danışma niyetiyle sordu. "Begim, siz sefer üzeresiniz. Siz başında olmazsanız orduda düzen bozulur. Bu sebepten başlarından ayrılmanız uygun değildir. O mübarek diyara ancak ordunuzla birlikte gidebilirsiniz veya seferiniz bittikten, tahtınızı evladınıza terk ettikten sonra..." cevabını aldı, haklı sözler karşısında bir şey diyemedi, boyun büktü ve seferine devam etti, Kâbe aşkı gönlünde olarak.

Zihninde Kâbe ile Uluğ Türk yer değiştirip durdu. Kimdi bu Uluğ Türk? Kendini bildi bileli, yetmiş beş yıldır aynı görünüşteydi. Bu nasıl işti? Babasının yanına nasıl geldiğini, onun danışmanı nasıl olduğunu kimse bilmiyordu. Bazen "Ey Bilge Kişi, sen kimsin? Yoksa cin misin?" dememek için kendini zor tutuyordu.

Yunan ve Frenk ülkesinin durumunu Mısır Tekfurundan öğrenen Oğuz Han, bir oğlunu Yunan, bir oğlunu da Frenk ülkelerini itaat ettirmeye gönderdi.

Tekfur da kendi elçisi ile bu iki ülkeye tez elden şu haberi

yolladı. “Bu Oğuzlar, çok büyük kudret ve kuvvet sahibidirler. Güneşin doğduğu yerden buralara kadar bütün ülkeleri ellerine geçirmişlerdir. Onlara hiç kimse dayanamaz. Siz de kendi isteğinizle, yıllık vergi vererek, onlara itâat ediniz. Karşı çıkıp da halkınız kırılmasın.”

Sonunda, Frenk ve Yunan ülkeleri itâat edip, haraca bağlandılar. Üç yıl Antakya’da kalan Oğuz Han, Bağdat İsfehan yolu ile İran’a geldi, buraları da itaat altına aldı.

* * *

Sefer başlangıcında doğan çocuklar şimdi kırk yaşındaydı. Dile kolay kırk yıl geçmişti. Bu zaman içinde Yüce Allah’ın izniyle uzakları yakın, yenilmezleri yenilir, gidilmezleri gidilir kılmış, bilinen bütün ülkeleri hâkimiyeti altına almıştı. Ama yirmi dördüncü torun müjdesini hâlâ alamamıştı.

Çok istediği halde Mekke’ye gidememiş, çok sevdiği beylerinden birini göndermişti, Kâbe’yi putlardan temizlemesi için. Uluğ Türk, “Begim, memleketimize dönelim. Tacı, tahtı evlatlarına terk eder, sade bir kul olarak Kâbe’yi ziyaret edersin” demişti. Bütün dünyanın boyun eğdiği Oğuz Han, saçı sakalı ak bir yaşlıya boyun bükmüş “Peki” demiş, başka bir şey diyememiş, yönünü Oğuz diyarına, yurduna doğru çevirmişti.

Han olmanın; her istediğinin gerçekleşmesi demek olmadığını, baştanbaşa beden ve gönül yükü olduğunu iyi anlamıştı.

Demevan Dağından, Horasan-Herat (Afgan) yolu ile ülkesine dönmeğe karar verdi. Oğuz Han Amuderya’yı geçerek, Ilak ülkesindeki Semerkant bölgesine vardı. Buhara sınırındaki Yalbulağaz mevkisine geldi. Anayurduna erişti. Kırk yılda dünyayı fetheden ulu cihangiri, Kanglı ve Uygurlar, dokuz günlük yoldan gelerek karşıladılar.

Karşılayanlar arasında yerine bıraktığı en büyük oğlu Gün Han da vardı. İlk göz ağrısı oğlunda anlayamadığı bir hâl, kucağında bir yük vardı. Şaşırdı, oğul da olsa han huzuruna elleri dolu girilmezdi.

“Tam bre evlat, bu ne iştir, biz gideli Türk elinde töreler mi

değişti?" diyecekken bir ses geldi, "Ingaa" diye naraların en yürek oynatıcısı şeklinde... "Hakanım, değişen töre değil, torunlarının sayısı..." dercesine. Nice ordular karşısında kılı kıpırdamayan Oğuz Han, tepeden tırnağa titredi, yoksa kırk yıldır bekledikleri gelmiş miydi?

Cevap veren, yiğit naralarının habercisi bir bebek sesiydi. Heyecan içinde, "Beklediğimiz mi?" dedi, her hücresiyle evet cevabını bekleyerek.

Gözleri Gün Han'ın dudaklarında, 'evet' ile 'hayır'da nasıl açılır hesaplarındaydı. Dudaklar hafif açılınca ferahlar gibi oldu ve beklediği, kavuşmak için her şeyini, kırk yıldır fetheylediği memleketleri vermeğe hazır olduğu cevap, "evet" geldi.

Ellerini uzattı, Gün Han'ın elindekine doğru. Kundağın içinden bir el uzandı, küçücük, yumuk yumuk... Kâinatı avucuna sığdırmağa hazır gibi...

Kırk yıldır, "Haydi, şehitliğe, Yeryüzünü ermeydanı kılmaya, şenlendirmeye!" işaretini veren sağ şehadet parmağını uzattı bebeği sevmek için. İnanılmaz bir şey oldu. Minicik avuç, işaret parmağını kavradı ve sıktı, sanki "Ben de bu şahadet parmağının işaret ettiği hedeflere yürüyeceğim" diyordu. Bu minik avucun sıkmasıyla seksen yaşını bulmuş bedeninin gençleştiğini hissetti.

Parmağını çekmek istedi, minik avuç bırakmıyordu, titredi anlaşılmaz güç karşısında, en güçlü düşman karşısındaymış gibi zorlandı... Parmağını kurtarmasıyla minik bebek ağlamağa başladı, yenilgiyi kabul etmiyordu.

Tuttu pençesiyle, Yeryüzünü ermeydanı kılan seferlerde kılıcın kabzasını kavramış avucuyla minik yumruğu... Hafifçe sıktı, kırk yılın yorgunluğu bedenini terk etmiş, birden bire hafiflemiş, sanki kanatlanmıştı. Diğer eliyle kundağı kavradı, emaneti teslim aldı, bakmağa cesareti yoktu, kırk yıldır beklediğine. Merakı cesaretsizliğine galip geldi ve baktı, kendisine çevrilmiş simsiyah, boncuk boncuk gözler gördü.

O gözlerde ermeydanı kıldığı Yeryüzünü kuşatan gökyüzünü,

Oğuza çadır olan semayı seyreyledi. Az önce ağlayan gözlerden dudaklara inen gülücükleri fark etti, "Han'ım, sizinle sefere çıkmağa hazırım" diyeceğini zannetti. Göğsüne bastırdı, kırk yıllık hasret yorgunluğunun gittiğini hissetti, yüreği pırpırlanarak sordu.

- Adı... Adını ne koydunuz?

Gün Han sevinçle cevap verdi.

- Adını koymadık, siz koyasınız diye...

Oğuz Han, kızdı.

- Adsız yiğit olur mu? Kırk gün içinde adını koymak gerektiğini bilmez misin?

Gün Han, boyun büktü.

- Bilirim han babam... Kırk gün bugün doluyor..."

Şaşırdı.

- Bu balanın henüz kırk günlük olduğunu mu söylersin? Yaşını doldurmuş gibi gösterir.

- Evet, han babam, yalnızca kırk günlük...

Fethedilmez ülkeleri fethetmiş gibi sevindi. Bebekliğiyle ilgili söylenenleri hatırladı. Bir yaşına geldiğinde üç yaşında gibiymiş...

Bu kırktaki esrar neydi? Kırk yaşında sefere çıkmış, seferi kırk yıl sürmüş, son torunu seferinin kırkıncı yılında doğmuş ve onu doğumunun kırkıncı gününde görmüştü.

Kırkların esrarı, yönünü Uluğ Türk'e döndürdü, aksakalıyla gülümserken gördü. Tıpkı onu ilk hatırladığı yetmiş yedi yıl önce gibiydi. Tanıdığında üç yaşındaydı. Aradan geçen bunca senede o hiç değişmemişti, yıllar ona hiç dokunmamıştı. Kimdi, nereden gelmişti, kimse bilmiyordu. Yalnızca "emanet" için geldiğini, bunun için yanında bulunduğunu, emanetin binlerce yıldır nesilden nesile gelerek kendisine ulaştırıldığını biliyordu.

Onun yüzüne bakmak, kendisini rahatlatıyordu, torununu uzattı, "Bilge Koca, siz buradayken ad koymak bize düşmez" dedi.

Uluğ Türk gülümsedi, "Son torununuzdur, neslinizden gelenlerden nelerin beklendiğini, en iyi siz biliyorsunuz, ülkeleri siz fethettiniz, bu ülkeleri idare edeceklerin sonuncusuna adını vermek de sizin hakkınız" cevabını verdi. İlk ve son torunlar en büyük oğul Gün Han'dan, Yeryüzünü hayat kaynağı, ışığı Güneşi temsil eden oğlundan olmuştu.

Altı oğlunun ve yirmi üç torununun ismini Uluğ Türk vermişti. Son torunun adını Oğuz Han'ın vermesini istemişti. Bütün hanlığına rağmen Uluğ Türk'e itiraz edilmeyeceğini en iyi bilen kişi olan Oğuz Han boyun büktü.

"Emriniz üzere bu güç işi kabul ediyorum. İlk torunuma nimeti bol, devletli manasına Bayat adını vermiştik. Nimete şükredebilmek, Yeryüzünü ermeydanı kılmak, mazlumların sığınağı olmak ve devleti elden çıkarmamak için sağlam, dayanıklı olmak gerekir. Bu son torunuma, sağlam manasında 'KAYI' diyelim... Diyelim ki, Kıyamet'e kadar devlet nimeti elimizden çıkmasın, soyumuzdan gelenler nimetlere şükredebilsinler, düşmanlar karşısında sağlam durabilsinler" diyerek en küçük torunun sağ kulağını ağzına yaklaştırdı.

"Ey Allah'ın kulu Kayı" diye üç defa seslendi. İki yanağından öptü, sonra Kayı'yı babasına teslim etti.

Kayı ismini duymasıyla Uluğ Türk'ün yüzünden endişe kayboldu, gülümseme yayıldı, yirmi üç isim, yirmi dördüncüye rehberlik etmiş, Oğuz Han beklediği ismi vermişti.

Gün Han'ın; Kayı'dan önceki oğullarına Bayat (devletli, nimeti bol), Alka-Evli (nereye varsa başarı gösterir), Kara Evli (kara otağlı-çadırlı);

Ay Han'ın oğullarına Yazır (çok ülkeye hâkim), Döğer (dürüp toplar), Dodurga (ülke alan ve hanlık yapan), Yaparlı (misk kokulu);

Yıldız Han'ın oğullarına Avşar (çevik ve vahşî hayvan avına hevesli), Kızık (yasakta pek ciddi ve kuvvetli), Beğdili (ulular gibi aziz), Kargın (taşkın ve doyurucu);

Gök Han'ın oğullarına Bayındır (her zaman nimetle dolu yer),

Peçenek (iyi, çalışkan, gayretli), Çavuldur (ünlü, şerefli), Çepni (düşmanı nerede görse savaşıp hemen çarpan, vuran ve hızlı savaşan);

Dağ Han'ın oğullarına Salur (vardığı yerde kılıç ve çomağı ile iş görür), Eymür (pek iyi ve zengin), Ala Yundlu (alaca atlı), Yüregir (daima iyi iş ve düzen kurucu);

Deniz Han'ın oğullarına Iğdır (Yiğit), Beğdüz (Herkese tevâzu gösterir ve hizmet eder), Yıva (derecesi hepsinden üstün), Kınık (her yerde aziz, muhterem) isimleri verilmişti, Uluğ Türk tarafından.

Sır; altı evlat ve yirmi dört torunda, on iki torunun Gökçe Kız'ın evlatlarından, on iki torunun da Sırçiçek'in evlatlarından meydana gelmesinde, iki on ikinin yirmi dördü meydana getirmesinde, iki on ikiden meydana gelen yirmi dördün temsil ettiği manadaydı.

Uluğ Türk, Oğuz Hanı tebrik etti; "Begim, müjdeler olsun, neslinden gelenler Kıyamet'e kadar yirmi dördün temsil ettiği manaya hizmet edecekler, rahmet ve bereketle hayır defterinin kapanmamasına sebep olacaklar inşaallah" dedi.

"Ey Bilge Kişi! Nedir, yirmi dördün temsil ettiği mana?"

"Begim. Bütün kâinatın şerefine yaratıldığı son Peygamber Muhammed aleyhisselamın dininin esasını meydana getiren tevhit kelimesi var. Bu kelime, lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlüllah'tır. "Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed aleyhisselam O'nun elçisidir" manasındadır.

İşte bu tevhit kelimesini meydana getiren harfler, Cennet harfleriyle yirmi dört tanedir. Yani torunlarınız, o torunlarınızdan meydana gelecek, Yeryüzünün dört bir tarafına özellikle de üç tarafı sularla çevrili o kara parçasına yayılacak boylar adedince... O harfler ise Cennet harfleridir. Kâinattaki her zerrede bu harfler vardır, en meşhurları da ilk harf olan Elif'tir.

Yeryüzünü ermeydanı kılmanın, göklere ve yere hâkim olmanın, Yüce Yaratan adına adaleti gerçekleştirmenin, bütün varlıkların hukukunu gözetmenin, ifsada ve israfa düşmemenin sırrı; Gök Han'la başlayan altıda ve Kayı ile biten yirmi dörttedir. Altı ise

bütün Peygamberlerin aleyhimüssselam dinlerinin iman esaslarıdır. İman esasları bütün Peygamberlerde aynıdır."

Kısım 19

Dile kolay tam kırk sene sonra sevdiklerine, sevdikleri diyara, ana yurda kavuşmuşlardı. Bir an onu yalnız bırakmayan eşi Sırçiçek'in yaşı yetmişe yaklaşmıştı... Seferde kendisiyle birlikte olan oğulları, torunları, gözü, kulağı, gönlü her şeyi Uluğ Türk... Kırk yıl süren seferinde kendisine yoldaşlık eden erleri ve beyleri... Hep birlikte girmişlerdi başşehirlerine, Ötügen'e, Oğuz Han'la birlikte...

Ve durdu, çöreklendi, hararetlendi, büyüdü gönlünde... Kâbe'yi ziyaret edememenin, bütün dünyalıklarından sıyrılmış halde Arafat'ta duramamanın, üç tarafı denizle çevrili, Son Kale olacağı söylenen kara parçasında boğazlara varamamanın hüznü, kırk yıl devam eden seferin yorgunluğu üzerine...

Kayı'ya kavuşmak, altının yirmi dörde ulaştığına şahit olmak biraz olsun bu yorgunluğunu alıyordu. O durmak istiyor, ancak zaman durmuyordu.

Yorulmuştu hem de pek çok... Dile kolay, seferde, at üzerinde geçen kocaman kırk sene...

Dünyalık bütün yüklerini atma, mesuliyeti oğullarına devretme zamanı gelmişti. Kâbe'ye gitme, o mübarek mekâna yüz sürme isteğiyle yanıyordu.

Nasıl yapacaktı? Günlerdir bunun gönül yorgunluğundaydı. Uluğ Türk'e de soramıyordu. O, zamanı gelince, ihtiyacı olduğunda çağrılmadan gelirdi. Bunu nasıl becerirdi, aradan geçen bunca zamana rağmen bir türlü anlayamamıştı.

Ve geldi Uluğ Türk, yüz kırışıklarında nehirleri, gözlerinde gökleri, ellerinde dağları, Ağrı'yı, Ergöze'yi taşıyarak. "Begim, sizin gördüğünüze benzer bir rüya gördüm. Altın Yay doğudan batıya, Gümüş Oklar ise doğuya doğru gidiyordu. Gökçe Hatun'dan olan oğullarınız ve onların oğulları Doğuya, Sırçiçek Hatun'dan dünyaya gelenler de Batı'ya doğru at sürüyorlardı" diye gördüğü rüyayı

anlattı.

İşte beklediği gibi olmuş, Uluğ Türk, ihtiyacı olan zamanda çağrılmadan gelmişti hem de en güzel bir hediye, ilahi bir işaret sayılacak bir rüya ile...

Uluğ Türk, rüyayı, Oğuz Han'ın ve neslinin cihan hâkimiyetine, Yeryüzünü hayır meydanı kılmalarına, yerdeki ve gökteki ilahi nizamı, bütün canlıların hukukunu korumalarına Yüce Yaratan adına adaleti yerine getirmelerine tâbir etti.

"Begim, her ikimiz de yolun sonuna geldik, bize verilen görevleri yerine getirmek üzereyiz. Oğullarınız torunlarınızla birlikte bir imtihandan geçmek zorunda. Siz nice imtihanlardan geçtiniz. Bu onların imtihanı, emanete ehil olup olmadıkları anlaşılacak" dedi.

Oğuz Han, tedirgin oldu, Uluğ Türk'ün söylediklerinden... Kırk yıl süren sefer ve bekleyiş sonrası daha hangi imtihandı? Hem de omzundaki ve gönlündeki yükü oğulları arasında paylaştırmayı düşündüğü bir zamanda...

"Bilge kişi, imtihanı kazanıp kazanamadıklarını nasıl anlayacağız? Çok yoruldum, yükümü devretmek, bir an öne Kâbe'ye gitmek isterim."

Uluğ Türk, seksen yılın, anlatılmaz zorluktaki seferlerin ve zaferlerin izlerini taşıyan yüze ve gözlere baktı.

"Begim... Bilemeyiz, her şey nasip ile. Yolculuğumuz Kâbe'ye mi, yoksa sahibine mi bilemeyiz. İmtihana gelince... Biz bir şey anlamayacağız. Emaneten bizde bulunan ve Cennet'ten geldiğine inanılan Altın Yay'ı doğu, Gümüş Okları da batı ormanlarına saklayacağız, üç günlük yolda... Gökçe Hatun'dan olan oğullarınızı doğuya, Sırçiçek Hatun'dan olanlarıysa batıya ava göndereceğiz. Eğer bulurlarsa emanete ehil oldukları anlaşılacak. Bulamazlarsa... Rabbimizin takdiri deyip boyun eğecek, nerede hata yaptık diye düşünecek, tövbelere durup yeni bir çıkış yolu göstermesi için dua edeceğiz. Tedbir takdiri değiştirmez..."

Vazifemi tamamladım rahatlamasındaki Oğuz Han, çıkılmaz

kuyulara düşmüş gibi oldu. Yapacak şey, Uluğ Türk'ün dediği şekilde hareket etmekti, tıpkı daha önce olduğu gibi.

Oğullarını çağırıp, ava çıkmalarını, avlarının yalnızca av hayvanlarının olmadığını söyledi.

Gün Han, Ay Han, Yıldız Han, oğullarıyla birlikte doğuya, Gök Han, Dağ Han, Deniz Han da yine oğullarıyla birlikte batıya doğru yola çıkmak üzere yol ayrımına geldiler... Oğuz Han da oradaydı, yirmi dört torunu, en küçükleri Kayı dâhil, altı evladıyla birlikte...

Ve atlarını dörtnala sürdüler hedeflerine doğru... Tam yol ayrımına geldiklerinde beklenilmeyen bir şey oldu. Önlerine tuzağa yakalanmış, feryat eden bir ceylan çıktı. Atını yere ulaşan göktaşı gibi durduran Gün Han, "Hele eğleşin, bir ceylanı, bir canlıyı acı içinde bırakmak olmaz... Kelebeğin Kanadında Kızılelma Seferine çıkan Oğuz Han'ın evlatlarına yakışmaz" dedi. Atından indi, diğerleri de onu takip etti, ceylanı tuzaktan kurtardılar, yarasını tımar ettiler ve yollarına devam ettiler, Gök Han'ın ekibi doğuya ve Dağ Han'ınki batıya doğru... Avcı veya av olmak için...

Ve bekleyiş başladı Oğuz Han için... Ava giden evlatları avcı olabilecekler miydi? Oğulları ava çıktıktan sonra, kimseyle görüşmez oldu, hocası Uluğ Türk ve hanımı Sırçiçek'le dahi...

"Hangi vakit olursa olsun, hatta gece yarısı bile, oğullarım döndüğünde bana haber verin, hiç beklemeden" diyerek küçük bir çadıra çekildi, eşi Sırçiçek'i "Baharın bu serin günlerinde üşütecek" endişelerinde bırakarak... Dile kolay kırk yıl süren seferde birlikte olmuşlar, endişeleri paylaşmışlardı. Ama şimdi... Evlatlarını ava göndermiş, kendisini çadıra kapamış, sebebini de söylememişti. Yoksa onun avı, çadırda mıydı?

Yedi gün geçti, ava çıkanlardan bir haber çıkmadı, ava gidenler av mı olmuştu? Oğuz Han, yemeden içmeden kesilmişti.

"Eyerleyin atımı, aramaya çıkacağım" demeye hazırlanırken haber ulaştı "Geldiler" diye. Hemen Uluğ Türk'e haber verilmesini ve onunla birlikte oğullarının huzura alınmalarını emretti. İçeri

girdiler, diz vurdular, boyun büktüler altı oğlu birden, torunlar dışarıda kalmıştı. Uluğ Türk, Oğuz Han'ın yanına geçti.

Oğuz Han'ın gözleri Gün Han'ın ellerinde Altın Yay'ı ve Gümüş Okları aradı ama göremedi, "Demek ki kırk yıl süren sefer, dünyayı fetheylemek boşunaymış, emanet bana ve neslimden gelenlere kısmet değilmiş" diye düşündü. Yüreği sancıdı, sendeledi, gözleri karardı, düşmemek için çadır direğine tutundu. Gün Han, davrandı, "Han Babam, bir şey mi oldu" diyerek elinden tutmak için. Oğuz Han kızdı.

- Bırak beni, iyiyim, hele anlatın, eliniz boş mu geldiniz?

Gün Han şaşırdı, Han babası bilmez miydi, elçiler hariç diğerlerinin ellerinin boş girmesi gerektiğine, yoksa bunu unutacak kadar ihtiyarlamış mıydı?

- Han Babam... Elimiz boş gelmedik. Ancak töre gereği huzurunuza....

Oğuz Han, sözün tamamlanmasını beklemeden gürledi, tıpkı ihtiyar bir aslan gibi.

- Bre, neyi beklersin o zaman, avınızı görmek isterim, hemen şimdi.

Babasını bugüne kadar hiç böyle kızgın görmeyen Gün Han, "Emriniz başım üzere" diyerek diz vurdu, avı getirmek için dışarı fırladı.

Ay Han, Yıldız Han, Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han, donmuş gibiydiler, ağabeylerinin arkalarından bakakaldılar. Bakakalan yalnızca onlar değildi. Yer götürmez ordular karşısında kılı kıpırdamayan Oğuz Han'ın bakışları da çadırın kapısında kalakalmıştı.

Gün Han'ın uzaklaşan ayak sesleri sanki damarlarındaki kanını, ciğerlerindeki nefesi alıp götürmüştü. Bir an nefes alamaz oldu. Çadırı titreten rap rapları tekrar duyduğunda nefesi geri geldi hem de anlatılmaz bir heyecanla birlikte. Her zerresi göz olmuş kapıya bakıyordu. Yaklaşan ayak sesleri yüreğinde atıyor, her adımla

birlikte sancıları artıyordu. Kapı açıldı, kucağındaki avıyla Gün Han içeri girdi.

Oğuz Han, gözlerini kapadı, bakamadı, ya avları sadece bir ceylan ise endişesinde.

"İşte Han babam, avımız" sözleriyle gözlerini açtı, Gün Han'ın kucağında, Altın Yay'ı ve Gümüş Okları gördü. "Allahü ekber" diyerek şükür secdesine kapandı, onunla birlikte âdeta bütün kâinat da secdeye vardı.

Evlatlar, secdeye kapanan Oğuz Han'a, sonra Altın Yay ve Gümüş Oklara, sonra da Uluğ Türk'e baktılar. Gün Han sual eyledi.

"Ey Koca Bilge! Bu Altın Yay ve Gümüş Oklar, Ergöze Dağında bahsettiklerin mi?"

Uluğ Türk, gülümseyerek başını eğdi.

* * *

Oğulları Altın Yay ve Gümüş Okları bulduktan sonra yeniden doğmuş gibi olmuş, seksen yılın yorgunluğunu üzerinden atmıştı Oğuz Han... Kürtak Yaylağı'na çıktı, başşehirde fazla kalmadan. Burada, on binleri doyuracak koyun ile dokuz yüz kısrak kestirerek, ulu bir toy verdi.

Sonra, büyük kurultayı topladı. Meydana kırk kulaç boyunda bir direk diktirdi, tepesine altın tavuk koydu ve dibine bir akkoyun bağladı; soluna da kırk kulaçlık direk diktirip, üzerine bir gümüş tavuk koydurdu ve dibine bir karakoyun bağladı.

Gökçe Hatun'un oğulları Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han'ı sağ (doğu) yanına, Sırçiçek'in oğulları Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han'ı sol (batı) yanına oturttu.

Başta oğulları olmak üzere herkes merak içindeydi. Kırk kulaç yüksekliğindeki direkler, tepelerine konan altın-gümüş tavuklar, diplerine bağlanmış kara-ak koyunlar ve yanlarına oturtulan şehzadeler... Bütün bunlar neye işaretti?

Herkes bir şeyler söylüyor, yorumda bulunuyordu. Ancak söylenenler kimseyi tatmin etmiyordu. En büyük şehzade Gün

Han'dan en küçük şehzade Deniz Han'a bütün şehzadeler de merak içindeydi.

Bakışlar, direklerin tepesi ve diplerindeyken ortalık birden hareketlendi. "Oğuz Han!" nidasıyla herkes ayağa kalktı. Uluğ Türk ile birlikte geldi, tahtın önünde durdu. Büyük bir merak içinde kendisini bekleyen kalabalığa uzun bir müddet şefkatle baktı, özellikle de oğullarına ve torunlarına...

"Gelişinizle iyilikler, hayırlar getirdiniz. İnşaallah geldiğiniz bu yerde iyilik ve hayır bulur; gönül zenginliğiniz, sefanız çoğalmış halde buradan ayrılırsınız. Bilirim hepiniz direkleri, tepesindekileri ve yanındakileri merak etmektesiniz. Açıklamayı Bilge Koca yapacak. Bundan sonra şenlik başlayacak ve kırk gün devam edecek...

Duam, bu kırk gün içinde bulunduğumuz mekânın, gönüllerimizin şenlenmesine, bu kırk günlük beraberliğimizin birliğimize, dirliğimize ve sonsuz güzelliklere yol açmasınadır. Benim için asıl şenlik kırk günün sonunda başlayacak. Ne olduğunu merak ediyorsanız bekleyeceksiniz. Şimdi hep birlikte oturalım, oturalım ki Bilge Koca rahat konuşsun."

Tahtına oturdu, oturmasıyla birlikte ayakta yalnızca Uluğ Türk ve söylenenleri bütün kalabalığa ulaştıran münadiler kaldı. Uluğ Türk, mayıs güneşi gibi yakmadan ısıtan bir tebessümle konuşmasına başladı.

"Evet, 'Ak koyun, kara koyun belli olacak mı?' Anlattıklarımla, inşaallah belli olur. Ak; aydınlığı, nuru, ebedi güzellikleri temsil eder. Bu sebepten yürüyüşümüz hep güneşe doğru oldu, batı doğuya tabi kılındı, güneşi arkasına alan gölgesine tabi olur.

Koyun ise insan ve cin dışındaki bütün yaratılmışları, onların haklarını temsil eder. Niçin koyun? Koyun, boyun bükmenin, itiraz etmemenin simgesidir. İnsan ve cin karşısındaki bütün yaratılmışlar da koyun gibidir, yüce Yaratan onları insanın emrine vermiştir, onlar insana itaat eder, kayıtsız şartsız... İnsana düşen, bizlere düşen şudur ki... Koyunun temsil ettiklerinden istifade ederken israfa ve

ifsada, tabii dengeyi bozar hâle düşmemek, Allahü teâlâ'nın elçileri peygamberlerin ve onların izindeki mürşid-i kâmillerin işareti olmadan tek bir otu bile koparmamaktır.

Kara koyuna gelince, kara görünebilmek, iyiliğe kavuşabilmek için aka, ışığa muhtaçtır. Ak koyun sahiplerine tabi olmayı gösterir."

Uluğ Türk, nefeslendi, kırk kulaç yüksekliğinde ve tepesinde altın tavuk bulunan direğe baktı.

"Altın tavuk bulunan direğe gelince... Ak'ın, gönül erlerinin rehberliğinde engelleri aşıp kırka ulaşması, gönül eri olması, altın tavuğa, onun verdiği altın yumurtaya kavuşmasıdır. Niçin altın yumurta? Altın yumurta, iyiliğin yüce Mevlamızın bir ihsanı olduğunu gösterir.

Diğer direk de aynı manaları taşır, ancak ak koyuna sahip olanlara tabi olmak şartıyla...

Bu iki direk, her iki tarafın da; hem Akkoyunluların hem de Karakoyunluların işinin son derece güç olduğunu gösterir.

Tabi olunanın da, tabi olanın da işi çok güç, her ikisi de benliğin ayaklanmasıyla karşı karşıya kalır. Tabi olunan ben neymişim der, tabi olan da benim neyim eksik niçin tabi olayım diye isyan ederse işte o zaman felaket başlar. Devletler ve tebeası, yurttaşları için aşılması en zor şey budur."

Uluğ Türk'ün konuşmasından sonra şenlik başladı. Oğuz Han, kırk gün, kırk gece şölen yaptı, bekârların çeyizini düzüp evlendirdi, öksüz ve yetimlere baba oldu, dulları koruyup gözetti. Divan kurdu, mazlumların hakkını alabilmesi, bütün şikâyetlerin dinlenebilmesi için...

Kırk günün sonunda, iki kırkı devirmiş olan Oğuz Han, fethettiği ülkeleri oğulları arasında paylaştırdı. Altın Yay'ı bulan oğulları Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han'a doğu; Gümüş Okları getiren Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han'a da batı ülkelerini olmak üzere... "Bu ülkeler mülkünüz değil, size emanettir, sizden sonraki nesillere daha mamur, daha yaşanır, daha huzur dolu teslim etmek

üzere... Buğday başağı gibi olun. Nimetler, güç, bilgi arttıkça boynunuz bükülsün, nasıl şükrederiz endişesiyle... Ama hiçbir zaman üç tarafı denizlerle çevrili yurdu, Uluğ Türk'ün anlattığı Son Kale'yi unutmayın. Orasının Kıyamet'e kadar Oğuzlara vatan, Hakkın ve adaletin Son Kalesi olarak kalması için vasiyet edin. Kılıç, kalem ve könlün birbirinden ayrılmaması için gayret edin" dedi.

Gümüş Okların her birini küçük oğulları Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han'a verdi. "Ok, yaya tabidir, siz de Altın Yay'a sahip bulunan ağabeylerinize tabi olunuz" dedi ve bunlara Uluğ Türk'ün işaretiyle Üç Oklar ismini verdi, Altın Yay'a tabi olduklarını, insanda bedeni ve aklı temsil ettiklerini göstermek üzere... Sonra dönüp, üç parça olan Altın Yay'ı büyük oğulları Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han arasında paylaştırdı, ancak orta parçanın Ay Han'a düşmesine dikkat etti. Bunlara da Boz Oklar adını verdi, Uluğ Türk'ün Gün Han'ın ilk ok atımında söylediği gibi... Boz'un al renge benzediğini, renksizliği, hakikatte yok olmayı, insanda ruhu, gönül erlerini temsil ettiğini göstermek üzere...

"İşte benim asıl şenliğim şimdi başladı. Yükümü oğullarım arasında pay ettim" diyerek toyu bitirdi. Herkes dağıldıktan sonra oğullarını otağa çağırdı, Altın Yay'ın parçaları ve üç Gümüş Oklar ile birlikte.

Otağa giren altı oğluna sevgiyle baktı, yaşları kırk beşle altmış arasında değişen can parçalarına... Yıllar onları da yormuştu, kolay değildi Oğuz Han'a evlat olmak. Ülkeleri aralarında taksim ettikten sonra omuzlarının düştüğünü, bakışlarının hüzünlendiğini, yüzlerinde çizgilerinin derinleştiğini görmek baba yüreğini sancıttı, ama yapacak başka şey yoktu. Her şeyin sahibi yüce Yaratan, onları Oğuz Han'ın evlatları, Oğuz İlinin fertleri olarak yaratmıştı... Gereğini yapacaklardı. Yapmazlarsa... Bunu düşünmek bile istemedi.

Sevinçliydi, yükünü sırtından atmıştı, Kâbe'ye giden yolu açmıştı. İçinde isimlendiremediği bir sıkıntı vardı. Uluğ Türk'ün "Yolumuz, Kâbe'ye mi yoksa Kâbe'nin sahibine mi olur, bilinmez" sözü aklından bir türlü çıkmıyordu. Kâbe'nin sahibine gitmek nasıl olurdu?

Gönlünü huzursuz eden düşünceleri uzaklaştırmak istedi. Bakışlarını tekrar oğullarına çevirdi. Onları tahtın hemen karşısındaki postların üzerine oturttu.

"Ogullarım! Bu, sizlerle son olarak bir araya gelişimiz olacak. Taç ve tahtla artık işim yok. Taç da taht da sizin artık... Yüce Mevlam nasip ederse Hac etmek, Kâbe'ye yüz sürmek, Arafat'ta boyun bükmek, gerçek kulluğun sırrına varmak isterim.

Sizleri Altın Yay ve Gümüş Oklarla ilgili topladım. Bilge Koca açıklama yapacak. Sözleri, benim vasiyetimdir, size ve Kıyamet'e kadar gelecek neslimize... Şimdi Bilge Koca'yı dinleyelim."

Uluğ Türk, yerinden kalkmadan öne doğru eğildi.

"Oğuz Han'ın yadigârı seçilmiş beylerim. Sizler ve nesliniz seçilmiş kimselersiniz... Yüce Yaratan'ın adaletinin dünyada gerçekleşmesi, Yeryüzünün yaşanır olmaktan çıkmaması için... Altın Yay ve Gümüş Oklar da bu vazifede kullanılacak aletlerdir.

Altın Yay ve Gümüş Okların, Âdem aleyhisselam zamanında Cennet'ten geldikleri rivayet edilmektedir, diğer rivayet ise Nûh

aleyhisselam zamanının en gelişmiş aleti olduğudur.

Altın Yay, Yeryüzü ve onu kuşatan gökyüzündeki dengeyi, altın ölçüyü ifade eder. Kâinatta her şey tam bir denge içinde yaratılmıştır, hiçbir şey gereksiz ve fazla değildir.

Bize gelen bilgilere göre, bazı din âlimleri, Yeryüzü ve gökyüzündeki canlı-cansız her şeyin idrak sahibi olduğunu söylemişlerdir. İnsanoğlunun, israf ve ifsat içindeki hareketi ilahi dengeyi bozar. İşte Altın Yay ve Gümüş Oklar, dünya ve çevresinde bozulan dengenin kurulabilmesi için tamir vazifesini yerine getirir.

Altın Yay ve Gümüş Oklar, bu vazife için, bundan binlerce yıl sonra kullanılacak, insanlık yaptıklarından pişmanlık duyarsa, Allahü teâlâ'nın Rahman sıfatının tecellisi için. Bunun nasıl olacağı Yıldız Han'a teslim edeceğim emanettedir, Karataş'tadır...

Gelelim Altın Yay'ın sizi ve neslinizden gelen Oğuzları ilgilendiren kısmına.

Yayın Gün Han'a verdiğimiz parçası Kılıç'ı temsil eder, yardımcı gümüş ok Deniz Han'dır. Ay Han'daki ortadaki parça, könüle (gönle), İbrahim Peygamberin (selam ona olsun) lisanıyla kalbe işarettir. Bunu Ay Han'a verdik, ay ışığını güneşten alır. Ay Han da ilahi kaynaktan, gönül erlerinden aldıklarıyla kılıç ve kalemin arasını bulur, gönüllerden aldığını gönüllere ulaştırır ümidiyle. Yardımcı gümüş ok Gök Han'dır... Yıldız Han'daki üçüncü parça, kalemi anlatır. Kalem sözü de bize İbrahim Peygamberden yadigârdır. Şekillerle bilgiyi aktarmayı, ifade eder. Yıldız Han'ın yardımcısı gümüş ok Dağ Han'dır.

Altın Yay'ın üç temsilcisi, Kılıç, Könül ve Kalem bir araya geldiğinde, omuz omuza verdiğinde Yeryüzü adaletle şenlenecek, hayır meydanı haline gelecek, Oğuz Han'ın yolundan gidilmiş olacak.

Kısacası Altın Yay, könül, kalem ve kılıcı temsil eder, gümüş oklarda onun yardımcılarıdır. Kılıç, kalem ve könlü bir araya getirmeyi ve bunları temsil etmeyi başaran Oğuz Boyu, adaletle

hükmeden son cihan devletini, insanlığın son kalesini kurmuş olacak."

Oğuz Han, hiç söze karışmıyor, dudaklarında esrarlı bir tebessümle yalnızca dinliyordu.

Uluğ Türk, kuşağından bir hançer çıkardı, kınından kurtardı, ucunun keskinliğini parmağında denedi. Altı şehzade hayretler içindeydi, ilk defa Uluğ Türk'ü elinde bir hançerle görüyorlardı. Uluğ Türk seslendi.

"Gün Han, evladım, hele yaklaş, Altın Yay'ın sendeki parçasıyla birlikte..."

Yaklaşınca sağ elini uzatmasını istedi. Şahadet parmağını sıkıca tuttu, Gün Han, hesaplarına göre yaşı yüzü çoktan geçmiş olması gereken ihtiyarın gücü ve hançeri kaldırması karşısında şaşırdı, korktu. Hançerinin ucuyla parmağının ucuna dokundu, çıkan kanı Altın Yay'ın Gün Han'daki parçasının yanıp sönmeye başlayan kısmına sürdü. Daha sonra yardımcısı gümüş oklu Deniz Han'ı çağırdı, aynı işlemi ona yaptı, kanını gümüş oka sürdü ve gümüş oku, Altın Yay'ın ilk parçasına yerleştirdi. Diğer dört şehzadeyle de aynı işlemleri yaparak Altın Yay ve Gümüş Okları tek parça haline getirdi. Sonra orta kısmına şahadet parmağıyla dokundu, dokunmasıyla olanlar oldu, ortalığı anlatılmaz bir ışık kapladı, gözler bakamaz hale geldi. Uluğ Türk, tekrar dokundu, eski haline geldi.

Dehşet içindeki şehzadelere baktı, gülümsedi, her parçayı sahibine geri verdi.

"Evlatlarım, bu parçalar, ancak binlerce yıl sonra bir daha bir araya gelecekler. Herkes sahip olduğu parçayı en büyük emanet bilecek. Emaneti, evlatlarınız içinde doğru itikatlı, Âdem aleyhisselamdan günümüze kadar değişmeden gelmiş, Kıyamet'e kadar da değişmeden devam edecek, Yaratan ve yarattıkları hakkında doğru iman bilgilerine inanan, emir ve yasaklara uyan, gönül eri olana verin. Verdiğinizde de sağ başparmağınızın şehadet parmağıyla birleştiği yeri kesin, aynı işlemi emaneti verdiğiniz

oğlunuza yapın. Sonra da sağ ellerinizi başparmaklar birbirini saracak şekilde kenetleyin ve bir müddet böyle tutun.

Onlar da kendilerinden sonra gelenlere verirken aynı şekilde hareket etsinler. Nesilden nesile bu şekilde devam etsin. Doğru itikat, iman hususunda çok hassas olunmalı. Kâinatın nizamı ve üzerinde yaşadığımız Yeryüzünün dengesi doğru itikat üzerine kurulmuştur. Bu itikat sahipleri kâinatla uyum içinde olurlar. Doğru itikattan her sapış, ifsat ve israf, Kâinatın müşterek dilinden uzaklaşmak demektir. Bu da Yeryüzünü yaşanmaz hale getirir.

Gönül eri olmak, kalp gözünün açılması, gerçek insan olmak demektir. Bu zaman nefis iman eder. Bu da ancak doğru itikat sahiplerine, Yüce Rabbimizin emir ve yasaklarının hepsini yerine getirenlere nasip olur. Gönül erleri, Kâinatla, dağla, taşla, bizim cansız gibi gördüklerimizle aynı dili konuşan insanlar demektir.

Kuşların, diğer vahşi hayvanların sesleri ve kâinattaki hareketlerin hepsi, Allahü teâlâ'nın, peygamberlerine ve evliya denilen gönül erlerine hitabıdır.

Evliya, bu ses ve hareketleri, makamları ve derecelerine göre anlar; peygamberler, kuşların ve diğer hayvanların dillerini aynen bilirler. Evliyayı kiram ise, onların dillerini aynen bilemez. Sadece, onların seslerinden kendi hallerine ait olan hususları, Allahü teâlâ'nın kalplerine ilham etmesiyle bilirler.

Günü geldiğinde, her şey hazır olduğunda... Altın Yay'ı kullanmak gerektiğinde... İnsanlar hakikatin önünde bütün engelleri kaldırdıklarında, Yeryüzü hayır meydanı kılındığında... İşte o zaman çok dikkatli olunacak. Yıldız Han'a verdiğim emanette, Karataş'ta bildirilen şekilde hareket edilecek.

Altın Yay, ancak sizin neslinizden, kanınızdan gelenler vasıtasıyla, adı Kurulmuş Yay manasına gelen şehirdeki mabette çalıştırılabilir. Ay Han neslinden gelen birine bu şehirde bir mabet inşa edilmesi emredildiğinde, Karataş denilen emaneti açabilir. Orada bu mabetle ilgili bilgi vardı, bu mabedi o bilgiye göre inşa

edecektir. Altın Yay ve Gümüş Okların söz konusu mabette nasıl çalıştırılacağı emanette anlatılacak. Evlatlarınıza size Ergöze Dağının zirvesinde gösterdiğim beşik şeklindeki diyarı ebedi vatan edinmelerini vasiyet edin.

Ok ve yayın silah olarak kullanılmasına gelince.. Ok ve yay, ölümü degil, hedefe gidişi temsil eder. Ok, yay ile hedefe gönderilir, hedefe giderken önüne çıkanı, hedefe gitmesine engel olanı öldürür. Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmayı, ilahi bilgiye, vahye engelsiz ulaşmayı temsil eder. Savaş; kişinin ilahi bilgiye, vahye kavuşma hakkını sağlama, buna engel olanları, zorbaları ortadan kaldırmadır, zorla iman ettirme degildir.

İşte bunun için ok ve yay; hedefe gidiş, vahyin önündeki engelleri kaldırış, Yeryüzünü hayır meydanı kılıştır, öldürmeye degil, ebedi dirilişedir.

Hem Altın Yay ve Gümüş Oklar, bunların kullanılışı hem de Son Kale ile ilgili vasiyet, size ve neslinizden gelenlere emanettir. Söylediklerimi sakın unutmayın ve unutturmayın.

Altın Yay ve Gümüş Okları çalıştıracaklara, yani size ve neslinizden Kıyamet'e kadar bununla görevlendirilenlere bir vazife daha yüklenmiştir. Bu da Oğuz neslinin devletsiz kalmasını önlemektir. Siz ve neslinizden gelecek vazifeli altı kişi, bunun için çalışacak, görünen devletin arkasında görünmeyen EBEDİ DEVLET olacak, bununla ilgili bilgileri nesilden nesile aktaracak, bir devlet sarsılmaya başladığında devamının kurulması için her türlü tedbiri alacaksınız. Bu konuda da bilgi Karataş'da vardır. Bu şekilde Oğuz Han'ın başlattığı "Kelebeğin Kanadı'nda Kızılelma"ya Sefer kesintisiz devam edecek.

Aranızdaki birliği, haberleşmeyi Ay Han ve onun neslinden gelenler, yani gönül sağlayacaktır. Kılıç ve kalem güçtür, almak, hükmetmek ister. Gönül ise vermektir, hep birleştirmek, bir eylemek için uğraşır. Bu sebepten, bu altılının reisi Ay Han neslinden gelenler, gönülü temsil edenler olacaktır."

Uluğ Türk, durdu, yorulmuş gibi derin nefes alıyordu, terlemişti. Yönünü Oğuz Han'ın bulunduğu yere çevirdi.

"Begim, benim söyleyeceklerim bu kadar..."

Beklediler, Oğuz Han'dan bir cevap gelmedi. Gözleri hafif açık, yüzünde tatlı bir tebessüm vardı. Gün Han, "Uyumuş galiba..." dedi.

Bu sırada bir hareketlenme oldu. En küçükleri olan Deniz Han, endişeyle baktı. Babasının yana doğru eğilerek tahttan düşmek üzere olduğunu fark etti. "Han babam, düşüyor" diyerek yerinden fırladı, sağ tarafından yakaladı, tutmanın şiddetiyle birlikte Oğuz Han'ın başı hızlıca göğsüne doğru düştü. Diğer kardeşler korku içinde Deniz Han'a baktılar, han babaları uyanıp ona bağıracak endişesiyle...

Oğuz Han, uykuda veya uyanıkken kendisine müdahale edilmesine çok kızardı. Başı şiddetle öne düşmesine rağmen uyanmamıştı. Deniz Han, babasını yan tarafından kucaklamış, donmuş gibi duruyordu.

Gün Han, davrandı, "Han Babam! Rahatsızlandınız mı? Sizi yatağınıza götürelim mi?" diye seslendi. Cevap gelmedi. Ne yapacağını bilemedi, babasının yüzüne bakakaldı.

Babasının yana düşmüş elleri Ay Han'ın dikkatini çekti. Acaba? Mümkün müydü? Aklına gelen gerçekleşmiş miydi? Babasının bileğinden tuttu, nabzını hissetmeye çalıştı, hareket yok gibiydi.

Telaşla, "Bilge Koca! Bir de sen baksan. Nabzı atmıyor gibime geldi" diye korkuyla bağırdı, Uluğ Türk'ün olduğu yere döndü. Seksen yıldır devamlı yanlarında olan Uluğ Türk yoktu...

Oğuz Hansız ve Uluğ Türksüz bir dünya vardı...

* * *

Mûsâ aleyhisselam, kavminin O'na itaat etmemesi sebebiyle vaat edilen topraklara (arz-ı mev'uda) ulaşamadı. İsrailoğulları Yûşâ aleyhisselam zamanında bu topraklara yerleştiler. Ve ondan sonra nice Peygamberler aleyhimüsselam geldi.

Onlardan biri olan Dâvûd aleyhisselamın vefâtından sonra, oğlu Süleymân aleyhisselam, peygamberlik, saltanat ve ilimde ona vâris

oldu. Süleyman isminin "barış, selamet, sükûnet" manasına geldiği, 'selime' kelimesinden doğduğu, düşmanları ona teslim olduğu ve o da düşmanlarından emin bulunduğu için kendisine bu adın verildiği de bildirildi.

Babasının yerine geçince; memleketin ileri gelenleri ile âlimleri dâvet etti. Onlara; Allahü teâlâ'nın kendisine büyük nimetler verdiğini, kuşların ve hayvanların dillerini öğretip, konuşmalarını anlamayı nasip ettiğini, ayrıca, kendisine peygamberlik ve mülk (saltanat) verildiğini anlattı. Bütün bunların, Allahü teâlâ'nın kendisine ihsân ettiği büyük nimetler olduğunu söyledi.

"Süleymân (aleyhisselam), (babası) Dâvûd'a (aleyhisselam) (peygamberliğine ve ilmine) mîrascı oldu.Ve; ey insanlar, bize kuşların dili (mantığı ve ifade tarzı) öğretildi ve bize her şey verildi. Bu, hiç şüphe yok ki Allahü teâlâ'nın çok açık bir ni'metidir."(88)

Süleymân aleyhisselam, babası Dâvûd aleyhisselama verilenlerden başka, cinlere ve rüzgâra da hükmediyordu.

Süleyman aleyhisselam, "Benden sonra kimseye nasip etmeyeceğin bir mülkü bana ihsân eyle! Bana öyle bir mülk ver ki, benden sonra öyle bir imkan kimseye müyesser olmasın. Şüphesiz,herkesin murâdını veren sensin"(89) diye dua etmişti.

Süleymân aleyhisselamın istiğfâr ve duâsı üzerine, Allahü teâlâ onun dileğini yerine getirdi. Rüzgârı emrine verdi.

"Bunun üzerine biz rüzgârı onun emrine verdik ki, rüzgâr onun emri ile istediği yere yumuşacık (hoş bir şekilde) akıp giderdi. (Bir kısmı hayret verici, eşi görülmemiş saraylar, kaleler yapan) binâ ustası, (bir kısmı da, denizden inci mercan çıkaran) dalgıç olan şeytanları da emrine verdik. (İnat ve taşkınlıkta ileri olan) diğerleri de, (insanlara zarar vermemeleri için) birbirlerine zincirlerle bağlanarak zapt olunmuştu."(90)

"(Ey Süleymân!) Bu (mülk ve saltanatın, sana) bizim atâmız (ihsanımız) dır. Ondan dilediğine hesapsız olarak ver veya verme. Şüphesiz ona indimizde bir yakınlık ve dönüp geleceği bir güzel yer (Cennet) vardır."(91)

“İnsan kemâle erince, vâsıtasız olarak ilâhî feyzlere kavuşur. Allahü teâlâ, göktekileri ona itâat ettirir. Yerdekileri de, o kimseye itâat ettirir. Nitekim cinleri, insanları, vahşî hayvanları ve kuşları, Süleymân aleyhisselama itâat ettirdi” buyuruldu.

Emrine verilen rüzgârla, Süleymân aleyhisselam, sabah bir aylık, akşam da bir aylık yol giderdi. “Gündüz estiğinde bir aylık mesâfeye gidip, akşam bir aylık mesâfeden gelen rüzgârı Süleymân'ın (aleyhisselam) emri altına verdik.”(92)

Süleymân aleyhisselam, sabahleyin ordusu ile beraber Şam'dan çıkar, İran'ın İstahar (Persepolis) şehrinde kaylule yapar, öğleye doğru bir miktar uyurdu. Sonra gün ortasında, İstahar'dan yola çıkar ve akşama Kâbil'e varırdı. Süleyman aleyhisselam bütün dünyaya hâkim oldu.

Zülkarneyn aleyhisselamdan sonra Ermeydanı Yeryüzü bir daha hayır meydanı, dârüsselam, sulh, emniyet diyarı olmuş, hidayet nurları, zulmün karanlığına galip gelmişti Süleyman aleyhisselam ile...

Ve ağladı Yeryüzü sevincinden, insanlar eliyle her tarafını kaplayan ifsat ve israf zulmetinden kurtulması sebebiyle...

Âdem aleyhisselamdan o güne kadar geçen yüz binlerce sene içinde hep aynı şeylere şahit olmuştu Yeryüzü... İnsanlar, Yeryüzünün, bir imtihan meydanı, devamlı kalınacak bir yer olmadığını daima unutmuşlar, sonsuz kalacak gibi hareket etmişler, nefislerine, şeytana köle olarak Yeryüzünü kana boyamışlardı. Sonra gelenler, öncekilerin halinden ibret almamışlar, şeytanın oyuncağı olmuşlardı. Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı, sulh diyarı kılmak, dünyaya gelişin Allahü teâlâ’ya kulluk için olduğunu haber vermek için gelen Peygamberlere (aleyhimüsselam) inanmamışlar, inananların neslinden gelenler de az zaman içinde unutmuşlardı. İşte şimdi Yeryüzü, üzerinde yüz binlerce sene içinde çok az yaşanan bir güzellikle, dârüsselam olmakla sevinçliydi.

Süleymân aleyhisselamın cinler tarafından dokunmuş olan bir yaygısı vardı. Kendisi ve ordusu bu yaygının üzerine çıkar, rüzgâr

onu emredilen yere götürürdü. Rüzgâr, duymak istediği sesleri de Süleymân aleyhisselama getirirdi. Ordusundaki vazifeliler, yemek kaplarını ve malzemelerini de yanlarına alır, ihtiyaç oldukça yemek yapar, ekmek çıkarırlardı. Bu şekilde havada seyahat ederlerdi.

Günlerden bir gün, Süleymân aleyhisselam ve ordusu İran'daki İstahar şehrinden (Persepolis'den) Yemen tarafına hareket etti. Yolculuk esnâsında Medine-i münevverenin bulunduğu yerden geçerken, Süleymân aleyhisselam; "İşte burası, âhir zaman peygamberi Muhammed aleyhisselamın hicret edeceği beldedir. O zaman O'na iman eden ve tâbi olanlara ne mutlu" dedi.

Sonra yollarına devam ettiler. Mekke-i mükerremeye vardılar. Kâbe-i muazzamanın etrafındaki putları gördüler. Süleymân aleyhisselamın oradan ayrılması üzerine Kâbe-i muazzama ağlamaya başladı. Allahü teâlâ, "Seni ağlatan nedir?" buyurunca; "Yâ Rabbî! Etrafımda sana değil de bu putlara tapılıyor" dedi. Bunun üzerine Allahü teâlâ; "Ağlama! Senin etrafını secdeye varan âlimlerle dolduracak ve bulunduğun yerde Kur'ân-ı kerîmi indireceğim. Bulunduğun yere, habîbim Muhammed aleyhisselamı peygamber olarak göndereceğim. Haccı farz kılarak bana ibâdet eden kimselerle seni mamûr edeceğim. Bu sebeple sana, yuvasına uçarak gelen kuşlar gibi gelirler. İnsanlar devenin yavrusuna, güvercinin yumurtalarına olan hasreti gibi sana hasret duyarlar. Seni putlardan ve şeytandan temizlerim" buyurdu. Kâbe, bu müjdeye çok sevindi, bu sefer de sevincinden ağladı.

Süleymân aleyhisselam, cinnîlere; mescit, saray, mesken ve büyük çanak gibi şeyler yaptırdı.

Beyt-ül- mukaddes'in, mukaddes evin, diğer adıyla Mescid-i Aksanın inşasına önce Dâvûd aleyhisselam başlamış, duvarlarını bir adam boyu yükseltmişti. Allahü teâlâ, Dâvûd aleyhisselama; "Bunu sen tamamlayamayacaksın. Sana Süleymân isminde bir oğul vereceğim, o tamamlayacak" diye vahyetti. Dâvûd aleyhisselam, oğlu Süleymân aleyhisselamı kendi yerine halef seçip, vefât etti.

Bir müddet sonra, Süleymân aleyhisselam, Beyt-ül-mukaddes'i

tamamlamak istedi. Cinleri topladı. Onlar arasında iş taksimi yaptı. Onlardan her bir cemâati bir işle vazifelendirdi.

Önce, usta ve mühendislere, Kudüs'te, oniki mahallesi olan yeni bir yerleşim yeri yaptırdı ve her mahalleye bir kabile yerleştirdi. Burası, Yeruşalem, Dârüsselam, selamet, barış evi mekânı, insanların korkusuzca Allahü teâlâya ibadet ettikleri, bütün canlıların selamet içinde yaşadıkları yer diye bilindi.

Ve Ruhlardan Bir Ruh, orada, o zaman da yaşama, Süleyman aleyhisselam da O'na ümmet olabilme arzusuyla yandı. Ama kendisi için en iyi, en hayırlı olanın, her şeyin sahibi, mutlak hâkim olan Allahü teâlâ'nın seçtiği zaman ve mekân olduğunu hatırlamasıyla tövbelere durdu.

Şehrin kurulması bitince, mescidin tamamlanmasını emretti. Cinleri bölük bölük yaptı. Bir kısmı, altın, gümüş ve yâkut; bir kısmı, denizden saf inci; bir kısmı, mücevherat ve kıymetli taşlar; bir kısmı da misk, amber ve diğer güzel kokuları getirdiler. Bütün bunlardan yeteri kadar gelince, işlemek için ustalar getirdi. Ustalar, getirilen taşları yonttular. Mücevher, inci ve yâkutları işlediler. Mescidin inşasını yedi yılda tamamladılar.

O asırda, bir eşi ve benzeri bulunmayan bu mescide "Beyt-ül-mukaddes (kutsal mescit) dediler. Beyt-ül-mukaddes'in inşası bitince, Süleymân aleyhisselam, İsrâiloğullarının âlimlerini topladı. Onlara, bu mescidi, Allahü teâlâ'nın rızâsını kazanmak için yaptırdığını anlattı. "Bu mescid Allah'ındır. Çünkü O'nun emri ile yapılmıştır. O'nda bulunan her şey Allah'ındır. Kim ondan bir şey noksanlaştırırsa, Allahü teâlâ'ya hâinlik etmiştir" dedi. İsrâiloğullarına ziyâfet verdi. Allahü teâlâ için kurbanlar kesti. Mescid-i Aksâ'nın inşasının bittiği günü bayram yaptı.

"Süleymân bin Dâvûd (aleyhimesselam) Beyt-ül-mukaddes'in inşâsını bitirince, Allahü teâlâ'dan, hükmüne muvafık hüküm ile hükmetmeyi nasip etmesini istedi. Bu ona verildi. Kendisinden başka bir kimseye verilmeyen bir mülk ve saltanatın, kendisine verilmesini istedi. Bu da ona verildi. Beyt-ül-mukaddes'in inşasını

bitirince, bu mescide sırf namaz kılmak için gelen kimsenin buradan, anasından doğduğu günkü gibi günâhlarından temizlenmiş olarak çıkmasını diledi."(93)

Süleymân aleyhisselam, Mescid-i Aksâ'ya (Beyt-ül-mukaddes'e), Mûsâ aleyhisselamdan beri nesilden nesile geçerek gelen Ahid sandığını koydu. Mûsâ aleyhisselam; ümmetinin âlimlerinden, Tevrât'ın, Ahid sandığına (Tâbûti Sekîne'ye) konularak muhafaza edilmesini istemişti.(94)

Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmada, en kıymetli savaş ve ulaşım vasıtası olduğu için Süleyman aleyhisselam atlara çok meraklıydı.

"Hani ona öğleden sonra, bir ayağını tırnağı üstüne dikip, üç ayağının üzerinde duran koşu atları gösterilmişti de; Muhakkak ki ben hayr (at) sevgisine (sadece) Rabbimi zikretmek için düştüm demişti. Nihâyet (bu atlar) perdenin arkasına gizlenmişlerdi (gözden kaybolmuşlardı. Dedi ki.) Onları (atları) bana döndürün. Hemen ayaklarını ve boyunlarını okşamaya (taramaya) başladı."(95)

Muharebe, Yeryüzünü ermeydanı kılmak için at yetiştirmek, Süleymân aleyhisselamın dininde de sevâb idi. Süleymân aleyhisselam, at yetiştirmeye ehemmiyet verirdi. Bir gazâ için hazırlık yapıyordu. Bir yere oturup, atların hazırlanmasını, koşturularak idman yaptırılmasını emretti ve "Ben bunları dünya nimetlerinden haz almak için değil; Allahü teâlâ'nın emri için, O'nun dinini takviye etmek, kuvvetlendirmek arzumun çokluğundan seviyorum" buyurdu.

Süleymân aleyhisselam, atların yine koşturulmalarını emredince, dörtnala gözden kayboldular. Süvârilere, atların kendisine getirilmesini emretti. Atlar getirilince, ayaklarını ve boyunlarını sığadı.

Süleymân aleyhisselam atların ayaklarını ve boyunlarını sığamakla; düşmanı defetmekteki yardımları ve hizmetleri pek büyük olduğu için, onların kıymet ve şerefini ifâde etti. Mülkü muhafaza etmekte pek çok faydası görülen atlara, gerekli alâkayı

göstermiş oldu. Süleymân aleyhisselam, atların ahvâlini, hastalıklarını ve onlarda bulunanları gâyet iyi biliyordu. Bu sebeple, onların durumlarını gözden geçirmek, bacaklarını ve boyunlarını sığamak sûretiyle, onlarda herhangi bir hastalık hâlinin olup olmadığını öğrenmek istedi.

Süleymân aleyhisselamın atları, üç ayağını basıp, dördüncü ayağının tırnağını dikerek hareketsiz duruyorlardı. Bu duruş şekli, tam ve hareketsiz bir duruş olup daha çok hâlis arap atlarında görülür. Ayrıca, bu atlar, çok süratli koşuyorlardı. Arkalarından yetişilmez, fakat kimin peşinden koşturulurlarsa derhâl yakalıyorlardı. Ata; "hayır" buyruldu.

"Gazâ atının perçeminin örgülerinde, kıyâmet gününe kadar, hayır bağlıdır. O hayır, âhirette sevâb, dünyada ganimettir."(96)

"Gücünüzün yettiği yettiği kadar, durmadan çalışınız. Cihâd için (en mükemmel harp vâsıtalarını yapınız) bağlanıp beslenen atlar hazırlayınız. Bununla, Allah'ın ve sizin düşmanlarınızı ve bunlardan başka sizin bilmeyip, Allahü teâlâ'nın bildiği diğer düşmanlarınızı da korkutursunuz, onlara dehşet saçarsınız. Allahü teâlâ yolunda ne sarf ederseniz, onun sevâbı (ecri) eksiksiz ödenir ve siz aslâ haksızlığa uğratılmazsınız."(97)

Allahü teâlâ, kâfirleri müslüman olmakla şereflendirmeyi veya İslâmiyetin himayesi altına girenlerin; çalışmalarına, ibâdetlerine karışmayıp, canlarını, mallarını, nâmuslarını korumayı, emretti. Bu sûretle, bütün dünyanın kardeş olup birleşmesini, iman etmesini, sevişmesini veya İslâmiyetin himayesi altına girerek Ermeydanı Yeryüzünün hayır meydanı, sulh, barış diyarı olmasını istedi.

İslâmiyeti anladığı hâlde inat edip inanmayanları da içine alan, umûmi bir adâlet ve saâdet kurmağı, bütün insanlara, hayvanlara, dirilere, ölülere, cansızlara yâni her şeye, bir rahatlık kazandırmayı, Yeryüzünün hayır meydanı, dârüsselam, barış, emniyet evi, mekânı olmasını emretti.

Bunun içinde okla, diğer silâhlarla, ata binme tâlimi ile ve ok eğitimi yapmakla, kısacası zamanın silahlarına sahip olarak ve kullanmayı bilerek muharebeye hazırlanmayı farz kıldı.

Süleyman aleyhisselam, Akabe Körfezinden Fırat kenarına, Yemen'e, o zaman bilinen memleketleri hükmü altına aldı. Yemen'deki Sebe Sultanı Belkıs ile evlendi.

Süleymân aleyhisselam Beyt-ül-mukaddes'e, Mescidi Aksa'ya girip, bir veya iki ay yahut daha az ve daha çok ibâdetle meşgûl olurdu. Yiyecek ve içeceğini yanında getirirdi. Oraya geldiğinde, mihrabında bir fidanın bittiğini görürdü. Süleymân aleyhisselam ona, ismini ve faydasını suâl ederdi. Eğer dikilecek bir fidan ise, onu çıkartıp başka bir yere diktirir, ismini, faydasını, zararını ve tıbda ne işe yaradığını da üzerine yazdırırdı.

Yine bir sabah Beyt-ül-mukaddes'e geldiğinde, daha önce görmediği bir fidanın bittiğini gördü. Ona ismini sordu. Harnup (keçiboynuzu) olduğunu söyledi. "Sen niçin bittin?" diye sorunca "Senin mescidini harap etmek için" dedi. Süleymân aleyhisselam, "Ben hayatta iken Allahü teâlâ bu mescidi harap etmez. Bu benim vefâtımın yaklaştığına alâmettir" dedi. Oradan o Harnup fidanını çıkartıp, başka bir yere diktirdi.

Allahü teâlâ'ya yalvarıp "Yâ Rabbî! Benim vefâtımı cinlerden gizle. Böylece insanlar, cinlerin gaybı bilmediklerini anlasınlar" dedi. Sonra, mihraba girdi. Âdeti üzere asâsına dayanarak namaz kılmaya başladı. Asâsına dayanmış bir vaziyette, namazda, ayakta rûhu kabzolundu.

Beyt-ül-mukaddes'in ön ve arka duvarlarında delikler vardı. Cinler, bu delikten bakıp, Süleymân aleyhisselamı asâsına dayanmış ibâdet ediyor görerek, hayatta olduğunu sanıp, o hayatta iken olduğu gibi, en ağır ve zor işleri yapmaya devam ediyorlardı. Uzun zaman, insanların arasına çıkmamasını da garip görmezlerdi. Çünkü daha önce de, ibâdetle meşgûl olduğu için insanlar arasına pek çıkmazdı. İşte cinler, Süleymân aleyhisselamın vefâtından uzun bir müddet sonra da, eski minvâl üzere ağır işlerde çalışmalarını sürdürdüler. Nihâyet, bir ağaç kurdunun asâyı yemesi üzerine, Süleymân aleyhisselam yere düştü. Böylece, insanların ve cinlerin onun vefâtından haberleri oldu.

O, hem peygamber hem de Sultandı. Rüzgâr ve cinler emrine

verildi. Bir insanın dünyada sahip olabileceği maddi-manevi bütün nimetlere sahip oldu. Ama o da ölümden kurtulamadı. Ölümü de bir ağaç kurdu vesilesiyle anlaşıldı.

Asâ ve ağaç kurdu... Kendisine her türlü nimet verilen bir Peygamber aleyhisselam ve ölüm...

"Herkes mutlaka ölecektir, ölümden kurtulmak mümkün olsa, Süleymân aleyhisselam kurtulurdu" hakikati, ta Kıyamet'e kadar geleceklere en vurucu nasihat olarak kaldı. "DÜNYA, SULTAN SÜLEYMAN'A BİLE KALMADI." sözü, bütün dünyada söylenir oldu.

Hem İsrailoğulları hem de Yeryüzündeki kavimler... Süleyman aleyhisselam zamanında en huzurlu günlerini yaşadılar, Ermeydanı Yeryüzü hayır meydanı, nice diyar da sulh, emniyet mekânı oldu, ancak bu fazla sürmedi.

Ermiyâ aleyhisselamın peygamber olarak gönderildiği sırada da, İsrâiloğullarının isyânları, azgınlıkları ve taşkınlıkları artarak sürüp gitmekte idi. Ermiyâ aleyhisselam, günâha ve isyâna dalan bu kavme nasihat edip, devamlı doğru yola çağırıyordu. Aşırı bir inatla isyânlarından vazgeçmediler.

Ermiyâ aleyhisselam; itâat etmeyip doğru yola gelmezlerse, büyük bir musibete uğrayacaklarını bildirdi. Peygamberlerini dinlemek yerine azgınlıklarına birini daha ekleyerek Ermiyâ aleyhisselamı hapsettiler.

Ermiyâ aleyhisselam onlara; "Ey İsrâiloğulları! Allahü teâlâ, isyân etmekten vaz geçmenizi emrediyor. Yoksa sizin üzerinize korkunç bir tâifeyi musallat kılacak. Bu gelenler sizden intikâm alıp Kudüs'ü mahvedecekler!" dedi. Onu hapsetmelerinin hemen akabinde, Buhtunnasar isminde bir kral büyük bir orduyla hücuma geçti, ordusu altıyüzbin kişi idi.

Buhtunnasar, bir diğer adıyla Nabukednazar, Âsûrî devletinin en meşhûr hükümdârıydı. Kendisi ve halkı ateşe tapıyordu. Ön Asya bölgesinde Dicle ve Fırât nehirleri arasındaki verimli sahalarda kurulan ve merkezi Bâbil olan krallıklar, Babil Krallıklarıydı.

İkinci Babil Krallığının en ünlü hükümdârı olan Buhtunnasar, daha babası zamanında Mısır ordusunu Kadeş'te yenmiş, Sûriye ve Filistin'i Babillilerin yönetimi altına sokmuştu. En büyük gâyesi Kudüs'ü ele geçirmek olan kral, maksadına ulaşmak için yerli halkı ayaklandırmak istedi. Buna karşı çıkan Kudüs Kralı, Babil'e vermekte olduğu yıllık vergiyi kesti. Bunun üzerine Buhtunnasar, Kudüs üzerine bir sefer düzenledi. Buhtunnasar'ın ordusu, Kudüs üzerine yürüyerek İsrâiloğullarını iyice sıkıştırdı. Nihâyet çaresiz

kalan İsrâiloğulları, şehrin kapılarının anahtarını Buhtunnasar'a verdiler.

Buhtunnasar'ın ordusu şehre girip, İsrâiloğullarının askerlerini tamamen öldürdü. Hastalara ve kadınlara emân verdi. Çocukları esir etti. Süleymân aleyhisselamın inşâ ettirmiş olduğu Mescid-i Aksâ'yı yıkıp, içindeki kıymetli eşyayı, altın, gümüş ve cevherleri aldı. Bütün şehri ateşe verdi. Tevrât nüshalarını yaktı.

Askerlerine emir verip, kalkanlarıyla toprak taşıtarak Beyt-ül-mukaddes'in içini doldurttu. Sonra diğer yerlerini de toprakla doldurup tamamen harap bir hâle soktu.

Bu istila ordusu bütün o diyârda; öldürme, yağmalama, çapulculuk ve her çeşit zulmü yaptı. Aziz olanlar zelil, dünya benden sorulur, bana kimse hesap soramaz diyenler esir oldu.

Buhtunnasar, kendisinin oraları istila edeceğini, Ermiyâ aleyhisselamın, İsrâiloğullarına haber verdiğini öğrenince "Benim buraya geleceğimi nereden bildin ki, kavmine haber verdin?" dedi.

Ermiyâ aleyhisselam; "Rabbim bildirdi" dedi. Buhtunnasar, onun hapsedilmesine şaşarak; "Bu kavim ne kadar yaramaz bir kavimdir ki, peygamberlerini hapsetmişlerdir" dedi. Sonra, Ermiyâ aleyhisselama; "Sen benimle gel, ben senin hakkını gözetirim. Burada kalmak istersen, emniyet içinde kal" dedi. Ermiyâ aleyhisselam, "Ben dâimâ Rabbimin emânındayım. Kavmim bana tâbi olsaydı, onlar da Rabbimin korumasında olurlardı" dedi. Bundan sonra Buhtunnasar Kudüs'den ayrıldı. Ermiyâ aleyhisselam, orada emniyet içinde kaldı.

Buhtunnasar, İsrâiloğullarını perişân, yurtlarını da harap ettikten sonra, ordusunu alıp Bâbil'e döndü. İsrâiloğullarından esir aldığı yetmişbin çocuğu da yanında götürüp komutanlarına paylaştırdı. Götürülenler arasında Danyal ve Üzeyr aleyhimesselam da vardı.

Buhtunnasar, bütün İsrâiloğullarını üçe ayırıp, bir kısmını Kudüs ve Şam'da bırakmış, diğer bir kısmını öldürmüş, bir kısmını da esir edip, Babil'e götürmüştü. Kudüs harâbe hâline geldikten sonra,

Ermiyâ aleyhisselam, şehirde yalnız kaldı. Virane hâline gelmiş bölgeyi dolaştı, çok üzüldü. Süleyman aleyhisselamın dünyada eşsiz hale getirdiği mukaddes şehir ne hale gelmişti. Vermiş olduğu nimetin kıymetini bilmeyip azgınlaşıp, BEN dedikleri anda Allahü teâlâ onlara bela olarak Buhtunnasar'ı göndermiş, daha dünyada iken belalarını bulmuşlardı. Âhirette ise ebedi felaket onları bekliyordu. Ermeydanı olan Yeryüzündeki imtihanı, Yeryüzünü ve kendi bedenlerini hayır meydanı yapmaya çalışmayarak, Peygamberlerinin emirlerini dinlemeyerek kaybetmişlerdi hem de ebedi olarak.

İsrâiloğullarından, kaçıp saklananlar, Ermiyâ aleyhisselamın yanına gelip toplandılar. Barınacak yerleri kalmadığından, Mısır'a gitmeye karar verdiler. Mısır hükümdârına gidip, onun idâresinde kaldılar.

Bu sırada, Buhtunnasar Şam'da idi. İsrâiloğullarının Mısır'a gittiğini öğrenince, o zamanki Mısır Firavunu Arec'e bir mektup gönderip "Memleketine gelen kölelerimi gönder" dedi.

Mısır hükümdârı, "Bunlar köle değil hürdürler. Himayesi altına girenleri düşmanlarına teslim etmek, hükümdara yakışmaz" cevabını verdi.

Ermiyâ aleyhisselam da Mısır'daydı. İsrâiloğullarından isyânları sebebiyle darmadağın olarak Mısır hükümdârına sığınanlara "İsyandan vazgeçiniz ve günâhlarınıza tevbe ediniz. Yoksa Buhtunnasar buraya da gelir ve sizi burada da perişan eder!" dedi.

İsrâiloğulları başlarına gelen hâdiselerden ibret almamışlardı. Ermiyâ aleyhisselamın bu dâveti karşısında da gevşek davranıp, isyândan ve günâhlardan vazgeçmediler. "Mısır hükümdârının karşısına kim çıkabilir" diyerek inat ve kibirlerini bırakmadılar.

Ermiyâ aleyhisselam, bu durum karşısında, Nil kenarına gitti, birbirine yakın dört tane taş gömdü, sonra; "Buhtunnasar bu şehre gelir, tahtı da bu taşlar üzerine konulur" dedi.

Buhtunnasar, hükümdârın Mısır'a giden İsrâiloğullarını göndermemesine ve verdiği cevâba kızıp, Mısır üzerine yürüdü. Mısır hükümdârı ile savaş yapıp, onu mağlûp etti. Oraya sığınan İsrâiloğullarını da esir etti. Ermiyâ aleyhisselamı görünce "Ben sana

Kudüs'de emân vermişken, niçin düşmanlarıma katıldın, onlara uydun?" dedi. Ermiyâ aleyhisselam, "Ben nasihat vermek için geldim. Buhtunnasar buraya da gelir, dedim. Buna delil olarak da bir alâmet koydum" dedi, Nil kenarında bir yere gömdüğü taşlardan bahsetti.

Buhtunnasar, araştırılmasını söyledi. Tahtını koydukları yeri kazdırıp bakılınca, tahtının dört ayağı altında bahsedilen dört taş bulundu. Bu durumu gören Buhtunnasar, Ermiyâ aleyhisselamı, arzu ettiği yere gitmesi için serbest bıraktı ve tekrar Babil'e döndü.

Babil, Bağdat'ın hemen güneyinde, İbrahim aleyhisselamı ateşe atan Nemrut tarafından kurulmuştu.

Nemrut, bütün dünyaya hâkim olmuştu. Ondan sonra da Zülkarneyn ve Süleyman aleyhümesselam dünyaya hâkim olmuşlardı. Şimdi de Buhtunnasar... Dünyaya hâkim olanların ikisi müslüman, ikisi de yıldızlara tapandı ve başşehirleri Babil'di.

Babil, Nemrut'tan Buhtunnasar'a binlerce yıl içinde hep zulmün, küfrün, şirkin merkezi olmuş, nice zalim tarafından yıkılmış, nice zalim tarafından tekrar inşa edilmişti.

Buhtunnasar, yedi tepe üzerine kurulu Babil'i, o güne kadar görülmeyen ihtişamda bir şehir yapmak için hiçbir masraftan kaçınmadı. Dağlık ve bağlık bir bölgeden gelen hanımı için dillere destan asma bahçeler yaptırdı. Dicle ve Fırat'ı Babil'in bir parçası haline getirdi, her tarafı kanallarla ulaşılır hale getirdi. Bütün bunlar ne içindi? İrem gibi nice şehirlerde ve Babil'de daha önce olduğu gibi zaman törpüsüyle harap olması, içinde yaşayanların daha fazla azması, hakikatten daha fazla uzaklaşması, dünyanın geçici olduğunu unutması içindi...

Danyâl aleyhisselam, Kudüs'ün Buhtunnasar tarafından harap edildiği sırada genç olup, Bâbil'e götürülen esirler arasında bulunuyordu. Buhtunnasar, Danyâl aleyhisselamı sarayına aldı, ona rağbet gösterirdi. Bu durum, Buhtunnasar'ın avânesinin dikkatini çekip, Danyâl aleyhisselama hased ettiler. Buhtunnasar'ın onu yanından uzaklaştırması için çeşitli hîlelere başvurdular.

Buhtunnasar'a; “Bu senin milletinden ve dininden değildir” dediler. Buhtunnasar, araştırmaya başladı ve Danyâl aleyhisselamın kendi dinlerinden olmadığını anladı, hapse attırdı.

Buhtunnasar korkulu bir rüyâ gördü. Fakat rüyâsını unuttu. Bütün kâhinlerini, sihirbazlarını toplayarak, rüyâsını ve tabirini sordu. Onlar; “Rüyâyı söylersen tabir ederiz” dediler. Buhtunnasar onlara kızarak; “Ben sizi böyle günler için saklıyorum. Üç gün içinde rüyâmı bilip tabirini yapmazsanız hepinizi öldürürüm” diye tehdit etti. Bu haber halk arasında yayıldı.

O sırada hapiste bulunan Danyâl aleyhisselam, bunu işitti. Zindancı başına; “Beni Buhtunnasar'a götürebilirsen rüyâsını tabir ederim” dedi. Danyâl aleyhisselam, Buhtunnasar'ın yanına girince secde etmedi. “Niçin secde etmedin?” diye sordu. Danyâl aleyhisselam; “Benim Rabbim, başkasına secde etmemek şartıyla bana rüyâ tabirini öğretti” dedi. Bu sözü inceden inceye düşünen Buhtunnasar; “Rabbinin ahdine vefâ ettiğin için, sana itimat ederim. O hâlde gördüğüm rüyâyı ve tabirini söyle” dedi.

Danyâl aleyhisselam; “Rüyânda bir heykel gördün. Üst kısmı altından, ortası gümüşten, uçları bakırdan, topukları demirden, ayakları kerpiçten idi. Bu heykele hayran hayran bakarken, gökten, heykelin başına büyük bir taş düştü, toz hâline getirdi. Altın, gümüş, bakır, demir ve kerpiç birbirinden ayrılmayacak şekilde karıştı. Sonra gökten inen taş, büyüdü, büyüdü, öyle oldu ki, yerde ve gökte o taştan başka bir şey görünmez oldu” dedi.

Buhtunnasar, rüyâsını hatırlayıp; “Doğru söyledin” dedi ve tabirini yapmasını istedi.

Danyâl aleyhisselam da; “Gördüğün heykel, çeşitli milletlerdir. Altın, senin içinde bulunduğun millettir. Gümüş, senden sonra oğlunun hâkim olacağı millettir. Bakır, Rumlardır. Demir, Acemlerdir. Kerpiç, Rumlara ve Acemlere hükümdâr olan iki kadındır. Gökten inip heykeli darmadağın edip toz hâline getiren taş ise âhir zamanda gelecek olan bir Peygambere ve O'nun getireceği dine işarettir. O peygamberin getireceği din, bütün

dinlerin hükümlerini yürürlükten kaldıracak, bütün dünyaya yayılan bir din olacaktır. Ondan sonra yeni bir din gelmeyecektir" dedi.

Buhtunnasar, bu hatırlatmadan ve tabirden memnun olup; "Senin bu hizmetin beni çok memnun etti. Sana bunun karşılığını vereyim. Şu üç şeyden birini tercih et. İstersen seni serbest bırakayım, kendi memleketine dön. Beyt-i Mukaddes'i imar et. Sana yardım edeyim. İstersen tebeama emir vereyim sana ve bağlı olanlarına hürmet etsinler, istediğiniz gibi gezip dolaşınız. Dilersen yanımda kal, sana ve sana tâbi olanlara yardımda bulunayım" dedi.

Bunun üzerine Danyâl aleyhisselam; "Ey Melik! Bizim diyârımızın harap olması Allahü teâlâ'nın takdiri iledir. Onun imârına kimsenin gücü yetmez. İstediğimiz yerde serbest seyahat etmemize gelince, senin etrafa emir yaymana ihtiyâcım yoktur. Benim ve bana tâbi olanlar için en uygun yol, yine burada kalıp kendi hâlimizce meşgûl olmaktır" dedi.

Buhtunnasar, idâresi altında bulunan memleketlerin ileri gelen devlet adamlarını, kumandanlarını bir araya topladı. Onlara, "Bu kişi, hikmet ehli, akıllı, zekî bir kimsedir. Onun ilmi ile, gördüğüm rüyâmın beni huzursuz ve dağınık bir hâle sokmasından kurtuldum. Bundan sonra memleketin işlerini ona havâle ettim. Benim emirlerim onun fermânına uygun olmazsa kabul etmeyiniz!" dedi.

Bâbil diyârının ileri gelenleri, Buhtunnasar'ın, Danyâl aleyhisselama böyle değer vermesi karşısında haset ettiler. "O, senin dininden olmadığı için ilahların gazabına uğrarsın" diyerek Danyal aleyhisselamın arslanların bulunduğu bir kuyuya atılmasını sağladılar. Allahü teâlâ'nın koruması ile arslanlar ona hiç dokunmadılar.

Danyâl aleyhisselam, Buhtunnasar'ın ölmesinden sonra yeni kral Behmen bin İsfendiyar tarafından Üzeyr aleyhisselam ile birlikte Kudüs'e gönderilmiştir. Kudüs'e gittikten bir müddet sonra, Ehvâz yakınında bulunan Sûse şehrinde vefât etti.(98)

* * *

Îsâ aleyhisselam, Musâ aleyhisselamdan yaklaşık ikibin sene kadar sonra İsrâiloğullarına gönderilen bir peygamberdir. İsrâiloğulları, Mûsâ aleyhisselamın getirdiği hak dine uymakta gevşeklik gösterdiler. Pek çok itirazda bulundular, hattâ doğru yoldan tamamen ayrıldılar.

Mûsâ aleyhisselamdan sonra aralarında Davut ve Süleyman aleyhimüsselamların bulunduğu nebîler gönderildi. Bu nebîler, İsrâiloğullarını Mûsâ aleyhisselamın bildirdiği dine uymaları için uyarıp, tebliğde bulundular. İsrâiloğulları bunları dinlemediği gibi, pek çoğunu da şehit ettiler, İsrâiloğullarının bütün bu isyânları ve azgınlıkları; bâzan zulüm ile öldürülmelerine, bâzan da esir edilip zillet içinde yaşamalarına sebep oldu.

Îsâ aleyhisselamı, Allahü teâlâ babasız olarak Hazreti Meryem'den dünyaya getirdi. Bu sebeple Hazreti Meryem'e iftira ettiler. Îsâ aleyhisselamın peygamberliği bildirildiği sırada da İsrâiloğulları dağınık bir şekilde ve zillet içinde yaşıyorlardı. Hattâ kendilerini kurtaracak bir peygamber bekliyorlardı. Bekledikleri bu peygamberin, mücadeleci, tuttuğunu koparan, çok şiddetli, kavgacı, yahudileri diğer milletlerin esâretinden kurtaracak olan bir şahsiyet olmasını umuyorlardı.

Îsâ aleyhisselam, onları hidâyete kavuşturmak için gönderilip, vazifelendirilince, İsrâiloğulları ona inanmadılar. Onu çok yumuşak buldular. Kurtarıcı olarak gelen Îsâ aleyhisselam, dünyada sulh ve selamet hisleri yerleştirmeye, insanları birbirleriyle barıştırmaya çalıştı. Yahudilere, sapık yolda olduklarını ve bundan dönmelerini söyledi, ibâdet olarak yaptıkları şeylerin gerçek ibâdet olmadığını ve ahlâklarının bozukluğunu bildirdi. Kendisine tâbi olmalarını ve sâdece gösterdiği yolun doğru olduğunu söyledi.

Yahudilerden bir cemâat, Îsâ aleyhisselam ve annesi Hazreti Meryem'e dil uzattılar. Îsâ aleyhisselam bunu duyunca onlar hakkında; "Allah'ım! Sen benim Rabbimsin. Sen beni 'Ol' kelimen ile yarattın. Bana ve anneme dil uzatanlara lânet eyle" diye

bedduâda bulundu. Allahü teâlâ, onun bu duâsını kabul eyledi. Hazreti Îsâ'ya ve annesine dil uzatanları maymun ve domuza çevirdi. Bu durumu gören yahudiler, hâdiseyi aralarında görüştüler. Hepsi Hazreti Îsâ'yı öldürmek üzere anlaştılar. Hazreti Îsâ'yı aramaya başladılar.

Îsâ aleyhisselamın havârîlerinden biri olan Yehuda (Juda Yudâs/ Yudâ Şem'ûn), birkaç kuruş karşılığı Îsâ aleyhisselamın yerini onlara haber verdi. Îsâ aleyhisselamı yakalamak için yahudilerle beraber eve girince, Allahü teâlâ, Yehuda'yı Îsâ aleyhisselama benzetti. Yahudiler de, onu Îsâ aleyhisselam diye yakaladılar, öldürüp astılar. Îsâ aleyhisselam da göğe kaldırıldı. Bu sırada otuz üç yaşında idi. Yahudiler, Îsâ aleyhisselama benzetilen şahsı yakalayıp, Îsâ aleyhisselam diye öldürdükten sonra; "Eğer bu Îsâ ise, bizim arkadaşımız nerede? Şâyet, bu bizim arkadaşımız ise, Îsâ nerede?" dediler. İşte bu, yahudilerin Îsâ aleyhisselam hakkındaki ihtilaflarıdır. Bu hususta şüpheye düştüler. "Yüzü ona benziyor, bedeni o değil" dediler.

"Bu, (onları lânetlememiz) bir de inkârlarından, Meryem'e büyük iftirâda bulunmalarından, Allah'ın resûlü Meryem oğlu Îsâ'yı; öldürdük demelerinden ötürüdür. Yoksa onu öldürmediler ve haça germediler. Fakat onlara öyle göründü. (Onlardan biri Îsâ 'aleyhisselam' şeklinde kendilerine gösterildi ve bu adam öldürüldü.) Bu hususta ihtilaf edenlerin bilgileri ancak şüphe etmekten ibarettir.

Onu asmadılar, onu öldürmediler. (Onların Îsâ aleyhisselamı öldürmeleri, iddia ettikleri gibi, aslâ meydana gelmemiştir. Veya onların, onu öldürmeleri, kendileri yanında katî olarak sabit değildir. Onların; 'Biz Îsâ'yı öldürdük' demeleri tam bir kuşkudur. Bu bir hakîkat değildir. Onlar öldürdükleri şahsın Îsâ aleyhisselam olduğunu kat'î bir şekilde bilip öldürmemişlerdir.) Bilakis, Allahü teâlâ, onu kendi katına yükseltti.

Allahü teâlâ her şeye kâdirdir, hakîmdir. (Yahudilerden intikâmını alır. Dilediği şeyde O'na kimse mâni olamaz. Yahudiler üzerine lânet ve gadabı ile hükmetti. Nitekim onlara Yentıyûnus

bin Esbisyanûs Rûmî'yi musallat etti. O, pek çok yahudiyi topluca öldürdü. Îsâ aleyhisselamı yahudilerden kurtarıp, onu kendi katına yükseltmesine dâir tedbirinde hikmet sâhibidir.)"(99)

Bu ne esrardı? Nice peygamberler İsrail oğulları tarafından şehit edilmişti. Îsâ aleyhisselam ise şehit edilmek üzereyken diri olarak gökyüzüne kaldırılmıştı. Bunda hikmet neydi?

Âdem aleyhisselamın Cennet'ten çıkarılmasına sebep olan ve kendisi de secde etmemesi sebebiyle ebedi olarak lanetlenen İblis, dehşete düşmüştü bu hadiseye şahit olmakla... Bunun; kendisinin ve yolundakilerinin zararına olduğunu hissetmiş, ama ne olacağını bilememişti. Âdem aleyhisselamdan o güne geçen yüz binlerce senede onun izinde olanların sayısı, inananların sayısını hep geçmişti, ama bütün bunlar intikam duygusunu tatmin etmemişti. Daha çok kan, daha çok kendisiyle birlikte Cehennem'e girecek can istiyordu. Çünkü Kıyametin yaklaştığını, zamanının daraldığını, hesap verme vaktinin geldiğini hissediyordu.

Ruhlardan Bir Ruh, Îsâ aleyhisselamın göğe kaldırılmasına şahit olmakla çok sevinmişti. O'na ümmet olmak istemişti, ama olmamıştı. Yeryüzüne gönderileceği zamanı ve bedeni bekliyordu. Aradan geçen yüzbinlerce seneye rağmen, hâlâ anlayamıyordu, insanların Peygamberlere inanmayışını... İlahlık taslayan Nemrutların, Firavunların ölümüne şahit olmalarına rağmen dünyada ebedi kalacak gibi hareket etmelerini, ahrete hazırlanmayışlarını... Çok merak ediyordu, kendisi hangi tarafta yer alacaktı, çok korkuyordu İblis'in tarafında bulunmaktan...

Yeryüzü de çok sevinmişti Îsâ aleyhisselamın göğe kaldırılışına, bir Peygamberin daha kanının bağrına düşmeyişine... Ama üzülmüştü bir Peygamberin bedeninin kendisine emanet edilmeyişine, bu bedenle şereflenmeyişine, yıkanmayışına...

Kıyameti özlüyordu, üzerinde bir an önce mahşer meydanı kurulsun, onu zulmete boğanlar hesaplarını versin istiyordu. Dayanacak hali kalmamıştı daha fazla zulmete, ifsada ve israfa...

Îsa aleyhisselam göğe kaldırıldığı sırada orada hazır bulunanlar

üç gruba ayrıldılar. Onlardan bir fırka; "Îsâ aramızda Allah idi. Şimdi gitti", diğer fırka; "Îsâ aleyhisselam, Allahü teâlâ'nın oğlu idi", öbür fırka ise; "Îsâ aleyhisselam, Allahü teâlâ'nın kulu ve resûlüdür. Hak teâlâ semâya (göke) kaldırmak sûretiyle ona ikrâm ve ihsânda bulundu" dediler. Bu fırkalardan her birinin müstakil cemâati meydana geldi. İtikâdlarının bozukluğu sebebiyle, ilk iki fırka kâfir oldu, üçüncü fırka mümin kaldı.

İsâ aleyhisselamın havarileri, dinlerini yaymak, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmak, dünyanın insanoğlu ve cinler için imtihan meydanı olduğunu haykırmak için dört bir yana yürüdüler, canlarını, her şeylerini ortaya koyarak... Özellikle de Oğuz Kağanın soyundan gelenlere, yerleşin, Son Kale eyleyin diye vasiyet ettiği kara parçasını bir ucundan diğer ucuna dolaştılar, üç tarafı denizlerle çevrili diyarı, Anatolia'yı...

İsa aleyhisselama inananların önde gelenleri, Tarsus ve Antakya şehirlerinde defnedildiler.

Havarilerden Yuhanna, yüz senesinde Efes'te öldü. Filip de Anatolia'da öldü. Thomas, Hind tarafına gidip orada şehit edildi ve Urfa'ya getirildi. Bartolome, 71 senesinde Theodosipolis'te (100) şehit edildi. Barnabas da Anatolia'yı baştan başa gezdi ve buranın tabii bir parçası olan Kıbrıs'a defnedildi.

Böylece, Anatolia'nın toprağı, İsa aleyhisselamın Havarileri tarafından Son Kale olmaya hazırlandı, onların mübarek bedenleriyle şereflendi.

Hazreti İsa'dan sonra, din düşmanları çoğalıp, her tarafı fitne kapladığı zaman, sarayda görevli olup Hazreti İsa'ya inanan Yemliha, Mekselina, Mislina, Mernuş, Debernuş, Şazenuş isimli gençler, dinlerini korumak için her şeylerini terk edip, Tarsus'ta olduğu rivayet edilen bir mağaraya hicret ettiler.

O tarihte kral, Roma imparatorlarından Dokyanus olup, zalim biriydi. Putlara tapıyordu. Daha sonra tanrılığını ilan etti. Putçuluğu kabul etmeyen müminleri, işkence ile öldürtüp, şehrin girişlerine astırıyordu.

Kral, bir ihbar üzerine, sarayda görevli, imanlı gençlerin durumlarını öğrendi. Onları tehdit etti. Fakat onlar, putperestliği kabul etmeyerek, saray erkânı önünde, Allahü teâlâ'nın verdiği büyük bir cesaretle, "İlahımız, göklerin ve yerin Rabbidir" dediler. Kral, Nineve'ye gidiyordu. Dönüşüne kadar, onlara mühlet verdi.

İstişare edip, hicret etmeye, dinlerini korumak için imansızların arasından çıkmaya karar verdiler. Şehre yakın bir dağa gittiler. Giderken, yolda Kefeştatayyuş ismindeki bir çobana rastladılar. Çoban da iman edip yedincileri oldu.

Çobanın köpeği Kıtmir de, bu gençleri bırakmayıp, arkalarından takip etti.(101) Gençler, dağda, çobanın gösterdiği mağaraya girip ibadet ediyorlardı. Yiyecek ve içeceklerini daha tecrübeli olan Yemliha, kıyafet değiştirip şehirden temin ediyor ve oradan bilgi getiriyordu.

Dokyanus, Tarsus'ta onları aradı. Kaçtıklarını haber alınca, babalarına sordu. Onlar da, dağa doğru gittiklerini söylediler. Dokyanus o mağarayı buldu. "Burada ölsünler" diye mağaranın ağzını sıkıca kapattırdı.

Dokyanus'un yakınlarından iki mümin delikanlı, bu gençlerin kimliklerini ve başlarına gelen olayları bir taşa nakşedip, mağaranın duvarına yerleştirdi.

Allahü teâlâ gençlere uzun bir uyku verdi. 309 kameri sene uyuduktan sonra uyandılar.

"Onların kalplerine metanet verdik. O yiğitler (kralın karşısında) ayağa kalkıp, 'Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir. Ondan başkasını ilah edinmeyiz, yoksa saçma sapan konuşmuş oluruz' dediler."(102)

"Biz, onları (beden ve elbiseleri hiç değişmeden) uyandırdık ki, birbirlerine sorup hallerini bilsinler. Onlardan biri, 'Ne kadar kaldık?' dedi. 'Bir gün veya daha az' dediler. (Uzamış saç ve tırnaklarına bakınca) 'Ne kadar kaldığımızı Rabbimiz daha iyi bilir. Birinizi bu para ile şehre gönderin de; bize en temiz bir rızık, yiyecek getirsin. Ayrıca, insanlara karşı da son derece nazik davransın, dikkat etsin, kimseye bir şey hissettirmesin' dediler."(103)

Bunların en olgunu olan Yemliha'nın yine kıyafetini değiştirip, kimseye bir şey sezdirmeden gidip ihtiyaçlarını görüp gelmesini uygun gördüler.

Yemliha, Tarsus'a gelince, şehri çok değişmiş buldu. Bu kadar kısa zamanda bir şehir nasıl bu kadar değişir diye hayret etti. Nihayet bir fırına girdi. Dokyanus zamanında, onun adına basılmış olan altın parayı verince, fırıncı, bu adamın hazine bulduğunu sanıp hemen görevlilere bildirdi.

Yemliha'yı tutup, "Bulduğun hazineyi ver" diye tehdit ettiler. Yemliha ise, "Hazine falan bulmadım. Bu parayı birkaç gün önce evden aldım, bugün çarşıya getirdim" dedi.

Babasını ve tanıdıklarını sordular. Yemliha söyledi. Onlar ise, "Burada öyle kimseler yok, sen yalan söylüyorsun" dediler. Çok sıkıldı. "Dokyanus'a gidelim, o beni tanır" dedi. Onlar da "Dokyanus öleli üç asır oldu. Sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler.

Padişahları olan Tendrusa götürdüler. Bu padişah mümin idi. Yemliha, başından geçenleri anlatınca, padişah; yakın adamlarıyla

birlikte, mağaraya geldi, önceki halleri üzerine yazılan taşı okudu. İsimleri ve halleri anlaşıldı. Hepsinin boynuna sarılıp, vedalaştılar. Eshâb-ı kehf de, tekrar eskisi gibi uykuya daldılar.

* * *

Îsâ aleyhisselamın hak olan, Yaratıcıyı mutlak tek olarak bildiren tevhit dini, az zaman sonra düşmanları tarafından sinsice değiştirilmişti. Bolüs adındaki bir yahudi, Îsâya inandığını söyliyerek ve Îsevîliği yaymaya çalışıyor görünerek, gökten inen İncîl'i yok etmişti.

Dört kişi ortaya çıkıp, oniki Havârîden işittiklerini yazarak, İncîl adında dört kitap meydana geldi ise de, Bolüs'ün yalanları, bunlara da karışmıştı. Barnabas adındaki bir Havârî, Îsâ aleyhisselamdan işittiklerini ve gördüklerini doğru olarak yazdı ise de, bu Barnabas İncîl'i de yok edilmişti.

Uydurma İncîller zamanla çoğalarak, her yerde başka bir İncîl okunur olmuştu.

Büyük Kostantin (I. Constantin) putperest iken, nasrâniyyeti kabul etmiş ve Byzantion şehrini büyültüp imâr etmiş ve Kostantiniyye ismini vermişti. Kostantin, Galya'yı, yani Fransa'yı, İngiltere'yi, İtalya'yı, Afrika'nın kuzeyini, Yunanistan'ı aldı. Bayrağına haç resmi koydu. Ve bütün İncîllerin birleştirilmesini emretmiş, mîlâdın 325. senesinde, İznik'te 318 papazı toplayıp, yazdırdığı yeni İncîl'e eski dini olan putperestlikten de birçok şey sokturmuş, İsevîlik bozulmuş yeni bir hıristiyanlık dini kurulmuştu.

Îsâ aleyhisselamın İncîl'inde ve Barnabas'ın yazdığı İncîl'de Allah'ın bir olduğu bildirilmişti. Eflâtun'un ortaya attığı teslîs, Trinite, uydurdukları dinde Baba, Oğul, Ruh'ul Kudüs olarak yer almış, bu husus, ilk yazılan dört bozuk İncîl'de kendine yer bulmuştu. Büyük Kostantin, bu teslîs fikrini de tahrif ettikleri, değiştirip bozdukları İncîl'e koydurmuştu. Allah'ın bir olduğunu söyleyen Aryüs'ü aforoz ettirdi. Doğru olan Barnabas İncîl'ini yasak etti. Noel gecesini bayram ilân etti.

Byzantion'un M.Ö 667 yılında Zeus'un torunu Byzas tarafından kurulduğu ve bu sebepten şehre Byzantian ismi verildiği söylenmekteydi.

Efsaneye göre, Yunanistan'ın Megara kentinden genç Byzas, bölgedeki baskılardan kurtulmak, yeni bir şehir kurmak ve bağımsızlığını ilan etmek için arkadaşlarıyla birlikte yola çıkmış.

Bir kâhine şehri nereye kuracağını danışmış. Kâhin, "Şehrini kuracağın yer körler ülkesinin tam karşısında olacak" demiş. Byzas yıllarca diyar diyar gezmesine rağmen körler ülkesi diye bir yer bulamamış.

Sonunda Boğaz, deniz ve küçük bir körfezin birleştiği, küçük bir yarımada gibi uzanan bir yerde mola vermişler. Tarife gelmez güzellikte bir yermiş. Böyle güzel bir yerde kimsecikler yokmuş. Gözleri karşı kıyıya kayınca hayret içinde kalmış. Çünkü orada evler gözüküyormuş. Yanındakilere, "Bu insanlar kör mü, burası varken orada oturulur mu?" demiş. Böyle deyince de kâhinin sözleri aklına gelmiş ve şehri bulunduğu yerde, ÜÇÜN BİR OLDUĞU YER'de kurmaya karar vermiş. Karşı kıyıda yer alan şehre de Khalkedonia, Körler Ülkesi demişler.(104)

Öyle ya... Üçün bir olduğu, sonsuz güzellikteki yeri göremeyenlere başka ne denir ki?

Temelleri üç suyun birleştiği yarımadanın sırtlarında atılan şehre de kurucusunun adı olan Byzas'tan dolayı "Byzas'ın kenti" anlamında "Byzantion" denmiş.

Miladın 537 yılında İmparator Justinianos tarafından hayranlıkla seyredilen şehir hakkında efsaneler bir değil niceydi.

İnsanoğlunun henüz yaratılmadığı günlerde Yeryüzünde cinler yaşıyordu. Bunlar, tıpkı insanlar gibi cemiyetlere, yaşayış tarzına sahiplermiş. Kendi aralarında eğlenceler tertip eder, düğünler yaparlarmış.

Bunlardan birinin oğlu diğerinin kızına âşık olmuş. Kızın babası, "Kızımı veririm ama dünyanın en güzel yerinde kızım için bir saray yapmanız gerekir" demiş.

Oğlanın babası buna rıza göstermiş, başlamış dünyayı dolaşmaya Yeryüzünün en güzel yerini bulabilmek için... Bütün dünyayı dolaştıktan sonra en güzel yerin, Byzantion şehrinin bulunduğu bölge olduğunu anlamış. Buraya bir saray yaptırmış; kızın babasına haber göndermiş. O da sarayın yerini beğenmiş ve kızını vermiş.

Bir efsane de mübarek şehir Kudüs'e insan ve cinlere Mescid-i Aksa denilen görülmemiş güzellikteki mabedi inşa eden Peygamber ve Sultan Süleyman aleyhisselam için anlatılıyordu. Bulunduğu yerden şehri seyreden Justinianos, az sonra açılışı yapılacak Hagia Sophia mabedinin Mescid-i Aksa'yı geçtiği iddiasındadır.

Efsaneye göre, şimdi Hagia Sophia mabedinin yapıldığı yere Süleyman aleyhisselam otağını kurup konaklamış. Burada bir gece uyuyan o yüce Peygamber, buranın havasından ve suyundan, göz ve gönül alıcı manzarasından çok hoşlanmış. Bu yere büyük bir saray yaptırmış.

"Burada, üç su nasıl birleşiyorsa, burası, Kıyamet'e kadar çoktan birliğe, bu güzellikleri görerek yaratılandan tek bir Yaratan'a gidilen diyar olsun, her daim şen, mamur kalsın, gönül erleri eksik olmasın" diye dua etmiş.

Üç suyun tek olduğu yerde, Teslis inancının mabedi inşa edilmişti. Süleyman aleyhisselamın duası ne zaman, nasıl gerçekleşecekti. Üçü simgeleyen Hagia Sophia, biri temsil eder hale gelecek miydi?

Byzantion şehri, Traklar ve Persler tarafından çeşitli defalar işgal edilmiş, Milattan sonra 73'te Roma topraklarına katılmıştı.

İmparator I. Konstantinos Roma tahtını 323 yılında ele geçirdikten sonra Byzantion'u imparatorluğun yeni merkezi olarak seçti. Başşehrin inşasına 324 yılında başladı. Yeni başşehir coğrafi bakımdan çok farklı olmakla beraber Roma'ya benzetilerek kuruldu.

Augusteion Meydanı'na dikilen ve imparatorluk yol sisteminin başlangıç noktasını gösteren, sıfır kilometre taşı Milion, Roma Forumu'ndaki Milliarium'a karşılıktı.

İmtiyazlar tanınmak suretiyle birçok Roma senatörü ve diğer şehirlerden pek çok seçkin aile başşehre göç etmeye teşvik edildi. Bunlara inşaat yapmak üzere bedava arsalar verildi. Böylece şehir kuruluşundan itibaren çeşitli insan gruplarının birleştiği yer oldu.

Büyük Kostantin (Konstantinos)... İmparatorluğun merkezini kendi ismini verdiği şehre taşıyan İmparator... Resmî din olarak kabul ettiği Hıristiyanlığa, 325 yılında İznik'te toplanmasını gerçekleştirdiği I. Genel Konsil ile yeni bir güç kazandıran kişi... Onun dönemi eski imparatorluk idaresinden, Roma'dan kesin kopuşun başlangıcı oldu.

Bir şehre ismini verdi, mührünü vurdu. Şanı nice olacak, binlerce yıl sonra nasıl bilinecekti? Konstantiniyye ismi ne kadar bu şehrin ismi olarak kalacak, bu isim hangi müjde ile anılacak, bu şehir ne kadar ayakta kalacak, kimlere, hangi inanca kale olacaktı?

Şehrin nüfusu beş yüzyıl içinde yarım milyonu aşmıştı. 532 yılında Maviler ve Yeşiller diye bilinen grupların birleşerek çıkardıkları Nika İsyanı, hızla yayılmış, şehir her taraftan ateşe verilmiş. Aralarında Hagia Sophia Kilisesinin de bulunduğu binalar ve anıtlar yakılıp yıkılmış. Altı gün süren isyan Belisarios ve Narses adlı kumandanlar tarafından Hipodrom'da toplanmış otuz binden fazla insanın öldürülmesiyle ancak bastırılmıştı.

Hipodromda, kölelerin ve hayvanların birbirlerini öldürülüşünü büyük bir zevk içinde seyredip kendinden geçenler, aynı mekânda can vermiş, onların öldürülüşünü birileri gülerek izlemişti.

Şimdi büyük bir gurur içinde şehri ve kiliseyi seyreden Justinianos, Nika İsyanı sırasında çıkan yangında ikinci defa kül olan Hagia Sophia'yı yeniden inşa ettirdi.

Teslis'i, üçlü inancı temsil eden Hagia Sophia üçüncü defa sıfırdan yapılmıştı.

Ayasofya (Sainte Sophie/Hagia Sophia)'nın ilk inşaatına şehre ismini veren I. Constantin (Büyük Konstantin) (324-337) tarafından ahşap olarak başlanmış, ancak inşaatı tamamlayamadan

ölmüştü. Şehre ismini vermiş, fakat kiliseyi bitirip isim vermek kısmet olmamıştı. Hagia Sophia, oğlu Constantinus (337-361) zamanında bitirilmiş ve 15 Şubat 360'ta açılmıştı.

20 Haziran 404'te patrik İoannes Khyrosostomos'un sürgün edilmesi üzerine meydana gelen bir ayaklanmada çıkan yangında kilise harap olmuş, II. Thedosius (Teodosyus) (408-450) binayı yeniden yaptırıp 10 Ekim 415'te tekrar açmıştı. Bu ikinci kilise de Justinianos (527-565) ve karısı aleyhine 532 yılının 13-14 Ocak gecesi çıkan ayaklanmada yanmıştı. Hemen yapımına başlanılan binanın inşaatı 537 yılı sonlarına kadar sürdü.

Justinianos (Jüstinyanus), kiliseyi altı yıl içinde tekrar inşa ettirmişti, bu üçüncü inşasıydı. Hazreti İsa'nın doğumunu esas aldığı söylenen takvimler, 27 Aralık 537 gösteriyordu.

Justinianos çok sevinçliydi. Altı yıl geceli gündüzlü on bin işçi çalışmış, ama sonunda başarmışlardı. O korkunç ayaklanmadan sonra... Yerle bir edilen o muhteşem eserin yerine yenisinin yapılacağını kimse hayal bile edememişti, ama o başarmıştı işte... Dünyanın en güzel şehrinde, en güzel diyarında, üç suyun buluştuğu yerde... Kutsal üçlüyü temsil eden mabet işte karşısındaydı... En güzel, en muhteşem ve büyük mabet...

Hagia Sophia, Mukaddes Hikmet denmişti adına... Ekanîm-i selâsenin, Üç Esasın ikinci unsuru oğulun bir vasfı olarak, mistik bir mefhum olan ilâhî hikmet adına kurulmuştu.

İşte şimdi Hagia Sophia'nın üçüncü defa inşa edilmesinden sonra açılışı yapılıyordu, 27 Aralık 537 tarihinde... Hagia Sophia mabedi, teslisi temsil ediyordu.

Justinianos, gözlerini muhteşem mabetten kurtararak Boğaz'ın eşsiz güzelliğine sonra da eskiden Byzantion, şimdiyse Kostantiniyye diye anılan şehre baktı. İlk kuruluşundan bugüne neler yaşanmıştı neler bu şehirde...

Ve Justinianos, bakışlarını şehirden tekrar Hagia Sophia'ya çevirdi. Hayran, hayran baktı. Doğmakta olan güneşin ışığıyla,

mabet, altın rengine bürünmüştü. Doğan güneşe baktı, "Bu güneş benim güneşim" dedi. Bakışlarını hemen Hagia Sophia'ya çevirdi, "Süleyman şimdi seni geçtim!" diye bağırdı.

Geçtim dediği Mescid-i Aksa'yı inşa eden Süleyman Peygamberdi (aleyhisselam)... O'nun inşa ettiği mabet yıkıldı, ama efsane olarak söylene geldi. Justinanos efsaneyi geçtiğini söylüyordu.

Mescid-i Aksa'nın bulunduğu mekân hem Yahudiler hem de Hristiyanlarca kutsal kabul ediliyordu. Yahudiler, iki defa yıkılan mabetlerini üçüncü defa, hasretle bekledikleri Mesih'in inşa edeceğini söylüyorlardı. Buraya ilk mabedin Âdem aleyhisselam tarafından inşa edildiği rivayet ediliyordu.

Kâbe'nin bulunduğu Mekke, Mescid-i Aksa'nın bulunduğu Kudüs ve Hagia Sophia'nın inşa edildiği Konstantiniyye... Üçü aynı doğru üzerinde uzanıyordu...

Son peygamberin Yeryüzünü varlığıyla şereflendirmesi zamanının yaklaştığı söyleniyordu.

İLK peygamber Âdem aleyhisselamdan sonra yüz binlerce sene geçmiş, yıldızdan en küçük zerreye bütün Kâinat, SON peygamberi, her şeyin hürmetine yaratıldığı O mübarek kişiyi, nurun, şereflendireceği bedene gelmesini bekliyordu.

Ve Kâinat, O'nun bedenini meydana getirecek toprak, su ve hava, bu gelişe hazırlanıyordu. O'na hayat kaynağı olacak su, ancak zemzem suyu olabilirdi. O'nun vücudu ancak Kâbe çevresinde, zikir ile hayat bulan topraktan meydana gelebilirdi.

İsmail aleyhisselamın soyundan gelen Kureyş kabilesinden Abdülmuttalib, dört gün aynı rüyayı gördü ve rüyasında kendisine "Kalk zemzem kuyusunu kaz" denildi. O zaman zemzem suyu bilinmiyordu. Zemzem suyu nedir, nerededir sualine rüyasındaki zât, cevap verdi. Abdülmuttalib, Kâbe yanında işaret edilen zemzem kuyusunu bulmak için ilk kazmayı vurup kuyunun ağzı ortaya çıkınca, Kureyşliler, bu şerefe biz de ortak olmalı, birlikte kazmalıyız, dediler. Razı gelmeyince, tek oğlundan başka bir şeyin yok, bize nasıl karşı koyacaksın, dediler.

Bu sözlere çok üzüldü. "Yâ Rabbî, bana on oğul ihsan edersen birini Kâbe'de kurban edeceğim" diye yalvardı.

Kazı işinin kavgaya sebep olacağını anlayınca, işi hakeme götürmeyi kabul etti. Şam'da bulunan bir kâhine giderken, çok susuzluk çektiler. Su ararken, devesinin ayağına takılan bir taşın altından su çıktı. Bunun üzerine Kureyşliler, bu su, senin alnındaki nurun bereketiyle çıktı, zemzem kuyusunu kazmaya sen layıksın, dediler ve geri dönüldü. Ve zemzem suyunu gün ışığına kavuşturdu. O mübarek su, mübarek doğumu beklemeye, O'na kavuşacağı günlerin hasretiyle yanmaya başladı.

Aradan seneler geçti. Allahü teâlâ gönlünün derinliklerinden

koparak yaptığı duâyı kabûl edip Abdülmuttalib'e, Hâris'den başka on oğul ve altı kız çocuğu ihsân etti. Bu oğullarının ismi; Kusem, Ebû Leheb, Abdülka'be, Hacl, Zübeyr, Ebû Tâlib, Abdullah, Gaydak, Dırâr ve Mukavvim idi.(105) Kızları ise; Safiyye, Âtike, Ümm-ü Hakîm Beydâ, Berre, Ümeyme ve Ervâ idi. Çocukları içinde en çok Abdullah'ı seviyordu. Çünkü o nur, onun alnında parlıyordu.

Abdullah, doğduğunda, kitap ehli birbirlerine; "Âhir zaman peygamberinin babası Mekke'de dünyaya geldi" diye haber verdiler. İsrâiloğullarının yanlarında yünden örülme bir cübbe var idi ki, bu Yahyâ aleyhisselamın olup, şehit olduğu zaman üzerinde bulunuyordu ve mübarek kanı buna bulaşmış idi. Kitaplarında da; "Ne zaman bu kan tazelenir damlamaya başlarsa, âhir zaman peygamberinin babası dünyaya gelir" yazıyordu. İşte bunu görerek, doğumu anladılar. Kıskanıp nice defalar öldürmeye kastettilerse de, Allahü teâlâ Abdullah'ı alnındaki nûrun bereketiyle korudu.

Abdülmuttalib'e bir gün rüyasında; "Adağını yerine getir! On oğlum olursa birini kurban edeceğim" diye adamıştın, denildi.(106)

Oğullarına durumu söyledi, hepsi razı geldiler. Kura çektiler. Kura, Abdullah'a denk geldi. Sendeledi, gözü yaşlı, gönlü feryat içinde, eline bıçağı alıp oğluyla birlikte Kâbe'nin yanına geldi. Durumu öğrenen Kureyşliler, bunu yapma, bu âdet haline gelir, bir kâhine sor, başka bir çözüm bul, dediler. Bu sözler, onu da sevindirdi, çünkü Abdullah'ı kurban etmek istemiyordu, nur onun alnındaydı. Danıştığı kâhin, bir insanın diyeti on devedir, on deve ve oğlun arasında kura çek. Kura, develere çıkıncaya kadar çekmeye devam et, dedi. Denileni yaptı, yüz deveye kadar hep Abdullah'a çıktı, onuncu kurada develere çıktı. Büyük bir sevinç içinde yüz deveyi kurban edip etlerini fakirlere dağıttı.

Kavuşulan nimetlerin mutlaka bir bedeli oluyordu. Bedel ödenmeden nimete kavuşulmuyordu, Yeryüzü imtihan meydanıydı... İnsanoğlu, evlat, mal, makam, hidayet ve diğerleriyle imtihan ediliyordu, Âdem aleyhisselamın ve ondan sonra gelenlerin imtihan edildiği gibi...

Abdullah, onsekiz yaşına girdiğinde güzelliği dillere destan oldu,

gerek güzel ahlâkı ile gerekse yakışıklılığı ile tanındı. Alnındaki nûr, güneş gibi parlıyor, gören kızların ister istemez gönlü ona akıyordu. Güzelliği ve şöhreti Mısır'a kadar yayılmıştı. Uzaktan-yakından herkes, ona kızlarını vermek için yarışa girdiler. Nice hükümdârlar, Abdülmuttalib'e gelerek kızlarını oğluna alması için teklifte bulundular. Bunun için her fedâkârlığa katlanacaklarını da bildirdiler. Bunun gibi iki yüze yakın kız da Mekke'ye kadar gelip, Abdullah ile evlenmek için teklifte bulunmuşlardı. Fakat Abdülmuttalib her birini uygun lisan ile red etti. Abdülmuttalib ise oğluna; İbrâhim aleyhisselamdan beri uydukları atalarının dînine bağlı olan en kibar, en asîl ve en güzel, hanîf yâni müslüman bir kız arıyordu. Çünkü o, nurun doğru itikat sahibi, iffetli bir kıza teslim edilmesi gerektiğini çok iyi biliyordu.

İşte bugünlerde bir rüya gördü. Abdülmuttalib şöyle anlattı:

"Gördüğüm rüyâdan büyük ürpertiyle uyandım. Hemen bir kâhine gidip, tâbir ettirmek istedim. Yanına vardığımda, yüzüme bakıp; 'Ey Kureyş'in reîsi! Sana ne oldu? Yüzünde bambaşka bir hâl var' dedi.

Rüyamı anlattım. 'Çok büyük bir ağaç gördüm. Semâya yükselmiş, dalları doğuya ve batıya yayılmıştı. O ağaçtan öyle bir nûr saçılıyordu ki, güneş yanında çok hafif kalır. Bâzen gözüküyor, bâzen gözden kayboluyordu. İnsanlar ona yönelmişti. Her an nûru artıyordu. Kureyş kabilesinden bâzıları o ağacın dallarına tutunuyor, diğer bir kısmı da ağacı kesmeye çalışıyordu.

Bir genç de onu kesmek isteyenlere mâni oluyordu. Çok güzel bir yüzü vardı ve ben şimdiye kadar öyle bir yüz görmedim. Ayrıca vücudundan etrafa hoş kokular yayılıyordu.

Ağacın bir dalını tutmak için elimi uzattım, fakat ulaşamadım.'

Bunları anlatınca, kâhinin yüzü değişti. Benzi sarardı. 'Ondan senin nasibin yok!' dedi. 'Kimin nasibi var?' diye sordum. 'O ağacın dalına tutunanların... Senin sulbünden bir peygamber gelecek, her tarafa malik olacak, insanlar O'nun dinine girecekler!' dedi."

Kâhinin bu sözleriyle Abdülmuttalib yanmıştı ki nasıl yanmıştı, O'na tabi olabilmenin aşkıyla... Kavruldu O'nu görebilmenin hasretiyle... Kâhin, göremezsin, dememişti, bununla teselli bulmaya

çalıştı. Acaba hangi oğlumdan olacak diye merak etti, gönlü ve aklı, Abdullah, diyordu, çünkü nur, O'nun alnında parlıyordu.

Kitaplarında bildirilen âhir zaman peygamberinin, kendi kavimlerinden olmayacağını anlayan İsrâiloğulları, çekememezlik yüzünden, Abdullah'ı öldürmeye and içtiler. Bu iş için silâhlı yetmiş kişiyi Mekke'ye gönderdiler. Bir fırsatını bulup, o anı beklemeye başladılar. Nihâyet Abdullah'ın kıra çıktığı bir gün, kimsenin görmediğini zannettikleri bir sırada kılıçlarını çekip, üzerine hücum ettiler. O gün, hikmeti ilâhî, Abdullah'ın akrabalarından Vehb bin Abd-i Menaf da, bir kaç arkadaşı ile ava çıkmıştı. Bunlar, tam o sırada Abdullah'ın üzerine çullanan İsrâiloğullarını gördüler. Akrabalık gayretiyle Abdullah'ı kurtarmak için yardım etmeye karar verdiler. Fakat karşıdakiler çok kalabalıktı. Bu çarpışmada mağlûp olacakları belli idi. Nihâyet, nasihat yolunu seçmeyi uygun buldular.

Onlara doğru yaklaştıkları zaman, yağız atlara binmiş, bu âlemde hiç kimseye benzemeyen, eli kılıçlı pek çok kimsenin yıldırım gibi yetiştiğini, tekbir sesleri ile İsrâiloğullarına saldırdığını ve hepsini kılıçtan geçirerek kaybolduğunu gördüler. Vehb, bu hâl karşısında şaştı ve Abdullah'ın nasıl korunduğunu ve Allahü teâlâ katındaki kıymetini anladı.

Eve gelince, durumu hanımına anlattı. Her ikisi de kızlarının dengi olan yiğidin, Abdullah olduğunu kabul edip, Âmine'yi ona vermek için karara vardılar.

Abdülmuttalib de, Benî Zühre kabilesinin büyüğü Vehb'in kızı Âmine'nin hüsnü cemâlini, iffet ve hayâsını, dinine bağlılığını işitmişti. Soy bakımından da akraba idiler ve bir kaç batın yukarıda birleşiyorlardı.

Oğlu Abdullah'a bu kızı almak için Vehb'in evine gitti. Abdülmuttalib; Vehb'in kızını oğlu Abdullah'a isteyince, Vehb; "Ey amcaoğlu! Âmine'nin annesi bir rüyâ gördü. Evimize bir nûr girmiş, aydınlığı yeri ve gökleri tutmuş. Ben de bu gece rüyâmda, dedemiz İbrâhim aleyhisselamı gördüm. Bana; 'Abdülmuttalib'in oğlu

Abdullah'la, kızın Âmine'nin nikâhlarını ben kıydım. Sen de onu kabul et!' dedi. Sabahtan beri bu rüyânın tesiri altındayım. Acabâ ne zaman geleceksiniz diye merak ediyordum" dedi.

Bu sözleri duyan Abdülmuttalib'in dilinden "Allahü ekber! Allahü ekber!" nidası döküldü. Nihâyet onsekiz yaşındaki oğlu Abdullah'ı, Vehb'in ondört yaşındaki kızı Âmine ile evlendirdi.

Server-i âlemin (sallallahü aleyhi ve sellem) mübarek nûru, annesine geçtiği zaman kurtlar, kuşlar birbirlerine; "Kâinatın Efendisi'nin dünyayı teşrifleri yaklaştı. O, Yeryüzünün emîni, zamanın güneşidir" diyerek müjde verdiler. O, ilkti, ilk önce O'nun nuru yaratıldı, Kâinatın yaratılma sebebiydi, O Hakkın sevgilisiydi. Yeryüzü, O'na ve O'nun getireceği son ve en mükemmel dine hazırlanıyordu. O, Peygamberler halkasının sonuydu, O'nun dini, son ilahi din olacak, Kıyamet'e kadar baki kalacak, O'nun dini Son Kale'de muhafaza olup yayılacaktı.

O gece, Kâbe'deki bütün putlar yüz üstü düştü. Şeytânlar âciz kalıp, işlerini yapamaz oldular. Melekler Âdem aleyhisselama secde etmeyen İblisin tahtını parçalayıp, denize attılar ve İblise kırk gün cezâ verip, eziyet ettiler. Sonra kaçıp, Ebû Kubeys dağının üzerine çıktı ve şiddetli feryat etti. Feryâdı duyan bütün orduları etrafında toplandı. Onlara; "Vay sizin hâlinize... Muhammed'in doğması yaklaştı. Bundan sonra Lat ve Uzza'ya tapılmaz. Tevhît nûru bütün âleme yayılır" dedi.

Bütün bunlar, Kıyamet'in yaklaşmasının, İblis ve onun yolundan gidenlerin hesap vereceği ve sonra da ebedi azapta kalacağı diyara gitmesinin işaretiydi.

O gece bütün sihirbâzlar ve kâhinler işlerinde âciz kaldılar. Kehânet sona erdi. Sihirleri tesirsiz kaldı. Yeryüzündekiler, gökten; "Âhir zaman peygamberinin binlerce iyilik ve ihsânlarla gelme zamanı yaklaştı" diye bir ses işittiler.

Mekke-i mükerremede kıtlık vardı. Senelerdir yağmur yağmamıştı. Ağaçlarda yeşil bir yaprak yoktu, mahsulden eser görünmüyordu. İnsanlar sıkıntı içine düşmüş, ne yapacaklarını

bilemez hâldeydiler. Mübarek nur, hazreti Abdullah'tan hazreti Âmine'ye geçtikten sonra o kadar yağmur yağdı, o kadar mahsul oldu ki, o seneye "bolluk senesi" diye isim verdiler.

Hazreti Âmine hâmile iken, kocası Abdullah ticâret için Şam'a gitti. Dönüşünde hastalandı. Medine'ye gelince dayıları Neccâroğullarının yanında yirmibeş yaşında iken vefât etti. Bu haber Mekke'de duyulunca koca şehir üzüntüye gark oldu.

Melekler; "Ey Rabbimiz, Resûlün yetim kaldı" dediler. Allahü teâlâ; "O'nun koruyucusu ve yardımcısı benim" buyurdu.

Nurun Âmine Hatunu şereflendirmesinden yedi ay kadar geçti. Yemen Valisi Ebrehe, büyük bir orduyla Kâbe'yi yıkmaya geldi. Kâbe'yi ziyarete mani olmak için yaptırdığı kiliseye kimse gelmediği gibi kirletildi, bunun intikamını almak için harekete geçti. Ordusu Kâbe'ye yaklaştığında, Allahü teâlâ Ebabil kuşlarını gönderdi. Her kuş, birisi ağzında ikisi ayaklarında olmak üzere nohut büyüklüğünde üç taş taşıyordu. Bu taşları Ebrehe'nin ordusu üzerine bıraktılar. Hem Ebrehe hem de ordusu helak oldu.(107)

Tarihler, 571'i gösteriyordu, İsa aleyhisselamın doğumundan sonra geçtiği söylenen ve rakam toplamları 13'ü bulan 571'i... 571'in ilkbahar günleri...

Her ne kadar 571 yıl deniliyor ise de İsâ âleyhisselamdan sonra geçen sene... Kameri yıl olarak bin sene civarından az değildi, çünkü resûl peygamberler bin senede bir gönderiliyordu...

İlk insan ve ilk Peygamber Âdem aleyhisselamdan o ana gelinceye kadar çok şeyler olmuştu, çook... İnsanlar doğdular, Yeryüzünde, imtihan meydanında takdir edilen müddet kaldıktan sonra öldüler. Kimisi hükümdar, kimisi zengin, kimisi fakir, kimisi güçlü, kimisi zayıf, kimisi gönderilen yüz yirmi dört bin civarındaki peygamberi aleyhisselam tasdik, kimisi inkâr ederek, kimisi ise hiç haberi olmayarak yaşadılar. Ve sonunda hepsi öldüler... Makamlarını, mallarını geride bırakarak, amellerini inançlarını yanlarında götürerek... Kıyamet'te dirilmek, hesabını vermek sonra da ebedi saadet veya ebedi felaket diyarına gitmek, tebliğ

ulaşmayanlar da helalleşmeden sonra yok edilmek üzere...

Bu zaman zarfında, Allahü teâlâ'nın; "Bana kulluk etsin, tanısınlar diye yarattım" buyurduğu insan ve cinlerin çoğu, Şeytana ve nefislerine kul olmuşlar, Yeryüzünü kan ve gözyaşına boğmuştular.

571 yılına gelindiğinde, bütün âlem, mânevî yönden müthiş bir zulmet ve karanlık içinde idi. İnsanlar hadsiz, hudutsuz derecede azgınlaşmışlar, Allahü teâlâ'nın gönderdiği dinler unutulmuş; ilâhî hükümler yerine, insan kafasından çıkan fikirler, düşünceler yer almıştı. Bütün mahlûklar, insanların vahşet ve zulmünden iyice bunalmıştı. Yeryüzünde bulunan bütün milletlerde Allahü teâlâ unutulmuş, huzurun, saâdet ve sevincin kaynağı olan Tevhit inancı ortadan kalkmıştı. Küfür fırtınası, kalplerden imanı söküp atmış, gönüllerde Allahü teâlâ'ya inanma yerine, putlara tapma fikri yerleşmişti. Mûsâ aleyhisselamın getirdiği din unutulmuş, Tevrât bozulmuştu. İsrâiloğulları birbirlerine düşmüştü.

Îsâ aleyhisselamın getirdiği İsevîlik de büsbütün bozulmuş, din ile hiçbir alakası kalmamıştı. Teslis, yâni üçlü tanrı fikri kabul edilmiş, İncîl'in aslı kaybolmuş, papazlar onu istedikleri gibi değiştirmişlerdi. Mısır'da, bozulmuş Tevrât'ın hükmü, Bizans'ta yine değiştirilmiş hıristiyanlık vardı. İran'da ateşe tapılıyor, ateşperestlerin ateşi tam bin senedir söndürülmüyordu.

Çin'de Konfüçyüsizm, Hindistan'da Budizm gibi uydurma dinler hüküm sürüyordu. Arabistan'ın insanları daha da şaşırmış ve sapıtmışlardı. Bunlar, Allahü teâlâ'nın çok kıymet verdiği Kâbe-i muazzamaya, üçyüzaltmış adet put yerleştirmişlerdi.

İçki, kumar, zina, hırsızlık, zulüm, yalan ve ahlâksızlık namına ne varsa alabildiğine yayılmıştı. Kadın, basit bir mal gibi alınıp satılıyordu. Kız çocuklarının doğmasını bir felaket ve yüz karası sayıyorlardı. Bu korkunç telakki o dereceye çıkmıştı ki, küçük kız çocuklarını, kumlar üzerinde açtıkları çukurlara diri diri yatırıp; "Babacığım! Babacığım" diyerek boyunlarına sarılmalarına ve acı acı feryat etmelerine hiç kulak asmadan, üzerlerini toprakla

kapatarak ölüme terk ediyorlardı. Bu hareketlerinden dolayı vicdanları hiç sızlamıyor, hattâ bunu bir kahramanlık sayıyorlardı. Müşriklerin her birinin evinde bir put bulunuyordu.

Az da olsa Hazreti İbrâhim'in bildirdiği din üzere olan ve Hanif denilen doğru imân sahibi mü'min kimseler de vardı. Bunlar Allahü teâlâ'ya inanır ve putlardan uzak dururlardı. Abdullah, Abdülmuttalib, Hazreti Âmine ve bâzı kimseler, İbrâhim aleyhisselâmın dini üzere idiler. Hanif olan mü'minlerden başka bütün gruplar bâtıl yolda olup, büyük bir zulmet ve karanlık içinde idiler.

Âlemi öylesine zulmet kaplamıştı ki, insanlar, elleriyle yonttukları taştan ve tahtadan putlara ilâh diye tapınıyorlardı.

İnsan ve cinler hariç, bütün Kâinat mahzundu. Âdem aleyhisselamdan o ana kadar, temiz alınlardan temiz alınlara geçerek gelen nûrun sâhibini karşılamak için hazırlanıyordu. İnsanlara ve cinne ebedî saâdeti gösterecek, bütün Kâinata rahmet olacak bekleniyordu.

Allahü teâlâ'nın habîbi, sevgilisi, hürmetine yaratıldığımız, âlemlere rahmet olan bekleniyordu. Yerdeki ve gökteki işaretler, Kâinatı şereflendirme vaktinin yaklaştığını gösteriyordu.

Doğumun yaklaştığı günlerden bir gündü, uyku ile uyanıklık arasında bir kimse Hazreti Âmine'ye; "Senin hâmile olduğun kimdir, bilir misin?" dedi. "Bilmiyorum" cevabını verince; "Bilmiş ol ki, Peygamberlerin sonuncusuna hâmilesin!" haberini verdi.

Doğum zamanı yaklaşınca, o kimse tekrar geldi, "Ey Âmine! Çocuk doğunca, ismini Muhammed koy" dedi.

O an, bütün Kâinatın beklediği, Yeryüzünün her zerresiyle titrediği, Ruhlardan Bir Ruhun aşkıyla yandığı, İblis'in dehşete düştüğü o an, geldi.

Yedi kat yer, yedi kat gök; Arş, Kürsi, kısaca bütün âlem büyük bir hürmet ve sevinç içinde Peygamberlerin en yükseğini ve sonuncusunu, Allahü teâlâ'nın sevgilisini, on sekiz bin âlemin

efendisini beklemekte idi. Bütün mahlûkât "Hoş geldin yâ Resûlallah!" demek için hazırlanmıştı.

Fil vakasından ellibeş gün sonra, Rebî'ul-evvel ayının onikinci Pazartesi gecesi sabaha karşı Mekke'nin Hâşimoğulları mahallesinde, Safâ tepesi yakınında bir evde hasretle beklenen doğdu. O'nun teşrifiyle âlem, yeniden hayat buldu. Karanlıklar, birden "Nur" ile aydınlandı...

Bu doğumla, âlemler, Cennet, yer ve gökler nura gark, nimet tamam oldu, Hak teâlâ rahmet ile nazar kıldı, İblis ve taifesi hariç bütün yaratılmışlar sevindi, âlemden üzüntü gidip yeniden can buldu.

Hazreti Âmine vâlidemiz, doğum anını şöyle anlattı:

"Doğum anı geldiğinde, heybetli bir ses işittim, ürpermeye başladım. Sonra beyaz bir kuş gördüm, gelip kanadı ile beni sıvazladı. Korku ve ürpertiden eser kalmadı. O anda susamış, sanki harâretten yanıyordum. Yanımda süt gibi beyaz, bir kâse şerbet gördüm. O şerbeti, içmem için bana verdiler. İçtim, baldan tatlı ve soğuk idi. Artık susuzluğum kalmamıştı.

Sonra büyük bir nûr gördüm, evim o kadar nûrlandı ki, O nûrdan başka bir şey görmüyordum. O sırada etrafımı sarıp, bana hizmet eden pek çok hanım gördüm. Boyları uzun, yüzleri güneş gibi parlıyordu. Bunlar, Abdü Menaf kabilesinin kızlarına benzerlerdi. Bunların birdenbire ortaya çıkmalarından hayret içinde idim. Onlardan biri 'Firavun'un hanımı Âsiye'yim!', diğeri de 'Meryem binti İmrân'ım. Bunlar da Cennet hûrileridir' dedi.

Yine o esnada beyaz, uzun ve gökten yere kadar uzanmış ipek bir kumaş gördüm. 'Onu insanların gözünden örtün' dediler. O anda bir bölük kuş peydâ oldu. Ağızları zümrütten, kanatları yâkuttandı. Korkudan terlemiştim, düşen ter damlalarından misk kokusu yayılıyordu. O hâlde iken gözümden perdeyi kaldırdılar. Bütün Yeryüzünü doğudan batıya kadar gördüm. Etrafımı melekler kuşatmıştı. Doğar doğmaz, mübarek başını secdeye koydu, şehâdet

parmağını kaldırdı.

Sonra gökten, onu bürüyen, beyaz bir bulut parçası indi. Bir ses işittim; 'O'nu mağripten meşrıka kadar her yerde gezdirin. Gezdirin ki cümle âlem O'nu ismiyle, cismiyle ve sıfatıyla görsünler. O'nun isminin Mâhî olduğunu (Allahü teâlâ'nın O'nunla şirk eserlerini yok ettiğini) bilsinler' diyordu. O bulut da gözden kayboldu, sonra beyaz yünlü kumaş içinde sarılı gördüm.

O sırada, yüzleri güneş gibi parlayan üç kişi geldi. Birinin elinde gümüşten bir ibrik, birinin elinde zümrütten bir leğen, birinin elinde de bir ipek vardı. İbrikten sanki misk damlıyordu. Mübarek oğlumu leğenin içine koydular. Başını ve ayağını yıkayıp, ipeğe sardılar. Sonra başına güzel koku sürdüler, mübarek gözlerine sürme çektiler ve gözden kayboldular."

Evet, O, doğar doğmaz, mübarek başını secdeye koydu, şehâdet parmağını kaldırdı. O secdede, o şehadet parmağını kaldırışta nice işaretler, nice esrar ve nice müjdeler vardı. O'nun secde edişi, mübarek alnını toprağa değişiyle, Yeryüzü, yaratılışından o ana kadar en büyük güzelliği tatmış, binlerce yıldır hasretle beklediğine kavuşmuş oldu. Bu secde, bu şehadet parmağını kaldırış, Ermeydanı Yeryüzünün son defa hayır meydanı kılınışının, son Peygamberin, son ümmetin gelişinin, son kalenin ve nimetin tamamlanışının, Kıyamet'in yaklaşmasının işaretiydi. Yeryüzü bu işaretle sevindi, zulmete, şirke mekân olmak onu çok yaralamıştı...

Ve O'nu doğumdan sonra gezdirmişlerdi, cümle âlem O'nu ismi, cismi ve sıfatıyla görsünler, O'nun isminin Mâhî olduğunu O'nunla şirkin yok olacağını, O'nun gelişinin Kıyamet'in gelişi, olduğunu bilsinler diye... Bütün mahlûkat bilmişti, yer ve gök... Ama insan ve cinler hariç... Ruhlardan Bir Ruh O'na sahabe olma isteğiyle yanmıştı, en zor zamanında O'nun yanında olabilmek için, sahabesi olamazsam, ümmetinin en aşağısı olayım, demişti.

Muhammed aleyhisselam doğduğu sırada, Hazreti Âmine vâlidemizin yanında Şifâ Hâtun, Fâtıma Hâtun ve Peygamberimizin halası Safiyye Hâtun vardı.

Safiyye Hâtun gördüklerini, "Muhammed aleyhisselam doğduğu sırada, her tarafı bir nûr kapladı. Doğar doğmaz secde etti, mübarek başını kaldırıp açık bir dil ile 'Lâ ilâhe illallah, innî resûlullah/Allah'tan başka ilah yoktur, muhakkak ben O'nun elçisiyim' dedi. O'nu yıkamak istediğimde, biz onu yıkanmış olarak gönderdik, denildi. Göbeği kesilmiş ve sünnet edilmiş olarak görüldü. Doğar doğmaz secde etti. O sırada hafif sesle bir şeyler söylüyordu, kulağımı mübarek ağzına yaklaştırdım, 'Ümmetî, ümmetî!/Ümmetim, ümmetim' diyordu..." sözleriyle anlattı.

Evet, O, âlemlere rahmetti, doğduğu anda, ümmetim, ümmetim, demişti, O'nun ümmeti Allah birdir diyen son ümmetti Kıyamet'e kadar devam edecekti, O'nun ümmetinin hayır meydanı kıldığı diyarlar, insanlığın, adaletin, ebedi güzellikler götürecek değerlerin SON KALESİ, son sığınağıydı. O son kale, kelime-i tevhitten, O'nun temsil ettiği hükümlerin uygulanmasından meydana geliyordu.

Dedesi Abdülmuttalib, doğum sırasında Kâbe'de Allahü teâlâ'ya yalvarıp duâ ediyordu. Büyük bir heyecan içinde doğum haberini beklerken, Kâbe'nin, Makâm-ı İbrâhim'e doğru secde ettiğine ve bu esnada "Allahü ekber! Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem), beni putlardan temizler" dediğine şahit oldu. Aklı başından gidecek gibi oldu. Bu ne haldi? Muhammed diyerek söylediği kimdi? Yoksa doğumunu beklediği torunu muydu? Bu suale cevap ararken Hübel putu yüzü üzere düştü.

"Âmine'nin bir oğlu dünyaya geldi. Muhammed (sallallahü aleyhi ve sellem) halkı dalâlet karanlığından hidâyet nûruna eriştirir. Hak teâlâ Onu insanlara ve cinlere peygamber olarak gönderdi. Ey Melekler şahit olun ki, Ona bütün hazinelerin anahtarları verildi. Onun doğum günü, Kıyâmet'e kadar sevenlerinin bayramı olsun" şeklinde nereden geldiği belli olmayan sözler işitti. Sözler, gönlündeki suale cevaptı. Sevinçten ve hayretten dili tutuldu.

Muhammed aleyhisselamın doğduğu günde birçok hâdiselere şahit olan Abdülmuttalib, "Bu oğlumun şanı, şerefi çok yüce olacaktır" diyerek mutluluğu kutlamak için, doğumun yedinci gününden itibaren Mekke halkına üç gün devam eden ziyâfet verdi.

Ziyafet sırasında çocuğa hangi ismi koydun diyenlere; "MUHAMMED" (sallallahü aleyhi ve sellem) ismini verdim, dedi. Neden atalarından birinin ismini vermedin diyenlere ise; "O'nun yerlerde ve göklerde çok övüldüğü, bu sebeple Muhammed ismini vermem söylendiği için, cevabını verdi.

Muhammed aleyhisselamın dünyaya geldiği gece nice olağan üstü hadiseler gerçekleşti.

Bir yıldız doğdu. Bunu gören yahudi âlimleri, Muhammed aleyhisselamın doğduğunu anladılar. Bir sabah vakti yahudinin biri; "Hey yahudiler!" diye çığlık atarak koşuyordu. Yahudiler; "Ne var, bu bağırman nedendir?" diyerek yanına toplanınca, "Haberiniz olsun, Ahmed'in yıldızı bu gece doğdu! Ahmed bu gece dünyaya geldi..." diye cevap verdi.

O doğduğu gece Kâbe'deki putların hepsi yüz üstü yere yıkıldı. Kureyş'ten bir cemâatin büyük bir putu vardı. Belli zamanlar onu tavâf ederler, develer kesip şarap içerlerdi. O gece putun yanına vardıklarında, yüzüstü yere yıkılmış buldular. Kaldırdılar, yine kapandı. Bu hâl üç defa tekrarlandı. Destek yapıp diktikleri sırada, nereden geldiği belli olmayan bir ses, "Bir kimse doğdu ki, Yeryüzünde her yer harekete geldi. Ne kadar put varsa hepsi yıkıldı. Kralların korkudan kalpleri titredi!" dedi.

Yeryüzünde her yeri harekete geçiren, bütün putların yıkılmasına sebep olan ve hükümdarların kalplerine korku düşüreni merak ettiler. İnsanlar hariç bu gelenden bütün Kâinat haberdardı. Kâinatın yaratılmasına vesile olan, Kâinatı şereflendirmiş, asla kavuşulmuştu. Ve toprak, hem temiz, hem de temizleyici kılınmıştı.

Medâyin şehrindeki İran Kisrâsının sarayının ondört kulesi yıkıldı. O gece gürültüyle ve dehşetle uyanan Kisrâ ve halkı; yaşananı ve bâzı ileri gelenlerin gördükleri korkunç rüyâları tâbir ettirdiklerinde, bunun büyük bir şeye alâmet olduğunu anladılar. En namlı kâhinler bu rüyâların; "Şam'ın, Irak'ın, İran'ın, Dicle'nin, Fırat'ın İslâmın mülkü olacağını haber verdiğine" dair tâbirler

yaptılar.

Ateşe tapanların bin seneden beri yanmakta olan ateşi söndü. Mukaddes sayılan Sâve gölünün suyu çekilip kurudu. Şam tarafında bin yıldan beri suyu olmayan Semâve nehri akmaya başladı. Şeytan ve cinler, göklerden haber çalıp kâhinlere haber veremez oldu. Kehanet sona erdi...

Rivayet edildi ki... O dünyaya gelince, Âdem aleyhisselama secde etmeyen İblis, Şeytanların reisi, dağın tepesine çıktı, feryat etti. Bütün, elemanları toplandı çevresine, "efendim, niçin feryat ediyorsun böyle" dediler.

"O geldi. Kâinatın yaratılmasına sebep olan geldi. O, son Peygamberdir. O'ndan sonra Peygamber gelmeyecek. O'nun gelişi, Kıyamet'in, büyük günün, hesap vereceğimiz ve ebedi Cehennem'e gideceğimiz zamanın yaklaşmasına, şu dünya denilen yerdeki hâkimiyetimizin sona ermek üzere oluşuna işarettir. Ben ağlamayayım da kim ağlasın" dedi.

İblis'in söylediklerinin dehşetiyle, bütün Şeytanlar ağlamakta ona eşlik ettiler.

O'nun gelişine, yıldızdan zerreye, çiçekten karıncaya Kâinattaki her şey sevinip bayram yaparken yalnızca İblis ve ordusu feryat ediyordu.

İblis ve taifesi şeytanlar ağlarken, Yeryüzü sevinçten yeşillere bürünmüş, çiçekler açmıştı.

Ve O doğdu, Yeryüzüne dokundu. Yeryüzü baştan sonra titredi bu dokunuşla, bütünlendi, tamam oldu, temizlendi, teyemmüm edilir, temizler hale geldi. "Kâinatta nokta bile olmayan ben bu şerefe nasıl kavuştum" diye sevinçten ağladı. Milyarlarca yıl O'nun gelişine hazırlanmıştı. Önce ateş idi, sonra dış kısmı soğumuş, suya kavuşmuş, üzerinde hayat başlamıştı. Milyonlarca sene geçtikten sonra Cennet'ten iki tane misafiri gelmişti. Bunların gelişiyle insanoğlu için imtihan meydanı kılınmış, üzerinde Âdemoğlunun imtihanı başlamıştı. Geçen yüzbinlerce yıl içinde defalarca

insanoğlunun birbirini kırmasına şahit olmuş, karalar parçalanmış, kıtalar, irili ufaklı adalar meydana gelmişti. Ve şimdi O gelmişti.

Hazreti Muhammed sallallahü aleyhi ve sellem, kırk yaşına ulaştı. Doğumdan o yaşa gelinceye kadar nelere şahit oldu, nice acılar tattı. Baba diyemedi, anne sevgisini doyasıya yaşayamadı. Altı yaşında hem yetim hem de öksüz kalmıştı. Sekiz yaşında da çok sevdiği dedesi vefat edince, dedesinin arzusu ve kendisinin tercihi ile amcası Ebû Talib'in himayesinde büyüdü. En büyük teselliyi yirmi beş yaşında evlendiği Hazreti Hatice radıyallahü anhâda buldu.

O her haliyle örnek olmuştu, Muhammed-ül-emin diye tanınıyordu. Âdem aleyhisselamdan o ana gelinceye kadar bütün peygamberlerin çirkin olarak bildirdiği şeylerden uzak olmuş, korunmuştu.

Kırk yaşına ulaştığı yılın Ramazân ayında, Hirâ Dağı'ndaki mağaraya çekildi ve tefekküre daldı.

Mağara, O'na sığınak, kale oldu güneşin sıcağına, gecenin soğuğuna ve insanların verdiği rahatsızlıklara karşı...

Ramazân'ın 17. Pazartesi gecesi, gece yarısından sonra, adını çağıran bir ses işitti. Başını kaldırıp etrafa bakınca, ikinci defa aynı sesi duydu ve aniden her tarafı bir nûrun kapladığını gördü ve Cebrâil aleyhisselam karşısına geldi.

"Oku!" dedi. "Ben okumuş değilim" cevabını verdi. O zaman melek, tutup tâkatı kesilinceye kadar sıktı ve "Oku!" dedi. Yine "Ben okumuş değilim" cevabını verdi. Bir daha sıktı ve "Oku!" dedi. "Ben okumuş değilim" buyurunca, üçüncü defa sıktı. Sonra bıraktı ve; "(Ey Muhammed!) Her şeyi yaratan Rabbin Allah'ın ismi ile oku! O,insanı pıhtılaşmış kandan (alakdan) yarattı! Oku, Allah büyük kerem sâhibidir. O, kalemle öğretir, insana bilmediklerini öğretir" meâlindeki âyeti kerîmeleri (108) getirdi. Muhammed aleyhisselam da onunla beraber okudu.

İlk vahiy, ilk emir... Oku, seni yaratan Rabbinin adıyla... Bu

emrin yüceliği, her şeyi kuşatıcılığı karşısında insan ve cinler hariç bütün mahlûkat, Yeryüzü nasıl titremesindi...

İlk vahiy bu sûretle geldi ve bütün cihânı aydınlatan İslâm güneşi böyle doğdu. Son Peygamber Hazreti Muhammed'e gelen ilk vahiyle, O'nun Peygamberliği başladı. O ilk vahyin bereketiyle yerler ve gökler nura, rahmete gark oldu. O'nun Peygamberliğinin başlamasıyla Allahü teâlâ'nın Kâinata olan nimeti tamamlanıyordu.

İlk insan ve ilk Peygamber Âdem aleyhisselama vahyin geldiği Kâbe'nin; insanoğlunun ilk ve daimi sığınağının, kalesinin bulunduğu, insanoğluna ilk mâbet olan diyarda, son Peygambere ilk vahiy geliyordu, bu ne esrardı.

Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, büyük bir ürperti ve heyecanla Hirâ Dağı'ndaki mağaradan çıkıp, aşağıya inmeye başladı.

Dağın ortasına geldiği sırada bir ses duydu. Cebrâil aleyhisselam; "Yâ Muhammed! Sen, Allahü teâlâ'nın resûlüsün, ben de Cebrâil'im" dedi ve ökçesini yere vurdu. Vurduğu yerden su çıktı ve abdest almaya başladı. Peygamber efendimiz dikkatle onu seyrediyordu. Cebrâil aleyhisselam abdestini bitirince, Peygamber efendimize, gördüğü gibi abdest almasını söyledi. Sevgili Peygamberimiz, abdestini bitirdikten sonra, Cebrâil aleyhisselam imâm olup, iki rekât namaz kıldılar. Evet, ilk vahiy ile müşerref olan Efendimiz, vahiyden sonra hemen namaz ile de müşerref olmuş, ürperen gönlü, namaz ile teselli bulmuştu. İlk vahiy ve hemen sonrası, ilk abdest ilk namaz... İlk imam Cebrâil aleyhisselam...

O mübarek alın Yeryüzüne değince... Yeryüzü, her zerresiyle zulmetten kurtulduğunu, ifsat ve israftan meydana gelen yaralarının şifa bulduğunu hissetti, o an Kıyâmetin kopmasını, o temiz haliyle kalmayı diledi.

Namazdan sonra Cebrâil aleyhisselam; "Yâ Muhammed! Rabbinin sana selamı var. 'Sen, benim, cin ve insanlara resûlümsün. O hâlde onları tevhide dâvet eyle' buyuruyor" dedi ve göğe yükseldi.

Peygamber efendimiz, hâne-i seâdetlerine gelinceye kadar, yanından geçtiği her taşın, her ağacın; "Esselamü aleyke yâ Resûlallah!" dediğini işitti. Ermeydanı Yeryüzü, O'nun Peygamberliğine kavuşmakla, O'nun mübarek bedenini taşımakla bayram ediyordu.

Efendimiz, eve gelip; "Beni örtünüz! Beni örtünüz!" buyurdu ve ürpermesi geçinceye kadar, istirahat ettiler. İlk vahiyden sonra, ilk isteği "Beni örtünüz" olmuştu. Örtünme, bir kalenin en tabii hali değil miydi?

Bütün Kâinatı ol emriyle yoktan var eden Yüce Yaratan'ın, her şeyi aşkıyla yarattığı, sevgilisi Muhammed aleyhisselama ilk emri, "İnsanları yoktan var eden, onlara vücut veren, hayat veren Allah'ın, Rabbinin ismiyle OKU!" olmuştu. Kime? Ümmi, okuma yazma bilmeyen habibine... Onun şahsında bütün ins ve cinne...

Ve "Oku" emri, Kıyamet'e kadar bütün insanlığa emirdi, yüce Yaratan'ın ismiyle... Yazılı olanı, söyleneni, gönülden geleni, ebedi hakikati anlamak ve başkalarına ulaştırmak...

Okumak, anlamak ama Rabbimizin adıyla, O'nun ve elçi kıldıklarının rehberliğiyle...

Kâinat, zerreden kürreye, yüce Mevla'nın kitabıydı, en mükemmel şekilde yazılmış, her şey merkezindeydi... İşte bu kitap okunacak, anlaşılacaktı, habibi Muhammed aleyhisselama gönderilen ezeli kitabın ve Hazreti Muhammed'in rehberliğinde...

Oku emrine, Hazreti Muhammed'in aleyhisselâm Peygamberliğine ilk inanan ve O'na her türlü desteği veren Hazreti Hatice radıyallahü anhâ oldu. Eş ve ilk ümmet... En büyük destek...

Oku emrinden sonra vahiy kesildi ve üç sene gelmedi. Bu zaman zarfında İsrâfil aleyhisselam ismindeki melek gelip, bâzı şeyler öğretti. Bunlar vahiy değildi. Vahiy gelmediği için Resûlullah efendimiz çok muzdarip olurdu. Efendimiz üzülünce, Cebrâil aleyhisselam görünerek; "Ey Habîbullah! Sen Allahü teâlâ'nın peygamberisin" der ve üzüntüsünü yatıştırırdı.

Peygamber efendimiz buyurdu ki:

"Vahyin kesildiği zamanda idi. Hirâ Dağından aşağı inerken, ansızın gök tarafından bir ses işittim. Yukarı baktım. Cebrâil'i (aleyhisselam) gördüm. Yer ile gök arasında, bir kürsî üzerinde oturmuş idi. Bana korku geldi. Eve vardım. Beni bir şey ile örtün, dedim. Hak teâlâ vahiy gönderdi; 'Ey örtüye bürünen Muhammed! Kalk da (kâfirleri Allahü teâlâ'nın azâbı ile) korkut! Rabbini tekbîr et, ta'zîm et! Giydiklerini temiz tut!' meâlindeki âyetleri (109) getirdi. Bundan sonra vahyin arkası kesilmedi."

Fahr-i kâinat aleyhi efdâlüs-salevat efendimiz, insanları İslâma dâvete, Allahü teâlâ'nın emir ve yasaklarını tebliğe başladı.

Allahü teâlâ'nın Hazreti Muhammed'e ilk hitabı, "Ey örtüye bürünen Peygamber!" şeklinde olmuştu. Ve "Oku!" emrinden sonraki ikinci emri ise "Kalk da (kavmini Allah'ın azâbı ile) korkut!" idi.

Kalkmak; harekete geçmek, yürümek, sebeplere sarılmaktı. Sonrası ise insanlara tebliğ, bu tebliğe, bu tebliğin işaret ettiklerine uymazlar ise azap ile korkutmak idi.

Önce Allahü teâlâ'nın, yaratıcının bir, Hazreti Muhammed'in O'nun elçisi, imtihan meydanı olan Yeryüzüne gelişin kulluk için olduğunun meydana çıkması... İnsanın beden ve ruhunun hayır meydanı kılınması, nefsin ve Şeytanın esaretinden kurtarılması... Sonra da insanların ebedi hakikate kavuşmasının önündeki engellerin ortadan kaldırılması, cihat edilmesi, Ermeydanı Yeryüzünün hayır meydanı kılınması...

Resûlullah efendimiz, bu âyetlerin nâzil olmasıyla, insanları İslâm dinine dâvete başladı. Bu dâveti gizli olarak yapıyordu. Bir müddet sonrada; "Yakın akrabanı Allahü teâlâ'nın azâbı ile korkutarak, onları hak dine çağır" meâlindeki âyeti kerîme (110) nâzil oldu.

Muhammed aleyhisselam, akrabasını dine dâvet etmek için hazreti Ali'yi göndererek hepsini Ebû Tâlib'in evine çağırdı. Önlerine bir kişiye yetecek kadar, bir tabak yemek ve bir tas süt koydu Önce kendisi Besmele ile başlayıp, gelen akrabasına; "Buyurun" dedi.

Gelenlerin sayısı kırk kişi idi. Ancak, konulan yemek hepsini doyurdu ve hiç eksilmedi. Gelenler bu mûcize karşısında şaşıp kaldılar. Yemekten sonra Peygamber efendimiz, İslâma dâvet etmek için söze başlamak üzereyken amcası Ebû Leheb ortaya atıldı, "Biz bugünkü gibi bir sihir görmedik. Akrabanız sizi bir sihirle büyüledi. Ey kardeşimin oğlu! Ben senin getirdiğin gibi şer ve kötülük getiren başka bir kimse görmedim" dedi.

Peygamberimiz, Ebû Leheb'e; "Kureyş ve bütün Arab kabilelerinin yapamayacağı kötülüğü bana sen yaptın" buyurdu. Hiçbiri müslüman olmadan dağıldılar. Bu hâdiseden kısa bir müddet sonra, akrabasını tekrar dâvet etti.

Önceki gibi önlerine yemek kondu. Peygamber efendimiz, yemekten sonra ayağa kalkıp; "Hamd, yalnız Allahü teâlâ'ya mahsustur. Yardımı ancak O'ndan isterim. O'na inanır, O'na dayanırım. Şüphesiz bilir ve bildiririm ki, Allahü teâlâ'dan başka ilâh yoktur. O birdir. O'nun eşi ve ortağı yoktur" buyurduktan sonra, sözlerine şöyle devam etti.

"Size aslâ yalan söylemiyorum ve doğruyu bildiriyorum. Sizi, bir olan ve O'ndan başka ilâh olmayan Allahü teâlâ'ya iman etmeye dâvet ediyorum. Ben, O'nun size ve bütün insanlığa gönderdiği peygamberiyim. Vallahi siz, uykuya daldığınız gibi, öleceksiniz, uykudan uyandığınız gibi de diriltileceksiniz ve bütün yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz. İyiliklerinizin karşılığında mükâfat, kötülüklerinizin karşılığında da cezâ göreceksiniz. Bunlar da, ya Cennet'te ebedî kalmak veya Cehennem'de ebedî kalmaktır. İnsanlardan, âhiret azâbı ile ilk korkuttuğum kimseler sizlersiniz."

Ebû Tâlib, bu sözleri dinledikten sonra; "Ey muhterem yeğenim! Sana yardım etmekten daha kıymetli bir şey bilmiyorum. Nâsîhatlerini benimseyip kabullendik, sözlerini de gönülden tasdik ettik. Şu anda, burada toplananlar, deden Abdülmuttalib'in çocuklarıdır. Muhakkak ki, ben de onlardan biriyim. Senin istediğin şeye, içimizde en önce ben koşarım. Etrafını kuşatıp, seni korumaktan bir an geri durmayacağıma söz veriyorum. Sen, emrolunduğun şeye devam et. Fakat eski dinimden ayrılmak hususunda, nefsimi bana boyun eğer bulmadım" dedi.

Ebû Leheb hariç, oradaki akrabaları ve amcaları yumuşak konuştular. Fakat Ebû Leheb; "Ey Abdülmuttalib oğulları! Başkaları O'nun elini tutup mâni olmadan önce, siz mâni olun. Eğer bugün O'nun dediklerini kabul ederseniz, zillete, hakarete uğrarsınız. O'nu korumaya kalkarsanız hepiniz öldürülürsünüz..." diye tehditler savurdu.

Ebû Leheb'e karşılık, Peygamber efendimizin halası; "Ey kardeşim! Kardeşimin oğlunu ve O'nun dinini yardımsız bırakmak sana yakışır mı? Vallahi bugün yaşayan âlimler, Abdülmuttalib'in soyundan bir peygamberin geleceğini bildiriyorlar. İşte, o peygamber budur" dedi.

Ebû Leheb, bu sözler karşısında çirkin konuşmalarına devam etti. Ebû Tâlib, Ebû Leheb'e kızarak; "Ey korkak! Vallahi biz sağ oldukça, O'nun yardımcısı ve koruyucusuyuz" dedi.

Muhammed aleyhisselama dönerek; "Ey kardeşimin oğlu! İnsanları Rabbine imana dâvet etmek istediğin zamanı bilelim; silâhlanıp seninle birlikte ortaya çıkarız" dedi.

Fahr-i kâinat efendimiz tekrar söze başlayıp; "Ey Abdülmuttalib oğulları! Vallahi, Arablar içinde benim size getirdiğim, dünya ve âhiretiniz için hayırlı olan şeyden (yâni bu dinden) daha üstününü ve daha hayırlısını kavmine getirmiş bir kimse yoktur. Ben sizi, dile kolay gelen, mîzânda ağır basan iki kelimeyi söylemeye dâvet ediyorum. O da; Allah'tan başka ilâh olmadığına ve benim O'nun kulu ve resûlü olduğuma şehâdet etmenizdir. Allahü teâlâ sizi buna dâvet etmemi emretti. O hâlde, hanginiz benim bu dâvetimi kabul eder ve bu yolda yardımcım olur?" buyurdu.

Kimseden ses çıkmadı, başlarını önlerine eğdiler. Peygamber efendimiz, bu sözlerini üç defa tekrarladı. Her söyleyişinde hazreti Ali ayağa kalkıyordu. Üçüncü defasında; "Yâ Resûlallah! Her ne kadar bunların yaşça en küçüğü isem de, sana ben yardımcı olurum" dedi. Bunun üzerine Resûlullah efendimiz, hazreti Ali'nin elinden tuttu. Diğerleri hayret içinde dağıldılar. Allahü teâlâ'nın Habîbi (sallallahü aleyhi ve sellem), akrabalarının bu tutumu karşısında çok üzüldüler.

İki toplantıda da iman eden çıkmamış, en yakın akrabaları iman etmemişti. Fakat O, yılmadan, onların Cehennem'den kurtulması, saâdete kavuşması için dâvete devam etti.

Rivayet edildi ki...

Hazreti Muhammed'e sallallahü aleyhi ve sellem Peygamberlik gelişinden üç sene kadar sonraydı... Ötüken yakınlarındaki Ala Dağ'da, güneşin ilk ışıklarına kavuşan diyarda... Gözlerine inanamıyorlardı, baharın en güzel gününde, çadırlarından, açan çiçeklerle rengârenk halıya dönmüş çayıra çıkanlar...

Kutsal bilinen masmavi Göktaşı parça parça olmuştu.

Dehşet içinde Kayı Boyu Beyinin otağına koştular. Ne olduğunu soranların aldığı cevap, onları da dehşete düşürmüştü. Öğrenenler, korku ve üzüntü içinde kalabalığa dâhil oldular.

Otağın önüne geldiklerinde hem kalabalık hem de gürültü iyice artmıştı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Tam seslenecekleri sırada otağın kapısı açıldı. Kuçi Beyi birden karşılarında gören kalabalık dalgalandı, gürültü kesildi.

- Bre! Nedir gürültü? Sabah sabah derdiniz ne?

Göktaşı'nın muhafazasından sorumlu Beyrek, bir adım öne çıktı, yere diz vurdu ve boyun büktü.

- Begim Göktaşı...

Göktaşı sözünü duyunca Göktaşı başına düşmüş gibi oldu.

- Ne dersin sen bre? Ne olmuş Göktaşı'na?

- Şeyyy... Parça parça olmuş.

- Ne? Göktaşı parça parça mı olmuş?

- Evet begim.

Beyrek'i yakasından tuttu ve şiddetle sarstı.

- Kim böyle bir şeye cüret edebilir?

- Bilemem beyim.

Beyninde nice bin şimşek çaktı. Sendeledi. Göktaşı parçalandıysa... İçindekiler... Onlar, onlar yerinde miydi? Beyrek'e

"İçindekiler duruyor mu?" diye soramadı, o kadar çok istemesine rağmen... İçindekileri, yalnızca altı kişi bilebilirdi, bu sayı katiyen altıyı geçmezdi. Oğuz Han'ın altı oğlundan, sırrı bilenlerin yerlerine seçtiklerinden oluşan, zincirleme gelen altı kişi... Her bir oğuldan gelen bir kişi, kendi soyundan gelen bir kişiye sırrı devrederdi. Biri ölünce yerine onun soyundan gelen biri seçilirdi. Böylece sırrı bilenler, Altın Yay ve Gümüş Okları zamanı gelince çalıştıracak olanlar, katiyen altıyı geçmezdi.

Göktaşının parçalanması en son aklına gelecek bir şeydi. Bu taş, Oğuzlar arasında o kadar kutsal bilinirdi ki... Yalnızca Oğuzlar arasında değil komşu yabancılar arasında da... Bekçi koymak akıllarının ucuna bile gelmemişti. Herkes onun bekçisiydi. Duyduklarına inanamadı. Göktaşının içindekilerinin akıbetini düşünmek bile istemedi.

"Yanlış görmüş olmalısın" diyerek şimşek gibi çakıp, yıldırım gibi at sürdü, Göktaşının bulunduğu meydana ulaşmak için... Gördüğünde dizlerinin bağı çözüldü, ayakta duramadı, diz çöktü. Evet, Göktaşı parça parça olmuştu. İçindekiler de yoktu. "Olamaz!" diye öyle bir bağırdı ki yer-gök sarsıldı.

Omzuna bir el dokundu. Kim bu haddini bilmez diye baktı, gökyüzünün sonsuz maviliklerinde bakan bir çift göz, tebessüm eden ve ay gibi parlayan bir yüz gördü. "Korkut Ata siz ha!" diyerek kendini toparladı.

El, omzunu hafifçe sıktı. Çevresine baktı, yakınlarda kimse olmadığını görünce hafif sesle konuştu:

- Olur, begim olur. Yaratan dilerse, Göktaşı parça parça olur, içindekiler de kaybolur, sebepli veya sebepsiz.

Şaşırdı, nice düşman karşısında kılı kıpırdamayan Kuçi Bey, dehşete kapıldı.

O Kuçi Bey ki... Babası Ortuk Bey, dedesi ise Kurtarı Beydi... Çektemur, Turaç, Kızıl Buga, Yumak, Baş Buga, Çamur Han, Sevinç Beg, Çar Buga, Kurtılmış Beg, Korçak Han, Balçık Han, Kumaş Han, Kara Oglan Beg, Selman Beg... Sonra da Kokulu Beg, Boz Togan Beg, Beg Temür, Turmuş Han, Temren Han, Beg Temir Han,

Büyük bir merak içinde sual etti:

- Siz Göktaşının içindekilerden haberdar mısınız?

Korkut Ata, gülümsedi, bu gülümsemeyle Kuçi Bey'in sanki bütün sıkıntısı gitti.

- Ulu atanız Oğuz Kağan'ın vefatıyla kaybolan Uluğ Türk... Sırlarıyla mı gitti sanırsın? Nasıl size emanet edilenler ve sırları, nesilden nesile devam ettiyse, onun sırları da gönülden gönüle devam etti. Kıyamet'e kadar devam edecek size emanet edilenlerin ettiği gibi...

Kuçi Bey, bir Korkut Ata'ya baktı bir de Göktaş'ın parçalarına...

- Kaç parça olmuş saydın mı?

Sualle şaşkınlığı arttı.

- Hayır.

- Sayalım mı?

"Siz bilirsiniz" cevabı sonrası saydılar, tam yirmi dört parçaydı.

- Beyim. Yirmi dört, yalnızca yirmi dört Oğuz Boyuna işaret etmez, kelime-i tevhide de işaret eder."

Daha önce hiç duymadığı bir kelimeydi, "Kelime-i tevhit nedir, bilemedim" dedi.

- Kelime-i tevhit, son Peygamber Hazreti Muhammed'in dininin esasıdır. Yaratıcının bir, Hazreti Muhammed'in de O'nun elçisi olduğunu bildirir. O'nun dinine girmek için bunu dil ile söylemek ve kalp ile inanmak gerekir. İşte bu kelime-i tevhit yirmi dört harftir, İslam harfleriyle... Kâinatın her zerresinde var olan ve ağızdan çıktığında Kâinatın bir parçası haline gelen ve ulaştığı yerlere sıhhat veren harflerle...

- Hazreti Muhammed?

- Son Peygamber... Gönlüme doğan o ki O'na peygamberlik geldi... Göktaşının çatlaması, Altın Yay ve Gümüş Okların

kaybolması buna işaret olsa gerek...(111)

- Anlayamadım.

- Bize böyle söylenmişti. Altın Yay ve Gümüş Okların, Göktaşı içinde saklanması, bu vazifenin Kayı Boyuna emanet edilmesi... Kayı Boyu damgasının ve bayrağının yay ve üç oktan ibaret olması... Göktaşının yirmi dört parçaya ayrılması ve içindekilerin kaybolması, hepsi... Son Peygamberin gelmesinden sonra, Oğuz boylarına ve özellikle bu boylardan Kayı Boyuna verilen ve Kıyamet'e kadar devam edecek vazifelerin bir parçası diye söylenmişti...

Korkut Ata'nın söyledikleriyle aklı başından gidecek gibi olan Kuçi Bey, onun son sözleriyle şimşek çarpmış gibi oldu?

- Kayı boyuna verilen ve Kıyamet'e kadar devam edecek vazife... Altın Yay ve Gümüş Okların günü geldiğinde kurulması vazifesi mi?

- Hayır, hayır, daha başka...

- Bilemedim atam, neymiş o?

Korkut Ata gülümsedi.

- Uluğ Türk'ün ve atamız Oğuz Kağan'ın söylediği vazife... Bütün Oğuz boylarına verdiği vazife... Ama görünen o ki bu vazife Kayı Boyunun üzerinde kalacak.

Bir an Altın Yay ve Gümüş Okların kayboluşunu unuttu, Kayı Boyunun üzerinde kalacak vazifeyi merak ediyordu.

- Ey ulu kişi, nedir o vazife? Ceddim Oğuz Kağan'a Hocası Uluğ Türk'ün söylediği midir? O, 'Soyundan gelenler üç tarafı denizlerle çevrili ve beşiğe benzeyen kara parçasını vatan tutmalı. Bunun gerçekleşmesi için kendilerinden sonra gelenlere vasiyet etmeli. Bu vasiyet nesilden nesile devam etmeli. Eğer burasını yurt tutabilirlerse, bu vatan oluş, Kıyamet'e kadar devam edecek, burada son Peygamberin dinini devam ettirecek son Cihan devletini kuracaklar. Bu devlet mazlumların son sığınağı olacak. Altın Yay ve Gümüş Oklar, bu topraklarda kullanılarak insanlığın felaketi

önlenecek, buradaki nice yerleşim alanları torunlarının isimleriyle anılacak.. Gönül ehli zâtlar bize böyle haber verdi' demişti.

- Evet, bu vazife, Uluğ Türk'ün söylediği diyarı vatan eylemektir.

Herkes merak içindeydi... Kuçi Beye ve kimsenin anlayamadığı bir şekilde ansızın orada görülen Korkut Ata'ya bakıyordu. Ne konuştuklarını merak ediyorlardı. Kuçi Bey, önce çevresindekilere, sonra da Korkut Ata'ya baktı. İçinde yaşadıkları ana döndü, Altın Yay ve Gümüş Okların kaybolması gerçeği yüreğine zehirli hançer gibi saplandı.

- Korkut Atam... Ben ne yapacağım şimdi? Hanlar Hanına, Oğuzların büyük Hanına ne söyleyeceğim.

Çöktüğü yerden kaldırdı, iki omzundan tuttu ve gözlerine baktı.

- Beyim... Hanlar Hanına sen bir şey söylemeyeceksin. Senin adına ben söyleyeceğim. O ve neslinden gelenler, Altın Yayı ve Gümüş Okları bulmadıkça Oğuz eline, Oğuzlar arasına dönmeyecekler, diyeceğim.

Neslinden gelenler sözüyle Kuçi Beyin kulakları uğuldamaya başladı. Boyun büktü.

- Korkut Atam... Ben bulamıyacak mıyım? Yüzüme çalınan lekeyi silemiyecek miyim?

- Begim. Yürüyeceksin, Kayı Boyundan seni sevenler, yoluna baş koyanlarla birlikte... Altın Yay ve Gümüş Okları, hakikati, son kaleyi bulmak için... Önce Doğu'ya, Kuzeye ve Güneye... Sonra da Batıya, güneşin kaybolduğu diyarlara doğru, Oğuz Kağandan gelen sırra sahip diğer beş kişiye haber bırakarak, onlarla irtibatı hiçbir zaman kesmeyerek... Onlarla haberleşmen göndereceğin ok ve yayla veya bunları temsil eden işaretlerle olacak.

Kızılelma'yı ve Altın Yay ile Gümüş Okları bulmak, Oğuz Han vasiyeti son vatanımızı yurt, Son Kale kılmak için... Kelebeğin kanadında yürüyeceksin tıpkı Oğuz Han ve beraberindekiler gibi... Neslinden gelenler de yürüyecek bulabilmek, verilen vazifeleri yerine getirmek, ebedi güzelliklere, üzerine Kayı damgası işlenmiş

kılıca kavuşabilmek için... Bildirilen o ki Kayı Boyunun yürüyüşü Kıyamet'e kadar durmaz...

Kayı damgası üzerine işlenmiş kılıca kavuşmak... Kuçi Bey, şaşırdı.

- Korkut Atam! Üzerine Kayı damgası işlenmiş kılıca kavuşmak neyin nesi? Bu da Altın Yay ve Gümüş Okları aramakla mı ilgili?

Korkut Ata, gülümsedi, sağ eliyle Kuçi Beyin sol omzunu sıktı. Omzu kopuyor, zannetti. Aksakallı piri fanideki acı kuvvete şaştı kaldı.

- Begim. Üzerinde, Altın Yay ve Gümüş Okları temsil eden Kayı Damgası bulunan kılıç... Bu kılıç görüldüğünde, Son Kale olacak vatan fethedilmiş, ele geçtiğinde de Kayı Boyu liderliğinde cihan devleti kurulmuş, Altın Yay ve Gümüş Okların temsil ettiği Üç K'ya kavuşulmuş, Altın Yay ve Gümüş Oklar, eğer o güne kadar bulunmamışsa artık aranmayacak demektir.

Kuçi Bey, bu sefer çok şaşırdı.

- Aranmayacak mı?

- Evet, aranmayacak. Çünkü bunları elinde tutanlar, Oğuz neslinden gelen altı kişi olmadan Altın Yay ve Gümüş Okların çalışmayacağını öğrenmiş olacaklar. Oğuz nesli adına, zamanı geldiğinde kullanabilmek için bunları saklayacaklar. İhtiyaç olduğunda da kullanmak için o zamanki altı kişiyi bulacaklar.

Kılıç, yay ve oklar derken Kuçi Beyin aklı iyice karışmıştı. Tam gönlünü şen eyleyen kılıcı sual eylerken Korkut Ata, sözlerine devam etti.

"Son Peygamberi görmek, O'na ümmet olmak üzere yola çıkacağım. Dua ederim ki sana son Peygamberin ümmetinden olmak nasip olsun. Bu mümkün olmazsa evlatlarına vasiyet edeceksin, O'nun ümmetinden olmaları, emaneti bulmaları ve gereğini yerine getirmeleri için... Çalışmalarını söyleyeceksin Altın Yay ve Gümüş Okların temsil ettiği üç gücü, Kılıç, Kalem ve Könlü bir araya getirmeleri, Son Kaleye ulaşmaları için...

Kılıç, Kalem ve Könül ancak O'nun dininin rehberliğinde bir araya gelirse ebedi saadete vesile, Oğuz Han vasiyeti yurt, Son Kale olur.

Bize bildirilen o ki âhir zamanda hanlık Kayı'ya geçer, Kılıç, Kalem ve Könül, Hazreti Muhammed'in dinine doğru şekilde bağlı kaldıkça Kıyamet'e kadar Kayı'da kalır.(112)

Batıdan gelen bir bilge kişi, size söyleyecek, Kayı Boyuna verilen ve Kıyamet'e kadar devam edecek vazife için neler yapılacağını, bunun nasıl gerçekleşeceğini... Bu sözlerim nesilden nesile vasiyet olarak söylensin."

* * *

Bi'setin, Peygamberliğinin dördüncü yılında; "(Ey Habîbim!) Sana emrolunan şeyi (emir ve yasakları) açıkla (hak ile bâtılın arasını ayır). Müşriklerden yüz çevir! (Onların sözlerine iltifât etme)" meâlindeki âyeti kerime (113) geldi. Sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, Mekkelileri açıktan açığa İslâm'a dâvet etmeye başladı.

Bir gün Hazreti Hâcer validemizin su aradığı Safâ Tepesine çıkıp; "Ey Kureyş halkı! Buraya toplanıp sözlerimi dinleyiniz!" diye seslendi. Kabileler toplandıktan sonra "Ey kavmim! Benden yalan söz işittiniz mi?" şeklinde sual edince, hepsi birden; "Hayır işitmedik" dediler. "Allahü teâlâ bana peygamberlik ihsân etti ve beni size peygamber olarak gönderdi" buyurdu. Sonra da;"(Ey Habîbim!) Onlara de ki: Ey insanlar! Ben sizin hepinize gelmiş, yerlerin ve göklerin sâhibi Allahü teâlâ'nın Resulüyüm. Her canlıyı öldüren ve dirilten O'dur. O'ndan başka ilâh yoktur. Allaha ve Onun Resulüne iman ediniz. O ümmi olan Resûl, Allahü teâlâ'ya ve Onun kelâmına, Onun emirlerine imân etmiştir. Siz Ona tâbi olunuz ki hidâyeti ve doğruyu bulabilesiniz" meâlindeki âyeti kerîmeyi (114) okudu.

Dinleyenlerden, amcası Ebû Leheb "Kardeşimin oğlu divane olmuş! Bizim putlarımıza tapmayanın, dinimizden ayrılanın sözünü dinlemeyiniz" diye bağırdı. Orada bulunanlar dağıldı ve hiç kimse

iman etmedi. Peygamber efendimizin, doğru sözlü, yüksek ahlâklı olduğunu bildikleri hâlde, yüz çevirdiler ve düşman kesildiler.

Yine bir gün, tekrar Safâ tepesine çıktı. Seslenerek çeşitli kabilelerden insanları topladı.

"Sende şimdiye kadar doğruluktan başka bir şeye şahit olmadık. Senin yalan söylediğini hiç görmedik!..." diyenleri "Sizi (Allah birdir, O'ndan başka ilâh yoktur) diyerek iman etmeye dâvet ediyorum. Ben de O'nun kulu ve resûlüyüm" sözleriyle imana davet etti. Dinleyen kabileler arasından, Ebû Leheb; "Bizi bunun için mi topladın?" diyerek, yerden aldığı taşı sevgili Peygamberimize fırlattı. Diğerlerinden böyle bir muhalefet gelmedi. Aralarında konuşarak dağıldılar.

Sevgili Peygamberimiz, bu dâvetlerden sonra nerede bir kimse veya topluluk görse, onlara İslâm'ı anlattı. Hakîkî kurtuluşun; nefse uymaktan, zulümden, haksızlıktan ve her türlü kötü işlerden uzaklaşmakla ve Allahü teâlâ'ya iman etmekle mümkün olacağını bildirdi.

Nefislerinin isteklerine, şehvetlerine uyanlar, zayıfları ezenler ve azgınlıkta aşırı gidenler buna şiddetle karşı çıktılar. İslâmiyetin, bu bozuk işlerine son vereceğini görerek, Muhammed aleyhisselamın bildirdiklerini inkâr ettiler. O'na ve inananlara düşman oldular. Müşrikler, önce alay ediyorlardı. Sonra baskı ve işkencelerini arttırmaya karar verdiler. Müminleri sindirmek, İslâm davasını söndürmek istiyorlardı. Bunların başlarında başta Ebû Cehil olmak üzere diğer azılı kâfirler vardı.

Bunlar, Ebû Tâlib'e gelip, Peygamber Efendimizin, dinlerine bâtıl demekten vazgeçmesini, yoksa O'nu öldüreceklerini söylediler. Ebû Tâlib, onları yatıştırarak geri gönderdi ve durumu Peygamberimiz üzülmesin diye, O'ndan sakladı.

Müşrikler, bir müddet sonra tekrar toplanıp, Ebû Tâlib'e geldiler; "Bundan önce sana gelmiş, durumu bildirmiştik. Sözümüze iltifât etmedin. O, hâlâ putlarımızı kötülemeğe devam

ediyor. Artık, tâkatımız kalmadı. Her ikinizle de kanımızın son damlasına kadar çarpışacağız. Mekke'de, ya O yahut da biz yok oluruz" dediler. Ebû Tâlib, onları yatıştırmaya çalıştı fakat inatlarında ısrar ettiler.

Ebû Tâlib, Peygamberimize gelip; "Ey Muhammed! Bütün kavim sana düşmanlıkta birleştiler ve bana şikâyete geldiler. Akraba arasında düşmanlık, iyi değildir. Onlar kendilerine kâfir dememeni ve bozuk yolda olduklarını söylemeyip kötülememeni isterler" dedi.

Bunun üzerine Habîb-i ekrem efendimiz; "Ey amca! Şunu bil ki, güneşi sağ elime, ayı da sol elime verseler, ben aslâ bu dinden ve onu insanlara tebliğ etmekten, bildirmekten vazgeçmem. Ya, Allahü teâlâ bu dini bütün cihâna yayar, vazifem biter veya bu yolda canımı fedâ ederim" buyurdu ve ayağa kalktı. Mübarek gözleri yaş ile doldu.

Müşrikler, Ebû Talib'e, Mekke'nin en yakışıklı ve ahlaklı gencini sana verelim, sen de bize O'nu ver, öldürelim şeklinde akıl almaz bir teklifte bulundular. Ebû Talib, onları huzurundan kovdu ve bütün Haşimoğullarını Hazreti Muhammed aleyhisselamı korumaya davet etti.

Azılı kâfirler, Peygamber Efendimizin insanları İslamiyete davetine ve Müslümanların çoğalmasına mani olamayınca defalarca öldürmeye teşebbüs ettiler, ancak Allahü teâlâ'nın korumasıyla muvaffak olamadılar.

Bir defasında yine Peygamber Efendimize saldırdılar. İçlerinden Ukbe bin Mu'ayt, sevgili Peygamberimizin yakasına yapıştı, nefes alamıyacak hale gelinceye kadar sıktı. O anda oraya gelen Hazreti Ebû Bekir, "Rabbim Allah'dır diyeni öldürecek misiniz? Size Rabbilâleminden âyet getirdi" diyerek Efendimizi korumak için aralarına daldı.

Müşriklerin hepsi ona saldırdı. Yüzü-gözü kan içinde kaldı, kabilesinden olanlar yetişmeseydi öldürünceye kadar döveceklerdi. Evine götürdüler. Uzun zaman sonra kendine gelince, annesi bir şeyler vermek istedi. "Resûlullah ne haldedir, O'nu sıhhatli halde görmedikçe ağzıma bir şey koymam" dedi. Bu ne sevgiydi, bu ne

fedakârlıktı.

Gece olunca annesinin desteğiyle Efendimizin yanına gitti ve O'nu görünce, "Sizi iyi gördüm ya... Ölsem de gam yemem. Mübarek bedeninize en ufak bir zarar gelmesine dayanamam. Canım sana feda olsun" diyerek gözyaşları içinde sarıldı. O haldeyken annesinin Müslüman olması için dua istedi ve maksadına kavuştu, annesi İslâmiyetle şereflendi.

O ne esrardı ki... Kişi, Peygamber Efendimize iman edip Müslüman olunca, kelime-i şehadet getirip O'nu bir defa görünce, âmâ ise sesini işitince öyle bir şerefe, öyle bir hale kavuşuyordu ki kelimeler ifadeden aciz... Hem hücre hücre bütün bedeni hem de ruhu değişiyor, kâfir olan nefsi de imana geliyordu. İşte bütün bunların neticesinde beden ve ruh, iman ışığının sönmesine mani olan bir KALE meydana getiriyordu. İmanları ve Resûlullah için en kıymetli varlıkları canlarını tereddütsüz feda eder hâle geliyorlardı.

Kâinatla aynı dili konuşmaya başlıyorlar, Peygamberler hariç, Peygamber Efendimizi görmeyen herkesten üstün, sahabe, sohbet ehli oluyorlardı. İlm-ü ledünni kendilerine veriliyordu.

Muhammed aleyhisselamın getirdiği din İslâmiyyet, O'nun dinine inanlar Müslümandı...

Müslüman; iki cihanda kurtuluşa eren, Hakka boyun eğen, teslim olan, emaneti teslim eden, sulh yapan manalarına geliyordu.

Evet, Hazreti Muhammed aleyhisselam ve O'nun ümmeti olan Müslümanlar; iki cihan saadetine eren, kendi bedenlerini hayır meydanı eyleyen, başkalarının da ermesi, Ermeydanı Yeryüzünün hayır meydanı olması için çalışan, Hakka teslim olan, hem bedenini hem de Yeryüzünü hayır meydanı, sulh diyarı, emniyet kalesi haline getirenlerdi.

İslamiyet ise kelime manası itibariyle, sulh ve selamet gayesiyle boyun eğmek, doğruya ve hakka tâbi ve teslim olmak manasına geliyordu.

Kureyşli kâfirler, kendilerini ebedi selamete, kurtuluşa

kavuşturmak isteyen Efendimize ve Müslümanlara akıl almaz şekilde düşmanlık yapıyorlardı. Amcası Ebû Leheb ve karısı ise düşmanlıkta herkesten ileriydi. Haklarında; "Ebû Leheb'in elleri kurusun, zaten kurudu..." diye başlayan Tebbet sûresi nazil olunca tam manasıyla çıldırdılar.

Kureyşli kâfirler özellikle akrabası bulunmayan ve köle durumunda olan Müslümanlara korkunç işkenceler yapıyordu.

Kızgın kumlar üzerine yatırılıp üzerine ağır taşlar konulan Bilâl-i Habeşî Hazretlerini Hazreti Ebû Bekir, satın alıp kölelikten kurtardı.

Habbâb bin Eret, Yaser ailesi ve Zinnîre Hatun bunlardan yalnızca bir kaçıydı. Müslümanlar korumasızdı, sığınacak, din ve can emniyetine kavuşacakları bir kale arıyorlardı. İçlerindeki manevi kale çok sağlamdı, her türlü işkence karşısında "Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed aleyhisselam O'nun elçisidir" diyorlardı.

Lâ ilâhe illallah diyerek Allahü teâlâ'nın kalesine giriyorlar, azaptan emin oluyorlar, iman ışığının sönmemesi için bedenlerini ibadetle kale haline getiriyorlardı. Ancak canlarını, namuslarını koruyacak maddi kalelere ihtiyaçları vardı.

İşkencelerden kurtulmak için Efendimizden dua istiyorlardı.

Bunun üzerine Resûlullah efendimiz "Sizden önceki ümmetler içinde öyle kimseler vardı ki, demir tarakla derileri, etleri soyulup kazınırdı da, bu işkence yine onları dininden döndüremezdi. Testere ile tepesinden ikiye bölünürdü de, yine bu işkenceler onları dinlerinden geri çeviremezdi.

Allahü teâlâ elbette bu işi (İslâmiyeti) tamamlayacaktır. Bütün dinlerden üstün kılacaktır. Öyle ki, hayvanına binip, San'a'dan Hadramût'a kadar tek başına giden kimse, Allahü teâlâ'dan başkasından korkmayacak, koyunları hakkında da kurt saldırmasından başka bir endişe duymayacaktır. Fakat siz acele ediyorsunuz" buyurdular, Yeryüzünün çok yerinin hayır meydanı, nice kalelerle selamet diyarı olacağını müjdelediler. Önce evler,

sonra şehirler, sonra da ülkeler ve kıtalar kale olacak, buralarda din, can, mal ve namus emniyet altında bulunacaktı.

Sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, müşriklerin, Eshâbına (radıyallahü anhüm) yaptıkları zulüm ve işkencelere çok üzülüyorlardı. İslâmiyetin yayılması ve öğrenilmesi için emniyetli bir yer, kale lâzımdı.

Efendimiz, bu mukaddes vazife için Hazreti Erkâm'ın evini seçti. Müslümanların ilk kalesi burası oldu. Bu ev, Safâ Tepesinin doğusunda, dar bir sokak içinde ve yüksekçe bir yerde idi. Buradan Kâbe-i muazzama rahatça görülüyordu. Evin giriş ve çıkışı, gelip geçenleri kontrol etmek için çok elverişliydi. Hazreti Erkâm da Mekke'nin ileri gelenlerinden, itibarı yüksek bir zat idi.

Habîb-i ekrem efendimiz, bu evde Eshâbına İslâmiyeti anlatıyordu. Yeni müslüman olacaklar buraya gelip İslâmiyetle şereflenirler, Resûlullah efendimizin gönüllere devâ olan mübarek sözlerini dinlemekle bereketlenirlerdi. Peygamber efendimizi, sanki başlarına kuş konmuş da konuşunca uçacakmış gibi nefes almaz bir şekilde dinlerlerdi. Mübarek sözlerini, adeta yutarcasına, hiçbir kelimesini kaçırmadan, ezberlerlerdi. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, gündüzlerini Erkâm'ın evine ayırıyor ve sabahtan akşama kadar Eshâbını yetiştirmekle meşgûl oluyorlardı. Burası müslümanların ilk karargâhı, "Dâr-ül İslâm", İslâm Evi, emniyet, selamet mekânı, kale ve dinlerini öğrendikleri, birbirleriyle güç buldukları sığınak, medrese idi.

İlk müslümanlar burada toplanıyorlar, böylece müşriklerin her türlü kötülüklerinden korunmuş oluyorlardı. Ama bu Dâr-ül İslâm dışında hayatları hep tehlike altındaydı, özellikle de köle, fakir ve zengin, kuvvetli akrabası olmayanlar...

Hazreti Ammar'ın babası Yaser, annesi Sümeyye ve kardeşi Abdullah da müslüman olmuştu, radıyallahü anhüm. Müşrikler, Ammar'a yaptıkları işkencenin çok daha fazlasını anne-babasına ve kardeşine yapıyorlardı. Hazreti Yaser ve oğlu Abdullah'ı okla şehit ettiler. Ebû Cehil, Hazreti Sümeyye'nin mübarek ayaklarını iple

bağlattı, iplerin uçlarını da iki deveye düğümledi, develeri ayrı istikamete sürerek şehit etti.

Toprak, Müslümanların ilk şehitlerinin kanlarıyla hayat buldu, en güzel hediyeye kavuştu. Şehitler de şehit olurken Cennet'teki mertebelerini, güzellikleri görerek ölüm acısını hissetmeden canlarını sahibine teslim ettiler, en güzeli satın aldılar, en güzele kavuştular.

Gariplerin, kimsesizlerin can, mal, ibadet emniyeti için kalelere ihtiyaç vardı.

Eshâb-ı kirâm (radıyallahü anhüm), sığınacak bir kaleleri olmadığı için namaz kılacakları zaman kimsenin bulunmadığı yerlere gidip, ibâdetlerini gizlice yapıyorlardı.

Bir gün; Sa'd bin Ebî Vakkâs, Sa'îd bin Zeyd, Abdullah bin Mes'ûd, Ammâr bin Yâser, Habbâb bin Eret (radıyallahü anhüm) Mekke vâdilerinden Ebû Düb denilen mevkide namaz kılıyorlardı. Onları takip eden Ahnes bin Şerîk ve bâzı müşrikler, yanlarına gelip ibâdetleriyle alay etmeye, kötülemeye başladılar. Buna dayanamayan hazreti Sa'd bin Ebî Vakkâs ve arkadaşları, müşriklere hücum ettiler. Hazreti Sa'd, eline geçirdiği bir deve kemiğini, kâfirlerden birinin kafasına vurarak yardı. Müşrikler korkarak kaçtılar. Müslümanlar ilk defa, kâfir kanı akıtmış oldular.

Şehitlerin ve İslâmiyete mani olmak isteyenlerin kanı Yeryüzüyle buluştu. Şehitlerin kanı, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmaya, kale eylemeye, müşriklerin kanı ise şer meydanı, zindan eylemeye idi.

İnsanlar, birer-ikişer hidâyete kavuşuyor ve Mekke dışında da İslâmın nûru yayılarak âlemi aydınlatmaya başlıyordu.

Benî Gıfar kabilesi, Mekke'nin ticaret yolu üzerinde yaşamaktaydı. Bunlar ticaret kervanlarını çevirip yağmacılık yapmalarıyla tanınmıştı.

Bu kabilede, atılganlığı ve cesaretiyle şöhret bulmuş, gücü, kuvveti ve yiğitliğiyle meşhur olmuş Ebû Zer isminde bir genç

vardı. O, kabilesinin yaptığı işlerden ve taptığı putlardan memnun değildi.

Nihayet bir gün her şeyin bir yaratıcısı olduğuna inanarak, yol kesmeden vazgeçti. İnsanlardan uzak bir hayat yaşamaya ve Allahü teâlâ'ya kavuşturacak bir rehber aramaya başladı. Üç sene böyle devam etti.

İslâmiyet ile ilgili söylenenler, Benî Gıfâr kabilesine de ulaştı. Ebû Zer Gıfârî bu haberi işitir işitmez kardeşi Üneys'i Mekke'ye gönderip, durumu araştırmasını istedi. Onun döndükten sonra söyledikleri, Ebû Zer Gıfârî'nin gönlüne bir kıvılcım düşürdü ve Mekke'ye koştu.

Hazreti Ali vasıtasıyla Peygamberimizin mübarek yüzünü görmekle şereflendi. Görmesiyle birlikte de gönlüne dile gelmez bir ateş düştü, yanmaya başladı.

"Sulh ve selamet gayesiyle boyun eğmek, doğruya ve hakka tâbi ve teslim olmak manasına" gelen İslamiyeti, bütün Kâinatın yaratılma sebebi olan Muhammed aleyhisselamdan öğrenmek, "iki cihanda kurtuluşa eren, Hakka boyun eğen, teslim olan, emaneti teslim eden, sulh yapan" manalarına gelen Müslüman kişi olmak için gelen Ebû Zer, o talihli insan... "Emniyet, huzur, selamet, sağlık, barış, rahatlık, iyi netice, kurtuluş" manalarına gelen selamı söyleyerek, "SELAM sizin üzerinize olsun/Esselamü aleyküm" diyerek huzura girdi.

Herkes hayretler içindeydi. Daha önce görmedikleri kimseden, daha önce işitmedikleri bir kelam sebebiyle... Gözler, Muhammed aleyhisselamdaydı, nasıl hareket edecekti, cevap verecek miydi?

Peygamber efendimiz selamına cevap verip "Ve aleyküm selam ve rahmetullahi /Selam, Allahü teâlâ'nın rahmeti senin üzerine de olsun" buyurdu.

Bu selam İslâmda verilen ilk selam ve Ebû Zer Gıfârî de ilk selamlayan kimse oldu. Bu ne akıl almaz sırdı ki, Müslüman olmazdan önce selamla şereflenmiş, sonra gelen bütün Müslümanların bu şerefe, dualaın en güzeline kavuşmalarına

sebep olmuştu.

İslâmiyet, Müslüman, teslimiyet, selamet ve SELAM, aynı kökten, sin, lam ve mim harflerinden, selime kökünden geliyordu.

Peygamber efendimiz “Sen kimsin?" diye sorunca; "Ben Gıfâr kabilesindenim" dedi. “Ne zamandan beri buradasın?" sualine "Üç gün iki geceden beri buradayım” cevabını verdi. “Seni kim doyurdu?" sualiyle şereflenince "Zemzem'den başka bir yiyecek, içecek bulamadım. Zemzemi içtikçe hiçbir açlık ve susuzluk duymadım" dedi. Peygamberimiz; “Zemzem mübarektir. Aç olanı doyurur" buyurdu.

Onun, selamın doğmasına sebep olmasındaki sır, üç gün zemzem ile rızıklanmasında mıydı?

Ebû Zer Gıfârî, Peygamber efendimize; "Bana İslâmı bildir" dedi. Peygamberimiz, Kelime-i şehâdeti okudu, o da söyleyerek, İslâmiyet ile şereflenip, ebedi selamete kavuşturan yolu buldu ilk müslümanlar arasına karıştı.

Ebû Zer Gıfârî hazretleri, müslüman olduktan sonra “Yâ Resûlallah! Seni hak peygamber gönderen Cenâb-ı Hakka yemin ederim ki, ben bunu müşriklerin arasında açıkça söyleyeceğim” dedi.

Ebû Zer... Gönlünde iman ışığı yanan, iki cihanın efendisini Müslüman olarak bir defa görmekle, sahabe olan, Peygamberlerden sonra insanların en üstünleri cemaatine dâhil olan... Selamdaki dua ve müjdeye kavuşan, selamet bulan, Hakka teslim olan, bedenini ve gönlünü, imanı ve imanının gerektirdiği her şey için kale eyleyen... Bu nimete başkalarının da kavuşması, bulundukları diyarın hayır meydanı olması ateşiyle yanıyordu.

Kâbe yanına gidip, yüksek sesle; “Ey Kureyş topluluğu! Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Resûlüh” dedi. Müşrikler, hemen üzerine hücum ettiler. Taş, sopa ve kemik parçalarıyla vurarak kan içinde bıraktılar. Bu hâli gören hazreti Abbâs; “Bırakın bu adamı! O, sizin ticâret kervanınızın geçtiği yol üzerinde oturan bir kabiledendir. Bir daha oradan nasıl

geçeceksiniz" dedi.

Ebû Zer hazretlerini müşriklerin elinden kurtardı. Ebû Zer (radıyallahü anh), müslüman olmakla şereflenmenin verdiği sevinçle yerinde duramıyordu. Ertesi gün yine Kâbe'nin yanında Kelime-i şehâdeti yüksek sesle, bağıra bağıra söyledi. Müşrikler bu defa da dövdüler. Yere yıkıldı. Yine hazreti Abbâs yetişip, ellerinden kurtardı.

Ebû Zer Gıfârî hazretlerine, Peygamber efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem kendi memleketine dönmesini ve orada İslâmiyeti yaymasını emir buyurdu.

Bu ne büyük şerefti. Kendisi selamete kavuştuktan, bedenini ve gönlünü dâr-üs-selam, selamet evi eyledikten sonra başkalarının da bu nimetlere kavuşmasına vesile olacak, nimete şükür derecesine de yükselecekti. Önce bedenler ve gönüller, sonra diyarlar kale kılınacaktı.

Bu emir üzerine kendi kabilesi arasına dönüp, onlara Allahü teâlâ'nın birliğini, Muhammed aleyhisselamın O'nun resûlü olduğunu anlattı. Başta kabile reîsi Haffâf ve kendi kardeşi Üneys olmak üzere pek çok kimse müslüman oldu.

Resûlullah efendimizin peygamberliğinin beşinci yılında, müşriklerin işkencelerine rağmen, müslümanlar hızla artıyordu. Fakat müşrikler de işkencelerini arttırıyordu. Müslümanlar korumasızdı, imanlarını, can, ırz ve mallarını korumak için kale olacak diyarlara, kale olacak yiğit insanlara ihtiyaçları vardı.

Sahabe-i kiram "Lâ ilâhe illallah" demekle onları azaptan koruyacak kaleye girmiş oluyorlardı. Ancak canlarını, ırzlarını, mallarını korumayı, dinlerini rahatça yaşayabilmeyi ve inandıklarını başkalarına da ulaştırmayı sağlayacak kalelere ihtiyaçları vardı.

Peygamber efendimiz, Eshâbının dayanılmaz işkencelere uğramasına, ayaklarından iplerle develere bağlanıp parçalatılmasına çok üzülüyordu. Bu işkenceler, her geçen gün daha da şiddetleniyor, merhamet dolu kalbi, bunlara tahammül edemiyordu, kendisine yapılan akıl almaz ezaları aklına bile getirmiyordu.

Bir gün Eshâbını (radıyallahü anhüm) topladı, "Ey Eshâbım! Şimdi Yeryüzüne dağılınız. Allahü teâlâ, yakında sizi yine bir araya toplar" buyurdu. Onlar da; "Yâ Resûlallah! Nereye gidelim?" diye suâl ettiler.

Peygamberimiz, mübarek eliyle işaret ederek, Habeş ülkesini gösterdiler ve "İşte oraya! Habeş toprağına gidiniz! Çünkü orada, yanındakilerin hiçbirine zulmedilmeyen bir hükümdâr var. Hem orası bir DOĞRULUK ÜLKESİDİR. Allahü teâlâ, içinde bulunduğunuz sıkıntılardan bir çıkış ve kurtuluş yolu açıncaya kadar, siz, orada bulununuz" buyurdu.

Sahabe olma şerefine kavuşan her kişi hem kendisi hem de bütün mazlumlar için kaleydi, Hazreti Erkam'ın evi kale kılınmıştı. Şimdi bir ülke, emniyet diyarı, kale olarak işaret ediliyordu ve doğruluk ülkesi olarak...

Server-i âlem Muhammed Mustafa sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, böylece Eshâbını işkencelerden kurtarmaya ve Mekkeli müşriklere karşı mücadelesini tek başına sürdürmeye karar vermişti.

Doğduğu vakit; "Ümmetim! Ümmetim!" diyen sevgili Peygamberimiz, şimdi de, Eshâbının kurtuluşu için, kendisini fedâ ediyordu. O'nun bu arzusu üzerine, Eshâb-ı kirâmdan bir kısmı, vatanlarından hicret için hazırlık yapmaya başladılar. Fakat sevgili peygamberimizden ayrıldıkları için, üzüntüleri de pek fazla idi. O'ndan ayrılmak, O'nu müşriklerin içinde bırakarak gitmek, ancak O'nun emriyle mümkündü. O'na can feda idi, O'nun bir arzusunu yerine getirmek nice bin cana bedeldi.

Bu ilk hicrete; hazreti Osman ve hanımı hazreti Rukayye binti Resûlullah ile birlikte on erkek, dört kadın olmak üzere ondört kişi katıldı.

Peygamber efendimiz, hazreti Osman için; "Şüphesiz ki, Osman, Lût peygamberden sonra zevcesiyle birlikte hicret eden ilk kimsedir" buyurdu. Hazreti Osman'ın hicreti, hangi Osmanların hicretine, hicretleriyle Yeryüzünü ermeydanı kılma gayretlerine işaret ediyordu? Onu, hangi Osmanlar takip edecekti?

Eshâb-ı kirâmın bir kısmı binekli, bir kısmı yaya olarak, gizlice Mekke'den ayrıldılar, gönüllerini bırakarak, gidişlerinin nice güzelliklere, başta Peygamber Efendimiz olmak üzere Müslümanların emniyet içinde yaşayacakları nice kalelere vesile olmasını ümit ederek...

Müşrikler bu hicreti haber alıp, peşlerine düştüler, gayretleri boşa gitti ve meyus bir şekilde geri döndüler. İslamın ilk muhacirleri, tüccârlara ücretini vererek, gemilerle Kızıldeniz'den Habeşistan sahiline ulaştılar. Habeş hükümdârı Necâşî, müslümanları ülkesine yerleştirdi, onlara kale oldu, çok iyi davrandı.

Aradan bir müddet geçtikten sonra Habeşistan'daki müslümanlar; "Mekke'de, müşriklerle müslümanlar anlaşma yapmışlar!" haberini duydular. "Bizim hicretimiz, yerimizi ve yurdumuzu terk etmemiz, müşriklerin düşmanlığı yüzündendir.

Mademki anlaşma yapılmış gidip, Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin hizmetiyle şereflenelim" dediler.

Muhâcirler, Habeş hükümdârından izin alarak Şevvâl ayında iki aylık ayrılık sonrası Mekke-i mükerremeye geldiler, sevdiklerine kavuştular. Ancak Müslümanlarla müşrikler arasında anlaşma olmadığını öğrenince şaşırdılar.

Peygamber efendimizin huzuruna gelip "Biz orada iyi bir komşuluk ve himaye gördük. Dinimize dokunulmadı, incitilmedik. Hoşlanmadığımız bir söz de duymadık. Huzur içinde, Allahü teâlâ'ya ibâdet ettik" dediler. Habeşistan'ın suyunun, havasının ve meyvelerinin kuvvet verdiğini; dört tane ibâdethâne bulunduğunu, her gün bu yerlerde develer, koyunlar kesildiğini, fakirlerin ve gariblerin dâvet edilip hoş tutulduğunu, hükümdarlarının kendilerini ziyâret edip emân verdiğini ve sıkıntılarının giderildiğini uzun uzun anlatıp, memnuniyetlerini bildirdiler.

Habeşistan hicretiyle Müslümanların hem dinlerini yaşayabilmeleri hem de başkalarına anlatabilmeleri için kale ülkelerin, kale kişilerin, kale evlerin, kale diyarların ehemmiyeti ortaya çıktı. Kaleler şarttı, din, mal, ırz ve can emniyeti, İslâmiyetin yayılması için...

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, Kâbe'nin anahtarlarını taşıyan Osman bin Talha'nın Müslüman olmasını arzuluyordu. Yiğit, mert, sözüne güvenilir, mazlumların yardımcısı bir kişiydi.

Osman bin Talhâ, Mekke'de Kâbe Kayyımlığı ile vazîfeliydi. Sülâlesi câhiliye devrinde Kâbe'nin hicâbet vazîfesini yapardı, yani kapı anahtarını taşırdı. Kureyş'in Abdüddâroğulları boyuna mensuptu. Abdüddâroğulları, Kureyş'in atası Kusay'dan beri Kâbe'nin bakımı, kapısı ve anahtarlarının muhafazası ile ziyarete açılması gibi önemli bir görevi yapıyorlardı.

Bu sülalenin Türk asıllı olduğu, üç yüz yıl kadar önce Mekke'ye geldikleri söylenirdi. Onlar ise Kureyşli ve emin kişiler olmaları

sebebiyle, Kâbe'nin anahtarlarını taşımaya en layık kimseler olduklarıyla iftihar ederlerdi. Hakikaten de emin kişiler oldukları için Kâbe'nin anahtarları yüzlerce senedir onlardaydı.

Efendimiz, Osman'ı da bizzat imana davet etti.

"Yâ Muhammed! Sen kavminin dinine aykırı davranmış ve ortaya yeni bir din çıkarmış bulunuyorsun. Doğrusu, benim sana tâbi olacağımı ümit etmen şaşılacak şeydir" diyerek imana gelmedi.

Bir defasında da Resûlullah efendimiz, iman edenlerle birlikte Kâbe'ye girmek istedi. Osman Kâbe'ye sokmadığı gibi sert de davrandı.

Fakat Resûlullah efendimiz onun bu hareketini sükûnetle karşıladı.

"Ey Osman! Ümit ederim ki, bir gün sen beni, bu anahtarı nereye isterseniz koyarsınız, kime isterseniz verirsiniz diyeceğin bir mevkide de göreceksin!"

Osman bin Talha bu sözlerle şaşırdı.

"O zaman Kureyş mahvolmuş, kıymetten düşmüş olur."

"Hayır! Asıl o zaman, Kureyş yaşayacak ve kıymetlenecektir."

Cevapla, aklı başından gidecek gibi oldu. Kâbe'nin anahtarlarının Kâbe'nin içine girmesine müsaade etmediği kişinin eline geçince Kureyş asıl yaşayışa nasıl kavuşacak, kıymete binecekti? Anlar gibi olunca korktu, hemen oradan ayrıldı.

Müşriklerden, Velîd adında birinin bir putu vardı. Safâ tepesinde toplanırlar, bu puta ibâdet ederlerdi. Bir gün, Peygamber efendimiz, onların yanına gitti ve müşrikleri imana dâvet etti. Kâfir olan bir cinnî o putun içine girdi ve sevgili Peygamberimiz için uygun olmayan sözler sarf etti. Fahr-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz üzüldüler.(115)

Başka bir gün, kendisi görünmeyen bir şahıs, Peygamber efendimize selam vererek; "Yâ Resûlallah! Kâfir olan bir cinnî sizin için münâsip olmayan şeyler söylemiş. Ben, onu bulup öldürdüm.

Yarın Safâ tepesinde siz yine onları İslâm'a dâvet edersiniz. Ben de o putun içine girip, sizi medhedici sözler söylerim" dedi. Peygamber efendimiz, Abdullah ismindeki bu cinnin teklifini kabul ettiler. Ertesi günü oraya gidip, müşrikleri tekrar imana dâvet ettiler. Ebû Cehil de orada idi. Müslüman cinnî, müşriklerin elindeki putun içine girip, sevgili Peygamberimizi ve İslâmiyeti anlatan güzel sözler ve şiirler söyledi.

Müşrikler, bu sözleri duyunca ellerindeki putu parçaladılar ve Resûlullah'a saldırdılar. Mübarek saçları darmadağın oldu. Mübarek yüzü kana boyandı. Onların bu ezâ ve cefâlarına tahammül gösterip "Ey Kureyşliler! Bana vuruyorsunuz. Ama ben sizin peygamberinizim" buyurdular, oradan ayrılıp evine geldiler.

Peygamber Efendimizden yalnızca üç yaş büyük olan amcası Hazreti Hamza, dağda avlanıyordu. Ok atmak üzereyken, ceylân dile gelerek "Yâ Hamza! Bana ok atacağına, kardeşinin oğlunu öldürmek isteyenlere ok atsan daha hayırlı olur" dedi.

Hazreti Hamza bu sözlere hayret ederek, sür'atle Kâbe'ye hareket etti. Avdan dönünce, tavâf için Harem-i şerîfe uğrar, evine sonra giderdi. O gün tavâf yaparken, hizmetçi kız, yanına geldi. Ebû Cehil'in, Muhammed aleyhisselama yaptıklarını haber verdi.

Peygamber efendimize hakaret edildiğini işitince, akrabalık damarları kabardı. Silahlarını alarak müşriklerin bulunduğu yere geldi. "Kardeşimin oğluna, kötü söz söyleyen, kalbini inciten sen misin? İşte benim dinim de O'nun dinidir. Gücün yetiyorsa o yaptıklarını bana da yap bakayım" diyerek, boynundaki yay ile Ebû Cehil'in başını yardı.

Kâfirler Hazreti Hamza'ya saldırmak istediler. Fakat Ebû Cehil "Dokunmayınız, Hamza haklıdır. Yeğenine kötü sözler söyledim" dedi. Hamza (radıyallahü anh), oradan ayrıldıktan sonra, Ebû Cehil etrafındakilere "Aman, ona ilişmeyiniz! Bize kızar da müslüman olur. Bununla Muhammed kuvvetlenir" dedi. Hazreti Hamza'nın müslüman olmaması için, kafasının yarılmasına râzı olmuştu. Hazreti Hamza'nın hatırının sayıldığını, kuvvet, yiğitlik ve kıymetini iyi biliyordu.

Hamza (radıyallahü anh), Peygamber efendimizin yanına gelip "Yâ Muhammed! Ebû Cehil'den intikâmını aldım. Onu, kana boyadım. Üzülme!" dedi. Sevgili Peygamberimiz; "Ben, böyle şeylere sevinmem" buyurdu.

Hamza (radıyallahü anh) "Seni sevindirmek, üzüntüden kurtarmak için, ne istersen yapayım!" deyince, Peygamber efendimiz "Ancak senin iman etmen ve kıymetli bedenini Cehennem ateşinden kurtarman ile sevinirim" buyurdu. Hazreti Hamza, hemen müslüman oldu, Müslümanlar, kale gibi sığınacakları, güçlerine güç katacak yiğit bir kişiye kavuştular. Efendimiz çok sevindi. Hazreti Hamza Hakkında âyeti kerîme geldi.

Hazreti Hamza, müşriklerin yanına vararak, müslüman olduğunu, Muhammed aleyhisselamı canı pahasına da olsa koruyacağını bildirip, bir kasîde okudu. Okuduğu kasîdede "Kalbimi, İslâmiyete ve hakka meylettirmiş olduğu için, Allahü teâlâ'ya hamdolsun" diyerek hidayet gerçeğini dile getirdi.

Müslümanlar, Hazreti Hamza'nın aralarına katılmasıyla çok kuvvetlendiler. Kureyş müşrikleri artık müslümanlara, onun gördüğü yerde fena muâmele yapamaz oldular.

Müslümanlar, kendilerini zalimlerin şerrinden koruyacak, kendilerine kale olacak bir yiğide kavuşmuşlardı. Hakkı savunmak için haklı olmak yetmiyordu, kalem ve könülle (gönülle) birlikte kılıca da ihtiyaç vardı, üç K birlikte olmalıydı, ancak önce kalem ve könülün yol alması gerekiyordu.

Peygamber Efendimiz aleyhisselam, "Yâ Rabbî! Bu dini, Ebû Cehil ile yahut Ömer ile kuvvetlendir" diye dua etti. Evet, dinin kuvvetlendirilmesi... Dinin yayılması, Müslümanların ırz, can ve mal emniyeti için kalelere, kale insanlara, gönül, kalem ve kılıcın bir araya gelmesine vesile olacaklara ihtiyaç vardı.

Bir tarafta ebedi güzelliklere kavuşulması için dua eden, diğer tarafta, dua sahibini öldürmeye kast edenler vardı. Hazreti Hamza'nın Müslüman olmasıyla çılgına dönen Ebû Cehil, Efendimizi öldürecek olana yüz kızıl deve ve sayısız altın vaat etti.

Hattab oğlu Ömer, Peygamber Efendimizi öldürmek için yola çıktı. Çeşitli vesilelerle okunan Kur'ân-ı kerim âyetleri kalbini yumuşattı ve Hazreti Muhammed'in sallallahü aleyhi ve sellem duası onun hakkında gerçekleşti ve O'nun önünde kırkıncı Müslüman olmakla şereflendi. Hazreti Hamza'dan sonra İslamiyet onunla kuvvet buldu. Efendimiz ve Müslümanlar buna çok sevindiler. Çok sağlam bir sığınağa ve kaleye kavuşuldu.

Bu ne garip tecelliydi. Müslüman olmaları için dua edilen iki kişiden biri Efendimizin öldürülmesi için ödül koyuyor, diğeri de bu ödülü almak için yola çıkıyor ve ebedi ödüle, imana kavuşuyordu.

Hazreti Ömer niçin kazandı, Ebû Cehil niçin kaybetti? Biri adildi, diğeriyse zalimdi...

Eshâb-ı kirâm ibâdetlerini gizli yapıyorlardı. Hazreti Ömer, bu duruma çok üzüldü. "Yâ Resûlallah! Biz hak üzere değil miyiz?" diye sordu. Peygamber Efendimiz; "Varlığım, yed-i kudretinde bulunan Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, ister ölü ister diri olunuz, muhakkak hak üzerinesiniz" buyurdu.

Bunun üzerine Hazreti Ömer, "Yâ Resûlallah! Mâdemki biz hak üzerinde, müşrikler de bâtıl yoldadırlar, o hâlde ne diye dinimizi gizliyoruz? Vallahi biz, din-i İslâm'ı, küfre karşı açıklamaya daha haklı ve daha lâyıkız. Allahü teâlâ'nın dini, Mekke'de hiç şüphesiz üstün gelecektir. Kavmimiz bize karşı insâflı davranırlarsa ne âlâ, yok taşkınlık etmek isterlerse, kendileriyle çarpışırız" dedi.

Resûlullah Efendimiz; "Biz, sayıca çok azız!" buyurdu. "Yâ Resûlallah! Seni hak Peygamber olarak gönderen Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, hiç çekinmeden ve korkmadan, oturup İslâm'ı anlatmadığım bir müşrik topluluğu kalmayacaktır. Artık ortaya çıkalım" dedi. Kabul buyrulunca, eshâb-ı kiram büyük bir heyecan ve coşku içinde iki saf hâlinde dışarı çıkıp, Harem-i şerîfe, Kâbe'ye doğru yürüdüler. Safların başında iki kale, iki yiğit insan Hazreti Hamza ve Hazreti Ömer vardı.

Meydanlar selâma dursun, Yeryüzü ermeydanı yeni bir oluşa sahne oluyordu.

Sert adımlarla, vakur ve heybetli bir yürüyüşle Mescid-i Haram'a

girdiler. Kureyşli müşrikler, bir Hazreti Ömer'e, bir Hazreti Hamza'ya bakıyorlardı. Öyle bir hüzün ve kedere uğradılar ki, belki hayatlarında böyle bir ye'se hiç düşmemişlerdi. Hazreti Ömer'in bu gelişi üzerine, Ebû Cehil, kılıç ile bin parça bölünmüşe döndü, azapların en dayanılmazıyla kıvrıldı, inanamaz bakışlarla ileri çıkıp, "Yâ Ömer! Bu ne hâldir?" dedi. Hazreti Ömer hiç aldırış etmeden "Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh" diyerek tesiri sonsuza kadar devam edecek en güzel cevabı verdi. Ebû Cehil ne diyeceğini şaşırdı. Dona kaldı.

Hazreti Ömer bu müşrik gürûhuna dönerek "Ey Kureyş! Beni, bilen bilir! Bilmeyen bilsin ki, ben Hattâboğlu Ömer'im... Karısını dul, çocuklarını yetim bırakmak isteyen yerinden kıpırdasın! Kımıldayanı, kılıcımla doğrayıp yere sererim!" deyince Kureyşli müşrikler bir anda dağılıp, oradan uzaklaştılar. Resûlullah ve yüce Eshâbı saf tutup, yüksek sesle tekbir aldılar. Mekke semâları, Eshâb-ı kirâmın "Allahü ekber! Allahü ekber!" nidâları ile çınladı. İlk defa Harem-i şerîfte açıktan namaz kılındı.

İslâmiyeti yaşayabilmek ve yayabilmek için güçlü olmak gerektiği, kale insanlara, kale mekânlara ihtiyaç bulunduğu bütün açıklığıyla ortaya çıktı. Sebepler dünyasında, sebeplere sarılmak gerekiyordu.

Hazreti Ömer müslüman olunca; "Ey Peygamberim! Sana yardımcı olarak, Allahü teâlâ ve mü'minlerden senin izinde gidenler yetişir" meâlindeki âyeti kerîme (116) indi. Tereddüt içinde bocalayan bâzı kimseler, hazreti Ömer'in müslüman olduğunu görünce, İslâmiyeti seçtiler. Eshâb olmakla şereflendiler. Müslümanların sayısı gün geçtikçe çığ gibi büyümeye başlamıştı.

Müşrikler, İslâmın kalplere nüfûzunu ve yayılmasını önlemek için durmadan çabalıyorlardı. Buna rağmen, her geçen gün müslümanlar biraz daha çoğalıyordu. Müslümanlara yapılan işkence ve zulüm, onları yollarından döndürmüyor, aksine birbirlerine daha çok sarılmalarına, kenetlenmelerine sebep oluyordu. Hiçbirisi dininden dönmüyor, Resûlullah efendimizin uğrunda canlarını fedâ etmekten çekinmiyorlardı. Bunu işiten Mekke dışındaki kabilelerin merakları artıyor ve İslâmın ışıkları

daha uzak yerlere ulaşıyordu.

Müşriklerin eza ve cefasının dayanılmaz hale gelmesinde sonra, Müslümanlar Habeşistan'a tekrar hicret için izin istediler. Peygamber Efendimiz, "Tekrar Habeşistan'a dönün ki Allahü teâlâ'nın ismiyle korunasınız" buyurdu. Hicrete hazırlananlar Efendimizin de kendileriyle gelmesini, Habeşistan'da İslamiyetin çok daha kolay ve hızlı yayılacağını söylediler. O ise, "Hicret hususunda Allahü teâlâ'nın emr-i şerifini bekliyorum. Nasıl emrolunur ise öyle hareket ederim" buyurdu.

Cafer bin Ebi Talib Hazretlerinin başında bulunduğu yüz bir kişilik bir kafile, din, can emniyeti için, o zaman emniyet diyarı, kale olan Habeşistan'a göç etti, bu ikinci göçtü. Müşrikler onları geri getirmek için hemen arkalarından elçiler gönderdiler. Necaşi iki tarafı da dinledi. İslâmiyetin hak dini olduğunu ve Müslümanların burada emniyet içinde yaşayacaklarını söyledi.

Müşrikler, Habeşistan'a gönderdikleri elçilerin isteklerine kavuşamadıklarını, hattâ Necâşî Eshame'nin müslüman olduğunu ve müslümanları koruyup onlara güzel muâmelede bulunduğunu öğrenince, çılgına döndüler.

İslâmın kökünü kurutmak için toplanarak "Her nerede olursa olsun, her nerede görülürse görülsün, Muhammed aleyhisselam mutlaka öldürülecektir!" kararını aldılar. Bunun için yemin üstüne yeminler ettiler.

Müşriklerin bu kararını öğrenen Ebû Tâlib, çok üzüldü. Ciğerpâresi, mübarek yeğeninin hayatı hakkında endişeye düştü. Kâbilesini toplayıp onlara, Kâinatın sultânını Kureyşli müşriklere karşı korumaları için, emir verdi.

Hâşimoğulları akrabalık gayretiyle bu emri yerine getirmek üzere birleştiler. Bunun için de Peygamber efendimizi ve O'na inanan bütün Eshâbını Mekke'nin kuzey tarafında, Beytullah'a üç kilometre kadar uzaklıktaki tepe üzerinde bulunan Ebû Tâlib mahallesine dâvet ettiler.

Resûlullah efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem), Eshâbını toplayarak, bu mahallede ikâmet etmeye başladı.

Böylece kale olan ilk evden sonra, bir mahalle kale olmuştu, din, can emniyeti için... Hangi şehir ilk kale olacaktı Müslümanlar için?

Hâşimoğullarından sâdece Ebû Leheb, Peygamber efendimizi korumak kararına karşı çıktı, bu mahalleye gitmedi. O da dâhil olmak üzere müşrikler birleşip, Peygamberimizi öldürmek için fırsat kollamaya başladılar.

Müşrikler, Peygamber efendimizin ve Eshâbının, Ebû Tâlib mahallesinde toplandıklarını görünce, tekrar bir araya geldiler.

"Muhammed (aleyhisselam) öldürülmek üzere Kureyşlilere teslim edilinceye kadar; Hâşimoğullarından kız alınmayacak! Onlara kız verilmeyecek! Onlara hiçbir şey satılmayacak! Onlardan hiçbir şey satın alınmayacak! Onlarla bir araya gelinip konuşulmayacak, görüşülmeyecek! Onların evlerine, mahallelerine girilmeyecek! Onlardan gelecek bir barışma isteği aslâ kabul edilmeyecek! Hiç bir zaman onlara acınmayacak!" kararını aldılar. Bu kararla, Efendimizin öldürülmek üzere kendilerine teslim edilmesini istiyorlardı.

Mansûr bin İkrime ismindeki müşrikin bir kağıda yazdığı bu kararı mühürlediler. Herkesin görüp uyması için Kâbe-i muazzamanın duvarına astılar. Bu haber sevgili Peygamberimize gelince, çok üzüldüler ve duâ buyurdular. Duâsı derhâl kabul olunup, Mansûr bedbahtının elleri bir anda kurudu.

Muhasara günlerinde sevgili Peygamberimiz, hazreti Hadîce vâlidemiz, Ebû Bekr-i Sıddîk (radıyallahü anhüma) bütün mallarını harcadılar, çocukların açlıktan göklere çıkan feryatlarını dindirmeye çalıştılar. Elde avuçta olanlar bitince otları, ağaç yapraklarını yiyerek rızıklarını temine çalıştılar.

Çocukların ağlamalarını kesmek için, kurumuş deri parçalarını ıslatıp ateşte pişirerek yedirdiler. Başta Peygamber efendimiz ve diğer Eshâb-ı kirâm efendilerimiz açlıktan mübarek karınlarına taş

bağladılar. Anneler, babalar çaresizlikten bir deri bir kemik kaldılar.

Müşriklerden biri acıyıp da gizlice bir şey getirince dövüp çok hakaret ediyorlardı. Yaptıkları bu şiddetli zulüm ile Hâşimoğullarının yola gelip, Ebû Tâlib'in, Peygamber efendimizi kendilerine teslim etmesini bekleyip durdular. Ebû Tâlib mahallesindeki müslümanlar ise onların bu düşüncelerinin tam tersine Peygamber efendimizi koruyor ve ona zarar gelmemesi için her tedbire başvuruyorlardı. Ebû Tâlib, olabilecek bir suikasti önlemek için, Resûlullah efendimizin yattığı yere nöbetle muhafızlar koyuyor veya kendi evinde yatmasını sağlıyordu. Peygamber efendimiz ise hiç çekinmeden, Allahü teâlâ'nın emrini yerine getirmek, İslâmiyeti yaymak için bir sâniyesini boşa harcamıyor, insanları dine dâvet ederek onların Cehennem'den kurtulmalarına sebep olmak için uğraşıyor, bu yolda, sabırla nasihatine devam ediyordu.

Allahü teâlâ, Peygamber efendimize vahiy ile Kâbe'de asılı bulunan sahifeye bir ağaç kurdunu (güvesini) musallat ettiğini ve o kurtçuğun Allahü teâlâ'nın isminden başka bütün yazıları yediğini bildirdi. Peygamber efendimiz de Ebû Tâlib'e söyledi. O da hemen giyinip Kâbe'ye gitti. Müşriklere durumu anlattı. Müşrikler heyecanla Kâbe'nin duvarından sahifeyi indirip getirdi. Ebû Tâlib "Okuyunuz!" deyince, içlerinden biri okumak için sahifeyi açtığında. "Bismike Allahümme" ibâresinden gayri bütün yazıların silinmiş olduğu görüldü. Müşrikler ne diyeceklerini ve ne yapacaklarını şaşırdı. Bâzılarının vazgeçmesi üzerine inanılmaz şey gerçekleşti. Üç senedir devam eden, unutulmaz acılara, gönüllerde derin yaralara sebep olan şiddetli muhâsara kaldırıldı.

Felaket gibi gözüken bu muhasara nice güzelliklere vesile olmuştu. Müslümanlar Peygamber Efendimizin etrafında kale gibi olmuşlar, birlik ve beraberliğin en güzelini göstermişler, açlıktan ölmüşler, ama müşriklerin istediklerine peki dememişlerdi.

Muhasara, hisara, kaleye sebep olmuştu, hem maddi hem de manevi kaleye... İki kelimede aynı kökten, hasara kökünden geliyor.

Muhâsara; etrafını kuşatma, çevirme, hisar ise etrafı duvarlarla çevrili yer, kale manasındaydı...

Evet, muhasaradan hisar, kale doğmuştu, Kıyamet'e kadar nice muhasaralardan nice kalelerin doğacak olması gibi... Saldırı varsa, karşısında korunma gayreti doğuyordu. Hatta saldırı, varlığı devam ettirmeye, şer gibi gözüken hayrın meydana çıkmasına vesile oluyordu.

Muhasara kaldırılmıştı, ancak müşrikler düşmanlıklarından vazgeçmediler. Muhasarayla Müslümanları pes ettiremedikleri için düşmanlıkları, kinleri iyice arttı, daha fazla sertlik göstermeye başladılar. İslâmiyetin yayılmasına mâni olmak için bütün yolları deniyorlardı. Bütün bu gayretlerine rağmen İslâmiyet süratle yayılıyor; sevgili Peygamberimiz Muhammed aleyhisselam, câhiliye devrinin zulmetinden bunalan insanları kurtarmaya çalışıyor ve hakîkî saâdete kavuşturuyordu. Bu saâdete kavuşanlar, kavuştukları büyük nimete şükrediyorlar, müşriklerin hakaretleri ve işkenceleri karşısında aslâ yılmıyorlardı. Muhammed aleyhisselamın mûcizelerini ve müslümanların dinlerindeki sebâtını, ahlakını, merhametini gören nice gönüller İslâm nûru ile aydınlanıyordu.

Ama nice mucizeler görmelerine rağmen daha fazlasını isteyenlerin kalpleri, gelen nurla aydınlanmak yerine kararıyordu. Nur geliyordu, ama inat, şirk, kendilerini beğenme, kibir sebebiyle bunlarda zulmete dönüyor, karanlığı arttırıyordu.

Aralarında Ebû Cehil ve Velîd bin Mugîre'nin de bulunduğu bir müşrik grubu, Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimize "Eğer, sen gerçekten peygambersen, Ay'ı yarısı Kuaykıan Dağı, yarısı da Ebû Kubeys Dağı üzerinde görünmek üzere ikiye ayır!" dediler.

Resûlullah efendimiz de "Eğer bunu yaparsam iman eder misiniz?" diye sual etti. "Evet" demeleri üzerine Resûlullah efendimiz Ay'ın ikiye ayrılması için Allahü teâlâ'ya duâ eylediler.

Cebrâil aleyhisselam, hemen sevgili Peygamberimize geldi "Ey

Muhammed! Bu gece Mekkelilere, mûcizeyi seyretmeleri için haber ver" dedi. Peygamber efendimiz de, ayın ondördü olduğu o gece, Ay'ın ikiye ayrılacağını bildirdi.

Sevgili Peygamberimiz mübarek parmağı ile işaret edince, Ay ikiye ayrıldı. Biri Ebû Kubeys diğeri de Kuaykıan Dağı üzerinde görüldü. Sonra tekrar birleşti. Resûlullah, Eshâbına; "Şahit olunuz!" buyurdu.

Müşrikler ise apaçık bu mûcizeye rağmen sözlerinde durmayıp iman etmediler. "Bu ancak Muhammed'in bize bir sihridir! Fakat bütün insanları da sihirleyemez ya!.. Bir de başka beldelerden gelen insanlara soralım. Bakalım onlar da aynı hâdiseye şahit olmuşlar mıdır? Eğer gördülerse Muhammed'in nübüvvet iddiası doğrudur. Aksi takdirde bu bir sihirdir" dediler.

Gelenlerden sordular, hattâ başka yerlere adam göndererek sordurdular, herkesten, evet cevabını aldılar. Yine inkâr ettiler. İnkârcıların başında yine Ebû Cehil vardı. İnsanların iman nimetine kavuşmaması için "Ebû Tâlib'in yetiminin sihri, semâya da tesir etti!" diyerek, kalpleri ifsâd ediyordu.

Onun bu inkârı üzerine Allahü teâlâ, meâlen; "Saat (kıyâmet) yaklaştı ve ay yarıldı (ikiye ayrıldı). Onlar (Kureyş kâfirleri, Muhammed aleyhisselamın peygamberliğine delâlet eden) bir mûcize görecek olsalar, (onu tefekkür etmekten ve iman etmekten) yüz çevirirler ve 'Dâimî (ardı arkası kesilmeyen, şümullü, kuvvetli) bir büyüdür' derler..." sözleriyle başlayan âyeti kerimeleri (117) indirdi.

Sihir, insanoğlu için nasıl bir zorlu imtihandı ki mucizelerin bile inkâr edilmesine bahane teşkil ediyor, Allahü teâlâ'nın seçtiği Peygamberlere sihirbazdır denilerek inanılmıyordu.

Peygamber Efendimizin mucizesi olarak ikiye ayrılan Ay... Çocukluğunda ona arkadaşlık eden ay... Âdem aleyhisselamdan o ana, nice gönül ehli zâtın göz izini taşıyan ay...

Kâinatta nokta bile değil... Kurân-ı kerîmde, defalarca ismi

geçiyor. Yıllar ve aylar, onun hareketine göre tayin ediliyor.

Peygamber efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem büyük oğlu Kâsım onyedi aylıkken vefât etti. Bu acı hâdiseden seneler sonra, diğer oğlu Abdullah da (radıyallahü anh) vefât etti. Resûlullah efendimizin mübarek gözlerinden yaşlar aktığı hâlde dağa dönüp; "Ey dağ! Benim başıma gelen şey, senin başına gelseydi, dayanamaz yıkılırdın!" sözleriyle üzüntüsünü dile getirdiler.

Ebû Cehil gibi kâfirler, bunu fırsat bilerek "Artık Muhammed ebterdir, nesli kesilmiştir. Neslini devam ettirecek erkek çocuğu kalmamıştır. Kendisi de vefât edince adı sanı unutulacaktır" diyerek çok sevindiler.

Bunun üzerine Allahü teâlâ, "(Habibim!) Hakikat, biz sana Kevser'i verdik (Kevser havuzunu, pek çok hayrı ihsân ettik). O hâlde Rabbin için namaz kıl ve kurban kes. Doğrusu hayırsız ve nesli kesik, sana (nesli kesik deyip) dil uzatandır. (Sana ebter diyen kimsenin kendisi zürriyetsiz, şerefsiz ve namsızdır. Sana gelince, Habîbim, senin pâk neslin, şân ve şerefin kıyâmet gününe kadar devam edecektir. Âhirette de sana akla gelmeyecek nice büyük şerefler tahsis edilmiştir)" meâlindeki Kevser sûresini indirerek Resûlünü teselli etti.

Bildirildi ki bu sûre, O'nun ümmetinin hem dünyası hem de ahreti için ne büyük müjdeydi. O'nun zerresini taşıyan nesli, Kıyamet'e kadar O'nun ümmeti arasında bulunacak, onlar sebebiyle ümmete rahmet inecek ve ümmete ecdadının yolundan sapmamaları, Yeryüzünün ermeydanı kılınması, nice kaleler ve son kale için rehberlik edeceklerdi.

Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin oğullarının vefâtından sonraki günlerde Ebû Tâlib hastalandı ve gün geçtikçe hastalığı şiddetlendi.

Bunu işiten Kureyşli müşrikler "Hamza gibi eşi olmayan bir Arab merdânesi ve heybeti, pehlivanlığı ve korkusuzluğu güneş gibi meydanda olan Ömer müslüman oldular. Her geçen gün Arab

kabilelerinden insanlar gelerek bölük bölük O'na tâbi oluyorlar. Böylece müslümanlar günden güne çoğalıyor ve sesleri âlemi tutuyor. Bu vaziyete göre ya bizim onlara tâbi olmamız veya cenk ve kıtâle hazır olmamız icâbedecektir. Ebû Tâlib'e varıp durumu anlatalım da aramızı bulsun. O'nun dinine taarruz etmeyelim, O da bizim dinimize saldırmasın" düşüncesiyle Ebû Tâlib'in yanına geldiler, isteklerini anlattılar.

Ebû Tâlib, Peygamber efendimize onların isteklerini söyledi. Âlemlerin efendisi müşriklerin ileri gelenlerine "Siz, bana bir kelime söylerseniz, onunla bütün Arablara hâkim olursunuz, Arab olmayanlar da size boyun eğerler" dedi.

Ebû Cehil, "Olur. Onu on misli olarak söyleriz. Ne imiş o kelime?" dedi.

Resûlullah efendimiz; "Lâ ilâhe illallah demeniz ve tapmakta olduğunuz putları da atmanızdır" buyurunca, müşrikler hemen "Sen, bizden, bundan başka bir şey iste!" dediler.

Peygamber efendimiz; "Siz, güneşi getirip ellerime koyacak olsanız, ben sizden, bundan başkasını ister değilim" buyurdu. Müşrikler; "Yâ Muhammed! Çok acâib bir teklifte bulunuyorsun. Biz senin hatırına riâyet etmek istiyoruz; sen, bizim hatırımızı hoş etmiyorsun!" dediler ve kalkıp gittiler.

Onlar gidince, Ebû Tâlib, Peygamber efendimize "Senin Kureyş'ten istediğin şey, gâyet yerinde idi. Doğru söyledin" dedi.

Amcasının bu sözü, Resûlullah efendimizi ümîdlendirdi "Ey Amca! Bir kere; 'Lâ ilâhe illallah' de! Tâ ki, kıyâmet günü sana şefâat edeyim" buyurdu.

Ebû Tâlib "Halkın, ölmekten korktu da onun için müslüman oldu, diyerek ayıplamalarından korkuyorum. Yoksa senin hatırını hoş ederdim" diyerek nefsine ağır geldiğini söyledi ve hastalığının ağırlaşması üzerine vefât etti.

Bu ne sırdı... Kâinatın yaratılmasına sebep olan Allahü teâlâ'nın sevgilisi Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem, çok sevdiği amcası Ebû Talib'e kelime-i tevhidi söyletemiyordu. Hazreti

Âdem'in, oğlu Kâbil'e; Hazreti Nûh'un, oğlu Kenan'a sözlerinin geçmediği gibi...

Peygamberliğin gelişinin onuncu senesinde Ebû Tâlib'in vefâtından üç gün sonra Resûlullah efendimizin dert ortağı, en büyük desteği, yirmi beş senelik hayat arkadaşı mübarek hazreti Hadîce vâlidemiz de Ramazân ayının başında, 65 yaşında vefât etti.

Fahr-i kâinat sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, hazreti Hadîce vâlidemizi kendi mübarek elleriyle defneylediler. Onun ayrılığından, çok hüzünlendiler. Aynı sene içinde hazreti Hadîce vâlidemizin ve amcası Ebû Tâlib'in peş peşe vefâtı, Peygamber efendimizi üzüntüye boğmuştu. Bundan dolayı bu seneye Senet-ül hüzn (hüzün senesi) denildi.

Müşrikler, sevgili Peygamberimizden pek çok mûcizeler gördükleri hâlde, inatlarından iman etmiyorlar, üstelik müslüman olan çocuklarına, kardeşlerine, akraba ve arkadaşlarına eziyet ve zulümden geri kalmıyorlardı. Onların gittikçe şiddetlenen bu zulüm ve işkencelerine, sevgili Peygamberimiz çok üzülüyorlardı, gönlünü yaralayan hadiseler üst üste geliyordu.

Mekke yakınlarında bulunan Tâif halkını İslâm'a dâvet etmek için evlatlığı Zeyd bin Hârise ile Tâif'e vardılar. Buranın ileri gelenlerinden Amr'ın oğulları Abd-i Yâlîl, Habîb ve Mesûd ile görüştüler. Onlara İslâm'ı anlatıp, Allahü teâlâ'ya iman etmelerini istediler.

Onlar iman etmedikleri gibi, "Allahü teâlâ peygamber göndermek için, senden başka kimse bulamadı mı?" sözleriyle hakaret ettiler.

Resûlullah efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem, onların yanından üzüntü ile ayrıldılar. Sakîf kabilesini İslâmiyete dâvet ettiler, fakat hiçbiri iman etmediği gibi, ayrıca alay ettiler, işkence yaptılar ve yuhaladılar. Çocukları ve gençleri, geçeceği yol kenarlarına dizerek taşa tuttular ve üzerine saldırttılar.

Hazreti Zeyd, vücudunu siper ederek Peygamberimize bir zarar gelmesini önlemeye çalıştı. Peygamber efendimizi korumak için

sağa-sola koşturdukça, taşlar; başına, vücuduna, ayaklarına geliyordu, her tarafı kan içinde kaldı. Taş atan zâlimlere "Yapmayın! Atmayın! O Âlemlerin efendisidir! Resûlullah'tır O" diye bağırıyordu. Onu aşarak gelen taşlar, Efendimizin mübarek ayaklarını kan içinde bıraktı.

Dönüş yolunda, dağlara hükmeden melek, "İstersen şu iki yalçın dağı (Kuaykıan Dağı ile Ebû Kubeys Dağı) Mekkeliler üzerine kavuşturayım" dedi. Efendimiz, "Hayır! Ben âlemlere rahmet olarak gönderildim. Bu müşriklerin sulbünden, yalnız cenâb-ı Hakka ibâdet eden Allahü teâlâ'ya hiçbir şeyi ortak koşmayan bir nesil meydana çıkarması için duâ ederim" dedi.

Peygamber efendimiz Tâif'den Mekke'ye dönerken, Nahle mevkîinde birazcık istirahat buyurdular. Bir ara namaza durmuşlardı. Nusaybin cinlerinden bir grup oradan geçerken, sevgili Peygamberimizin okuduğu Kur'ân-ı kerîm âyetlerini duyunca, durup dinlediler. Sonra Peygamber efendimizle görüşüp müslüman oldular.

Peygamber efendimiz onlara; "Kavminize varınca, benim imana dâvetimi onlara da söyleyin. Onları da imana dâvet edin" buyurdu. O cinnîler, kavimlerine gidip bunu bildirince, işiten cinnîlerin hepsi iman ettiler. Bu husus, Cin sûresinde bildirildi.(118) İnsanlar tarafından taşlanmış, Cinniler ise iman etmişti. Kime niyet, kime kısmetti...

Bu hâdiseden sonra, Mut'im bin Adî'nin himayesinde Mekke'ye geldi. Birkaç gün sonra Mut'im'e: "Daha fazla senin himayende kalmayayım" dedi. Mut'im de kabul etti. Cenâb-ı Hak, Habîbini kendi himayesinde hıfz eyledi.

İnsanları hak yola dâvet etmeye devam etti. Bu duruma, müşrikler çok kızdı, eskisinden daha çok zulüm yapmaya başladılar.

Bunun üzerine cenâb-ı Hak, Peygamber efendimize, Kâbe'yi ziyâret mevsiminde, ziyârete gelen Arab kabileleriyle görüşüp, onları İslâm'a dâvet etmesini emreyledi. Sevgili Peygamberimiz, bu emir üzerine, Mekke civarında kurulan Zülmecâz, Ukâz ve Mecenne panayırlarına giderek, kabileleri, Allahü teâlâ'nın birliğine

ve O'na ibâdet etmeye dâvet etti, kendisinin peygamber olduğunu kabul etmelerini söyledi. Ne yazık ki, hiçbirisi kulak asmadı, hakaret ettiler. Kureyş müşrikleri de O'nu takip ederek gittikleri kabileleri ifsat ediyorlardı. Bu konuda en ileri giden de amcası Ebû Leheb'di.

Resûl aleyhisselam, Zülmecâz panayırında, yüksek sesle "Ey insanlar! 'Lâ ilâhe illallah' deyiniz de kurtulunuz" buyurarak sesleniyordu. O'nu takip eden Ebû Leheb, eline geçirdiği taşları atarak "Ey cemâat! İnanmayınız! O'ndan sakınınız! Çünkü O yalancıdır!" diyordu. Öyle ki taşlar mübarek ayaklarını kanatmıştı, O ise hâlâ yılmadan, yorulmadan dâvetine devam ediyordu.

Âlemlerin Efendisi bir gün Minâ'da; "Ey insanlar! 'Lâ ilâhe illallah' deyiniz de kurtulunuz" diyerek insanları iki cihan saadetine davet ediyordu. Etrafındaki insanlardan bâzıları O'nun, o güzel yüzüne tükürüyor, bâzıları başına toprak saçıyor, bâzıları da küfredip çeşitli hakaretlerde bulunuyordu. Bu hâl öğleye kadar devam etti.

Öğleden sonra bir kız çocuğu elinde su kabı ile oraya geldi. O'nu o hâlde görünce ağlamaya başladı. Peygamber Efendimiz, su içtikten sonra kıza dönüp; "Ey kızım! Baban hakkında; tuzağa düşürülüp öldürülecek, zillete uğrayacak diye korkma!" buyurdu. Orada bulunan yabancılar, "Bu kimse ve o kız kimdir?" diye sordular. "Bu, Abdülmuttalib oğullarından Muhammed'dir, yanındaki de kızı Zeyneb'dir" cevabı verildi.

Kâinatın yaratılmasına sebep olan O mübarek zât, sebepler âleminde nice hakaretlere, işkencelere uğrayarak İslâmiyeti tebliğe çalışıyordu, yanında muhafızı, yardımcısı olmadan tek başına... Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılmakta her haliyle ümmetine örnek oluyordu.

Sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, bir gün Ukâz panayırına gitti. Benî Âmir kabilesine varıp, onlara; "Ey Benî Âmir! Sizde, size sığınan kimselere himaye nasıldır?" diye sual ettiler.

Onlar da "Bize hiç kimse laf atamaz, habersiz ateşimizden ısınamaz!" dediler. Peygamber efendimiz "Ben, Allahü teâlâ'nın

resûlüyüm. Yanınıza geldiğim zaman, Rabbimin, bana verdiği peygamberlik vazifesini insanlara ulaştırıncaya kadar beni korur musunuz?" dedi.

"Sen, Kureyş'ten kimlerdensin?" diye sordular. Efendimiz "Abdülmuttalib oğullarındanım" cevabını verince "Niçin onlar seni korumuyorlar?" dediler. Resûlullah efendimiz de; "Beni yalanlayanların önde geleni onlar oldular" cevabını verdi. Benî Âmir topluluğu; "Ey Muhammed! Biz seni ne reddederiz, ne de getirdiklerine iman ederiz. Ancak, sen, peygamberlik vazifeni insanlara ulaştırıncaya kadar seni koruruz" sözleriyle mertlik gösterdiler. Bunun üzerine Peygamber efendimiz, onların yanına oturdu.

Allahü teâlâ'nın habibim buyurduğu Peygamber Efendimiz, tebliğ vazifesini yapabilmek için henüz iman etmemiş kimselerden sığınma, korunma, kendisine kale olmalarını istemişti. Sebepler âleminde sebeplere sarılıyordu.

Bu sırada, konuşma yerine gelen Benî Âmir'in ileri gelenlerinden Beyhara bin Fâris, durumu öğrenince karşı çıktı. Sevgili Peygamberimize dönüp, "Derhâl aramızdan ayrılıp kavmine dön! Yemin ederim ki kavmimin arasında olmasaydın, şimdi senin boynunu vururdum!" demek bedbahtlığında bulundu.

Bu sözler üzerine, Âlemlerin efendisi büyük bir üzüntü içerisinde devesine bindi. O küstah Beyhara, Resûlullah efendimizi devesinden düşürdü. Bu hâdiseyi gören Eshâb-ı kirâmdan (radıyallahü anhüm) Dabââ binti Âmir isminde bir hanım feryat edip, "Allahü teâlâ'nın Habîbine, şu yapılanı nasıl revâ görüyorsunuz? Benim hatırım için Resûlullah'ı bunların elinden kurtaracak yok mudur?" diyerek akrabalarına seslendi.

Üç kişi, hemen Beyhara'nın üzerine yürüdü. Beyhara'nın kavminden iki kişi ona yardım etmek istediyse de, diğerleri Beyhara'yı ve yardımcılarını hırpalayıp dövdüler. Bu durumu takip eden sevgili Peygamberimiz, kendisi için dövüşen o üç kimse için; "Yâ Rabbî! Bu kimselere bereketini ihsân eyle" diye dua ettiler.

Sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem bu şekilde gördüğü her kabileye, İslâmı anlattı. Kendisini himaye edip, insanlara İslâmı tebliğ etmesinde yardımcı olmalarını istedi.

Fakat kimse müslüman olmadı ve O'nu himaye etmeye de yanaşmadı. Hakaret, zulüm, işkence ve alay edip, yalanladılar. Âlemlerin efendisi çok yorgun, aç, susuz, üzüntülü ve pek hüzünlü idi. Gündüzleri böyle geçiyor, gece geç vakitlere kadar da bu hâl devam ediyordu.

Farz-ı muhal... Bu hali gören, O'na eshâb olmak aşkıyla yanan Ruhlardan Bir Ruh ağlıyordu, yapılanlara şahit oldukça... Bir türlü anlamıyordu... O'na bu işkenceleri nasıl yapıyorlardı, O'na niçin inanmıyorlardı, niçin Lâ ilâhe illallah, Muhammedün Resûlullah demiyorlardı... Bedenle birlikte olunca bu kadar nasıl değişiyorlar, belâ/evet dediklerini nasıl unutuyorlardı. Çok korkuyordu, ya ben de bedenime girince Ebû Cehil gibi olursam diye...

Mekkeli müşrikler, devamlı peşlerinde geziyor, Kâbe'yi ziyârete gelen insanların müslüman olmasını engelledikleri gibi, Habîb-i ekrem efendimize zulüm etmekten geri durmuyorlardı.

Taif ve sonrası günler çok zorlu geçmiş, çok üzülmüş, akla gelmeyecek zorluklarla karşılaşmıştı ve karşılaşmaya devam ediyordu.

Artık Resûlullah efendimiz için gidilecek bir yer yoktu. Her taraf düşman idi. Yine çok zorlu geçen bir gün sonrası, gece doğruca amcası Ebû Tâlib'in kızı Ümm-i Hânî'nin, Ebû Tâlib mahallesinde bulunan evine geldi. Ümm-i Hânî, daha iman etmemişti. "Kimdir o?" deyince Resûlullah Efendimiz, "Amcan oğlu Muhammed'im. Kabul edersen misafir geldim" buyurdu.

Ümmü Hani, "Senin gibi doğru sözlü, emîn, asîl, şerefli misâfire can fedâ olsun. Yalnız, teşrifinizi önceden bildirseydiniz, bir şeyler hazırlardım. Şimdi yedirecek bir şeyim yok" dedi.

Resûlullah efendimiz, "Yiyecek, içecek istemem. Hiçbiri gözümde yok. Rabbime ibâdet etmek, yalvarmak için bir yer bana

yetişir" buyurdu. Ümm-i Hânî, sevgili Peygamberimizi içeri alıp; bir hasır, leğen ve ibrik verdi. Gelen misâfire ikrâm etmek, onu düşmandan korumak, Araplar için en şerefli vazife sayılırdı. Misâfire zarar gelmesi, ev sâhibi için büyük yüz karası olurdu.

Ümm-i Hânî "Bunun Mekke'de düşmanları çok. Öldürmek isteyenler var. Şerefimi korumak için, sabaha kadar O'nu gözeteyim" diye düşündü. Babasının kılıcını alıp, evin etrafında dolaşmağa başladı.

Resûlullah, o gün çok incinmişti. Abdest alıp, Rabbine yalvarmağa, af dilemeğe, kulların imana gelip, saâdete kavuşmaları için duâya başladı. Çok yorgun, aç ve üzüntülü idi. Hasır üzerine uzanıp uyuyuverdi.

Allahü teâlâ, Cebrâil aleyhisselama; "Sevgili peygamberimi çok üzdüm. Mübarek bedenini, nâzik kalbini çok incittim. Bu hâlde, yine bana yalvarıyor. Benden başka hiçbir şey düşünmüyor. Git, Habîbimi getir! Cennet'imi, Cehennem'imi göster. O'na ve O'nu sevenlere hazırladığım nimetleri görsün. O'na inanmıyanlara, sözleri, yazıları ve hareketleri ile O'nu incitenlere hazırladığım azâbları görsün. O'nu ben teselli edeceğim. O'nun nâzik kalbinin yaralarını ben saracağım" buyurdu.

Cebrâil aleyhisselam, Resûlullah'ın yanına gelince, O'nu mışıl mışıl uyuyor buldu. Uyandırmağa kıyamadı. İnsan şeklinde idi. Mübarek ayağının altını öptü. Kalbi, kanı olmadığı için, soğuk dudakları Resûlullah'ı uyandırdı. Cebrâil aleyhisselamı hemen tanıdı.

"Ey Cebrâil kardeşim! Böyle vakitsiz niçin geldin. Yoksa bir hatâ mı ettim. Rabbimi gücendirdim mi? Bana acı haber mi getirdin?" dedi, Rabbinin darılmış olabileceğinden çok korktu.

Cebrâil aleyhisselam; "Ey bütün yaratılmışların en üstünü! Ey Yaratan'ın sevgilisi, ey peygamberlerin efendisi, iyilikler menbaı, üstünlükler kaynağı olan şerefli ve büyük Peygamber! Rabbin sana selam ediyor ve seni kendisine çağırıyor. Lütfen kalk gidelim" dedi.

Sevgili Peygamberimiz abdest aldılar. Sonra el ele tutuşup Kâbe'ye geldiler. Burada Cebrâil aleyhisselam, sevgili Peygamberimizin mübarek göğsünü yardı. Kalbini çıkardı. Zemzem suyu ile yıkadı. Sonra hikmet ve iman dolu bir tas getirip içine boşalttı ve göğsünü kapattı. Cennet'ten getirdiği Burak adındaki beyaz hayvanı işaret ederek; "Yâ Resûlallah! Buna bin! Bütün melekler yolunu bekliyorlar" dedi.

Peygamber efendimiz, Burak'a bindi. Burak çok hızlı gidiyor, bir adımda gözün gördüğü yerin ötesine ulaşıyordu. Yolculuk esnâsında Cebrâil aleyhisselam sevgili Peygamberimize bâzı konak yerlerinde inip namaz kılmasını söyledi. Âlemlerin efendisi bunun üzerine tam üç defa inerek namaz kıldı.

Cebrâil aleyhisselam, ilk indiği yerin Medine olduğunu ve bu şehre hicret edeceğini haber verdi. Öteki yerlerin de Hazreti Mûsâ'nın Allahü teâlâ ile cihetsiz ve bilinmeyen bir şekilde konuştuğu Tûr-i Sînâ ve Îsâ aleyhisselamın doğduğu Beyti Lahm olduğunu haber verdi.

Kudüs'deki Mescid-i Aksâ'ya geldiler. Mescid-i Aksâ'da, Cebrâil aleyhisselam bir kayayı parmağı ile delerek Burak'ı bağladı. Geçmiş peygamberlerden bâzısının rûhları insan şeklinde buradaydı. Cemâatle namaz için; Âdem, Nûh ve İbrâhim peygamberlere aleyhimüsselam imâm olmaları sıra ile söylendi, özür dileyerek kabul etmediler. Cebrâil; "Sen varken başkası imâm olamaz" diyerek Habîbullah'ı ileri sürdü. Peygamber efendimiz, peygamberlere imâm olup, iki rek'at namaz kıldırdılar.

Bundan sonra olan hâdiseyi Peygamber Efendimiz şöyle naklettiler. "Cebrâil (aleyhisselam) bana bir kap Cennet şarâbı, bir kap da süt getirdi. Sütü aldım. Cebrâil (aleyhisselam) bana, fıtratı seçtin (iki cihân saâdetini seçtin) dedi. Daha sonra iki bardak daha sundular. Biri su, biri bal, ikisinden de içtim. Cebrâil; 'Bal, ümmetinin Kıyâmet'e kadar devam edeceğine, su da, ümmetinin günâhlarından temizlenmesine işarettir' dedi."

Sonra beraberce göğe yükseldiler.

Efendimiz, ikinci katta, meleklerden bir cemâate rastladı. Saf

bağlayıp durmuşlar, cümlesi rükûda idi. Kendilerine mahsus bir tesbîhleri vardı. Devamlı olarak rükûda dururlar, başlarını kaldırıp, yukarı bakmazlardı. Cebrâil (aleyhisselam) Efendimiz aleyhisselama; "Bu meleklerin ibâdeti böyledir. Hak teâlâdan iste de ümmetine nasip olsun" dedi. Duâ ettiler. Allahü teâlâ kabul buyurup, namazda rükûu ihsân eyledi. Üçüncü kattaki melekleri secdede, beşinci kattakileri kıyamda gördü. Onların ibadetlerinin ümmetine nasip olması için dua etti ve namaza dâhil edildi.

Sonra altıncı kat gökte Mûsâ (aleyhisselam) ile karşılaştı. Yedinci kat gökte İbrâhim'i (aleyhisselam) Beyti Mamûr'a arkasını dayamış olarak buldu.

Cebrâil aleyhisselam, Peygamber Efendimizi, Sidret-ül-müntehâya götürdü. Sanki onun yaprakları fil kulakları gibi, meyveleri de kuleler gibi idi. O, Allahü teâlâ'nın emirlerinden herhangi birisiyle karşılaştığında, öylesine değişiyordu ve güzelleşiyordu ki, Allahü teâlâ'nın yaratmış olduğu mahlûkâtından, hiç kimse onun güzelliğini anlatamaz. Cebrâil (aleyhisselam), Sidret-ül-müntehânın ilerisine iletti ve Efendimize veda eyledi.

Efendimiz, "Ey Cebrâil! Beni yalnız mı bırakıyorsun?" deyince Cebrâil (aleyhisselam) ızdırâba düştü. Hak teâlânın heybetinden titremeğe başladı. "Yâ Muhammed! Eğer bir adım (daha) atarsam, Allahü teâlâ'nın azametinden helâk olurum. Bütün vücudum yanar, yok olur" dedi.

Ziyâsı güneşten daha parlak, Refref adında yeşil bir Cennet yaygısı geldi. Durmadan Allahü teâlâ'nın zikriyle meşgûl oluyor, bulunduğu âlemi tesbîh sadâsı dolduruyordu. Peygamber efendimize selam verdi. Resûlullah efendimiz Refref'in üzerine oturdu. Bir anda çok yükseklere çıktılar, hicâb denilen yetmişbin perdeden geçtiler. Böylece; kürsî, arş ve rûh âlemlerini aştılar.

Habîb-i ekrem ve Nebiyy-i muhterem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, her bir perdeden geçerken; "Korkma yâ Muhammed! Yaklaş, yaklaş!" diye emredildiğini duyuyordu, öyle yakın oldu ki, Kâbe-kavseyn makâmına erişti. Bilinmeyen, anlaşılamayan, anlatılamayan şekilde, Allahü teâlâ'nın dilediği yüksekliklere ulaştı.

Mekânsız, zamansız, cihetsiz, sıfatsız olarak rü'yet hâsıl oldu yâni Allahü teâlâ'yı gördü. Gözsüz, kulaksız, vasıtasız, ortamsız olarak Rabbi ile konuştu. Hiç bir mahlûkun bilemiyeceği, anlayamıyacağı nimetlere kavuştu.

"O Server aleyhissalâtü vesselam, mirâc gecesinde, Rabbini dünyada görmedi. Âhirette gördü. Çünkü Resûl aleyhisselam o gece, zaman ve mekân çevresinden dışarı çıktı. Ezelî ve ebedî bir ân buldu. Başlangıcı ve sonu, bir nokta olarak gördü. Cennet'e gideceklerin, binlerce sene sonra, Cennet'e gidişlerini ve Cennet'te oluşlarını o gece gördü. İşte o makâmdaki görmek, dünyada görmek değildir. Âhiret görmesi ile görmektir."(119)

Peygamber efendimize; "Rabbini senâ eyle!" buyrulduğunda, O hemen; "Ettehiyyâtü lillahi vessalevâtü vettayyibât (yâni, bütün lisânlar ile olan medhler, övgüler ve senâlar, beden ile olan hizmetler ve tâatler, mal ile olan iyilikler ve ihsânlar Allahü teâlâ için olsun)" dedi.

Allahü teâlâ, Habîbine gözsüz, kulaksız, vâsıtasız, mekânsız olarak; "Esselamü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetmetullahi ve berekâtüh (Ey Resûlüm! Selamım, bereketim ve rahmetim senin üzerine olsun.)" buyurarak, selam verdi. Peygamber efendimiz; Esselamü aleynâ ve alâ ibâdillâhissâlihîn (Ya Rabbî! Bize ve sâlih kullarına selam olsun.)" diye cevap verdiler.

Bunu işiten melekler hep bir ağızdan; "Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh (Gözümle görmüş gibi bilir ve inanırım ki, Allahü teâlâ'dan başka ilâh yoktur. Muhammed aleyhisselam O'nun kulu ve resûlüdür.)" dediler.

Peygamber efendimiz; "Esselamü aleynâ..." deyince Allahû teâlâ; "Ey Habîbim! Burada ikimizden başka kimse yoktur. Niçin aleynâ (bize) dedin?" buyurdu. Resûlullah efendimiz; "Yâ ilâhî! Ümmetimin bedenleri gerçi benimle değildir. Lâkin rûhları benimledir. Bana selam verdin, beni cümle kötülüklerden uzak eyledin. Âhir zaman fitnesine uğramış, o fakir, dertli ümmetimi, bu büyük ikrâm ve ihsânlardan nasıl mahrum edeyim? Böyle nimetten onları nasıl nasipsiz kılayım?" diye cevap verdi.

Allahü teâlâ buyurdu ki; "Ey Habîbim! Bu gece benim misâfirimsin. Dile benden ne istersin?" Resûlullah efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem; "Ümmetimi isterim (Yâ Rabbî)" dedi. Rivâyete göre bu şekilde Hak teâlâ, bu suâli yediyüz defa tekrarladı. Resûlullah efendimiz hepsinde; "Ümmetimi isterim" diye cevap verdi. Allahü teâlâ; "Hep ümmetini istersin" buyurunca, O; "Ey Rabbim! Dileyen benim, veren sensin. Cümle ümmetimi bana bağışla" diye talep etti.

Cenâb-ı Hak; "Eğer ümmetinin hepsini bu gece sana bağışlarsam, benim rahmetim ve senin izzetin zâhir olmaz. Bir kısmını bu gece sana bağışladım. İki kısmını tehir ettim. Kıyâmet günü sen dileyesin, ben bağışlıyayım. Tâ ki, benim rahmetim ve senin izzetin (şerefin) belli olsun" buyurdu.

Allahü teâlâ buyurdu ki; "Yâ Muhammed! Mübarek gözünü aç ve ayağının altına nazar eyle." Baktım, bir avuç toprak gördüm. Hak teâlâ buyurdu ki; "Cümle var olan şeyler senin ayağının toprağıdır. O toprağı mı dostun huzuruna getirdin? Bir dost eteğine bulaşan tozu bağışlamaktan bana, senin ümmetini bağışlamak daha kolaydır."

Peygamber Efendimiz aleyhisselam, Yeryüzünün toprağını, yani ümmetini Allahü teâlâ'nın huzuruna getirmiş, o huzurda bir an olsun onları unutmamış, hep onları istemişti.

Cennet'i gördü, ümmeti için hazırlanan nimetleri görerek sevindi. Sonra Cehennem'i görmeyi diledi. Cehennem'in birinci tabakasını gördü dehşet içinde kaldı. Burada ümmetinin günahkârlarının ceza göreceğini öğrenince ağlamaya başladı. Mübarek başından sarığını çıkarıp, şefâate ve (Allahü teâlâ'ya) yalvarmağa başladı. Ümmetinin zayıflığını ve böyle azâba tâkat getiremeyeceklerini söyleyerek, o kadar çok ağladı ki, Cebrâil aleyhisselam ve cümle melekler de beraber ağlaştılar. Allahü teâlâ'dan hitap geldi ki: "Ey Habîbim! Senin hürmetin ve kıymetin benim katımda büyüktür, duân kabul olunmuştur. Hatırını hoş tut. Seni, murâdına eriştirdim. Sana öyle bir makâm veririm ki, pek çok sayıda âsîleri, senin şefâatin ile bağışlarım. Tâ ki, sen yeter diyesin. Ey Habîbim! Her kim, benim emrimi tutarsa azâb ve cezâdan kurtulur, rahmetime nâil olur. Cennet'te beni görmek şerefine

kavuşur. Sana ve ümmetine gecede ve gündüzde elli vakit namaz farz ettim."

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem sonrasını şöyle anlattı: "O makâmdan (sonra) Arş'a eriştim. Semâvâttan geçip, Mûsâ'nın (aleyhisselam) bulunduğu makâma geldim. Bana; 'Hak teâlâ, sana ve ümmetine ne farz eyledi?' dedi. Ben de; "Her gün ve gece için elli vakit namaz kılınmasını bana farz kıldı' dedim.

'Rabbine dön, biraz hafifletmesini dile. Çünkü ümmetin bunun altından kalkamaz. Ben İsrâil oğullarını denedim ve yokladım' dedi.

Bunun üzerine, Rabbime döndüm; "Yâ Rabbî! Ümmetimden (bu emri) biraz hafif eyle" dedim. Elli vakitten sâdece beş vakit indirdi. Mûsâ'ya (aleyhisselam) döndüm ve; "Beş vakit indirdi" dedim. Dedi ki, "Rabbine dön! Biraz daha hafifletmesini dile. Çünkü ümmetin bunun altından kalkamaz."

Böylece Mûsâ (aleyhisselam) ile Rabbimin arasında gidip geldim ve nihâyet Allahü teâlâ; "Bu namazı beş vakte indirdim. Her namaz için on sevâb vardır. Bu bakımdan sonunda yine elli namaz olur. Zirâ her kim bir sevâbı kastedip de yapamazsa, onun için bir sevâb yazılır. Fakat yaparsa, bire mukabil tam on sevâb yazılır. Fakat bir günâha kasdedip yapmazsa, hiçbir şey yazılmaz. Yaparsa, ancak o bir günâh olarak kayda geçer" buyurdu.

Sonra Mûsâ'ya (aleyhisselam) inip durumu anlattım. Yine; "Dön, biraz daha hafifletmesini dile" dedi. Bunun üzerine ona; "Rabbime çok münâcâtta bulunduğum için artık utanıyorum, dedim" buyurdular.

Allahü teâlâ böylece Miraç ile sevgili Peygamberimizin çektiği sıkıntılarla yaralanan mübarek kalbini, teselli eyledi. Hiç bir mahlûkuna vermediği, kimsenin bilemiyeceği, anlayamıyacağı nimetleri, O'na ihsân eyledi.

Âlemlerin efendisi, sonra bir anda Kudüs'e ve oradan Mekke-i mükerremeye, Ümm-i Hânî'nin evine geldiler. Yattığı yer henüz soğumamış, leğendeki abdest suyunun hareketi durmamış idi. Dışarda dolaşan Ümm-i Hânî uyuklamış, bir şeyden haberi

olmamıştı.

Âdem aleyhisselam, Cennet'ten Yeryüzüne indi ve Yeryüzü insanoğlunun imtihan meydanı oldu. Ondan Peygamber Efendimize gelinceye kadar yüz binlerce sene içinde sayısız insanlar, Nemrutlar, Firavunlar, garipler geldi geçti. Çoğu Şeytan ve nefis ile işbirliği yapıp Yeryüzünü şer meydanı yapmaya, çok azı da hayır meydanı yapmaya gayret etti. Pek azı bu imtihan meydanında imtihanı başarıyla verip gitti.

Ve son Peygamber geldi, Kâinatın yaratılmasına vesile olan, Allahü teâlâ'nın sevgilisi...

Allahü teâlâ, Habibini huzuruna çağırdı. Yeryüzünden yükseldi, yedi kat gökleri, bütün âlemleri geçti, kimseye nasip olmayan O'na nasip oldu, Allahü teâlâ'yı, Cennet'i, Cehennem'i gördü, mekânlı ve zamanlı Yeryüzünden mekân ve zaman dışına çıkarak...

Miracta, önce Kâbe'ye uğrayıp oradan Kudüs'e geçmekte ve buradan yedi kat göklere yükselmekte, sır neydi?

Artık, gidip de gören var mı sualinin cevabı var. Evet, var, hem de insanların en iyisi, en doğrusu, Allahü teâlâ'nın habibi gitti, gördü ve gördüklerini haber verdi.

Resûlullah Efendimiz, sabah olunca, Kâbe yanına gidip mirâcını anlattı. Kâfirler; "Muhammed aklını kaçırmış, iyice sapıtmış" diye alay ettiler. İtikadı kuvvetli olmayan müminler şüpheye düştüler. Sonra Hazreti Ebû Bekir radıyallahü anh gelerek "Yâ Resûlullah! Miracınız mübarek olsun. Senin her sözün doğrudur. İnandım, canım sana feda olsun" diye herkesin arasında bağırdı. Bu sözleri kâfirleri şaşırttı, diyecek bir söz bulamayıp dağıldılar. Şüpheye düşenlerin imanları kuvvetlendi. Efendimiz, Hazreti Ebû Bekir'e "Sıddîk" dedi.

Peygamberliğin bildirilişinin on birinci yılında, Receb ayının 27'sinde Cuma gecesi vukû bulan bu mûcizeye mirâc denir, Mirac, merdiven demektir. Resûlullah, mirâca, rûh ve bedeni ile uyanık bir hâlde çıktı. Mirâc gecesinde O'na nice ilâhî hakîkatler gösterildi ve

beş vakit namaz bu gecede farz kılındı. Ayrıca Bekara sûresinin son iki âyeti kerîmesi ihsân edildi. Mirâc; Kur'ân-ı kerîmde İsrâ ve Necm sûrelerinde bildirildi. (120)

Mirâc gecesinin sabahında ve ertesi gün Cebrâil aleyhisselam iki defa gelerek Resûlullah efendimize beş vakit namazı, ilk gün ilk vakitlerinde ve ikinci gün son vakitlerinde imâm olarak kıldırdı. "Yâ Muhammed, senin ve geçmiş peygamberlerin namaz vakitleri budur. Ümmetin, beş vakit namazın her birini, bu kıldığımız iki vaktin arasında kılsınlar" dedi. Namaz vakitleri böylece bildirildikten sonra, Habeşistan'a da haber gönderilerek beş vakit namazı kılmaları ve farz olduğundan itibaren kılmaya başladıkları vakte kadar olan namazları kazâ etmeleri bildirildi.

Namaz, Miracla gelen en güzel hediye... Bütün Peygamberlerin, meleklerin ve Kâinat'taki varlıkların ibadetleri namazda toplanmıştır. Ağaçlar, otlar, namazda durur gibi dik duruyorlar. Hayvanlar rükû halinde, cansızlar da namazda ka'de de oturur gibi yere serilmişlerdir. Namaz kılan, bunların ibadetlerinin hepsini yapmaktadır.

Namaz, kişinin maddi-manevi sığınağı, kalesiydi. Bedenlerini hayır meydanı kılan ruhların ebedi hakikatlere miraç eylemesiydi.

Namaz, Allahü teâlâ'nın bu ümmete en büyük hediyesiydi. Efendimiz, "Namaz müminin miracıdır" buyurdu. Miraçta kavuştuğu nimetlere, ümmetinin dünya haline uygun olarak namazla kavuşacağını müjdeledi.

Peygamber Efendimiz Miraç esnasında bir kavim gördü. Batağa girip simsiyah oluyorlar, sonra bir göle girip temizleniyorlar, bu beş defa devam ediyordu. Cebrâil aleyhisselama sual ettiğinde, "Onlar senin ümmetindir. Ümmetin günahlarla kirlenir ve beş vakit namazla bunlardan temizlenir" buyurdu.

Yeryüzü, beş vakit namazın farz kılındığını işitince çok sevindi. Günde beş defa secde eden alınlarla, namaza ait her şeyle toprağı, suyu ve havası temizlenecekti. "Ah, bir düşünseler, diğer ümmetlere bir vakit namaz farz iken kendilerine niçin beş vakit namazın farz

olduğunu... Onları ancak beş vakit namazın zulmetten, kirden temizleyebildiğini bir bilebilseler... İnsanoğlunun üzerime ayak basmasın üzerinden yüz binlerce sene geçti. Bu geçen zaman içinde, ifsat, şirk ve günahlarla toprağım, havam ve suyum öyle kirlendi ki şu anda üzerimde yaşayanlar ancak beş vakit namaz ile temizlenebilir, beş vakit namaz vasıtasıyla nuru alabilir" dedi.

Miraç hadisesinden sonra da sevgili Peygamberimiz, Kâbe'yi ziyârete gelen kabileleri dine dâvet etmeye, onların Cehennem ateşinden kurtulup ebedî saâdete kavuşmaları için çalışmaya, her türlü hakarete aldırmadan, peygamberlik vazifesini yerine getirmeye devam ediyordu.

Kâbilelerin konak yerlerinde duruyor, gelenlere; "Allahü teâlâ'nın (verdiği) peygamberlik vazifesini yerine getirinceye kadar beni barındıracak ve bana yardım edecek kim var? (Böylece) kendisine Cennet verilsin" buyuruyor, fakat barındıracak ve yardım edecek hiç kimse ortaya çıkmıyordu.

Evet, O sevgili Peygamber, sebepler âleminde, Peygamberlik vazifesini yapabilmek için sığınacak kale, kendisine yardım edecek kale insanlar arıyordu.

Miraç hadisesinden sonra Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem feryadı çok daha fazlalaştı. Çünkü Cehennem'i gördü, Cehennem ateşinin, azabının dayanılmaz oluşuna şahit oldu. Miraçtan döndükten sonra insanların koşarak buraya gittiklerini görünce üzüntüsü iyice artmıştı. Bir defasında "Benim çektiğim sıkıntıyı hiçbir peygamber çekmedi" buyurdular. Bu sıkıntı; çok yakından gördüğü Cehennem'e insanların koşarak gitmesinden doğan sıkıntıydı ki... Testereyle kesilmekten çok çok daha acı vericiydi.

Bi'setin, Peygamberliğin gelişinin onbirinci senesi idi. Peygamber efendimiz panayırda, Kâbe'yi ziyâret için gelen Yesrib (121) halkından bir toplulukla karşılaştı. Onlara; "Sizler kimlersiniz?" diye sorunca, Yesribli ve Hazrec kabilesinden olduklarını söylediler.

Peygamberimizin dedesi Abdülmuttalib'in annesi Selmâ Hâtun da, Hazrec kabilesinin Necrân oğulları koluna mensuptu. Peygamberimiz, Hazrecli bu altı kişi ile Akabe'de bir müddet oturup, onlara İbrâhim sûresinin 35-52. âyeti kerîmelerini okudu ve İslâmiyeti anlattı. Bu dine girmeleri için dâvette bulundu.

Kâbilesinin büyüklerinden ve Yesrib'de yaşayan yahudilerden, yakında bir peygamberin geleceğini duyan bu insanlar, Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem kendilerini dine çağırınca, birbirlerine bakıştılar. Sonra "Yahudilerin haber verdiği, işte bu peygamberdir!" diye aralarında konuştular.

Yesrib'de öteden beri Evs ve Hazrec kabileleri, yahudilere düşman idiler, fırsat buldukça birbirlerine saldırırlardı. Yahudilerden önce müslüman olup, İslâmiyetle şereflenirlerse, onlara galip geleceklerine ve Yesrib'den çıkarılacaklarına inanıyorlardı. Bu sebeple hemen Resûlullah'ın huzurunda Kelime-i şehâdet getirerek müslüman oldular.

Peygamber efendimize de; "Yâ Resûlallah! Biz, kavmimizi, yahudilere karşı savaşır hâlde bırakmıştık. Ümîd edilir ki, Allahü teâlâ, onları da zât-ı âlinizin sayesinde iman etmekle şereflendirir. Biz, döner dönmez onları ve kavmimizi senin peygamberliğini kabul etmeye dâvet edeceğiz. Bu dinden kabul ettiğimiz şeyleri onlara da anlatacağız. Eğer Allahü teâlâ onları bu din üzerinde toplayıp birleştirirse, senden daha azîz ve şerefli kimse olmaz!" dediler.

Bu altı kişi gerçekten inanmış, Allahü teâlâ'nın Peygamberimize tebliğ ettiklerini kabul ve tasdik etmişlerdi. Yurtlarına dönmek için, gelecek yıl tekrar gelmek üzere Peygamberimizden izin alıp ayrıldılar. Yeni müslüman olan bu altı kişi; Ukbe bin Âmir, Es'ad bin Zürâre, Avf bin Hâris, Râfi' bin Mâlik, Kutbe bin Âmir, Câbir bin Abdullah (radıyallahü anhüm) idiler.

Miraç esnasında Cebrâil aleyhisselamın işaret ettiği ve Efendimizin hicret edeceğini haber verdiği şehirden gelen ve ilk Müslüman olan altı kişi... Neye öncü olacaklardı? Burası, Müslümanların can ve mal emniyetinin sağlandığı, İslamiyetin

korkusuzca yaşandığı ve nicelerinin de yaşamasına vesile olacak bir KALE olacak mıydı?

Bunlar Yesrib'e kavimlerinin yanına dönünce, hemen İslâmiyetten ve Peygamberimizden anlatmaya; halkı, İslâm dinine girmeleri için dâvete başladılar. Bunda o kadar ileri gittiler ki; Yesrib'de, içinde Peygamberimizin ve İslâmiyetin konuşulmadığı bir ev kalmadı. Böylece İslâmiyet, Hazrec kabilesi arasında yayıldığı gibi, Evs kabilesinden bâzı kimseler de müslüman oldular.

Akabe'deki bu ilk görüşmeden sonra, ertesi sene Es'ad bin Zürâre ve on bir arkadaşı, hac mevsiminde Mekke'ye geldiler. Peygamber Efendimiz Akabe'de bunlarla görüştü, bunlardan söz aldı. Buna Birinci Akabe Biatı dendi. Bunları kabilelerine temsilci kıldı. Bu on bir kişinin reisi Es'ad bin Zürâre idi. Bunların Yesrib'e dönüşünden sonra burada İslamiyet hızla yayılmaya başladı.

Yesrib'teki ilk on iki... Öncüler... Tıpkı İsa aleyhisselamın on iki havarisi gibi...

Peygamber Efendimiz, Yesribli Müslümanlara Kur'ân-ı kerim ve İslamiyeti öğretmek için Mus'ab bin Umeyr'i hoca olarak gönderdi. Bunun gayretleriyle Sa'd bin Mu'az, Müslüman oldu.

Abdüleşhel oğulları, reîsleri Sa'd bin Mu'âz'ın müslüman olduğunu ve kendilerini de İslâm'a dâvet ettiğini duyar duymaz, hep birlikte müslüman oldular. O gün akşama kadar Yesrib semâlarını Kelime-i şehâdet ve tekbir sedâlarıyla çınlattılar. Abdüleşheloğullarının topluca müslüman olmasından kısa bir müddet sonra, bütün Yesrib halkı, Evs ve Hazrec kabileleri de İslâmiyeti kabul ettiler. Her ev İslâm nûruyla aydınlandı. Sa'd bin Mu'âz ve Üseyd bin Hudayr radıyallahü anhüm, kabilelerine âit bütün putları kırdılar. Bu durum sevgili Peygamberimize sallallahü aleyhi ve sellem bildirilince, çok memnun oldular. Mekkeli müslümanlar sevinç içinde idiler. Bu sebeple miladi 621. yıla denk gelen bu seneye, "Senet-üs-sürûr (sevinç yılı)" denildi. Hüzün senesinden sonra sevinç senesi...

İlk olarak topluluk halinde Müslüman olunuyordu. Bu şeref de Evs ve Hazrec kabilelerinindi...

Yesrib'de, kalenin temelleri çok sağlam atılıyor, bu şehir ve çevresi, karış karış hayır meydanı, İslâmiyetin korkusuzca yaşanacağı, anlatılacağı bir mekân, mesken, sükûn diyarı kılınıyordu. Öyle diyar ki başka diyarların da hayır meydanı, kale, mesken hale gelmesine vesile, İslâm dairesinin merkezi olacak gibiydi.

Bi'setin onüçüncü senesinde, Mekkeli müşriklerin, müslümanlara zulmü son haddine varmış ve dayanılmaz bir hâl almıştı. Yesrib'de ise, Es'ad bin Zürâre ile Mus'ab bin Umeyr'in (radıyallahü anhümâ) hizmetleri sayesinde, Evs ve Hazrecliler; müslümanlara kucak açacak, onları bağırlarına basıp uğrunda her fedâkarlığı yapacak hale gelmiştiler.

Resûlullah efendimizin de bir an önce Medine'yi teşriflerini arzuluyorlar; O'nun uğrunda, mallarını ve canlarını esirgemeyeceklerine dâir söz veriyorlardı.

Hac zamanı gelmişti. Mus'ab bin Umeyr ile beraber, Medineli 73 erkek ve 2 kadın müslüman, Mekke'ye geldiler, Hacdan sonra, hepsi yine Akabe'de Peygamberimiz ile buluştular.

Es'ad bin Zürâre ve 12 temsilci, kabileleri adına Peygamberimizin Medine'ye hicret etmelerini ricâ ve teklif ettiler. Resûlullah efendimiz onlara Kur'ân-ı kerîmden bâzı âyeti kerîmeleri okuduktan sonra; kendi canlarını, çoluk çocuklarını nasıl koruyup gözetirlerse, O'nu da öyle koruyacaklarına dair onlardan kesin söz istedi.

Resûlullah efendimizin henüz müslüman olmayan amcası hazreti Abbâs da orada bulunuyordu. Biat için gelen bu topluluğa şöyle hitâb etti:

"Ey Yesribliler! Bu, kardeşimin oğludur. İnsanlar içinde en çok sevdiğim de O'dur. Eğer, O'nu tasdik edip, Allah'tan getirdiklerinde inanıyor ve beraberinizde alıp götürmek istiyorsanız, beni tatmin

edecek sağlam bir söz vermeniz lâzımdır.

Bildiğiniz gibi, Muhammed aleyhisselam bizdendir. Biz O'nu, O'na inanmıyan kimselerden koruduk. O, bizim aramızda izzet ve şerefiyle korunmuş olarak yaşamaktadır. O, bütün bunlara rağmen, herkesten yüz çevirmiş, size katılıp, sizinle beraber gitmeğe karar vermiştir. Eğer siz, bütün Arap kabileleri birleşip üzerinize hücum ettiğinde, onlara karşı koyacak kadar savaş gücüne sâhipseniz bu işe girişiniz. Bu hususu da aranızda iyice görüşüp konuşunuz, sonradan ayrılığa düşmeyiniz.

Verdiğiniz sözde durup, O'nu düşmanlarından koruyabilecek misiniz? Bunu lâyıkıyla yapabilirseniz ne âlâ... Yok, Mekke'den çıktıktan sonra O'nu yalnız bırakacaksanız, şimdiden vazgeçiniz ki, yurdunda şerefiyle korunmuş olarak yaşasın."

Hazreti Abbâs'ın bu konuşmasına Yesribli müslümanlar üzüldüler. Yesribli sahabîlerden Es'ad bin Zürâre hazretleri, Peygamber Efendimizden konuşmak için izin istedi ve konuştu.

"Anam-babam sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Her dâvetin yumuşak veya sert bir yolu, usûlü vardır. Şimdi siz, bizi öyle bir şeye dâvet ediyorsunuz ki, onu insanların kabul etmesi gâyet zordur. Zirâ insanların öteden beri tapına geldikleri putları bırakıp, İslâmı kabul etmesi çok güçtür.

Buna rağmen biz, İslâmı bütün kalbimizle kabul ettik. Bir de müşrik olan akrabalarımızla alakayı kesmeyi emrettiniz, ihlâs ile onu da kabul ettik. Bilirsiniz ki bunu da kabul çok zordur. Amcalarının bile düşman kesilip muhafaza etmediği yüksek zâtınıza kucak açıp, bu şerefli vazifeyi üzerimize vâcib ve lâzım bildik. Hepimiz bu sözlerimizde mutâbıkız.

Dilimizle ne söylüyorsak kalbimizle onu tasdik ediyoruz. Kendi çoluk-çocuğumuzu nasıl muhafaza ediyorsak, mübarek vücudunuzu da, kanımızın son damlasına kadar, koruyacağımıza yemin ediyoruz. Eğer bu ahdimizi bozarsak, Allahü teâlâ'ya verdiğimiz sözde durmayıp şakîler zümresine dâhil olalım! Yâ Resûlallah! Biz

bu sözümüzde sâdıkız. Allahü teâlâ muvaffak eylesin" dedi.

Peygamber Efendimiz, "Sizden Rabbim için olan şartım, Allahü teâlâ'ya ibâdet etmeniz ve hiçbir şeyi O'na ortak koşmamanız; kendim ve Eshâbım için olan şartım, bizi barındırmanız, bana ve Eshâbıma yardımcı olmanız, kendinizi savunduğunuz, koruduğunuz şeylerden bizleri de korumanızdır" buyurdu.

Efendimiz, Yesriblilerden barınma, koruma ve yardım istiyordu, dinini yaşayabilmek ve başkalarının yaşamasına vesile olabilmek için... Kale olmalarını istiyordu, kendisine ve Müslümanlara...

Berâ bin Ma'rûr; "Seni hak din ve kitap ile peygamber gönderen Allahü teâlâ'ya and olsun ki; çoluk-çocuklarımızı savunup, koruduğumuz gibi seni de koruyacağız! Bizimle biat eyle yâ Resûlallah" dedi.

Yesribli müslümanlardan Abbâs bin Ubâde (radıyallahü anh), "Ey Hazrecliler! Muhammed aleyhisselamı niçin kabul ettiğinizi biliyor musunuz?" dedi. Onlar da "Evet" cevabını verdiler.

Bunun üzerine; "Siz O'nu, hem sulh, hem de savaş zamanları için kabul edip, O'na tâbi oluyorsunuz. Eğer, mallarınıza bir zarar gelince, akraba ve yakınlarınız helâk olunca, Peygamberimizi yalnız ve yardımsız bırakacaksanız, bunu şimdiden yapınız. Vallahi, eğer böyle bir şey yaparsanız dünyada ve âhirette helâk olursunuz! Eğer dâvet ettiği şeyde, mallarınızın gitmesine ve yakın akrabalarınızın öldürülmesine rağmen, O'na vefâ etmeyi aklınız kesiyorsa, tutunuz. Vallahi bu, dünyanız ve âhiretiniz için hayırlıdır" sözleriyle arkadaşlarını ikaz etti.

Onlar da; "Biz Peygamberimizden, mallarımız ziyân olsa da, yakınlarımız öldürülse de vazgeçmeyiz. Ondan hiçbir zaman ayrılmayız. Ölmek var, dönmek yok!" dediler.

Bunlardan her biri kavminin temsilcileri, vekilleri olarak söz verdiler. İlk önce hazreti Es'ad bin Zürâre; "Ben, Allahü teâlâ'ya ve O'nun Resûlüne verdiğim sözü yerine getirmek, canımla ve malımla O'na yardım hususundaki vâdimi gerçekleştirmek üzere biat

ediyorum" diyerek müsâfeha etti. Arkasından her biri bu şekilde biatı tamamlayıp teslimiyetlerini arz ettiler. Böylece, Resûlullah'ın uğrunda canlarını ve mallarını çekinmeden ortaya koydular. Kadınlar ile biat, sâdece söz ile yapıldı.

Sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem; "Allahü teâlâ'ya hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık, iftirâ ve zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, yalan söylememek, hayırlı işlere muhalefette bulunmamak..." hususlarında onlardan söz aldılar.

Yesriblilerin, Peygamber efendimize biat ettiği, anlaştığı, canını, malını ortaya koyarak itaat sözü verdiği sırada, Akabe tepesinden bir ses; "Ey Minâ'da konaklayanlar! Peygamber ile Medineli müslümanlar sizlerle savaşmak üzere anlaştılar" diye bağırdı. Peygamberimiz, "Bu, Akabe'nin şeytanıdır" dedikten sonra, seslenene de; "Ey Allahü teâlâ'nın düşmanı! Senin de hakkından gelirim" dediler. Biat eden Medinelilere de; "Siz hemen konak yerlerinize dönün" buyurdular.

Şeytan, Yesrib'de olanların ve Akabe'de yaşanan biatın ne manaya geldiğini anlamış ve dehşete düşmüş, feryat ediyordu. Zulmet, nur ile aydınlanacak, Ermeydanı Yeryüzü hayır meydanı kılınacaktı. En önemlisi de İblis ve yardımcıları şeytanlar için ceza zamanı yaklaşmıştı. Çünkü son peygamber gelmiş, sonrası Kıyamet! İmanını kurtaranlara Cennet, İblis'e ve ona tabi olanlara Cehennem'di...

Abbâs bin Ubâde; "Yâ Resûlallah! Yemin ederim ki, istediğin takdirde, yarın sabah, Minâ'da bulunan kâfirlerin üzerine yürür onların hepsini kılıçtan geçiririz" dedi.

Peygamber efendimiz memnun oldular, fakat "Bize, henüz bu şekilde hareket etmemiz emrolunmadı. Şimdilik yerlerinize dönünüz" buyurdular.

Evs ve Hazrec kabilelerinin birdenbire Müslüman olmaları ve Mekke Müslümanları ile Yesrib Müslümanlarının birleşme ihtimâli, müşrikleri müthiş şekilde ürkütmüş ve kudurtmuştu.

İkinci Akabe biatını duyan Mekkeli müşriklerin tutumları, çok

şiddetli ve pek tehlikeli bir hâl aldı. Müslümanlar için Mekke'de kalmak çok zorlaştı.

Yesrib, son Akabe biatıyla müslümanlara, huzur bulacakları ve sığınacakları bir yer, KALE, ümit oldu. Bir yolunu bulup Mekke'den hicret etmek, nefes alacakları, hür yaşayabilecekleri topraklara, Yesrib'e gitmek arzu ediyorlardı.

Peygamber efendimiz sallallahü aleyhi ve selleme durumlarını arz ederek, hicret için müsâde istediler. Eshâbına sabretmelerini tavsiye ettiler. Zirâ Mekke'nin terkine henüz izin çıkmamıştı.

Nihâyet hicret, göç için istenilen ilâhi izin geldi. O gün, sevgili Peygamberimiz, sevinçli bir hâlde Eshâb-ı kirâmın (radıyallahü anhüm) yanına gelip "Sizin hicret edeceğiniz yer bana bildirildi. Orası Yesrib'dir. Oraya hicret ediniz" ve "Orada müslüman kardeşlerinizle birleşin. Allahü teâlâ onları size kardeş yaptı. Yesrib'i size emniyet ve huzur bulacağınız bir yurt kıldı" buyurdu.

Birleşme, kardeş olma ve yurt, kale kılınma... İslamiyeti yaşayabilmenin ve yaşatabilmenin, Yeryüzünü hayır meydanı kılmanın şartları... Allahü teâlâ'nın ihsanları... Yesrib Allahü teâlâ'nın ihsanıyla KALE kılınıyordu.

Resûlullah efendimizin izni ve tavsiyesi üzerine müslümanlar, Yesrib'e birbiri ardınca bölük bölük hicret etmeye başladılar. Müşriklerin dikkatini çekmemek için küçük kâfileler hâlinde yola çıkıyor ve mümkün mertebe gizli hareket ediyorlardı. Yesrib'e ilk hicret için harekete geçen Ebû Seleme, müşriklerden çok eziyet görmüştü.

Hazreti Ebû Seleme de devesini getirip, hanımını bindirdi. Oğlunu, kucağına oturttu. Hayvanın yularını çekip, kaldırmaya çalışıyordu. O sırada öfkeli adamlar gelerek, elindeki yuları aldılar.

Bunlar, Mugîreoğulları olup hanımının akrabaları idiler. Bir yandan zorla eşini indirmeye çalışıyorlar, öbür yandan da ona "Sen, bizi dinlemedin! Putlarımızı bırakıp, Müslüman oldun. Şimdi de kabilemizin kızını, kaçırmaya çalışıyorsun! Buna aslâ müsaade

edemeyiz" diye bağırıyorlardı.

Ebû Seleme'nin karşı koymasına rağmen, hanımıyla birlikte oğlunu deveden indirdiler. Olayı işiten, Esedoğulları da oraya koştular. Bunlar da, Hazreti Ebû Seleme'nin kabilesinden idiler. Ne olduğunu sordular. Onların da çoğu, Müslüman değildi. "Mâdemki sizler, akrabamızın hanımını bırakmıyorsunuz; biz de onun oğlunu size bırakmayız!" dediler.

Anasından ayrılmak istemeyen çocuğu ana kucağından koparmak için çekiştirirken, çocuğun kolu çıktı. Çocuğu Esedoğulları, anasını da Mugîreoğulları alıp, uzaklaştılar. Bir tarafta anne evladım diye, diğer tarafta çocuğu annem diyerek feryat ediyordu.

Oğlu ve hanımı zorla kendisinden koparılan Hazreti Ebû Seleme ise devesi, gözyaşları, gönlündeki imanı, Allah ve Resûlüne sevgisiyle kalakalmıştı. Can parçalarını koparmışlardı, ama imanını ve sevgisini alamamışlardı, bu iman ve sevgi nice ayrılıklardan sonra nice kavuşmaların vesilesi değil miydi? İlk Müslümanlar buna benzer eziyet, işkence ve felâketlere artık alışmışlardı.

Ebû Seleme hazretleri hicrete tek başına çıktı, Allah rızâsını kazanmak, en yakın zamanda sevdiklerine kavuşmak ümidiyle, yollara düştü, ayrılmadan kavuşmak olur muydu? Gözyaşları arasında Yesrib'e vardı.

Mekke'de kalan hanımı ve çocuğu ise feryat ediyorlardı. Bu feryatlar en zalim kalpleri bile yumuşattı, anne-oğulun hicretine müsaade ettiler. Ve sevenler Kubâ'da birbirlerine kavuştular.

Müşrikler, hicret için yola çıkan müslümanlardan, görebildiklerini yoldan çevirmeye, kadınları kocalarından ayırmaya, gücü yettiklerini hapse atmaya başladılar ve çeşitli cefâlara tâbi tuttular. Çünkü Mekkeli Müslümanların Yesrib'e ulaşmasının ne demek olduğunun farkında idiler.

Yollarından döndürmek için her türlü eziyeti yaptılar. Ancak yollarından çeviremediler, Müslümanlar her fırsatı değerlendirerek Medine yollarına düştüler.

Hazreti Ömer ise, bir gün kılıcını kuşandı. Yanına oklarını ve mızrağını alıp herkesin önünde Kâbe'yi yedi defa tavâf etti. Oradaki müşriklere, yüksek sesle "İşte ben de dinimi korumak için Allahü teâlâ'nın yolunda hicret ediyorum. Karısını dul, çocuklarını yetim bırakmak, anasını ağlatmak isteyen varsa şu vâdinin arkasında önüme, çıksın!" dedi. Hazreti Ömer ile yirmi kadar müslüman, güpe gündüz, çekinmeden Yesrib'e doğru yola çıktılar. O'nun korkusundan bu kâfileye hiç kimse dokunamadı. Artık göçlerin arkası kesilmiyor, Eshâb-ı kirâm bölük bölük Yesrib'e ulaşıyordu.

Hazreti Ebû Bekr de hicret için izin istedi. Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz; "Sabr eyle. Ümîdim odur ki; Allahü teâlâ bana da izin verir. Beraber hicret ederiz" buyurdu.

Hazreti Ebû Bekr büyük bir sevinç içinde; "Anam-babam sana fedâ olsun! Böyle ihtimâl var mıdır?" diye sorunca, Peygamberimiz; "Evet vardır" buyurdular. Sevinçten kanatlanan Ebû Bekr

radıyallahü anh, sekizyüz dirhem vererek iki deve satın aldı ve o günü beklemeye başladı.

Artık Mekke'de sadece sevgili Peygamberimiz ile hazreti Ebû Bekr, hazreti Ali, fakirler, hastalar, ihtiyârlar ve müşriklerin hapse attığı müminler kalmıştı. Resûlullah'ın da hicret edip müslümanların başına geçeceği ihtimâliyle, Mekkeli müşrikler büyük bir telâşa kapıldılar. Mühim işleri görüşmek için bir araya geldikleri Dâr-ün-Nedve'de toplandılar. İblis, ihtiyâr bir Necdli şeklinde müşriklerin yanına geldi.

Çeşitli teklifler öne sürüldü. Fakat hiçbiri beğenilmedi. Sonra İblis söze karıştı, "Düşündüklerinizin hiçbiri çare olamaz. O'ndaki güler yüz ve tatlı dil her tedbiri bozar. Başka çare düşününüz" dedi.

Ebû Cehil; "Her kabileden kuvvetli bir kimse seçelim. Ellerinde kılıçları ile Muhammed'in üzerine saldırsınlar. Kılıç vurup kanını döksünler. Kimin öldürdüğü belli olmasın. Böylece mecburen diyete râzı olurlar. Biz de diyetini verir, sıkıntıdan kurtuluruz" dedi. İblis de bu fikri beğendi ve harâretle teşvik etti.

Müşrikler O'nu öldürme planları içindeyken Allahü teâlâ, Resûlüne hicret emri verdi. Cebrâil aleyhisselam gelerek, müşriklerin kararını ve o gece yatağında yatmamasını bildirdi.

Bunun üzerine, Sevgili Peygamberimiz hazreti Ali'ye; "Bu gece yatağımda yat uyu, şu hırkamı da üzerine ört! Korkma, sana hiçbir zarar gelmez, sonra sana bıraktığım emanetleri sahiplerine teslim et" buyurdu. Hazreti Ali, o zaman yirmiüç yaşında idi. Habîbullah'ın yerine hiç korkmadan kendi nefsini fedâ etmeye hazırdı, denileni yaptı, yatağına yattı, mübarek hırkayı üzerine örttü ve uyudu. Hırka, örtünmek, emniyet ve uyku... O emredince hırka aşılmaz kale olurdu.

Kâfirler, Resûlullah efendimizin saâdethânelerinin etrafını sardılar. Peygamber efendimiz evlerinden çıkarken, "Önlerinden bir sed ve arkalarından bir sed çektik de onları kapattık, artık göremezler" meâlindeki Yâsîn sûresi 9. âyeti kerîmesini üzerlerine

okuyarak yerden bir avuç toprak alıp kâfirlerin başına saçtılar. Sıhhat ve selametle aralarından geçip, Hazreti Ebû Bekr'in evine ulaştı. Kâfirler, Resûlullah efendimizi yatağında göremeyince dışarıya çıkıp aramaya başladılar. Önce hazreti Ebû Bekr'in evine giderek, kızı Esmâ'ya (radıyallahü anhâ) sordular. Cevap vermeyince dövdüler. Her yeri aramalarına rağmen, bulamadılar ve çılgına döndüler.

Ebû Cehil, Mekke ve civarında tellâllar bağırtarak, sevgili Peygamberimizi ve hazreti Ebû Bekr'i bulup getirenlere ve yerlerini bildireceklere 100 deve vereceğini vâd etti. Onun bu vâdini duyan ve mala tamâh eden bâzı kimseler silâhlanıp, atlarına binerek aramaya koyuldular.

Resûlullah efendimiz, Hazreti Ebû Bekr'in evine teşrif edip, "Hicret etmeme izin verildi" buyurunca, heyecanla; "Mübarek ayağınızın tozuna yüzümü süreyim yâ Resûlallah! Ben de beraber miyim?" diye sordu. "Evet" cevabını alınca sevincinden ağladı. Hazreti Ebû Bekr, Abdullah bin Üreykıt isminde, kılavuzluğu ile meşhûr olan zâtı çağırıp, yol göstermesi için ücretle tuttu ve develeri üç gün sonra Sevr dağındaki mağaraya getirmesini emretti. Safer ayının 27'sinde Perşembe günü, Peygamber efendimiz ve Ebû Bekr-i Sıddîk radıyallahü anh yanlarına bir miktar yiyecek alarak yola çıktılar.

İzleri belli olmasın diye parmaklarına basarak gidiyorlardı. Sevgili Peygamberimizin nâlınları dar olduğundan, yolda parçalandı ve mübarek ayakları yaralandı, yürüyecek hâli kalmamıştı. Güçlükle dağa çıkıp mağaraya ulaştılar.

Kapı önüne geldiklerinde, hazreti Ebû Bekr; "Yâ Resûlallah, içeri girmeyin! Önce ben gireyim, orada zararlı bir şey varsa, bana gelsin, mübarek zâtınıza bir keder, bir elem değmesin" dedi ve içeri girdi. İçeriyi temizledi. İrili ufaklı birçok delikler vardı. Hırkasını parçalayıp, delikleri kapadı, fakat biri açık kaldı. Onu da ökçesi ile kapayıp, Resûlullah'ı içeri dâvet eyledi.

Peygamber efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem içeri girdi ve mübarek başını Ebû Bekr'in kucağına koyup uyudu. Bu sırada

hazreti Sıddîk'in ayağını yılan soktu. Resûlullah'ın uyanmaması için sabredip, hiç hareket etmedi. Fakat gözyaşına mani olamadı, Resûlullah'ın mübarek yüzüne damlayınca uyandılar. “Ne oldu yâ Ebâ Bekr?” buyurdular. Hazreti Ebû Bekr; "Ayağım ile kapattığım delikten, bir yılan ayağımı soktu" dedi. Resûlullah efendimiz, Ebû Bekr'in (radıyallahü anh) yarasına, iyi olması için mübarek ağzının yaşından sürünce, şifâ buldu.

Müşrikler, mağaranın önüne geldiler. Ağzının örümcek ağıyla kapandığını ve iki güvercinin de yuva yaptığını gördüler. İz sürücü Kürz bin Alkama; “İşte burada iz kesildi” dedi. Kâfirler; “Eğer, onlar buraya girmiş olsalardı, kapının üzerindeki örümcek ağının yırtılmış olması lâzım gelirdi" dedi. Bâzıları; “Buraya kadar geldik, mağaraya biriniz girsin, baksın!” deyince Ümeyye bin Halef kâfiri; “Sizin hiç aklınız yok mu? Üzerinde kat kat örümcek ağı bulunan şu mağarada ne işiniz var? Yemin ederim ki, bu örümcek, ağını, Muhammed doğmadan önce örmüştür” dedi.

Müşrikler kapı önünde münakaşa ederlerken, Hazreti Ebû Bekr endişeye kapıldı. Kâinatın sultânı efendimiz; “Yâ Ebâ Bekr! Üzülme! Şüphesiz Allahü teâlâ bizimledir” buyurdu. “Yâ Resûlallah! Canım sana fedâ olsun! Onlardan biri, başını eğip baksa bizi görür!” deyince, Efendimiz; “Yâ Ebâ Bekr! İki kişi ki, üçüncüsü Allahü teâlâdır. Üzülme! Hak teâlâ bizimledir” buyurdu. Müşrikler içeri bakmadan geri döndüler.

Müşriklerin eğilerek mağaraya bakmalarına Efendimiz’in en büyük düşmanı Ümeyye bin Halef kâfiri mani olmuştu. Allahü teâlâ, en çok sevdiğini en büyük düşmanlarından biri eliyle korumuştu.

“Eğer siz, O'na (Habîbime) yardım etmezseniz, (hatırlayın o vakti ki) kâfirler O'nu (Mekke'den) ikinin ikincisi olarak (hazreti Ebû Bekr ile) çıkardıklarında, (Sevr Dağının tepesindeki) mağarada iken, Allahü teâlâ O'na (Resûlullah'a) yardım etmişti. O zaman arkadaşına (Ebû Bekr-i Sıddîk'a); ‘Üzülme Allahü teâlâ’nın yardımı, nusreti muhakkak bizimledir’ demişti. Allahü teâlâ, O'nun üzerine sekînetini indirmiş, O'nu (Habîbini) görmediğiniz (mânevî) askerlerle kuvvetlendirmiş, kâfirlerin sözünü iyice alçaltmıştı.

Allahü teâlâ'nın (tevhid) kelimesi ise, çok yücedir (Allah lafzını, bütün cihana yaydı ve hakim kıldı). Allahü teâlâ mutlak galiptir. Yegâne hüküm ve hikmet sâhibidir."(122)

Yetişkinlerden ilk Müslüman olan, canını, malını, her şeyini Peygamber Efendimiz için feda eden, Mirac'ı ilk tasdik etme şerefine kavuşan, Hicrette ve mağarada yol arkadaşı olan Hazreti Ebû Bekr... Mağarada anlatılmaz ihsanlara kavuştu.

Kalp ile yapılan zikirle şereflendi. Fahr-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem, Ebû Bekr Sıddîk'ı diz üstü oturtup, gözlerini kapamasını emrederek kalp ile zikir yaptırdı.

Mağaralar, sığınılan yerler, kaleler... Hirâ Dağı'ndaki mağara, ilk vahyin geldiği mekân... Sevr Dağı'ndaki mağara, kalp ile ilk zikrin yapıldığı yer...

Ve Yeryüzü... İlk vahyin, ondan bir parça olan Hirâ Mağarasında gelmesiyle sevinmiş, hicret yolunda üzerinde yürürken Efendimizin ayaklarının yaralanmasıyla üzülmüştü. Şimdiyse sevgili Peygamberimiz ile hazreti Ebû Bekr'in, kendisinden bir parça olan mağarada geceli gündüzlü üç gün kalmaları, buraya sığınmaları ve burada kalp ile ilk zikrin yaptırılmasıyla seviniyordu.

Sevr mağarasından dördüncü günü pazartesi gecesi ayrıldı sevgili Peygamberimiz... Mağaradan çıktı, Kusvâ adlı devesine bindi.

Âlemlerin efendisi sallallahü aleyhi ve sellem, Allahü teâlâ'nın medhettiği, beldelerin en kıymetlisi Mekke-i mükerremeden, vatanından ayrılıyordu.

Devesini Harem-i şerîfe, Kâbe'ye doğru döndürdü, mahzun bir hâlde; "Vallahi! Sen, Allahü teâlâ'nın yarattığı yerlerin en hayırlı, Rabbim katında en sevgili olanısın! Senden çıkarılmamış olsa idim, çıkmazdım. Bana, senden daha güzel, daha sevgili yurt yoktur. Kavmim beni, senden çıkarmamış olsalardı, çıkmaz, senden başka bir yerde yurt, yuva tutmazdım" buyurdular.

O anda Cebrâil aleyhisselam gelip; "Yâ Resûlallah! Vatanına kavuşmayı arzuluyor musun, özledin mi?" dedi. Efendimiz de;

“Evet!” buyurdular. Cebrâil aleyhisselam, sonunda Mekke'ye döneceğini müjdeleyen; “Sana Kur’ân-ı kerîmi farz kılan Allahü teâlâ, seni varman gereken neticeye (akıbete elbette) ulaştıracaktır. De ki: Benim Rabbim, hidayeti doğruyu, hak sözü getireni en iyi bilendir. Ve dalâlette, açık bir sapıklık içinde olanı da çok iyi bilir” meâlindeki âyeti kerîmeyi (123) okuyup, mübarek hatırını teselli eyledi.

Efendimizin “Allahü teâlâ’nın yarattığı yerlerin en hayırlısı, Rabbim katında en sevgili olanı” buyurduğu, ilk insan ve ilk Peygamber Âdem aleyhisselamın eşiyle buluştuğu ve yerleştiği, Kâbe’nin bulunduğu diyar... Böyle bir diyardan Peygamber Efendimiz can emniyeti bulunmadığı için ayrılıyordu... Böyle bir diyar bile din, can, mal, ırz emniyeti için kendiliğinden kale, vatan olmuyordu. Sebepler âleminde üç K (Kalem, Könül, Kılıç) ile kale, vatan kılınması gerekiyordu.

Âdem âleyhisselamdan o ana kadarki zaman içinde yapılan yolculukların en anlamlısı, en fazla sır, güç taşıyanı sâkin geçiyordu.

Mekkeli kâfirler, her yerde Peygamber Efendimizi ve Hazreti Ebû Bekr’i arıyorlar, bulmak için her türlü çareye başvuruyorlardı. Bulamazlarsa O ikisinin Medine’ye ulaşmalarından az zaman sonra bir İslâm devletinin, Müslümanların kuvvetleneceği bir kalenin kurulacağının, putların ve kendilerinin hükümlerinin kalmayacağının farkındaydılar.

Müşrikler, her yeri aramalarına rağmen onları bulamıyorlardı... Onları bulan Süraka bin Mâlik ise avcı iken av oldu, ebedi hakikate, güzelliğe kavuştu.

Peygamber efendimiz ve can yoldaşı hazreti Ebû Bekr, bir hafta süren yolculukla, Rebî'ul-evvel ayının sekizinde Pazartesi, Miladî 622 Eylül ayının 20. günü, kuşluk vakti Kubâ köyüne ulaştılar. Sevr Dağı’ndaki mağaradan Pazartesi gece, karanlıkta ayrıldılar müşriklerin bulunduğu yerden, Pazartesi Kuşluk vakti Kubâ’yı şereflendirdiler, kuşların zikre durduğu, güneşin en faydalı ışıklarını gönderdiği zamanda...

Kubâ’da Külsüm bin Hidm isminde bir müslümanın evine misafir oldular. İlk muhâcirler, Resûl-i Ekrem daha Medine’ye

gelmeden Kubâ'da Amr bin Avf oğullarına ait bir hurma kurutma yerini namazgâh hâline getirmişlerdi. Resûlullah Kubâ'ya ulaşınca namazgâhı genişleterek ilk mescidi yaptılar. Namâzlarını Kubâ Mescidi'nde kıldılar.

İlk mescit... Secde edilen yer... Efendimizin "Namaz müminin miracıdır" buyurduğu ibadetin yapıldığı, Allahü teâlâ'nın "evim" dediği mekân...

Ve ilk mescitte, alınların en şereflisi toprağına dokunduğunda, Yeryüzü, her zerresiyle şükür etti, sevinçten ağladı.

Kubâ mescidi ki, âyeti kerîmede meâlen; "Temeli takvâ üzerine kurulan mescid" diye övüldü.(124)

Gece ile gündüzün eşit olduğu, Eylülün yirmi üçüncü gününü de Kubâ köyünde geçirip, Rebî'ul-evvelin onikinci Cuma günü Yesrib'e hareket ettiler. Öğle vakti Ranona vâdisine ulaştılar.

Ranona vâdisinde de, ilk Cuma kılındı, ilk hutbe okundu, yaratılmışların evveli, Peygamberlerin sonuncusu, insanoğlunun son sığınağı, Kıyamet'e kadar son yol göstericisi, ebedi saadete kavuşturucusu tarafından...

Toplanma, bir araya gelme günü Cuma gününde, günlerin en hayırlısında, müminlerin bayramında...

Hicret ve Cuma Namazı... Cuma Namazı, Hicret'in başarıya ulaştığı, düşman şerrinden emin olunduğu mekânda, Ranona'da farz kılındı ve ilk Cuma Namazı da burada eda edildi.

Daha önce hicret eden Eshâb-ı kirâm ile Yesribli müslümanlar, Kâinatın sultânının Mekke'den hicret için hareket ettiğini duyunca, teşrifini harâretle ve heyecanla bekliyorlardı. Dış semtlere gözcüler koymuşlardı. O'nun muhabbetiyle yananlar, kızgın çölün suya olan hasreti gibi gözlerini ufka dikerek günlerce beklediler.

Nihâyet "Geliyor! Geliyor!" diye bir ses işitildi. Sesi duyanlar, hasretle kavrulan bakışlarını sıcak çöle çevirdiler. Onlar da kızgın çölde, güneşin yakıcı sıcağına rağmen, büyük bir heybetle kendilerine doğru ilerleyeni gördüler. Sevinçle "Müjde! Müjde! Resûlullah geliyor! Peygamberimiz geliyor! Sevinin ey Yesribliler!

Bayram edin! Habîbullah geliyor! Baş tâcımız geliyor!" diye bağırmaya başladılar.

Bu haber bir anda Yesrib sokaklarını doldurdu.

Yedisinden yetmişine, yaşlısından hastasına kadar herkes, bu eşi görülmedik sevinçli haberi bekliyorlardı. En güzel elbiselerini giyinerek, süratle Âlemlerin Efendisini karşılamak için koştular. Tekbir sedâları semâyı çınlatıyor, sevinçten gözyaşları sel gibi akıyordu. Hüzün ve mutluluk dolu bir hava esiyor ve Yesrib, tarihinde en güzel gününü yaşıyordu.

Bir tarafta, herkesin "Emîn" lakabıyla tanıdığı Allahü teâlâ'nın Habîbini öldürmek için üzerine mükâfat koyanlar, yurdundan kovanlar...

Diğer tarafta ise O'nu ve arkadaşlarını korumak, Yesrib diye bilinen şehirlerini O'nun için yurtların en güzeli, en emini, kalelerin en sağlamı yapmak, O'nu ve arkadaşlarını bağırlarına basmak ve O'nun uğrunda canlarını fedâ etmek isteyenler... Yesribliler bir an önce sevgili Peygamberimizin nûrlu cemâlini görmek istiyorlardı.

Ve gördüler, O Kâinata ışık veren güneşi... Cuma günü, günlerin en güzelinde...

Müşrikler, Güneş ile Ay'ın, Sevilen ile sevenlerin kavuşmasına mani olamamışlardı. İnsanlık tarihinin en muhteşem anıydı.

Güneş doğmuş, Yesrib nura gark olmuştu.

O sırada bir ses geldi, "Hoş geldin Medinet-ül münevvere'ye" diye... Ve bütün sesler bu sesi takip etti, sanki senelerdir Yesrib yerine bu ismi, Medinet-ül münevvere'yi söylüyorlarmış gibi...

"Hoş geldin yâ Resûlallah Medinet-ül münevvere'ye!"

"Safalar getirdin yâ Resûlallah Medinet-ül münevvere'ye"

Evet, hoşluklar, safalar, gönül huzuru getirmişti hem de ebedi... Hem dünyada hem de ahrette saadet...

O'nun gelişiyle Yesrib şehri nura gark olmuş, münevver, nurlu şehir, Medinet-ül münevvere olmuştu.

‘Medine’kelimesi, “şehre gelmek, ikamet etmek, yerleşmek” gibi anlamlara gelen müdûn kökünden türemiştir ve Yeryüzünün yerleşmeye uygun ve kale yapılan her yerine medine adı verilmektedir. Medine; yargı çevresi, hüküm alanı, şehir, şehir devleti anlamlarına gelmektedir.

Yesrib isminin, buraya ilk yerleşen Yesrib bin Vâil bin Kâyine bin Mehlâbil’in isminden geldiği rivayet edilmiştir.

Yesrib kelimesinin de, “Zarar vermek, fesat, karıştırmak, kötülemek, başa kakmak, bozmak” gibi anlamlara gelen, serb kökünden türediği söylenmiştir.(125)

Karıştıran, zarar veren, bozan manasına gelen Yesrib yerine, nurlanmış şehir... Medeni insanların yaşadığı diyar, kale manasına gelen ‘Medinet-ül münevvere’ ismi ne güzel isimdi. O mübarek diyarın, Peygamber Efendimizin gelmesiyle kavuştuğu hali ve şerefi, sonrası yaşanması mümkün olanları ne güzel ifade ediyordu.

Medine şehir, medeni şehirli, medeniyet ise şehirdeki huzur hali, yaşayıştı. Şehirlerin umumi ismi ‘Medine’, Efendimizin teşrif etmesi, o diyarı nurlandırmasıyla Yesrib’e isim oldu, karışık diyardan huzur diyarına yükseldi.

Yesrib, Yesrib olalı böyle sevinçli, böyle mübarek bir an görmemişti, çünkü artık Medinet-ül münevvere, nurlu şehir, Peygamber şehriydi.

Efendimizin gelişi, o diyarı şereflendirişi, o güne kadar yaşanmamış bir bayramdı. Benzeri görülmemiş ve görülmeyecek olan bu bayramda, çocuklar, gençler, büyükler, bahtiyar insanlar ilk defa, aynı anda, hep bir ağızdan şu şiiri terennüm ediyorlar:

Ay doğdu üzerimize / Vedâ Tepelerinden.

Şükr vâcib oldu bize / Hakka dâvet ettikçe.

Sen güneşsin, sen aysın / Sen nur üstüne nursun.

Sen süreyya ışığısın / Ey sevgili, ey Resûl.

Ey bizden seçilen elçi / Yüce bir dâvetle geldin.

Sen bu şehre şeref verdin / Ey sevgili hoş geldin.

Diyorlar, kavuştukları nimetin büyüklüğünü, şehirlerinin Yesrib iken Medine oluşunu ve O'nun şanını çok güzel şekilde dile getiriyorlardı.

O, Yesrib'e değil Medine'ye girdi, çünkü O'nun gelişiyle Yesrib, Medine-i münevvere, Yeryüzünün en mübarek diyarı, kalesi olmuştu.

"Hoş geldin yâ Resûlallah!", "Bize buyurun yâ Resûlallah!" şeklindeki istekler ortalığı çınlatıyordu. Medine'nin ileri gelen kimselerinden bâzıları Kusvâ'nın yularından tutup, "Yâ Resûlallah! Bize buyurun" diyerek evlerine götürmek istiyorlardı.

Onlara; "Devemin yularını bırakınız. O memurdur. Kimin evinin önünde çökerse, orada misâfir olurum!" buyurdular.

Herkeste büyük bir heyecan ve merak başladı. Acabâ Kusvâ nereye çökecekti? Kusvâ, Medine içine doğru ilerliyorken önünden geçtikleri evlerin sâhipleri; "Yâ Resûlallah! Bizi teşrif ediniz, bizi teşrif ediniz!" diye yalvarıyorlardı. Peygamber efendimiz tebessüm buyurarak; "Devenin yolunu açınız! Nereye çökeceği ona buyrulmuştur" diyordu.

Sonunda, Kusvâ, boş bir arsaya çöktü. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem devesinden inmediler. Hayvan tekrar ayağa kalktı, biraz yürüdü ve az önceki yerine çöktü ve bir daha kalkmadı. Bunun üzerine efendimiz, Kusvâ'nın üzerinden indi, "İnşâallah menzilimiz burasıdır" buyurdu.

Kusvâ'nın boş bir arsaya çöküp kalkmamasındaki, Efendimizin de menzilimiz, inilecek, konulacak, yurt tutulacak yer demesindeki sır neydi?

"Burası kimindir?" diye sual eyleyince "Yâ Resûlallah! Amr'ın oğulları Süheyl ve Sehl'indir" diye cevap verdiler. Bu çocuklar yetim idi.

Peygamberimiz; "Akrabalarımızdan hangisinin evi buraya daha yakındır?" buyurdular. Hâlid bin Zeyd Hazretleri sevinçle; "Yâ Resûlallah! Benim evim daha yakındır. İşte şu evim, şu da kapısı" diyerek heyecanla gösterdi. Kusvâ'nın yükünü indirip, Resûlullah

efendimizi buyur etti. Peygamber efendimiz, alt katta oturmayı tercih ettiler ve buraya yerleştiler.

Ne büyük saadet, ne büyük şerefti... Efendimizi, artık Medinetül münevvere diye anılmaya başlayan şehirde ilk ev sahibi, mihmandar olma şerefine kavuşmuştu. Bu neye işaretti? Kusvâ boş bir arsaya çökmüş, Efendimiz de oraya en yakın akrabasının evine misafir olmuştu.

Medineli müslümanlar ve Muhâcirler, Efendimizin hicretine pek ziyâde sevindiler.

Sevgili Peygamberimize Peygamberliğinin bildirilişinin onüçüncü yılı, Rebî'ul-evvel ayının on ikisinde, miladî 622 senesinde Medine'ye hicreti ile Medine devri, devlet devri başladı.

Rebî'ul-evvel ayının on ikisinde doğmuştu, aynı ayın on ikisinde Medine'ye varmıştı. Rebî'ul-evvel ayının on ikisi ne mübarek gündü ki iki mübarek doğum bugünde gerçekleşmiş, Efendimizin ve İslâm devletinin doğumu aynı güne denk gelmişti.

Ve... Müslümanların takvimi bu mübarek Hicretle başladı, sanki bundan önceki yılları ömürden saymıyorlardı.

Peygamber efendimiz, Medinet-ül münevverede daha sıkı bir bağlılığın tesisi için, hicret eden Muhâcirleri ve onları evlerinde barındıran Ensârı birbirlerine kardeş yaptılar.

Hazreti Ali en sona kalınca, unutuldum sanarak; "Yâ Resûlallah! Beni unuttunuz mu?" dedi. O zaman Âlemlerin Efendisi; "Sen, dünyada ve âhirette benim kardeşimsin" buyurdu.

Muhacir, din, can, ırz ve mal emniyeti için hicret, göç eden... Ensar, yurtlarını, mallarını terk ederek göç edenlere yardım eden... Allah yolunda, iki rütbe de ne güzel rütbeydi. Efendimiz tarafından gerçekleştirilen kardeşlik ne güzel kardeşlikti. Öyle kardeşlik ki Kıyamet'e kadar bir daha tekrarı mümkün değildi, bütün kardeşliklerden ileriydi.

Bu kardeşlik maddî ve mânevî yardımlaşma esasına dayanıyordu. Böylece muhacirlerin yurtlarından, yuvalarından ve

akrabalarından ayrı kalmanın mahzunluğu, boynu büküklüğü gideriliyordu.

Zâten ensâr olma şerefine kavuşan Medineli müslümanlar (radıyallahü anhüm), Allahü teâlâ'nın dinini yaşayabilmek ve yayabilmek için memleketlerini terk eden muhâcir kardeşlerine bağırlarını açmışlar, evlerine buyur etmişler, onlara her türlü yardımı yapmak için canla başla çalışıyorlardı. Bu kardeşlik tesisi ile birbirlerine daha candan sarıldılar.

Resûlullah efendimiz, her muhâciri, mizacına uygun olan bir Ensâr ile kardeş yaptı. Öyle ki bu kardeşlik, babalarından kalan malı paylaşacak seviyede idi. Her Medineli; arazisini, bağını, bahçesini, evini, mallarını, nesi varsa ikiye ayırıyor, böylece yarısını muhâcir kardeşine seve seve veriyordu.

Böyle bir fedâkarlık, ancak İslâm kardeşliğiyle mümkün oluyordu. Âdem aleyhisselamdan o ana kadar pek çok göç olmuştu. Fakat böylesine mânâlı ve yüce bir hicret; dışardan gelenler ile yerli halk arasında bu kadar muhabbetli bir kaynaşma ve samimi bir kucaklaşma olmamıştı. Allahü teâlâ Hucurât sûresi onuncu âyeti kerimesinde meâlen; "Müminler ancak kardeştirler" buyurdu. Bununla, gerçek sevgi ve samimiyetin maddî menfaatle değil, iman ve inançla olabileceğine mi işaret ediyordu?

Eshâb-ı kirâmdaki bu hal, Resûlullah Efendimizin bir sohbetiyle ele geçiyordu. Sevgili Peygamberimizin, mübarek kalbinden fışkıran deryâlar misâli feyz ve bereketler, Eshâb-ı kirâmın kalplerine akıyor, bunun neticesinde, görülmemiş bir fedâkarlıkla birbirlerini seviyorlar ve kardeşlerini kendilerine tercih ediyorlardı. Onlar, bu yeni İslâm merkezinde el ele, gönül gönüle vererek İslâm dininin kuvvetlenmesi için her fedâkarlığa katlanmak ve sonunda şehâdet mertebesine kavuşmak üzere söz verdiler.

Bu şekilde, Resûlullah'ın etrafında toplanıp, İslâm dininin esaslarına uyarak, yeni bir nizâm ve mesut bir hayat kuruyorlardı. Artık hicret hâdisesi ile; "Devlet" olma yolunda ilk adım atılmıştı. Medine-i münevvere ise İslâm dininin beşiği, merkezi ve KALESİ hâline geliyordu.

Yeni ismiyle Medine, Kızıldeniz kıyısına yaklaşık 130 kilometre uzaklıkta, Mekke'nin 350 kilometre kadar kuzeyinde olup deniz seviyesinden yüksekliği 619 metreydi.

Şehrin kurulmuş olduğu geniş düzlüğün kuzeyini Uhud, güneyini Ayr dağları ve Güney Kayalıkları, doğusunu Vâkim harresi (volkanik lav akıntısı), batısını Vebere harresi kuşatıyordu. Medine ve yöresi su kaynakları bakımından oldukça zengindi.

Buraya, ilk olarak Amâlika kavminden Amelâk bin Erfahşed bin Sâm bin Nûh ve aynı kabileden Yesrib adlı bir kişi ve beraberindekiler yerleşmişti.

Bâbil Kralı Buhtunnasar'ın Kudüs'ü işgal edip Süleyman Mâbedi'ni yıkmasından sonra, Milattan Önce 586'da buradan çıkarılan Yahudilerin bir kısmı gelip yerleştiler. Yahudilerin Medine'ye gelişinde sadece zikredilen zorunluluk rol oynamamış, kutsal kitaplarında geleceği bildirilen peygamberin buraya hicret edeceğinin kaydedilmesi de etkili olmuştu.

Buraya yerleşen İsrâiloğulları, kaleye benzeyen konaklar inşa etmişler, tarım ve çeşitli sanatlarla uğraşıp kısa sürede güçlenmişler, diğer unsurlara göre daha çabuk çoğalmışlar, Amâlika ve Cürhümlüler'i çıkarıp şehre hâkim duruma gelmişlerdi. Şehrin yerleşim birimi olarak gelişmesinde yahudi kabileleri Benî Kurayza, Benî Kaynuka ve Benî Nadîr, önemli rol oynamıştı.

Anavatanları Yemen olan Evs ve Hazrec kabileleri Arim selinden sonra muhtemelen V. yüzyılda Medine ve civarına yerleşmiştiler. Yahudilere tâbi olarak yaşamaya başlayan bu kabileler, siyasal ve ekonomik baskılara, hatta bazan onur kırıcı çirkin davranışlara mâruz kaldılar. Sayıca daha az olan Evsliler, Kurayza ve Nadîroğulları ile, Hazrecliler de Benî Kaynuka ile ittifak kurmuştular.

Hazrec reislerinden Mâlik bin Aclân, Gassânîler ve müttefik Arap kabilelerinden aldığı destek sayesinde yahudilere üstünlük sağladı ve Medine'de hâkimiyet, 492 yılında Evs ve Hazrec'in eline geçti.

Bir süre sonra yahudilerin kışkırtması ile bu iki kabile birbirlerine düşerek yaklaşık 120 yıl boyunca birçok defa savaştı. Bunlardan sonuncusu ve en kanlısı olan Buâs savaşı hicretten beş yıl kadar önce vuku bulmuş ve Hazrecliler'in mağlûbiyetiyle neticelenmişti.

Buâs savaşı, ilk Akabe buluşmasından hicrete uzanan sürecin başlangıcı olması açısından çok önemliydi. Bu dönemde Evs ve Hazrecliler aralarındaki düşmanlığı kaldıracak birleştirici bir lidere ihtiyaç duyuyorlardı. Bu arada bir peygamber çıkacağını yahudilerden duymuş olmaları onlarda yeni din konusunda fikrî bir zemin oluşturmuştu.

Ve beklenildiği gibi olmuş, Hazreti Muhammed'in getirdiği İslamiyet, İslâm kardeşliği ve sevgisi sayesinde, birbirine amansız düşman olan Hazrecliler ve Evs kabilesi mensupları, birbirleri için canlarını feda edecek şekilde sevişmeye başlamışlar, Efendimizin etrafında bir vücut olmuşlardı.

Medine için Kur'ân-ı kerimde kullanılan ve barınak, ev, yurt manalarına gelen "dâr" kelimesinden hareketle Dârülhicret, Dârüliman da denildi. Hicret yurdu, iman yurdu... Ne güzel, ne anlamlı isimler...

Hicret yurdu olması ve halkının herhangi bir zorlama olmaksızın İslâmiyet'i kabul etmesi sebebiyle iman ile Kur'ân-ı kerimle fethedilmiş kabul ediliyordu. Tam manasıyla Dârüliman, iman yurduydu, kalesiydi.

Resûl-i Ekrem Efendimize nisbetle, O'nu bağrına basması, O'nunla şan ve şerefe kavuşması sebebiyle Medinetürresûl, Medinetünnebî, Peygamber şehri ve Medinetü'l-münevvere Nurlu şehir dendi.

Resûl-i Ekrem, "Hazret-i İbrâhim Mekke'yi harem yaptığı gibi ben de Medine'yi harem yaptım" buyurarak şehri harem ilân etti. Medine-i münevvere, KALE oldu. Din, can, ırz ve mala taarruz edilmeyen, ilahi nurla gönülleri şenlendiren, ebedi güzelliklere ulaştıran, kendisine sığınılan diyar olmakla şereflendi.

Sanki Mekke-i mükerreme kelime-i tevhîdin "Lâ ilâhe illallah", Medine-i münevvere ise "Muhamedün Resûlullah" kısmının tecelli ettiği mukaddes yerlerdi.

Medine'de; Eshâb-ı kirâmdan başka, hıristiyanlar, yahudiler ve puta tapan müşrikler de vardı.

Yahudiler; Benî Kaynuka, Benî Kureyzâ ve Benî Nadr olmak üzere üç kabileden meydana geliyordu. Bunlar, İslâm'a ve bilhassa sevgili Peygamberimize ziyâdesiyle düşman idiler.

Mekkeli müşrikler, Peygamber efendimizin Medine'de, Eshâbını birbirlerine kardeş yapmak sûretiyle kaynaştırmasını, kendileri için büyük bir tehlike gördüler. Kısa zamanda bu işin üstesinden gelemezlerse, müslümanların güçlenip karşı durulmaz bir devlet haline geleceğini, Medine'nin İslamiyetin kalesi olacağını fark ettiler.

Mekkeli müşriklerden, Medineli Müslümanlara gelen tehdit mektubunda; "Şüphesiz ki, bizi, sizler kadar öfkelendiren olmamıştır. Bizden olan bir adamı bize teslim etmeniz gerekirken, O'na yardımcı olup, kucak açarak korudunuz. Bu, sizin için çok büyük bir kusurdur. O'nunla bizim aramızdan çıkınız ve O'nu bize bırakınız. Eğer, O'nun gidişâtı iyi olursa, buna en çok sevinecek olan biziz. Aksi olursa, O'nu çekip çevirmek de yine bize düşer!" deniliyordu.

Mekkeli müşrikler, Medineli müşriklere gönderdikleri mektupta "Eğer bizim adamımızı şehrinizden çıkarmaz veya öldürmezseniz, üzerinize yürür, sizleri öldürür, kadınlarınızı hizmetçimiz kılarız!" diyerek tehdit ettiler.

Bunun üzerine Medineli müşrikler, Abdullah bin Übey münafığının etrafında toplanıp, fırsatını buldukları an Resûlullah efendimize zarar yapmak üzere karar aldılar.

Müslümanlar bu durumu öğrenince; sevgili Peygamberimizi korumak için, O'nun etrafında kenetlendiler. Silâhlı olarak sabahlara kadar nöbet beklediler.

Eshâb-ı kirâm, Efendimizin etrafında tek vücut olmuş, tehlikeli

hâllerde bütün güçleri ile müslüman kardeşlerine yardıma koşuyorlardı. En fazla koşturan da sevgili Peygamberimizdi. Resûlullah efendimiz, gecenin hangi saatinde olursa olsun, bir feryat işitilince, hiç kimse varmadan atı ile oraya yıldırım gibi yetişiyor, korkulacak bir şeyin olmadığını Eshâb'ına bildirerek onları teskin ediyordu.

Peygamber efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem Medine'ye hicret ettikten sonra bir şeye çok öncelik verdiler. Eshâbını yetiştirecek, gönülleri bir edecek, cemâatle namaz kılınacak bir mescidin yapılmasını arzu ediyorlardı.

Cebrâil aleyhisselam, "Yâ Resûlallah! Allahü teâlâ, kendisi için taştan ve kerpiçten bir beyt yapmanı emrediyor" dedi. Beyt, ev demekti. Allahü teâlâ için ev nasıl olurdu? Beklediler ve gördüler, Allahü teâlâ için evin ne olduğunu...

Habîb-i ekrem efendimiz, Medine'ye geldiklerinde Kusvâ'nın çöktüğü yeri sâhiplerinden satın aldılar. Böylece Kusvâ'nın boş arsaya çökmesindeki hikmet ortaya çıkmış oldu.

Yurt tutulan bir diyarda, yeri ilk belirlenen ve ilk inşa edilen mescit, secde mekânı, Allahü teâlâ'nın evi oluyordu. Yerleşik hayat, şehir, medeniyet bunun etrafında şekilleniyordu, yalnızca yüce Yaradan'a kulluk, marifet, edep, haddini bilmek esas alınarak...

Kusvâ'nın yularından tutulup Medineliler tarafından kendi evlerine götürülmek istenmesi karşısında, "Devenin yolunu açınız! Nereye çökeceği ona buyrulmuştur" demiş, boş bir arsaya çöküp de bir daha kalkmaması üzerine de "İnşâallah menzilimiz burasıdır" buyurmuştu. Evet, menzil; mescit, Allahü teâlâ'nın eviydi...

Boş arsa, hem Peygamber Efendimize hem de bütün Müslümanlara menzil oluyordu, Allahü teâlâ'ya kulluğa giden yolda... Allah için beyt (ev), mescit (secde edilen yer) inşa ediliyordu. Bu evde gönüller, Allahü teâlâ'nın ve sevgilisi Muhammed aleyhisselamın aşkıyla kanatlanacak, İslamiyet öğrenilecek, namaz kılınacak, secde edilecek, bu ev imanın, canın muhafazası için bir kale olacaktı. Namaz müminin miracı, Allahü teâlâ'nın huzuruna çıkmaktı, secde ise kulun Allahü teâlâ'ya en yakın olduğu, Yüce

Mevla'nın kulunun en sevdiği haliydi... Namaz ve mescitler, ebedi güzelliklere ulaştıran yolda kaleydi...

Mescit yapılma kararına hem muhacirler hem de ensar çok sevindiler. Hemen bir taraftan arsanın tesviyesini yapmaya, diğer yandan kerpiç kesmeye ve taş çekmeye başladılar.

Ve o an geldi, temel atmak üzere toplandılar. Mescid-i Aksa ile karşılaştırıldığında çok mütevâzi bir temel atmaydı. Ya sonrası ne olacaktı? Bu temelden sonsuzluğa, dünyanın dört bir tarafına, ta Arş'a ulaşacaklar ve Arş'ı da geçeceklerdi?

Temele ilk taşı, Muhammed Mustafa sallallahü teâlâ aleyhi ve sellem efendimiz, mübarek elleriyle koydular. "Ebû Bekr, taşını, benim taşımın yanına koysun! Ömer, taşını Ebû Bekr'in taşının yanına koysun! Osman, taşını, Ömer'in taşının yanına koysun! Ali, taşını Osman'ın taşının yanına koysun" buyurdular. Bu emirde hikmet neydi?

Dört göz bebeği, uğruna can feda Efendimizin taşı yanına emredildiği gibi taşlarını koydular.

Emirleri yerine geldikten sonra oradaki Eshâb-ı kirâmına; "Siz de taşlarınızı koyunuz" buyurdular. Onlar da koymaya başladılar. İlk ve onu takip edenler... Bir olan ve onunla değer bulanlar... Birin sağında yer buldukça değerini katlayanlar...

Mescidin yapılmasında, başta sevgili Peygamberimiz olmak üzere bütün Eshâb-ı kirâm durmadan dinlenmeden çalıştılar. Mübarek sırtlarında taş ve kerpiç taşıdılar. Taş ile temeli bir buçuk metre yükseltip, üzerini kerpiçle ördüler.

Mescid-i Nebînin inşâsında en çok çalışanlardan biri de Resûlullah efendimizdi. En ağır kayaları yüklenerek, mübarek göğüsleri darala darala ustaların yanına götürürlerdi.

Tıpkı İbrahim aleyhisselam ve oğlu İsmail aleyhisselamın Kâbe'nin duvarlarını yükseltmesi gibi... Mescidin duvarları da taşların üst üste konmasıyla yükseliyordu. Tevazudaki sonsuz yüceliğe, sadelikte akıl almaz ihtişama kavuşuyordu.

Mescidin duvarları kısa zamanda bitirildi ve üzeri örtüldü. Odalar, arab âdeti üzere, hurma dalından olup üstleri de kıldan keçe ile örtülü idi. Kapılarında yalnız perde asılı idi. Odalar mescidin güneydoğu ve kuzey taraflarında idi. Çoğunun kapısı mescide açılıyordu. Tavanlarının yüksekliği, orta boylu insan boyundan bir karış fazla idi.

Hazreti Fâtıma ile hazreti Âişe'nin odaları arasında kapı vardı. Ayrıca mescide bitişik, Resûlullah efendimiz için kerpiçten iki oda yapıldı. Bunların üzerleri de hurma kütüğü ve dalları ile örtüldü.

Mescidin inşası bittikten sonra, Peygamber efendimiz, hazreti Hâlid bin Zeyd'in evinden, kendisi için yapılan eve taşındılar.

Mescit ve mesken... Yan yana iç içe inşa edilmişlerdi. Secde edilen, ibadet yapılan, kulun miracı olan namazın kılındığı, Allahü teâlâ'ya en yakın olunan mekân, Allahü teâlâ'nın evi... Ve ibadet edilen, aile mahremiyetini gizleyen, sevenler için sığınak, sükûnet diyarı olan ev, mesken... Ne güzel mekânlardı, yan yana birbirlerini nasıl da tamamlıyorlardı. Kale içinde kale idiler, hem ruhlar hem de bedenler için, merdivendiler Arş'a yükselen...

Peygamber efendimiz, Cuma günleri mesciddeki Hannâne isminde bir hurma kütüğüne dayanarak, hutbe okuyordu. Bir müddet sonra üç basamaklı bir minber yapıldı.

Resûlullah efendimiz ve Eshâb-ı kirâm (radıyallahü anhüm) bir Cuma günü Mescid-i Nebîde toplanmışlardı. Efendimiz, hutbe için yeni minbere çıktıklarında, bir ses duydular.

Herkes şaşırdı. Sesin nereden geldiğini anladıklarında şaşkınlıkları daha da arttı. Eskiden hutbe verirken dayandığı kuru hurma kütüğünden geliyordu, herkesin duyacağı kadar, hâmile deve ağlayışını andıran bir sesle ağlıyor ve inliyordu. Gözlerine inanamadılar, kütük çatlamış, yerinden oynamıştı.

Bütün Eshâb-ı kirâm, hayretler içinde sesi dinlediler. Fakat ses, bir türlü kesilmiyordu. Yeni inşa edilen, en şereflilere mekân olan Mescit bile onun sesinden sarsılmış, herkes ne yapacağını şaşırmıştı. Ancak şaşırmayan biri vardı.

Âlemlerin efendisi minberden indiler ve mübarek elleri ile kütüğü okşadılar. O anda, ağlama ve inleme kesildi. Seven, sevdiğinden ayrı düşen sevdiğine kavuşmuştu.

Kuru hurma kütüğünün, Peygamberimize olan bu muhabbetini ve aşkını gören Sahabîler, gözyaşlarını tutamadılar.

Peygamber efendimiz; "Nefsim yed-i kudretinde olan Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, eğer onu okşamasaydım, bana olan hasret ve hüznünden dolayı Kıyâmet'e kadar böyle ağlayacaktı" buyurdular.

Bir rivayete göre, Resûl aleyhisselam kuru hurma kütüğüne dönüp; "İstersen seni bulunduğun bahçeye vereyim. Tekrar dal budak sal ve eski hâline gel. İstersen seni Cennet'e dikeyim de Allahü teâlâ'nın dostları meyvenden yesin" buyurdu.

Kütük, "Beni Cennet'e dik ve benden Allahü teâlâ'nın dostları yesin ve eskiyip çürümeyeceğim bir yerde olayım" sözleriyle arzusunu söyledi.

Kütüğün bu konuşmasını, Peygamber efendimizin yanında bulunanlar da duydu. Bunun üzerine Resûlullah efendimiz, ona; "İstediğini yapacağım" diye mukabelede bulundu. Sonra Eshâbına dönüp; "Dâr-ı bekâyı, dâr-ı fenâya (Ebedi olanı, bu dünyaya, geçici olana) tercih etti" buyurdular. Sonra Resûlullah'ın emri ile hurma kütüğü gömüldü, ebedi güzellikler âleminde, Cennet'te Peygamber Efendimizle sallallahü aleyhi ve sellem birlikte olmak üzere.

O eller ne mübarek ellerdi ki, dokunduğu taşlar dile gelip kelime-i tevhit söylüyor, hurma kütüğü âşık oluyor, konuşuyordu. O'nun bakışları, O'nun dokunması, O'nun sesi, O'nun nefesi... O'na inananları hücre hücre, her zerresiyle değiştiriyor, insanların Peygamberlerden sonra en yücesi yapıyor, sahabe olmak şerefine kavuşturuyordu.

Cansız diye bildiklerimizden perdeleri kaldırıp canını ortaya çıkarıyor, hayvan dediklerimizin lisanını anlaşılır kılıyordu. İnkâr edenler hariç, zerreden kürreye bütün Kâinat O'nunla yeni bir

hayat buluyor, Hak yanında idrak sahibi olduklarını gösteriyorlardı.

Yüce Rabbimiz; "O, göklerde ve yerde bulunan her şeyi, kendi katından (bir lütuf olarak) hizmetinize vermiştir. Elbette bunda düşünen topluluklar için ibret ve deliller vardır" buyurdu.(126) Ayrıca; "Yerde ve gökte ne varsa O'nu zikreder" buyurdu.(127)

Mescid-i Nebî, Peygamber Mescidi... Sanki kâinatın merkezi, Yeryüzünün kalbi olmuştu. Peygamberlerden sonra insanların en üstünleri, Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı iki cihanın serveri efendimiz imamlığında beş vakit namaz kılıyorlar, namazlarını Miraç eyliyorlardı. Ve sohbet ediyorlardı. Efendimizin nuru, gönülden gönüle akıyordu. Kâğıt ve kalem olmadan insanların en âlimleri, en gönül ehli kişileri, en iyileri, en fedakârları yetişiyordu bu sohbetlerde, bu mescitte...

Ancak namaz vakitlerinde, vaktin girdiğini haber verecek ve müslümanları kâinatın en mübarek yerine dâvet edecek bir usûl yoktu. Sâdece "Essalâtü Câmi'a/Namaza toplanın" deniliyordu.

Resûlullah efendimiz, bir gün Eshâbıyla istişâre ederek, namaz vakitlerinde, müminlerin câmiye nasıl dâvet edilmesi gerektiğini sordular. Kimisi, Hristiyanlar gibi çan; kimisi, yahudiler gibi boru çalalım, dediler. Kimisi de; "Ateş yakıp yukarı kaldıralım" şeklinde fikirlerini beyan ettiler.

Resûlullah efendimiz, hiçbirini kabul etmedi.

Abdullah bin Zeyd bin Salebe (radıyallahü anh), sevgili Peygamberimize gelip namaza davetle ilgili rüyâ gördüğünü söyledi ve anlattı:

"Rüyamda, yeşil bir şal ve peştemal bağlamış, eline çan almış bir kişi gördüm. Ona; 'Elindeki çanı satar mısın?' diye sordum. Bana; 'Ne yapacaksın?' dedi. 'Namaz vakitlerini bildirmek için çalacağım' diye cevap verdim. 'Ben sana daha hayırlısını öğreteyim' dedi ve kıbleye dönerek yüksek sesle; dört defa Allahü ekber, iki defa Eşhedü en lâ ilâhe illallah, iki defa Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah, iki defa Hayye alessalâh, iki defa Hayye alelfelâh, iki

defa Allahü ekber, bir defa Lâ ilâhe illallah diye söyledi. Bitirdikten sonra da; 'Namaza kalkacağın zaman da aynı şeyleri söyle diyerek tekrar etti ve hayye alelfelâhtan sonra 'Kad kâmetis-salatü' cümlesini de ilave etti."

Bunun üzerine, Resûlullah efendimiz; "Rüyâ haktır. O kelimeleri Bilâl'e öğret, okusun!" buyurdular. Hazreti Bilâl de, Mescid-i şerîfin yakınında bulunan yüksek bir dama çıkarak, ilk ezânı, öğretilen şekilde bütün bedeni ve her hücresinin dile gelmesi ile, ruhunun derinliklerinden gelen bir iştiyakla okumaya başladı..

"Allahü ekber!" dedi.

(Allahü teâlâ, büyüktür. Ona bir şey lâzım değildir. Kullarının ibâdetlerine de muhtaç olmaktan büyüktür. İbâdetlerin, Ona fâidesi yoktur) ebedi gerçeğini haykırdı ve bu iki kelimeyi söylemesiyle birlikte bütün Kâinat küçüldü, küçüldü, sanki nokta haline geldi. Dördüncü Allahü ekber ile birlikte Kâinat yok oldu, yalnızca Peygamber Efendimizin nuru kaldı, sanki ilk yaratılış anına dönüldü.

Tekbirleri duyanlar, oldukları yerlerde kala kaldılar, Allahü teâlâ'nın heybetinden akılları başlarından gitti.

Sonra Hazreti Bilal, iki defa "Eşhedü en lâ ilâhe illallah!" dedi, (Kibriyâsı, büyüklüğü ile ve kimsenin ibâdetine muhtaç olmadığı hâlde, ibâdet olunmağa Ondan başka kimsenin hakkı olmadığına şehâdet eder, elbette inanırım. Hiçbir şey Ona benzemez.) manasında... Nurlu şehrin nurlu, bahtiyar insanları bu sözü duymakla birlikte üzerlerindeki korku halinin gittiğini, Allahü teâlâ'nın birliğine şehadet, iman etmekle O'nun büyüklüğünde, ezeli, ebedi ve sonsuz kudret sahibi olmasında huzur bulduklarını hissettiler. "Lâ ilâhe illallah kalemdir. Kim bunu söylerse kaleme girmiş olur. Kaleme giren de azabımdan emin olur" hadîs-i kutsisinin manasına kavuşmuş gibi oldular.

Hazreti Bilal, iki defa (Muhammed aleyhisselamın, Onun gönderdiği Peygamberi olduğuna, Onun istediği ibâdetlerin yolunu bildiricisi olduğuna ve Allahü teâlâ'ya, ancak Onun bildirdiği, gösterdiği ibâdetlerin, yaraşır olduğuna şehâdet eder, inanırım.)

manasında "Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah" deyince, bunu işitenler rahatladılar. Üzerlerindeki korku halinin gidip Hazreti Muhammed'in aşkıyla yandıklarını, O'nun kendileri ve bütün kâinat için ne büyük rahmet olduğunu, bunun şükrünün mümkün olmadığını anladılar.

Kumlar üzerinde işkenceye uğrarken Allah birdir diye haykıran Hazreti Bilal, Mü'minleri, felâha, saâdete, kurtuluşa sebep olan namaza çağıran iki kelimeyi, Hayye alessalâh, Hayye alelfelâh kelimelerini söylediğinde fark ettiler, namazın Allahü teâlâ'nın ne büyük ihsanı, Miraç hediyesi olduğunu...

Hazreti Bilal, "Ona lâyık bir ibâdeti kimse yapamaz. Herhangi bir kimsenin ibâdetinin Ona lâyık, yakışır olmasından, çok büyüktür, çok uzaktır" manasında iki defa "Allahü ekber" deyince acizliklerini, en büyük şerefin O'na kullukta olduğunu idrak ettiler.

Ve Hazreti Bilal, "İbâdete, karşısında alçalmağa müstehak olan, hakkı olan ancak O'dur. O'na lâyık bir ibâdeti kimse yapamamakla beraber, O'ndan başka kimsenin ibâdet olunmağa hakkı yoktur."(128) anlamında Lâ ilâhe illallah diyerek namaza daveti bitirdiğinde, Namazın şerefinin büyüklüğünü, onu herkese haber vermek için seçilmiş olan bu yedi kelime ile fark ettiler. Yeryüzüne can, mal, evlat ile imtihan, kulluk için geldiklerini anladılar.

Hazreti Bilal daveti tamamladığında, duyan herkes gözyaşları içinde kalmıştı. Yalnızca insanlar mı? Hazreti Bilal'in sesi çok güzel ve tesirliydi, buna bir de okuduğunun sonsuz güzellikleri eklenince dile gelmez bir güzellik yaşandı.

Yedi kelime olan bu davet, yedi kat gökleri ve Arşı, Kürsi'yi aştı. Kâinatta, yüce Mevlayı zikreden her zerre duydu. Çünkü oku diyen Hazreti Muhammed, okuyan ise Bilal Habeşi hazretleriydi...

Yeryüzü her zerresiyle daveti duydu, uydu, sevinç gözyaşına durdu, bu davetle dört bir tarafının ermeydanı, inananlar, mazlumlar için kale olacağını hissetmesiyle... İnsanoğlunun üzerine ayak basmasından geçen yüz binlerce sene içinde en mutlu günlerini şimdi yaşıyordu. Muhammed aleyhisselamın ve eshâbının üzerinde gezmesiyle şereflenmiş, Onların nuruyla ışığa gark

olmuştu. Şimdi kendisini kuşatan ayrılmaz bir parçası olan gökyüzü de günde beş vakit Hazreti Bilal'in okuduğu namaza davetle yıkanacaktı.

Âdem aleyhisselamdan o ana, Yeryüzünde iyi-kötü, Şeytana ve nefse tabi olanlarla Allah bir diyenler arasında sayısız mücadeleye şahit olan Ruhlardan Bir Ruh da çok sevindi, Hazreti Bilal'in okuduğu yedi kelimeyi duymakla... Bu ne güzel davetti, bu ne güzel okuyandı... Aradan geçen yüzbinlerce seneye, şahit olduğu milyonlarca hadiseye rağmen hâlâ ruhlar âleminden yeryüzüne inip bedenle birleşen insanı anlayamamıştı. Bedende ne vardı ki onunla olunca "Kâlû Belâ" sözünü unutuyor, Nemrutların, Firavunların halinden ibret almıyor, Peygamberlerin yolundan gitmiyordu...

Peygamber Efendimizin Medine'ye hicretiyle çok sevinmiş, O'na aşkı dayanılmaz hale gelmiş, O'na eshâb olma hasreti anlatılmaz olmuştu. "Ya, ben de Ebû Cehil gibi O'na inanmıyanlardan olursam" diyor, dehşete düşüyordu.

Bu davetle İnşirâh sûresinin dördüncü âyeti kerimesinde; "Senin zikrini senin için yükselttik" buyrulmasındaki hikmet ortaya çıkmış oldu. Günde beş vakit Allahü teâlâ'nın isminin yanında O'nun ismi de söylenecekti. Tıpkı Kelimei şehadette, kelime-i tevhitte, hutbede söylendiği gibi...

Allahü teâlâ, senin ismini doğuda, batıda, yer küresinin her yerinde yükseltirim, buyurdu. İslamiyet, Yeryüzünün her tarafına yayılınca günün her anında beş vakit namaz için beş ezan okunuyor olacak.

Yeryüzünde, batıya doğru, bir boylam derecesi gidilince, namâz vakitleri dört dakika sonra başlıyor. Dolayısıyla her yirmi sekiz kilometre gidişte, aynı vaktin ezânı birer dakika sonra tekrar okunuyor olacak.(129) Onun mübârek ismi, her yerde her ân, saygı ve sevgi ile söylenecek..

Böylece İslamiyet, dünyanın her tarafına yayıldığında, insanoğlu ve cin için ermeydanı, imtihan meydanı kılınan Yeryüzünde günün yirmi dört saatinin her anında, her günün her dakikasında beş

vaktin ezanı okunacak, Yeryüzü devamlı bu mübarek davet ile yıkanacak, Allahü teâlâ'nın ve Habibi Muhammed aleyhisselamın ismi işitilecekti.

Ve bu davet, yükseldiği diyarların kale kılındığının işareti olacaktı.

Hazreti Ömer, Hazreti Bilal'in okuduklarını işitince, koşa koşa Resûlullah efendimizin huzuruna geldi. Onun söylediklerini aynen rüyâsında işittiğini arz etti. O gece, Eshâb-ı kirâmdan bir kısmı da aynı rüyâyı görmüşlerdi. İşte bu sırada, Cuma sûresinin, "Ey imân edenler! Cum'a günü, cum'a namazı için ezân okunduğu zaman. Allahı anmaya koşun. Alış-verişi bırakınız..." meâlindeki dokuzuncu âyeti kerîmesi nâzil oldu, namaz daveti vahiy ile de bildirilmiş oldu.

Bu mübarek çağrıya, davete EZAN, bu daveti yapana da müezzin denildi.

Bilâl-i Habeşî Hazretleri, bir gün sabah namazı vaktinde sevgili Peygamberimizin kapısı önünde; "Essalâtü hayrun minennevm (Namaz uykudan hayırlıdır)" diye iki defa seslendi. Bunu Peygamber efendimiz beğendi. "Bilâl, bu ne güzel söz! Sabah ezânını okurken bunu da söyle" buyurdular. Böylece sabah ezânında bu söz de söylenmeye başlandı.

Namaz vakitlerinde ezanın okunması, Medineli müşrikler ile yahudilerin pek tuhafına gitti. Ezân okunurken alay eder oldular. Onların bu maskaralıklarına karşı, Allahü teâlâ, Mâide sûresinin elli sekizinci âyeti kerimesini göndererek, "Onlar, namaza ezân ile dâvette bulunduğunuz zaman, onu oyun ve eğlence edinirler. Bu da, onların aklı ermez bir kavim olmalarındandır" buyurdu.

Artık Müslümanların hâkim olduğu diyarda beş vakit ezanlar okunuyor, ezan ile Müslümanlar Miraç, Allahü teâlâ'nın en büyük ihsanı, hediyesi, sonsuz güzellik olan Namaza, iman etmeyenler de ebedi saadet ve kurtuluşa davet ediliyordu.

Ezan, bir beldenin İslâm diyarı, dâr-üs-selam, selamet, barış mekânı, inananlar ve mazlumlar için kale olduğunun işareti olmuştu. "Lâ ilâhe illallah kalemdir" hadis-i kutsisinin gerçekleştiği

diyarı haber veriyordu.

O, son Peygamberdi, en üstün Peygamberdi, en mükemmel din olan dini Kıyamet'e kadar devam edecekti, O'ndan sonra bir daha peygamber gelmeyecekti. Hükümleri Kıyamet'e kadar ayakta kalacak İslamiyet binası, kalesi yavaş yavaş inşa ediliyordu.

Fahr-i kâinat sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Eshâb-ı kirâmını yetiştirmek, olgunlaştırmak için, Mescid-i Nebî'de eşi benzeri bulunmayan sohbetler ediyor, Allahü teâlâ'nın kendisine ihsân ettiği feyz ve bereketleri, onların kalbine akıtıyordu.

Peygamber efendimizin sohbetine katılmak şerefine nâil olanlar, daha ilk sohbette kalplerinde büyük bir değişiklik hissediyor ve pek yüksek ilâhî marifetlere kavuşuyorlardı. Bu sohbetlerin bereketiyle başta sevgili Peygamberimiz olmak üzere, bütün sahâbe arkadaşlarını canlarından çok sever hâle geliyorlardı.

Onlar, Resûlullah efendimizin huzur-ı şerîflerinde; o kadar edepli ve hareketsiz duruyorlardı ki kuşlar gelip üzerlerine konuyordu. Efendimizin sohbetinde, huzurunda bir defa bulunmakla peygamberlerden ve büyük meleklerden sonra mahlûkâtın en efdâli ve en üstünü oluyorlardı.

Allahü teâlâ onları, âyeti kerîmeyle medhetti. Tevbe sûresi 100. âyeti kerimesinde onlar için, "Muhâcirin ve ensârdan, en önce îmân edenlerden ve onlara iyilikte tâbi' olanlardan Allahü teâlâ râzıdır. Onlar da Allahü teâlâ'dan râzıdır. Allahü teâlâ, onlar için altından ırmaklar akan Cennetler hâzırlamıştır. Orada ebedî kalırlar. Bu çok büyük bir kurtuluştur" buyurdu.

Peygamber efendimiz de, Eshâb-ı kirâmın büyüklüğünü, derecelerinin yüksekliğini izâh için; "Eshâbım gökteki yıldızlar gibidir. Hangisine uyarsanız kurtulursunuz" buyurdular. Evet, hangisine uyarsanız kurtulursunuz, buyurdular, bunda O'nun zamanına yetişemeyenler için nice işaretler vardı.

Resûlullah efendimiz, Eshâbına, dinimizin emir ve yasaklarını

inceden inceye anlatıyor, öğretiyorlardı. Din-i İslâmı herkesin anlayacağı şekilde anlatıyorlar, önemli gördükleri bir hususu, üç defa tekrar ediyorlardı. Kadınlara âit bilgileri de, mübarek zevceleri vâsıtasıyla söylüyorlardı.

Peygamber efendimiz, Mescid-i Nebî'nin kuzey duvarına hurma dallarıyla bir gölgelik yaptırdı. Burada Mekke'den hicret eden, malı-mülkü bulunmayan bekâr sahabîlerin yatıp kalkmalarını emir buyurdu.

Medineli Ensârın fakîr olanları ile Muhâcirlerin fakîrleri, Mescid-i nebî yanındaki Soffa denilen bu büyük çardak altında yaşıyorlar, ilim öğrenmek ve öğretmekle meşgul oluyorlardı.

Bunlar, Resûlullah efendimizin yanından hiç ayrılmıyor, sohbetlerinden hiç geri kalmıyorlardı. Gece-gündüz Kur'ân-ı kerîm okuyorlar, ilim öğreniyorlar, hadîs-i şerîfleri hıfz ediyorlardı. Günlerinin çoğunu oruç tutarak geçiriyorlar; ibâdet ve tâatten bir an ayrılmıyorlardı. Burada yetişenler, yeni müslüman olan kabilelere gönderiliyor, din-i İslâmı öğretiyorlardı. Pek ziyâde faziletlere sâhîb olan bu mübarek sahabîler, büyük bir irfân ordusu idiler. Peygamber efendimiz, onları çok seviyor, onlarla oturup sohbet ediyorlar ve beraber yemek yiyorlardı. Burada kalanlara Eshâb-ı soffa diyorlardı.

Mescide bitişik soffa, kimsesizlere, gariplere yurt, kale, mesken, huzur buldukları mekân olmuştu. Onlar, soffa arkadaşlarıydı. Uzak diyarlardan gelip kimsesi olmayanlar da hem bedenleri hem de ruhlarıyla burada huzur bulup kalıyorlar, yalnızlıkları sonsuz zenginliklere dönüşüyordu.

* * *

Çok uzak diyarlardan gelmişti. Hem gönlünün hem de bedeninin sığınacağı bir kale araya araya, sora sora yolu, nurlu şehir Medine'ye uzanmıştı. Çünkü ona, son Peygamber, Araplar arasından çıkacak, vatanından hicret edip taşlık, içinde hurması çok bir şehre yerleşecek diye söylenmiş ve üç tane peygamberlik alameti sayılmış. Sadaka kabul etmez, hediye kabul eder, iki omzu arasında Peygamberlik Mührü bulunur, denmişti.

Medine'yi görünce önceden burasını görmüş gibi sevmiş, ısınmıştı.

İlk iki alameti görmüş, çok sevinmiş, O'na âşık olmuştu. Kalbinin tam mutmain olması için üçüncü alameti, Peygamberlik Mührünü görmek istiyordu.

Peygamber Efendimizi cenaze defin işiyle meşgul iken gördü. Peygamberlik Mührünü görebilme arzusuyla yanıyordu.

Gözlerine inanamadı. Hazreti Muhammed aleyhisselam gömleğini kaldırmış, Peygamberlik Mührü, bütün ihtişamıyla ortaya çıkmış, gören gözleri, o gözlerden ışık alan gönülleri kavuruyor, ışığa boğuyordu. Mührün anlatılmaz bir kuvvetle kendisini çektiğini hissetti. Bu çekilişe uydu, adeta kanatlandı ve uçtu. Uçarken de kelime-i şehâdeti getirdi, bu mübarek kelimeyle tertemiz olan dudakları mühre dokundu. Dokunmasıyla da bütün Kâinatı kendinde bir parça buldu.

Ve O gözleri kendisine bakarken gördü, görmesiyle nefsine kölelikten kurtuldu, ol emriyle bütün her şeyi var eden Allahü teâlâ'ya kul olarak hakiki hürriyete, kalelerin en yıkılmazına, ebedi saadet sağlayanına kavuştu.

Gözyaşları içinde anlattı yıllarca süren HAKİKATİ ARAMA YOLCULUĞUNU, imtihan dünyasında başına gelenleri ve nasıl kavuştuğunu, arayınca nasıl bulduğunu... Yüce Mevla, ARAYANI KAVUŞTURURUM, buyurmuştu.(130)

O, Hakkı, hakikati aramış, aşılmaz denilen nice engelleri aştıktan sonra kavuşmuştu. Çünkü Allahü teâlâ arayanı kavuştururum, buyurmuştu. Yeter ki ihlasla arama yolculuğuna çıkılsın...

Arapça bilmediği için Farsça bilen bir Yahudi tercümanlık yaptı. Ancak sözleri yanlış tercüme edince Cebrâil aleyhisselam gelip sözlerini doğru olarak Efendimize bildirdi. Yahudi durumu anlayınca kelime-i şehadet getirip Müslüman oldu. Öyle bereket ile gelmişti ki kendisi Müslüman olurken başkasının da Müslüman olmasına vesile olmuştu.

Selmân-ı Fârisî (radıyallahü anh), müslüman olduktan sonra,

köleliği bir müddet daha devam etti. Sevgili Peygamberimizin; "Kendini kölelikten kurtar yâ Selmân!" buyurması üzerine, sâhibine gidip, âzâd olmak istediğini söyledi. Buna zorla râzı olan yahudi, üçyüz hurma fidanı dikerek yetiştirip, hurma verir hâle getirmesi ve kırk rukye altın vermesi şartıyla kabul etti.

Efendimiz, mucize olarak yeni dikilen ve hemen meyve veren üç yüz hurma fidanı ve kırk rukye ağırlığındaki altın parçasıyla hakiki, ebedi güzelliği arayan ve kavuşan kişinin, manevi kölelikten kurtulmasını sağladıktan sonra bedeninin de kölelikten kurtulmasını sağladı. Bire kavuşan her şeye kavuşuyordu.

Arayan kişinin Ebedi, Ezeli Sevgiliye kavuşması, yıkılmaz kaleye sığınması birilerini sevindirmiş, birilerini de üzmüş, feryat ettirmişti. Yeryüzü, üzerinde yürüyerek hakikati arayanın kavuşmasına çok sevinmiş, senelerdir aramasına şahit olup da onunla ızdırap çeken Ruhlardan Bir Ruh da çok sevinmişti kavuşmasına... Ama İblis çok üzülmüş, feryat etmişti, acaba İblis onun kavuşmasında neler görmüştü de feryat etmişti...

Eshâb-ı soffa arasına katılan bu seçkin sahâbinin başına Sevgili Peygamberimiz, güzel bir tâc oturttular, "Selmân bizdendir" buyurdular. Böylece o ehl-i beytten oldu, Selman-ı Farisi diye bilindi, gönüllerde taht kurdu. Son Peygamberden son vatana, son vatandan son ana, Kıyamet'e devam eden son yolculukta Selman-ı Farisi hazretlerinin yeri neydi?

Yeryüzünün sevincine, İblis'in feryadına bakılırsa çok önemli gibiydi...

Peygamber Efendimize Peygamberliğin gelişiyle İblis ölüm korkusuyla sarsılmış, ölüm korkusunu tatmıştı. Allahü teâlâ ona Kıyamet'e kadar mühlet vermişti. Efendimizin gelmesi, Kıyamet'in yaklaşmasına işaretti. Çünkü O, son Peygamberdi, âhir zaman, son zaman Peygamberiydi, O'ndan sonra peygamber gelmeyecekti.

Kıyametin kopması da İblis'in ölmesi, yüz binlerce yıldır devam eden hayatının son bulması, sonra dirilmesi ve azabının başlaması demekti.

İblis'i en çok feryat ettiren de Medine-i münevvereye Hicretten sonra Peygamber Efendimizin emriyle selamın Müslümanların arasında çok yayılmasıydı. Efendimiz, "Selamı aranızda yayınız" buyurmuştu.

Selam kelimesi; emniyet, huzur, selamet, sağlık, barış, rahatlık, iyi netice, kurtuluş gibi manalara gelir.

Selamün aleyküm veya Esselamü aleyküm şeklinde verilen selam, "Ben müslümanım, benden sana zarar gelmez, selamettesin, selamet, huzur, sağlık üzere ol, müslüman olarak öl" demekti. Müslüman olmayanlara hidayete kavuşmaları niyetiyle, ihtiyaç olduğu zaman selam vermek, hidayete kavuşmaları için dua etmek caiz görüldü.

Selam, duaların en güzeli ve kabul edilmesi çok kuvvetli olanıydı. Çünkü selamlaşmada duanın kabul edilmesine sebep olan iki güzellik vardı. İki mümin, birbirleri için, Allahü teâlâ nazarında çok kıymetli mümin kardeşini gördüğü zaman dua ediyorlardı. Kişinin mümin kardeşi için kıymetli zamanda yaptığı dua ret olmazdı. Bir mümin görmek en kıymetli an, o mekân en kıymetli mekândı.

Selam; Müslüman'ın dünya ve ahret selameti, huzuru ve saadeti için en güzel dua, onlar için hem bedenlerinin hem de Yeryüzünün, bulundukları mekânların selamet diyarı, kale, dârüsselam, selamet, ebedi saadet evi olması demekti.

Selam, kâfirlerin de selamete kavuşması içi dua, Yeryüzünün dâr-üs-selam olduğunda onların da can, mal ve din emniyeti, ebedi saadete kavuşturan yola kolaylıkla kavuşması demekti. Onlar için de rahmetti...

Selam, "Her türlü tehlikelerden selamete çıkaran, Cennet'teki bahtiyar kullarına selam eden" manasındaki Selâm isminin sahibi Allahü teâlâ'nın, sevgilisi Muhammed aleyhisselam vasıtasıyla kullarına en büyük ihsanıydı.

Müminler bir araya geldiklerinde ve ayırılırken yalnızca selamlaşmakla kalmıyor, müsafeha da ediyorlardı.

Müsafeha, iki kişinin, sağ elin avuç içlerini birbirlerine yapıştırıp, iki başparmağın yanlarını birbirlerine değdirmesiydi. Başparmakların birbirlerine değmesiyle muhabbet geçiyordu.

Peygamber Efendimiz, "İki Müslüman, selamlaşıp müsafeha eder ve bir de bana salevat okursa, yeni doğmuş gibi olur, bütün günahları temizlenir" buyurmuştu.

İki Müslümanın Allahü teâlâ'nın rızası için bir araya gelmesi her şeyiyle rahmetti. Bakışları, sözleri, bir arada bulunuşları, yedikleri, içtikleri birbirleri için şifa, bereket, selamet, iki cihan saadetlerine vesile, birbirleri için kale olmaktı.

İblis çıldırmasın da ne yapsındı, selam, salavat ve müsafeha, Allahü teâlâ'nın müminleri af etmek, ebedi saadete kavuşturmak için anlatılmaz bir ihsanı, merhametiydi. Hem dua hem de Kâinatın yaratılış sebebi muhabbet vardı.

Selam vermek sünnet, almak ise farzdır. Çünkü Miraç'ta "Selam" isminin sahibi Allahü teâlâ, Peygamber Efendimize selam vermişti.

İslâmiyet, Müslüman, teslimiyet, selamet ve SELAM, aynı kökten, sin, lam ve mim harflerinden geliyordu.

Miraç'ta, Peygamber efendimize; "Rabbini senâ eyle!" buyrulduğunda, O hemen; "Ettehiyyâtü lillahi vessalevâtü vettayyibât/bütün lisânlar ile olan medhler, övgüler ve senâlar, beden ile olan hizmetler ve tâatler, mal ile olan iyilikler ve ihsânlar Allahü teâlâ için olsun" demişti.

Önce Allahü teâlâ, Habîbine gözsüz, kulaksız, vâsıtasız, mekânsız olarak; "Esselamü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetmetullahi ve berekâtüh/Ey Resûlüm! Selamım, bereketim ve rahmetim senin üzerine olsun" buyurarak, selam vermiş, Peygamber efendimiz; "Esselamü aleynâ ve alâ ibâdillâhissâlihîn/Ya Rabbî! Bize ve sâlih kullarına selam olsun" diye cevap vermiştiler.

Miracın hatırası olan Ettehıyyâtüyü, müminin miracı olan Namazın son oturuşunda okumak vacip olmuştu.

Yeryüzünde imtihan edilmekte olan mümine Allahü teâlâ'nın en

büyük hediyesi, kalbine ve bedenine huzur, selamet verici namazdan, "Esselamü aleyküm ve rahmetullahi/Huzur ve selamet, Allahü teâlâ'nın rahmeti sizin üzerinize olsun" diyerek selamla çıkılıyor.

Selamdan hemen sonra da "Allahümme entesselam ve minkesselam tebarekte ya zelcelali vel ikram/Ya Rabbi sen selamsın, selam da sendendir, bütün afetlerden sen korursun. Yüceltilmeye ve saygıya layık olan sensin" deniyordu.

İslamiyet/teslim olma, Müslüman/teslim olan ve Selam/kurtuluş, aynı kökten, teslim olma, kurtulma manasına gelen selime kökünden geliyordu.

Müslüman olan, Hakkın emirlerine teslim olan, Selama, kurtuluşa eriyordu.

Selamın yayılması, İblis'i çıldırtıyordu. Çünkü o; Müminlerin kabulü muhakkak olan, hem dünyayı hem de ahreti selamet, huzur kılan bir duaydı.

Selamın yayılması, bedenlerin, gönüllerin, memleketlerin, Yeryüzünün kale kılınması, ermeydanı yapılmasıydı.

Yedi kat sema içinde nokta bile olmayan Yeryüzü, onu kuşatan gökyüzüyle birlikte bütün insanlar için kaleydi, semalardan, ötelerin ötesinden gelenlere karşı...

Selamın yayıldığı, emin kılınan diyarlar ise müminler ve İslamiyetin hâkimiyetini kabul edenler için kaleydi emniyet mekânlarıydı.

Medine-i münevverede ve çevresinde Selam ve Selamın temsil ettiği manalar hızla yayılıyordu.

Peygamber Efendimiz ve eshâbı, Peygamber Şehri Medine'yi müminler için kale, emin diyar, İslâm nurunun Kıyamet'e kadar yayılacağı belde, merkez, yurt eylemeye gayret ediyorlardı, ama doğup büyüdükleri, Kâbe'nin bulunduğu Mekke-i Mükerreme bir an olsun akıllarından çıkmıyordu.

Hicretin birinci senesinde, Ensâr'dan Es'ad bin Zürâre, Berâ bin

Ma'rûr, Külsüm bin Hidm, Muhâcirlerden Osman bin Maz'ûn vefât etti.

Efendimiz, Medineli ilk Müslümanlardan olan Es'ad Bin Zürâre Hazretlerinin vefatına çok üzüldüler. Onun Medinelilerin Müslüman olmasında, müminler için kale, yurt, sığınak kılınmasında çok büyük hizmetleri olmuştu.

Osman bin Maz'ûn Hazretlerinin vefatıyla da çok hüzünlendiler. Asıl memleketinden uzakta, gurbette vefat etmişti.

Bunlar, son ümmetten ilk kabre konulanlar, Yeryüzüne, toprağın bağrına ilk emanet edilenler, mezarın hoş geldin diyerek sevinçle karşıladıkları, mezarları Cennet Bahçelerine dönenlerdi.

Peygamber Efendimiz, daha önceleri kabir ziyaretine müsaade etmemişti, çünkü kabristandakilerin hepsi kâfirdi ve onlardan zulmet yayılıyordu. Müslümanlardan ilk vefatlar olduktan sonra kabir ziyaretine izin verdi, kabristan Fatihalar, İhlas sûreleriyle hayat buldu.

İki kişi karşı karşıya geldiğinde mutlaka karşılıklı bir akım oluyordu, birleşik kaplar misali... Ya nur akıyordu ya da zulmet...

Yalnız insanlar arasında değil, insanla mekân arasında da bu akış gerçekleşiyordu. Kâbe, Mescid-i Nebevi, Mescid-i Aksa, mescitler, Tur-i Sina gibi yerlerden ve Allahü teâlâ'nın sevgili kullarının şereflendirdiği mekânlardan aradan seneler geçse de nur, iyi dalgalar, eski kavimlerin helak edildiği, Allahü teâlâ'nın gazabının indiği yerlerden de zulmet, kötü dalgalar yayılıyor, bu mekânlara uğrayanları etkiliyordu.

Mekânlar, toprağı, havası ve suyuyla da insanlara tesir ediyordu, bedenler ve ruhlar alıştıkları mekânları arıyorlardı.

Medine'nin hava ve suyunun tesirine dayanamayan hazreti Ebû Bekr ile Bilâl-i Habeşî (radıyallahü anhüma) sıtma hastalığına tutuldular. Bunun üzerine Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem, "Yâ Rabbî! Mekke'yi sevdirdiğin gibi Medine'yi de bize sevdir ve burada bize bereket ve rızık bolluğu ver" diye duâ ettiler. Cenâb-ı Hak da duâsını kabul buyurup, Muhâcirlere Medine'yi sevdirdi.

Peygamber şehri olmak şerefine kavuşan Medine'de bunlar olurken Mekkeli müşrikler boş durmuyor, Resûlullah efendimize, Mekke'de yapamadıklarını Medine'de yapmaya kalkışıyorlardı.

Müslümanların Medine'yi kale eyleyip kuvvetlenmesinden çok korkan Mekkeli müşrikler, Medineli müşriklere ve yahudi kabilelerine de tehditlerle dolu mektuplar ve haberler gönderiyorlardı. Onların bu tehditleri, yahudilerin, Resûlullah efendimize yaklaşmalarına sebep oldu.

Yahudiler, Resûlullah efendimizin huzuruna gelip; "Sizinle sulh yapalım da birbirimize zararımız olmasın" dediler. Peygamber Efendimiz kabul etti, bu Müslümanların Hicretten sonraki ilk antlaşmasıydı. Önemli maddeleri şöyleydi:

- Müslümanlar, kendi aralarında karışıklık çıkaran kimselere, evlatları bile olsa, karşı cephe alacaklardır.

- Yahudilerden müslümanlara tâbi olanlar, herhangi bir zulme uğramayacakları gibi, onlara yardım da edilecektir.

- Yahudiler, müslümanlarla beraber bir grup teşkil edecek, herkes kendi dininin icâblarını yerine getirecektir.

- Yahudilerden hiçbirisi, Muhammed aleyhisselamın izni olmadan askerî bir sefere çıkamayacaktır.

- Hiç bir kimse, anlaştığı kimseye kötülük etmeyecek, zulme uğrayana mutlaka yardım edilecektir.

- Medine vâdisi, bu andlaşmayı yapanlar için dokunulmaz, haram bölgedir.

- Mekkeli müşrikler ve onlara yardım edenler hiçbir sûrette himaye edilmeyeceklerdir.

- Medine'ye hücum edecek kimselere karşı, müslümanlar ile yahudiler aralarında yardımlaşacaklardır.

Bu anlaşma, asıl düşmana, yakın tehlikeye karşı, Müslüman olmayanlarla yapılan bir anlaşmaydı, birlik olarak kuvvet bulmaya, aynı beldede oturanlar arasında emniyeti, güveni sağlamaya

yönelikti.

Yapılan andlaşma sebebiyle, sahâbeden bâzıları, komşuları olan yahudilerle dostluk kurmuşlardı. Allahü teâlâ, onları da bundan men ederek; "Ey iman edenler! Din kardeşlerinizden başkasını (kâfir ve münâfıkları) dost edinmeyin. Onlar size fenalık yapmakta, fesâd çıkarmakta kusur etmezler ve sıkıntıya girmenizi arzu ederler. Onların size karşı olan kin ve düşmanlıkları, ağızlarından dışarı dökülmüştür. Kalplerinde gizledikleri düşmanlık ise daha büyüktür. Eğer aklınız başınızda, iyi düşünürseniz, onların düşmanlıklarına dâir âyetleri (dikkat etmeniz gereken hususları) çok açık şekilde gösterdik" buyurdu.(131)

Mekkeli müşrikler, Medine'deki müşrikleri, münâfıkları, yahudileri ve Medine'nin çevresindeki kabileleri durmadan tahrik ve tehdide devam ediyorlardı. Bir an önce İslâmın nûrunu söndürmeye çalışıyorlar, sevgili Peygamberimizin mübarek vücudunu ortadan kaldırmanın yollarını arıyorlardı.

Münâfıkların ve müşriklerin bu şekildeki hareketlerine karşı, Resûlullah efendimiz hep sulh yoluna gidiyordu. Eshâb-ı kirâmdan (radıyallahü anhüm) bâzıları, artık düşmana karşı çıkmanın lâzım geldiğine inanıyor "Yâ Rabbî! Bizim için, senin yolunda, şu müşriklerle mücadele etmekten daha kıymetli bir şey yoktur. Bu Kureyşli müşrikler ki, Habîbinin peygamberliğini yalanladılar ve Mekke'den çıkmaya mecbur ettiler. Allah'ım! Onlarla harp etmemize müsâde et" diye duâ ediyorlardı.

Resûlullah efendimiz ise, Allahü teâlâ'nın emrini bekliyordu. Cebrâil aleyhisselam bu konuda Bakara sûresinin; "Size karşı harb açanlarla, siz de Allahü teâlâ'nın yolunda çarpışın. Fakat haddi tecâvüz edip, aşırı gitmeyin. Muhakkak ki, Allahü teâlâ aşırı gidenleri sevmez. Onları (kâfirleri) nerede bulursanız öldürün. Onlar sizi (Mekke'den) çıkardıkları gibi, siz de onları çıkarın. Onların şirk fitneleri, adam öldürmekten daha kötüdür. Onlar Mescid-i Haram'da sizinle çarpışmadıkça, siz de orada, kendileriyle harb etmeyin. Fakat, onlar sizi orada öldürürlerse, siz de onları

orada öldürün. Kâfirlerin cezâsı böyledir. Eğer onlar, Allahü teâlâ'yı inkârdan ve muharebeden vazgeçerlerse, (siz de bırakın. Zirâ) muhakkak ki, Allahü teâlâ pek çok mağfiret ve merhamet edicidir" meâlindeki 190-192. âyeti kerimelerini getirdi.

Bakara sûresinin daha sonra gönderilen 193. âyeti kerîmesiyle; "Şirk fitnesinden eser kalmayıncaya ve din de yalnız Allahü teâlâ'nın oluncaya (yalnız Allahü teâlâ'ya ibâdet edilinceye) kadar, o müşriklerle harb edin. (Şirkten) vaz geçerlerse, (onlara zulüm yoktur.) Artık düşmanlık (ceza) ancak zâlimler üzerinedir" buyuruldu.

Artık kelime-i tevhit ve Medine isimli kalelere sığınanların, bu kalelerle ebedi güzellikler yolunda yol alanların, bu nimetlere şükür, başkalarının da bu kalelere sığınmaları için gayret etme, manevi gücün yanında maddi gücü de kullanma, ermeydanı, imtihan meydanı Yeryüzünü, hayır meydanı, dâr-üs-selam, selamet mekânı eyleme, selamı yayma zamanı gelmişti.

Müşrikler, Müslümanlara, Mekke'de iken çok zulüm yapıyorlardı. O zaman savaşa izin yoktu. Zirâ müşrikler çoktu. Savaş müslümanların aleyhine olurdu. Medine'ye geldikten, bu mübarek şehir müminler için kale olduktan sonra Eshâb-ı kirâm çoğaldı. Ensârın yardımıyla kuvvet hâsıl oldu. İslâmiyet şevket bulup cihâd meşru oldu. Kâfirlerle savaşa izin verildi.

Fahr-i kâinat sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Medine'nin asâyişini korumak, düşmanların durumunu kontrol etmek için seriyyeler, küçük askeri birlikler tertipledi. Bu seriyyelere katılanların sayısı, beş ile dört yüz arasında değişiyordu. Peygamber efendimizin katıldığı ve bizzat idare ettiği savaşlara gazâ (gazve), askerin savaş hâline de sefer deniliyordu. Sevgili Peygamberimiz, düşmanın anî saldırılarını önlemek için, Medine'de nöbet tutma usûlünü koyarak, devriyeler çıkararak gerekli emniyet tedbirlerini aldı.

Müşrikleri, ticârî ve iktisâdî yönden zayıf düşürmek ve yola getirmek için Suriye ticâret yollarının kesilmesi gerekiyordu.

Hicri yılın yedinci ayı Ramazan başıydı... Beden yükünün hafiflediği, gönüllerin kanatlandığı, kulluğun her yönüyle hissedildiği, nefsin beden kalesinde çırpındığı günlerdi...

Bir müşrik kervanının Medine yakınlarından geçtiği işitildi. Sevgili Peygamberimiz, derhâl sefer hazırlığı yapılmasını emredip, otuz süvârinin başına hazreti Hamza'yı kumandan tâyin etti.

Allahü teâlâ'dan korkmayı, emri altında bulunanlara iyi davranmayı tavsiye buyurduktan sonra; "Allahü teâlâ'nın yolunda, Allahü teâlâ'nın ismini anarak gazâya çıkınız! Allahü teâlâ'yı tanımayanlarla çarpışınız..." buyurdular. Hazreti Hamza'ya, beyaz bir bayrak vererek uğurladılar.

Allahü teâlâ'nın yolunda, Allahü teâlâ'nın ismiyle gazaya, Allahü teâlâ'yı tanımayanlarla çarpışmaya çıkan süvariler... Savunmadan hücuma geçiş, Könül ve Kalemin yanında Kılıcın yer alışı...

Hazreti Hamza, emrindeki süvârilerle, üçyüz süvârinin koruduğu müşrik kervanına doğru harekete geçti. Kervan; Şam'dan Mekke'ye gitmek üzere Sîf-ül-Bahr denilen yere gelince, mücâhidlerle karşılaştılar. Şanlı sahabîler, derhâl savaş düzenine girerek çarpışmaya hazırlandılar. Düşman bire karşı on idi...

O sırada, orada bulunan Mecdî bin Amr el-Cühenî, yetişip araya girdi. Müslümanların sayıca çok az, müşriklerin pek fazla olduklarını görüp, müslümanların yenilebileceklerini düşündü. Müslüman devletinin ilelebet devamını umarak arabuluculuk edip, iki tarafı çarpışmaktan vazgeçirdi. Sonra, hazret-i Hamza ve arkadaşları Medîne'ye geri döndüler. Mecdî'nin hareketi, Peygamber Efendimize arz edilince, memnuniyetini bildirerek; "Mübârek, iyi ve doğru bir iş yapmıştır" buyurdular.

Peygamber efendimiz bir gün, Kureyş müşriklerini gözetlemek üzere, Nahle'ye seriyye tertip etmek istediler. Abdullah bin Cahş hazretlerini emir tâyin ettiler.

Abdullah bin Cahş, Nahle seferine memûr edildiği zaman, kendisine ilk defa, Emîr-ül-mü'minîn sıfatı verildi. İslâm'da ilk defa

bu isimle anılan emir, o oldu.

Oniki kişilik bir birlikle, iki gün sonra Melel mevkîine vardılar. Sa'd bin Ebi Vakkâs hazretlerinin de bulunduğu bu küçük ordu, Hicaz'a doğru yol aldı ve Nahle'ye geldi. Bir yere gizlenerek oradan gelip geçen Kureyşîleri gözetlemeye başladı. Bu sırada, bir Kureyş kâfilesi geçti. Develeri yüklüydü.

Mücâhidler, kâfileye yaklaşarak onları İslâm'a dâvet ettiler. Kabul etmeyince çarpışmağa başladılar. Birisini öldürüp ikisini esir aldılar, birisi atlı olduğu için yetişemediler. Kâfirlerin bütün malı mücâhidlere kaldı. Abdullah bin Cahş (radıyallahü anh), bu ganimet mallarının beşte birini Resûlullah efendimize ayırdı. Bu, müslümanların aldıkları ilk ganimetti.

İnsanlığın Son Kalesi ve Kıyamet'e kadar hükmü devam edecek olan İslâmiyetin Kılıç ile de yayılma, Kılıcın Kalem ve Könlü/Gönlü (3K) tamamlama zamanı gelmişti.

Allahü teâlâ'nın hadîs-i kutside "Lâ ilâhe illallah kalemdir" buyurduğu hükmünün en mükemmel şekilde tecelli edeceği İslâmiyet denilen Son Kale, bütün haşmetiyle yükseliyordu.

Sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, Medine-i münevvereye hicret edeli, bu mübarek diyarı vatan, yurt edineli, kale eyleyeli onyedi ay geçmişti. Şimdiye kadar namazlarını hep Kudüs-i şerîfteki Beyt-ül-mukaddes'e dönerek kılmışlardı.

O Kudüs ki, Peygamber Efendimiz, yedi kat göklere, bedeniyle birlikte buradan yükselmişti. O ne esrarlı yerdi ki... Sanki yedi kat göklere kapı buradan açılıyordu. O ne esrarlı yerdi ki Mûsâ aleyhisselamın Allahü teâlâ ile konuştuğu, Tevrat'ın indirildiği Tur-i Sina buraya yakındı. Yüce Mevla buraya tecelli etmiş ve tecelli ettiği yer erimişti.

"Peygamberimiz" dedikleri Musâ aleyhisselama olmadık iftiralar atan, O'nu çok üzen Yahudiler, Müslümanların Kıblesi'nin Kudüs olmasına sevinecekleri yerde olmadık sözler söylüyorlar, "Bu ne acâib iştir! Dini bizden ayrı, fakat kıblesi bizim gibi!" diyorlardı.

Bu sözler, Resûlullah efendimize kadar geldi, kalb-i şerîfleri incindi. Bir gün Cebrâil aleyhisselam geldiğinde, "Ey Cebrâil! Allahü teâlâ'nın, yüzümü, yahudîlerin kıblesinden Kâbe'ye çevirmesini arzu ediyorum" buyurdular. Cebrâil aleyhisselam "Ben, ancak bir kulum. Bunu, Allahü teâlâ'dan niyaz et!" diye cevap verdi.

Allahü teâlâ, Bakara sûresinin 144. âyeti kerîmesini göndererek; "(Ey Habîbim! Vahyin gelmesi için) yüzünün semâya doğru çevrilip durduğunu muhakkak görüyoruz. Bunun için, biz seni, râzı olacağın bir kıbleye çevireceğiz. Şimdi yüzünü Mescid-i Haram tarafına (Kâbe'ye) döndür. (Ey müminler!) Siz de, her nerede olursanız yüzünüzü namazlarda o tarafa çeviriniz. Şüphe yok ki, kendilerine kitap verilenler, bu kıble çevrilişinin, Rableri tarafından hak olduğunu elbette bilirler. Allahü teâlâ ise, onların yapacaklarından gâfil değildir" buyurdu.

Miladi 624 yılının Şubat ayında, Hicri ikinci senenin Şabân ayının ortalarında Salı günü bu âyeti kerîme nâzil olduğunda, Resûlullah efendimiz eshâbına öğle veyâ ikindi namazını kıldırıyordu. Namazın üçüncü rekâtinde iken Kâbe'ye dönülmesi emr olundu. Vahyi alır almaz yönlerini Kâbe-i muazzamaya çevirdiler. Eshâb-ı kirâm da Habîb-i ekrem efendimize uyarak, o tarafa döndüler.

Ebedi Sevgili, uğruna bütün Kâinatı yarattığı Sevgilisinin hatırını hoş eylemişti. Kıblenin önce Kudüs, sonra da Kâbe olmasındaki hikmet, esrar neydi?

O Kâbe ki görünüşte dünyadan, hakikatte ise ahrettendi, Arşa olan tecellilerin üstündeydi.(132)

Kâbe'ye dönülen Mescid-i Selime'ye, Mescid-i Kıbleteyn, iki kıbleli mescid ismi verildi. Resûlullah efendimiz, Kubâ'ya da gidip, ilk yapılan mescidin mihrabını mübarek elleriyle yeniden yaptı ve mescidin duvarlarını değiştirdi.

İslâmiyetin Medine'de gitgide kuvvetlenmesi Mekkeli müşrikleri iyice endişelendirdi. "Eğer, Müslümanları şimdi yok edemezsek sonra hiçbir şey yapamayız" diye düşünüyorlardı.

Her aileden sermaye alıp bin develik bir kervanı Şam'a gönderdiler. Mallar satıldıktan sonra, paranın tamamıyla silah satın alacaklar ve bunları Müslümanları yok etmek için kullanacaklardı.

Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi ve selllem bunu haber aldı. Küfür ehlinin, silah ve malları elinden alınırsa Müslümanlara zararı dokunmaz ve mukavemetleri kırılırdı. Bu sebeple kervanın dönüşünü öğrenmek için bir keşif kolu gönderdi.

Efendimiz, yanlarına üç yüz beş sahabî alarak Hicretin ikinci yılında Ramazan-ı şerifin 12. Günü, Miladi 622 yılının 8 Mart günü, Bedir mevkiine doğru yürüdüler. Sayıları vazifelilerle birlikte 313 kişiyi buluyordu.

Bu sefer, Efendimizin eshâbının başında kumandan olarak bulunduğu bir seferdi...

Peygamber Efendimiz "Nebiler 124 bin (civarı), resûller ise 313 tür" buyurmuşlardı. Resûl Peygamberler aleyhisselam adedince sefer yoluna çıkan 313 kişi... Nebi Peygamberler aleyhisselam adedince 124 bin kişiden olmakla kimler şereflenecekti?

Âlemlerin efendisi olan sevgili Peygamberimiz ilk defa bir sefer esnasında sancak verdi. Emriyle üç sancak çıkarıldı, iki siyah birisi beyaz sancak... Beyaz sancağı Musab bin Umeyr'e, siyah sancakları ise Sa'd bin Mu'âz ve hazreti Ali'ye (radıyallahü anhüm) verdiler. İkisi muhacirlerden biri ise ensardan idi.

Allahü teâlâ'nın rızası için sefer, Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı kumandan ve açılan üç sancak, ikisi siyah birisi beyaz...

Beyaz, hak, doğruluk, merhamet, doğru itikat, temizlik, siyah ise güç, kuvvet, metanet ve sabır manalarına geliyordu.

Siyahın Kuzeyi, beyazın ise güneyi işaret ettiği kabul ediliyordu.

Güneyde Mekke-i Mükerreme, Kuzey'de ise Şam, Konstantiniyye ve daha nice şehirler, memleketler vardı.

Sancağın askeri birliği ve bu birliğin temsil ettiği değerleri misalleştirdiği söylenirdi. Efendimiz tarafından verilen ikisi siyah, birisi beyaz bu üç sancak neyi temsil ediyordu? Efendimiz ve İslamiyeti, bu ikisi için canlarını ortaya koyanları mı?

Sancak hakkı, şehit olmadan onu yere düşürmemek, onu canı pahasına dalgalandırmak, cesaret, metanet ve sabırdı.

Son Peygamber Muhammed aleyhisselamın sancağı açılmıştı, insanlığın Son Kalesi İslâmiyet nimetinin tamamlanması, Kıyamet'e kadar var olması için...

Eshâb-ı kirâmın yanlarında sâdece üç at ve yetmiş deve vardı. İki veya üç kişi bir deveye nöbetleşe biniyordu. Resûlullah efendimiz de, hazreti Ali, Ebû Lübâbe, bir de Mersed bin Ebî Mersed ile nöbetleşe biniyorlardı. Fakat hepsi, "Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Siz deveden inmeyiniz. Yüksek zâtınızın yerine biz yürürüz" diyerek yalvarıyorlardı. Fakat Kâinatın sultânı, kendisini onlardan farklı görmeyip; "Siz, yürümekte benden daha kuvvetli olmadığınız gibi, ecir ve mükâfat hususunda da ben sizden müstağnî ve ihtiyaçsız değilim" buyurdular.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz ve yüce Eshâbı, çölde kavurucu bir sıcak altında oruçlu halde yürüyorlardı.

Peygamber efendimiz ve mübarek ordusu, bu şiddetli sıcaklar altında Bedr'e doğru ilerlerken, müşriklerin Şam'dan gelen kervanları da Bedr'e yaklaşıyorlardı. Ebû Süfyan, İslâm Ordusunun Bedir'e doğru yol aldığını öğrenince, yolunu değiştirdi, Kızıldeniz sahilinden süratle Mekke'ye doğru kaçtı. Ayrıca bir süvariyi de önden haberci olarak Mekke'ye gönderdi. Müşrikler durumu haber alınca hemen yedi yüz develi, yüz atlı ve yüz elli piyade topladılar. Ebû Leheb korkusundan yerine bedel gönderdi. Yanlarına güzel sesli çalgıcı kadınlar ve içki de aldılar.

Mekkeli müşrikler yola çıktıktan sonra Ebû Süfyan'dan yeni

haberci geldi, “Tehlike kalmadı, geri dönünüz” haberini getirdi. Ancak Ebû Cehil, karşı çıktı, “Bedr’e varıp, üç gün üç gece şenlik yapmadan, bütün kabilelere gücümüzü göstermeden dönmeyiz. Ey yenilmez Kureyş ordusu! Yürüyün!” dedi.

İslâm ordusu, Safra vâdisine geldiğinde, Mekkelilerin bir ordu kurup, kervanlarını kurtarmak için Bedr'e doğru yürüdüklerinin haberi alındı.

Peygamber efendimiz Eshâbını topladı. Zirâ, Medineli müslümanlar, Resûlullah efendimize Akabe'de bîat ettiklerinde; “Yâ Resûlallah! Sen, bizim şehrimize gel. Seni orada, düşmanına karşı canımız pahasına da olsa, koruyacağız ve sana tâbi olacağız" diye söz vermişlerdi. Hâlbuki şimdi, Medine'den dışarı çıkmışlardı. Karşılarında ise kendilerinden sayı, silâh ve malca kat kat fazla büyük bir düşman ordusu vardı.

Resûlullah efendimiz, Eshâbına, fikirlerini sorunca, Muhâcirlerden Ebû Bekr-i Sıddîk ve Ömer-ül Fârûk (radıyallahü anhüm), düşman ordusuyla çarpışmak lâzım olduğunu bildirdiler.

Yine Muhâcirlerden Mikdâd bin Esved (radıyallahü anh) kalktı ve şöyle dedi: Yâ Resûlallah! Allahü teâlâ’nın emri ne ise, onu yerine getir. O'nun fermânıyla yürü. Her an seninle beraberiz, bir an yanından ayrılmayız. Biz, İsrâiloğullarının Mûsâ aleyhisselama; “Yâ Mûsâ! Cebbârlar, zâlimler kavmi o bölgede bulundukları müddetçe, biz oraya gidecek ve o beldeye ebediyyen girecek değiliz. Artık sen ve Rabbin beraber gidin de, ikiniz onlarla muharebe edin, çarpışın. Biz burada kalıp, oturucularız”(133) dedikleri gibi demeyiz.

Canımızı ve başımızı Allahü teâlâ’nın ve Resûlünün yolunda fedâ ederiz. Seni, hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâ’ya yemin ederiz ki, deniz ötesi Habeşistan'a göndersen, yine gideriz. Sana aslâ en küçük bir muhalefette bulunmayız. Her arzunuzu yerine getirmek için hazırız. Anam-babam, canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah!” dedi.

Mikdâd'ın (radıyallahü anh) bu konuşması, sevgili Peygamberimizi ziyâdesiyle memnun etti. Ona hayır duâlarda bulundu.

Burada Medineli müslümanların reyleri çok önemliydi. Çünkü hem sayıca fazlaydılar, hem de Resûlullah'ı Medine'de korumak üzere söz vermişlerdi. Medine dışında çarpışmak üzere bir vâdleri yoktu.

Bu düşünce anlaşılınca, Ensâr'dan Sa'd bin Mu'âz (radıyallahü anh) ayağa kalktı. Konuşmak için izin aldıktan sonra "Yâ Resûlallah! Biz, sana iman ettik, peygamberliğini tasdik ettik. Her ne getirdin ise hakdır, doğrudur. Bu hususta, dinlemek ve itâat etmek üzere sana kesin söz verip yemin ettik. Biz, o sözümüzden aslâ dönmeyiz ve her nereyi teşrif ederseniz emrinizdeyiz. Emrinizi başımızın üzerinde tutarız. Canımızı ve başımızı, yoluna fedâ ederiz.

Seni hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâ'ya yemin ederiz ki, denize dalsan peşinden biz de dalarız. Hiçbirimiz bundan bir adım geri kalmayız. Hatır-ı şerîfinizde ne var ise, emreyle tutarız.

Malımız da canımızla beraber fedâ olsun. Düşmandan aslâ yüz döndürmeyiz. Cenkte sabırlıyız, ümidimiz seni sevindirip rızâna kavuşmaktır. Allahü teâlâ'nın rahmeti üzerinize olsun..." dedi.

Bu sözleri dinleyen Eshâb-ı kirâm, çok heyecanlandılar. Hepsi bu sözlere, cân-ü gönülden katıldıklarını bildirdiler. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz çok memnun kaldılar. Hazreti Sa'd'a ve Eshâbına duâ buyurdular.

Peygamber efendimiz, hazreti Ömer'i, son bir defa ikaz için, Kureyşlilere andlaşmaya gönderdi. Ömer bin Hattâb (radıyallahü anh) onlara; "Ey inâtçı kavim! Resûl aleyhisselam, 'Herkes bu işten vazgeçsin. Selametle geri dönsün. Zirâ sizden başkası ile çarpışmak, bana, sizinle çarpışmaktan daha makbuldür' buyurdu" dedi. Bu teklif karşısında Kureyş müşriklerinden Hâkim bin Huzâm ileri çıkıp "Ey Kureyş cemâati! Muhammed size çok insâflı davrandı. İstediğini derhâl kabul ediniz. Eğer, dediğini yapmazsanız, yemin ederim ki, bundan sonra size hiç insâf etmez!" dedi.

Ebû Cehil, Hâkim'in bu sözüne kızarak; "Bunu aslâ kabul etmeyiz ve müslümanlardan intikâm almadıkça, geri dönmeyiz. Tâ ki, bir daha kimse, kervanımıza taarruz edemesin!" dedi ve sulh yollarını kapadı. Hazreti Ömer geri döndü.

O gece, Peygamber efendimiz ve şanlı Eshâbı, Bedr'e müşriklerden önce gelip, kuyulara yakın bir yere yerleştiler. Efendimiz karargâhın kurulacağı yer konusunda istişare ettiler.

Âdem aleyhisselamdan o ana geçen yüz binlerce senede... Tevhit ehli, sahih iman sahipleriyle İblis ve yolundakiler arasındaki amansız mücadelede ermeydanı, imtihan meydanı olan Yeryüzünde... Şimdi ta Kıyamet'e kadar devam edecek mücadelenin kuralları şekilleniyordu iki cihan serveri Muhammed aleyhisselamın sünneti olarak...

İnsanlığın son kalesi İslam binası tamamlanıyordu Kıyamet'e kadar baki kalacak şekilde...

Henüz otuz üç yaşında olan Habbab bin Münzir radıyallahü anh, yerleşilen yerin vahiy ile olmadığını öğrenince, karargâhın, Kureyşlilerin konacağı yerin yanında tatlı su kuyularının yanına kurulmasını teklif etti ve bu kabul edildi.

Âlemlerin efendisi sallallahü aleyhi ve sellem ordusunu üç gruba ayırdı. Muhacirlerin sancağını Mus'ab bin Umeyr'e, Evslilerinkini Sa'd bin Mu'âz'a, Hazreclilerinkini de Habbâb bin Münzir'e verdiler. Her biri sancaklarının altında toplandılar. Orduyu saf haline geçirip nizama soktular.

Savaşa nasıl başlanacağı hakkında istişare ettiler. Ve sonra şu talimatı verdiler.

"Hatlarınızı bırakıp ayrılmayınız. Bir yere kımıldamadan yerlerinizde sebât ediniz. Ben emir vermedikçe harbe başlamayınız. Oklarınızı, düşman size yaklaşmadan kullanıp israf etmeyiniz. Düşman, kalkanını açtığı zaman okunuzu atınız. Düşman iyice sokulunca elinizle taş atınız. Yaklaştıklarında da mızraklarınızı kullanınız. Düşmanla göğüs göğüse gelindiği zaman da kılıçlarınızla çarpışınız..."

Sonra nöbetçiler bırakılarak Eshâbı kirâma istirahat verildi. Allahü teâlâ'nın hikmeti, öyle derin bir uykuya daldılar ki...

Peygamber efendimiz, hurma dallarıyla yapılan korunağa

çekildiklerinde, mübarek ellerini kaldırıp, büyük bir hüzün içinde; "Yâ Rabbî! Sen şu bir avuç cemâati helâk edersen, artık sana Yeryüzünde hiç ibâdet olunmaz..." diyerek yalvarmaya başladı ve bu hazin duâ sabaha kadar devam etti.

Fecrden sonra, Resûlullah efendimiz Eshâbını namaza kaldırdılar. Sabah namazını kıldırdıktan sonra, düşmanla cihâd etmenin ve şehitliğin faziletinden bahsettiler.

Ramazân-ı şerîfin onüçü sabahı, Miladi 624 yılının 9 Mart Cum'a gününün güneşi doğdu. Biraz sonra tarihin en amansız, en nispetsiz, en mühim, en büyük savaşı başlayacaktı... Bir tarafta Fahr-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem ve canlarını fedâ etmekten zerre kadar çekinmeyen bir avuç, şerefli Eshâbı; diğer tarafta ise, İslâmı, bir kaşık suda boğmak, Allahü teâlâ'nın habîbi olmakla şereflenen bir peygamberi yok etmek için toplanan azgın ve taşkın bir kâfir gürûhu vardı.

Kureyş müşrikleri karargâhlarından çıkıp, Bedr vâdisine doğru akmaya başladılar. Çoğunun üzeri zırhlarla kaplı idi. Büyük bir gurur ve kibir içinde İslâm ordusuna doğru geliyorlardı.

Resûlullah efendimiz, müşriklerin bu hâlini görünce, hazreti Ebû Bekr ile çadıra girdi ve mübarek ellerini kaldırarak cenâb-ı Hakka: "Yâ Rabbî! İşte, Kureyş müşrikleri bütün gurur ve kibirleri ile geliyor. Sana meydan okuyor, Peygamberini yalanlıyorlar. Ey Allah'ım! Bana yapmış olduğun yardım ve zafer vâdini yerine getirmeni senden istiyorum. Allah'ım! Eğer şu bir avuç müslümanın helâkini diliyorsan, sonra sana ibâdet eden bulunmayacaktır" diye yalvardı. Bu şekilde, durmadan, tekrar tekrar yardım dileyerek Allahü teâlâ'ya yalvarmaya devam ediyordu. Peygamber efendimizin, bu fevkalâde hazin, içleri parçalayan yalvarışı, kendinden geçerek ridâsının mübarek omuzundan düşmesine kadar devam etti.

Bu içli yakarışa dayanamayan hazreti Ebû Bekr, mübarek ridâyı büyük bir hürmetle yerden kaldırıp, efendimizin mübarek omuzuna koyarken "Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Bu kadar yalvarmanız yetişir. Rabbine karşı duâda ısrar buyurdunuz!

Muhakkak ki, Allahü teâlâ, sana vâd ettiği zaferi yakında verecektir" diye teselli eyledi.

Âlemlerin efendisi; "(Bedr'deki) bu topluluk, yakında muhakkak bozulup hezimete uğrayacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar. Daha doğrusu onların asıl azâb vakti, kıyâmettedir. O vaktin azâbı daha müthiş, daha acıdır" meâlindeki Kamer sûresinin 45 ve 46. âyetlerini okuyarak çadırdan çıktılar.

Sevgili Peygamberimiz, ordusunun başına geldi. Şanlı Eshâbına, Enfâl sûresinin; "Ey iman edenler! Siz, bir düşman topluluğu ile karşılaştığınız zaman, sebât edin ve Allahü teâlâ'yı çok zikredin ki kurtulasınız. Böylelikle umulur ki siz felâha erersiniz. Allah'a ve Resûlüne itaat ediniz. Aranızda ihtilafa düşmeyin. Başarısızlığa uğrarsınız. Elinizdeki satvet (güç, kuvvet) gider. Sabrediniz. Çünkü Allahü teâlâ sabredenlerle beraberdir" meâlindeki 45 ve 46. âyeti kerimelerini okudular.

Her iki tarafın bütün güç ve kuvvetini ortaya koyarak yaptıkları ilk savaş bu olacaktı. Efendimizin, hükmü Kıyamet'e kadar devam edecek son din İslamiyet mensuplarının katıldığı ilk meydan savaşı...

Öyle savaş ki Hazreti Muhammed'e sabahlara kadar "Yâ Rabbî! Sen şu bir avuç cemâati helâk edersen, artık sana Yeryüzünde hiç ibâdet olunmaz..." diye dua, feryat ettiriyordu.

Öyle savaş ki tesiri Kıyamet'e kadar devam edecekti.

Savaş başlamak üzereydi. Heyecan son haddine gelmişti.

İnsanoğlu için Âdem aleyhisselamdan beri imtihan meydanı, ermeydanı kılınan Yeryüzünde, erlerin en şereflileri Hak için, en kıymetli varlıklarını ortaya koyacaklardı. Yeryüzünü hayır meydanı, Medine-i münevvereyi KALE kılmak için...

Bütün Eshâb-ı kirâm, Resûl-i ekrem efendimizin; "Allahü teâlâ'yı çok zikredin" meâlindeki âyeti kerîmeyi okuması üzerine, hep birlikte "Allahü ekber! Allahü ekber!" demeye ve zafer ihsân etmesi için cenâb-ı Hakka yalvarmaya başladılar.

Heyecanla birilerinin ermeydanına çıkıp er dilemesi

bekleniyordu.

İki ordu karşılaşmadan önce, her iki taraftan savaşçılar meydana çıkar, ermeydanına er dilerler, genel çarpışma olmazdan önce bire bir çarpışırlardı. Bu vuruşmayla, her iki tarafın savaşma arzusu çoğalır, savaşa hazır olurlardı. Bire bir çarpışma sırasında iki taraf birbirine saldırmazdı.

Bire bir dövüşecek savaşçıların meydana çıkmasının beklenmesi sırasında müşriklerden Âmir bin Hadremî yüzlerce yıllık savaş kuralını çiğneyerek, İslâm ordusuna bir ok attı. Ok, Muhâcirlerden Mihcâ'ya (radıyallahü anh) isabet etti ve şehit oldu. Peygamberlerin efendisi, bu ilk şehit için; "Mihcâ, şehidlerin efendisidir" buyurarak müjde verdi.

Eshâb-ı kirâm (radıyallahü anhüm) yerinde duramaz hâle gelmişlerdi. Fakat Efendimizden bir emir gelmediği için en ufak bir harekette bile bulunmuyorlardı.

Bu sırada, müşrik ordusundan üç kişinin ileri atıldığı görüldü. Bunlar; Rebîaoğullarından azılı İslâm düşmanları Utbe, kardeşi Şeybe ve oğlu Velîd idi. Mücâhidlere doğru; "İçinizde bizimle çarpışabilecek kimse var mıdır?" diye bağırdılar. Ermeydanına er istediler. Eshâb-ı kirâmın hepsi erdi. En önce Hazreti Ebû Huzeyfe, babası Utbe'ye karşı çarpışmak için ermeydanına ilerleyince, Âlemlerin sultânı, "Sen dur!" buyurdular, baba ile oğlun karşı karşıya gelmesine müsaade etmediler.

Afra Hâtun'un (radıyallahü anhâ) oğulları, Medineli mücâhidlerden Mu'âz ve Mu'avvez, Abdullah bin Revâha radıyallahü anhüm ileri yürüdüler. Utbe, Şeybe ve Velîd'in karşılarına dikildiler. Müşrikler; "Siz kimsiniz?" diye sual edince, "Medineli Müslümanlardanız" dediler. "Bizim sizlerle işimiz yok! Bize Abdülmuttaliboğulları lâzım. Onlarla çarpışmak isteriz" diyerek İslâm ordusuna dönüp; "Yâ Muhammed! Bizim karşımıza, kendi kavmimizden dengimiz olanları çıkar!" diye küstahça bağırdılar.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, meydandaki bu üç yiğit ere duâ buyurduktan sonra, yerlerine dönmelerini emretti. Sonra Eshâbı arasına göz gezdirip; "Ey Hâşimoğulları! Kalkınız! Allahü teâlâ'nın nûrunu, bâtıl dinleriyle söndürmek için gelenlere karşı, Hak yolunda çarpışınız ki, Allahü teâlâ zâten Peygamberinizi de bunun için göndermiş bulunuyor. Kalk, yâ Ubeyde! Kalk, yâ Hamza! Kalk, yâ Ali!" buyurdular, Yeryüzünün hayır meydanı kılınmasına işaret eylediler.

Allahü teâlâ'nın aslanları hazreti Hamza, hazreti Ali ve hazreti Ubeyde miğferlerini giyip ermeydanına yürüdüler. Karşılarına geçtiklerinde, müşrikler; "Siz kimsiniz? Eğer bizim dengimiz iseniz sizinle çarpışırız" dediler. "Ben Hamza'yım! Ben Ali'yim! Ben Ubeyde'yim!" cevapları gelince, "Sizler de bizim gibi şerefli kimselersiniz. Sizinle çarpışmayı kabul ettik" dediler.

Onların derdi şan ve şerefle, şan ve şerefi, soyda, makam, malda aramaktı. Karşılarındakilerinin ise, Allahü teâlâ'nın rızasına, ebedi güzelliğe kavuşmak, bütün insanların sonsuz saadete kavuşması için engelleri kaldırarak Yeryüzünü hayır meydanı kılmaktı.

Bu sebeple önce rakiplerini imana dâvet ettiler, kabul etmediler. Bunun üzerine üçü birden kılıçlarını sıyırıp müşriklerin üzerine saldırdılar.

Hazreti Hamza ve hazreti Ali, Utbe ve Velîd kâfirlerini bir hamlede öldürdüler. Hazreti Ubeyde, Şeybe'yi yaraladı. Şeybe de, Ubeyde'yi (radıyallahü anh) yaraladı. Hazreti Hamza ve hazreti Ali, Ubeyde'nin (radıyallahü anh) yardımına yetişip, Şeybe'yi orada öldürdüler. Hazreti Ubeyde'yi kucaklayıp, Resûlullah efendimizin huzuruna getirdiler.

Hazreti Ubeyde bin Hâris'in mübarek ayak bileğinden, kan ve ilik akıyordu. O ise, bu hâline hiç aldırış etmeyerek, "Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Ben bu hâlimle ölürsem şehit miyim?" diye suâl etti. Peygamber efendimiz; "Evet, sen şehitsin" buyurarak Cennetlik olduğunu müjdelediler.

Üç mühim adamını kaybeden müşrikler şaşkındı. Ebû Cehil, "Onlar acele etti, Müslümanları yakalayıp iple bağlamadıkça geri

dönmeyeceğiz" diyerek teselli vermeye çalışıyordu.

Eshâb-ı kirâm ise, bir an önce bu müşrik gürûhunu kılıçlarıyla cezâlandırmak için sabırsızlanıyordu. Peygamber efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem, mübarek dilinden düşürmediği; "Allah'ım! Bana yaptığın vâdini yerine getir! Allah'ım! Şu bir avuç İslâm cemâatini helâk edersen artık sana Yeryüzünde ibâdet edecek kimse kalmaz!" duasını tekrar ediyordu.

O anda Hazreti Ebû Bekr'in oğlu Abdurrahmân (134) meydana yürüyüp, er diledi. Mücâhidlerin saflarından da bir kimsenin, derhâl kılıcına davranıp ileri yürüdüğü görüldü. Bu kimse, ilk müslüman olmakla ve Sıddîklık makâmıyla şereflenen, peygamberlerden sonra en üstün insan, kahraman hazreti Ebû Bekr'di! Oğluna karşı çarpışmak için ileri atılmıştı.

Bu an, ne ibret verici bir andı. İnsanoğlu için imtihan, ermeydanı kılınan Yeryüzünde bir babanın evladıyla imtihanıydı, tıpkı Âdem aleyhisselam ve Nûh aleyhisselamın evlatlarıyla imtihan edildiği gibi...

Kelime-i tevhidi kabul edenler ve etmeyenler en yakınları bile olsa karşı karşıya geliyordu ta Âdem aleyhisselamdan o ana kadar olduğu gibi... Gelmeye devam edeceklerdi ta Kıyamet'e kadar, çünkü Yeryüzü imtihan meydanı kılınmıştı...

Âlemlerin efendisi; "Yâ Ebâ Bekr! Bilmez misin ki, sen benim, gören gözüm, işiten kulağım yerindesin! Yanımdan ayrılma. Bedenime ve kalbime gelen her sıkıntı, senin mübarek yüzünü görmekle hafifliyor. Seninle kalbim kuvvetleniyor" buyurarak Hazreti Ebû Bekr'i oğluyla çarpışmaktan men etti.

Allahü teâlâ'nın sevgilisinin gören gözü, işiten kulağı olabilmek, O'nun kalbini kuvvetlendirmek... Ne esrar, ne şeref...

Peygamberlerin sultânı Habîb-i ekrem efendimiz, yere eğilip bir avuç kum aldılar. Düşman üzerine savurarak ilk hücumu O yaptı. Toprağı topraktan yaratılanların üzerine atmışlardı.

Sonra; "Kara olsun yüzleri! Allah'ım! Kalplerine korku sal,

ayaklarına titreme ver!" diye dua ettiler ve Eshâbına dönüp "Hücuma kalkınız! Saldırınız!" diyerek Kıyamet'e kadar devam edecek emri verdiler.

Varlık ve yaratılış hakikatini en mükemmel şekilde dile getiren "Allahü ekber! Allahü ekber!" nidâları yükseldi. Büyük, yaratıcı, her şeyin sahibi yalnızca O idi. O'nun emrettiği sebeplere sarılarak emrettiğini yapana, O'na dayanana, itimat edene korku olur muydu? Zafer muhakkak gelmez miydi?

Tekbir sesleri arasında oklar vınlamaya, taşlar hedeflerini bulmaya, mızraklar zırhlara çarpmaya başladı... Allahü teâlâ'nın aslanları hazreti Hamza, hazreti Ali, hazreti Ömer, Zübeyr bin Avvâm, Sa'd bin Ebî Vakkâs, Ebû Dücâne, Abdullah bin Cahş (radıyallahü anhüm) müşrik saflarının bir ucundan girip diğer ucundan çıkıyorlar, kâfirleri şaşkına çeviriyorlardı. Her biri geçilmez birer kaleydi.

Allahü ekber sadâları âlemi doldurup Arş'a yükseliyor, kâfirlerin beynine balyoz gibi iniyordu. Peygamber efendimiz; "Yâ Hayyum! Yâ Kayyûm!" diye Allahü teâlâ'ya yalvarıyordu.

Muharebe bir anda iyice şiddetlenmişti. Bir sahâbenin üzerine en az üç müşrik birden saldırıyordu. Ama şanlı Eshâb-ı kirâm "Allahü ekber" dedikçe gücün, kudretin hakiki sahibini hatırlıyor, bu hatırlamayla güçlerine güç katılıyordu.

Bir ara müşriklerin hücumu şiddetlendi. Eshâb-ı kirâm güç duruma düştüler. O sırada Resûlullah efendimiz, hazreti Ebû Bekr ile çadıra girdiler.

Efendimiz, yine, Allahü teâlâ'ya münâcâta başladı. "Yâ Rabbî! Bana vâdettiğin yardımı lütfet!" diye yalvarıyordu. O anda vahiy geldi. Gelen vahiyde Allahü teâlâ; "O vakit Rabbinizden yardım ve zafer istiyordunuz da, O size; 'Gerçekten ben arka arkaya bin melâike ile sizin yardımınıza yetişeceğim' diyerek sizin bu isteğinizi cevaplandırdı" buyurdu.(135) Peygamber efendimiz, hemen ayağa kalktılar "Müjde yâ Ebâ Bekr! Allahü teâlâ'nın yardımı yetişti! İşte şu Cebrâil'dir. Kum tepeleri üzerinde, atının dizginini tutmuş,

silâhlanmış, emir bekliyor" buyurdular.

Başta Cebrâil aleyhisselam olmak üzere Melekler, başlarına sarık sarmışlar, beyaz atlara binmişlerdi.

Meleklerin harbe girmeleri ile durum bir anda değişti. Müşriklerin sancaktarı esir edildi, Ebû Cehil ve diğer ileri gelenler öldürüldü. Başsız kalınca dağıldılar. Kaçmaya başladılar, bir kısmı esir alındı. Küfrün kalesi yıkılmıştı.

Efendimiz Ebû Cehil'in ölüsünü görünce, "Allahü teâlâ'ya hamd olsun ki, seni zelil ve hakîr kıldı. Ey Allah'ın düşmanı sen bu ümmetin firavunu idin" buyurdu. Sonra da, "Yâ Rabbî! Bana olan vadini yerine getirdin" diyerek şükrettiler.

Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, yaralı Eshâb-ı kirâmın yaralarını sardırdı. Şehit olanları tespit ettirdi. Muhâcirlerden altı, Ensârdan sekiz olmak üzere ondört şehit verilmişti. Hepsinin de mübarek rûhları Cennet'e uçarken, İslâmın nûrunu söndürmeye uğraşan müşriklerden, yetmiş kişi öldürüldü ve bir o kadarı da esir alındı.

Resûlullah efendimiz, zaferi müjdelemek üzere Abdullah bir Revâha ve Zeyd bin Hârise'yi (radıyallahü anhüma) Medine'ye gönderdi. Peygamber efendimiz, şehidlerin cenâze namazını kıldırarak kabirlerine defnettirdiler.

Müşriklerin cesetlerinden yirmidört tanesini kör bir kuyuya, diğerlerini topluca çukurlara atıp, üzerlerini doldurdular.

Bedr zaferi, müslümanları büyük bir sevince gark etti. Müşrikler ise büyük bir üzüntü ve hüsrâna düşmüşlerdi. Habeşistan meliki Necâşî de Resûlullah efendimizin muzaffer olduğunu işitince, hemen ülkesindeki Eshâb-ı kirâmın yanına gidip; "Allahü teâlâ'ya hamdolsun ki, Resûlünü Bedr'de muzaffer edip, zafer ihsân eyledi" diyerek müjde verdi.

Esirler, fidye karşılığı serbest kalıncaya kadar Eshâb-ı kiramın yanında kaldılar. Sahabenin hepsi de esirlere çok iyi muamele edip yiyeceklerine ortak ettiler. Hatta kendileri aç kalırken önce esirleri

doyurdular, kendileri yürürken onları bineklerine bindirdiler.

Esirlere, zayıflara, kimsesizlere, gariplere, sığınan kimselere nasıl muamele edileceğinin en güzel misalini verdiler. O misal ki Kıyamet'e kadar değişmeyecek hükmü baki kalacak...

Şanlı Bedir Zaferinden sonra, anlaşmayı ihlal eden Kaynuka Yahudileri, on beş günlük muhasara sonrası teslim oldular, öldürülmeleri gerekirken Efendimiz af etti ve Şam'a gitmelerine müsaade etti.

İslam Dininin rahmeti, merhameti, Müslüman ve Müslüman olmayan herkesi kuşatıyordu.

Zekât farz edildi, sadaka-i fıtrın verilmesi, bayram namazlarının kılınması ve kurban kesilmesi emirleri geldi.

Öyle emirler ki... Yeryüzünü, dâr-üs-selam, selamet diyarı kılacak, bütün canlıların emniyetini, rızıklarına en güzel yoldan kavuşmalarını sağlayacak, insan ve cinlerin ebedi saadetini temin edecek emirler...

Namaz; kulluğun zirvesi, Müminlere dünyada verilen en güzel hediye, mü'minin miracı, her gün beş defa yenilenmesi, yıkanması, dünya kir ve pasından arınması...

Kurban; mal, can ve evlat bağlarının, Allahü teâlâ'ya kul olmaya, O'nun sevgisine kavuşmaya mani olmasına mani olan ibadet...

Âdem aleyhisselamdan Peygamber Efendimize sallallahü aleyhi ve sellem bütün ilahi dinlerin bütün güzellikleri İslamiyette toplanıyordu...

Çünkü O'nun Peygamberi kâinatın yaratılma sebebi olan son Peygamber, O'nun getirdiği İslâmiyet, insanlığın Kıyamet'e kadar sığınabileceği, sığınarak ebedi saadete kavuşabileceği SON KALE idi.

Bedir Savaşında uğradıkları hezimet ve sonrası Şam ticaret yolunun Müslümanların kontrolüne geçmesi, Mekkeli müşrikleri çıldırtıyor, intikam ateşiyle yanıyorlardı. Bedir Savaşına sebep olan

kervandan elde ettikleri kârla hazırlıklara başladılar. Hak için olmayan varlık, azgınlık getiriyordu. Üç bin kişilik büyük bir ordu hazırladılar.

Hazreti Abbas, bunu, güvendiği bir kimseyle gönderdiği mektupla Efendimize haber verdi. Araştırma yapıldı, Müşrik ordusunun geldiği anlaşıldı. O gün Cuma idi. Hemen hazırlıklar başladı, Medine çevresine nöbetçiler kondu. Eshâb-ı kiram ailesiyle vedalaşarak Efendimizin etrafında toplandı.

Efendimiz, hutbede, cihadın öneminden, şehitlikten bahsettiler. Cumadan sonra eshâbıyla iştişare etti. Efendimiz, Medine'de kalarak müdafaa savaşı yapmayı düşünüyordu, ancak eshâbın çoğu, özellikle de Bedr'e katılmayanlar meydan savaşı yapmakta çok arzulu idiler. Bunun üzerine Efendimiz, düşmanı Medine dışında karşılamaya karar verdiler. "Sabır ve sebat ederseniz, bu sefer de Cenâb-ı Hak, size yardımını ihsan eder. Bize düşen, azim ve gayret göstermektir" buyurdular.

İkindi namazını kıldıran Kâinatın sultânı, saâdetli ve mübarek evine vardılar. Arkalarından hazreti Ebû Bekr ve Ömer (radıyallahü anhümâ), izin alarak girdiler. Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin sarığını sarmasına, zırhını giymesine yardım ettiler. Efendimiz, kılıcını kuşandı, kalkanını sırtına yerleştirdi.

Bu sırada dışarda Eshâb-ı kirâm toplanmış, Peygamber efendimizi bekliyorlardı. Medine'de kalmak ve müdâfâa savaşı yapmak isteyenler, diğerlerine; "Resûlullah, Medine dışına çıkmak fikrinde değildi. Sizin sözünüzle bunu kabul etti. Hâlbuki Resûlullah, emri Allahü teâlâ'dan alır. Siz, bu işi O'na bırakınız. O'nun emrettiği şeyi işleyiniz" dediler.

Diğerleri de yaptıklarına pişman oldular. Sevgili Peygamberimiz, saâdethânelerinden çıkınca, huzur-ı şerîfine varıp; "Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Sen nasıl istiyorsan öyle yap. Medine'de kalmak istiyorsan, kalalım. Biz senin emrine muhalefet etmekten cenâb-ı Hakka sığınırız" diye özür dilediler. Habîb-i ekrem efendimiz, "Bir peygamber, giymiş olduğu zırhını harbetmeden çıkarmaz. Tâ ki, cenâb-ı Allah onunla düşmanı arasında

hükmedinceye kadar. Size nasihatim şudur ki, emirlerimi yapar, Allahü teâlâ'nın ismini anarak sabredip sebât gösterirseniz, Allahü teâlâ size yardım edecektir" buyurdular.

Medine'de namaz kıldırmak üzere, gözleri görmeyen Abdullah bin Ümmi Mektûm (radıyallahü anh) bırakıldı. Resûllerin sultânı, üç sancak bağladılar. Bin kişi civarında olan orduda; iki atlı, yüz de zırhlı bulunuyordu. Evet, yalnızca iki atlı bulunuyordu.

İslâm ordusu, Cuma günü ikindiden sonra; "Allahü ekber!" sesleri arasında bayrama gider gibi, Uhud'a doğru yola çıktı.

Yürüdüler... Uhud'a, aydınlığı Kıyamet'e kadar devam edecek ufuklara doğru. Yeryüzü, en sevinçli anını yaşıyordu, yaradılışından o ana geçen milyarlarca sene içinde... Muhammed aleyhisselam doğduğunda, üzerinde ilk adımını attığında ve eshâbıyla Bedr'e doğru yürüdüğünde sevinmişti... Ama bugünkü sevinci o sevinçlerinden daha fazlaydı.

Çünkü bir ilk gerçekleşiyordu. Yaratılalı beri ilk defa bu kadar mübarek ayak aynı anda üzerinde yürüyor, toprağını şereflendiriyordu. O ve eshâbı aynı anda üzerinde yürüyorlardı, bu yürüyüş ile yedi kat gökler ve Arş sarsılıyordu. Bedr'e giderken de yürümüşlerdi, ama o zaman yalnızca 313 kişi idiler, şimdi ise bundan çok fazla idiler.

Yürüyorlardı Uhud'a doğru Son Kale olan İslamiyetin nurunu tamam eylemek ve nice mekânların Son Kale olmasına öncü olmak için... Her bir adımla Yeryüzü kirinden, zulmetten temizleniyordu.

Yeryüzü, Uhud Dağının halini düşündü, böyle bir yükü kaldırabilecek miydi? Tûr-i Sînâ, Uhud'u kıskanacak mıydı?

Medine ile Uhud arasındaki Şeyhayn denilen yere gelince, geceyi geçirmek üzere burada konakladılar. Henüz güneş batmamıştı.

Ordu içinde, düşmanla çarpışmak ve şehitlik mertebesine kavuşmak isteyen çocuk yaşta sahabîler de vardı. Sevgili Peygamberimiz, burada orduyu teftiş edince, onyedi kadar çocuğun

bulunduğunu gördüler.

İçlerinden Râfi' bin Hadîc, ayaklarının ucuna basarak yüksek görünmeye çalışıyordu. Hazreti Züheyr'in; "Yâ Resûlallah! Râfi iyi ok atar" sözü üzerine, onu orduya aldılar. Bunu gören Semüre bin Cündüb; "Ben, güreşte Râfi'i yenebilirim. Onun için ben de gazâda bulunmak isterim" dedi. Peygamber efendimiz tebessüm buyurup, ikisinin güreşmesini istedi.

Ruhlardan Bir Ruh o iki çocuktan, rakibini yenen olmak, sonra da savaşa katılıp şehit olmak isteğiyle yandı. O'na sahabe, hiç olmazsa ümmet olabilecek miydi? O'na inanma şerefine kavuşabilecek miydi? Bir bedene Yeryüzünü yurt edinmek için ne zaman gönderilecekti? Son Kale'de Son Kale olan İslâmiyeti yaşamak nasip olacak mıydı?

Semüre ve Râfi'i radıyallahü anhüma arasında, en candan, en mertçesine, hücre hücre bütün varlığın, gönlün, zekâ ve aklın ortaya konduğu bir güreş başladı. İnsanoğlunun Ermeydanı Yeryüzünü mekân eylemesinden, hayır meydanı kılmakla vazifelendirilmesinden beri aradan geçen yüz binlerce sene içinde bu kadar anlamlı bir güreş yapılmamıştı. Çocuk yaşta şehitliğe koşabilmek için güreşiyorlardı. Birisinde yenerek sefere katılma, şehitliğe kavuşma aşkı, diğerindeyse yenilirsem beni seferden, şehitliğe yürümekten alıkoyarlar korkusu...

Güreş ki, insanoğlunun Yeryüzünde, Şeytan'a, Nefsine ve kötü çevresine karşı yaptığı mücadeleyi simgeliyordu. Kuvvet, zekâ ve ustalıkta üstünü bulmak için değer ölçüsüydü.

Mekke'de iken, ünlü pehlivanlarından Rügâne bin Zeyd, İslâm dinini kabul etmek için Resûl-i Ekrem'in kendisini güreşte yenmesini şart koşmuş ve yapılan karşılaşmada Efendimiz onu yenmişti.(136) Rügâne yenilmesine rağmen sözünde durup Resûlullah'ın îmânına, doğruluğuna ve KALE oluşuna âşık olup hemen "Kelime-i şehâdet" söyleyerek müslüman oldu.

Ebül-Esvedi'l-Cümehî isminde bir pehlivân dahâ vardı. Sığır

derisi üstünde ayakta durup, on kuvvetli kimse, deriyi etrafından çeker, deri parçalanır, yerinden hareket ettiremezlerdi. Bu da, beni yenersen îmâna gelirim dedi. Güreşince, sırtı yere geldi. Fakat sözünde durmadı ve îmân etmedi. Şer meydanını tercih etti.

Biri imân etti, diğeri imân etmedi. Allah muhafaza! Biri hayrı, diğeri şerri seçti.

Şimdi de Ermeydanını hayır meydanı yapmak isteyen iki genç sahabi vardı. Özellikle de Hazreti Semüre, akıl almaz bir gayret içindeydi, çünkü sefere katılması rakibini yenmesine bağlıydı. Ve Hazreti Semüre galip geldi, çok sevindi. Hazreti Râfi ise çok üzüldü, ya beni seferden alıkoyarlarsa endişesiyle... İkisinin de orduya katılması söylendi, büyük bir sevinç içinde el ele koşarak büyüklerinin arasına karıştılar, şehit olabilmek için...

Diğer çocuklar ise, gözyaşları ve boyunları bükük halde, orada bulunanları korumak üzere Medine-i münevvereye, nurlu şehre, Peygamber şehrine gönderildiler.

Akşam ve yatsı ezânını, Bilâl-i Habeşî (radıyallahü anh) yanık sesiyle okudu.

Fecirden sonra Âlemlerin efendisi, Eshâbını uyandırdı. Uhud Dağı'na geldiler. Burada iki ordu birbirini görebiliyordu.

Bilâl-i Habeşî (radıyallahü anh), rûhları coşturan, içleri eriten yanık sesiyle sabah ezânını okudu. Uhud Dağı neye sevinsin bilemedi. İki cihan serverinin ve eshâbının kendisini şereflendirmesi, toprağında namaz kılmaları, mübarek alınlarının secdeye değmeleri... Onun için, yaratıldığı günden o ana, en mübarek andı...

Mücâhidler, silâhlı olarak sevgili Peygamberimizin arkasında namazlarını kıldılar, duâlarını yaptılar. Kâinatın sultânı, üzerlerine ikinci bir zırh ve mübarek başlarına da miğferini giydiler.

Bu sırada, münâfıkların başı Abdullah bin Übey; "Biz, buraya kendimizi öldürtmeye mi geldik?" dedi, 300 kadar münâfıkla birlikte İslâm ordusunu terk ederek Medine'ye geri döndü.

İnanan, gönül birliği yapan, canlarını, başlarını bu yola koyan ve gözünü kırpmayan, şehâdet rütbesine ulaşmak için can atanların sayısı yediyüz kadardı. Hepsi de, sevgili Peygamberimizi, kanlarının son damlasına kadar korumak üzere söz verdiler.

Peygamberlerin efendisi sallallahü aleyhi ve sellem, mücâhidleri nizâma soktu. Orduyu, arkası Uhud Dağına, önleri Medine'ye gelecek şekilde yerleştirdi.

İslâm ordusunun sol tarafında Ayneyn tepesi vardı. Bu tepede dar bir geçit bulunuyordu. Resûl-i ekrem efendimiz, bu geçide Abdullah bin Cübeyr (radıyallahü anh) kumandasında, elli okçu koydu. Okçular geçitte yerlerini aldılar. Sevgili Peygamberimiz, yanlarına gelerek şu kesin emrini verdi:

"Bizi arkamızdan koruyunuz. Yerinizde durunuz ve buradan hiç ayrılmayınız. Düşmanı yendiğimizi görseniz de size haber vermedikçe, adam göndermedikçe yerlerinizden aslâ ayrılmayınız. Düşmanın bizi öldüreceklerini, öldürdüklerini görseniz de, gelip bize yardımcı olmayınız. Onlardan bizi korumaya çalışmayınız. Size yöneldikçe, düşman süvârilerini oka tutunuz. Çünkü süvâriler, atılan oklara doğru gelemezler. Allah'ım! Bunları onlara tebliğ ettiğime seni şahit tutarım!" dediler.

Bu emirlerini bir kaç defa tekrarlayan sevgili Peygamberimiz, "Kuşların, cesetlerimizi kapıştıklarını görseniz dahi, ben size adam göndermedikçe kesinlikle yerinizden ayrılmayınız. Eğer bizim, kâfirleri kırıp, ayaklarımız altında çiğnediğimizi görseniz bile, yine ben size haber göndermedikçe aslâ yerinizi terk etmeyiniz" buyurdular. Sonra okçuların bulunduğu yerden ayrılıp, ordunun başına geçtiler.

Efendimizin okçuların yerlerini terk etmemesi hususunda bu kadar ısrar etmesindeki ve bunu tebliğ ettiğine dair Allahü teâlâ'yı şahit tutmasındaki hikmet neydi?

İki ordu arasındaki güç dengesi çok farklıydı. Kureyş ordusu; sayı, silâh ve teçhizât yönünden, İslâm ordusunun dört mislinden fazlaydı.

Mücâhidler, "Allahü ekber! Allahü ekber!" diye tekbir getiriyor, varlık, dünyaya geliş gerçeğini en güzel şekilde dile getiriyorlardı. Hakiki varlık, yalnızca Allahü teâlâydı, O'dan başkası O'nun var etmesiyle ve bir görevle vardı. İnsanoğlu da Yeryüzünde O'na kulluk etmek için vardı. İman edenlerin görevi; O'na kulluk, hem bedenlerini hem de imtihan meydanı olan Yeryüzünü hayır meydanı haline getirmekti.

Eshâb-ı kiram, Din-i İslâm'ın korunması ve yayılması için Allahü teâlâ'dan yardım talep ediyordu. Sevgili Peygamberimiz de, kahraman Eshâbını, cihâda, cenâb-ı Hakkın yolunda çarpışmaya teşvik etti, bu uğurda kazanacakları sevâbları anlatarak; "Ey Eshâbım! Sayıları az olan kişilere, düşmanla çarpışmak güç gelir. Eğer onlar, sebât ve gayret gösterirlerse, Allahü teâlâ onları ferahlığa erdirir. Çünkü Allahü teâlâ, kendisine itâat edenlerle beraberdir... Allahü teâlâ'nın size vâd ettiği mükâfatı isteyiniz..." buyurdu.

Efendimizin sözleri Kıyamet'e kadar gelecek Müslümanlara rehberdi.

Allahü teâlâ'nın rızasını istemek, bunun için çalışmak, bu yolda sebat ve gayret...

Sonrası zafer, çünkü Allahü teâlâ kendisine itaat edenlerle, teslim olanlarla, Müslüman isminin gereğini yapanlarla beraber...

Şehit olmak arzusuyla yanan Eshâb-ı kirâm, yerlerinde duramıyor, bir an önce düşmana atılmak, şehit olup Allahü teâlâ'ya kavuşmak için emir bekliyordu.

Günlerden, miladi 625 yılının 23 Martı, hicretin üçüncü yılının Şevval ayının yedisi cumartesi günüydü... İki ordu birbirlerine iyice yaklaştı. Artık heyecan son noktasındaydı.

Bir tarafta, Allahü teâlâ'nın dinini yaymak için en yakınları ile savaşmaktan hiç tereddüt etmeyen İslâm mücâhidleri; diğer tarafta, bâtıl yollarında ısrar eden İslâm düşmanları... Âdem aleyhisselamdan o ana kadar sayısız kere olduğu gibi... İmtihan meydanı olan Yeryüzünü hayır meydanı yapmak isteyenlerle şer meydanı yapmak isteyenler karşı karşıyaydı.

Meydan savaşı başlamak üzereydi. Bir ok atımı yaklaştıklarında, düşman saflarından devesini ileri süren zırhlı bir müşrik, mücâhidlerden, çarpışmak üzere er diledi.

Yeryüzünü hayır meydanı kılmak için Uhud'a gelen mücahilerin hepsi erdi. Kendilerini diğer erlerden farklı kılan her şeylerini, mal, evlat ve makamlarını geride bırakmışlar, erliğin en büyük bedeli canlarını Allahü teâlâ için vermek, şehit olmak için gelmişlerdi.

İslâm ordusundan, uzun boylu, sarı sarıklı bir kahraman mücâhidin, yaya olarak meydana yürüdüğü görüldü. O yaya, rakibi ise deve üstündeydi. Hak için ermeydanına ercesine yürüyen, Peygamber efendimizin halası oğlu Zübeyr bin Avvâm idi. İslâm ordusundan "Allahü ekber!" nidâları yükseldi.

Zübeyr bin Avvâm, müşrike yaklaşır yaklaşmaz, deve üzerine sıçradı, durumu eşitledi. Deve üzerinde müthiş bir mücadele başladı. Bu sırada sevgili Peygamberimiz "Onu yere düşür!" diye seslendi. Hazreti Zübeyr, bu emri alır almaz, rakibini aşağı itti. Taktik, yardım en güzel ve en ehildendi... Bu; üstadın, ustanın, mücadeleyi en yüksek açıdan takip edenin kumandanlığı ve yardımı gereğine ne güzel misaldi, Kıyamet'e kadar devam edecek iman-küfür mücadelesinde...

Hazreti Zübeyr, rakibi yere düşünce hemen kendi de yere atlayıp, kılıcını boynuna çaldı. Müşrikin tolgalı başı zırhlı gövdesinden ayrıldı. Efendimiz, Zübeyr hazretlerine duâ ettiler.

Sonra, müşriklerden niceleri ermeydanına yürüdüler, ancak erliği en yüce rütbe bilenler tarafından öldürüldüler.

Her müşrik öldürüldüğünde, İslâm askerinden tekbir sadâları yükseliyor, düşman saflarına büyük bir üzüntü ve yeis çöküyordu. Hattâ şamataları ayyuka çıkan müşrik kadınlar "Yazıklar olsun size!" diyerek, kendi askerlerine bir taraftan hakaret ediyorlar bir taraftan da "Daha ne duruyorsunuz?" diyerek savaşa teşvik ediyorlardı.

İslam askerinin şehit olmak aşkıyla yerinde duramadığı bir anda,

sevgili Peygamberimiz, üzerinde; "Korkaklıkta zillet, utanç, ilerlemekte şeref ve itibar var. İnsan korkmakla kaderden kurtulmaz" yazılı kılıcı gösterdi. "Bu kılıcı benden kim alır?" diye sual etti.

Kılıç... Maddi gücün, devletin simgesi... Öyle kılıç ki üzerinde hem dünyada hem de ahrette şerefin, itibarın ilerlemekte, zamanın gerektirdiği gibi hareket etmekte olduğu yazılı...

Eshâb-ı kirâmdan birçokları hep birden almak için, ellerini uzattılar. Peygamberimiz tekrar; "Bunun hakkını vermek üzere kim alır?" deyince, Eshâb-ı kirâm sustular ve geri durdular. Zübeyr bin Avvâm (radıyallahü anh); "Ben alırım yâ Resûlallah" dedi. Peygamberimiz kılıcı hazreti Zübeyr'e vermedi. Hazret Ebû Bekr, Ömer, Ali'nin (radıyallahü anhüm) istekleri de Peygamberimiz tarafından kabul edilmedi.

Ebû Dücâne (radıyallahü anh), "Yâ Resûlallah! Bu kılıcın hakkı nedir?" diye sordu. Sevgili Peygamberimiz; "Onun hakkı; eğilip bükülünceye kadar, onu düşmana vurmaktır. Onun hakkı, müslüman öldürmemen, onunla kâfirlerin önünden kaçmamandır. Onunla Allahü teâlâ sana zafer yahut şehitlik nasip edinceye kadar, Allah yolunda çarpışmandır" buyurdu.

Ebû Dücâne (radıyallahü anh); "Yâ Resûlallah! Ben onun hakkını yerine getirmek üzere alıyorum" dedi. Peygamberimiz de elindeki kılıcı ona teslim etti.

Ebû Dücâne hazretleri kılıcı alınca, harp meydanına doğru çalımlı, vakârlı ve gururlu bir şekilde, beytler söyleyerek yürümeye başladı. Bir gömleği ve başında kırmızı sarığından başka üzerinde bir şeyi yoktu, zırha sahip değildi.

Ebû Dücâne hazretlerinin bu yürüyüşü, Eshâb-ı kirâm arasında şaşkınlığa sebep oldu. Peygamber efendimiz; "Bu bir yürüyüştür ki, bu yerler dışında Allahü teâlâ'nın gadabına sebeptir" buyurarak, yalnız düşmana karşı çalımlı yürümenin câiz olduğunu bildirdiler.

Kılıç, kılıcın hakkını soran, bu hakkı yerine getirmeye söz verene verilmişti. Kılıç, mesuliyetti, Yeryüzünü hayır meydanı

yapmaya, Allahü teâlâ adına adaleti tesis etmeye talip olana verilirdi.

Müşrik saflarından Hâlid bin Velîd (137), emrindeki kuvvetlerle hücuma kalktı. Yerinde duramayan Eshâb-ı kirâma, sevgili Peygamberimiz de hücum emrini verdiler. Bir anda; "Allahü ekber" sadâları harp meydanını doldurup yedi kat gökleri aştı, Arşa ulaştı. En önde hazreti Hamza her iki elindeki kılıçlarıyla, zırhsız kuvvetlerin başında olduğu hâlde her gelen kâfire kılıç sallamaya başladı.

Hazreti Ebû Dücâne de şâhin gibi düşmanın üzerine atıldı. Elindeki kılıcın hakkını vermek için, korkusuzca, var kuvvetiyle saldırıyor, önüne çıkan müşrikleri dağıtıyordu.

Büyük bir hırsla gelen Hâlid bin Velîd'in kuvvetleri, derhâl geriye püskürtüldü. Hâlid bin Velîd, bu defa dağ geçidindeki yerden dolaşıp, arkadan vurmak üzere geniş bir kavis çizerek Ayneyn Tepesi'ne vardı. Fakat hazreti Abdullah bin Cübeyr ve emrindeki elli yiğit, onları şiddetli bir ok atışıyla yaklaştırmadı.

Ok hâkimiyet, ok zamanın en hızlı silahı, düşmanın şerrinden uzak tutan bir kaleydi. Ok'un Cennet'ten gelen bir silah olduğu rivayet edilmişti.

Abdullah bin Amr Hazretleri Uhud'un ilk şehidi oldu. Başta sevgili Peygamberimiz olmak üzere bütün eshâb-ı kiramın büyük mücadelesi, akıl almaz kahramanlıkları, şehitliğe uçarcasına gidişleri karşısında Mekkeli müşrikler, getirdikleri malları bırakıp Mekke'ye doğru kaçmaya başladılar. Şanlı Eshâb da kovalıyor, yetiştiklerini vurarak öldürüyorlardı.

Müşriklerin kaçtığını gören Ayneyn Geçidi'ndeki okçular, harbin bittiğini zannederek kumandanları Abdullah bin Cübeyr'in bütün karşı koymasına rağmen yerlerini terk ettiler. Ancak Abdullah bin Cübeyr ve on kişi yerlerinde kaldılar.

Halid, geçitteki mücahitlerin azaldığını görünce, emrindeki süvarileri harekete geçirdi. Geçitte kalan Müslüman okçuların hepsini kılıçtan geçirerek şehit ettiler ve İslâm ordusuna arkadan

saldırdılar.

Eshâb-ı kiram, bir anda arkalarından gelen düşmanı görünce toparlanamadılar, çünkü çoğu silahlarını bırakmıştı. Her şey birden bire değişti. Kaçan müşrikler Halid bin Velid'in arkadan hücuma geçtiğini görünce geri döndüler, mücahitleri önden ve arkadan sıkıştırdılar. İslâm askeri iki ateş arasında kaldı. Birbirleriyle irtibatları kesildi, dağıldılar.

Düşman askerleri Resûl-i Ekrem sallallahü aleyhi ve sellem hazretlerinin yanına kadar sokuldu. Efendimizin, okçulara her ne olursa olsun, kendisinden emir gelmeyince yerlerini terk etmemeleri konusundaki ikazının hikmeti ortaya çıkmıştı.

Durum çok tehlikeliydi. Sevgili Peygamberimiz, tıpkı yalçın bir dağ gibi sebât ediyor, yerinden ayrılmıyordu.

Bir taraftan düşmanla çarpışıyor, diğer taraftan da dağılan Eshâbını toparlamaya çalışarak; "Ey filan, bana doğru gel! Ey filan, bana doğru gel! Ben Resûlullah'ım. Bana dönüp gelene Cennet var" diyordu.

Eshâb-ı kiram bir anda sevgili Peygamberimizin etrafında halkalanıp O'nu korumak için canlı bir kale duvarı meydana getirdiler. Abbâs bin Ubâde hazretleri; "Ey kardeşlerim! Bu uğradığımız musibet, Peygamberimizin emrini yerine getirmeyişimizin bir neticesidir. Dağılmayınız! Peygamberimizin etrafına geliniz! Eğer bizler, koruyucuların yanında yer almaz da, Resûlullah'a bir zarar gelmesine sebep olursak, artık Rabbimizin katında bizim için ileri sürülecek bir mâzeret bulunmaz" diye bağırıyordu.

"Dağılmayınız, Peygamberimizin etrafına geliniz" diye feryat eden Hazreti Abbâs bin Ubâde, sözlerinin gereğini önce kendisi yaptı. Yanında Hârice bin Zeyd ve Evs bin Erkam (radıyallahü anhüm) olduğu hâlde, düşmanın içine "Allahü ekber!" nidasıyla yalın kılıç daldı. Allahü ekber diyen için ölüm sevgiliyi sevgiliye kavuşturan köprüydü. Üçü de Resûlullah'ın uğrunda, O'nu korumak

için kahramanca çarpıştılar. Hârice bin Zeyd, ondokuz yerinden yara aldı. Üçü de çok özledikleri şehidlik mertebesine ulaştılar.

Müşrikler, sevgili Peygamberimizi ve O'na gövdelerini siper eden şanlı Eshâbını çember içine aldılar. Her taraftan birlik hâlinde ilerleyerek çemberi daraltıyorlardı. Başta Hazreti Ali radıyallahü anh olmak üzere eshâb, çok büyük kahramanlık göstererek müşrikleri efendimizin etrafına yaklaştırmadılar.

Müşrikler, sevgili Peygamberimizin yanına yaklaşamıyacaklarını anlayınca, ok atmaya başladılar. Oklar, Efendimizin ya üzerinden geçiyor, ya önüne, ya sağına ya da soluna düşüyordu.

Düşmanı geriye püskürtmek için canlarını dişine takarak çarpışan Eshâb-ı kirâm, bu hâli görür görmez, Âlemlerin efendisinin etrafına toplanarak, gelen oklara mübarek vücutlarını siper etmeye başladılar.

Peygamber efendimiz Eshâbına, okla mukabele etmesini emir buyurunca, sahabîler de düşmana ok atmaya başladılar.

Sevgili Peygamberimiz, Sa'd bin Ebî Vakkâs hazretlerini önüne oturttular. Çok keskin nişâncı olan hazreti Sa'd, süratle, peş peşe düşmana ok yağdırmaya başladı. Sadağından her ok çekişte, "Yâ Rabbî! Bu senin okundur. Onunla düşmanı vur!" diyor, Peygamber efendimiz de. "Allah'ım! Sa'd'ın duâsını kabul et! Allahım! Sa'd'ın okunu doğrult!" diye dua ediyor, "Devâm et, Sa'd! Devam et! Anam-babam sana fedâ olsun" buyuruyordu.

Efendimizin etrafında ancak otuz kadar sahabî kalmış, O'na bir zarar gelmemesi için pervane gibi dönüyorlardı. Oklara, kılıçlara, mızraklara vücutlarını siper ediyorlardı.

Hazreti Hamza, düşman içine karışmış, Efendimizden ayrı düşmüş, iki kılıçla çarpışıyordu. Otuza yakın müşriki öldürmüştü. Fırsat kollayan Vahşi'nin (138) attığı mızrakla şehit düştü, son sözü "Allahım" olmuştu.

Kureyşli müşriklerin hedefleri, Âlemlerin efendisi idi. O'na yaklaşabilmek için bütün güçlerini harcıyorlardı. Fakat etrafında

pervane gibi dönen, O'na bir zarar erişir korkusu ile canlarını fedâ etmekten zerre kadar kaçınmayan şanlı, şerefli Eshâbı bir türlü geçemiyorlardı. Bu kahraman otuz yiğit, Resûlullah efendimizin önünde; "Yâ Resûlallah! Yanından hiç ayrılmamak üzere yüzümüz, mübarek yüzünün önünde siper ve kalkan; vücudumuz, mübarek vücuduna fedâdır; yeter ki sen selamette ol" dediler.

Müşrikler, gruplar hâlinde hücum ediyorlardı. Fahr-i âlem efendimiz, bir grubu göstererek; "Allahü teâlâ'nın yolunda vücudunu bize kim fedâ eder?" buyurunca, Medineli beş sahabî ileri fırladı. Resûlullah efendimizin mübarek gözleri önünde; tekbirlerle döne döne çarpıştılar. Dördü şehit oldu. Beşincisi ondört yerinden yaralanıp yere düşünce Âlemlerin efendisi; "Onu, benim yanıma yaklaştırınız" buyurdu. Vücudunun her yerinden kanlar akıyordu. Sevgili Peygamberimiz oturarak, mübarek ayaklarını başına yastık yaptılar. En mübarek yastıkta şehit olmak şerefine kavuşan bu mutlu sahabî, Umâre bin Yezîd hazretleriydi (radıyallahü anh).

Müşriklerin iyice yaklaştıkları bir sırada, Peygamberimiz; "Şunları kim karşılar, kim durdurur?" buyurdu. Talha bin Ubeydullah hazretleri; "Ben! Yâ Resûlallah!" deyip, ileri atılmak istedi. Peygamber efendimiz; "Senin gibi daha kim var?" buyurdular. Medineli sahabîlerden biri; "Yâ Resûlallah! Ben!" diyerek izin istedi. Sevgili Peygamberimiz; "Haydi, sen karşıla" buyurunca, ileri fırladı ve müşriklerin üzerine atıldı. Eşine rastlanmadık kahramanlıklar gösterdi. Bir kaç imansızı öldürdükten sonra şehâdet şerbetini içti.

Resûl-i ekrem efendimiz, müşriklerin saldırısı devam edince; "Şunlara kim karşı koyar?" buyurdular. Herkesten önce, yine Talha hazretleri çıktı. Peygamber efendimiz; "Senin gibi daha kim var?" diye sorunca, Ensârdan bir mübarek; "Ben karşılarım yâ Resûlallah" dedi. Peygamberimiz; "Haydi onları sen karşıla!" buyurdular. O da müşriklerle çarpışa çarpışa şehit oldu. Bu şekilde Peygamber efendimizin o anda yanında bulunan bütün sahabîler, vuruşa vuruşa şehâdete erdiler. Kâinatın sultânı efendimizin o anda yanında Talha bin Ubeydullah hazretlerinden başka kimse

kalmamıştı.

Âdem aleyhisselamdan o ana gelinceye kadar böyle bir şey görülmemişti... En mübarek gaye için şehit olanlardı bunlar... Kâinatın yaratılış sebebi, Allahü teâlâ'nın sevgilisi Hazreti Muhammed'i, Son Kale'yi, dini Kıyamet'e kadar devam edecek son Peygamberi korumak, O'nun dinini, Allahü teâlâ'nın nimetini, ihsanını tamam etmesi için şehit oluyorlardı.

Hazreti Talha, Resûlullah'a bir zarar erişir diye endişe ediyor, dört bir tarafa koşuyor, kâfirlerle kıyasıya çarpışıyordu. Onun bu kadar seri kılıç sallaması, bir anda Resûlullah'ın her tarafındaki düşmana karşılık vermesi, ok, mızrak ve kılıç darbelerine vücudunu kalkan yapması eşine rastlanmayacak bir hâdiseydi.

Hazreti Talha, pervane gibi dönüyor, kendisine değen kılıçlara aldırmıyordu. Tek dileği, Kâinatın sultânını korumak, bu uğurda diğer kardeşleri gibi şehit olmaktı. Vücudunda yara almayan yer kalmamıştı, elbisesi baştanbaşa kana boyanmıştı. Fakat o buna rağmen dört tarafa birden yetişiyordu.

Bu sırada hazreti Ebû Bekr ve Sa'd bin Ebî Vakkâs hazretleri, Resûl-i ekrem efendimizin yanına yetiştiler.

Hazreti Talha, bu arada kan kaybından sıcak toprağa düşüp bayıldı. Her yeri kılıç, mızrak ve ok darbeleriyle delik deşikti. Altmışaltı büyük, sayılamayacak kadar da küçük yarası vardı.

Sevgili Peygamberimiz, hazreti Ebû Bekr'e, hemen yardıma koşmasını emrettiler. Ebû Bekr-i Sıddîk (radıyallahü anh), ayılması için mübarek yüzüne su serpti. Talha bin Ubeydullah hazretleri ayılır ayılmaz; "Yâ Ebâ Bekr! Resûlullah ne yapıyor?" diye sual etti. Sevmek, canını, vücuduna fedâ etmek ancak bu kadar olurdu.

Hazreti Ebû Bekr; "Resûlullah iyidir. Beni O gönderdi" deyince, Talha (radıyallahü anh) rahat bir nefes alıp; "Allahü teâlâ'ya sonsuz şükürler olsun. O sağ olduktan sonra her musibet hiçtir" dedi.

Bu sırada bir kaç sahâbe daha yetişmişlerdi. Âlemlerin efendisi, Muhammed Mustafa sallallahü teâlâ aleyhi ve sellem, hazreti

Talha'nın yanına teşrif ettiler. Yaralı mücâhid, Resûlullah'ı sağ olarak görünce, sevincinden ağladı. Peygamber efendimiz, onun vücudunu mesh ettikten sonra, ellerini açıp; "Allah'ım! Ona şifâ ver, kuvvet ihsân eyle" diye duâ buyurdular. Resûl-i ekrem efendimizin bir mûcizesi olarak, hazreti Talha sapa sağlam ayağa kalktı ve tekrar düşmanla harbetmeye başladı.

Çarpışmalar, olanca şiddeti ile devam ediyordu. Peygamber efendimizin etrafında Ebû Dücâne, sancakdâr Musab bin Umeyr, Talha bin Ubeydullah, Peygamberimizi korumak için arka saflardan koşup yetişen Nesîbe Hâtun ve bir kaç sahabî daha (radıyallahü anhüm) vardı. Müşriklere karşı, Resûlullah efendimizle birlikte çarpışıyorlardı.

Tepeden tırnağa silâhlı ve zırhlar içerisinde olan azılı müşrik Abdullah bin Huneyd, sevgili Peygamberimizi görünce, atını mahmuzladı, Peygamber efendimizin üzerine doğru sürerken, Ebû Dücâne (Semmâk bin Hareşe) hazretleri önüne geldi, "Gel bakalım! Beni çiğnemedikçe, O'na ulaşamazsın!" dedi. Atın ayaklarına kılıcını vurup, kâfiri yere düşürdü, "Al, bu da Hareşe'nin oğlundan!" deyip, bir vuruşta öldürdü.

Hâdiseyi seyreden Âlemlerin efendisi; "Allah'ım! Hareşe'nin oğlundan ben nasıl râzı isem, sende öyle râzı ol" diyerek duâ buyurdu.

Müşriklerden her attığını vuran bir okçu olan Mâlik bin Züheyr, her yerde Peygamber efendimizi arıyor, bir fırsatını bulup ok ile vurmak istiyordu. Resûlullah efendimizin yakınlarına gelip, yayını gerdi ve sevgili Peygamberimizin mübarek başını hedef alarak okunu fırlattı.

Ebedi güzellikler için hedefe gidişi, vahyin önündeki engelleri kaldırışı, Yeryüzünü ermeydanı kılınışını, ebedi dirilişi temsil eden ok... Şimdi nereye gidiyordu? Kâinatın yaratılışına sebep olanı, Allahü teâlâ'nın sevgilisini, en büyük ihsanını, insanlığın Son Kalesini, her şeyiyle bütün yaratılmışa rahmet olanı öldürmeye mi?

Ebedi güzelliklere sebep olan da ebedi felakete sebep olan da oktu... Fark nereden geliyordu? Fark; onu hedefe gönderen elde, o

ele hükmeden iradede, gönüldeydi.

Allahü teâlâ'nın ihsanı ve gadabı bütün eşyada, varlıkta, tecelli ediyordu. Bu okla gadab mı tecelli edecekti?

İradesini Hakkın iradesine tabi kılmış, el ve gönül sahibi Hazreti Talha, Efendimize doğru ilerleyen oku gördü. Göz açıp kapayacak zaman dahi yoktu, kalkan kaldıracak, Efendimizi ikaz edecek, vücudunu O'nun önüne siper edecek kadar... Okun önüne en hızlı şekilde çıkabilecek, Efendimizi hedef olmaktan çıkarabilecek yalnızca eli vardı. Ve elini kaldırdı, ebedi hakikate işaret eden, onun bir parçası olan elini...

Ok, hazreti Talha'nın (139) avucuna saplandı ve elini parçaladı. Olanları Fahr-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz de gördüler ve ona, "Eğer Bismillah deseydin, insanlar sana bakışırken, melekler seni göklere yükseltirdi" buyurdular.

Hazreti Talha'nın eli... Âdem aleyhisselamdan o ana geçen zaman içindeki kalkanların en mübareği oldu.

Müşriklerin elleri öldürmek için kalkıyor, iniyordu, hem de ellerin en mübareğinin sahibini öldürmeye... Bu sıkışık anda Resûlullah efendimiz, yanında bir kaç sahabî olduğu hâlde düşmanla kıyasıya mücadele ediyorlardı. Peygamber efendimizin önünde, sancakdâr Musab bin Umeyr hazretleri vardı.

Hazreti Musab, vücuduna giydiği zırhdan dolayı, sevgili Peygamberimize çok benziyordu. O da sağ elinde İslâm sancağı olduğu hâlde müşriklerle müthiş bir mücadeleye girişmişti.

Bu sırada zırhlara bürünmüş olan İbn-i Kamîa, atlı olarak oraya yaklaştı. Avazı çıktığı kadar; "Bana Muhammed'i gösteriniz. O kurtulursa ben kurtulmayayım!" diye bağırarak, Peygamber efendimize doğru atını mahmuzladı.

Hazreti Musab ile Nesîbe Hâtun karşı koyup, vücutlarını Peygamber efendimize siper yaparak çarpışmaya başladılar. Bu kâfire ne kadar kılıç vurdularsa, zırhından dolayı tesir etmedi. İbn-i Kamîa, Nesîbe Hâtun'a bir kılıç vurarak omuzunu parçaladı. Sonra hazreti Musab'ın sancak tutan sağ eline kılıcını indirdi. Sağ eli kesilen Musab bin Umeyr, canından üstün tuttuğu mübarek İslâm sancağını yere düşürmeden sol eline aldı. O esnada; "Muhammed (aleyhisselam) resûldür. Ondan önce de resûller gelmiştir..." meâlindeki Âl-i İmrân sûresinin 144. âyeti kerîmesini okuyordu. İbn-i Kamîa, bu defa kılıcını hazreti Musab'ın sol eline indirdi. Sol eli de kesildi. Sancağı tutan, Hak için kalkan iki elde kesilmişti. Ancak bütün vücut el olmuştu.

Şanlı sancakdâr, İslâm sancağını yere düşürmüyordu. Kahraman sahabî, sancağı kolları ile tutup gövdesine bastırarak dalgalandırmaya devam etti. İbn-i Kamîa, bu defa mızrağını şanlı sahabînin vücuduna sapladı. Secde edercesine yere kapaklandı, akan mübarek kanları Yeryüzünü hayır meydanı yapmaya idi. O da, diğer arkadaşları gibi şehit olarak, ebedi hakikat bayrağının hiç düşmeyeceği, devamlı dalgalanacağı sonsuz güzellikler diyarına,

âhirete göçmüştü.

Hazreti Musab yere düşmüş, ancak şanlı İslâm sancağı yere düşmemişti, Hazreti Musab'ın sûretine giren bir melek sancağı dalgalandırıyordu.

Sevgili Peygamberimiz; "İleri yâ Musab! İleri!" buyurduğunda, sancağı tutan melek; "Ben Musab değilim" dedi. O zaman, Kâinatın sultânı efendimiz onun melek olduğunu anlayıp, sancağı hazreti Ali'ye verdi.

İbn-i Kamîa ise, hazreti Musab'ı, Peygamber efendimiz zannettiği için, acele müşriklerin yanına gitti, "Muhammed'i öldürdüm!" diye bağırmaya başladı. Bunu işiten müşrikler, hedeflerine ulaşmanın verdiği haz ile daha da azgınlaştılar. Eshâb-ı kirâmın ise, eli ayağı tutmaz oldu. Duyduklarına inanamıyorlardı. Hazreti Ömer'in bile elleri iki yana düşmüş, arkadaşlarıyla olduğu yere otura kalmışlardı. Enes bin Nadr (radıyallahü anh) onları o hâlde görünce; "Niçin oturuyorsunuz?" diye sordu. Onlar da; gözyaşları içinde duyulur-duyulmaz bir sesle "Resûlullah şehit edilmiş!" diye cevap verdiler.

Hazreti Enes de; "Resûlullah şehit edildiyse, O'nun Rabbi bâkîdir. Resûlullah'tan sonra biz sağ kalıp da ne yapacağız! Haydi kalkınız! Peygamberimizin çarpışarak mübarek canını fedâ ettiği şey için, biz de canımızı fedâ edelim" dedi ve kılıcının kınını kırıp; "Allahü ekber!" diyerek yalın kılıç düşmanın ortasına daldı. Küffârdan birçoklarını kırdı ve şehit oldu. Sâdece yüzünde yetmiş yara vardı. Vücudunda sayısız yara olduğu için, tanınamaz haldeydi.

Eshâb-ı kirâm dağılmış, bir kısmı da şehâdete ermişti. Bu durumdan istifâde eden müşrikler, Resûl-i ekrem efendimizin etrafını sardılar. Taşla, kılıçla iki cihânın sultânını şehit etmeye çalışıyorlardı. Üzerinde iki zırhı olduğu için, darbeler, tesir etmiyordu.

Utbe bin Ebî Vakkâs'ın attığı taşlar, sevgili Peygamberimizin mübarek yüzüne değdi ve alt dudağı yaralandı. Alt çenesindeki

mübarek sağ kesici dişi kırıldı. O sırada İbn-i Kamîa denilen müşrik de geldi ve kılıcını âlemlerin efendisinin mübarek başına vurdu. Sevgili Peygamberimizin miğferi parçalandı, iki halkası da mübarek şakaklarına battı.

Yine İbn-i Kamîa'nın vurduğu bir kılıç ile mübarek omuzundan yaralandılar ve müslümanları düşürmek için kazılan derin çukura yanı üzere düştüler.

Sebepler âleminde... Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı mübarek insan, Allahü teâlâ'nın sevgilisi, vücuduna çeşitli darbeler alıyor, Allahü teâlâ O'na uzanan elleri hemen helak etmiyordu. Hem inananlar hem de müşrikler için ne çetin imtihandı.

Efendimizin çukura düşmesiyle İbn-i Kamîa pek ziyâde sevinip; "Muhammed'i öldürdüm! Muhammed'i öldürdüm!" diye bağırarak, Ebû Süfyân'ın yanına gitti. Müşrikler hedeflerine ulaştıklarına inandılar. Artık Peygamberimizle ilgilenmiyorlardı. O'nun bulunduğu çukurun etrafından çekildiler, Eshâb-ı kirâm ile çarpışmaya koyuldular. İbn-i Kamia, ikinci defadır, Efendimizi öldürdüğünü söylüyordu.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, çukura düştüğünde, mübarek yanakları kanıyordu. Mübarek ellerini yüzüne sürünce, ellerinin ve sakal-ı şerîfinin kana boyandığını gördüler.

Ve bir damla kan... Sonsuz sırlar saklı bir damla kan... Mübarek bedenden koptu... Yere doğru düşmeye başladı. Yeryüzü dehşet içinde titredi. Sanki bütün Kâinat tek parça olmuş üzerine geliyordu, Kıyamet kopuyor sandı. O kan... Üzerine düştüğünde ne yapardı? O yükü nasıl taşırdı?

Kan damlası yere düşmeden Cebrâil aleyhisselam yetişti, o mübarek kanı kaptı, "Yâ Habîballah! Allahü teâlâ'nın hakkı için, eğer bu kandan bir damla yere düşseydi, Kıyâmet'e kadar yerde ot bitmezdi" dedi.

Bu ne esrardı? O mübarek kanın düşmesiyle Yeryüzünde niçin

ot bitmezdi? O Yeryüzü ki Efendimizin vücudunu meydana getiren maddeler ondan meydana gelmişti? Yeryüzü dâhil bütün Kâinat, O'nun nûrundan yaratılmıştı?

Fahri âlem efendimiz; "Eğer benden bir damla kan yere düşerse, gökten azâb nâzil olur. Yâ Rabbî! Kavmimi affet! Çünkü onlar bilmiyorlar" buyurarak, kendisini öldürmeğe kalkan, mübarek vücuduna kılıç vurup, mübarek dişlerini kıran ve mübarek yüzünü kana boyayan kimselerin hidâyete gelmesi için duâ etti.

Bu ne merhametti. O, âlemlere, bütün kâinata rahmet olarak gönderilmişti.

İbn-i Kamîa'nın "Muhammed'i öldürdüm! Muhammed'i öldürdüm!" diye bağırmasıyla ikinci defa üzüntüden kahrolan, ölmüş gibi hareket edemez hale gelen Eshâb-ı kiram, duydukları bir sesle yeniden hayat buldular.

Kâ'b bin Mâlik hazretleri; "Ey müslümanlar! Müjde! İşte Resûlullah burada!" diye yüksek sesle bağırıyordu. Bu sesi işiten şanlı Eshâb yeniden hayat bulmuş gibi sevinçle oraya koştu.

Hazreti Ali ile Talha bin Ubeydullah (radıyallahü anhüm) derhâl oraya gelerek çukurdan çıkardılar. Hazreti Ebû Ubeyde bin Cerrâh, sevgili Peygamberimizin mübarek şakaklarına batan, miğferin halkalarını dişleriyle çekerek çıkardı. Bu demir parçalarını çıkarırken iki ön dişi de çıktı.

Eshâb-ı kirâmdan Mâlik bin Sinân hazretleri, Resûlullah efendimizin mübarek yüzlerinden sızan kanı emdiler. Bunun üzerine Peygamber efendimiz; "Kanım kanına karışan kimseye Cehennem ateşi dokunmaz" buyurdular.

Bu ne hikmetti? O mübarek kan, toprağa düşse, Yeryüzünde hayat duruyor, ot bitmiyor, içeni ise Cehennem ateşi yakmıyordu.

O mübarek bedenin dokunduğu her şey, toprak, ağaç, taş, hava her şey değişiyor, aradan binlerce sene geçse de o tesir gitmiyordu. O mübarek bakışlara hedef olanlar... Hücre hücre değişiyor, O'na inananlar, Peygamberler hariç insanların en üstünü oluyor,

inanmayanlar ise en kötüleri haline geliyordu.

Müşrikler, Efendimizin yaşadığını duyunca çıldırdılar ve O'nu öldürmek için tekrar üstlerine gelmeye başladılar. Eshâb-ı kirâm, Peygamber efendimize yeniden kavuşmanın sevinci ile bir anda Resûlullah efendimizin etrafında halka olup; hiçbir müşrik bırakmadılar.

Resûlullah efendimiz, yanındaki Eshâbı ile Uhud kayalıklarına doğru çıkmaya başladılar. Kayaların yanına varınca, yukarı ulaşmak istediler. Ziyâdesiyle yorulduğu, üst üste iki zırh giydiği ve mübarek vücuduna yetmişten ziyâde kılıç vurulduğu için tâkat getiremediler. Bunun üzerine Talha (radıyallahü anh), Peygamber efendimizi sırtına alarak kayaların üzerine çıkardı. Sevgili Peygamberimiz; "Talha, Resûlullah'a yardım ettiği zaman Cennet ona vâcib oldu" buyurdular. Hiç mecâlleri kalmadığından, öğle namazını oturarak edâ ettiler.

Dağın eteklerinde sahabîler, her biri bir aslan kesilmiş, müşriklerin üzerine atılıyorlardı. Peygamberimize kılıç vuranlara, dünyayı zindan yaptılar.

Müşrikler, derlenip toparlanan ve yeniden hücuma geçen Eshâb-ı kirâm karşısında tutunamadılar. Yetmiş ölü vererek, harp meydanını terk edip Mekke'ye doğru yola koyuldular.

Peygamber Efendimiz şehit oldu şeklindeki haber, Medine'ye ulaşmış, gönüller yanmıştı. Hazreti Fatıma, Hazreti Aişe ve diğer hanımlar Uhud'a geldiler. Sağ olduğunu görünce çok sevindiler, yaralı görünce üzüldüler. Hazreti Fatıma, Efendimizin haline yakından şahit olunca çok ağladı. Mübarek babaları onu teselli etti. Hazreti Ali kalkanı ile su getirdi, Hazreti Fatıma, Efendimizin mübarek yüzünü yıkadı.

Sonra savaş meydanına indiler. Müşrikler tarafından parçalanmış eshâb-ı kiramın mübarek cesetlerini görünce çok üzüldüler. Efendimiz, Hazreti Hamza'yı kulakları, burnu ve sair azaları kesilmiş, yüzü tanınmaz hale getirilmiş, karnı yarılmış,

ciğerleri çıkarılmış halde görünce gözyaşları içinde ağladılar.

Şehitleri defnetmeye başladılar. Musab bin Umeyr Hazretlerine kefen olacak bir şey bulamadılar. Kaftanı mübarek vücudunu tam örtmüyordu. Baş tarafını örtseler ayakları, ayaklarını örtseler başı açıkta kalıyordu. Efendimiz, "Baş tarafını kaftanla, ayaklarını ise ızhır otuyla örtünüz" buyurdular. Hayatını İslama hizmetle, Yeryüzünün sulh, hayır meydanı olması, insanların iki cihan saadeti için geçiren ve bu uğurda şehitlik mertebesine kavuşan Musab bin Umeyr, dünyadan yarım kefen ile ayrıldı.

Şehitler, namazları kılınıp, kanlı elbiseleriyle ikişer, üçer aynı kabre konarak defnedildiler. Uhud Gazasında yetmiş şehit verildi. Bunlardan altmış dördü Ensardan, altısı Muhacirlerdendi.

Şehitleri defnettikten sonra derlenip toparlandılar. Medine'ye doğru hareket ettiler. Hüzünlüydüler. Efendimizin okçularla ilgili emirleri dinlenmediği için çok zor anlar yaşamışlar, kazanılan zafer kaybedilmişti. O'nun yüzüne nasıl bakacaklar, Medine'de kalanlara ne cevap vereceklerdi?

Sevgili Peygamberimiz, Eshâbıyla Medine'ye yaklaştılar. Medine'de kalan kadınlar, çocuklar yollara dökülmüş, merak ve hüzün ile gelen ordunun içinde Kâinatın efendisini görmeye çalışıyorlardı. O'nun, cihânı aydınlatan nûrlu yüzünü görünce, Allahü teâlâ'ya hamd ediyorlardı. Sonra, gözler orduya takılıyor, babalar, efendiler, oğullar, dayı ve amcalar aranıyordu. Göremezlerse gözyaşlarını tutamıyorlardı. Eshâbının bu hüzünlü hâlini gören merhamet deryâsı Resûl-i ekrem efendimiz de, çok üzülüyor, mübarek gözlerinden yaş akıtıyorlardı.

Sa'd bin Mu'âz hazretlerinin annesi Kebşe hâtunun, Peygamber efendimize yaklaştığı görüldü. Uhud'da, oğlu Amr şehit olmuştu. Huzur-ı saâdete geldiğinde; "Anam-babam, canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Elhamdülillah ki seni sağ salim olarak gördüm. Sen selamette olduktan sonra, bütün felâketler bana hiç gelir!" dedi. Ciğerpâresi oğlunu sormadı.

Sevgili Peygamberimiz, oğlu Amr için baş sağlığı diledikten sonra; "Ey Sa'd'ın annesi! Sana ve onun ev halkına müjdeler olsun ki, onlardan şehit düşenlerin hepsi de Cennet'te toplandılar ve birbirlerine arkadaş oldular. Onlar, ev halkına da şefâat edeceklerdir" buyurdu.

Kebşe hâtun; "Allahü teâlâ'dan gelen her şeye râzıyız yâ Resûlallah! Bu müjdelerden sonra artık onlar için kim ağlar! Siz, geride kalanlar için duâ buyurunuz" dedi. Âlemlerin efendisi de; "Allah'ım! Onların kalplerinde bulunan üzüntüleri gider! Arkada kalanlarını da, geride kalmışların en hayırlısı eyle!" diye duâ ettiler.

Peygamber efendimiz, Eshâbına, bedenî isteklerle mücadeleyi kasdederek; "Küçük cihâddan döndük, büyük cihâda başlayacağız" buyurdular.

İnsan ve cinlerin Son Kalesi Hazreti Muhammed aleyhisselam ve Kıyamet'e kadar son kale olacak İslamiyet... Ümmeti, ümmetinin yerleşeceği, mesken eyleyeceği diyarlar, Yeryüzünde seçilmiş yerler, seçilmişler içinde de seçilmiş bir yer...

İnsanoğlunun Yeryüzünde Âdem aleyhisselam ile başlayan ve yüz binlerce senedir devam eden ve Kıyamet'e kadar devam edecek mücaledesi, cihadı... İblis ve taifesine, nefsine, kötü çevresine karşı... Hem Yeryüzünü hem de bedeni hayır meydanı kılma mücadelesi... Bu mücadeleler için kaleler şarttı...

Peygamber Efendimiz, herkesin evlerinde istirahate çekilmelerini ve yaralıların yaralarını tedavi etmelerini emir buyurdular. Kendileri de yaralı idi. Doğruca, saâdethânelerine gittiler.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem, Medine'ye döndüğünde, müşriklerin her an geri dönüp Medine'yi basabilecekleri ihtimâli olduğundan, tedbir aldı. Uhud Savaşının ertesi Pazartesi günü, yaralı oldukları hâlde harekete geçtiler. Müslümanları dünkü harpten dolayı zayıf düşmediğini göstermek, düşmana gözdağı vererek Medine'ye tekrar dönmelerini önlemek için, Bilâl-i Habeşî'yi çağırdı, ezan ile Müslümanları Namaza çağıran Hazreti Bilal'i (radıyallahü anh)... "Resûlullah, size düşmanı

takip etmeyi emrediyor! Dün, Uhud'da bizimle beraber çarpışmayanlar gelmeyecek, sâdece çarpışmaya katılanlar geleceklerdir, de" buyurdu.

O da, Eshâba bu emri duyurunca, çoğu yaralı oldukları hâlde derhâl hazırlandılar. Hattâ ağır yaralı olan Abdullah ile Râfi (radıyallahü anhüm) isimli kardeşler, Resûl-i ekrem efendimizin bu dâvetini işitir işitmez, bütün ağrı ve sızılarına rağmen; "Resûlullah ile gazâya çıkma fırsatını kaçıracak mıyız?" diyerek, mücâhidlerin saflarına koştular.

Sevgili Peygamberimiz, şanlı Eshâbıyla, müşrikleri takibe başladılar. Revha denilen mevkide, müşriklerin toplanarak, Medine'ye baskın yapmak ve müslümanları yok etmek için karar aldıklarını öğrendiler. Bu tedbirin de, Peygamber efendimizin bir mûcizesi olduğu ortaya çıktı.

Müşrikler, Resûl-i ekrem efendimizin üzerlerine doğru geldiğini duyunca, korkarak, bulundukları yeri terk edip, Mekke'ye döndüler. Peygamber efendimiz, onları Hamrâ-ül Esed denilen yere kadar takip ettiler. Müşriklerden iki kişi yakalandı. Burada üç gün kaldılar, sonra Medine'ye geri döndüler.

Allahü teâlâ, Hamrâ-ül Esed Gazâsına iştirak eden bu şerefli Eshâbı, Âl-i İmrân sûresi 172. âyeti kerîmesinde meâlen, "Yaralandıktan sonra, yine Allahü teâlâ'nın ve Peygamberinin dâvetine koşanlar ve hele onlardan iyilik edip fenalıktan sakınanlar için, çok büyük bir mükâfat vardır" şeklinde övdü.

Yakınları Uhud Harbi'de öldürülen Mekkeli müşrikler, intikam peşine düştüler. Adel ve Kare kabileleriyle anlaştılar. Hicretin dördüncü yılının Safer ayında bu iki kabileden bir heyet gelerek "Müslüman olduk, bize dini öğretecek muallim gönder" dediler. Bu sırada sevgili Peygamberimiz Mekkeli müşriklerin savaş hazırlığı içinde olup olmadığını anlamak için bir seriyye hazırlamıştı. Efendimiz on kişilik seriyyeyi gelenlerle birlikte gönderdi. Bunlar Recî' suyunun başında dinlendiler. Ve bu seriyye Lihyanoğulları tarafından kuşatıldı, Âsım bin Sâbit Hazretleri dâhil sekizi şehit edildi.

Satmak için Âsım Hazretlerinin mübarek başını kesmek istediler, ancak arılar sebebiyle yaklaşamadılar, geceleyin de yağmur yağarak sel cesedi götürdü, bulamadılar.

Hubeyb bin Âdiy ve Zeyd Bin Desinne hazretleri esir alındı. Mekke'ye götürüldüler. İkisi için idam sehpası hazırladılar. Her ikisini de dinlerinden dönerlerse serbest bırakacaklarını söylediler. İkisi de kabul etmediler ve şehit oldular. Hubeyb Hazretleri idam edilmezden önce namaz kılmak istedi, müsaade ettiler ve iki rek'at namaz kıldı. Böylece idamlıkların iki rek'at namaz kılması sünnet oldu, Peygamber Efendimizin duyunca bunu uygun görmesiyle...

Yine aynı yılın aynı ayında, Efendimizden Necd bölgesinde İslâmiyetin yayılması için muallim istediler. Sevgili Peygamberimiz "Göndereceğim kimseler hakkında, Necd halkından emin değilim" buyurdular. Kuvvetli söz verilmesi üzerine Eshâb-ı Soffa'dan yetmiş kişilik bir heyet hazırlayıp yola çıkardı.

Bi'r-i Maûne'de, Maûne Kuyusu başında su içmek, istirahat için durduklarında kuşatıldılar, tıpkı Recî' Suyunun başında olduğu gibi... Yetmişi de şehit oluncaya kadar kahramanca savaştılar.

Âmir bin Füheyre Hazretlerinin sırtına Cebbâr adlı biri mızrağını sapladı. O anda Âmir Hazretleri, "Vallahi Cennet'i kazandım" dedi. Cebbâr'ın ve diğer müşriklerin gözleri önünde gökyüzüne çekildi. Bunun üzerine Cebbâr Müslüman oldu.

Peygamber efendimiz, Reci' ve Bi'r-i Maûne hadiselerine çok üzüldüler. İslâmiyeti ilim ile yaymak için gidenler şehit edilmişti. Her ikisinde de İslamiyeti öğrenmek istiyoruz diyerek tuzak kurulmuştu, hem de hayat kaynağı olan subaşlarında, su için konaklanılan yerlerde... Bu ne esrardı? Ebedi hayat vermeye gidenler, hayat kaynağı suyun başında, ebedi güzellikler diyarına, Cennet'e kavuşuyorlardı şehit olarak... Subaşları şehit kanlarıyla şerefleniyordu...

Sebepler âleminde... Su akıyor, rüzgâr esiyor, insanlar yürüyordu, kimisi Ermeydanı olan Yeryüzünü hayır meydana kılmaya, kimisi de şer meydanı... Kâinatın yaratılmasına sebep iki cihan Güneşi,

cenk meydanlarına koşuyordu çift zırh giyerek, yaralanıyor, mübarek yüzlerinden kanlar akıyordu. Eshâbını verilen sözler üzerine İslamiyeti anlatmak üzere gönderiyor, verilen sözler tutulmuyor, Eshâbı şehit ediliyordu. Yeryüzünde hayat, sebepler âleminde devam ediyordu. Her şey bir şeye sebep oluyordu, iyiliğe veya kötülüğe, sebepler zinciri sürecekti ta Kıyamet'e kadar...

Mustalak Gazasından dönüşte, Teyemmüm âyeti nâzil oldu. Âişe radıyallahü anhânın gerdanlığı Salsala denilen yerde kayboldu. O yer Medine'ye yakındı. Gerdanlık bulununcaya kadar burada beklediler. O yerde su yoktu. Eshâbın yanlarında da su yoktu, abdest alacak su bulamadılar. Resûlullah aleyhisselam Âişe-i Sıddîka'nın dizinde uyuyordu. Eshâb-ı kirâm durumu hazreti Ebû Bekir'e arz ettiler. O da Resûlullah'a gitti, Resûlullah aleyhisselam uyandı. Allahü teâlâ teyemmüm âyetini gönderdi. Eshâb teyemmüm edip sabah namazını edâ ettiler. Efendimiz, "Yeryüzü benim için mescid ve temizleyici kılındı" buyurdu.

Sonra Âişe radıyallahü anhâyı deveye bindirdiler. Deve kalkınca gerdanlık bulundu.

Bu ne hikmetti? Gerdanlık sebebiyle verilen molada, bu ümmet için rahmet olan teyemmümle ilgili âyeti kerime gelmiş, Yeryüzü temizleyici kılınmıştı.

Bu ne saadet, bu ne ihsandı. Yeryüzü hem temiz, hem de temizleyici kılınmıştı, tıpkı su gibi...

Yeryüzü sevincinden ağladı, ağladı... Kıyamet'e kadar bu şerefle, bu rahmetle, bu ihsanla var olacaktı. Bu şeref, bu ihsan ona yeterdi. O sevinmesin de kim sevinsindi, o bayram yapmasında kim bayram yapsındı...

Üzerine secde ederek ona şereflerin en yücesini kazandıran Hazreti Muhammed'in ümmeti, toprağıyla temiz olup namaz kılacak, secdeye varacak hale geleceklerdi.

O Yeryüzü ki Muhammed aleyhisselam, mübarek ayaklarıyla üzerine bastığında yüz binlerce yıllık kirinden, pasından ve zulmetten temizlenmişti... O ayaklar ne mübarek, o ayakların sahibi ne yüceydi. Bastığı, dokunduğu yeri, baktığı, nazarlarının ulaştığı

her şeyi, teneffüs ettiği havayı mübarek kılıyordu. O'na yakın olan zaman ve mekân kıymetleniyordu. O'nu görerek inanan Peygamberlerden sonra insanların en üstünü oluyordu. O ne mübarekti, O, âlemler ve bütün Kâinat için rahmetti.

Hicretin beşinci yılı idi. Yahudi Nâdiroğulları Medine-i münevvereden sürülmüş, bir kısmı Şam'a, bir kısmı da Hayber'e gitmişlerdi. Fakat fitne ve fesâd kaynağı olmaya devam ediyorlardı. İslâma ve Peygamber efendimize olan kin ve intikâm duyguları kalplerini bürümüştü.

Reisleri Huyey bin Ahtab, kavminin ileri gelenlerinden yirmi kişiyle Mekke'ye geldi. Ebû Süfyân ile görüşüp, sevgili Peygamberimizin mübarek vücudunu ortadan kaldırmak istediklerini söylediler, "Bu işi bitirinceye kadar hiç ayrılmadan yanınızda bulunacağız!" dediler.

Ebû Süfyân; "Bizim düşmanımıza düşman olanlar, bizim katımızda makbûldür. Fakat size güvenebilmemiz için, putlarımıza tapmanız lâzım. Ancak bundan sonra samimi olduğunuzu kabul edip, emîn olabiliriz" dedi.

Gayelerine kavuşmak için, putların önünde yerlere kapandılar. Kitaplı kâfir iken, kitapsız oldular. Sevgili Peygamberimizi ortadan kaldırmak ve din-i İslâmı yıkmak için yemin ettiler. Küfrün tek millet olduğunu gösterdiler.

Müşrikler, derhâl savaş hazırlığına başladılar. Komşu müşrik kabilelere de adamlar gönderdiler. Yahudiler de çeşitli kabileleri ikna etmek için harekete geçtiler. Bâzı kabilelere para ve hurma vâd ederek silâhlandırdılar. Müşrikler, Mekke civârından dörtbin kişilik büyük bir kuvvet çıkarmıştı. Müşrik ordusu, Merrüzzahrân'a geldiğinde; pek çok kabileler katılarak sayı onbine çıktı. Bu, o diyar için pek büyük bir kuvvetti.

Huzâa kabilesi, Peygamber efendimize, müşriklerin durumunu teferruatıyla derhal haber verdi. İstihbaratın ne kadar önemli olduğu bir daha anlaşılmış oldu. İşlerini, Eshâb-ı kirâmla istişâre ederek yapan sevgili Peygamberimiz, sahabîlerini derhal toplayıp, durumu müzakere ettiler.

Selmân-ı Fârisî hazretleri söz alıp; "Yâ Resûlallah! Bizde bir harb usûlü vardır. Düşman çok kalabalık olup baskın yapmasından korktuğumuz zaman, etrafımıza hendek kazarak savunma yapardık" dedi. Bu usûl, uygun görüldü.

Efendimiz derhâl, Eshâbından bâzılarını alıp, hendeğin nereye kazılması lâzım geldiğini keşf ettiler. Medine'nin güney tarafı bahçelik olup, sık ağaçlarla kaplı idi. Müşriklerin buradan toplu hücuma geçmeleri ihtimâli zayıftı. Sonra buranın müdâfâasını az bir kuvvet başarabilirdi. Doğuda ise andlaşma yapılan Benî Kureyzâ adlı yahudi kabilesi bulunuyordu. Bu sebeple müşrikler, ancak batı ve kuzey taraftaki açık araziden hücuma kalkabilirlerdi. Bu tarafta hendek kazılacak yerler tespit edildi.

Eshâb-ı kirâmın her birine iki adam boyu kadar yer düşüyordu. Herkes hissesine düşen yeri iki adam boyu derinliğinde kazacak, süratle koşan bir atın atlayamayacağı kadar geniş olacaktı.

Hakikatin, insanlığın Son Kalesi, hendek ile savunulacaktı. Temiz ve temizleyici olduğu müjdelenen, mescit ve teyemmüm vasıtası olmakla şereflenen Yeryüzü... Şimdi bağrını açıp, hendek haline gelerek Efendimiz ve eshâbıyla düşmana set oluyor, Onları korumaya, hazırlanıyordu. Yeryüzü sevinmesin de kim sevinsindi...

Uhud'da çok üzülmüştü, düşman atlılarının bir tepenin arkasından gelerek Efendimizi ve Eshâbını arkadan vurmasına, buna mani olamamakla kahrolmuştu.

Zaman azdı. Düşman, Mekke'den çıkmış, Medine'ye doğru hızla geliyordu. Hendeğin en kısa zamanda kazılması lâzımdı. Sevgili Peygamberimiz, kahraman eshâbıyla "Bismillâhirrahmânirrahîm" diyerek, hemen ilk kazmayı vurdular.

Herkes, bütün gayretiyle bir an önce hendeği bitirmeye çalışıyordu. Çocuklar bile iştirak ediyorlardı. Resûlullah efendimize, Zübâb Tepesi üzerinde bir çadır kuruldu. Bu bir Türk çadırıydı, Kubbetül Türkiyye deniliyordu. Hendekten çıkarılan topraklar zenbillerle bu tepenin etrafına dökülüyor, gelirken de Sel Dağından düşmana atmak için taşlar çekiliyordu.

Zenbil bulamayanlar, eteklerinde toprak taşıyordu. Sevgili Peygamberimiz de zaman zaman Kubbetül Türkiyye'den çıkıp yoruluncaya kadar çalışıyordu. Bu hâli gören Eshâb-ı kirâmın "Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah. Bizim çalışmamız yeter. Sen çalışma, istirahat buyur" sözlerine "Çalışarak kazandığınız sevâba ben de ortak olmak istiyorum" buyurarak cevap veriyorlardı.

Hicri 5. senenin Şevvâl, miladi 627 yılının Mart ayıydı. Hava çok soğuktu. Kuraklık yüzünden kıtlık hüküm sürüyordu. Yiyecek bulmak çok güçtü. Âlemlerin efendisi dâhil olmak üzere, bütün Eshâb-ı kirâm müthiş bir açlık içinde bulunuyorlardı. Kendilerini güçlü hissetmeleri için, açlıktan karınlarına taş bağlıyorlar, midelerini sıkıştırarak yemek ihtiyâcını gidermeye çalışıyorlardı. Âlemlere rahmet Efendimiz, kendi açlığını düşünmüyor, Eshâbının bu soğukta aç aç çalışmasına çok üzülüyor, "Allah'ım! Âhiret hayatından başka bir hayat yoktur. Yâ Rabbî! Ensâr ile Muhâcirlere mağfiret eyle!" diye duâ buyuruyorlardı.

Onlar da canlarından çok sevdikleri Habîb-i ekrem efendimize; "Hayatımızın sonuna kadar Allahü teâlâ'nın yolunda, din-i İslâmı yaymak için size tâbi olduk, teslim olduk" diyorlardı. Bu karşılıklı muhabbet; açlık, susuzluk gibi nice meşakkatleri kökünden söküp götürüyordu.

Hendek kazma işi, sabah erkenden başlıyor, akşama kadar sürüyordu. Eshâb, bir gün çok sert bir yerle karşılaştılar. Kazmak mümkün olmuyordu. Resûl-i ekrem efendimize gelip, haber verdiler. Teşrif buyurarak hendeğe indiler. Su istediler. Bir yudum alıp, mübarek ağızlarındaki suyu kaba boşalttılar. Suyu sert yere serptiler. Balyozu alıp, o yeri bir vuruşta kum gibi dağıttılar.

Bu vuruş esnâsında, sevgili Peygamberimizin mübarek karnı açılınca, efendimizin açlıktan midesi üzerine taş bağladığını gördüler.

Selmân-ı Fârisî hazretleri çok iyi hendek kazıyor, tek başına on kişinin yaptığı işi yapıyordu. Arkadaşları ile kendilerine ayrılan yeri kazarlarken, çok sert ve büyük, beyaz bir kaya ile karşılaştılar. Kırmak için çok uğraştılar. Fakat bütün emekleri boşa gitti. Üstelik

balyozları, kazma ve kürekleri de kırılmıştı. Hazreti Selmân, sevgili Peygamberimizin huzuruna varıp durumu arz etti.

Habîb-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, saâdetle oraya gelip balyoz istediler, aşağı indiler. “Bismillâhirrahmânirrahîm” diyerek, balyozu kaldırıp, kayaya öyle bir vurdular ki, Medine'yi aydınlatan bir şimşek çaktı ve kayadan bir parça koptu. Resûl-i ekrem efendimiz; “Allahü ekber!" diyerek tekbir getirdiler. Bunu işiten Eshâb da tekbir getirdi.

Sonra ikinci defa balyozu vurdular. Yine her tarafı aydınlatan bir şimşek çaktı, kayadan parçalar koptu. Sevgili peygamberimiz yine; “Allahü ekber!” diyerek tekbir getirdiler. Bunu Eshâb-ı kirâm takip etti.

Balyoz üçüncü defa indiğinde, her tarafı aydınlatan bir şimşek daha çakmış ve kaya parça parça olmuştu. Âlemlerin efendisi yine; “Allahü ekber!” diyerek tekbir getirdi. Şerefli Eshâbı da O'na uydu.

Hazreti Selmân, elini uzattı. Sevgili Peygamberimiz yukarı çıktılar. Selmân-ı Fârisî; “Anam-babam, canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Ömrümde hiç görmediğim bir şeyi şimdi gördüm. Bunun hikmeti nedir?” deyince, Peygamber efendimiz, Eshâbına dönüp; “Selmân'ın gördüğünü sizler de gördünüz mü?” buyurdular. Onlar da; “Evet yâ Resûlallah! Balyozu kayaya vurduğunuz zaman, şiddetli bir şimşeğin çaktığını gördük. Sen tekbir getirince biz de tekbir getirdik” dediler.

Peygamber efendimiz; “Önceki darbenin ışığında kisrânın (Medâyin'deki) köşkleri bana göründü. Cebrâil (aleyhisselam) gelip; ‘Ümmetin, o beldelere sâhip olurlar’ diye haber verdi. İkinci darbede Rum vilayetinin (Şam'ın) kızıl köşkleri göründü. Cebrâil (aleyhisselam) gelip; ‘Ümmetin, o diyâra da sâhip olur’ dedi. Üçüncüsünde, San'a'nın (Yemen'in) köşkleri göründü. Cebrâil (aleyhisselam); ‘O yere de ümmetin mâlik olur’ diye haber verdi” buyurdu.

Kâinatın sultânı, Acem kisrâsının Medâyin'deki sarayını tarif

edince, oralı olan hazreti Selmân; "Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Seni, hak din ve Kitap'la gönderen Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, o köşkler aynen anlattığınız gibidir. Senin, Allahü teâlâ'nın Resûlü olduğuna şehâdet ederim" dedi.

Peygamber efendimiz; "Ey Selmân! Şam, muhakkak fethedilecektir.

Herakliüs, memleketinin en ücrâ yerine kaçacaktır. Siz, Şam'ın her tarafına hâkim olacaksınız. Size, hiç kimse karşı koyamayacaktır. Yemen, muhakkak fethedilecektir. Şu Diyâr-ı Meşrik de muhakkak fethedilecek ve kisrâ öldürülecektir. Allahü teâlâ bu fetihleri benden sonra size nasip edecektir" buyurdular.

Ve "Konstantiniyye elbet feth olunacaktır. Onu fethedecek emîr ne güzel emîrdir ve o ordu ne güzel ordudur" müjdesini verdiler. (140)

Kalelerin savunulması, ayakta kalması için inşa edilen hendek... Son Kale ve âlemlere rahmet Peygamber Efendimizin O'nun getirdiği son dinin, Peygamber şehri Medine'nin muhafazası için temiz ve temizleyici olduğu müjdelenen toprağın, Yeryüzünün bağrı delinerek hendek haline getirilmesi, ellerin, gönüllerin en mübarekleri tarafından...

Bu mübarek iş esnasında toprağın derinliklerinde çıkan kaya engeli... Bu engelin, ebedi saadet yolu üzerindeki bütün engelleri yok edici tarafından kaldırılışı... Balyozu taşa vuruş esnasında çok kuvvetli ışığın meydana gelişi ve bu sırada nice memleketlerin görünmesi... Ve bunların fethinin müjdelenmesi... Bunlar içinde Konstantiniyye'yi fethedeceklerin ayrıca zikredilmesi, fethedecek emir ne güzel emir, ordu ne güzel ordu denilmesi...

Fetihlerin, Selmân-ı Fârisî Hazretlerinin kazdığı hendek vesilesiyle müjdelenmesi... O ki hakkı, hakikati aramış, kavuşabilmek için anne-baba, mal-mülk ve memleketini terk etmiş, Şam üzerinden Medine-i münevvereye gelmişti.

Efendimizin hendek kazılması esnasında Türk Kubbesi isimli çadırda kalması...

Bütün bunlardaki esrar, hikmet neydi?

Hendek haline gelerek Efendimize ve O'nun sahabesine kale olan toprak... Âdem aleyhisselam ve soyundan gelen insanoğlu ondan yaratılmıştı. Kâinatın yaratılış sebebi Muhammed aleyhisselamın vücudunu meydana getiren maddeler de topraktandı... Başta gül olmak üzere, bütün çiçekler, meyveler, hayat kaynağı su, onun bağrından çıkıyordu. Temiz ve temizleyici kılınmıştı. Bütün bu güzelliklere kavuşma sebebi neydi?

Boyun büküp mütevâzi olması, ayaklar altına serilmesi sebebiyleydi. Ateş yükseldiği, kibirlendiği için ondan Şeytan yaratıldı.

Düşman artık gelmek üzereydi. Hendek son süratle kazılıyor ve bir an önce bitirilmeye çalışılıyordu. Mücâhitler zarûret hâlinde, Peygamber efendimizden izin alarak işi bırakıyorlar, ihtiyaç giderildikten sonra yeniden işlerinin başına koşuyorlardı.

Münâfıklar ise gâyet gevşek davranıyor, istedikleri zaman işe geliyor, istedikleri zaman izin almadan bırakıp gidiyorlardı. Ayrıca Eshâbın bu şekildeki çalışması ile alay ediyorlar, Peygamber efendimizin verdiği müjdeler için, "Biz, düşman korkusundan hendeklere sığınıyoruz. O ise bize Yemen, Rum ve Fars ülkelerinin köşklerini vâd ediyor. Sizin bu hâlinize şaşıyoruz!" diyorlardı.

Hendek kazma işinin altıncı günüydü. Herkes işini, lâyıkıyla bitirmişti. Ancak bir yer, geniş ve derin kazılamamıştı. Peygamber efendimiz burası için endişelerini belirttiler; "Müşrikler, buradan başka bir yerden geçemezler" buyurdular. Buraya nöbetçiler koydular.

Düşman Medine'ye çok yaklaştığında Yahudiler, yine Yahudiliklerini yaptılar. "Medine'ye bir düşman ordusu taarruz ederse, müslümanlarla birlik olup, düşmana karşı koymak" konusunda anlaşma yapan Yahudiler bu anlaşmayı bozdular, düşmanla işbirliği için anlaştılar.

Yedinci gün, müşrikler onbin kişilik muazzam bir ordu ile

Medine'nin kuzey ve kuzeybatı tarafına gelip, ordugâhlarını kurdular. Bu ordugâh, hendeğin kazıldığı yerin tam karşısında ve öbür tarafındaydı.

Müşrikler; bu muazzam ordu ile Medine'yi baştanbaşa yakıp yıkmak, Peygamber efendimizi ve Eshâbını ortadan kaldırıp, İslâmiyeti yok etmek, istiyorlardı. Bu, görünüşte karşı konması güç, muazzam ve pek büyük bir orduydu.

Müşrikler, hayâllerinden geçirmedikleri hendek engelini görünce, şaşkına döndüler, moralleri bozuldu. Çünkü hendek iyi bir atın sür'atle koşarak atlayamayacağı genişlikte idi. İçine düşen bir kimse de kolayca çıkamazdı. Hele zırhlı bir kimsenin yukarı tırmanarak çıkması çok zordu.

Müşriklerin geldiğini haber alan sevgili Peygamberimiz, derhâl altı gündür durmadan çalışarak yorgun düşen Eshâbını toplayıp, Sel Dağı eteklerine karargâhını kurdu. Arkalarında Sel Dağı ve Medine bulunuyordu, önünde hendek ve ötesinde düşman...

İbn-i Ümm-i Mektûm, Medine'de Peygamber efendimizin vekili olarak bırakıldı. Kadınlar ve çocuklar hisarlara yerleştirildi. Üçbin kişilik İslâm ordusunun otuzaltı süvârisi vardı. Sancakları, Zeyd bin Hârise ile Sa'd bin Ubâde hazretleri taşıyordu. Resûlullah efendimizin deriden yapılmış çadırı, Sel Dağı'nın eteğinde kuruldu.

Bu sırada Efendimize "Kureyzâ yahudileri aramızdaki andlaşmayı bozmuşlar ve bize karşı harbe hazırlanıyorlarmış" haberi geldi. Beklenilmeyen bu habere, Âlemlerin efendisi; "Hasbünallahü ve ni'mel vekîl (Allahü teâlâ bize yeter. O ne güzel vekildir)" diyerek mukabelede bulundular. Çok müteessir olmuşlardı. Şimdi İslâm ordusu, iki ateş arasında kalmıştı. Kuzey ve kuzeybatıda müşrik orduları, güneydoğuda yahudiler bulunuyordu.

Efendimiz, beş kişiyi nasihat etmek üzere Kureyza Yahudilerine gönderdi, ancak nasihat kabul etmediler. Efendimiz aleyhisselam; "Haberinizi gizli tutun. Ancak bilene açıklayın. Çünkü harp, tedbir ve aldatmadan ibarettir" buyurdular.

Hendeğe, daha önce hiç görmedikleri bu savaş şekline şaşkın

şaşkın bakan on bin kişilik düşman... Eshâb-ı kirâmın gözü ise Peygamber efendimizdeydi. O'nun emirlerini bekliyorlardı. O'nun emirlerine sarıldıklarında zafere kavuşmuşlar, ayrıldıklarında ise çok üzülmüşlerdi. Uhud'da Efendimizin kesin emrine rağmen okçuların yerlerini terk etmeleri sebebiyle yaşadıkları akıllarından çıkmıyordu.

Eshâb-ı kirâm, hendeğin bu tarafında Peygamber efendimizi bekliyorlar, nasıl hareket edeceklerini merak ediyorlardı.

Kâinatın sultânı, kahraman Eshâbının yanına teşrif etti. "Allahü ekber! Allahü ekber!" diyerek zaferi muhakkak getiren sözleri söylediler. Allahü teâlâ'nın sonsuz güç ve kudret sahibi olduğuna, her şeyi sebeplerle yarattığına inandıktan ve O'nun emrettiği sebeplere sarıldıktan ve sebeplerin en önde geleni olarak Muhammed aleyhisselama itaat ettikten sonra zafer gelmez miydi?

En mübarek ağızdan en mübarek, en anlamlı kelimeleri işiten şanlı sahabîler, hep bir ağızdan tekbir getirerek, cenâb-ı Hakkın ism-i şerîfinin yüceliğini bildirip, hendeğin ötesinde kum gibi kaynayan küffârın kalbine korku saldılar.

Müşrikler, tekbirleri işitince; "Muhammed ve Eshâbına, herhâlde sevindirici bir haber geldi" dediler. Peygamber efendimiz, Eshâbına; "Ey müslüman cemâati! Allahü teâlâ'nın fetih ve yardımı ile sevininiz!" buyurarak müjde verdi.

Hava soğuk, kıtlık şiddetli, açlık ziyâde idi... Peygamber efendimiz dâhil, birçok Eshâb mübarek karınlarına taş bağlamışlardı. Karşıda düşman, kum gibi kaynıyordu.

Müşriklerin önde gelen kumandanları ve Kureyş'le beraber gelen diğer kabilelerin liderleri toplandılar. Umûmi taarruza geçmek için bir karar vermeden önce, hendeğin etrafında, geçebilecekleri bir yer aradılar. Bir baştan öbür başa dolaştılar. Vakit azlığından yarım kalan dar yerde durup, buradan hücum etmekte karar kıldılar.

Hendeğin dar yerinden beş Kureyşli süvari, atıyla geçmeyi başardı. Bunların içinde Amr bin Abd adında çok güçlü biri vardı. Tepeden tırnağa zırha bürünmüştü. Ermeydanında kendisiyle

dövüşecek er istedi. Erlerin en yiğitlerinden Hazreti Ali radıyallahü anh, Efendimizin izniyle karşısına çıktı ve canını Cehennem'e gönderdi.

Böylece Hicret'in beşinci yılı Şevval ayının beşinde (1 Mart 627'de), Hendek Savaşı başlamış oldu.

En güvendikleri askerlerinin tez zamanda can vermesi kâfirlerin yüreğine korku düşürdü. Hendeği geçen diğerleri Hazreti Ali'ye saldırdılar. İçlerinden biri daha öldürüldü, diğerleri öldürmek için geçtikleri hendeği canlarını kurtarmak için geçerek kaçtılar. Ermeydanındaki er dileyerek yapılan ilk çarpışmayı Müslümanlar, Allah diyenler kazanmışlardı.

Hendek, göğüs göğüse çarpışmayı engelliyordu. Kâfirler ok atışlarıyla zâyiat verdirmeğe uğraştılar.

Hendek... Toprağın, bağrını sevdiklerini korumak için açması, kale eylemesiydi. Hendek kazılmasında, kalenin korunmasında, denizlerden ve ırmaklardan meydana gelen tabii hendeklere, dağların meydana getirdiği tabii surlara işaret vardı.

Müşrikler, bu şekilde galip gelemiyeceklerini anlayıp, hendeğin her tarafından saldırıya geçtiler. Onbin kişilik düşman ordusu, hendeği geçmek için uğraşıyor, üçbin kişilik şanlı İslâm ordusu ise, okla, taşla karşı koyuyordu. Müthiş bir mücadele başlamıştı. Bu mücadele akşama kadar sürdü.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, gece, hendeğin çeşitli yerlerine nöbetçiler yerleştirdi. Kendisi de dar olan yerde nöbet tutmağa başladı. Medine'ye beşyüz kişilik bir devriye kuvveti göndererek, sokaklarda yüksek sesle tekbir getirmelerini emretti. Böylece yahudilerden veya Kureyş müşriklerinden gelecek bir tehlike zamanında önlenecek, kadınlar ve çocuklar korunacaktı. Kureyzâ yahudileri ise, Huyey bin Ahtab'ı müşriklere gönderip, gece baskınları yapmak üzere ikibin kişilik bir kuvvet istediler. Geceleri, savunmasız kalan kadın ve çocuklara saldıracaklardı. Fakat mücâhidlerin sabahlara kadar devriye gezmeleri; "Allahü ekber!" nidâlarıyla tekbir getirmeleri, kalplerine büyük bir korku

saldı. Kalelerine çekilip, fırsat beklemeğe başladılar. Zaman zaman küçük gruplar hâlinde Medine'ye girmeğe çalıştılar. Girebilenler de kadın sahabeler tarafından püskürtüldü.

Müslümanlar üç düşmanla savaşıyorlardı, karşılarında Mekkeli müşrikler, arkalarından anlaşmayı bozan Yahudiler ve içlerindeki münafıklar... Bir de açlık vardı, zorlu dost...

Her gün, ilk günküne benzer şeyler yaşanıyordu. Kâfirler hendeği aşmak için var güçlerini ortaya koyuyordu, Müslümanlar da sokmamak için...

Sa'd bin Mu'âz Hazretleri atılan bir okla yaralandı ve çok kan kaybediyordu. "Yâ Râbbî, ihanet eden Beni Kureyzâ Yahudilerinin akıbetini görmeden canımı alma" diye dua etti, duası kabul oldu ve kan kesildi.

Müşriklerin en çok saldırdıkları yer, dar geçitti. Sevgili Peygamberimiz, buradan ayrılmıyor, Eshâbını savaşa teşvik ediyordu. Bir ara müşriklerin, şiddetli bir ok atışına başladıkları görüldü. Bütün hedef, Kâinatın sultânının bulunduğu çadır idi. Sevgili Peygamberimizin mübarek vücutlarını bir zırh örtüyordu. Mübarek başlarında ise miğferleri vardı.

Çadırın önünde dimdik duruyorlar, harbin seyrine göre Eshâbına emirler veriyorlardı. Müşrikler, bâzen en zayıf görünen yere birden yükleniyorlar, mübarek sahabîler oraya koşup, din düşmanlarını püskürtünceye kadar, aşk ile çarpışıyorlardı.

Bir gün, mücadele çok şiddetlendi. Kâfirler muhakkak netice almak istiyorlardı. Bütün güçleriyle saldırdılar. Bütün sahabeler neresini zayıf görüyorsa hemen oraya koşuyorlardı Öğle Namazı vakti girdi, öğlenin farzını kılacak kadar bile bir vakit bulamadılar. Büyük bir üzüntü, dehşet içindeki sahabîler; "Yâ Resûlallah! Namazımızı kılamadık" dediler.

Âlemlerin efendisi, büyük bir üzüntü içinde; "Vallahi ben de kılamadım" buyurdular. Bu hal, ikindi ve akşam namazı vakitlerinde de devam etti. Düşman saldırısından namazlarının

farzlarını kılacak kadar vakit bulamadılar.

Yatsı sıralarında, namazlarını kıldırmayan müşrik sürüsünü, pek şiddetli bir saldırı ile geriye püskürtüp, dağıttılar. Bu dağınıklıktan kurtulamayan Kureyşliler ve Gatfânlılar, geceyi geçirmek üzere ordugâhlarına çekildiler.

Mücâhidler de sevgili Peygamberimizin çadırına doğru yürüdüler. Âlemlere rahmet olarak gönderilen Fahr-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin, bedduâ etmek âdeti şerîfeleri değildi, Mekke'de akıl almaz işkencelere maruz kaldığı halde lanet etmemişti.

"Onlar, nasıl güneş batıncaya kadar uğraştırıp bizi namazımızdan alıkoydular ise, Allahü teâlâ da onların evlerine, karınlarına ve kabirlerine ateş doldursun!" buyurarak, namaza mani olan müşriklere bedduâda bulundular. Kazâya kalan öğle, ikindi ve akşam namazlarını kıldıktan sonra, yatsı namazını kıldırdılar.

Müşrikler, İslâmı tamamen ortadan kaldırmak için yaptıkları bu mücadelelerinden sonra, müslümanların gündüz mağlûp edilemeyeceğini anladılar. Onlara göre tek çare aynı şiddetle gece baskınları tertiplemekti. Müslümanlar ancak bu şekilde yenilebilirdi.

Bu kararlarını hemen tatbikata koyup, yahudi Kureyzâ oğullarıyla birlikte gece baskınları yapmaya başladılar. Askerlerini gruplara ayıran müşrikler, sıra ile hücuma geçiyorlardı. Bu hâl günlerce devam etti.

Sevgili Peygamberimiz ve kahraman Eshâb-ı kirâm; aç, uykusuz, yorgun oldukları hâlde müdâfâaya devam ettiler. Hiç bir düşman askerinin hendeği geçmesine müsaade etmediler. Canla başla yapılan bu müdâfâa, daha önce yapılan bütün gazâlardan daha korkulu, daha şiddetli, daha sıkıntılı ve daha zahmetli idi. Günlerdir çarpışmakta olan müşriklerde, yiyecek sıkıntısı baş göstermeye başladı. At ve develeri de, yerde bir tutam kuru ot bulamadıkları için, ölmeğe başladı. Bu sebeple bir birliği, Kureyzâ yahudilerine

erzak temini için gönderdiler.

Yahudiler, derhâl yirmi deve yükü buğday, arpa, hurma ve hayvanlar için saman verdiler. Müşrik askerleri ile sevinç içinde dönerken, Kubâ yakınlarında bir grup sahabî ile karşılaştılar. Kahraman Eshâb, derhâl hücum etti. Kanlı bir çarpışmadan sonra, müşrikleri kaçırtarak yüklü develeri Peygamber efendimize teslim ettiler ve çok duâya mazhar oldular.

Kâinatın sultânı sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, bir aydır devam eden bu şiddetli çarpışmada, pek güç durumlarda kalan kahraman Eshâbına çok acıyordu. Mübarek alnını toprağa koyuyor, "Ey muhtaç ve çaresiz kalmışların duâsına icâbet eden Allah'ım! Benim ve Eshâbımın hâllerini muhakkak görüyor ve biliyorsun. Yâ Rabbî! Sen küffârı hezimete uğrat, içlerine tefrika düşür ve onlara karşı bize nusret ver, zafer ihsân eyle!" diye dua ediyor, bu duâsını, sık sık tekrarlıyordu.

Müşrikler, kıtlığın da verdiği ızdıraplardan dolayı, bir an önce hendeği geçip müslümanları ortadan kaldırmak için, bütün güçlerini harcıyorlardı.

Müşrik ordusundan, kalbine İslâmın sevgisi düşmüş bir kimse, gizlice Peygamber efendimizin huzuruna geldi, Müslüman oldu. Bu, Gatfân kabilesinden Nu'aym bin Mesûd idi. Sevgili Peygamberimize; "Yâ Resûlallah! Hamd olsun müslüman olmakla şereflendim. Şimdiye kadar size karşı çarpışmıştım. Bundan sonra da küffâra karşı çarpışacağım. Bana ne emrederseniz yapmağa hazırım! Müslüman olduğumu kavmim bilmiyor" dedi.

Resûl-i ekrem efendimiz; "Küffârın arasına girip, tefrika sokarak birbirlerinden ayırmağa çalışabilir misin?" buyurdular.

O da; "Yâ Resûlallah! Allahü teâlâ'nın yardımı ile onları birbirinden ayırabilirim. Yalnız, her ne dilersem söylemeğe izin var mı?" diye suâl etti. Efendimiz de; "Harp hîledir. İstediğini söyleyebilirsin" buyurdular.

Bütün Kâinata rahmet olarak gönderilen son Peygamber

Muhammed aleyhisselam... Sözleri, yaptıkları ve sükûtuyla, hükmü Kıyamet'e kadar edecek rehber oluyordu, fertlere, toplumlara ve devletlere...

Nuaym bin Mesûd Hazretlerine "Harp hiledir" buyurarak düşmanı birbirine düşürmek için istediğini söyleme izni veriyordu. Müslümanlığını kavmi bilmeyen kişiden bu şekilde yararlanıyor, fırsatı en iyi şekilde değerlendiriyordu.

Nuaym bin Mesûd Hazretleri, aldığı izinle Kureyza Yahudileri, Kureyş ve Gatfânları birbirlerine düşürdü, aralarındaki birliği bozdu.

Cebrâil aleyhisselam, Peygamber efendimize gelip; Allahü teâlâ'nın, müşrikleri kasırga ile perişân edeceğini müjdeledi. Bunun üzerine Âlemlerin efendisi, mübarek dizleri üzerine oturup, mübarek ellerini uzatarak; "Allah'ım! Bana ve Eshâbıma acıdığından dolayı sana şükrederim" dediler, Eshâbına müjdeyi verdiler.

O gece Cumartesi gecesi idi. Ortalığı müthiş bir karanlık kaplamış, göz gözü görmüyordu. Derken şiddetli bir ayaz ve arkasından çok kuvvetli bir rüzgâr esmeye başladı. Gecenin dehşetinden müşriklerden kimse ayağa kalkamıyordu.

Görülmemiş derecedeki şiddetli rüzgâr ve Allahü teâlâ'nın görülmeyen ordusu melekler, müşrikleri perişan ediyordu. Rüzgârda kapkacakları devriliyor, ateşleri ve ışıkları sönüyor, çadırları başlarına yıkılıyordu.

Ebû Süfyân, ordusuna "Ey Kureyşliler! Siz durulacak bir yerde değilsiniz. Atlar, develer kırılmağa başladı. Kıtlık her tarafı sardı. Rüzgârdan başımıza gelenleri görüyorsunuz. Hemen göç edip gidiniz! İşte ben gidiyorum!" diyerek devesine bindi. Müşrik ordusu perişân bir hâlde toplanıp, Mekke'ye doğru hareket etti. Üzerlerine kum ve çakıl yağıyordu.

Müşriklerin içine düştükleri perişân hâli ve çekip gittikleri Resûlullah'a haber verilince çok sevindiler ve gülümsediler.

Sabah olunca, müşrik ordusundan eser kalmamıştı. Onlar,

Mekke'ye yaklaşıncaya kadar peşlerinden şiddetli bir rüzgâr esti ve arkalarından da hep tekbir sesleri işittiler.

Kureyş müşrikleri, ordugâhlarını terk edip kaçınca, onlara uyup gelen diğer müşrik kabileler de Medine'yi terk ettiler. Unutamayacakları çok büyük bir mağlûbiyetin keder ve üzüntüsüne boğuldular. Onlar, bu hezimetin üzüntüsü, acı ve şaşkınlığındayken, Kâinatın efendisi sallallahü aleyhi ve sellem ve şanlı Eshâbı radıyallahü anhüm, Allahü teâlâ'ya şükür secdesine kapanıyorlar, hamd edip, şükranlarını arz ediyorlardı.

Mücâhidler; "Allahü ekber! Allahü ekber" sadâları arasında, nûrlu Medine'nin yolunu tuttular. Medine sokakları, bir anda çocukların istilasına uğramış, Kâinatın sultânını ve mübarek babalarını, amcalarını, dayılarını, ağabeylerini karşılamaya çıkmışlardı. Peygamber efendimiz de, tebessüm buyurarak onlara karşılık veriyordu...

Hendek gazâsında altı şehit verildi. Bu gazâ hakkında Allahü teâlâ, Ahzâb sûresi 25. âyeti kerimesinde, "Allahü teâlâ (Hendek savaşındaki) o kâfirleri, hiçbir hayra, zafere kavuşamadıkları hâlde, öfkeleriyle geri çevirdi. Böylece Allahü teâlâ, (melekler ve rüzgâr ile) muharebede (muvaffak olmaları için), müminlere kâfi oldu. Allahü teâlâ'nın her şeye gücü yeter. O, her şeye galiptir" buyurdu.

Peygamber Efendimiz de "Artık nöbet sizindir. Bundan sonra Kureyş sizin üzerinize gelemez" buyurdular.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Hendek gazâsından Medine-i münevvereye dönünce, hazreti Âişe vâlidemizin evine geldi. Silahlarını ve zırhını çıkardı. Mübarek vücudu tozlanmıştı. Yıkandı. O anda hazreti Dıhye sûretinde, üzerinde zırhı ve silâhları olduğu hâlde bir süvâri geldi. "Ey Allahü teâlâ'nın Resûlü! Cenâb-ı Hak, Kureyzâoğullarının üzerine hemen yürümeni sana emrediyor!" diyerek emri tebliğ etti.

Kâinatın sultânı, Eshâb-ı kirâma "Ey Eshâbım! Kalkınız, atlarınıza, develerinize bininiz! İtâat edenler, ikindi namazını

Kureyzâoğullarının yurdunda kılsınlar" emrini verdiler."

Habîb-i ekrem efendimiz, hemen zırhını giyip kılıcını kuşandı. Miğferini mübarek başlarına geçirip, kalkanını sırtına, mızrağını eline aldı. Sonra atına bindi. Eshâbının arasına varıp, hazreti Ali'ye İslâm sancağını vererek, öncü kuvvet olarak Kureyzâ yahudilerinin kalesine gönderdiler. Her zaman olduğu gibi Abdullah ibni Ümmi Mektûm'u Medine'de vekil bıraktılar.

Şanlı Eshâb, sevgili Peygamberimizi ortalarına alarak, Medine'den; "Allahü ekber! Allahü ekber!" tekbirleri arasında ayrıldılar. Kureyzâ yahudilerinin kalesine varıncaya kadar, İslâm ordusunun sayısı üçbini buldu. Hazreti Ali, İslâm sancağını Kureyzâ yahudilerinin kalesi önüne dikti. Bunu gören yahudiler, Peygamber efendimiz aleyhinde sözler sarf ettiler.

Efendimiz, onları İslâma dâvet ettiler. Yahudiler, bu güzel teklifi kabul etmediler. Sevgili Peygamberimizin; "Öyle ise, Allahü teâlâ ve Resûlünün emrine boyun eğerek kaleden inip teslim olunuz" teklifini de reddettiler.

Bunun üzerine Âlemlerin efendisi, okçuların üstâdı Sa'd bin Ebî Vakkâs hazretlerine; "Ey Sa'd! İlerle ve onları oka tut" buyurdu.

Âlemlere rahmet ve insanların ebedi saadete kavuşabilmeleri için sığınabilecekleri Son Kalesi olan Efendimiz, her şeyiyle örnek oluyordu. Yeryüzünün hayır meydanı kılınmasında izlenecek yolu gösteriyordu. Önce İslamiyeti kabul etmeleri, bunu kabul etmezlerse İslam devletinin emniyet ve adaleti altında yaşamaları teklif ediliyor, bunu da kabul etmezlerse son söz kılıca bırakılıyordu.

Hazreti Sa'd ve diğer okçular, sadaklarındaki okları, tekbir sadaları arasında Yahudi kalesine atmaya başladılar.

Müslümanların zayıf durumlarında, arkadan vuran ve hasedlerinden Muhammed aleyhisselamın peygamberliğini kabul etmeyen bu yahudi gürûhunun kale kapısını açıp da meydana çıkacak cesâretleri yoktu. Harp, muhâsara hâlinde devam ediyordu. Muhasara bir ayı geçtiği halde münafıklardan bekledikleri yardımı

alamadılar, ümitsizliğe düştüler. Teslim olmaya karar verdiler, Sa'd bin Mu'âz'ı hakem olarak seçtiler. O da, âkıl ve baliğ olan bütün erkeklerin öldürülmesine, kadın ve çocukların esir edilmesine, mallarının da taksimine karar verdi, bu Yahudi şeriatine uygun bir karardı. Bu karar yerine getirildi. Sa'd bin Mu'âz Hazretleri de Hendek'de aldığı yaralar sebebiyle vefat etti.

Hendek gazâsından sonra, İslâm Devleti'nin gücünü çevredeki kabilelerin bir kısmı kabul ettiler. Artık müslümanlarla dost geçinmenin, hattâ müslüman olmanın en isabetli yol olacağını düşünmeye başladılar. Bâzıları, Peygamber efendimizin huzuruna gelip, müslüman olmakla şereflendiler.

Âlemlerin efendisi sallallahü aleyhi ve sellem, din-i İslâmın yayılması için, Eshâbından birlikler teşkil ederek, çevre kabileleri İslâm'a dâvete gönderdi. Bâzı kabilelere bizzat kendileri gittiler. Dûmet-ül-Cendel halkı gibi kabileler, yapılan nasihatleri kabul edip müslüman oldular. Gatfânlılar, Lihyânoğulları gibi kabileler de İslâm askeriyle karşılaşmaktan korkup kaçtılar. Böylece civar kabilelere gözdağı verilmiş oldu.

Hicretin beşinci senesinde Hac farz oldu. Haccın farz olma şartlarını taşıyanlar, üzerine Hac farz olanlar, yürüyecekler, dünyanın dört bir tarafından mübarek şehir Mekke'ye doğru... Burada, kundak bezine, kefene misal olan ihrama girip, ihramlı halde dünyadan ahrete açılan kapı Kâbe'yi tavaf etmek, Arafat'ta durmak, bu üç farzı ve haccın diğer şartlarını yerine getirdikten sonra şükür kurbanı kesmek için...

Hac farz olmuştu, ancak o mübarek diyar, insanlığın Yeryüzündeki ilk yurdu, ilk kalesi Mekke-i mükerreme kâfirlerin elindeydi, birliğin, dirliğin Yeryüzündeki sembolü, dünyadan ahrete açılan kapı Kâbe'nin içi ve çevresi ebedi saadet yolunu kesen putlarla doluydu.

Beşinci sene ayrıca hicâb âyeti kerîmeleri geldi ve müslüman hanımlara tesettür, örtünme emredildi. Hac ile aynı yılda emredilen tesettürde ne hikmetler, sırlar gizliydi?

Hac da, tesettür de kulluğunu, acizliğini bilmenin yüce Yaratan karşısında boyun bükmenin, O'nun sonsuz nimetleri karşısında mahcup olmanın zirvesi değil miydi?

Abdestte yıkanması emredilen uzuvlar, gözün temas ettiği, insan eli, sesi ve gözünün, ışığın, havanın dokunduğu, vücudun çalışmasının, ifsat ve israfın meydana getirdiği tahribatın tamiri için miydi?

İnsanlığın Son Kalesi İslamiyetin hükmü, Kıyamet'e kadar

devam edecek ve ebedi saadeti temin edecek emir ve yasakları, bir bir geliyordu, Allahü teâlâ'nın âşık olduğu Son Peygamber Muhammed aleyhisselam vasıtasıyla... Âlemlere rahmet olarak gönderilen O mübarek insan, her haliyle emir ve yasaklara nasıl uyulacağını gösteriyordu.

Hicretin altıncı senesinde, müthiş bir kıtlık oldu, gökten tek damla düşmemişti.

Ramazân-ı şerîf ayının bir Cuma günü sevgili Peygamberimize; "Yâ Resûlallah! Duâ buyursanız da, Allahü teâlâ yağmur ihsân eylese!" diyerek, murâdlarını bildirdiler.

Peygamber efendimiz, Eshâbıyla sahraya çıkıp, ezân okunmadan ve kamet getirmeden iki rek'at namaz kıldılar. Mübarek ridâsını ters çevirip tekbir getirdiler. Sonra mübarek ellerini, yenlerinin arasından mübarek koltuk altları görününceye kadar kaldırıp; "Ey Allah'ım! Bize yağmur ihsân eyle!" diye duâ etmeye başladılar. Eshâb-ı kirâm da; "Âmin!" diyordu. O anda gökyüzü gâyet berrak olup, bir bulut yoktu. Resûl-i ekrem efendimiz duâ ederken, bir rüzgâr esmeye başladı ve gökyüzünü bulutların kapladığı görüldü. Sonra ince ince bir yağmur başladı. Âlemlerin efendisi bu defa; "Allahım! Bu yağmuru bardaktan boşanırcasına yağdır ve hakkımızda hayırlı eyle!" diyerek duâ ettiler. O anda bardaktan boşanırcasına, yağmur yağmaya başladı.

Eve varıncaya kadar, sular her tarafı göl hâline getirdi. Herkes, sulara dalarak yürüyordu. Yağmur devam ediyordu. O gün, ertesi gün ve sonrası yağmur devam etti. Bir sonraki Cuma vaktinde Eshâb-ı kirâm; "Yâ Resûlallah! Evlerimiz yağmur sularından yıkılmaya, hayvanlarımız da boğulmaya başladı. Allahü teâlâ'ya duâ eyleseniz de yağmur kesilse!" dediler. Sevgili Peygamberimiz, gülümsediler ve mübarek ellerini kaldırıp; "Yâ Rabbî! Bu yağmuru mezralara, ağaç biten yerlere, vâdilere gönder!" diyerek duâ ettiler. O anda, bir hafta müddetle yağan yağmur durdu ve duâ edilen yerler ıslanmaya başladı.

Ne hikmetti? Âdem aleyhisselam ve Havva validemiz burada buluşmuş, insanoğlunun dünyadaki hayatı burada başlamış, Kâbe

ve ilk mesken burada inşa edilmiş, İbrahim aleyhisselam oğlu İsmail'i ve eşini buraya bırakmış ve âlemlerin Efendisi burada doğmuştu...

Çöllerin ortasında... Suyun, yiyeceğin çok az olduğu, yağmurun çok az yağdığı, hayat şartlarının çok çetin olduğu diyarda... Azabın dehşetini, nimetlerin kıymetini en açık şekilde ortaya çıkaran diyarda...

Hicretin altıncı senesinin Zilkâde ayı, miladi 628 yılının Mart ayı idi. Bir gece Nebiyy-i muhterem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz rüyâsında, Eshâb-ı kirâm ile Mekke-i mükerremeye gidip Kâbe-i muazzamayı tavâf ettiklerini, bir kısmının saçlarını kısalttıklarını, bir kısmının da kazıttıklarını gördü. Resûlullah efendimiz, bu rüyâsını Eshâbına anlattığında, onlar pek ziyâde heyecanlandılar. Hicretten bu yana hasretiyle yandıkları, doğup büyüdükleri, acı tatlı hâtıralarla dolu, o güzel yurtları olan Mekke'ye gideceklerdi. Beş vakit namazda yönlerini döndükleri ve hasretini çektikleri mukaddes Kâbe'yi ziyâret edip tavâfta bulunacaklardı. Bu ne güzel bir müjde idi...

Eshâb-ı kirâm, sevgili Peygamberimizin; "Siz, muhakkak Mescid-i Haram'a gireceksiniz!" müjdesini alır almaz, hemen hazırlıklara başladı.

Habîb-i ekrem efendimiz, hazırlıklarını bitirdikten sonra, Abdullah bin Ümm-i Mektûm'u, Medine'de vekil bıraktı. Zilkâde ayının birinci Pazartesi günü, Kusvâ ismindeki devesine bindi.

Mekke-i mükerremeden Medine-i münevvereye bu devenin üzerinde gelmişlerdi, yine onun sırtında altı yıl sonra, Medine-i münevvereden Mekke-i mükerremeye gidiyorlardı. Geliş, hicret, yurt edinmeye, inandıkları gibi yaşayabilmek, Yeryüzünü hayır meydanı kılmak için devlet olmaya idi. Geri dönüş, Kâbe'yi tavaf etmeye idi.

Bindörtyüz Eshâbı ile birlikte, Medine'de kalanlarla vedalaştılar. Umreye niyet ederek, Mukaddes belde Mekke'ye doğru yürüdüler. Yanlarına yolcu silâhı olan kılıçlarını ve kesmek üzere de yetmiş

deve almışlardı.

Zü'l huleyfe denilen mîkât yerine geldiklerinde, ihrâma girdiler, öğle namazını kıldılar. Sonra, kesilecek develerin kulaklarını işaretleyip, boyunlarına ip bağladılar.

İhrâm elbisesini giyen sevgili Peygamberimiz ve kahraman Eshâb, beyazlara bürünmüş bir hâlde "Lebbeyk! Allahümme Lebbeyk! Lebbeyk! Lâ şerîke leke Lebbeyk! İnnel hamde venni'mete leke vel-mülke lâ şerîke lek!" diyerek Allahü teâlâ'ya hamd ve şânının yüceliğini tasdik etmeye ve yalvarmaya başladılar. Bu mübarek telbiye ile yer gök inliyor, Zü'l huleyfe, nûranî bir havaya bürünüyordu.

Herkes heyecanlanmış, bir an önce Mekke'ye varmak için Zü'l huleyfe'den ayrılmışlardı.

Peygamber Efendimiz de eshâbı gibi beyaz ihramlara bürünmüştü, doğduğunda kundağa sarıldığı, vefatında kefene sarılacağı gibi... Ermeydanı Yeryüzünde, her doğan bir müddet kalıp, sahip olduğu nimetlerle, Allahü teâlâ'nın gönderdiği din üzere imtihanı verip ahrete göç ediyordu ebedi kalmak üzere, itikadı ve ameli kalacağı yeri belirliyordu, Cennet'e sahih itikat ile giriliyordu, itikadı bozuk olup da imanını kurtaranlar ise Cehennem ateşinde itikatları temizlendikten sonra...

Hasretiyle yanılan diyar Mekke-i mükerremeye götüren yolda, hazreti Ömer ile Sa'd bin Ubâde hazretleri, Habîb-i ekrem efendimize yaklaşıp; "Yâ Resûlallah! Seninle harp hâlinde bulunan kimselerin üzerine silâhsız olarak mı gideceğiz? Kureyşlilerin size saldırıp, mübarek vücudunuza bir zarar eriştirmelerinden korkarız" diyerek, endişelerini belirttiler. İki cihânın serveri, onlara; "Ben, umreye niyet ettim. Bu hâlde iken silâh taşımak istemem" buyurdular.

Yolculuk sâkin geçiyordu. Yol üzerindeki çeşitli kabilelere uğranıyor, Peygamber efendimiz, onları İslâma dâvet ediyordu. Bir kısmı kabul etmekten çekiniyor, bir kısmı hediyeler

gönderiyorlardı. Bu şekilde yolun yarısını geçmişler, Gadîr-ül-Eştât denilen yere gelmişlerdi.

Daha önce Mekkelilere haber götürmek üzere vazifelendirilen Büşr bin Süfyân hazretleri, Kureyşlilerle görüşüp geri dönmüştü. Peygamber efendimize, gördüklerini; "Yâ Resûlallah! Kureyşliler, senin geldiğini haber almışlar. Korkularından etraftaki kabilelere ziyâfetler çekerek, onların yardımlarını istemişler. İkiyüz kişilik bir süvâri birliğini keşif için size doğru yola çıkardılar. Etraftaki kabileler, bu isteği kabul edip Beldah mevkiinde birleştiler. Pek çok askerî yığınak yaptılar ve sizi Mekke'ye sokmamak üzere yemin ettiler" diyerek anlattı. Bu habere, Âlemlerin efendisi çok müteessir oldular "Kureyş helâk oldu. Zâten harp onları yiyip bitirmiştir... Kureyş müşrikleri, kendilerinde bir kuvvet mi var zannediyor? Vallahi Allahü teâlâ'nın, yaymak için beni gönderdiği bu dini, hâkim ve üstün kılıncaya, başım gövdemden ayrılıncaya kadar onlarla çarpışmaktan aslâ geri durmayacağım!" buyurdu.

Kahraman Eshâbına dönerek, bu konudaki rey ve görüşlerini sordu. Bütün benliği ile Resûlullah'a kendilerini adamış olan şanlı Eshâb; "Allahü teâlâ ve Resûlü daha iyi bilir. Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Biz, Beytullah'ı tavâf etmek niyetiyle yola çıkmış bulunuyoruz. Ne bir kimseyi öldürmek, ne de çarpışmak için geldik. Ancak, Kâbe'yi ziyâret etmemizi engellemek isterlerse, muhakkak onlarla çarpışır, hedefimize ulaşırız!" dediler.

Eshâb-ı kirâmın bu kararlı hâli, sevgili Peygamberimizin hoşuna gitti, "Haydi, öyle ise Allahü teâlâ'nın ism-i şerîfi ile yürüyünüz!" buyurdular. Sahabîler, Peygamber efendimizin etrafında "Lebbeyk! Allahümme Lebbeyk!" diye telbiye ve "Allahü ekber! Allahü ekber!" diye tekbir getirerek Mekke'ye doğru ilerlemeye başladılar.

Bir öğle vaktinde Bilâl-i Habeşî (radıyallahü anh), sesinin bütün güzelliği ile ezân-ı Muhammedîyi okuyarak, namaz vaktinin girdiğini bildirdi. Bu sırada, ikiyüz kişilik Kureyş süvâri birliği oraya yetişti, Mekke ile sahabîlerin arasına girerek, hücuma hazır vaziyette durdu.

Buna rağmen, Âlemlerin efendisi, yüce Eshâbı ile saf olup namaza durdular. Sevgili Peygamberimizin arkasında bindörtyüz civarındaki Eshâbının saf hâlinde kıyamda duruşları, rükûya eğilmeleri, hep birlikte secdeye gitmeleri, heybetli bir dağın eğilip, doğrulmasına benziyordu.

Allahü teâlâ'nın huzurunda şerefli alınlarını toprağa koyarak tevâzû göstermeleri, Kureyş süvârilerinden bâzılarının kalplerine İslâmın muhabbetini düşürdü.

Eshâb, selam verip namazdan çıktıklarında, Kureyş süvâri komutanı "Müslümanların bu hâllerinden istifâde ederek baskın yapsaydık, çoğunu öldürürdük. Namazda iken niçin saldırmadık?" diye hayıflandı, sonra da "Nasıl olsa, canlarından ve çocuklarından da sevgili olan namaza bir daha duracaklar, bu defa fırsatı kaçırmayacağız" dedi.

Onun bu sözlerini Allahü teâlâ, Cebrâil aleyhisselam ile vahiy göndererek Peygamber efendimize bildirdi. Nisâ sûresinin 102. âyeti kerîmesiyle Allahü teâlâ, "(Ey Habîbim!) Sen de aralarındabulunup, (düşman karşısında) onlara (Eshâbına) namaz kıldıracağın zaman (onları iki kısma ayır), bir kısmı seninle birlikte (namazda, diğeri de düşman karşısında) dursun. Silahlarını yanlarına alsınlar. Seninle namazda olup, bir rek'at kılanlar (namazı bozacak amellerden sakınarak) düşman karşısına gitsinler. Bundan sonra, henüz namazını kılmamış olan diğer kısmı gelip, ikinci rek'atı seninle kılsınlar ve onlar da zırhlarını, koruyucu aletlerini ve silâhlarını yanlarına alsınlar. (Teşehhüdü seninle okusunlar. Sen selam verince, onlar selam vermeden düşman karşısına gitsinler. Önce bir rek'at kılmış olanlar geri gelip, kendi başlarına bir rek'at daha kılarak selam versinler. İkinci rek'atı imâmla kılmış olanlar da tekrar gelip, bir rek'at daha kılarak namazı tamamlayıp selam versinler.)

Kâfirler arzu ederler ki, silâh ve eşyalarınızdan gâfil bulunasınız da size ansızın bir baskın düzenliyerek sizi perişan etmek isterler. Eğer size, yağmurdan bir sıkıntıolursa, yahut hasta olursanız, silâhlarınızı koymanızda üzerinize bir vebal yoktur. Fakat yine

bütün ihtiyat tedbirlerini alın. Şüphe yok ki, Allahü teâlâ kâfirlere, hor ve hakîr edici bir azâb hazırlamıştır" buyurdu.

İkindi vaktinde, hazreti Bilâl ezân okuduğunda, Kureyş süvârileri yine Mekke ile Eshâb-ı kirâmın arasında hücuma hazır olarak durdular. Peygamber efendimiz, Eshâbına âyeti kerîmede belirtildiği gibi namazlarını kıldırdı. Müslümanların bu tedbirli namaz kılışlarına, müşrikler hayret ettiler. Allahü teâlâ, onların kalplerine korku verdi. Herhangi bir harekette bulunmaya cesâret edemediler. Mekke'ye haber götürmek üzere oradan ayrıldılar. Peygamber efendimiz ve Eshâbı da buradan Mekke'ye doğru harekete geçtiler.

Mukaddes Mekke hududuna geldiklerinde, Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin devesi Kusvâ, zâhirî hiçbir sebep yok iken çöküverdi, altı yıl önce Mescid-i Nebevi'nin bulunduğu arsaya çöktüğü gibi. Kaldırmak için çok uğraştılar fakat kalkmadı.

Bunun üzerine, Kâinatın sultânı efendimiz, "Onun böyle bir çökme huyu yoktur. Fakat bir zamanlar (Ebrehe'nin) fili(ni) Mekke'ye girmekten tutup alıkoyan Allahü teâlâ, şimdi de Kusvâ'yı tutup alıkoydu. Varlığım yed-i kudretinde olan Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, Kureyş, Allahü teâlâ'nın, Harem dâhilinde yapılmasını haram ettiği (çarpışmayı ve kan akıtmayı terk etmek gibi) şeylerden hangisini benden isterlerse istesinler, onların bu isteklerini muhakkak yerine getireceğim!" buyurdular. Bundan sonra Kusvâ'yı kaldırmak istediler. Deve sıçrayıp kalktı. Harem hudutlarından içeri girmedi, tam hudut üzerinde bulunan Hudeybiye mevkîinde durdu.

Ebrehe'nin fili, Allahü teâlâ'nın emriyle Kâbe'yi yıkmak için yürümemiş, Kusvâ ise yine O'nun emriyle Kâbe'yi ziyaret seferinde yürümüyordu.

Peygamber efendimiz Eshâb-ı kirâmla, suyu az olan bu yerde konakladılar. İki cihanın Sultanı, çadırını mübarek Mekke hududunun dışına kurdurdu. Eshâbıyla burada beklemeye başladılar. Vakit girince, namazları, Mekke-i mükerreme hududu

içinde kılıyorlardı. Ümit içinde bekleyiş Mekke hududu dışında gerçekleşiyor, namazlar ise hudut içinde kılınıyordu.

Bekliyorlardı, suyu az bir diyarda, Mekke ile Medine hududu arasında, Kâbe'yi ziyaret edebilmek, hasretlerini bir nebze olsun dindirebilmek için...

Kuyularda içecek ve kullanacak su kalmamıştı. Sâdece Peygamber efendimizin ibriğinde vardı. Güç durumda kalan sahabîler; "Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Yanımızda, yalnız sizin ibriğinizde su var. Mahvolduk!" dediler. Âlemlerin efendisi; "Ben, sizin aranızda iken, siz mahvolmazsınız" buyurdular. Sonra "Bismillah" diyerek, mübarek elini ibriğin üzerine koydular. Sonra kaldırıp; "Alınız!" buyurduğunda, mübarek parmaklarının arasından, çeşme gibi, su akmaya başladı.

Eshâb-ı kirâm; kana kana su içtiler, abdest aldılar, bütün kırbalarını doldurdular at ve develerini suladılar. Eshâbını gülümseyerek seyreden merhamet deryâsı sevgili Peygamberimiz, Allahü teâlâ'ya hamd ettiler.

Müslümanlarla dost olan Huzâa kabilesinin reîsi Büdeyl, huzura gelip, Kureyş ordusunun çevre kabilelerinin de katılmasıyla Hudeybiye'de konduklarını, orduları dağılıncaya kadar çarpışmaya yemin ettiklerini bildirdi. Peygamber efendimiz; "Biz, buraya hiç kimse ile çarpışmak için gelmiş değiliz. Ancak Umre yapmak, Kâbe-i muazzamayı tavâf ve ziyâret etmek için gelmiş bulunuyoruz. Buna rağmen bizi, kim Beytullah'ı ziyâretten alıkoymaya kalkarsa, onunla çarpışırız. Şüphesiz ki, harpler Kureyş'i ziyâdesiyle yıpratmış, güçsüz hâle getirmiş ve pek çok zararlara uğratmıştır. Şâyet onlar arzu ederlerse, kendilerine bir mütâreke müddeti tâyin edeyim. Bu müddet içinde, benim tarafımdan emniyet içinde bulunsunlar. Onlar, benimle diğer kabileler arasına girmesinler. Beni, onlarla baş başa bıraksınlar. Eğer ben, o kabilelere galip gelir de, cenâb-ı Hak da onlara hidâyet ihsân edip müslüman olurlarsa, Kureyş müşrikleri isterlerse, onlar gibi müslüman olabilirler. Şâyet ben, zannettikleri gibi, diğer topluluklara galip gelemezsem, o zaman kendileri de

rahata kavuşmuş, kuvvet kazanmış olurlar. Eğer, Kureyş müşrikleri bunları kabul etmez de benimle çarpışmaya kalkarlarsa, varlığım yed-i kudretinde olan Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, yaymaya çalıştığım bu din uğrunda, başım gövdemden ayrılıncaya kadar onlarla çarpışacağım. O zaman Allahü teâlâ da, bana yardım edeceği hakkındaki vâdini şüphesiz yerine getirecektir" buyurdu.

Müşrikler, Büdeyl'den, Resûlullah efendimizin buyurduklarını dinledikten sonra, ileri gelen adamlarından Urve bin Mesûd'u, Peygamber efendimize gönderdiler. Urve, Kureyş'in hiç kimseyi Mekke'ye sokmamak üzere kesin kararlı olduğunu bildirince, Habîb-i ekrem efendimiz; "Ey Urve! Allah için söyle! Şu kurbanlık develerin kurban edilmelerine, şu Kâbe-i muazzamayı ziyâret ve tavâfa mâni olunur mu?" buyurduktan sonra, Huzâa kabile reîsine söylediklerini Urve'ye de anlattılar.

Urve, bir taraftan Peygamber efendimizi dinlerken, bir taraftan da Eshâb-ı kirâmın hâl ve hareketlerine, birbirlerine ve Âlemlerin efendisine olan davranışlarına, saygı ve hürmetlerine dikkat ediyordu.

Sevgili Peygamberimizin teklifini dinledikten sonra kalktı, Kureyşîlerin yanına vardı. "Ey Kureyş topluluğu! Benim Kayser, Necâşî, Kisrâ gibi birçok hükümdârın huzuruna elçi olarak gittiğimi bilirsiniz. Yemin ederim ki, müslümanların, Muhammed'e gösterdikleri hürmet ve saygının hiçbir hükümdâra yapıldığını görmedim. Sahabîlerinden hiçbiri, ondan izin almadıkça konuşmuyor, başından bir kıl düşse, kapıp bereketlenmek için koyunlarında saklıyorlar. Yanında konuşurlarken, seslerini duyulmayacak kadar kısıyorlar. O'na olan hürmetlerinden, yüzüne bakamıyor ve gözlerini önlerine indiriyorlar. O, Eshâbına bir işaret verse veya bir emirde bulunsa, can bahâsına da olsa, yerine getirmeye çalışıyorlar.

Ey Kureyş cemâati! Elinizi ne kadar kılıçlarınıza atsanız, bütün çarelere başvursanız da onlar, Peygamberlerinin bir kılını bile size teslim etmezler. Durum budur. İyi düşünün! Hal böyle iken, Muhammed bize iyi bir mütâreke teklif ediyor, bundan faydalanın"

dedi. Kureyşli müşrikler, bu sözleri kabul etmeyip, Urve'ye kaba davrandılar ve onu darılttılar.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Kureyş karargâhından bir haber gelmeyince, Hırâş bin Ümeyye'yi (radıyallahü anh), tekliflerini tekrar etmek üzere elçi olarak gönderdiler. Müşrikler, İslâm elçisine çok kaba davrandılar. Devesini kesip yediler, kendisini öldürmek için üzerine yürüdüler. Ellerinden zor kurtulan Hırâş bin Ümeyye, Peygamber efendimizin huzuruna gelip durumu anlatınca, çok üzüldüler.

Bu sırada müşrik karargâhından Ahâbiş kabilesinin reîsi Huleys göründü. Peygamber efendimize doğru geliyordu. Müşrikler, elçi olarak onu vazifelendirmişlerdi. Sevgili Peygamberimiz; "Bu gelen, kurbana saygı gösteren, Allahü teâlâ'nın emirlerini yerine getirmeye ve ibâdet yapmaya özenen bir kavimdendir. Kurbanlık develeri ona doğru sürünüz de görsün" buyurdu.

Huleys, boyunları bağlı, kulakları işaretli olan kurbanlıkları görünce, uzun uzun baktı. Gözleri doldu, yaşardı ve ruhunun derinliklerinden gelen hüzünlü bir sesle; "Müslümanların, Kâbe'yi tavâf ve ziyâretten başka hiçbir niyetleri yok. Onları, bundan men etmek ne kadar kötü bir harekettir! Kâbe'nin Rabbine yemin ederim ki, Kureyşliler, bu yanlış hareketlerinden dolayı helâk olacaklardır" dedi. Bu sözleri işiten Âlemlerin efendisi; "Evet öyledir, ey Kinâne oğullarına mensup olan kardeş" buyurdu.

Huleys, utancından Resûlullah efendimizin mübarek yüzüne dahî bakamadı. Geri Kureyş karargâhına döndü. Gördüklerini anlatıp; "Sizin, O'nu, Kâbe'yi ziyâretten men etmenizi doğru bulmuyorum" diye fikrini açıkça söyledi. Kureyş müşrikleri çok sinirlendiler ve Huleys'i câhillikle suçladılar.

Müşrikler, bu defa gaddarlığı ile nam salmış Mikrez bin Hafs'ı elçi gönderdiler. O da cevabını alarak geri döndü. Peygamber efendimiz, işi yarıda bırakmak istemiyordu. Hazreti Osman'ı göndermeye karar verdi. Sevgili Peygamberimiz, Osman bin Affân'a (radıyallahü anh); "Biz buraya hiç kimse ile çarpışmak için

gelmedik. Sâdece Kâbe-i muazzamayı tavâf ve ziyâret etmek için gelmiş bulunuyoruz. Yanımızdaki kurbanlık develeri kesip döneceğiz diye söyle. Onları İslâm'a dâvet et" buyurdular. Ayrıca, Mekke'de bulunan müslümanlara, Mekke'nin yakın bir zamanda fethedileceğini müjdelemesini de tembih ettiler.

Hazreti Osman, müşriklerin yanına gidip, Peygamber efendimizin buyurduklarını aynen anlattı. Onlar, hazreti Osman'ın teklifine de olumsuz cevap verdiler. İstediği takdirde sâdece kendisinin Beytullah'ı tavâf edebileceğini söylediler. Hazreti Osman ise; "Resûl aleyhisselam, Beytullah'ı tavâf etmedikçe, ben de etmem" buyurdu. Buna çok kızan müşrikler, onu alıkoydular. Bu durum, Eshâba; "Osman şehit edildi" şeklinde ulaştı.

Haberi Peygamber efendimize bildirdiklerinde çok üzüldüler "Bu doğru ise, bu kavimle çarpışmadıkça buradan ayrılmayacağız" buyurdular. Semûre ismindeki ağacın altına oturdular "Allahü teâlâ, bana bîat etmenizi emretti" sözleriyle Eshâbını bîate dâvet ettiler.

Kahraman Eshâb, elini, Peygamber efendimizin mübarek eli üzerine koyarak "Allahü teâlâ, sana zafer ihsân edinceye kadar, önünde çarpışa çarpışa fethi gerçekleştirmek veya bu uğurda şehit olmak üzere biat ettik" dediler.

Peygamber efendimiz, bir elini, diğer elinin üzerine koyarak orada bulunmayan hazreti Osman namına kendi kendine bîat etti. Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Eshâbının bu biatına çok memnun olup "Ağaç altında, gerçekten biat edenlerden hiçbiri, Cehennem'e girmeyecektir" buyurdu. Bu bîate, Biat-ı Rıdvân denildi.

Eshâb-ı kirâm radıyallahü anhüm, artık kılıçlarını çekmiş yerlerinde duramıyor, Resûl aleyhisselamın bir işaretini bekliyordu. İslâm karargâhını gözetleyen Kureyş câsusları, mücâhidlerin, sevgili Peygamberimize, bu uğurda şehitlik şerbetini içinceye kadar çarpışmak üzere bîat ettiklerini ve hazırlık yaptıklarını görmüşlerdi. Derhâl Kureyş karargâhına varıp, olup bitenleri anlattılar.

Mikrez yönetiminde elli kişilik bir müşrik gürûhu, İslâm

askerlerini uykuda bastırmak üzere saldırdılar. O gece, Muhammed bin Mesleme ve arkadaşları nöbet tutuyorlardı. Baskın için gelen küffârı kısa bir mücadeleden sonra kıskıvrak yakaladılar. Esirleri, Resûlullah efendimizin huzuruna getirdiler. Bir kısmı hapsedilip, bir kısmı da affedildiler. Müşrikler, ertesi gece de baskın yapmak istediler fakat yine yakalandılar. Peygamber efendimiz, onları da affedip salıverdi.

İslâm ordusunun, gece-gündüz savaşa hazır durumda beklediğini ve her an saldırabileceklerini anlayan küffâr ordusunun kalbine korku düştü. Andlaşmaktan başka çıkar yol olmadığını görerek, acele bir elçi heyeti seçtiler. Süheyl bin Amr başkanlığındaki bu heyete; "Bu sene Mekke'ye girmemeleri şartıyla andlaşma yapın" denildi.

Elçilerin ilk istekleri, hapsedilmiş adamlarının bırakılması oldu. Âlemlerin efendisi "Mekke'de tutukladığınız Eshâbımı bırakmadığınız müddetçe, bu adamlarınızı salıvermem" buyurdular. Süheyl; "Doğrusu bize, çok adâletli ve insâflı davrandınız" diyerek, hazreti Osman'ın ve daha önce hapsettikleri on kadar Eshâbın serbest bırakılmasını sağladı. Bundan sonra, baskın sırasında yakalanıp hapsedilen müşrikler serbest bırakıldı.

Uzun konuşmalardan sonra, andlaşmaya varıldı. Sıra yazılmasına gelmişti. Hazreti Ali kâtip olarak seçildi. Sulhnâmeyi yazmak üzere kâğıt, divit hazırlandı. Âlemlere rahmet olarak gönderilen Habîbullah efendimiz hazreti Ali'ye; "Yaz, Bismillâhirrahmânirrahîm" buyurdu.

Süheyl derhâl itiraz edip; "Yemin ederim ki, ben Rahmân sözünün ne demek olduğunu bilmiyorum. Böyle yazma; Bismike Allahümme diye yaz! Yoksa barışa yanaşmam" dedi.

Peygamber efendimiz, barışın yapılmasında çok büyük fayda görüyordu. "Bismike Allahümme de güzeldir" buyurdular ve hazreti Ali'ye böyle yazmasını emrettiler. Peygamber efendimiz sonra; "Bu, Muhammed Resûlullah'ın, Süheyl bin Amr ile üzerinde anlaştıkları ve sulh oldukları, şartlarını taraflarca yerine getirmek üzere imzâladığı maddelerdir" yazılmasını buyurdu. Süheyl, hazreti

Ali'nin etini tuttu. Peygamber efendimize dönüp; “Biz senin Resûlullah olduğunu kabul etseydik, sana karşı gelmez, Kâbe'yi ziyâret etmene engel olmazdık. Bu sebeple, Resûlullah yerine, Abdullah'ın oğlu Muhammed yaz” dedi.

Peygamber efendimiz, “Vallahi siz, beni yalanlasanız da, ben yine hiç şüphesiz Allahü teâlâ’nın resûlüyüm. İsmimi ve babamın ismini yazdırmak, benim peygamberliğimi gidermez ki. Yâ Ali! Onu sil, Muhammed bin Abdullah yaz” buyurdular.

Resûlullah kelimesinin silinmesine, Eshâb-ı kirâmdan hiçbirinin gönlü râzı olmadı. Bir anda her şeyi unutup; “Yâ Ali! Muhammed Resûlullah yaz, aksi hâlde, bu müşriklerle aramızı ancak kılıç hâlleder” dediler. Peygamber efendimiz, Eshâbının bu gayretlerine memnun oldular, fakat mübarek elleriyle susmalarını işaret buyurdular. Hazreti Ali'ye, silinmesini emir buyurunca, o; “Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Senin bu mübarek sıfatını silmeye elim varmıyor” diyerek özür diledi.

Sevgili Peygamberimiz orayı göstermesini istedi. Gösterince mübarek parmağı ile silerek Abdullah'ın oğlu yazdırdı. Sonra, maddeler yazılmaya başlandı.

1- Andlaşma on yıl geçerli olacak, bu zaman içinde iki taraf birbiriyle harb etmeyecek.

2- Müslümanlar bu sene Kâbe'yi ziyâret etmeyecek. Ancak bir sene sonra ziyâret edebilecekler.

3- Kâbe'yi ziyârete gelen müslümanlar, üç gün kalacaklar ve yanlarında yolcu silâhından başka silâh bulundurmayacaklar.

4- Müslümanlar Kâbe'yi tavâf ederken, Mekkeli müşrikler Kâbe'den dışarı çıkıp onların serbestçe tavâf yapmalarını sağlayacaklar.

5- Kureyşlilerden müslüman olan bir kimse, velîsinden izinsiz Medine'ye giderse, iade edilecek, Müslümanlardan biri Kureyş tarafına geçerek, Mekke'ye giderse iâde edilmeyecektir.

Hazreti Ömer bu madde için; “Yâ Resûlallah! Bu şartı da kabul edecek misin?" diye sorunca; sevgili Peygamberimiz gülümseyerek;

“Evet. Bizden onlara gidecek olanları Allahü teâlâ bizden uzak etsin” buyurarak cevapların en vurucusunu verdiler.

6- Eshâbdan biri, hac veya umre yapmak niyetiyle Mekke'ye gelse, canı ve malı emniyette olacak.

7- Müşriklerden biri, Şam'a, Mısır'a veya başka yere giderken Medine'ye uğrarsa, onun da canı, malı emniyette olacak.

8- Diğer Arab kabileleri, istedikleri tarafın himayesine girebilecekler. Müslümanlar veya müşriklerle birleşmekte serbest olacaklardı.

Sıra andlaşmanın imzâlanmasına gelmişti. Tam imzalar atılıyordu... Ayaklarındaki zincirleri sürükleye sürükleye İslâm ordusuna doğru bir kimsenin gelmekte olduğu görüldü. Yaklaştı, büyük bir acı içinde “Beni kurtarın” diye bağırdı. İmza atmak üzere olan Kureyş heyeti reîsi, gelene baktı, yüzü öfkeyle gerildi ve yerinden fırladı. Eline aldığı dikenli ağaç dalını, gelenin başına yüzüne vurmaya başladı. Müslümanlar donup kalmıştı, tam müdahele edecekleri sırada gelen kişi “Kurtar beni yâ Resûlallah” diye feryat ederek kendini Resûlullah efendimizin mübarek dizleri dibine attı.

Bu, Mekke'de müslümanlıkla şereflendiği için, babası tarafından zincire vurulmuş bir müslümandı. Her gün ağır işkencelere uğratılıp putlara tapmaya zorlanmıştı. Müşriklerin, Hudeybiye'ye gitmesinden faydalanarak, zincirlerini koparmış, kimseye görünmeden Mekke'den çıkıp, müslümanların arasına gelmeyi başarmıştı.

Gelenin kimliğini öğrenince Müslümanların akılları başlarından gidecek gibi oldu.

Hidayete eren bu mübarek kimse, müşrik heyetinin reîsi Süheyl'in oğlu Ebû Cendel hazretleriydi.

Bu ne garip bir tecelliydi. Allahü teâlâ tarafından emin diyar kılınan Mekke’nin, Kâbe’nin ziyaretinin anlaşmaya bağlandığı anda geliyordu... Din, can emniyeti, sığınağı arayan bir Müslüman, Hakka

teslim olan... Sığındığı, "kurtar beni" dediği de Son Kale, ebedi saadet vesilesi Muhammed aleyhisselamdı. Müminler için, bir sene sonra Mekke'yi emin diyar kılacak anlaşmayı imzalayacak kâfirlerin temsilcisi ise sığınan kişinin babasıydı... O izin vermeden oğlunun Müslüman olması, sığınması sebebiyle kızgınlıktan yüzü kıpkırmızı kesilen kişiydi...

Süheyl, Peygamber efendimize, oğlu Ebû Cendel'i (radıyallahü anh) göstererek; "Biraz önce yazdığımız andlaşma gereğince, bana iâde edeceğin ilk adam budur" dedi.

Peygamber efendimiz ve sahabîler çok üzüldüler. Herkes, Resûlullah efendimizin ne cevap vereceğini merakla bekliyordu. Bir tarafta antlaşma, diğer tarafta işkence altında bulunan bir sahabî...

Âlemlerin efendisi, Süheyl'e; "Biz, bu sulhnâmeyi daha imzâlamadık" buyurdu. Süheyl; "Yâ Muhammed! Andlaşmanın maddelerini, oğlum daha buraya gelmeden önce yazıp bitirmiştik. Eğer onu iâde etmezsen, ben de hiçbir zaman sulhnâmenin altını imzâlamam" diye inat etti.

Peygamber efendimiz; "Onu benim hatırım için antlaşmanın dışında tut" dediyse de müşrikler bunu kabul etmediler. Süheyl bin Amr, zincirlerini çeke çeke sığınanı, sığınılanların en iyisinden kopardı. Koparılan bedendi, gönül her an sevgiliyle idi.

Ebû Cendel; bir şey diyemeden ağlıyordu. Ne desindi, kararı verecek olan Hazreti Muhammed aleyhisselamdı... O'na şöyle yap, nasıl derdi.

Ebû Cendel'in ağlayışıyla gönülleri parça parça olan sahabîler de ağlamaya başladı. Merhamet deryâsı sevgili Peygamberimizin de mübarek gözleri dolmuştu.

Süheyl'in yanına varıp; "Gel etme! Onu bana bağışla" diye ricâ etti. Fakat Süheyl "Olmaz" diye cevap verdi.(141)

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz; "Ey Ebû Cendel! Biraz daha sabret! Sana yapılanlara katlan! Bunların mükâfatını Allahü teâlâ'dan dile. Allahü teâlâ, sana ve senin gibi zayıf ve kimsesiz müslümanlara muhakkak bir genişlik, bir çıkar yol ihsân edecektir"

buyurarak teselli eyledi, “Verdiğimiz sözde durmamak bize yaraşmaz” buyurdu.

Sulhnâme iki sûret yazılıp, taraflarca imzâlandı. Müşrikler karargâhlarına döndüler. Müslümanların aleyhlerinde gibi görünen bu maddeler için, Kureyş heyeti çok sevinçli idi. Müslümanlarda ise Ebû Cendel Hazretlerini, kendilerine sığınan birini tekrar kâfirlere teslim etmenin hüznü vardı.

Sulhnâme yazılırken Besmeleye ve Resûlullah kelimesine müsaade edilmemişti. Ama bütün bunlara rağmen Hazreti Muhammed aleyhisselam sulhnameyi imzalamıştı. Bu anlaşma ile Efendimiz, Kıyamet’e kadar gelecek ümmetine rehber oluyordu. Bu maddelerden en önemlisi Müslümanlarla kâfirlerin emniyet içinde görüşebilecek olmasıydı. Müslümanlara, sözleri ve yaşayışları, halleriyle İslamiyeti anlatma fırsatı doğuyordu.

On senelik bu andlaşma ile, müslümanlar çoğalacaklar, güçleneceklerdi. İslâmiyet her tarafa yayılacaktı.

Artık müşriklerle yapılacak bir iş kalmamıştı. Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Eshâb-ı kirâma; “Kalkınız! Kurbanlarınızı kesiniz. Başlarınızı tıraş ettikten sonra ihrâmdan çıkınız" buyurdular. Peygamber efendimiz, herkesten önce kurbanını kesti. Sonra kendisini berberi Hırâş bin Ümeyye hazretleri tıraş etti. Eshâb-ı kirâm, o mübarek saçları daha yere düşmeden havada kapıştılar ve bereketlenmek için sakladılar. Sahabîler de kurbanlarını kesip, bir kısmı saçlarını kazıttı, bir kısmı kısalttırdı. Hudeybiye'de yirmi gün kadar kalınmıştı. Peygamber efendimiz arkadaşları ile birlikte Medine'ye dönmek üzere hareket ettiler. Hüzünlüydüler, Kâbe’ye yüz sürememişler, Umre vazifesini yerine getirememişler, hasret oldukları vatanlarına kavuşamamışlardı. Ama Hudeybiye Antlaşması yapılmış, Biat-ı Rıdvan eşsiz güzelliği yaşanmıştı.

Kavuştukları sevinçli haberle hüzünleri neşeye dönüştü. Allahü teâlâ, yolda, Peygamber efendimize Fetih sûresini vahyederek, nimetini ve yardımlarını tamamlayacağını müjdeledi.

Kâinatın sultânı sallallahü aleyhi ve sellem, muzaffer olarak nûrlu Medine'yi teşrif ettiği günlerdi... Kureyş'in Sakîf kabilesinden Ebû Basîr, müslüman olmakla şereflenmişti. Müşriklerin arasında yaşayamayacağını anlayan Ebû Basîr (radıyallahü anh), yaya olarak Medine'ye geldi.

Hudeybiye antlaşmasının gereği Medine'den ayrılıp, Kızıldeniz sahilindeki İys denilen yere yerleşti. Burası, Kureyş müşriklerinin Şam'a gittikleri ticâret yolu üzerindeydi.

Kureyş'ten müslüman olanlar Mekke'yi terk edip, İys'e, Ebû Basîr'in (radıyallahü anh) yanına geliyordu. Bunlardan biri de babasının zincirlerinden tekrar kurtulan Ebû Cendel hazretleriydi. Gelişler devam etti. Elli, yüz, ikiyüz derken üçyüz kişi oldular. İys, yeni Müslümanların sığınağı, kalesi haline geldi.

Kureyş kervanı Şam'a giderken buradan geçmek mecburiyetinde kalıyorlardı.

Ebû Basîr hazretleri yanındaki müslümanlarla, buradan geçen müşrikleri yakalıyor, müslüman olmalarını istiyorlardı. Müslüman olmayanlarla çarpışıp, onları güç durumda bırakıyorlardı. Mekkeli müşrikler, Şam ticâret yollarının kesildiğini görüp, Medine'ye bir heyet gönderdiler. Hudeybiye sulhnâmesinin, "Kureyşlilerden müslüman olan bir kimse velîsinden izinsiz Medine'ye giderse iâde edilecek" maddesinin kaldırılması için yalvardılar.

Peygamber efendimiz merhamet buyurup, onların bu isteklerini kabul ettiler. Böylece Kureyşlilerin Şam ticâret yolları açılmış oldu. Müslümanlar da sabretmelerinin karşılığında Medine'ye Peygamber efendimizin yanına geldiler.

Nebiyy-i muhterem sallallahü aleyhi ve sellem, İslâmın bütün dünyaya yayılmasını, Yeryüzünün ermeydanı olmasını, insanların Cehennem azâbından kurtulup, hakikî saâdete kavuşmasını arzu ediyordu. Zirâ O, bütün âlemlere, rahmet olarak gönderilmişti.

Mekkeli müşrikler, hendeği geçememişler, Medine'ye girememişler, İslâm güneşini söndürememişlerdi. Hendek... Kale, izinsiz girilmez kılmıştı Peygamber şehri nurlu Medine'yi... O hendek kazılırken taşa rastlanmış, o taş parçalandığında nice fetihlerin müjdesi verilmiş, nice fetihler hedef gösterilmiş, "Konstantiniyye elbet fetholunacaktır" denilmişti.

Bu hendeğin kazılması sırasında Efendimiz, Kubbetül Türkiye denilen Türk çadırında kalmıştı. Bu çadırı getirenin Oğuz neslinden Arslan Baba olduğu, O'na Peygamber Efendimizin (aleyhisselam) bir hurma emanet ettiği rivayet edilmişti.

Hendek, taş, balyoz, ışık, çadır, fetih müjdesi ve kale kılınış, ermeydanı oluş...

Hendek Gazasından sonra, Haccın farziyeti bildirilmiş, Mekke yollarına düşmüşler, ancak varamamışlar, bu yola çıkış Hudeybiye Antlaşmasına sebep olmuştu. O mübarek beldeyi ziyaret bir yıl sonraya tehir edilmişti.

Hudeybiye'den döndükten sonraydı... Efendimiz, Amr bin Ümeyye'yi Habeş; Dıhye-i Kelbî'yi, Doğu Roma (Rum); Hâtıb bin Ebî Beltea'yı, Mısır; Abdullah bin Huzâfe'yi, İran; Şücâ bin Vehb'i, Gassân; Selît bin Amr'ı, Yemâme hükümdarına; Alâ Hadremî'yi de (radıyallahü anhüm) Bahreyn emîri Münzir bin Sâvî'ye göndermek için karar verdiler.

Bu elçiler, Eshâb-ı kirâmın en güzîdeleri, suretleri ve sözleri en güzel olanlarıydı. Her bir hükümdâra, ayrı ayrı İslâma dâvet mektupları yazıldı. Sevgili Peygamberimiz mektupların altını, gümüş yüzüğünün üzerinde üç satır hâlinde "Allah, Muhammed,

Resûlullah" yazılı olan mührü ile mühürledi.

Allah, Muhammed, Resûlullah... Yaratan ve yaratılış sebebi...

Peygamber efendimizin bir mûcizesi olarak, elçiler, sabahleyin, gidecekleri devletin lisânını öğrenmiş olarak kalktılar.

Ve elçiler yola çıktı, Peygamber şehri Medine-i münevvereden, nurlu şehirden... Yeryüzünü hayır meydanı kılmak, insanlarla ebedi hakikat arasındaki engelleri kaldırmak, ebedi saadet güneşiyle memleketleri, gönülleri aydınlatmak için...

O an, insanlık tarihinin değiştiği andı. Fert fert değil, millet millet, memleket memleket Yeryüzünün hayır meydanı kılınma vakti gelmişti.

Elçilerin atları, toynaklarıyla mühür vurdukça toprağına... Sevindi, bayram etti Yeryüzü, sahih itikat ve hayırla, şirk, ifsat ve israfın meydana getirdiği şerden, zulmetten yıkanacağı için...

Ruhlardan Bir Ruh anlatılmaz bir sevinç içinde, elçilerden Hazreti Dıhye'yi takip etti, sanki çekilmişti. Hazreti Muhammed aleyhisselama sahabî olmak aşkıyla yanıyordu, nasip olacak mıydı? Sahabîlik şerefine kavuşamazsa, ümmeti olma şerefine kavuşabilecek miydi? Âdem aleyhisselamdan o ana kadar geçen yüz binlerce senede bir türlü anlayamamıştı, insanların Peygamberlere niçin inanmadığını, kâlû bela sözünü nasıl unuttuklarını...

İblis, Kıyamet'e kadar mühlet alan Şeytanların reisi, elçilerin yedi iklime at sürmesiyle kahroldu.

Necâşi, mektubu hürmetle dinledi ve Müslüman oldu. "Eğer yanına gitmeye imkânım olsaydı, muhakkak gider, hizmetiyle şereflenirdim" dedi. Mektubu, hürmetle güzel bir kutuya koyup; "Bu mektup, burada olduğu müddetçe, Habeş'ten hayır ve bereket gitmez" dedi. Hicret eden muhacirlere sahip çıkarak, onları himaye ederek, ülkesini onlara KALE eyledi.

Hazreti Dıhye, Doğu Roma İmparatoru Herakliüs'e mektubu çeşitli sıkıntılardan sonra Kudüs'te ulaştırdı. Herakliüs, mektubu

okuttu.

“Bismillâhirrahmânirrahîm! Allahü teâlâ’nın Resûlü Muhammed'den (aleyhisselam) Rumların büyüğü Herakl'e!

Allahü teâlâ’nın hidâyetine tâbi olanlara, doğru yola kavuşanlara selam olsun! Bundan sonra; Seni İslâm’a dâvet ediyorum, İslâm’ı kabul et ki, selamet bulasın. Müslüman ol ki, Allahü teâlâ sana iki kat ecir versin. Eğer yüz çevirirsen, bütün Hıristiyanların vebâli senin üzerinedir! (Resûlüm de ki: Ey ehl-i kitâb! Sizinle bizim aramızda müsâvî olan bir kelimeye geliniz. Allah’tan başkasına tapmayalım. Ona hiç bir şeyi ortak koşmayalım. Allah’ı bırakıp da birbirimizi ilâh edinmeyelim. Eğer onlar yine yüz çevirirlerse, işte o zaman; şâhid olunuz biz gerçek müslümanlarız deyiniz.)”

Mektubun “Resûlüm de ki: Ey ehl-i kitap” diye başlayan satırları, Âl-i İmrân sûresinin 64. âyeti kerimesiydi.

Herakliüs, Efendimizin hak peygamber olduğunu anladı, güvendiği din adamlarına sordu, onlar da aynı şeyi söylediler, ancak saltanatını kaybetmekten korkuyordu. Rumların ileri gelenlerinin tepkisini ölçtü, İslamiyet’e sıcak bakmadıklarını görünce, sizi denemiştim, dedi.

Herakliüs, hazreti Dıhye'yi çağırdı, olanları anlattı. Birbirinden kıymetli hediyeler verdi. Ayrıca Peygamber efendimize sallallahü aleyhi ve selleme bir mektup yazdı. Mektubunu, hazırlattığı hediyeleri, Dıhye (radıyallahü anh) ile sevgili Peygamberimize gönderdi.

Hazreti Dıhye, Medine'ye gelince, evine uğramadan doğru Habîb-i ekrem efendimizin huzuruna çıktı, olanları bütün teferruatı ile anlattı. Peygamber efendimiz, Herakliüs'ün mektubunu okuttu.

Mektupta, “Hazreti Îsâ'nın müjdelediği Allah'ın Resûlü Muhammed'e, Rum hükümdârı Kayser’den. Elçin mektubunla birlikte bana geldi. Ben şehâdet ederim ki, sen Allah'ın hak resûlüsün. Zâten biz, seni, İncîl’de yazılı bulduk ve hazreti Îsâ, seni bize müjdelemişti. Rumları sana iman etmeye dâvet ettimse de

buna yanaşmadılar. Beni dinleselerdi muhakkak ki, bu onlar için hayırlı olurdu. Ben senin yanında bulunup sana hizmet etmeyi ve ayaklarını yıkamayı çok arzu ediyorum" deniyordu.

Efendimiz, "Onun için, bir müddet daha (saltanatta) kalmak vardır. Mektubum yanlarında bulundukça, onların saltanatı devam edecektir" buyurdu. Herakliüs, mektubunda Peygamberimize iman ettiğini yazmış ise de, Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz; "Yalan söylüyor. Dininden dönmemiştir" buyurdular.

Herakliüs, birkaç günlük dünya saltanatı için ebedi saadeti kaybetmişti. Her şeyin sebeplerle yaratıldığı âlemde, mübarek olana saygı gösterdiği için dünyalık faydasına kavuşuyordu.

Mısır hükümdarı Mukavvas, elçiye saygılı davrandı, İslam dini ile ilgili sualler sordu. Efendimizin hak Peygamber olduğunu anladı, ancak iman etmedi, O'na mektup ve hediyeler gönderdi. Peygamber Efendimiz "Ne kötü adam. Saltanatına kıyamadı. Hâlbuki iman etmesine mani olan saltanatı ise kendine kalmayacak" buyurdular.

İran kisrası, âlemlerin efendisinin mektubunu alıp yırttı. Elçi, durumu Peygamber Efendimize bildirdiğinde, "Allahım! O, benim mektubumu nasıl parçaladı ise sen de onu ve mülkünü parçala" buyurdu.

Gassan Hükümdarı da mektubu yere attı. Sevgili Peygamberimiz "Saltanatı yok olsun" buyurdular.

Yemame Hükümdarı da iman etmedi.

Bahreyn emiri Münzir bin Sâvî, "Başkaları bana şunu der, bunu der; tahtımdan olurum" demedi" nâme-i şerîfi muhabbetle okuyup muhtevâsını anlayıp îmânla şereflendi. Tebe'asından müslüman olanlara KALE oldu.

Yedi İslâm elçisi de vazifesini yapmış, zamanın komşu büyük devletlerine hakiki saadet yolunu haber vermişlerdi.

Ebedi saadet yolunu tebliğde, Yeryüzünü hayır meydanı kılmada sıra devletleri temsil edenlere gelmişti. Bundan sonra ya İslamiyeti kabul edip iki cihan saadetine kavuşacaklar ya da İslam devletinin

hükümranlığını kabul edip onun adaleti altında din, can ve mal emniyeti ile yaşayacaklar, İslamiyet'in insanlara ulaştırılmasına mani olmayacaklardı. Bu ikisinden birini kabul etmezlerse kılıcın getireceği adalete razı olacaklardı.

Yeryüzünü hayır meydanı, kale kılma çabası, komşu devletlerle başlamıştı. Allahü teâlâ'nın "Lâ ilâhe illallah kalemdir, kim bunu söylerse kaleme girmiş olur, kim kaleme girerse azabımdan emin olur" hadis-i kutsisinin hikmeti açığa çıkıyordu. Kaleye girenler, dünya ve âhiret saadetine kavuşuyor, Müslümanlar da Yeryüzünün ermeydanı, kale olması için gayret ediyor, her şeylerini ortaya koyuyorlardı.

* * *

Hicretin yedinci yılında mübarek eshâbıyla Yahudilerin fesat yuvası Hayber Kalesi önlerine geldi.

El açarak; "Ey göklerin ve gölgelediklerinin Rabbi olan Allah'ım! Ey yerlerin ve üzerindekilerin Rabbi olan Allah'ım! Ey şeytanların ve saptırdıklarının Rabbi olan Allah'ım! Ey rüzgârların ve savurduklarının Rabbi olan Allah'ım! Biz senden, bu beldenin hayrını ve iyiliğini, bu beldede yaşayan insanların hayrını ve iyiliğini, yine bu beldede bulunan her şeyin hayrını ve iyiliğini dileriz. Bu beldenin şerrinden, insanların şerrinden ve içindeki her şeyin şerrinden de sana sığınırız!" diye münâcâta başladılar. Bundan sonra Eshâbına; "Bismillâhirrahmânirrahîm diyerek ilerleyiniz" buyurdular.

Sebepler dünyasında, iyi veya kötü söz, hareket, düşünce mutlaka çevresini, canlı-cansız her şeyi etkiliyordu. İki cihanın Efendisi, Allahü teâlâ'nın gazabının indiği yerlerden, eshâbının çabuk geçmesini, iyi yerlerde iyi insanlarla oturmalarını, kötü yerlerden ve kötü kişilerden kaçmalarını istiyordu. Hayber önlerinde yaptığı duada da "Bu beldenin şerrinden sana sığınırız" diye dua etmişti.

Efendimiz Muhammed aleyhisselam, Yahudilere Müslüman olmalarını ya da teslim olup cizye vermelerini, yoksa harp edeceklerini bildirdiler.

Hayber Yahudileri bunu kabul etmeyince nice zorlu cenkten sonra Hayber fethedildi.

Hayber gazâsından dönerken Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem Sahba'da istirahat ediyorlardı. Mübarek başını hazreti Alî'nin radıyallahü anh dizine koymuştu. O sırada vahiy gelmeğe başladı. Güneş de ufukta idi. Hazreti Alî radıyallahü anh ikindi namazını kılmamıştı. Vahiy tamam olunca güneş battı. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem, "Yâ Rabbî! Eğer Alî radıyallahü anh Senin ve Resûlünün tarafında ise güneşi geri döndür" diye duâ etti.

Güneş batmış olduğu hâlde geri geldi ve Yeryüzünü aydınlattı. Hazreti Alî namazı kıldıktan sonra tekrar battı.

Hayber'de elde edilen ganimetler; Hudeybiye andlaşmasına katılan bütün Eshâb-ı kirâma, Hayber'e katılanlara, Habeşistan'dan hicret eden Eshâba ve fethe iştirak eden Devs kabilesine paylaştırıldı.

Hayber'in fethedilmesi ile Arabistan'daki bütün Yahudiler, Peygamber efendimizin emri altına girmiş oluyorlardı. Artık müşriklere yardım etme imkânları kalmamıştı. Çevrede bulunan kabileler ve devletler de, silâh ve asker bakımından fethedilmesi imkânsız gibi görünen Hayber kalesini zapt eden Müslümanların, büyük bir güce sâhip olduğunu anladılar ve artık bütün ihtişamıyla doğan ve Yeryüzünü ermeydanı kılmaya hızla devam eden İslâm Devleti'nden çekinmeye başladılar.

Mekkeli müşrikler, Hayber'in fethi ile büyük bir üzüntüye kapıldılar. Bu fetihten sonra, küçüklü büyüklü pek çok kabileler, müslüman olmak için Medine-i münevvereye geldiler ve Eshâb-ı kirâmdan olmakla şereflendiler, hattâ Gatfânlılar bile... Yola gelmeyen bâzı kabileler ise kuvvet gönderilerek itâat altına alındılar.

Hudeybiye sulhü üzerinden bir sene geçmişti. Kurban bayramına bir ay vardı, Zilkâde ayının başlarıydı. Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Eshâb- ı kirâmına, umre için hazırlık yapmalarını emrettiler. Eshâb-ı kiram çok sevindi,

hasretiyle yandıkları o mübarek beldeyi ziyaret edebilecekler, Kâbe'ye yüz sürebileceklerdi.

Umre için Hudeybiye'ye gidip Bîat-ür Rıdvân'a katılanlar, hazır bulunacaklardı. Bu emir üzerine, ikibin sahabî hazırlıklarını tamamladılar. Kurban edilmek üzere yetmiş deve alındı. Bunların Mekke'ye kadar otlatılarak götürülmesi için, Naciye bin Cündüb'e ve dört arkadaşına (radıyallahü anhüm) vazife verildi.

Muhammed bin Mesleme hazretlerinin emrine yüz süvâri verilerek; zırh, mızrak, kılıç gibi harpte kullanılacak silâhları götürmek üzere önden gönderildi. Müşriklere güvenilmezdi. Herhangi bir saldırı hâlinde, bu silâhlardan istifâde edilecekti. Eshâb-ı kirâmdan bâzıları; "Yâ Resûlallah! Hudeybiye sulhüne göre, umreye, kınına sokulmuş kılıçlardan başka silâh ile gitmeyecektik" dediler. Âlemlerin efendisi; "Biz, bu silâhları Harem'e, Kureyşlilerin yanına sokmayacağız. Ancak onlar, Kureyşlilerden bize yapılacak bir saldırı karşısında yakınımızda, elimizin altında bulundurulacaktır" buyurdu.

Medine-i münevvereye vekil olarak Ebû Zer-i Gıfârî (radıyallahü anh) bırakıldı. İkibin sahabî, sevgili Peygamberimizle birlikte Mekke'ye doğru yola çıktılar. Mekkeli eshâb-ı kirâm, çok heyecanlanmıştı. Senelerdir, Allahü teâlâ yolunda, sevgili Peygamberimiz uğrunda terk ettikleri yurtlarını, evlerini görecekler, beş vakit namazda yönlerini döndükleri Kâbe-i muazzamayı ziyâret edeceklerdi. Henüz müslüman olup da andlaşma gereği Medine'ye gelemeyen akrabalarına kavuşacaklardı.

Medine'de kalanlar, Vedâ yokuşuna kadar Âlemlerin efendisini tekbirlerle uğurladıktan sonra geri döndüler. Sevgili Peygamberimiz, Medine'ye on kilometre kadar uzakta bulunan Zül-Hüleyfe'ye gelince, ihrâma girdiler. Şanlı Sahabîler de O'na uydular. Herkes beyazlara bürünmüştü.

İhram; kulluğun, Yeryüzüne niçin gelindiğinin ve bir müddet kaldıktan sonra dönüleceğinin en güzel anlatıcısıydı. Cebi olmayan iki beyaz bez arasında bir yolculuk... Doğumda kundak, ölümde

kefen... Ve arada ihram... Kundak ve kefeni unutturmamak, yaratılış, dünyaya geliş sebebini hatırlatmak için...

Umre yapmak için Mekke-i mükerreme yolculuğu başlamıştı. Artık; "Lebbeyk! Allahümme Lebbeyk! Lebbeyk! Lâ Şerîke leke lebbeyk! İnnel hamde ven-nimete leke vel-mülke, lâ Şerîke lek/ Buyur, Allahım, buyur! Davetine, sözüm ve özümle tekrar tekrar icabet ettim, emrine boyun eğdim. Senin Şerikin yoktur, bütün varlığımla Sana yöneldim. Hamd ve ni'met Sana mahsustur. Mülk de Senin'dir. Senin ortağın yoktur" sadâlarıyla yer gök inliyordu.

Yolculuk, Allahü teâlâ'ya hamd, yalvarmak, mübarek ismini zikretmekle, çok zevkli geçiyor, mübarek beldeye yaklaştıkça heyecan artıyordu. Önden giden Muhammed bin Mesleme (radıyallahü anh) komutasındaki birlik Mekke'ye yaklaşınca, Kureyşli müşrikler tarafından görüldü. Silahları görünce korku ile yaklaşıp, "Biz, bir sene önce böyle mi anlaşmıştık, bunlar nedir?" diye sordular.

Muhammed bin Mesleme (radıyallahü anh), "Bunlar, Allahü teâlâ'nın Resûlünün süvârileri ve gerekirse kullanılacak silahlardır. Allahü teâlâ izin verirse, yarın onlar da burayı teşrif edeceklerdir" cevabını verdi.

Müşrikler, korka korka geri dönüp haberi Mekke'ye ulaştırdılar. Mekkeli müşrikler de; "Biz antlaşmaya bağlı kaldık. Muhammed bizimle niçin çarpışsın?" diyorlardı. Derhâl aralarından bir heyeti, Peygamber efendimizle görüşmek üzere gönderdiler. Bu sırada Âlemlerin efendisi sallallahü aleyhi ve sellem, Mekke'yi görebilecekleri Batn-ı Ye'cec denilen yere gelmişlerdi. Üzerlerindeki kılıçtan başka bütün silâhlarını burada bıraktılar. Silahları beklemek üzere de ikiyüz sahabîyi nöbetçi koydular.

Gelen Kureyş heyeti, Peygamber Efendimizden, "Harem'e, kınlarında sokulu kılıçlarımızdan başkası ile girecek değiliz. Fakat silâhların bana yakın bir yerde olmasını istiyorum" cevabını işitince geri döndü. Mekke'ye gelip, durumu Kureyşlilere bildirdiler. Onlar da rahatladılar.

Kureyş'in ileri gelenleri, kin ve kıskançlıklarından, Peygamber efendimizin ve Eshâbının bu mesût anlarını görmemek için, Mekke'yi terk ederek dağlara çıktılar. Sevgili Peygamberimiz, işaretli kurbanlık develeri Zî-tuvâ mevkîine önden gönderdi. Sonra, Eshâbıyla hazırlıklarını tamamlayıp, mukaddes Mekke şehrine girmek üzere yürüdüler. Eshâb-ı kirâm, Âlemlerin efendisini ortalarına almışlardı. Kâinatın sultânı, devesi Kusvâ üzerinde, binlerce yıldızın varlığını örten bir güneş gibi, etrafına nûr saçıyordu. O ne güzellik! O, ne ihtişamlı manzaraydı!

Efendimizi, o ayrılık gününde, hicrette, taşımakla şereflenen Kusvâ... Kavuşma gününde de taşımakla şerefleniyor, develerin en mübareklerinden oluyordu... Salih aleyhisselamın devesi ve Kusvâ...

Dillerde; "Lebbeyk! Allahümme Lebbeyk! Lebbeyk! Lâ şerîke leke Lebbeyk!" sadâları, gönüllerde Allahü teâlâ ve Resûlünün muhabbeti vardı. Adım adım Kâbe'ye doğru ilerliyorlardı. Yaklaştıkça heyecanları bir kat daha artıyor, kanatlanıyorlardı. Hep bir ağızdan söylenen lebbeyk nidâları Mekke'yi dolduruyordu. Bu muhteşem manzarayı gören müşriklerin içleri eriyor, gönüllerine ılık ılık bir muhabbet şerbetinin aktığını hissediyorlardı. Birçoklarının kalbine, İslâmın sevgisi düşmüştü. Sonunda Muhammed aleyhisselam galip gelmişti...

Ey kâfirler çekilin, Peygamberin yolundan,

Ki Allahü teâlâ, O'na gönderdi Kur'ân.

Her hayır ve iyilik vardır O'nun dininde,

Bu din için ölmekdir, en hayırlı ölüm de.

Gerçek Resûlullah'dır, kabul ettim yürekten,

Her sözüne inandım, kabul ettim şimdi ben.

Abdullah bin Revaha Hazretlerinin her sözü, Mekkkeli müşriklerin yüreğine hançer gibi saplanıyor, gönüllerinde ebedi hakikate yol açılır gibi oluyordu.

İşte, sevgili Peygamberimiz ve şanlı Eshâbı, bellerinde kılıçları olduğu hâlde Kâbe-i muazzamaya giriyorlardı. Peygamber efendimizin devesi Kusvâ'nın yularını Abdullah bin Revâha hazretleri tutarak ilerliyordu. Mekkeli bâzı müşrikler, kadınları ve

çocukları Dâr-ün-Nedve'de dizilmişler, sevgili Peygamberimizi ve kahraman Eshâbını seyrediyorlardı.

Abdullah bin Revâha (radıyallahü anh) ilerledikçe söylediği beyitler müşriklerin başına bir balyoz gibi vuruyor tâ gönüllerine kadar indiriyordu. Hazreti Ömer dayanamayıp; "Ey İbn-i Revâha! Sen, Resûlullah'ın önünde ve Harem-i şerîfte nasıl şiir okuyabiliyorsun?" diyerek ikaz etti.

Peygamber efendimiz; "Yâ Ömer! Ona mâni olma. Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, onun sözleri, bu Kureyş müşriklerine ok yağdırmaktan daha çabuk, daha çok tesirlidir. Ey İbn-i Revâha devam et" buyurdu.

"Devam et" emrinde Kıyamet'e kadar gelecek söz sahiplerine sonsuz ufuklar açan işaret, rehberlik vardı.

Peygamber efendimiz biraz sonra Abdullah bin Revâha hazretlerine; "(Allahü teâlâ'dan başka ilâh yoktur! Bir olan O'dur. Vâdini gerçekleştiren O'dur! Bu kuluna yardım eden O'dur! Askerlerini güçlendiren O'dur! Toplanmış olan kabileleri, bozguna uğratan da yalnız O'dur) de!" buyurdu.

Abdullah bin Revâha (radıyallahü anh) da;

Allahü teâlâdan yoktur, başka bir ilâh!

Yoktur O'nun şerîki, Lâ ilâhe illallah!

O'dur müslümanların, askerine güç veren!

Ve O'dur kâfirleri, dağıtan, mağlûp eden!

diye söylemeye başladı. Müslümanlar da bu sözleri tekrar ediyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz Beytullah'a girince, mübarek sağ omuzunu açtılar. Mübarek tenlerinin güzelliği gözleri alıyor, gönülleri cezb ediyordu.

"Bugün, şu şirk ehline, kendisini güçlü ve zinde gösterecek yiğitleri, Allahü teâlâ, rahmeti ile mağfiret etsin!" buyurdular. Bunun üzerine Eshâb-ı kirâm sağ omuzlarını açıp, heybetli bir

şekilde hızlı hızlı yürüyerek Müslümanların ve İslamiyet'in izzet ve vakarını, şerefini gösterdiler. Kıyamet'e kadar gelecek Müslümanlara örnek oldular, İslamiyet'i nasıl temsil edecekleri konusunda numune oldular. Kâfirler karşısında heybetli olmak gerektiğinin misalini verdiler.

Efendimiz ve mübarek eshâbı, Kâbe'yi üç defa tavaf ettiler. Ancak, Rükn-i Yemâni ile Hacer-ül'esved köşesi arasında ağır ağır yürüdüler. Peygamber efendimiz ve eshâbı, Hacer-ül-esved'e yaklaşıyor onu öpüyorlar veya geriden ellerini açıp Hacer-ül-esved'e karşı tutuyorlardı.

Hacer-ül-esved, bir taştı, ama onu mübarek kılan, bereketlere vesile eyleyen Allahü teâlâydı.

Müşrikler, gerilerden eshâbı takip ediyor, onların bu heybetli ve gösterişli yürüyüşlerine şaşırıyorlardı. Çünkü onlara, Müslümanların Medine'ye gideliden beri zayıf ve hasta düştükleri anlatılmış ve buna benzer haberler yayılmıştı. Şimdi ise, tam tersi bir hâle şahit oluyorlar ve hayretleri artıyordu. Geri kalan dört tavâf ise yavaş yavaş, ağır ağır adımlarla yapılarak tamamlandı.

Tavâftan sonra Makâm-ı İbrâhim'de iki rek'at namaz kıldılar. Daha sonra Safâ ile Merve tepeleri arasında yedi kere sa'y yaptılar. Hazreti Hâcer validemizin su, kendilerine yardım edecek birilerini aramasını temsil ettiler. İmtihan meydanı Yeryüzünde hayat, ancak su ve ebedi güzellikler yolculuğunda arkadaş olacak kimselerle mümkündü.

Hakka yaklaşmanın, Hak için, imtihan için Yeryüzünde bulunmanın en güzel misali Kurbanlar kesildikten sonra, Peygamber efendimiz mübarek başını kazıttılar. Mübarek saçları havada kapışılmıştı. Eshâb-ı kirâm da tıraş oldular. Böylece Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin tam bir sene önce gördüğü rüyâ gerçekleşti.

Umre ziyâreti tamamlanmış, öğle vakti girmişti. Âlemlerin efendisi, hazreti Bilâl'e, Kâbe'de ezân okumasını emredince, Bilâl-i Habeşî derhâl ezan okumaya başladı. Emreden efendimiz, okuyan Bilal Habeşi, okunan da ezan olunca...

Bütün Kâinat, zerreden kürreye gönül oldu, kulak oldu ve dinledi, Allahü ekber, dedi.

Hazreti Bilal, Kâbe'de ezân-ı Muhammedîyi okurken, bütün Mekke sarsıldı. Eshâb-ı kirâm, büyük bir huşû içinde ezânı dinliyor, hafif bir sesle onu tekrar ediyorlardı. Bitince, Habîbullah efendimiz imâm oldular. O'nunla birlikte Rabbinin emrine itaat eden bütün Kâinat namaza durdu. Hep birlikte kılınan öğle namazı, müşriklerin kalplerini titretti.

Sevgili Peygamberimize, Ebtah'da deriden bir çadır kuruldu. Sahabîler de etrafındaki çadırlarda üç gün ikâmet ettiler. Namaz vakitlerinde Beytullah'da toplanıyor, cemâatle namazlarını kılıyorlardı. Diğer vakitlerde akrabalarını ziyâret ediyorlar, İslâmın kendilerine bahşettiği güzel ahlâk ile onlara örnek oluyorlardı. Onlar da, Eshâbın bu güzel hâlleri karşısında adeta eriyorlar, hayranlıklarını gizleyemiyorlardı. Bu üç gün zarfında, Mekke içten fethedildi. İslamiyet'i tebliğ etmede, anlatmada, Yeryüzünü hayır meydanı kılmada yüz yüze görüşmenin, sulhun, hâl ile yaşayış ile anlatmanın ehemmiyeti ortaya çıktı.

Üç gün doldu... Ayrılık zamanı geldi. Akşama doğru Peygamber efendimiz; "(Umre için gelen) müslümanlardan hiçbir kimse, akşamı Mekke'de geçirmeyecek, yola çıkacaktır!" buyurdu. Herkes derlenip toparlandı ve Medine'ye doğru yola çıkıldı...

Efendimiz, yine doğduğu mübarek diyara elveda diyordu. Ancak bu veda çok farklıydı. Yedi sene önce kalbi hüzünlü, gizlice ayrıldığı, elveda dediği mübarek topraklardan, vatanından, şimdi Umre yapmanın neşesiyle, etrafında binlerce eshâbıyla birlikte ayrılıyordu hem de tekrar gelmek üzere...

Efendimiz, Mekke'den ayrılırken başta Hâlid bin Velîd ve Osman bin Talha olmak üzere Mekke'nin kabiliyetli gençlerine haber bırakarak Medine'ye gelmelerini istedi. Efendimiz, ismen niçin bu ikisinin gelmesini istemişti?

Hâlid bin Velîd ile yakın arkadaşı olan Osman bin Talha,

Efendimizin Medine daveti üzerinde uzun uzun düşündüler ve konuştular. Bütün işaretler, Hazret-i Muhammed'in hak peygamber olduğunu gösteriyordu. Her ikisini de İslâmiyet aleyhine çalışmalarına rağmen Medine'ye davet etmişti. İkisi de yaratılıştan mert, cesur, merhametli ve cömert insanlardı. Sevdikleri, değer verdikleri her şey İslamiyette vardı. Müslüman olmaya, ermeydanı yeryüzünün hayır meydanı olmasında Hazret-i Muhammed aleyhisselâma yardım etmeye karar verdiler. Ticarette ve yöneticilikte bir deha olan Amr bin Âs'ın da kendilerine katılmasıyla Hicretin 8. yılı 1 Safer, Miladi 31 Mayıs 629 tarihinde Medine'de Hazret-i Peygamber'in huzurunda İslâmiyet'i kabul ettiler. Resûlullah onların geldiğini görünce yanındaki sahâbîlere, "Mekke ciğerpârelerini bize gönderdi" diyerek onların gelişinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Hicretin sekizinci yılında, âlemlere rahmet olan Server-i Kâinat aleyhi efdâlüssalevât efendimiz, İslâmiyetin yayılması, memleketlerin hayır meydanı kılınması için yine çeşitli kabilelere, devletlere elçi gönderdiler. Bunların bâzılarından müsbet netice elde edilmiş, fakat Busrâ valisine gönderilen Hâris bin Ümeyr hazretleri, Şam'ın Belkâ nahiyesinin Mûte köyünde hıristiyan askerleri tarafından tutuklanmış. Şam valisi Şürahbil bin Amr'ın yanına götürülen hazreti Hâris, elçi olduğu hâlde, alçakça katledilip, şehit edilmişti.

Bu hadiseye sevgili Peygamberimiz çok üzüldüler. Elçiye yapılan saldırı, O'nu gönderene, İslâmiyet'e yapılan saldırı demekti.

Derhâl eshâbının toplanmasını emir buyurdular. Bu emri duyan Sahabeler, yakınlarıyla helalleşip acele Cürf ordugâhında toplandılar. Habîb-i ekrem efendimiz öğle namazını kıldırdıktan sonra; "Cihâda çıkacak olan şu insanlara, Zeyd bin Hârise'yi kumandan tâyin ettim! Zeyd bin Hârise şehit olursa, yerine Ca'fer bin Ebî Tâlib geçsin. Cafer bin Ebî Tâlib şehit olursa, Abdullah bin Revâha geçsin. Abdullah bin Revâha da şehit olursa, müslümanlar aralarında münâsip birini seçsin ve onu kendilerine kumandan yapsın!" buyurdular.

Eshâb-ı kirâm, isimleri sayılan kahramanların şehit olacağını anlayarak ağlamaya başladı; "Yâ Resûlallah! Keşke sağ kalsalar da kendilerinden istifade etseydik" dediler. Efendimiz cevap vermeyip

sustular. Takdir, tedbirle değişmiyordu. Allahü teâlâ'nın bu takdirinde, Efendimizin söyleyemediği hangi güzellikler vardı?

Söylenenleri, Hazreti Zeyd, Cafer ve Abdullah da (radıyallahü anhüm) işitmişler ve büyük bir sevince gark olmuşlardı. Çünkü en büyük gayeleri Allahü teâlâ'nın dinini yayarken şehit olmaktı. Şehitlik, kişinin iradesiyle kavuşabileceği en yüce makamdı.

Mücahitler hazırlıklarını bitirmişler, kumandanlarını bekliyorlardı. Evde işiyle meşgul olan, rızkı için şu bu işte çalışan kişi, haydi sefere emri gelince, silahlanıp Yeryüzünü hayır meydanı yapmaya hazır er, şehitliği, Peygamber Efendimizin rızasını kazanmayı en yüce makam biliyor, mücahit oluyordu.

Sevgili Peygamberimiz, beyaz İslâm sancağını Zeyd bin Hârise hazretlerine teslim etti. Hâris bin Ümeyr'in (radıyallahü anh) şehit edildiği yere kadar gitmesini ve İslâm'ı tebliğ etmesini, kabul etmezlerse düşmanla çarpışmasını emir buyurdular.

Hazreti Abdullah bin Revâha, Peygamber efendimizin yanına varıp vedalaştıktan sonra; "Yâ Resûlallah! Bana ezberliyeceğim ve aklımdan hiç çıkarmayacağım bir şey tavsiye buyurur musunuz?" dedi.

Peygamber efendimiz; "Sen, yarın Allahü teâlâ'ya pek az secde edilen bir ülkeye varacaksın. Orada secdeleri, namazları çoğalt" buyurdu.

Secde; kulun Rabbine en yakın olduğu, alnın toprakla buluştuğu, aslına kavuştuğu, toprağın da secdeyle, en yüce mertebeyle, mescit, secde edilen yer, hayır meydanı olmakla şereflendiği andı. Secde, toprağın, Allah diyeni tanıması, ona uzakları yakın eylemesiydi.

Abdullah bin Revâha; "Yâ Resûlallah! Bana, nasihatinizi çoğaltır mısınız?" deyince, sevgili Peygamberimiz; "Allahü teâlâ'yı dâimâ zikret. Çünkü, Allahü teâlâ'yı zikir, umduğuna ermende sana yardımcı olur" buyurdu.

Üçbin kişilik İslâm ordusu; "Allahü ekber! Allahü ekber!" tekbirleri arasında yürümeye başladı. Tekbirler, seferin gayesini en

güzel şekilde açıklıyordu, her şey Allahü teâlâ içindi.

Sevgili Peygamberimiz ve Medine'de kalan sahabîler, mücahit gazileri Vedâ yokuşuna kadar geçirdiler. Burada Âlemlerin efendisi, mübarek İslâm ordusuna şöyle hitap ettiler:

"Ben size, Allahü teâlâ'nın emirlerini yapıp, yasaklarından kaçınmanızı, yanınızdaki müslümanlara karşı hayırlı olmanızı ve onlara iyi davranmanızı tavsiye ederim. Allahü teâlâ'nın yolunda, O'nun ismini söyleyerek harp ediniz. Ganimet alınan mallara hıyânet etmeyiniz. Ahde vefasızlık göstermeyiniz.

Çocukları öldürmeyiniz. Orada Hıristiyanların kiliselerinde, insanlardan ayrılıp kendilerini ibadete vermiş bazı kimseler bulacaksınız. Onlara dokunmaktan sakınınız! Onların dışında, başlarında şeytanların yuvalandıkları bâzı kimselere de rastlayacaksınız ki, onların başlarını kılıcınızla koparınız. Siz, kadınları, yaşlanmış pîr-i fânîleri öldürmeyiniz. Ağaçları yakmayınız ve kesmeyiniz. Evleri de yıkmayınız!"

Başkumandan Zeyd bin Hârise'ye de; "Müşriklerden düşmanınla karşılaştığın zaman, onları üç hususdan birine dâvet et! (Eğer müslüman olurlarsa,) onları, Muhâcirler yurdu olan Medine'ye hicret etmeye dâvet et! Dâvetini kabul ederlerse, Muhâcirlerin sâhip oldukları haklara kendilerinin de sâhip olacaklarını ve onların mükellef oldukları vazifelerle kendilerinin de mükellef olacaklarını bildir.

Şâyet müslüman olup ülkelerinde oturmayı tercih ederlerse, müslümanlardan göçebe Arablar gibi olacaklarını ve onlar hakkında uygulanan ilâhî hükmün, kendileri için de uygulanacağını, harp ganimetlerinden kendilerine bir şey ayrılamayacağını ve ganimetten ancak müslümanların yanında harp edenlerin faydalanacağını bildir!

Eğer İslâm'ı kabul etmezlerse, onları cizye vermeye dâvet et! İçlerinde bunu kabul edenlere dokunma! Cizye vermeye de yanaşmazlarsa, Allahü teâlâ'nın yardımına sığınarak onlarla harp

et!" buyurdular.

Müslüman olanlara hicret daveti, Muhacirler yurdu Medine'ye, Peygamber şehrine, O'nun etrafında kenetlenmek, birden sonsuza ulaşmak, ulaştırmak için... Ermeydanı Yeryüzünü, hayır meydanı kılmak, insanları ebedi saadete kavuşturmak için...

Cizye verenlerin, İslamiyet'in adaleti altında, mal, can ve dinlerinden emin yaşaması, hakikati ulaştırmaya mani olanların ise kılıçla yola getirilmesi için sefer eylemek, şehitliğe koşmak...

Bu nasihatlerden sonra Efendimiz, mücahitlerle vedalaştılar. İslâm ordusu, tekbir sadâlarıyla ayrıldı. Geride kalanlar, dua edip ufuktan kayboluncaya kadar, yaşlı gözlerle Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı yapmak için şehitliğe koşanların arkalarından gıpta ile baktılar...

Ve yürüdüler üç bin sahabî, bir defa Efendimizin huzurunda bulunmakla Peygamberlerden sonra insanların en üstünü olanlar, Hak için can, mal, eş ve çocuktan vazgeçenler...

Kuzeye, diyar-ı Rum'a, cihan devleti Roma'nın topraklarına doğru... Kur'ân-ı kerîm'de Rum sûresine ismini veren Roma'nın hükmettiği diyarlara, Şâm'a doğru... Şam'dan sonra, üç kıtanın buluştuğu, Oğuz Han'ın yurt tutulması için vasiyet ettiği, Kâbe'ye doğru kıyamda, ayakta duran, bir beşiğe, tabuta benzeyen, Anatolia (Doğu ülkesi) denilen, diyâr-ı Rum diye bilinen üç tarafı denizle çevrili esrarlı kara parçası vardı. Ve bu karanın gözü, kalbi bir şehir vardı, Doğu Roma'nın başşehri Konstantiniyye... Efendimizin fethini müjdelediği...

Bu yürüyüş, bu sefer, hangi yürüyüşlerin, hangi seferlerin, fetihlerin, ufuk açıcıların öncüsü, yol göstericisi, müjdecisiydi?

Kahraman sahabîler, Suriye'ye yaklaşırlarken Şam valisi Şürâhbil bin Amr, İslâm ordusunun gelmekte olduğunu hemen Bizans kayseri Herakliüs'e bildirip, büyük bir yardım alarak rahatlamıştı.

Eshâb-ı kirâm aleyhimürrıdvân, Şam topraklarından Meân'a vardıkları sırada, Rumların yüzbin kişilik bir ordu ile üzerlerine

geldiklerini öğrendi. Orada konaklayıp iki gece kaldılar. Kumandan Zeyd bin Hârise hazretleri, arkadaşlarını toplayıp durumu anlattı. Nasıl hareket edilmesi gerektiği konusunda istişare etti, görüşlerini sordu.

Sahabîlerden bâzıları; "Rum ordusuyla karşı karşıya gelmeden ülkelerine ânî baskınlar düzenleyelim. İnsanlarını esir alıp Medine'ye dönelim", bâzıları da; "Resûl aleyhisselama mektup yazıp, düşmanın sayısını bildirelim. Ne yapmamız gerektiğini soralım" dedi. İkinci görüşün daha uygun olduğuna karar verdikleri sırada, Abdullah bin Revâha hazretleri söze karışarak şöyle dedi:

Ey Kavmim ne sebepten, tereddüt edersiniz?

Şehit olmak kasdiyle, cenge gelmedik mi biz?

Silâhça, süvârice çokluk olduğumuzdan,

Dolayı savaşmadık, kâfirlerle hiçbir an.

Allahü teâlânın, bize ihsân ettiği,

Bu din kuvveti ile, savaştık aslan gibi.

Gidiniz, çarpışınız, muhakkak iyilik var,

Bu işin neticesi, ya şehâdet ya zafer.

Bu sözler, zaferin, sayı ile değil, kalem, kılıç ve könlün (3K'nın) bir araya gelmesiyle kazanılacağını anlatan ne güzel, ne özlü sözlerdi.

Mücahitler, "Vallahi Revâha'nın oğlu, doğru söylüyor" dediler. Düşmana saldırmaya, şehit oluncaya kadar harbe devama karar verdiler.

Şanlı sahabîler, Mûte isimli köye geldiklerinde, yüzbin kişilik Rum ordusuyla karşılaştılar. Dağ taş düşman askeri ile doluydu. Bir tarafta, Allahü teâlâ'nın dinini yaymak, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı yapmak için tâ Medine'den, hicret diyarından, ilk kaleden kalkıp Şam'a kadar gelen üçbin kişilik bir İslâm ordusu; diğer yanda, İslâm'ı boğmak için toplanan yüzbin kişilik bir kâfir sürüsü... Bir müslümana otuzdan fazla Rum düşüyordu.

İlk günkü çarpışmada, Zeyd bin Hârise şehit oldu, İslam

sancağını Ca'fer bin Ebî Tâlib aldı, o da şehit olunca, sancak, Abdullah bin Revâha hazretlerine teslim edildi. O da şehadet makamına kavuştu (radıyallahü anhüm).

Efendimiz, "Abdullah bin Revâha da şehit olursa, müslümanlar aralarında münâsip birini seçsin ve onu kendilerine kumandan yapsın!" buyurmuştu.

Şehit olduğu anda hazreti Abdullah'ın yanında çarpışan Ebü'l-Yüsr Kâ'b bin Umeyr (radıyallahü anh), İslâm Sancağını dalgalandırmaya çalıştı. Gözlerini Eshâb arasında dolaştırarak kendisinden daha yaşlı ve olgun birini araştırdı. Sâbit bin Ekrem'i (radıyallahü anh) görünce, sancağı ona teslim etti.

Hazreti Sâbit, sancağı mücâhidlerin önüne dikti. "Ey kardeşlerim! Peygamber Efendimizin emri gereğince acele içinizden birini kumandan seçiniz ve ona tâbi olunuz" dedi. Onlar; "Seni seçtik" dedilerse de, kabul etmedi.

Gözleri Hâlid bin Velîd hazretlerine takıldı. Ona; "Ey Ebû Süleymân! Sancağı sen al!" dedi. Yeni Müslüman olan Hazreti Hâlid, edebinden mukaddes sancağı almak istemedi, "Ben bu sancağı senden alamam! Sen buna benden daha çok lâyıksın. Zirâ daha yaşlısın, Bedr gazâsında Resûlullah'ın yanında çarpışmakla şereflenmişsin" dedi.

Durum çok acildi. Eshâb-ı kirâm, düşmanla kıyasıya vuruşuyor, yüzbin kişilik düşmanı geriletmeye çalışıyordu. Kumandanın hemen seçilmesi lazımdı. Hazreti Sâbit, "Ey Hâlid! Resûlullah'ın mukaddes sancağını çabuk al! Vallahi, bunu sana vermek için almıştım. Sen, harbin usûlünü benden daha iyi bilirsin!" dedi ve etrafındaki mücâhidlere; "Ey kardeşlerim! Hâlid'in kumandanlığı için ne diyorsunuz?" diye sordu. Onlar da hep bir ağızdan; "Onu başımıza kumandan yaptık" dediler.

Bunun üzerine hazreti Hâlid, âlemlerin efendisinin mübarek eliyle teslim ettiği sancağı, büyük bir hürmet ve edeb ile alıp öptü. Atına atlayıp düşmana bütün haşmet ve heybetiyle saldırdı. Kahraman sahabîler yeni kumandanlarının peşinde tekrar hücuma

geçtiler. Hazreti Hâlid görülmemiş bir cesâret ve maharetle çarpışıyor, önüne geleni devirip düşürüyordu.

İslâm askerleri, lidersiz kalınca nasıl hareket edileceğinin en güzel örneğini, Efendimizin işaretiyle en iyi şekilde vermişlerdi.

Kutbe bin Katâde hazretleri, düşman kumandanlarından Mâlik bin Zafile'nin başını gövdesinden ayırdı. Rumların mânevîyatları bozuldu. Akşam olmuş ve hava kararmaya başlamıştı. Karanlıkta savaşmak tehlikeliydi. Bu sebeple her iki taraf da karargâhlarına çekildi. Yaralılar tedavi altına alındı.

Hazreti Hâlid, harp sanatında dahî idi. O gece, askerlerin yerlerini değiştirdi. Sağ taraftakileri sola, soldakileri sağa, öndekileri arkaya, arkadakileri de öne aldı. Kahraman mücâhidler, sabahleyin "Allahü ekber" nidâlarıyla düşmana saldırdılar. Düşman askerleri, kendilerine saldıran askerleri ilk defa görüyordu. Bunlar dünkü çarpıştıkları kimseler değildi. Müslümanlara yeni bir ordu yardıma geldi diye düşündüler. Önceki günkü bir avuç İslam askerinin kendilerine meydanı dar getirmelerini bir türlü anlayamayan Rum askerlerinin mânevîyatları bozuldu. İyice korktular, paniğe kapıldılar.

Bunu fırsat bilen hazreti Hâlid ve kahraman sahabîler, o gün çok daha güzel çarpışarak düşmana kılıç vurdular ve binlercesinin canını Cehennem'e gönderdiler. O gün Hâlid bin Velîd hazretlerinin elinde dokuz kılıç kırıldı.

Allahü teâlâ'nın emrettiği sebeplere sarılmanın, Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin duâları bereketiyle, kimsenin inanamayacağı bir şey gerçekleşti, üçbin mücâhid gazi, yüzbin düşman askerini bozguna uğrattı. Bu büyük meydan muharebesinde İslâm Ordusu, üçü kumandan olmak üzere yalnızca onbeş şehit vermişti. On beş şehitten üçü kumandan... İşte zaferin sebebi, anahtarı... Kumandan en önde, kumandan en fazla gayret eden, kumandan yük çekendi, hem de emrindekilerinin hepsinin yükünü...

Peygamber Efendimiz, Mûte'de yaşananları, gözyaşları içinde eshâbına haber verdi. Cafer bin Ebî Talib için, "O şehit olarak Cennet'e girdi ve yakuttan iki kanat ile dilediği gibi uçup duruyor" buyurdu. Savaşta her iki eli de kesilmiş, İslam sancağını kesik kollarıyla göğsüne bastırarak dalgalandırmaya çalışmıştı. Kesilen kolları yerine iki kanat verilmişti. Hazreti Cafer, bundan sonra, Cafer-i Tayyar (Uçan Cafer), diye anıldı.

Hicretin sekizinci senesi idi. Aleyhte gibi görünen maddelere rağmen, Peygamber Efendimizin Hudeybiye sulhnâmesini imzalamasındaki hikmetler bir bir ortaya çıkıyordu. Antlaşmanın bir maddesi; "Her iki tarafın dışında kalan Arab kabileleri, istedikleri tarafın himayesine girebilecekler, müslümanlar veya müşriklerle birleşmekte serbest olacaklar" şeklindeydi. Bu maddeye göre; Peygamber efendimizin müttefiki olan Huzâa kabilesi, müslümanlar; Benî Bekr kabilesi de müşrikler tarafında yer almışlardı. Huzâa kabilesi ile Benî Bekrler eskiden beri düşman olup, fırsat buldukça birbirlerine saldırırlardı, Hudeybiye sulhuna göre, onlar da bir müddet için saldırılarını durdurmuşlardı.

Bekroğullarından biri, sevgili Peygamberimize hakaret eden bir şiir söyledi, bunu işiten Huzâa kabilesinden bir genç, dayanamayıp bunun başını yardı. Bekroğulları, bunu fırsat bilip andlaşma gereği saldırılmaması gereken Huzâa kabilesine saldırdılar. Kureyşli müşrikler de, silâh vererek ve gizlice adam göndererek yardım ettiler. Harem-i şerîfte Huzâa kabilesinden yirmiden fazla kimse öldürüldü.

Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem, Mekkeli müşriklere bir mektup göndererek, Bekroğulları ile olan ittifaklarından vazgeçmelerini ve öldürülenlerin diyetlerini ödemelerini istedi.

Kureyşliler, bu merhameti dahi anlamayarak "İttifakı kesmeyiz, diyeti de ödemeyiz, ancak harp ederiz" diye haber gönderdiler. Ama hemen sonrasında başlarına gelecekleri anlayarak sulhü yenilemek üzere Ebû Süfyân'ı Medine'ye gönderdiler.

Fakat Sevgili Peygamberimiz ona hiç iltifat etmedi, Mekke'ye geri dönüp durumu anlattı. Mekkeli müşrikleri büyük korku sardı.

Ebû Süfyân Medine'den ayrılınca, sevgili Peygamberimiz Mekke'yi fethetmeye karar verdi. Çünkü Kureyşliler, ahdlerinde durmamışlar ve muâhedeyi bozmuşlardı. Fakat bu sırrı gâyet gizli

tutuyor, müşriklere hazırlanma fırsatı vermeden ve Harem-i şerîfte kan dökülmeden Mekke'yi teslim almak istiyordu. Bu bir harp tedbiri idi. Zirâ, Mekke fethedilince, kim bilir niceleri müslüman olmakla şereflenecekti.

Bu durumu hazreti Ebû Bekr'e ve Eshâbının ileri gelenlerinden bir kaçına bildirdi. Eshâbına, sefer için hazırlık yapmalarını emredip, nereye gidileceğini bildirmedi. Eshâb-ı kirâm, cihâd için hazırlığa başladılar. Peygamber efendimiz, ayrıca çevredeki müslüman kabilelerden Eslem, Eşcâ, Cüheyne, Husayn, Gıfâr, Müzeyne, Süleym, Damra ve Huzâaoğullarına haber gönderdi; "Allahü teâlâ'ya ve âhiret gününe iman edenler, Ramazân-ı şerîfin başında Medine'de bulunsunlar" buyurarak, harbe katılmaya dâvet etti. Tedbir olarak Mekke'ye giden bütün yolların tutulmasını emretti. Kuzeye sefer düzenleneceği intibaını vermek için Ebû Katade Hazretlerini İzâm vadisine doğru gönderdi.

Ramazan ayının ikinci gününde, İslâm askeri sefere çıkacak hale gelmiş, Ebû İnebe kuyusu başındaki ordugâhda toplanılmıştı.

Şanlı Peygamber, hedefi her türlü hazırlık bittikten sonra açıkladılar: İstikamet Mekke idi... Mekke yoluna gözcüler kondu, nöbetçiler dikildi. Müşriklere haber sızmamalıydı. Nöbetçilerin ve gözcülerin sorumluluğu Hazret-i Ömer'e verildi.

Yine Ramazan, yine Pazartesi... Âlemlerin Efendisi, hicretin sekizinci senesi, Ramazân-ı şerîfin onuncu pazartesi on iki bin kişilik ordusunun başında, yola çıktı. Sekiz sene önce, işkence ve zulüm sebebiyle hicrete mecbur bırakıldıkları yurtlarına, Mekke'ye doğru...

Bu mübarek diyarı fethetmek, ebedi güzelliklere açmak, puthane hâline getirilen Kâbe'yi putlardan temizlemek, Mekkelileri en büyük nimet imana kavuşturmak, hak, adâlet ve merhamet neymiş göstermek, cana can katmak için sefer eyledi...

İslâm ordusu, Zü'l-huleyfe'ye geldiği sırada, Peygamber efendimizin amcası hazreti Abbâs ile karşılaştı. Ailesi ile birlikte Medine'ye hicret için yola çıkmıştı. Sevgili Peygamber Efendimiz çok sevindi, "Ey Abbâs! Ben Peygamberlerin sonuncusu olduğum

gibi, sen de, Muhâcirlerin sonuncususun" buyurarak gönlünü aldı. Hazreti Abbâs'ın ağırlıklarını Medine'ye gönderdi. Abbâs (radıyallahü anh), orduya katıldı, seferden sefere döndü.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Mekke'nin yakınındaki Kudeyd'e geldiğinde, şanlı Eshâbına harp düzeni aldırdı. Her bir kabileye ayrı ayrı sancak ve bayrak verdi. Muhâcirlerin bayrağını; hazreti Ali, Zübeyr bin Avvâm ve Sa'd bin Ebî Vakkâs (radıyallahü anhüm) taşıyorlardı. Ensârın oniki bayrakdârı, Eşcâların ve Süleymlerin bir bayrakdârı, Müzeynelerin üç, Eslemlerin iki, Huzâaoğullarının üç, Cüheynelerin dört sancakdârı vardı.

Sancaklar, bayraklar, bayraktarlar ve temsil ettikleri... Siyah ve beyaz sancakların renkleri... Sancağı yere düşürmemek, sancağı burçlara dikmek, fetih, ebedi güzelliklere açmak için... En mübarek emirle, en mübarek ellerde taşınan bu sancaklar ve bu sancakları takip edecek diğer sancaklar hangi burçlara dikilecekti? Ve en son sancak hangi burçta kim tarafından dalgalandırılacaktı?

Medine'den ayrılalı on gün olmuştu. Akşam üzeri Mekke'ye iyice yaklaşılmış, yatsı vaktinde Merrüzzahrân'a gelinmişti. Peygamber efendimiz, Eshâbına burada durmalarını emir buyurdu. Ayrıca hazreti Ömer'e vazife verip, her mücâhidin ateş yakmasını da emir verdi.

Bir anda onbinden fazla ateş yanınca, Mekke aydınlığa boğuldu. Ateşi yakmak için değil, aydınlatması, ışık vermesi için yakanlar ve bu ateşin ışığında aydınlananlar, bu ateşin ışığıyla gönülleri ve beldeleri aydınlatanlar, sancakları burçlara dikmek için yürüyenler...

Yakılan ateş, yakmak, kavurmak, harap etmek, yok etmek için değil, gönülleri aydınlatmak, ebedi güzelliklere kavuşturmak içindi.

Lâ ilâhe illallah kalelerinin kurulması, iman ederek bu kaleye girenlerin ebedi saadete, iman etmeden teslim olanların dünyada can, mal, ırz ve din emniyetine kavuşacaklarını haber vermek içindi...

Bu mübarek seferde, yakılan ateşlerde, ateşlerin verdiği ışıkta, Ermeydanı Yeryüzünün hayır meydanı kılınması usûlü için nice işaretler vardı.

Mekke'nin çevresinde yanan ateşler, kaç yıl sonra hangi şehrin çevresinde yanacaktı, bu yanış hangi müjdeleri getirecekti?

Hiç bir şeyden haberi olmayan Mekkeli müşrikler, şaşkına döndüler. Gecenin ortasında, bir anda aydınlığın içinde kalmışlardı. İslam ordusu ta Medine'den Mekke'ye gelmiş, onların haberi olmamış, hedefin gizli tutulması başarılmıştı.

Sevgili Peygamberimiz, "Ebû Süfyân'a göz-kulak olunuz. Mutlaka onu bulursunuz!" buyurmuştu. Bu sırada, Ebû Süfyan ve beraberindekiler keşif için, islâm askerinin bulunduğu yere doğru ilerliyorlardı, ilerledikçe hayretleri artıyor, dehşete düşüyorlardı. Mekke'nin çevresine ne kadar çok asker birikmişti ve ne kadar çok ateş yakılmıştı... Erak isimli yere geldiklerinde; Peygamber efendimiz, "Ebû Süfyân, şu anda Erak'tadır" buyurdu.

O esnada Hazret-i Abbâs da, hemen Erak mevkiine doğru hareket etti. Ve kendi kendine; "Orada muhakkak birini bulup Mekke'ye göndereyim ki; islâm ordusunun üzerlerine gelmekte olduğunu onlara bildirsin. Mekkeliler de Resûlullah aleyhisselâma gelip, harbe girmeden önce emân dilesinler" dedi. Bunun için oralarda birini ararken Ebû Süfyân'ı sesinden tanıdı ve; "Yâ Ebâ Hanzala!" diye seslendi. Ebû Süfyân da onu tanıyıp; "Ey Ebü'l-Fadl! Sensin ha! Anam, babam sana fedâ olsun!" dedi. Biraz hâlleştikten sonra birlikte İslâm ordugâhına doğru yol almaya başladılar.

Yolda Ebû Süfyân, hazreti Abbâs'a; "Haberler nasıldır?" diye sordu. O da; "Ey Ebû Süfyân! Resûl aleyhisselam, karşı koyamayacağınız bir ordu ile geldi. Yemin ederim ki, Kureyşlilerin hâli yaman olacak. Vay onların başına geleceklere!" dedi. Ebû Süfyân ve yanındakiler, korku ile mücâhidlerin arasından geçerek sevgili Peygamberimizin huzur-i şerîflerine geldiler.

Kâinatın sultânı, onları güzel karşıladı. Mekkeliler hakkında bilgi aldı. Geç vakitlere kadar konuştuktan sonra, onları İslâm'a

dâvet eyledi. Hâkim bin Hizâm ile Büdeyl, derhâl kelime-i şehâdet getirerek müslüman oldu. Fakat Ebû Süfyân'ın tereddütü devam ediyordu.

Sabah olunca, merhamet deryâsı sevgili Peygamberimiz; "Ey Ebû Süfyân! Yazıklar olsun sana! Allahü teâlâ'dan başka ilâh bulunmadığını öğrenme zamanı hâlâ gelmedi mi?" buyurdu. O da; "Anam-babam sana fedâ olsun! Yumuşak huylulukta ve şereflilikte ve akraba hakkını gözetmekte üstüne yoktur. Sana ettiğimiz bu kadar cefâdan sonra, sen, hâlâ bizi hidâyet yoluna dâvet ediyorsun. Ne güzel kerem sâhibisin. Allah'tan başka ilâh olmadığına inandım. Eğer olsaydı bana bir faydası olurdu. Sen de Allah'ın Resûlüsün" diyerek iman etti, Eshâb-ı kirâmdan olmakla şereflendi.

Efendimiz, her hali ve her sözüyle Kıyamet'e kadar geleceklere en güzel misal oluyordu. Yeryüzü ve beden denilen ermeydanlarının nasıl hayır meydanları yapılacağını, insanların ebedi saadete nasıl kavuşturulacağını en güzel şekilde gösteriyordu. O ve yolundakiler, insanlığın Kıyamet'e kadar sığınabilecekleri Son Kalelerdi.

Hazreti Abbâs, kavminin büyüğüydü, mevki sahiplerini en iyi anlayanlardandı. "Yâ Resûlallah! Ebû Süfyân'a Mekkelilerce itibar kazandıracak bir şey ihsân eder misiniz?" dedi.

Peygamber efendimiz, bunu kabul edip; "Kim Ebû Süfyân'ın evine girer, sığınırsa, ona emân verilmiştir, öldürülmekten kurtulur" buyurarak şereflerin en güzelini, kale olma bahtiyarlığını bahşetti.

Ebû Süfyân hazretleri; "Yâ Resûlallah! Biraz daha genişletir misiniz?" diye istirhâmda bulununca, sevgili Peygamberimiz; "Kim Mescid-i Haram'a girer, sığınırsa, ona emân verilmiştir! Kim kapısını kapayıp evinde otururbut, ona emân verilmiştir" buyurdu.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Ebû Süfyân'ın (radıyallahü anh), İslâm ordusunun heybetini ve çokluğunu görüp, Mekkeli müşriklere bunu anlatması için hazreti Abbâs'a; "Onu, vâdinin daraldığı, atların sıkışa sıkışa geçtiği dağ boğazına ilet. Müslümanların, Allahü teâlâ'nın ordusunun

ihtişamını görsün" buyurdu.

Hazreti Abbâs, Ebû Süfyân'ı (radıyallahü anh) emredilen yere götürdü, mücâhidler harp düzeni içinde, sancaklarını açmış olduğu hâlde geçitten geçmeye başladılar. Her birinin üzeri zırhlı ve silâhlı idi. Her grup geçerken tekbir getiriyorlardı. Ebû Süfyân hazretleri; "Bunlar kim?" diye soruyor, hazreti Abbâs da; cevap veriyordu. Yeri göğü; "Allahü ekber! Allahü ekber!" nidâları dolduruyor, mücâhidlerin çokluğu ve silâhların parıltıları göz kamaştırıyordu.

Hazreti Ebû Süfyân'ın en çok merak ettiği, Fahr-i Âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimizdi. O'nun çevresindeki askerlerin geçişini çok merak ediyordu. Nihâyet peygamberlerin sultânı, Âlemlerin efendisi güneş gibi, nûr saçarak devesi Kusvâ'nın üzerinde göründü. Mekke'den Kusvâ'nın üzerinde ayrılan Efendimiz, Mekke'ye Kusvâ'nın üzerinde dönüyordu.

Etrafında Muhâcirler ve Ensâr bulunuyordu. Her biri tepeden tırnağa Dâvûdî zırhlara bürünmüş, Hindî kılıçlar kuşanmış, cins atlara ve develere binmiş olarak geliyorlardı.

Ebû Süfyân hazretleri onları görünce; "Kim bunlar, yâ Abbâs?" diyerek merakla sordu. O da; "Ortadaki Resûl aleyhisselam. Etrafındakiler de şehit olmak aşkı ile yanan Ensâr ve Muhâcirlerdir" cevabını verdi.

Sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, onların yanından geçerken Ebû Süfyân hazretlerine; "Bugün, Allahü teâlâ'nın, Kâbe'nin şanını yücelteceği bir gündür. Bugün, Beytullah'a örtü örtüleceği gündür! Bugün, merhamet günüdür... Bugün, Allahü teâlâ'nın Kureyşlileri (İslâm ile) azîz edeceği bir gündür!" buyurdu. Hazreti Ebû Süfyân, göreceğini görmüş, işiteceğini de işitmişti; "Ben, Kayser'in de, Kisrâ'nın da saltanatını gördüm. Fakat böyle ihtişamlısını görmedim! Ben, hiçbir zaman bugünkü gibi bir ordu ve cemâat ile karşılaşmadım! Böyle bir orduya hiç kimse karşı koyamaz, onlara güç yetiremez" diyerek Mekke'nin yolunu tuttu.

Ebû Süfyân (radıyallahü anh), Mekke'ye gelip, kendisini merakla

bekleyen müşriklere müslüman olduğunu açıkladı.

"Ey Kureyş cemâati! Muhammed aleyhisselam, karşısında dayanamayacağınız kadar büyük bir ordu ile yanı başınıza gelmiş bulunuyor. Boş yere kendi kendinizi aldatmayınız. Müslüman olunuz ki, kurtulasınız! Ben sizin görmediklerinizi gördüm! Sayısız bahadırlar, atlar ve silâhlar gördüm. Hiç kimsenin onlara gücü yetmez! Kim, Ebû Süfyân'ın evine girerse, ona emân verilmiş, öldürülmekten kurtulmuştur! Kim, Beytullah'a sığınırsa, ona emân verilmiştir. Kim, evine girip kapısını kapatırsa, ona da emân verilmiştir" dedi.

Bunun üzerine müşriklerin azılılarından bâzıları, Ebû Süfyân hazretlerine karşı çıkarak, hakaret ettiler. Hattâ, İslâm ordusuna karşı çıkmak için, acele hazırlığa başladılar. Fakat bunların sayıları çok azdı. Diğerleri, bunlara iltifât etmeyip evlerine koştular. Bir kısmı da Mescid-i Haram'a sığındılar.

Server-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem ve şanlı sahabîler, Zî-tuvâ vâdisine gelip toplandılar. Âlemlerin efendisi, mübarek gözleriyle Eshâb-ı kirâmını şöyle bir süzdükten sonra, hatırına, sekiz sene önce Mekke'den ayrılışı, hicreti geldi.

Sekiz yılda nereden nereye?

Kendisini öldürmek için saâdethânelerinin etrafını müşriklerin sardığını, Yâsîn-i şerîften âyeti kerîmeler okuyarak çıktığını, hazreti Ebû Bekr ile kimselere görünmeden Sevr mağarasına sığındıklarını, Kusvâ'nın üzerinde, mağara önünden ayrılırken Mekke'ye dönüp; "(Ey Mekke!) Vallahi, biliyorum ki, sen, Allahü teâlâ'nın yarattığı yerlerin içinde en hayırlısısın. Rabbim katında da benim yanımda da en sevgili olanısın. Senden zorla çıkarılmamış olsaydım; senden çıkmaz, ayrılmazdım" dediğini bu mahzunluğu karşısında, Cebrâil aleyhisselamın Kasas sûresi 85. âyeti kerimesini (142) okuyup, Mekke-i mükerremeye döneceğini müjdelediğini; bir avuç Eshâbı ile Bedr'de, Uhud'da, Hendek'de, Hayber'de düşmanlara nasıl gâlip geldiğini hatırladı.

Kusvâ'nın üzerinde ayrıldığı çok sevdiği beldeye, yine onun üzerinde dönüyordu, ama o ayrılış ile bu dönüş arasında çok büyük fark vardı. Onikibin Eshâbı etrafında pervane olmuş, Mekke'ye girmek için bir emrini bekliyorlardı.

Server-i âlem efendimiz, bütün bunları ihsân eden Allahü teâlâ'ya, en derin minnet ve şükran duygularıyla dolu olarak hamd etti. Tevâzu ile mübarek başını önüne eğdi.

Resûl-i ekrem efendimiz, kumandanlarına; "Size saldırılmadıkça, aslâ, hiç kimseyle çarpışmaya girmeyeceksiniz. Hiç kimseyi öldürmeyeceksiniz" buyurdu. Ancak isimleri belirtilenlerden kim yakalanırsa, Kâbe'nin örtüsü altına bile gizlenseler, başları uçurulacaktı.

Mücâhidlerden en önce harekete geçen, Hâlid bin Velîd hazretleri oldu. Mekke'nin güneyinden, Handeme dağının eteklerine geldiklerinde, azılı Kureyş müşriklerinin kendilerine ok yağdırdıklarını gördü. İki mücâhid şehit oldu. Biri Gürz bin Câbir, biri de Habeş bin Eş'ar idi.

Hazreti Hâlid, savaş düzenindeki askerlerine, "Ancak bozguna uğrayıp kaçanlar öldürülmeyecektir" emrini verdikten sonra, ileri atıldılar. Bir anda müşrikleri geriye püskürtüp Mescid-i Harâm'a kadar ilerlediler. Çarpışma esnâsında yetmiş müşrik öldürüldü. Müşriklerin bir kısmı dağ başlarına, bir kısmı evlerine kaçtılar. Mukaddes Mekke'ye diğer yönlerden giren şanlı sahabîler, herhangi bir direnişle karşılaşmadılar, öldürülmesi emredilenler içinde beş tanesi yakalanıp hemen cezâları verildi. Diğerleri Mekke'den kaçtılar.

Mücâhidler, Ramazânın yirminci Perşembe günü, miladi 11 Ocak 630'ta büyük bir heyecanla, dalga dalga, tekbir getirerek Mekke'ye giriyorlardı.

Server-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, devesi Kusvâ'nın üzerinde, terkisinde Üsâme bin Zeyd (radıyallahü anh) olduğu hâlde büyük bir tevâzû içinde, doğduğu, hasretiyle yandığı belde, mukaddes Mekke'ye kavuşuyordu. Kendisine bugünleri gösteren Allahü teâlâ'ya hamd ediyor, Mekke'nin fethini

müjdeleyen, Fetih sûresini tilâvet buyuruyordu.

Fahr-i kâinat efendimiz, büyük bir sürûr içinde, muzaffer Eshâbının arasında Kâbe-i muazzamaya doğru yöneldiler. Sağında hazreti Ebû Bekr, solunda Üseyd bin Hudayr hazretleri olduğu hâlde Kâbe-i muazzamaya ulaştılar.

Hacer-ül-esved'i ziyâret ettikten sonra, telbiye ve tekbir getirdiler. Bunu sahabîlerin tekbirleri takip etti, "Allahü ekber! Allahü ekber!" sesleri ile Mekke-i mükerreme semâları inlemeye başladı. Bu ulvî manzara karşısında müslümanlar sevinç gözyaşları döküyor, Harem-i şerîfe sığınmış, evlerine kapanmış müşrikler, korku ile bekleşiyorlardı.

Âlemlerin efendisi ve şanlı Eshâbı tavâfa başladılar. Tavâftan sonra, sevgili Peygamberimiz, Makâm-ı İbrâhim'de iki rek'at namaz kıldı. Hazreti Abbâs'ın kuyudan çıkardığı zemzemden içti. Zemzem ile abdest almayı arzu buyurdular. Fahr-i kâinat efendimiz abdest alırken, Eshâb-ı kirâm, sevgili Peygamberimizin mübarek vücuduna değen abdest suyunu yere düşürmeden havada kapışmaya başladılar. O'na yakın olan her şey ne güzeldi. Bu durumu gören müşrikler; "Biz, hayatımızda böyle bir hükümdâr ne gördük, ne de işittik" diyerek şaşkınlığa düştüler.

Server-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Kâbe'nin çevresine taştan ve tahtadan yapılmış bütün putların yıkılmasını murâd ettiler. İsrâ sûresinin, "Hak gelince bâtıl gider, bâtıl her zaman gidicidir" meâlindeki 81. âyeti kerîmesini okuyarak, mübarek elindeki asâyı putlara doğru uzattılar. Asânın değdiği her put, birer birer yüzü üzere yıkılıverdi. Üçyüzaltmış put yerle bir edildi.

Öğle vakti girdiğinde, Resûl-i ekrem efendimiz hazreti Bilâl'e, Kâbe'de ezân-ı Muhammedîyi okumasını emir buyurdu. Hazreti Bilal, örtülerine tutunarak bir anda Kâbe'nin üzerine çıktı, rüyada gibiydi. Çıkmasıyla beraber sanki yedi kat gökleri aştı, Arş'a, Arş'daki Beyt-ül Mamura ulaştı.

Ve iki elini kulaklarına koyup "Allahü ekber!" dediğinde işte o an zaman durdu. Dünya ile Âhiret arasında bir geçit olan Kâbe'de zaman ve mekân bir nokta gibi oldu.

Ne garip tecelliydi. Sekiz yıl önce, akıl almaz işkenceler içinde, kumların üzerinde "Ehad/Allah bir" diyen, şimdi Kâbe'nin üzerinde "Allahü ekber/Allah en büyük" diyordu. O'na işkence edenler toprak altında çürümüş, o ise şereflerin en yücesine kavuşmuş, zirvelerin zirvesine yükselmişti. Uzza diyen zelil, Allah diyen aziz olmuştu.

Kâbe'nin üzerinde Hazreti Bilal'i ezân okurken gören, Allahü ekber sesiyle kanatlanan müminler, sevinçten ağlıyor, azılı müşrikler ise kin ve üzüntüden kahroluyorlar, insaf sahibi olanların gönülleri İslamiyete doğru meylediyordu.

Hazreti Bilal, "Eşhedü en lâ ilâhe illallah" deyip sonra "Eşhedü enne Muhammeden resûlullah" dediğinde... İnsanlık tarihinin en mübarek anıydı, yerdekiler ve gökdekiler için de...

Ezeli ve ebedi Yaratan, Kâinatın yaratılma sebebi Hazreti Muhammed aleyhisselam... İkisinin şanını bildiren ezan... Ve dünyadaki ahret Kâbe...

Sevgili Peygamberimiz, Kâbe'nin anahtarını istedi. Mekke'nin fethine katılıp, Resûlullah'ın yanında bulunan Osman bin Talha, gözyaşları içinde Kâbe'nin anahtarını Resûlullah'a arz etti. Efendimiz, Kâbe'nin içindeki bütün putlar temizlendikten sonra Üsâme bin Zeyd, hazreti Bilâl, hazreti Osman bin Talha yanında olduğu hâlde, Kâbe'ye girdiler. Peygamber efendimiz, içerde kapıyı arkasına alarak iki rek'at namaz kıldı. Her köşede tekbir getirip duâ etti.

Ne garip tecelliydi, Efendimizin yanında Kâbe'ye girmekle şereflenenlerin ikisi köle asıllı zenciydi. Allahü teâlâ katında değerli olanı, bundan güzel ne anlatabilirdi?

Osman bin Talha'nın içeri girmesinde hikmet neydi? O bu şerefe niçin, neye işaretle kavuşmuştu?

Beyti şerîften çıkarken, Resûlullah efendimiz, Nisâ sûresinin, "Allahü teâlâ size emânetleri ehline vermenizi emreder..." meâlindeki 58. âyeti kerîmesini okuyup, anahtarı Osman bin Talha'ya ve amcasının oğlu Şeybe'ye verdi. "Ey Ebû Talhâ evlâdı! Ceddinizden kalma olan emâneti sizde payidar ve bâki olmak üzere alınız. Bunu zâlim olmaksızın hiçbir kimse sizden alamaz" buyurdu.

Orada bulunanlar, bu sözü, bu anahtarlar Kıyamet'e kadar sizde kalır diye anladılar, gıpta ile Osman bin Talha'ya baktılar.

Anahtarların kalması ne mana ifade ediyordu? Bu müjdeli sözler, Nisâ sûresinin 58. âyeti söylendikten sonra buyurulmuştu. Emanete ehil olanlar kimlerdi? Bir sülale mi, yoksa bir millet miydi?

Efendimiz, sonra, "Sana vaktiyle söylemiş olduğum şey gerçekleşmedi mi?" buyurarak Hicretten önceki sözlerini hatırlattı. Osman bin Talha, emanet ve anahtarla ilgili söylenenlerin şaşkınlığında boyun büktü, "Evet, şehâdet ederim ki, sen hiç şüphesiz Resûlullahsın" dedi.

Resûlullah efendimiz "Va'di, sözü hak olan, kuluna yardım eden, kendinden başka kulluğa müstahak bir ilâh bulunmayan Allahü teâlâ'ya hamdolsun. Dikkat ediniz! Câhiliye devrinde değer verdiğiniz her türlü âdet ve kan dâvâsı ayağımın altındadır. Bunlardan Kâbe'ye hizmet etmek ve hacılara su dağıtmak müstesnâdır" buyurdular.

Yeryüzü ağladı... Yüzlerce yıl kahrolmuştu, üzerindeki en mübarek mekân Kâbe'nin çevresinin ve içinin putlarla dolu olmasından... İşte şimdi putlar yerle bir edilmiş, putları yıkan, gönüllerden şirki, toprak ve semadan şirk alametlerini kaldıran mübarek zat, Allahü teâlâ'nın sevgilisi Muhammed aleyhisselam Kâbe'nin içine girmişti.

O ağlamasında kim ağlasındı? O ne saadetti, o ne bereketti, o ne temizlenişti... Yüzbinlerce yılda, küfrün, ifsadın meydana getirdiği kir, Muhammed aleyhisselamın toprağına basmasıyla temizlenmişti. Temiz ve temizleyici, üzerinde namaz kılınır, teyemmüm edilir kılınmıştı. Bütün Yeryüzü mescit olmuştu.

Önce namaz emri gelmiş, temiz alınlar toprağına secde etmişti.

Abdest farz olmuş, namazda toprağa değen ayak, el ve yüzün yıkanması emrolunmuştu.

Yeryüzünün toprağı temiz kabul edilmiş, teyemmüme vasıta kılınmıştı. Bütün bu güzelliklere kavuşan Yeryüzü ağlamasında kim ağlasın, sevinmesin de kim sevinsindi. O ki tevazu göstermiş, boyun bükmüş, insanoğlu, Muhammed aleyhisselam onun toprağından yaratılmış, gül ondan meydana gelmiş, ateş ki alevlenmiş, benim demiş, İblis ondan yaratılmıştı.

Ruhlardan Bir Ruh da ağlıyordu. Hazreti Muhammed, Mekke'yi terk etmek zorunda kalınca üzüntüsünden ağlamıştı, şimdiyse sevincinden ağlıyordu ve yanıyordu O'nun sahabesinden olmak aşkıyla... Âdem aleyhisselamdan o ana kadar geçen yüz binlerce sene de nelere şahit olmuştu nelere... Gönderilen nice peygamberlere (aleyhimüsselam), "Belâ/evet" diyerek Allahü teâlâya söz vermelerine rağmen azıp kudurmalarına birbirlerini yok etmelerine, Ermeydanı Yeryüzünü şer meydanı yapmalarına, imtihan meydanı olan Yeryüzünden imansız olarak ebedi felakete gitmelerine... Bir türlü anlayamıyordu, belâ diyen insanın bedene gelince bu kadar değişmesini... Çünkü o, insanın bedene geldikten, ona âşık olduktan sonra verdiği sözü unuttuğunu bilmiyordu.

Ve İblis kahroldu, Kâbe'nin putlardan temizlenmesiyle... Onun bütün gayreti insanların nefislerini ilah bilmeleri, nefislerine tapmaları içindi... İnsanın içindeki ve dışındaki bütün putları kırıcı Hazreti Muhammed, Kâbe'nin içindeydi. O'nun gelmesi, Kıyamet'in, kendi hesap zamanının yaklaşmasıydı, dünyadaki saltanatının sonuna doğru geldiğinin habercisiydi. Çünkü ona Kıyamet'e kadar mühlet verilmişti.

Hâlid bin Velîd hazretleri kapının önünde duruyor, halkın oraya yığılmasına mâni olmaya çalışıyordu. Kâinatın sultânı, Kâbe'nin kapısının iki kanadından iki mübarek eliyle tutmuştu.

Bütün Kureyşliler Mescid-i Haram'a dolmuşlar, korku ile karışık ümitle, sevgili Peygamberimize bakıyorlardı. Zirâ onlar, Peygamber efendimize ve Eshâbına her türlü işkenceyi yapmışlardı. Eshâb-ı

kiramın boyunlarına ip bağlayıp, sürümüşler, ateşe atıp, yakmaya çalışmışlar, kızgın kayaları göğüslerine koyup, bayılıncaya kadar işkence yapmışlar, ateşte kızartılmış şişleri vücutlarına saplamışlardı. Üç sene aç susuz bir mahalleye hapsedip, her şeyden mahrum bırakmışlar, ayaklarından develere bağlayıp, ayrı yönlere çekmek sûretiyle parçalamışlardı. Hepsinden öte yurtlarından çıkarmışlardı. Bu yetmiyormuş gibi, tamamen ortadan kaldırmak için kaç defa harbetmişlerdi.

Fakat bütün bunlara rağmen ümitli idiler. Çünkü karşılarında, âlemlere rahmet olarak gönderilen merhamet deryâsı vardı. Sevgili Peygamberimiz, bir müddet onlara baktıktan sonra; "Ey Kureyş cemâati! Şimdi, hakkınızda benim, ne yapacağımı zan ediyorsunuz?" buyurdular.

Onlar da "Biz, senden hayır bekliyor, hayır ümit ediyoruz. Çünkü sen, kerim kardeşsin. Kerem ve iyilik sâhibi bir kardeşimizin oğlusun. Bize galip geldin! Senden iyilik umuyoruz" dediler. Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem, onlara tebessüm buyurdular "Benim hâlimle sizin hâliniz, Yûsuf'un (aleyhisselam) kardeşlerine söylediği gibi olacaktır. Onun gibi ben de; 'Bugün (den sonra günâhınızı yüzlerinize vurmak sûretiyle benim tarafımdan) size, bir kınama ve ayıplama yoktur! Allahü teâlâ, sizi mağfiret buyursun' diyorum. Gidiniz. Hürsünüz, serbestsiniz" buyurdu.

Bu muazzam merhamet, katı kalpleri yumuşattı, nefret hâlini muhabbete çevirdi. Âlemlerin efendisi, onları İslâm'a dâvet edince, müslüman olmak için toplandılar. Sevgili Peygamberimiz, peygamberliğini, Kureyşlilere bildirip ilk İslâm'a dâvet ettiği Safâ tepesine çıktı. Yine orada, büyük-küçük, kadın-erkek bütün Mekkelilerin biatını kabul etti. Böylece Kureyşliler müslüman olarak, Eshâb-ı kirâm arasına katılmakla şereflendiler.

Erkeklerle sözleştikten sonra, kadınlardan da bâzı konularda söz alındı. Allahü teâlâ'ya şirk koşmamak, Peygamber efendimize isyân etmemek, hırsızlık yapmamak, iffet ve nâmusunu korumak, iftirâ etmemek, kız çocuklarını öldürmemek, bunlardandı.

Peygamber (sallallahü aleyhi ve sellem) efendimizin huzurunda

bulunan kadınlar da, bunların hepsini kabul etti ve yalnız söz ile ahd ettiler. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem bunlara hayır duâ etti ve afvlarını diledi. Ebû Süfyân'ın zevcesi ve Muâviye'nin radıyallahü anhümâ annesi olan Hind radıyallahü anhâ bunların arasında idi ve başkanları idi. Bu bîat-ı nisâda, kadınlar nâmına o konuştu.

Gönüllerde ve Kâbe'nin çevresindeki putların kırılmasıyla evlerdeki putlar da kırıldı. Çevre kabilelere askerî birlikler gönderilerek, oralardaki putlar da yerle bir edildi. Hakkın gelmesi ile bâtılın kökü kazındı.

Efendimiz, Mekke'yi fethetmek için yola çıktığında, Mekke çevresinde oturan Hevâzin ve Sakîf kabileleri, savaş hazırlığı yapmaya başlamışlardı. Mekke üzerine gidildiği anlaşılınca biraz rahatlamışlar, ama Mekke'den sonra sıra bize gelir diyerek hazırlıklarına devam etmişlerdi. Yirmi bin kişilik bir ordu hazırladılar. Durumu haber alan Efendimiz, on iki bin kişilik bir kuvvetle Mekke'den ayrıldılar. Öyle on iki bin kişi ki tarihin o güne kadar şahit olmadığı haşmetteydi. Bir kısmının gönlüne bize artık kimse karşı koyamaz düşüncesi düştü. Şevval ayının onbirinci günü, Huneyn Vadisine vardılar. Sabah namazı kılındıktan sonra harekete geçildi. Vadinin içine girdiklerinde iki taraftan ok yağmuruna tutuldular. Düşman pusu kurmuştu. Oklardan kurtulmak isteyen Eshâb-ı kiram geri çekilmek mecburiyetinde kaldı ve arkadan gelenlerle birbirlerine girdiler, karışıklık oldu. Yirmi bin kişilik müşrik ordusu da sel gibi vadiye akmaya başlayınca karışıklık daha da arttı. Bize kimse karşı koyamaz diye düşünenler, tövbeye durdu.

Peygamberimiz tek başına müşriklerin üzerine yürüdü. Efendimizin emriyle Abbas radıyallahü anh, "Ey Semûre ağacının altında, Peygamber Efendimize söz veren eshâb! Dağılmayınız, buraya toplanınız" diye seslendi. Eshâb-ı kiram, Efendimizin etrafında toplandı. Müthiş bir çarpışma başladı. Düşman bozuldu, harp meydanında yetmiş ölü, altı bin esir bırakarak çekildiler. Eshâbtan yalnızca dört kişi şehit olmuştu.

Huneyn gazâsında esirlerden biri de "Ben Peygamberinizin süt

kardeşiyim" dedi. Resûlullah'ın huzuruna getirildi. "Ben sizin süt kardeşinizim" dedi. Resûl aleyhisselam, "Hiç alâmet var mıdır" buyurdu. Şeymâ, çocukluk günlerine dâir birçok hâtırayı tafsilatıyla anlattı. Resûl aleyhisselam, ridâsını yere sererek sütkardeşini üstüne oturttu. Kendi de oturup çok ağladı. Hâlime hatunu ve babasını sordular. Onlar vefât edeli çok zaman oldu, dedi. Gördüğü izzeti ikrâm üzerine Şeyma binti Züveyb iman etti. Resûl aleyhisselam; "İstersen yanımızda kal. Burada her türlü hizmet yapılır. İstersen gideceğin yere gönderelim" buyurdu. Şeyma, vatanını istedi. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem, hediye ettiği bir cariye, üç köle, bir miktarda deve ve koyun ile vatanına gönderdi.

Huneyn'den dönüldükten sonra Taif'e kaçan düşman takip edildi, kale kuşatıldı. Yirmi günlük kuşatma sonunda netice alınamayınca Efendimiz kuşatmayı kaldırdılar.

Hevazin kabilesi Müslüman olunca, Efendimiz çok memnun oldu, esirlerini azat etti, eshâb-ı kiram da ona uyunca altı bin esir, esaretten kurtuldu. Sonra şanlı İslâm ordusu Mekke'ye döndü. Bir müddet sonra, Kâbe-i muazzamayı tavaf edip umre yaptıktan sonra şanlı eshâbıyla Medine yoluna koyuldular.

Efendimiz, senden ayrılmam dediği Mekke'de kalmayıp Medine'ye dönüyordu, bundaki sır neydi? O şehir ki, en zor anında kendisine kucak açmış, müminler için kale olmuş, Peygamber şehri, nurlu şehir diye bilinmişti.

Attâb bin Esîd'i (radıyallahü anh), Hac emirliği de uhdesinde olmak üzere Mekke'ye vali yaptı. Muâz bin Cebel ve Ebû Mûsâ el-Eş'arî hazretlerini de, Mekke'de kalarak Kur'ân-ı kerîm ve din işlerini öğretmek için bıraktı. Ebû Süfyan bin Harb'i, Yemen vilâyetinden Necrân'a emir tayin eyledi. Kesir bin Abdullah'ı da yanına yardımcı olarak görevlendirdi. Mekke'deki işler tamam olduktan sonra Merrüzzahrân'a gelindi. Kalan ganimet de orada taksim edildi.

Zilkâde'nin sonlarında Medine'ye vardılar. Medine'den Ramazân-ı şerîfin onuncu günü Çarşamba günü çıkmışlardı. Bu seferi üç ay kadar sürmüş, insanlık tarihinin en önemli hadiselerinden biri gerçekleşmiş, Kâbe ve Mekke şehri hakiki sahiplerine kavuşmuş, emniyet diyarı, kale kılınmıştı.

Medine'ye geldiklerinde Efendimizin beklenilmeyen misafirleri vardı. Taiflileri temsil eden altı kişilik bir heyet Müslüman olmak için Medine'ye gelmişlerdi. Efendimiz, Taiflilerin Müslüman olmasına çok sevindiler.

O Taifliler ki Efendimizi çok üzmüşler, çocuklarına taşlatmışlardı. Efendimiz, o zaman, sekiz yıl önce, "izin verirsen şu dağları başlarına geçireyim" diyen meleğe "Ben âlemlere rahmet olarak gönderildim. İstediğim tek şey, Allahü teâlâ'nın, bu müşriklerin sulbünden, Hak teâlâya hiçbir ortak koşmaksızın ibadet edecek bir nesil çıkarmasıdır" buyurmuştu.

Misafirlerden biri de Vahşî bin Harb Habeşî idi. Tâiflilerle birlikte Medine'ye gelmişti. Uhud gazâsında hazreti Hamza'yı radıyallahü anh şehit etmişti.

Uhud'da, Resûlullah, birkaç kâfire bedduâ etmişti. Vahşî'ye niçin lânet etmiyorsun dediklerinde, "Mirâc gecesi, Hamza ile Vahşî'yi kol kola, birlikte Cennet'e girerlerken görmüştüm" buyurmuştu. Acaba bundaki hikmet neydi?

Mekke'nin fethinde görüldüğü yerde öldürülmesi emredilenlerden biri de oydu. Mekke'nin fethi günü firar eyledi. Bir müddet uzaklarda kaldı. Ölümden, ölüm emrini verenden başka sığınacak kimse bulamadı. Çünkü O, âlemlere rahmet olarak gönderilmişti, çünkü O, son kaleydi.

İşte şimdi Vahşî bin Harb Habeşî de onlarla birlikteydi. Vahşî bin Harb Habeşî, mescide gelip, selam verdi. Resûlullah, selamını aldı. Allahü teâlâ'nın sevgilisine selam vermek, selamının cevabına kavuşmak şerefine kavuşan, "Yâ Resûlallah, bir kimse Allah'a ve Resûlüne düşmanlık yapsa, en kötü, en çirkin günah işlese, sonra pişman olup iman etse, bunun cezası nedir?" diye sual etti.

Resûlullah efendimiz, "Pişman olup iman eden affolur, bizim kardeşimiz olur" buyurdu. "Ya Resûlallah, iman ettim, pişman oldum. Ben Vahşi'yim" dedi. Peygamber efendimiz, Vahşi adını işitince, sevgili amcası Hazreti Hamza'nın parçalanmış hâli gözü önüne geldi. Ağlamaya başlayıp, "Git, seni gözüm görmesin" dedi.

Vahşi, öldürüleceğini anlayıp dışarı çıkarken Cebrâil aleyhisselam gelip, "Ey Habibim, bütün ömrünü puta tapmakla, kullarımı bana düşman etmeye uğraşmakla geçiren bir kâfir, bir kelime-i tevhid okuyunca, ben onu affediyorum. Sen, amcanı öldürdü diye Vahşi'yi niçin affetmiyorsun? O pişman oldu. Şimdi sana inandı. Ben affettim. Sen de affet" meâlindeki ilahi emri bildirdi. Herkes, öldürün emrini bekliyordu. Resûlullah efendimiz, "Kardeşinizi çağırınız" buyurdu. Kardeş sözünü işitince, saygı ile çağırdılar. Resûlullah efendimiz, affolduğu müjdesini verip, "Fakat seni görünce dayanamıyor, üzülüyorum. Bana görünme" buyurdu.

Vahşi radıyallahü anh ölümden ölüme, sonra muhabbete, sonra da hasrete düşmüştü. Hakkında ölüm kararı verilince ölümü göze alarak huzura koşmuş, önce ölüm korkusunu, sonra sevginin en yücesini tatmış, sonunda ise hasrete mahkûm olmuştu.

Yüce Mevlamızın "Kal'amdır" buyurduğu kelime-i şehadet getirmek ve bir defa huzurda bulunmakla öyle berekete kavuştu ki... Peygamberlerden sonra insanların en üstünü olan topluluğa dâhil, sahabe oldu. Olmakla birlikte de sevdaların en yakıcısına yakalandı. Efendimizden bir an ayrı kalamayacak hale geldi. Bu haldeyken, Müslüman olmanın anlatılmaz lezzeti içinde yüzerken, Yemâme tarafına gitmesi emrolundu. Gözyaşları içinde huzurdan ayrıldı, iman ettikten sonra bir defa görmekle meydana gelen sonsuz lezzet gönlünde olarak... Yürüdü Yemame'ye doğru...

Yakalandığı yerde öldürülmesi emredilenlerden biri de Kâb bin Züheyr'di. Müzeyne kabilesinden olup, on bir şâir yetiştiren bir âileye mensuptu. Babası Züheyr bin Ebî Sülemî ve kardeşi Büceyr de şâir idi.

Kâ'b bin Züheyr'in babası Hristiyan ve Yahûdi âlimlerinin yanlarına gider, onları dinlerdi. Onlardan âhir zamanda bir Peygamber gönderileceğini işitmişti. Bir gece rüyâsında, gökten bir ip uzatıldığını, tutmak için elini uzattığı hâlde yetişemediğini görmüştü. Bu rüyâsının, âhir zamanda gelecek olan Peygambere yetişemeyeceğine ve ömrünün o gönderilmeden biteceğine işaret olduğunu anlamış, oğulları Kâ'b ve Büceyr'e, âhir zaman Peygamberi gönderilince, Ona îman etmelerini vasiyet etmişti.

Kâ'b bin Züheyr ve kardeşi Büceyr, İslâmiyet gelince,

Peygamberimizle görüşmek üzere Medine-i Münevvereye doğru yola çıkmışlardı. Ebrak-ul Azzâf denilen yere geldiklerinde, kardeşi Büceyr, "Sen burada bekle, ben Medine'ye gidip, O Peygamberi bir göreyim. Söylediklerini dinleyeyim" demişti.

Büceyr Medine'ye gidince, Peygamberimiz ona, İslâmiyeti anlattı ve Müslüman olmasını söyledi. O da hemen kelime-i şehâdet getirerek Müslüman olmuştu.

Kâ'b bin Züheyr, kardeşi Büceyr'in Müslüman olduğunu öğrenince, ona çok kızmış, bunu dile getiren bir şiir yazmış, şiirinde de, Peygamberimiz ve İslâmiyet için hoş olmayan sözler söylemişti. Bunun üzerine Peygamberimiz "Kâ'b'a kim rastlarsa, onu öldürsün!" buyurmuştu.

Kardeşi Büceyr, Kâ'b'a bir mektup yazıp gönderdi. Mektupta, "Ey Kâ'b! Kabul etmeyip, yerdiğin bu İslâm dininden daha gerçek ve daha sağlam bir din olamaz. Kurtulmak istiyorsan putları bırak, bir olan Allah'a îman et, Müslüman ol ki, kurtulabilesin! Kıyâmet gününde kaçılamayacak olan Cehennem ateşinden, Müslüman olup, îman edenlerden başkası kurtulamayacaktır.

Eğer dünyada ve âhirette sağ kalmak istiyorsan, acele Resûlullah'ın yanına gel! O, yaptığına pişman olup, tevbe ederek yanına gelen kimseyi öldürmez. Böyle tevbe ederek, gelip Müslüman olanların hepsini kabul etti. Bu mektubumu alır almaz Müslüman ol ve hemen buraya gel! Eğer bu dediğimi yapmayacak olursan, Yeryüzünde nereye gideceksen git, ama ebedi bedbaht olacaksın!" diyerek dünya ve ahret saadeti için Müslüman olmasını istedi.

Kâ'b bin Züheyr, kardeşi Büceyr'in mektubunu alınca, Yeryüzü ona dar geldi. Zaten kabilesi arasında bulunan düşmanları, onun için, "O, artık öldürülmüş demektir!" diyerek dedikodu yayıyorlardı.

Ölümden kime sığınacaktı? Söz konusu yalnızca dünya hayatı değildi. Bu durum karşısında derin derin düşündü. O bir şairdi, Hazreti Muhammed aleyhisselâmın hem söylediklerini hem de hallerini değerlendirdi. O'ndan başka sığınacak kimse, kale

bulamadı. O, son Peygamber, insanlığın son sığınağıydı.

Medine yollarına düştü. Ölümü, ölümde dirilişi seçti. Kaçarken, korkaklar gibi ölmektense, ölümde ebedi dirilişi bulmak için yürüdü, Medine-i münevvereye, Peygamber şehrine...

Medine'ye varınca, gizlice Cüheyni kabilesinden bir arkadaşının evine gidip, misâfir oldu. Ertesi gün sabah, evine misâfir olduğu kişi, onu, Peygamberimizin huzuruna götürdü. Peygamberimiz o sırada, Eshâb-ı kirâm arasında idi. Eshâb-ı kirâm etrafını sarmış, sohbetini dinliyorlardı.

Kâ'b bin Züheyr, devesini mescidin önüne çöktürüp, içeri girdi. Peygamberimizin yanına yaklaşıp, kendini tanıtmadan; "Yâ Resûlallah! Kâ'b bin Züheyr yaptıklarına pişman ve Müslüman olarak aman dilemeye gelmiş bulunuyor. Ben onu sana getirsem, aman verip, Müslüman olmasını kabul eder misiniz?" diye sual etti. Sual sahibi dâhil herkes büyük bir heyecan içinde cevabı bekliyordu.

Peygamber Efendimizin, "Evet" cevabıyla Kâb bin Züheyr, yeniden hayat buldu, "Yâ Resûlullah, ben şehâdet ederim ki, Allahtan başka ilâh yoktur. Sen de O'nun Resûlüsün!" diyerek EN BÜYÜK HAKİKATİ, hayatının en anlamlı, en faideli ve en güzel sözlerini söyledi.

Efendimizin, "Sen kimsin?" sualine büyük bir sevinç ve endişe içinde, "Kâ'b bin Züheyr'im" cevabını verdi.

Ensârdan biri ayağa kalkıp "Yâ Resûlallah! Müsaade et, boynunu vurayım!" dedi.

Peygamber efendimiz "Vazgeç ondan! O, içinde bulunduğu hâlden pişman ve Hakka dönmüş olarak gelmiştir" buyurdu.

Efendimizin sözleriyle Kâb bin Züheyr, yeniden doğmuş gibi oldu. O şairdi, sevincini, duygularını dile getiren şiiri okumaya başladı:

Süâd'ın ayrılığı yetmiyormuş gibi, iki taraf arasında söz taşıyanlar bana;

'Ey Ebû Sülmâ'nın oğlu! Sen, artık kendini ölmüş bil!' dediler.

Kendilerine güvenip de başvurduğum her dost ise bana;

'Seni oyalayıp teselli edemem, başının çaresine bak' dedi.

Ben de, 'Çekilin yolumdan' dedim.

Rahman'ın takdir ettiği her şey elbette olacaktır.

İnsanoğlunun mes'ud hayatı ne kadar uzun olursan olsun,

Mutlaka bir gün bir tabutta taşınacaktır.

Resûlullah'ın beni öldüreceğini haber aldım.

Resûlullah'ın yanında bağışlanmak en çok umulan şeydir.

Özür beyân ederek Allah'ın Elçisinin yanına geldim.

Resûlullah'ın katında özür daima kabule şayandır.

Merhamet ve teenni ile muâmele et bana!

İçinde birçok nasihat ve hükümler bulunan Kur'an hediyesini,

Sana ihsan eden Allah, hidâyetini arttırsın!

Rakiplerimin dedikodusuyla beni muâheze etme!

Hakkımda birçok dedikodular yapılmışsa da, ben pek o kadar suçlu değilimdir.

Ben şimdi öyle bir makamda bulunuyorum ki,

Burada gördüğüm ve işittiğim şeyleri bir fil görüp işitseydi, muhakkak titrerdi.

Burada, beni mutlak Allah'ın izniyle Peygamberin affına nâil olmak kurtarabilir.

Ben, Yüce Peygambere karşı hiçbir itirazda bulunmadan sağ elimi,

Onun adâletli eline uzatıyorum.

Şimdi, söz onun sözüdür.

Evet, şimdi söz O'nundu, yaratılanlar içinde O'ndan başka sığınılacak yoktu.

Her insan tabut üzerinde taşınacak bir gün mutlaka...

Özür beyan ederek geldim yâ Resûlallah yüksek huzuruna..

O'nun affetmesi en çok umulan şeydir...

O'nun huzurunda özür kabul edilir...

Bana merhamet et, yâ Resûlallah...

Beni affet yâ Resûlallah!

Şüphe yok ki,

Resûlullah doğru yolu gösteren bir nur,

Kötülükleri yok etmek için Allah'ın sıyrılmış keskin

Ve yalın kılıçlarından bir kılıçtır.

beytindeki mana, hakikatindeki keskinlik, orada hazır bulunanların aklını başından aldı, "Allahü ekber!" sadaları şahlandı. Gözler, Efendimizdeydi...

İnne'r-Resûle le nûrun yüstedâu bihi,

Muhammedün min suyûfi'lahi meslülü.

beytine gelince İki cihan serveri fahr-i âlem Muhammed Mustâfa sallallahü aleyhi ve sellem mübarek sırtından, O'nu örtmekle şereflenmiş bürdesini (hırkasını) çıkardı. Herkes büyük bir merak içindeydi. Ne yapacaktı? Ve kimsenin beklemediğini yaptı, mübarek bürdesini Kab bin Züheyr'in omuzlarına koydu. Şereflerin en yücesine, bir şiire verilmiş hediyelerin en paha biçilmezine kavuşan, kanatlandığını, gökleri aşıp Arş'a ulaştığını hissetti, sırtında bulunanın Arş mı, yoksa bürde mi? olduğunu bilemedi. O halde şiirine devam etti:

Ve arkadaşları, Mekke vâdisinde İslâmı kabul eden Kureyşin en ileri gelenleri,

Cömertlikte ve yiğitlikte hiçbirinin yok dengi.

İlk günler, göçmek gerekliydi, hemen göçtüler, zerre tereddüt etmeden,

Bırakarak yurtlarını, tüten ocaklarını, mal ve mülklerini.

Yerlerinde kalanlar çarpışamayacak güçte olanlardı.

Onlar da, müdafaasız ve silâhsız, çepeçevre küfürle çevrili,

Bugünü hazırlamış beklemişlerdi.

Evet, bunlar, başları dimdik gezen yiğit üstü yiğit,

Davud'a mahsus demir gömlektir zırh diye giydikleri.

Zırhları pırıl pırıl ve upuzun, çelikten büklümleri öyle ki,

Birbirine geçip kaynaşmış bir ayrıkotunun halkaları gibi.

Tırnakları düşmanı devirse yere, gurur nedir bilmezler,

Yenilirlerse bilmezler nedir umut kesmek, yok ya yenildikleri!

Ak soy develer gibidir gidişleri, korunmaları da saldırış.

Vurulunca göğüslerinden vurulurlar,

Onlar ürkmez, onlardan ürker dev dalgalı ölüm denizi.

Kâ'b, Efendimizi, O'nun af ve merhametini, İslâmiyetin garip günlerini, hicreti ve eshâb-ı kiramı ne kadar da güzel anlatmış, "Şüphe yok ki, Resûlullah doğru yolu gösteren bir nur, kötülükleri yok etmek için Allah'ın sıyrılmış keskin ve yalın kılıçlarından bir kılıçtır" demiş, bu anlatışın sonunda mükâfatların en güzeline, ebedi saadete kavuşmuştu. Vurulunca göğüslerinden vurulurlar, onlar ürkmez, onlardan ürker ölüm denizi, sözlerini söylemişti eshâb-ı kiram için...

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, Kâ'b bin Züheyr'in, "Banet süâd/ Sevgili uzaklaştı" sözleriyle başlayan bu kasîdesini beğenmişti. Bu beğenişini, mübarek bürdesini/hırkasını vererek göstermişti.

"Sevgili uzaklaştı" demişti, ancak uzaklaşan sevgili, sevgili diye bildiğiydi. Ondan uzaklaşmış, hakiki sevgiliye, canlar cânanına kavuşmuştu.

İlk görüşte, hem ebedi saadete vesile olana hem de hediyelerin,

örtülerin en güzeline, en anlamlısına kavuşmuştu. Geliş, hak bildiği için ölümü göze alan bir geliş olduğu için ebedi dirilişe olmuştu.

Şiir için hediyelerin en anlamlısı verilmişti. Hakkı, hakikati dile getiren şiir ve bir şairin omuzlarını örten bürde, hırka...

Bu hırkanın bir şairin omuzlarını örtmesi, bir beldenin emniyet diyarı oluşuna, Kıyamet'e kadar müminler için kale kalışına mı işaret edecekti?

Şiir, şair, hırka, emniyet ve kale oluş...

Peygamber Efendimiz, eshâbıyla ilk umre için Kâbe'ye ulaştığında, Abdullah bir Revâha, Mekkeli müşriklerin yüzüne karşı şiir okuyunca, Hazreti Ömer dayanamayıp; "Ey İbn-i Revâha! Sen, Resûlullah'ın önünde ve Harem-i şerîfte nasıl şiir okuyabiliyorsun?" diyerek ikaz etmişti.

Peygamber efendimiz; "Yâ Ömer! Ona mâni olma. Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki, onun sözleri, bu Kureyş müşriklerine ok yağdırmaktan daha çabuk, daha çok tesirlidir. Ey İbn-i Revâha devam et" buyurmuştu.

Kıyamet'e kadar gelecek söz sahiplerine sonsuz ufuklar açan işaret, rehberlik eden "Devam et" emrindeki hikmet, Kâ'b'ın omuzlarına konan hırkayla bütün yakıcılığıyla bir daha ortaya çıkıyordu. Ok yağdırmaktan çok daha tesirli sözler... Bu, söze kıymet vermeyenlere, zaferi yalnızca silahta görenlere, ok ve sözün yan yana olması gerektiği konusunda Kıyamet'e kadar geleceklere en güzel emir değil miydi?

Kılıç, kalem ve könül... Onları bir arada tutacak, onları birlikte hareket etme imkânı verecek kale...

Hazreti Hamza'yı öldüren Hazreti Vahşi ve Peygamber Efendimizi hicveden Hazreti Kâ'b, bir görüşte kavuşurken, Efendimizin aşkıyla yanıp kavuşmak, görmek için Medine'ye gelmek isteyen biri vardı...

Yemen'in Karan şehrinde yaşıyordu. Deve güdüyor, geçimini onunla temin ediyordu. Hasta, âmâ ve ihtiyâr annesinden başka

kimsesi yoktu. Güttüğü develer için belli bir ücret istemiyor, ne verirlerse onu alıyordu. Fakîr olanlardan hiç ücret almıyor, aldığının yarısını sadaka olarak fakîrlere dağıtıyor, kalanını da kendi ihtiyâçlarına ve annesine harcıyordu.

Kimseden incinmemiş ve kimseyi incitmemişti. En önemli vasfı, Peygamberimiz aleyhisselama aşkı, ibadete canla başla devamı ve annesine sonsuz sevgisi ve saygısıydı.

Annesinin hizmetinden bir an ayrılmayıp, çok hayır duâsını alıyordu. Resûlullah efendimizi (aleyhisselam) görmeği çok arzu ediyordu, O'nun aşkıyla yanıyordu. Defalarca Peygamber efendimizi görmek için annesinden izin istedi. Annesi, kendisine bakacak kimsesi olmadığı için tamam da diyemedi, hayır da diyemedi. Can evladın aşkının ne kadar yakıcı olduğunu bilenler, araya girdiler, biz sana bakarız, dediler, ama anne yine tamam diyemedi. O da çok istiyordu, oğlunun hasretinin dinmesini, sevdiğine kavuşmasını... Oğlunu o kadar çok seviyordu ki develerin peşinde geçen beş altı saatlik ayrılığına zor dayanıyordu. Anne gönlü, günler sürecek ayrılığa evet, diyemiyordu. O evet, diyemeyince hasretle yanan evlat da sevdiğine kavuşmak için gidemiyor, gidenlerin anlattıklarıyla daha çok yanıyor, gözyaşı döküyordu.

Ruhlardan Bir Ruh da, "O'nun sahabesinden olmak için, niçin annesini sırtına alıp gitmiyor" diye hayret ediyor, o da sahabeden olmak isteğiyle kavruluyordu. Yeryüzü de Ruhlardan Bir Ruh'la aynı fikirdeydi, O'na gitmek niyetiyle üzerimde yürüdüğünde, kasılır, mesafeyi kısa eylerim, diyordu.

Peygamberimiz aleyhisselam, "Üveys-i Karnî ihsân ve iyilikte tabiînin hayırlısıdır" buyurdu. Bu sözünde, Üveys ile görüşemeyeceğine işaret vardı, onun için tabiinin hayırlısıdır, buyurmuştu. Üveys, bunu duyduğunda hasretten yanıp kül olmaz mıydı? O, annesinin vefatıyla kavuşmayı hayal ediyordu.

Resûlullah aleyhisselam, zaman zaman mübarek yüzünü Yemen tarafına döndürür ve "Yemen tarafından rahmet rüzgârı estiğini duyuyorum" buyururdu.

"Kıyâmette Allahü teâlâ Üveys sûretinde yetmiş bin melek yaratır ve Üveys'i onların arasında Arasat'a götürürler. Cennet'e gider ve Allahü teâlâ'nın dilediği (bildirdiği)nden başka mahlûk hangisinin Üveys olduğunu bilmez" ve "Ümmetimden bir kimse vardır ki, Rebî'a ve Mudar kabilelerinin koyunları kıllarının adedince kişiye kıyâmette şefaat edecektir" buyurdu. Eshâb-ı kiram. "Yâ Resûlallah, bu kimdir?" dediler. "Allah'ın kullarından biri" buyurdu. Biz hepimiz kullarız, ismi nedir, dediler. "Üveys" buyurdu. Nerelidir dediler. "Karn'lıdır" buyurdu. O sizi gördü mü dediler. "Baş gözü ile görmedi" buyurdu. Hayret, size bu kadar âşık olsun da, hizmet ve huzurunuza koşup gelmesin, dediler. "İki sebepten. Biri hâllerine mağluptur. İkincisi ise benim dinime bağlılığından dolayıdır. İhtiyâr bir annesi vardır. İman etmiştir. Gözleri görmez, el ve ayakları hareket etmez. Üveys gündüzleri deve çobanlığı yapar, aldığı ücreti kendisinin ve annesinin nafakasına harcar" buyurdu.

Biz onu görür müyüz dediler. Hazreti Ebû Bekir'e "Sen onu kendi zamanında göremezsin", ama Hazreti Ömer ve Hazreti Ali'ye "Siz onu görürsünüz. Bedeni kıllıdır. Sol böğründe ve avucunun içinde bir gümüş miktarı beyazlık vardır. Bu baras hastalığı beyazlığı değildir. Ona varınca, benim selamımı söyleyin ve ümmetime duâ etmesini bildirin" buyurdu.

Hicretin sekizinci yılında Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellemin kızı Hazreti Zeyneb vefât etti. Onun için tabut yaptılar. Bu İslamiyette yapılan ilk tabuttu. Ve Peygamber Efendimizin kızı için yapılmıştı. Ölümden sonra da Müslüman kadının iffetini ve namusunu korumak içindi.

Tabuta ve beşiğe benzediği, üç deniz arasında uzandığı söylenen ve insanlığın, Müslümanların son kalesi olacak denilen kara parçası, ne zaman Müslümanlara, mazlumlara yurt olacak, ermeydanı iken, sulh, selamet ve hayır meydanı kılınacaktı?

İslâmiyetin Arab yarımadasında hızla yayıldığı Hicret'in dokuzuncu senesinde İslâm Devleti'ni kıskanan ve büyümesini engellemek isteyen Bizans imparatoru Herakliüs'e, hıristiyan Arablar; "Peygamberlik dâvâsı ile ortaya çıkmış bulunan kişi vefât etti. Müslümanlar şimdi kıtlık ve yokluk içindeler. Eğer, onları dinine çevirmek istiyorsan, şimdi tam sırasıdır!" diye mektup yazdılar. Bu mektup üzerine Herakliüs, kırkbin kişilik bir orduyu,

Kubad'ın kumandasında yola çıkardı.

Bunu haber alan Fahr-i kâinat efendimiz, Eshâbını toplayarak harbe hazırlanmalarını emir buyurdu. Sahabîler kuraklık sebebiyle maddî yönden büyük bir darlık içinde bulunuyorlardı. Sâdece, ticâret yapanların durumu, biraz iyiydi. İslâm askeri pek çoktu. Gıdâ maddesi ve harb vâsıtası azdı. Peygamber efendimiz, Eshâbının, harbe katılacak olan askerin teçhizâtı için mâlî yardımda bulunmalarını da arzu buyurdular. Herkes bütün varlıklarıyla yardıma koştular.

Hazırlıklar tamamlanınca Peygamber efendimiz, orduyu Seniyyet-ül-Vedâ'da topladı. Sefere Receb ayı içinde Perşembe günü çıkıldı. İslâm Ordusu, on bini süvari olmak üzere otuz bin kişiydi. Nereden nereye...

Sefer; diyar-ı Rum'a, Kur'ân-ı kerîmde, bir sûreye ismi verilen devletin memleketine, Doğu Roma, Bizans üzerineydi. Kuzeye doğruydu, Şam vardı, Şam'da sonra, üç tarafı denizle çevrili, tıpkı bir beşiğe benzeyen ve Oğuz Han'ın Türk oğluna yurt edinin dediği, Efendimiz tarafından fethi müjdelenen şehrin bulunduğu diyar vardı.

Sevgili Peygamberimiz ve kahraman sahabîler, her konak yerinde bir müddet istirahatten sonra tekrar yollarına devam ediyorlardı, çünkü mesafe uzak, hava çok sıcaktı. Sekizinci konak yerleri, Sâlih aleyhisselamın kavminin helâk edildiği Hicr'di. Peygamberlerinin emrini dinlemedikleri, ermeydanı olan Yeryüzünü şer meydanına çevirdikleri için Allahü teâlâ, şiddetli bir sayha, ses ile onları helâk etmişti.

Kâinatın sultânı, Eshâbına; "Bu gece kuvvetli ve ters istikametten bir fırtına esecektir. Kimse, yanında arkadaşı olmadıkça ayağa kalkmasın. Herkes devesinin dizini bağlasın. Burası azâb inen yerdir. Kimse bu sudan içmesin ve abdest almasın!" buyurdular. Herkes bu emre uydu.

Aradan geçen binlerce seneye rağmen, azabın tesiri devam

ediyordu. Gazap ve rahmet... Allahü teâlâ'nın Yeryüzüne tecelli etmesi... Kâbe, Mekke-i mükerreme, Medine-i münevvere, Tûr-i sina, Kudüs, mescid-i Aksa, mescitler, doğru itikatlı Allah dostlarının bulunduğu yerler... Rahmetin tecelli ettiği, sığınılan, kale olan yerlerdi. Kötü insanların yaşadığı, gazabın indiği yerler de gazabın tecelli ettiği mekânlardı... Yeryüzü aynaydı, geleni yansıtıyordu.

Açlık da son haddine gelmişti, öyle ki, bir hurmayı iki kişi bölüşür vaziyete düşmüşlerdi. Şiddetli sıcağa, çekilen açlık ve susuzluğa rağmen, Tebük'e yaklaşılmıştı. Tebük şehri, Medine ile Şam arasındaydı.

Resûl-i ekrem efendimiz, şanlı Eshâbı ile Tebük'e geldiklerinde, Bizanslılarla, Âmile, Lahm ve Cüzâm gibi hıristiyanlaştırılmış Arab kabilelerinden müteşekkil Rum ordularını karşılarında bulamadılar. Mûte'de üçbin mücâhide karşı yüzbin kişilik Rum ordusu mağlûp olmuştu. Şimdi ise, karşılarında otuz bin mücâhid vardı ve komutanları Kâinatın efendisi idi.

Rumlar, sevgili Peygamberimizin, kahraman Eshâbını toplayıp geldiğini duyunca, her biri kaçacak yer aramışlardı. Resûlullah efendimiz, Eshâbıyla istişâre ederek Tebük'ten öte gitmediler. Bu sırada o bölgede oturan bâzı kabileler ve devletler, İslâm ordusunun geldiğini işitmişlerdi. Korkularından Peygamber efendimize birer heyet gönderip, cizye vermek üzere emân dilediler. Peygamber efendimiz, merhamet buyurup tekliflerini kabul eyledi ve her biriyle ayrı ayrı andlaşma maddeleri yazılarak, emniyette oldukları söylendi.

Server-i kâinat aleyhi efdâlüssalevât efendimiz, yirmi güne yakın düşmanı bekledi. Bu sefer esnasında, "İnsanların en iyisini ve şereflisini size haber vereyim mi? buyurdu. Eshâb-ı kirâm; "Veriniz, yâ Resûlallah!" dediler. Bunun üzerine; "İnsanların hayırlısı, atının veya devesinin sırtında, yahut iki ayağı üzerinde, son nefesine kadar Allahü teâlâ'nın yolunda çalışan kimsedir. İnsanların kötüsü de, Allahü teâlâ'nın Kitabını okuyup ondan hiç faydalanamayan azgın kimsedir" buyurdu.

Sefer emrediliyordu, zamanın vasıtalarıyla veya yürüyerek,

Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı, emniyet, selamet, sulh diyarı kılmak için... Allah için akmak, bir diyardan diğerine en süratli şekilde... Yüce Peygamberimizin akın, akından akına koşun emrine, kimler uyacak, kimler AKINCI diye anılacaktı?

Sevgili Peygamberimizin Tebük seferi dönüşünden iki ay sonra, Şevvâl ayında münâfıkların başı Abdullah bin Übeyy öldü. Bundan sonra münâfıkların birlikleri bozulup dağıldılar. Böylece, sâdece münâfıkların değil, Arabistan'da müşriklerin ve yahudilerin de başları ezilmiş, İslâm'a karşı durma, engelleme faaliyetleri söndürülmüş, Kuzey'deki diyardan başka, beşiğe benzeyen diğer bir diyar olan Arabistan yarımadası, hayır, sulh, selamet diyarı oldu.

Hicretin dokuzuncu yılında nâzil olan Âl-i İmrân sûresinin 97. âyeti kerîmesiyle Hac, farz kılındı. Bu âyeti kerimeyle; "Orada (Kâbe'de) apaçık alâmetler, İbrâhim'in makâmı vardır. Kim oraya girerse, taarruzdan emîn olur. Ona gidebilecek yol imkânını bulabilenlerin (gücü yetenlerin) o Beyt'i hac (ve ziyâret) etmesi, Allahü teâlâ'nın insanlar üzerinde bir hakkıdır, farzdır. Kim bu farzı inkâr ederse, şüphesiz ki, Allahü teâlâ bütün âlemlerden müstağnidir (Allahü teâlâ hiçbir şeye muhtâç değildir)" buyruldu.

Fahri Âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Allahü teâlâ'nın bu emrini Eshâbına bildirdi. Kendileri de Zilkâde sonunda hac etmek istedi. Müşriklerin çıplak olarak tavaf ettikleri haberi gelince onlarla bu şekilde bir arada bulunmayı münasip görmedi. Menâsikleri, Haccın nasıl yapılacağını öğretmek üzere Hazreti Ebû Bekr'i hac emîri tâyin etti.

Eshâb-ı kirâm, Hazreti Ebû Bekr'in emirliğinde üçyüz kişilik bir kâfile ile Mekke'ye gitti. Bu sırada "Berâe" sûresinin Hacla ilgili âyeti kerîmeleri nâzil oldu. Burada muâhede hakkındaki bâzı hükümler bildirildi. Sevgili Peygamberimiz bu hükümleri bildirmek üzere Hazreti Ali'yi de Mekke'ye gönderdi.

Arablar arasında yaygın olan bir geleneğe göre, bir andlaşma yapılır veya yapılmış olan bir andlaşma bozulursa, bunu bizzat yapan veya onun tâyin ettiği bir akrabası îlân ederdi. Peygamber efendimiz, bu iş için hazreti Ali'yi Hac kâfilesinin arkasından

Mekke'ye gönderdi. Ali (radıyallahü anh) kâfileye yetişip, birlikte Mekke'ye girdiler. Hazreti Ebû Bekr bir hutbe okudu ve hac ibâdetini anlattı. Eshâb-ı kirâm (aleyhimürrıdvân), öğretilen esaslara göre hac yaptılar. Hac ibâdeti edâ edilirken, Hazreti Ali de Minâ'da "Cemre-i Akabe" denilen yerde bir hutbe okudu.

Bu hutbesinde; "Ey insanlar! Beni size Resûlullah gönderdi" diyerek söze başladı ve Berâe (Tevbe) sûresinin ilk âyeti kerîmesini (143) okudu ve şunları söyledi.

"Ben, size dört şeyi bildirmeye memûrum.

1- Müminlerden başka hiç kimse Cennet'e giremez. 2- Bu seneden sonra hiçbir müşrik, Kâbe'ye yaklaşamayacak. 3- Hiç bir kimse Kâbe'yi çıplak tavâf etmeyecek. 4- Her kimin Resûlullah ile andlaşması varsa, müddeti bitinceye kadar mûteber olacak. Bunun dışındakilere dört ay mühlet tanınmıştır. Bundan sonra hiçbir müşrik için ahd ve himaye yoktur."

Hac farîzası yerine getirildikten sonra, hazreti Ebû Bekr ve hazreti Ali, yanlarındaki Eshâb-ı kirâm ile Medine'ye döndüler.

Artık sınırlar belli oluyor, İslâmiyetin emir ve yasakları tamamlanıyordu. Mümin ile kâfir... Kâbe ve çevresi harem, müminler içindi, kâfirlere ebedi yasaktı.

Hicretin onuncu yılında İslâmiyet bütün Arab yarımadasına yayıldı. Dokuzuncu yılda olduğu gibi bu sene de Arabistan'ın her tarafından kitleler halinde insanlar Medine'ye, Peygamber şehrine, nurlu şehre geliyor; müslüman olmakla şerefleniyorlardı.

Arabistan'da müslümanlara karşı duracak hiçbir kuvvet kalmamış, İslâmiyet her tarafa hâkim olmuş, Arabistan selamet diyarı, sulh evi, hayır meydanı KALE kılınmıştı.

Peygamber Efendimiz, Hazreti Hatice'den dünyaya gelen evlatları Kâsım ve Abdullah'ı, Mekke'de iken, bebek yaşta ebedî âleme uğurlamıştı. Yıllar sonra, Hazreti Mâriye annemizden doğan sevgili oğlu İbrahim'i çok seviyordu. Mübarek elleriyle başını okşuyor, kucağına alıp göğsüne basarak bu sevgi ve şefkatini izhar ediyordu.

Hicretin onuncu yılı, miladi 632 idi. Hazreti İbrahim, 22. ayına henüz girmişti. (144) Peygamber Efendimiz, hastalandığı haberini aldı. Hazreti Mâriye annemiz ile birlikte sütanne Ümmü Berde'nin evine gitti.

Efendimiz, oğlunun gözlerinde eski parlaklığı ve hareketli bakışları göremedi.

Kucağında tuttuğu sevgili oğlunun yavaş yavaş kayan gözlerine bakarak, "Allah'ın takdirine karşı elden ne gelir, ey İbrahim?" dedi.

Az sonra İbrahim, fani dünyaya gözlerini yumdu. Efendimizin mübarek gözlerinden yaşlar boşandı. Tarihler 28 Şevvâl Hicri 10'u, Miladi 27 Ocak 632'yi gösteriyordu.

Hazret-i Abdurrahman bin Avf, "Yâ Resûlallah! Siz de mi ağlıyorsunuz? Böyle ağlamaktan halkı menetmemiş miydiniz?" deyince, Efendimiz, "Ey İbni Avf! Ben size günah ve ahmaklığın ifadesi olan iki ağlayış ve bağırışı yasakladım... Nimete kavuşulduğu sıradaki eğlence, oyun bağırışından ve musibet ve felâket sırasındaki bağırışıyla yüz göz tırmalamak, üst baş yırtmaktan... Benim bu ağlamam ise, şefkatin eseridir, acımaktan ibarettir. Merhamet etmeyene, merhamet edilmez!" cevabını verdiler.

Gözleri yaşla dolunca, "Göz, yaş döker, kalp teessür duyar. Biz, Yüce Rabbimizin râzı olacağı sözden başkasını söylemeyiz" buyurdular, "Vallahi, ey İbrahim! Senin ayrılığın, bizi fazlasıyla mahzun etti!" dediler.

Daha sonra karşısındaki dağa bakarak, "Ey dağ! Eğer bendeki üzüntü sende olsaydı, muhakkak, yıkılmış, gitmiştin! Fakat biz, Allah'ın bize emrettiğini söyleriz (İnnâ lillah ve innâ ileyhi râciûn.)" hislerini dile getirdi.

Teçhiz ve tekfininden sonra Bâkî Kabristanı'na götürüldü. Efendimiz orada cenaze namazını kıldırdı.

Kabir hazırlandı. Peygamber Efendimiz, kabirde bir delik gördü. Oranın kapatılmasını emretti. "Yâ Resûlallah! O deliğin mevtaya ne zararı var?" denilince, "Evet! O, ölüye fayda da vermez, zarar da; ancak dirinin gözüne zarar verir, onu rahatsız eder. Allah, kul bir iş

yapınca onu mükemmel yapmasını ister" cevabını verdi.

Bu sözleriyle Efendimiz, Kıyamet'e kadar gelecek ümmetine, bütün iyi, mubâh işlerinde uygulayacakları ne kadar mükemmel bir ölçü vermişti.

Bir defasında da "Allahü teâlâ güzeldir, güzelliği sever" buyurdu. Allahü teâlâ yarattığı her şeyi en mükemmel, en güzel şekilde yarattı, kulları da yaptıkları işi en iyi, en mükemmel şekilde yapmalı, işleriyle, itikatları ve sözleriyle dirilerin gözüne, gönlüne, kulağına zarar vermemeli, toprağı, suyu ve havayı kirletmemeli. İşiyle ebedi güzelliğin bir parçası olmalı. Olmalı ama mükemmellikte ölçüsü, kendi ölçüsü değil, Efendimizden gelen ölçü olmalı, özellikle dinde, güzel yapacağım derken zerre kendi ölçüsüyle hareket etmemeli, bidat çıkarmamalıdır.

İblis, İnsanoğlu ve üzerinde kıyasıya mücadele ettikleri imtihan, ermeydanı olan Yeryüzü...

İblis Hazreti Âdem'e secde etmediği için ebedi lanete uğramış, Yeryüzüne kovulmuş, yasak meyveden yemelerine sebep olarak Hazreti Âdem ile Hazreti Havva'nın Cennet'ten çıkarılıp Yeryüzüne gönderilmelerine sebep olmuş, böylece Yeryüzünde mücadele başlamıştı, ta Kıyamet'e kadar devam edecek...

İşte o İblis, bir dağa çıkıp, öyle bir feryat etti ki, dünyada ne kadar şeytan varsa hepsi yanında toplandı.

"Bizim için felaket bir şey oldu. En büyük günahları işleyen Müslüman, eğer tevbe edip, Allah'tan mağfiret dilerse, bunların affa uğrayacağını bildiren bir âyet (145) indi. Biz, bunlara ne kadar günah işletirsek işletelim, bir gün tevbe ederlerse, hepsi af olacak. Bütün uğraşmalarımız boşa gidecek. Buna bir çare biliyor musunuz?" dedi.

Şeytanlar, bilmiyoruz, cevabını verince "Tevbe etmeyecekleri bir günah bulmalıyız. Şimdi sizin vazifeniz, böyle bir günahı araştırmaktır, haydi dağılın" dedi.

Bir müddet sonra tekrar toplandılar. Şeytanlar bir çare bulamamışlardı. İblis sevinç içinde konuştu.

"Müjde çocuklarım! Ben, buldum. Bunların dinine bid'atler karıştıracağız, ilaveler, çıkarmalar yaptıracağız ve bunları onlara çok güzel göstereceğiz. Bid'atlere ibadet diye sarılacaklar. İbadet diye yaptıkları ve günah bilmedikleri için bid'atlere tevbe de etmezler. Tevbe etmeyince de, bid'at ehli olarak doğru Cehennem'e giderler, orada bizimle beraber olurlar."

Eshâb-ı kirama diş geçiremeyen İblis ve yardımcıları, onlardan sonra gelecek Müslümanları yoldan çıkarmanın hesaplarını yaparken, Peygamber efendimiz, Medine'deki müslümanlara hac için hazırlanmalarını emir buyurdu. Medine dışında bulunanlara da

haber gönderdi. Hicretin onuncu senesiydi.

Binlerce müslüman Medine'de toplandı. Resûlullah efendimiz, kurban için yüz deve satın aldılar. Yola çıkmadan evvel gusl abdesti aldılar. Mübarek saçlarını tarayıp, güzel kokular sürünüp, izar ve ridasını giydiler. Zilkâde ayının 25'i, Cumartesi günüydü... Otuzbini aşan bir kafile ile öğle namazından sonra Medine'den hareket ettiler, Mekke'ye, Kâbe'ye doğru, Allahü teâlâ'nın Hac ediniz emrini yerine getirmek için...

Şecere yolundan Zü'l huleyfe'ye geldiler. Burada Eshâbın sayısı kırkbini aşmıştı. Geceyi orada geçirdiler. Sevgili Peygamberimiz, beraberinde götürdüğü develerden birini getirttiler. Hörgücünün sağ yanını kurbanlık alâmeti olması için çizip kanatıp, boynuna iki nâlın asıp Eshâbın da böyle yapmasını emrettiler. İki rekât ihrâm namazı kıldılar.

Allahü teâlâ'ya hamd ve senâdan sonra, Server-i kâinat efendimiz; "Ey Allah'ım! Bunu bana, içinde riyâ, gösteriş ve şöhret bulunmayan mebrûr ve makbûl bir hac kıl" diyerek duâ eyledi. Cebrâil aleyhisselamın haber vermesiyle yüksek sesle, telbiye getirmeye başladı. Buna, Eshâb-ı kirâm da katılınca, yer gök telbiye nidâları ile inlemeye başladı. "Lebbeyk! Allahümme Lebbeyk! Lebbeyk! Lâ şerîke leke lebbeyk! İnnelhamde vennimete leke vel mülke lâ Şerîke lek!"

Mikat bölgesine girince ihrama girdiler, iki parça dikişsiz elbiseyi giydiler. İhram; yasaklama ve harem... yasaklar bölgesine girme demekti.

İhrama girmekle yasaklar başladı. Karadaki av hayvanlarını öldürmek, dikilmiş elbise giymek, bir yerini tıraş etmek, cimâ', kavga ve münakaşa etmek, koku sürünmek, tırnak kesmek erkeğin mest, ayakkabı giymesi... Başını örtmek, hatmi ile başını yıkamak, eldiven, çorap giymek, hamama girmek, kendiliğinden çıkan ot ve ağaçları koparmak, kendi üzerinde bulunan biti öldürmek ve öldürmek için göstermek...

Kundak bezi, ihram ve kefen... Üçü de cepsiz ve dikişsiz... Kundak doğum, kefen ölüm giyeceği... İhram ise hac vazifesinin yerine getirildiği mekânda, ölmeden önce ölmenin, bütün dünyalıklardan sıyrılmanın, kulluğun işaretiydi...

Hac, ömre, ticaret için veya herhangi bir şey için uzaktan Mekke'ye gelenlerin, mikat denilen yerleri, ihramsız geçerek, Mekke-i mükerreme Haremine girmeleri haram kılındı. Mikat denilen yerler ile Harem-i Mekke arasına Hil dendi. Harem, Mekke-i mükerremeden biraz daha geniş olup, hududunu İbrahim aleyhisselamın diktiği taşlar gösteriyordu. Harem yasak alan demekti. Cana, mala, ırza saldırının yasak kılındığı bölge...

Mikat bölgesi, harem ve Kâbe... Allahü teâlâ tarafından kutsal, emin, sükûnet, huzur diyarı kılınanlar... Ancak Allahü teâlâ her şeyi bir sebeple yaratmaktadır. Efendimizden ve O'nun eshâbından sonra, sebepler âleminde hangi talihli insanlara, hangi talihli devlete, bu diyarları, Allahü teâlâ'nın emrine uygun emin diyarlar yapmak nasip olacaktı? Kimler, hangi devletler? Kıyamet'e kadar bu diyarların emin diyarlar olmasında vesile olmakla şereflenecekleri?

Peygamber Efendimiz, Beydâ yolunu takip ederek Melel'e yöneldiler. Arkasından Eshâb sel gibi aktı. Yolda katılmalar devam ediyordu.

Mûsâ aleyhisselam dâhil yetmişe yakın Peygamberin namaz kıldığı Rehvâ vâdisine gelince Resûlullah efendimiz, "Bu vâdi, Cennet vâdilerindendir" buyurdu. Burada namaz kıldılar. Oradan Munsaraf'a hareket ederek sabah namazını Esâse'de eda ettiler. Lahy-ı Cemel'e geldiklerinde rahatsızlanıp hacâmat yaptırıp Sükyâ'da konakladılar.

Muhterem anneleri hazreti Âmine'nin vefât ettiği Ebvâ'ya geldiklerinde kabrini ziyâret edip ağladılar. Yanlarında bulunanları da ağlattılar. Anne kıymetini, anne hasretini, anne hakikatini O'ndan daha iyi kim bilebilirdi...

Daha sonra Teleât-ül-yemen, Cuhfe, Gadîr-i Hum, Kudeyd ve Usfân vâdisine ulaştılar. Burada Peygamber Efendimiz hazreti Ebû

Bekr'e; "Hûd aleyhisselam da beline aba sarmış, üzerine alaca bir kumaş giymiş ve yuları hurma lifleriyle örülmüş genç ve kızıl bir dişi deve üzerinde olduğu hâlde Hac için telbiye getirerek buradan geçmişti" buyurdular. Ganîm, Merrüzzahrân, Şerif'den devam edip Zî-tuvâ'ya geldiler. Geceyi burada geçirip sabah namazı eda edildikten sonran Hacun'u geçerek Kedâ yokuşundan Mekke'ye girdiler. 10 gün süren yolculuktan sonra, Zilhicce'nin 4. günü Mekke'ye kavuştular.

Resûlullah efendimiz, Beytullahı görünce, "Ey Allahım! Şu Beyt'in şerefini, yüceliğini, heybetini, itibarını artır. Ona hac ve ömre ile tâzimde bulunanların da, şereflerini, heybetlerini, tâzim ve iyiliklerini artır" diye dua edip menâsiklere başladılar.

O Kâbe ki, dünyadaki ahret, ahret ile dünya arasında köprüydü. Mekke, harem, mikat o köprünün korunması, kalesiydi.

Kâbe'nin ne olduğu, Müminin miracı olan namazın ona doğru kılınması açıklamaya yetmiyor muydu?

O Kâbe ki, Arş'daki Beyt-ül-mamurun Yeryüzündeki iz düşümüydü. Efendimiz ve eshâbından başka kimlere nasip olacaktı, "Namazımda, başımı Arşın üzerine secdeye koydum" demek...

Efendimiz, Hac müddetince Mekke ile Minâ arasında Etbah'da kurulan çadırda kaldılar. Zilhicce'nin 8. gününde, Terviye yani düşünme, tefekkür gününde Mina'ya geldiler. Peygamber Efendimiz, Arefe Günü, Arafat'a çıktılar. O Arafat ki... Nice hatıralar taşıyordu.

Âdem aleyhisselamla, Havva validemiz Arafat ovasında buluşmuşlardı, Cennet'ten ayrıldıktan sonra ilk defa burada bir araya gelmişlerdi.

Âdem babamız ile Havva annemizin bu ovada buluşmalarına, affına sebep olan Allahü teâlâ'nın sevgilisi, işte şimdi bu ovadaydı, Arafat'taydı, eshâbıyla birlikte... Haccın bir farzını yerine getirmek, vakfede durmak, dua etmek, kulluk nasıl olurmuş, ebedi Sevgili nasıl sevilirmiş göstermek için...

Arafat isminin, buluşma anlamına gelen "Ta'arrefe" kelimesinden türediği söylenmektedir. Arafat'ın, "bilme, anlama,

tanıma" ve "güzel koku" gibi mânalara gelen arefe kelimesiyle aynı kökten geldiği kabul edilmiştir. Arafat, bilme yeri, bilme mekânıdır, kulluğun, yüce Yaratan karşısında acizliğin anlaşıldığı yerdir, duaların kabul edilmesi için sığınılan bir kaledir.

Dünyanın her tarafından gelen insanların bu yerde birbirleriyle görüşüp tanışmaları, günahlarını itiraf ederek Allah'tan af dilemeleri, af dileyenlerin affedilmelerinden sonra günah kirlerinden temizlenip Allah katında güzel bir kokuya sahip olmaları sebebiyle bu adın verildiği de belirtilmiştir.

İsminde ve mekânında nice sırların bulunduğu Arafat Ovası en sevinçli gününü yaşıyordu. Böyle bir şerefli günü o ana kadar yaşamamıştı, bundan sonra da yaşaması mümkün görünmüyordu. Allahü teâlâ'nın sevgilisi, habibi ve kâinatın yaratılma sebebi olan Hazreti Muhammed aleyhisselam ve O'nun eshâbı toprağını şereflendirmiş, bereketlendirmişlerdi. Bu topluluk, Kâinat yaratılalı Yeryüzünde bir araya gelen en mübarek topluluktu.

Peygamber Efendimiz, Öğleden sonra, Arafat vâdisinin ortasında Urene vâdisine gelip durdular. On binlerce sahabî Arafat Meydanını doldurmuştu. Üstlerinde yalnızca ihramları vardı, sanki Mahşer Meydanındaydılar. Bütün dünyalıklarından sıyrılmışlar, boyun bükmüşler, Rablerine yalvarıyorlardı.

Efendimiz, Kusvâ adındaki devesinin üstünde, Hutbe irâd eylediler:

"Hamd, Allahü teâlâ'ya mahsustur. Ona hamd eder, Ondan bağışlanmak diler ve Ona tevbe ederiz. Nefislerimizin şerlerinden ve amellerimizin günâhlarından Allahü teâlâ'ya sığınırız. Allahü teâlâ'nın doğru yola ilettiğini saptıracak, saptırdığını da doğru yola iletecek yoktur.

Şehâdet ederim ki, Allahü teâlâ'dan başka ilah yoktur. O, birdir. Onun eşi, ortağı yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed (aleyhisselâm) Onun kulu ve resûlüdür.

Ey Allah'ın kulları! Size, Allahü teâlâ'dan korkmanızı ve Ona

itâat etmenizi vasiyet ederim.

Ey insanlar! Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada ebedî olarak bir daha buluşamıyacağım.

İnsanlar! Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, nâmuslarınız da öyle mukaddestir. Her türlü tecâvüzden korunmuştur.

Eshâbım! Yarın Rabbinize kavuşacaksınız ve bugünkü her hâl ve hareketinizden muhakkak sorulacaksınız. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönüp de birbirinizin boynunu vurmayınız! Bu vasiyetimi burada bulunanlar, bulunmayanlara bildirsin! Olabilir ki bildirilen kimse, burada bulunup işitenden daha iyi anlayarak muhafaza etmiş olur.

Eshâbım! Kimin yanında bir emânet varsa onu sâhibine versin! Fâizin her çeşidi kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Lâkin borcunuzun aslını vermeniz gerekir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız. Allahü teâlâ'nın emriyle, fâizcilik artık yasaktır. Câhiliyetten kalma bu çirkin âdetin her türlüsü, ayağımın altındadır. İlk kaldırdığım fâiz de Abdülmuttalib'in oğlu (amcam) Abbâs'ın fâizidir.

Eshâbım! Câhiliyet devrinde güdülen kan dâvâları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan dâvâsı Abdülmuttalib'in torunu (amcamoğlu) Rebîa'nın kan davasıdır.

Ey insanlar! Harb edebilmek için haram ayların yerlerini değiştirmek, şüphesiz ki, küfürde çok ileri gitmektir. Bu, kâfirlerin kendisiyle dalâlete düşürüldükleri bir şeydir. Bir sene, helâl olarak kabul ettikleri (bir ayı), öbür sene haram olarak îlân ederler. Cenâb-ı Hakkın helâl ve haram kıldıklarının sayısına uydurmak için bunu yaparlar. Onlar, Allahü teâlâ'nın haram kıldığını helâl, helâl kıldığını da haram ederler.

Hiç şüphe yok ki, zaman, Allahü teâlâ'nın yarattığı gündeki şekil

ve nizâmına dönmüştür.

Ey insanlar! Bugün şeytan, sizin şu topraklarınızda yeniden tesir ve hâkimiyetini kurma gücünü ebedî sûrette kaybetmiştir. Fakat siz; bu kaldırdığım şeyler dışında, küçük gördüğünüz işlerde ona uyarsanız, bu onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan da sakınınız!

Ey insanlar! Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allahü teâlâ'dan korkmanızı tavsiye ederim. Siz, kadınları, Allahü teâlâ'nın emâneti olarak aldınız; onların nâmuslarını ve iffetlerini Allahü teâlâ adına söz vererek helâl edindiniz. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız; onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hakkınız; onların, aile mahremiyetinizi, sizin hoşlanmadığınız hiçbir kimseye çiğnetmemeleridir. Eğer râzı olmadığınız herhangi bir kimseyi âile yuvanıza alırlarsa, onları hafifçe dövüp sakındırabilirsiniz. Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları, meşru bir şekilde, her türlü yiyim ve giyimlerini te'min etmenizdir.

Ey Mü'minler! Size bir emânet bırakıyorum ki, ona sıkı sarıldıkça, yolunuzu hiç şaşırmazsınız. O emânet, Allahü teâlâ'nın kitabı Kur'ân-ı kerîmdir. (Başka rivâyetlerde; Sünnetim ve Ehl-i beytim" diye de bildirilmiştir.)

Ey Müminler! Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi muhafaza ediniz! Müslüman, müslümanın kardeşidir ve böylece bütün müslümanlar kardeştir. Din kardeşinize ait olan herhangi bir hakka tecâvüz, başkasına helâl değildir. Meğer ki gönül hoşluğu ile kendisi vermiş olsun.

Eshâbım! Nefsinize (kendinize) de zulmetmeyiniz. Kendinizin de üzerinizde hakkı vardır. Ey insanlar! Allahü teâlâ her hak sâhibine hakkını (Kur'ân-ı kerîmde) vermiştir. Vârise, vasiyete lüzum yoktur. Çocuk kimin döşeğinde doğmuşsa, ona aittir. Zinâ eden için mahrumiyet vardır. Babasından başkasına âit soy iddia eden soysuz, yahut efendisinden başkasına intisâba kalkan nankör, Allahü teâlâ'nın gazâbına, meleklerin ve bütün müslümanların lânetine

uğrasın! Cenâb-ı Hak, bu gibi insanların ne tevbelerini, ne de adâlet ile şehâdetlerini kabul eder.

Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir; hepiniz Âdem'in çocuklarısınız, Âdem ise topraktandır. Allah katında en kıymetliniz, takvâsı çok olanınızdır. Arabın Arab olmayana bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvâ iledir.

Lâ ilâhe illallah, Muhammedün resûlullah deyinceye yâni Müslüman oluncaya kadar insanlarla cihâd etmek üzere emrolundum. Onlar bunu söyledikleri zaman kanlarını ve mallarını korumuş olurlar. Hesapları ise Allahü teâlâ'ya aittir.

Ey insanlar! Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz?"

Eshâb-ı kirâm; "Allahü teâlâ'nın dinini tebliğ ettin. Vazifeni yerine getirdin. Bize vasiyet ve nasihatte bulundun, diye şehâdet ederiz" dediler.

Bunun üzerine Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, mübarek şehâdet parmağını kaldırarak cemâat üzerine çevirip indirdiler "Şâhîd ol yâ Rab! Şahit ol yâ Rab! Şahit ol yâ Rab!" buyurdular.

Hutbeyle bütün sahabe, mesuliyet ve iki cihanın serverinin ayrılık ateşiyle yandı. Mallarınız, canların ve namusunuz korunmuştur, denilmişti. Bu; onlara ve onların izinden gelenlere, Yeryüzünde Allahü teâlâ'nın halifesi olanlara, çok büyük mesuliyet yüklemişti. Allahü teâlâ adına can, mal ve namusları koruma, kale olma yükü... Bu çok şerefli mesuliyeti eshâb-ı kiramdan sonra kimler yüklenecek?

"Bu vasiyetimi burada bulunanlar, bulunmayanlara bildirsin! Olabilir ki bildirilen kimse, burada bulunup işitenden daha iyi anlayarak muhafaza etmiş olur" buyrulmuştu. Vasiyeti daha iyi muhafaza edebilecekler kimlerdi?

Efendimiz en son olarak da "Lâ ilâhe illallah, Muhammedün resûlullah deyinceye yâni Müslüman oluncaya kadar insanlarla cihâd etmek üzere emrolundum" buyurmuştu.

Ümmeti, Kıyamet kopuncaya kadar İslâmiyeti yaymakla, Ermeydanı Yeryüzünü, hayır, iyilik meydanı yapmakla emrolunmuştu. İnsanlara "Müslüman olun, 'Lâ ilâhe illallah, Muhammedün resûlullah' deyin ve bunun gereğini yerine getirin" denilerek teklif yapılacak, kabul edenler kardeş olacak, kabul etmeyenlerden cizye ödeyip İslamiyetin koruması altında yaşaması istenecekti.

Peygamber Efendimize, bir gün "Şu iki şehirden hangisi daha önce fetholunacaktır? Kostantiniyye mi, Roma mı?" diye sual edildi. "Herakl'ın şehri daha önce fetholunacak" cevabını verdi.(146) Bu sözleriyle fethini daha önce müjdelediği Konstantiniyye'den başka Roma'nın da fethini de mi müjdeliyordu, onu Kızılelma olarak mı işaret ediyordu?

Sevgili Peygamberimiz, bu hutbeyi okuduğu gün, Mâide sûresinin; "...Bugün, dininizi sizin için ikmâl eyledim. Üzerinize olan nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâmiyeti vermekle râzı oldum..." meâlindeki 3. âyeti kerîmesi nâzil oldu. Peygamber efendimiz, bu âyeti kerîmeyi, Eshâb-ı kirâma okuyunca, hazreti Ebû Bekr ağlamaya başladı. Ağlamasının sebebi sorulunca; "Bu âyeti kerîme, Resûlullah'ın vefâtının yakın olduğuna delâlet ediyor. Onun için ağlıyorum" buyurdu.

Bunlardan haberdar olan İblis, kahroldu. O ki Âdem aleyhisselama secde etmemiş, kovulmuş ve Kıyamet'e kadar yaşamak için müsaade almıştı. Muhammed aleyhisselam, son peygamberdi, O'nun vefatı, Kıyamet'in daha da yaklaştığına, dünyadaki saltanatının sona ermek üzere olduğuna işaretti.

Ruhlardan Bir Ruh da çok üzüldü, o, Hazreti Muhammed aleyhisselâmın eshâbından olma aşkıyla yaşıyordu, O'nun vefatının yaklaşması ümidinin azalması demekti.

Üç tarafı denizle çevrili ve beşiğe benzeyen bir kara parçası ısınıyordu, Son Kale olabilmek sevdasıyla...

Arafat Ovasındaki bereketin, her zerresine yayılan Yeryüzü ise sevindi; Kıyamet'in yaklaşmasına, çilesinin sona erecek olmasına ve Muhammed aleyhisselamın mübarek bedeninin bağrına emanet edilecek olmasına...

Peygamber Efendimiz, hutbeden sonra Cebel-i Rahme'de, Rahmet Tepesi'nde, vakfeye durdular. Hazreti Âdem ile Havva annemizin Cennet'ten çıkarılıp Yeryüzüne gönderildikten ve yüzlerce yıl devam eden ayrılıktan sonra buluştukları rivayet edilen tepede, Arafat Ovası'nın ortasında hafifçe yükselip boynu bükük duran yerde...

Akşam namazını Arafat'ta kılmayıp yatsı namazı ile birlikte Müzdelife'de kıldırdılar.

O gece Müzdelife'de kaldılar. O Müzdelife ki, Yeryüzündeki ilk meskendi. Âdem aleyhisselam ile Havva annemiz Arafat'ta buluştuktan, birbirlerine kavuştuktan sonra, ilk gecelerini burada geçirmişlerdi.

Efendimiz aleyhisselam, ertesi sabah vakti Meşâr-il-haramda vakfeye durdular. Kurban Bayramın birinci günü Müzdelife'den Minâ'ya hareket ettiler. Muhasser denilen ve Eshâb-ı fîl'in durak yeri olan vâdide durmayıp geçtiler.

Peygamber Efendimizin doğumundan 55 gün önce... Kâbe'yi yıkmak maksadıyla filleriyle birlikte gelen Ebrehe ve ordusu, Allah tarafından gönderilen Ebabil kuşları vasıtasıyla helak edilmiş, yüce Yaratan Kâbe'yi korumuştu. Buna Fil Vakası denmişti. Bu vakanın geçtiği yer, Allahü teâlâ'nın gazabının indiği yerdi. Aradan seneler geçse de gazabın indiği yerde bereketsizlik devam ediyordu.

Minâ'ya geldiler, burada kurbanlık develerden bizzat 63'ünü kendileri kesip bıçağı hazreti Ali'ye verdiler. Geri kalanı hazreti Ali kesti. 63'te bırakmaları neye işaretti. Kurbanları kestiği sırada, Hicri 63 yaşında idiler.

Bayramın ikinci, üçüncü ve dördüncü günleri cemreleri yaparak Şeytan taşladı. Zilhiccenin ondördüncü günü sabah namazından önce Beytullah'a, Kâbe'ye geldiler ve Vedâ tavâfı yaptılar ve Medine'ye döndüler. Mescid-i Nebî'de iki rek'at namaz kılıp hane-i sâadetlerine teşrif buyurdular.

Hacdan sonra Eshâb-ı kirâm Mekke'den, Gözyaşı Vadisi'nden gözyaşları ile ayrılıp geldikleri yerlere gidip, Resûlullah'ın bildirdiği ve emrettiği şeyleri oralarda anlattılar. Hepsinin gönüllerine

Efendimizin ayrılık ateşi düşmüştü. Veda Haccında şunlar, oldu, bunlar oldu, Veda Hutbesinde şunlar söylendi, bunlar söylendi diye gözyaşları içinde anlatılmaya başlanmış, Veda ismi gönüllere hüzünle yer etmişti.

Evet, Mekke'den, Gözyaşı Vadisi'nden gözyaşları içinde ayrılmışlardı, Peygamber Efendimizin anlatılmaz sevgisi, O'nu görüp de, âşık olup da bir daha O'nu görememe ihtimalinden doğan yakıcı hasretin sebep olduğu gözyaşlarıyla...

Kur'ân-ı kerîm'de, Âl-i İmrân sûresi 96. âyetinde; "Şüphesiz, insanlar için kurulan ilk ibadet evi elbette Bekke'de, âlemlere rahmet ve hidayet kaynağı olarak kurulan Kâbe'dir" buyrulmaktadır. Bu âyeti kerîmede, Mekke-i Mükerreme'den Bekke diye bahsedilmektedir. Bekke'nin Gözyaşı Vadisi anlamına geldiği rivayet edilmiştir.

Bu vadi, Allahü teâlâ'nın emin belde buyurduğu bu diyar, bu diyardaki Kâbe... Âdem aleyhisselamdan o ana, insanların Allahü teâlâ'ya sığındıkları, boyun büküp gözyaşı döktükleri, kulluklarını arz ettikleri, Kıyamet'e kadar da sığınacakları, gözyaşı dökecekleri, af dileyecekleri, hac vazifelerini yerine getirecekleri yerdi, kaleydi. Hakikaten de Bekke idi, Gözyaşı Vadisiydi...

Âdem aleyhisselam, Havva annemiz, İbrahim aleyhisselam, Hâcer Validemiz ve onları takip edenler, nice insanlar bu vadide gözyaşı dökmüş, bu vadide Allahü teâlâ'ya sığınmışlardı.

Hicretin onbirinci senesinde, Cebrâil aleyhisselam, sevgili Peygamberimize, Kur'ân-ı kerîmi iki defa baştan sona okudu. Hâlbuki daha önceki yıllarda, bir defa okumuştu.

Server-i âlem sallallahü aleyhi ve sellem efendimiz, Cebrâil aleyhisselam; "Allahü teâlâ'nın yardımı ve zafer günü gelip, insanların, Allahü teâlâ'nın dinine (İslâmiyete) akın akın girdiklerini görünce, Rabbini hamd ile tesbîh et! O'ndan af dile! Çünkü O, tevbeleri dâimâ kabul eder" meâlindeki Nâsr sûresini getirince; "Yâ Cebrâil! İçimden, ölümümün yaklaştığını duyuyorum" dedi. Bunun üzerine Cebrâil aleyhisselam, Duhâ sûresinin; "Âhiret, senin için dünyadan daha hayırlıdır, Rabbin sana

râzı oldum deyinceye kadar her istediğini verecek" meâlindeki 4 ve 5. âyeti kerîmelerini okudu.

Hicretin onbirinci yılı, Safer ayının yirmiyedinci günü, Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin, mübârek başı ağrımağa başladı. O gün, Medine'de bulunan bütün Eshâb-ı kirâmın, öğle namazında mescide toplanmaları için haber gönderdi. Namazı kıldırdıktan sonra, minbere çıkıp bir hutbe irâd ettiler. Eshâbına nasihat verip helâllik dilediler. Sonra, Ebû Bekir Sıddîk'ın Eshâb arasındaki üstünlüğünü, kıymetini, kendisinden çok hoşnut olduğunu bildirdiler.

Bu öyle bir hutbe idi ki, dinleyen bütün kalpler ürpermiş, gözlerden yaşlar boşandı.

"Ey insanlar! Sizin peygamberiniz olarak beni nasıl buldunuz" buyurunca, Eshâb-ı kirâmın aklı başından gidecek gibi oldu. Allahü teâlâ'nın sevgilisi vazifesiyle ilgili soruyor, kendilerini şahit tutuyordu. Dünya herkes için ne çetin bir imtihan yeriydi.

"Yâ Resûlallah! Allahü teâlâ, sana bizim tarafımızdan bol bol hayırlar ihsân buyursun. Sen, bizim için çok şefkatli bir baba, nasihatte bulunan şefkatli bir kardeş gibiydin. Allahü teâlâ'nın sana lütfettiği peygamberlik vazifesini yerine getirdin. Vahyedilenleri bize ulaştırdın. Rabbinin yoluna, İslâma, hikmetle güzel nasihat ile dâvet ettin, çağırdın. Allahü teâlâ sana, en güzel ve en yüksek karşılıkları versin" dediler.

Peygamber efendimiz; "Ey mü'minler! Allah aşkına, kimin bende hakkı varsa, kalksın gelsin, kıyâmetten önce burada alsın" buyurdular, helalleştiler.

Efendimizin Ukâşe radıyallahü anh ile haklaşması, Kıyamet'e kadar anlatılsa dile getirilemez güzellikte oldu. Bu esnada bütün eshâb-ı kiram gözyaşlarına boğuldu.

Safer ayının son günleriydi. Âlemlerin efendisi sallallahü aleyhi ve sellem, kuzeydeki Bizans imparatorluğunun, müslümanlar için büyük bir tehlike olmadan önce, onları tekrar İslâm'a dâvet etmek,

kabul etmezlerse harbetmek ve İslâm Devleti'ne zarar veremez hale getirmek istiyordu. Bu sebeple Rumlarla muharebe etmek üzere kahraman Eshâbının hazırlanmasını emir buyurdular. Eshâb-ı kirâm (radıyallahü anhüm) hazırlık yapmak için dağıldı.

Efendimizin bizzat komuta ettiği son sefer Tebük Seferiydi ve Bizans üzerineydi. Bu seferden sonra çıkılmasını emrettiği sefer de yine Bizans üzerine, iklim-i Rum'a, Kuzey'e idi...

Kuzey'de Şam, Kuzey'de Kudüs ve Konstantinopolis vardı. Mekke, Kudüs ve Konstantinopolis aynı doğrultudaydı.

O Konstantinopolis ki, Efendimizin fethini ismen müjdelediği ve fetheden asker ve komutanlarını övdüğü şehirdi... Bundaki esrar neydi?

Üç tarafı denizle çevrili, hem beşiğe hem de tabuta benzeyen kara parçası da Kuzeyde idi... Beşik, hayatın başlangıcında, tabut hayatın sonunda insanın mekânıydı... Beşik ve tabut... İnsanın dünyaya geliş gayesinin, hayat serüveninin en veciz, en anlamlı şekilde ifadesi... Üç tarafı denizle çevrili olup beşik ve tabuta benzeyen kara parçası ne söylüyor, neyi ifade ediyordu? Oğuz Han'ın vasiyetinde niçin yer almıştı? Oğuz nesli bu vasiyeti yerine getirebilecek miydi?

Resûl-i ekrem efendimiz, hazreti Üsâme bin Zeyd'i çağırdılar; "Ey Üsâme! Şam'a, Belkâ sınırına, Filistin'deki Darum'a, babanın şehit edildiği yere kadar, Allahü teâlâ'nın ismiyle ve bereketiyle git. Oraları atlara çiğnet. Seni, bu orduya başkumandan tâyin ettim. Ebnâlıların üzerine ansızın varıp, üzerlerine şimşek gibi saldır. Varacağın yere haber ulaşmayacak şekilde hızlı git. Yanına kılavuzları alıp, câsus ve gözcüleri önünden ilerlet, Allahü teâlâ zafer ihsân ederse, onların arasında az kal" buyurdular.

Allahü teâlâ'nın ismi ve bereketiyle gidilmesi, varılacak yere haber ulaşmayacak şekilde hızlı hareket edilmesi istenen sefer... Sürat, gizlilik, casus ve gözcü kullanılması emredilen bir sefer...

Cürf'te karargâh kurmalarını emir buyurup, mübarek elleriyle

sancağı bağlayarak teslim ettiler.

Mescitte minbere çıktılar; “Ey Eshâbım! Üsâme'nin babası Zeyd, kumandanlığa nasıl lâyık ve benim katımda nasıl en sevgiliyse, ondan sonra, oğlu Üsâme de kumandanlığa öyle lâyıktır. Üsâme, benim katımda insanların en sevgililerindendir” buyurdu. Üsâme, Ebnâ Seferine kumandan tayin edildiğinde 18 yaşındaydı.

Hazreti Üsâme'nin kumandası altında, savaşa gideceklerin arasında; hazreti Ebû Bekr, hazreti Ömer, hazreti Ebû Ubeyde bin Cerrâh, hazreti Sa'd bin Ebî Vakkâs gibi Eshâbın ileri gelenleri de vardı. Fakat ertesi gün, Kâinatın sultânı aniden hastalandığı için, ordunun gitmesi ertelendi.

Hastalıkları ağırlaşmıştı. Mübarek hanımefendileri, sevgili Peygamberimizin, hazreti Âişe vâlidemizin evinde kalmalarını, kendi haklarını ona tercih ettiklerini bildirdiler. Memnun olup, hepsine duâ ettiler ve ondan sonraki günlerini hazreti Âişe vâlidemizin evinde geçirmeye başladılar.

Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin, ateşi çok artmıştı. Ateşin şiddetinden yatağında, bir taraftan diğer tarafa dönmek mecburiyetinde kalıyordu. O hâlde iken, Eshâb-ı kirâm, ziyârete gidiyor, Efendimizin çektiği şiddetli sıkıntıya ziyâdesiyle üzülüyorlardı. Ebû Sa’id-i Hudrî (radıyallahü anh); “Resûlullah'ın mübarek huzuruna gitmiştim. Üzerinde kadife bir örtü bulunuyordu. Sıtmanın sıcaklığı örtüden dışarı çıkıyor, harâretten elimizi örtüye dokunduramıyorduk. Hayretimizi ve üzüntümüzü gören Resûlullah efendimiz; “En şiddetli belâ, peygamberlere olur. Buna rağmen peygamberin belâlara sevinmesi, sizin, verilen ihsânlara sevinmenizden daha fazladır’ buyurdu” sözleriyle bu gerçeği dile getirdi.

Efendimiz, “Benim çektiğim sıkıntıyı hiçbir Peygamber çekmedi” buyurmuşlardı. Dünya bir müddet kalınan imtihan yeriydi. Bu imtihan yerinde herkes sahip olduğu nimete göre imtihan ediliyordu. Efendimiz de bütün mahlûklar içinde en fazla nimete kavuşandı.

Hastalık günden güne şiddetleniyordu. Eshâb-ı kirâm bu duruma çok üzülüyor, evlerinde rahat edemiyorlardı. Mescide toplandılar. Peygamber efendimizin durumunu sormak üzere hazreti Ali'yi huzura gönderdiler.

Âlemlerin efendisi, işaretle; "Eshâbım ne diyorlar?" diye sordular. O da; "Resûlullah aramızdan giderse diye çok üzülüp telâş ediyorlar" dedi.

Eshâbına olan merhametleri çok daha fazla olan sevgili Peygamberimiz, hastalığının şiddetine katlanarak kalktılar, hazreti Ali ve hazreti Fadl bin Abbâs'a dayanarak mescide geldiler. Minbere çıkarak Allahü teâlâ'ya hamd ve senâ ettikten sonra, Eshâb-ı kirâma; "Ey Eshâbım! Benim ölümümü düşünüp telâş ediyormuşsunuz. Hiç bir peygamber ümmeti arasında sonsuz kaldı mı ki, ben sizin aranızda sonsuz kalayım? Biliniz ki, ben Rabbime kavuşacağım. Size nasihatim olsun ki, Muhâcirlerin büyüklerine saygı gösteriniz! Ey Muhâcirler! Size de vasiyetim şudur ki, Ensâra iyilik ediniz! Onlar size iyilik etti. Evlerinde barındırdı. Geçinmeleri sıkıntılı olduğu hâlde, sizi kendilerinden üstün tuttular. Mallarına sizi ortak ettiler. Her kim Ensâr üzerine hâkim olur ise, onları gözetsin, kusur edenleri olursa affetsin" buyurdu.

Efendimiz bu sözleriyle ölüm, dünyaya imtihan için gelindiği gerçeğini, Yeryüzünün imtihan meydanı olduğunu en veciz şekilde ifade etmiş oldular.

Sonra çok güzel tesirli nasihatler edip; "Allahü teâlâ, bir kulunu dünyada kalmak ile Rabbine kavuşmak arasında serbest bıraktı. O kul, Rabbine kavuşmak istedi buyurdu.

Hazreti Ebû Bekr, Resûlullah efendimizin sözleriyle vefâtına işaret buyurduğunu anlayıp; "Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah!" diyerek ağlamaya başladı. Merhamet deryâsı, sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem; "Ağlama yâ Ebâ Bekr!" buyurarak ona, sabretmek ve katlanmak lâzım geldiğini emretti.

Mübarek gözlerinden yaş akıyordu. "Ey Eshâbım! Din-i İslâm yolunda sıdk ve ihlâs ile malını fedâ eden Ebû Bekr'den çok râzıyım. Âhiret yolunda arkadaş edinmek elde olsaydı, onu

seçerdim" buyurdu ve "Mescide açılan kapılardan Ebû Bekr'in ki hariç hepsini kapatınız" diye emrettiler. Sonra, minberden inerek hazreti Âişe vâlidemizin odasına döndüler.

Eshâb-ı kirâm ağlamaya başladılar. Bunun üzerine Peygamber efendimiz, hazreti Ali'nin ve Fadl bin Abbâs'ın kollarına girerek tekrar mescidi teşrif ettiler. Minberin alt basamağında durup, "Ey Muhâcirler ve ey Ensâr! Vakti belli olan bir şeye kavuşmak için acele etmenin faydası yoktur. Allahü teâlâ, hiçbir kulu için acele etmez. Bir kimse Allahü teâlâ'nın kazâ ve kaderini değiştirmeye, irâdesinden üstün olmaya kalkışırsa, onu kahr ve perişân eder. Allahü teâlâ'ya hîle etmek, O'nu aldatmak isteyenin işleri bozulup, kendi aldanır.

Biliniz ki, ben sizlere karşı raûf ve rahîmim. Siz de bana kavuşacaksınız. Kavuşacağınız yer, Kevser havuzunun başıdır. Cennet'e girmek, bana kavuşmak isteyen, boş yere konuşmasın.

Ey müslümanlar! Kâfir olmak, günâh işlemek; nimetin değişmesine, rızkın azalmasına sebep olur. İnsanlar, Allahü teâlâ'nın emirlerine itâat ederse, hükümet başkanları, âmirleri, vâlileri onlara merhamet ve şefkat eder. Fısk, fücur, taşkınlık yapar, günâh işlerlerse, merhametli başkanlara kavuşamazlar.

Benim hayatım, sizin için hayırlı olduğu gibi, ölümüm de hayırdır ve rahmettir. Eğer bir kimseyi haksız yere döğmüş veya fena bir söz söylemiş isem, bana aynı şeyi yaparak hakkını almasına, birinizden haksız bir şey almış isem, geri istemesine râzıyım ve helâlleşmeğe hazırım. Çünkü dünya cezâsı, âhiret cezâsından pek hafiftir. Buna katlanmak daha kolaydır" buyurdular.

Hazreti Ömer'den memnuniyetlerini bildirip; "Ömer benimledir, ben de onunlayım. Benden sonra hak Ömer'le beraberdir" dediler.

Bir müddet sonra hastalığı ağırlaştı. Mescide çıkıp cemâate namaz kıldıramadılar. Cemâatla kılamadığı ilk namaz, yatsı namazı idi. Hazreti Bilâl her zamanki gibi, o vakitte kapıya gelip; "Essalât, yâ Resûlallah!" dedi. Sevgili Peygamberimizin dermansızlıktan

mescide gitmeye mecâli yoktu. “Ebû Bekr'e söyleyiniz! Eshâbıma namazı kıldırsın” buyurdu.

Hazreti Âişe vâlidemiz; “Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Babam yumuşak kalbli ve çok üzüntülüdür. Zat-ı âlinizin makâmına durup, orada sizi göremezse ağlamaktan okuyamaz. İmâmete Ömer'in geçmesini emreder misiniz?” diyerek suâl eyledi.

Peygamber efendimiz tekrar; “Ebû Bekr'e söyleyiniz! Eshâbıma imâm olup namazı kıldırsın” buyurdular. Hazreti Bilâl, Ebû Bekr-i Sıddîk'a (radıyallahü anh) durumu bildirdi. Hazreti Ebû Bekr, mihrabda Resûlullah efendimizi göremeyince, kalbinden vurulmuşa döndü, aklı gideyazdı. Çok ağladı. Eshâb-ı kirâm da ağlaşmaya başladılar. Habîbullah efendimiz, mescidden gelen bu feryâdın ne olduğunu sorunca, hazreti Fâtıma vâlidemiz; “Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Eshâbın, ayrılığınıza dayanamadığı için ağlıyorlar” diye durumu arz etti.

Merhamet deryâsı sevgili Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem çok müteessir oldular. Eshâbını teselli eylemek için hastalığının bu kadar şiddetine rağmen, güçlükle kalktılar. Hazreti Ali ve hazreti Abbâs'a dayanarak mescide geldiler. Namazdan sonra; “Ey Eshâbım! Siz, Allahü teâlâ’nın hıfzındasınız ve sizi Allahü teâlâ’ya emânet ettim! Takvâ üzere olun. Allahü teâlâ’dan korkun. Allahü teâlâ’nın emrini tutun ve itâat edin. Ben, artık bu dünyadan ayrılıyorum” buyurdular.

Cebrâil aleyhisselam, Resûlullah efendimizi ziyârete gelip; “Yâ Resûlallah! Allahü teâlâ’nın sana selamı var. Durumunuzu bildiği hâlde, nasıl olduğunuzu, kendinizi nasıl hissettiğinizi soruyor” dedi. Âlemlerin efendisi “Mahzûnum” buyurdular. Hastalıktan önce, kendilerine gelmiş olan birkaç altını fakirlere, bir kaçını da hazreti Âişe'ye vermişlerdi.

Pazar günü, Resûlullah'ın hastalığı ağırlaştı. Huzuruna gelen ordu kumandanı hazreti Üsâme'ye bir şey söylemediler. Fakat mübarek kollarını kaldırıp onun üzerine sürdüler. Ona duâ ettikleri anlaşıldı.

O gün, Sevgili Peygamberimizin dünyayı şereflendirdiği gün gibi Rebî'ul-evvelin onikisi ve Pazartesi ve hastalıklarının on üçüncü günü idi...

Kâinatın sultânı, mübarek vücutlarında bir hafiflik hissettiler, hazreti Ali ve hazreti Abbâs'a dayanarak mescide geldiler. Ümmetinin saf saf olup ibâdet ettiklerini gördüler. Sevinerek tebessüm buyurdular. Ebû Bekr-i Sıddîk (radıyallahü anh), sevgili Peygamberimizin teşrif ettiğini anlayıp, geriye çekilmek istedi. Efendimiz ona; "Yerinde dur" anlamında işaret buyurdu. Kendileri de Hazreti Ebû Bekr'e uyup, arkasında namaz kıldılar.

Eshâb-ı kirâm, Resûlullah'ı mescidde görünce, hastalık geçti sanarak sevindiler. Resûl-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem namazdan sonra Hazreti Âişe'nin odasını teşrif buyurup yattılar. "Allahü teâlâ'nın huzuruna, dünya malı bırakmadan gitmek isterim, yanında kalan altınları da, fakirlere dağıt" buyurdular. Sonra ateşi arttı. Bir müddet sonra, tekrar gözlerini açıp, hazreti Âişe'ye altınları dağıtıp dağıtmadığını sordular. Dağıtacağını söyledi. Bunların hemen dağıtılmasını tekrar tekrar emir buyurdular. Hemen dağıtılıp bildirilince; "Şimdi rahat ettim" buyurdular.

Yataklarında bir müddet istirahat buyurduktan sonra, huzur-i şerîflerine hazreti Ali'yi çağırdılar. Mübarek başını onun kucağına koydular. Mübarek alnı terlemiş, mübarek rengi değişmişti. Hazreti Fâtıma vâlidemiz, mübarek babasının o hâlini görünce, bakmaya dayanamadı ve oğulları hazreti Hasen ile hazreti Hüseyin'in yanına gitti. Ellerinden tutup ağlamaya başladı.

Allahü teâlâ'nın sevgilisi, Kâinatın yaratılma sebebi de olsa O, ölüm döşeğindeydi. Çünkü dünya, geçici bir yurttu, hayır, iyilik meydanı yapılması gereken ermeydanıydı. O da ermeydanını hayır meydanı yapanların en ileri geleniydi, ama bir babaydı. Dünyadaki en sevdiği varlığının üzülmesiyle üzülüyordu, ayrılık O'nu da yakıyordu.

Dışarda bekleyenlerin halini anlatmak ise dil ile ifade edilmezdi... Üzüntüden, gerçekleşmesini bekledikleri hadiseye inanmakta zorlanmaktan akılları başlarından gitmiş bir hâldeydiler.

Peygamber efendimizin rahatsızlığının çok arttığını işittiklerinde eshâb-ı kiramın gönülleri parça parça olmuş, O'nun vefat edeceğini düşünmek akıllarını başlarından almıştı. O ana kadar O'nsuz bir dünya düşünmemişlerdi. O'nsuz hayatı hayal edemiyorlardı. Çünkü O, her şeyleri olmuştu, O'nunla var idiler.

Anne ve babasını kaybetmiş, canavarlar arasında yalnız kalmış bir çocuk gibi ağlıyorlardı.

Son bir defacık olsun, sevgili Peygamberlerinin mübarek cemâlini görmek için "Ne olur, kapıyı açın! Resûl aleyhisselamın mübarek yüzünü bir defa daha görelim" diye kapıda yalvarıyorlardı.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Allahü teâlâ'nın habîbi, sevgilisi, Eshâbının bu yakarışlarını işitince, merhamet eyleyip "Kapıyı açınız" buyurdular. Eshâbın ileri gelenleri içeri girdiler.

Sevgili Peygamberimiz, sabır tavsiye ettikten sonra; "Ey Eshâbım! Siz, insanların en üstünleri, en şereflilerisiniz. Sizden sonra kim gelirse gelsin, siz hepsinden önce Cennet'e girersiniz. Dini ayakta tutmakta metin olun ve Kur'ân- ı azîmi imâm (rehber) edinin. Dinin hükümlerinden gâfil olmayın" buyurdu. Sonra; "Yâ Rabbî! Tebliğ ettim mi?" deyip mübarek gözlerini kapadı. Mübarek yüzü terledi. Hazreti Ali, Eshâba işaretle çıkmalarını söyledi.

Ayrılık ateşiyle yanan eshâb-ı kiram gittikten sonra, huzura hazreti Âişe vâlidemiz gelip, nasihat istedi. Peygamber efendimiz; "Ey Âişe! Evinin köşesine oturarak kendini muhafaza eyle" buyurduktan sonra, mübarek gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Kâinatın sultânı ağlıyordu... Oradakilerin gönülleri yaralandı, ciğerleri parçalandı. Hazreti Ümmü Seleme vâlidemiz; "Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Niçin ağlıyorsunuz?" diye suâl eylediğinde; "Ümmetime merhamet olunması için ağlıyorum" buyurdu.

Hazreti Ali'ye; "Yâ Ali! Zimmetimde filan yahudinin şu kadar malı vardır. Asker hazırlamak için almıştım. Sakın onu ödemeyi unutma. Elbette zimmetimi kurtarırsın ve Kevser havuzu başında benimle görüşeceklerin birincisi sensin. Benden sonra sana çok zarar gelir, sabır edesin. İnsanlar dünyayı istedikleri vakit sen

âhireti seçesin" buyurdu.

Efendimizin zât-ül füdûl isimli demir zırh ceketi, otuz kilo arpa için, bir Yahudi'de rehindeydi. Bütün âlemler O'nun için yaratılmıştı, ama O'nun faziletler sahibi isimli zırhı bir Yahudide rehindi, otuz kilo arpa için... Asker hazırlamak için alınan arpa sebebiyle... Dünyanın insanoğlu için imtihan yeri olduğunu bundan daha açık ne anlatabilir?

Üsâme (radıyallahü anh) tekrar geldi. Resûlullah efendimiz; "Allahü teâlâ yardımcın olsun! Haydi cenge git!" buyurdular. O da çıkıp ordusun başına gitti. Hemen hareket emrini verdi. Vefatını beklediği anda, vefatından sonra çıkması muhtemel karışıklığa rağmen O, ordusunu sefere, Ermeydanı Yeryüzünü, hayır, iyilik meydanı kılmaya gönderiyordu. Bu gönderiş; Yeryüzünü iyilik meydanı, yaşadıkları diyarları kale kılmaya talip olanlara, Kıyamet'e kadar devam edecek en güzel ölçüydü.

Allahü teâlâ, Azrâil aleyhisselama; "Habîbime en güzel sûrette git! Eğer izin verirse rûhunu çok yumuşak ve hafif olarak al. İzin vermezse geri dön" diye vahyetti. Azrâil aleyhisselam, en güzel sûrette, insan kıyafetinde, sevgili Peygamberimizin saâdethânelerinin kapısına geldi.

"Esselamü aleyküm ey nübüvvet evinin sâhibi! İçeri girmeğe izin verir misiniz? Allahü teâlâ size rahmet eylesin" dedi. Hazreti Fâtıma, kapıya varıp, çok üzüntülü bir ses ile, "Ey Allahü teâlâ'nın kulu! Resûlullah şu anda, kendi hâliyle meşgûldur" dedi. Azrâil aleyhisselam, tekrar izin istedi. Aynı cevap verildi. Üçüncü defa selamını tekrarlayıp, mutlaka girmesi gerektiğini yüksek sesle söyleyince, Peygamber efendimiz haberdâr oldular ve "Yâ Fâtıma! Kapıda kim var?" diye sual eylediler.

Hazreti Fâtıma; "Yâ Resûlallah! Kapıda birisi girmek için izin ister. Bir kaç defa söyledim. Fakat üçüncü seslenişinde vücudum ürperdi" cevabını verdi. Bunun üzerine Resûlullah efendimiz; "Ey Fâtıma! Kapıdaki kimdir, biliyor musun? O; lezzetleri yıkan, toplulukları darmadağınık eden, kadınları dul, çocukları yetim

bırakan, evleri harap, kabirleri mamûr eden, ölüm meleği Azrâil'dir" dedikten sonra; "Ey Azrâil gir" buyurdular.

O zaman hazreti Fâtıma vâlidemiz, tarif edilmez bir ızdırâba düştü ve mübarek ağızlarından şu cümleler döküldü; "Vah Medine harap oldun?" Peygamberimiz, hazreti Fâtımâ'nın elini tutup mübarek göğsüne koydular ve mübarek gözlerini kapadılar. Hazır olanlar, mübarek rûhunun kabzolduğunu sandılar.

Hazreti Fâtıma vâlidemiz dayanamayıp, babasının mübarek kulağına doğru eğildi ve gönülleri yaralayan bir sesle; "Ey benim babacığım!" diye seslendi. Hiç cevap gelmeyince bu sefer "Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Ne olur mübarek gözlerini bir aç da bana bir şey söyle" diye feryat etti.

Âlemlerin efendisi, mübarek gözlerini açıp, kızının gözyaşlarını sildi ve onun kulağına vefât edeceğini bildirdi. Bunun üzerine hazreti Fâtıma ağlamaya başladı. Bu defa kulağına; "Ehl-i beytimden, ilkönce, benim yanıma gelecek sensin" buyurdular. O da bu müjdeye sevinip teselli buldular.

Hazreti Ali hüzünlü bir sesle; "Yâ Resûlallah! Rûhunuzu teslim ettikten sonra, gaslinizi kim yapacak, neye kefenleyeceğiz. Namazınızı kim kıldıracak, kabre kim koyacak" diye sordu.

Peygamber efendimiz; "Ey Ali, beni sen yıka, Fadl bin Abbâs sana su döksün. Cebrâil sizin üçüncünüz olur. Gasl (yıkama) işimi bitirince, kefenimi yaparsınız. Cebrâil, Cennet'ten güzel koku getirir. Sonra beni mescide götürünüz ve çıkınız. Çünkü ilk önce Cebrâil, sonra Mikâil, sonra İsrâfil, sonra melekler grup grup namazımı kılacaklar. Daha sonra siz giriniz, saf saf olunuz. Hiç kimse benden öne geçmesin" buyurdu.

Beklemekte olan Azrâil aleyhisselama; "Ey Azrâil! Ziyâret için mi geldin, yoksa rûhumu kabzetmek için mi?" diye sordu. Azrâil aleyhisselam "Hem misâfir, hem de vazifeli olarak geldim. Allahü teâlâ bana, senin huzuruna izinle girmemi emretti. Mübarek rûhunu ancak izninle alırım. Yâ Resûlallah! İzin buyurursan,

emrinize uyar, rûhunuzu kabz ederim. Yoksa döner, Rabbime giderim" dedi.

Peygamber efendimiz; "Ey Azrâil! Cebrâil'i nerede bıraktın?" buyurdu. Cebrâil'i dünya semâsında bıraktım. Melekler, onu senin vefâtın sebebiyle taziye ediyorlar" dedi. Böyle konuşurlarken Cebrâil aleyhisselam geldi. Resûlullah efendimiz; "Ey kardeşim Cebrâil! Artık dünyadan göç vakti geldi. Allahü teâlâ'nın katında benim için ne var? Bana onu müjdele de gönül rahatlığı ile emâneti sâhibine teslim edeyim" buyurdu.

Cebrâil aleyhisselam; "Ey Allahü teâlâ'nın sevgilisi! Ben semânın kapısını açık bıraktım. Melekler saf saf olmuşlar, senin rûhunu sevgiyle beklerler" dedi. Peygamber efendimiz; "Hamd, Allahü teâlâ'ya mahsustur. Sen bana müjde ver. Rabbimin nezdinde benim için ne var?" diye sual etti. Cebrâil aleyhisselam; "Yâ Resûlallah! Senin teşrifinden dolayı, Cennet kapıları açılmış, Cennet'in nehirleri akmış, Cennet'in ağaçları sarkmış, hûriler süslenmiştir" dedi. Peygamber efendimiz yine; "Hamd, Allahü teâlâ'ya mahsustur. Sen bana başka müjde ver yâ Cebrâil" buyurdu.

Cebrâil aleyhisselam; "Yâ Resûlallah! Sen kıyâmet günü ilk şefâat eden ve ilk şefâati kabul olunansın" dedi. Sevgili Peygamberimiz tekrar; "Hamd Allahü teâlâ'ya mahsustur. Yâ Cebrâil! Bana başka müjde ver" buyurunca, Cebrâil aleyhisselam; "Yâ Resûlallah! Sen neyi soruyorsun?" dedi.

Bunun üzerine Peygamber efendimiz; "Benim bütün endişem, üzüntüm ve kederim, benden sonra geride bıraktığım ümmetimdir" buyurdu. Hazreti Cebrâil; "Ey Allahü teâlâ'nın Habîbi! Allahü teâlâ kıyâmet günü, sen râzı oluncaya kadar ümmetini bağışlar. Bütün peygamberlerden önce seni, bütün ümmetlerden önce senin ümmetini Cennet'e koyacaktır" dedi.

Sevgili Peygamberimiz, Cebrâil aleyhisselama; "Allahü teâlâ katında üç murâdım vardır. Biri, ümmetimin günâhkârlarına beni şefâatçi etmesi, ikincisi, dünyada yaptıkları günâhlardan dolayı onlara azâb etmemesi, üçüncüsü, Perşembe ve Pazartesi günleri ümmetimin amellerinin bana arz edilmesidir. Eğer amelleri iyi ise

duâ ederim, Allahü teâlâ kabul eder. Kötü ise şefâat edip, amel defterinden silinmesini isterim" buyurdu. Cebrâil aleyhisselam, Allahü teâlâ'dan, bu üç arzusunun da kabul edildiği haberini verdi. Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz rahatladılar.

Miraç'ta Allahü teâlâ'nın huzurunda ümmetim diyen Efendimiz, vefat anında da ümmetini istedi. Üç düşmana, Şeytan, Nefis ve kötü çevreye karşı imtihan meydanı Yeryüzünde mücadele eden ümmetinin bağışlanmasını talep etti.

Allahü teâlâ; "Ey Habîbim! Ümmetine bu kadar muhabbet ve şefkat göstermeni, mübarek kalbine kim getirdi?" buyurdu.

Peygamber efendimiz; "Beni yaratıp, terbiye eden Rabbim teâlâ" diye cevap verdi. Cenâb-ı Hak da; "Senin ümmetine, benim rahmetim, merhametim seninkinden bin kat fazladır. Onları bana bırak" buyurdu. Sonra sevgili Peygamberimiz; "Şimdi rahatladım" dedi ve; "Ey Azrâil! Emrolunduğun vazifeyi yerine getir" buyurdu. Azrâil aleyhisselam, vazifesini yapmak üzere hürmetine yaratıldığı Kâinatın sultânının huzuruna yaklaştı.

Sevgili Peygamberimiz, yanındaki su kabına mübarek iki elini batırıp, ıslak ellerini mübarek yüzüne sürdü "Lâ ilâhe illallah! Ey Allah'ım! Refik-i âlâ" dedi.

Azrâil aleyhisselam, Âlemlerin efendisinin mübarek rûhunu almaya başladı. Resûlullah efendimizin mübarek benzi bâzen kırmızı oluyor, bâzen sararıyordu. Azrâil aleyhisselama; "Ümmetimin canını da böyle şiddet ve zorla mı alırsın" diye sual edince "Yâ Resûlallah! Hiç kimsenin canını böyle kolay almadım" cevabını verdi.

Son ânında bile ümmetini unutmayan sevgili Peygamberimiz; "Ey Azrâil! Ümmetime edeceğin şiddeti bana eyle! Zirâ onlar zayıftır, dayanamazlar" buyurdu. Sonra; "Lâ ilâhe illallah! Refîk-i âlâ" buyurdular ve mübarek rûhları alındı ve âlâ-yı illiyyîne ulaştırıldı...

Cebrâil aleyhisselam, Peygamber efendimize; "Esselamü

aleyküm ey Allahü teâlâ'nın Resûlü! Benim maksûdum, matlûbum sen idin. Artık, bir daha Yeryüzüne gelmem" diyerek veda eyledi.

Yüz yirmi dört bin civarı Peygamber için imtihan meydanı Yeryüzüne gelen Cebrâil aleyhisselam da Efendimizle birlikte elveda demişti. Peygamber Efendimiz de yüz yirmi dört bin civarındaki sahâbeye elveda demişti.

Resûl-i ekrem efendimizin mübarek rûhu, yüksek âleme gidince, hazreti Fâtıma vâlidemiz ve ezvâc-ı tâhirât (radıyallahü anhünne) sesli sesli ağlamaya başladılar. Bu sırada sâhibi görünmeyen bir ses; "Esselamü aleyküm yâ Ehl-i beyt! Ve Rahmetullahi ve berekâtühü" diye selam verdi ve; "Biliniz ki, her canlı ölümü tadacaktır. Ve kıyâmet günü, size ecirleriniz tamamıyla verilecektir..." meâlindeki Âl-i İmrân sûresinin 185. âyeti kerîmesini okudu. Sonra, onlara teselli verip "Allahü teâlâ'nın ihsânlarına, ikrâmlarına güveniniz. O'na sarılıp, O'ndan umunuz. Feryat etmeyiniz! Asıl musibete uğrayan, sevâbdan mahrum kalandır" diyerek tâziyede bulundu. Bu sözleri oradakilerin hepsi işitip selamına cevap verdiler. Bunları söyleyen Hızır aleyhisselam idi.

Resûl-i ekremde ölüm alâmetleri görülünce, Ümm-i Eymen (radıyallahü anhâ), oğlu Üsâme'ye haber gönderdi. Üsâme, hazreti Ömer ve Ebû Ubeyde bu acı haberi alınca, ordu karargâhından ayrılıp, Mescid-i Nebevî'ye geldiler.

Âişe-i Sıddîka ve diğer hâtunlar ağlayınca, Mescid-i şerîfteki Eshâb-ı kirâm şaşırdı. Beyinlerinden vurulmuşa döndüler. Hazreti Ali, ölü gibi hareketsiz kaldı. Hazreti Osman'ın dili tutuldu.

Hazreti Ebû Bekr, o anda evinde idi. Koşarak geldi. Hemen hücre-i seâdete girdi. Fahr-i âlemin yüzünü açtı. Vefât etmiş olduğunu gördü. Mübarek yüzü ve her yeri latîf, nazîf olarak, nûr gibi parlıyordu. "Vefatın da, hayatın gibi ne güzel yâ Resûlallah" diyerek, öptü. Çok ağladı. Mübarek yüzünü örttü. Evdekilere teselli verdi. Mescid-i şerîfe geldi.

Minbere çıktı. Allahü teâlâ'ya hamd ve senâ etti ve Resûl-i ekrem

sallallahü aleyhi ve sellem efendimize salât okuduktan sonra, "Her kim Muhammed aleyhisselama iman etmişse bilsin ki, Muhammed aleyhisselam vefât etti. Her kim Allahü teâlâ'ya tapıyorsa, O, hayy (diri) ve bakîdir (ölmez, ebedîdir)" buyurdu ve sonra; "Muhammed (aleyhisselam) resûldür. O'ndan önce de Resûller gelmiştir. O da ölecektir. Vefât ederse veya öldürülürse, dininizden, döner misiniz? Dininden çıkan olursa, Allahü teâlâ'ya zarar vermez. Kendine zarar verir. Dininden dönmeyenlere, Allahü teâlâ sevâblar verir" meâlindeki Âl-i İmrân sûresinin 144. âyeti kerîmesini okudu. Eshâb-ı kirâma nasihat edip, ortalığı düzene koydu. Böylece; hepsi Resûlullah'ın vefât etmiş olduğuna inandı.

Hüzün ve keder, Eshâb-ı kirâmın yüreğine bir zehirli hançer gibi saplandı. Gözler ağlar, gözyaşları çağlar, hasret ateşi herkesin ciğerini dağlar idi.

İlk iş olarak, bütün işleri idâre etmesi için hazreti Ebû Bekr'i, halîfe seçtiler. Resûl-i ekrem efendimiz, hicretin onbirinci yılında (miladî 8 Haziran 632'de) Rebî'ül-evvel ayının 12'sinde Pazartesi günü öğleden evvel âhirete irtihâl eyledi. Kamerî seneye göre 63, şemsî seneye göre 61 yaşındaydı.

Peygamber efendimizi, hazreti Ali, hazreti Abbâs, hazreti Fadl bin Abbâs, hazreti Kusem bin Abbâs, hazreti Üsâme bin Zeyd, hazreti Sâlih yıkadılar. Yıkama esnâsında mübarek vücudundan öyle bir misk kokusu yayıldı ki, şimdiye kadar hiç kimse öyle bir koku koklamamıştı. Yıkanıp kefenlendikten sonra bir sedir üzerinde taşınıp, mescide getirildi.

Daha önce sevgili Peygamberimizin söylediği şekilde, herkes mescitten dışarı çıktı. Melekler, bölük bölük gelip namazını kıldı. Meleklerin kılması bitince, sâhibi görünmeyen bir ses; "Giriniz! Peygamberinizin namazını kılınız" dedi. Bunun üzerine Eshâb-ı kirâm bölük bölük gelip imâmsız olarak sevgili Peygamberimizin namazını kıldılar.

Sevgili Peygamberimizin mübarek kabri hususunda hazreti Ebû Bekr'in söylediği, "Peygamberler, rûhlarını teslim ettikleri yerde defnolunurlar" hadîs-i şerîfine uydular. Ebû Talha-ı Ensârî hazretlerinin, lahd şeklinde kazdığı kabr-i şerîfe, Salıyı Çarşambaya bağlayan gecenin yarısına doğru defnedildi.

Yeryüzü, O'nun mübarek bedenini bağrına almakla birlikte vazifesini tamamladığını ve geçici âlemde de zamanının azaldığını hissetti.

Hazreti Abbâs'ın oğlu Kusem (radıyallahü anh), kabirdeki hizmeti bitirip en son çıkan idi. "Resûlullah'ın mübarek yüzünü en son gören benim. Mübarek dudakları kıpırdıyordu. Eğilip dinledim; 'Yâ Rabbî, ümmetim! Yâ Rabbî, ümmetim!' diyordu.

Ruhlardan Bir Ruh, Efendimizin vefatıyla çok üzüldü, O'na eshâb olmak için yanmıştı, ama olmamıştı. O'nun eshâbına, O'na can yoldaşı olanlara yetişmek kısmet olacak mıydı? O'nu görenleri görebilecek miydi, onlara tabi olabilecek miydi?

Vefatı sırasında müslümanların sayısı 124 bini aştı, peygamberlerin aleyhisselam sayısına ulaştı. Bedir Harbine katılan sahabe-i kiram sayısı, resûl peygamberler aleyhisselam adedince 313 idi... Bütün peygamberlerin aleyhisselam dinlerinde bulunan güzellikler, Hazreti Muhammed'in getirdiği İslâmiyet'te toplanmıştı ve Kıyâmet'e kadar değişmeyecek, Peygamber gelmeyecekti. İslamiyet insanlığın son kalesiydi.

O (aleyhisselam), son Peygamberdi. Ondan sonra peygamber gelmeyecek, Cebrâil aleyhisselam, vahiy vazifesiyle bir daha imtihan meydanı olan Yeryüzünü şereflendirmeyecekti. O'nun dininin hükmü, Kıyame'te kadar baki kalacaktı.

O, VEFAT ETTİ, SEVDİKLERİNDEN AYRILDI, AMA ARDINDA, KIYMET BİÇİLEMEZ EMANETLER, İŞARETLER, MÜJDELER BIRAKTI.

- Kıyamet'e kadar tek harfi değişmeyecek olan Kur'ân-ı kerimi,

- Hükmü Kıyamet'e kadar geçerli ve içinde hiçbir zarar, kendisi dışında hiçbir fayda bulunmayan, baştan başa güzellik, rahmet olan İslam Dinini,

- Söz ve hareketlerinden meydana gelen Sünnetini,

- Hazreti Ebû Bekir, Hazreti Ömer, Hazreti Osman ve Hazreti Ali'yi,

- Ehl-i beytini (Hazreti Fatıma radıyallahü anhâ soyunda gelenleri),

- Şu üç hürmeti gözetenin, dini ve dünyası muhafaza edilir, yoksa hiçbir şeyi korunmaz. İslam'a, Peygambere ve Onun nesline hürmeti,

"Ehl-i beytim, Nûh aleyhisselâmın gemisi gibidir. Binen kurtulur, binmeyen, boğulur"(147) hadîs-i şerifi ile sağlam bir kale olan Ehl-i beyt gemisini,

- Her biri Peygamberlerden sonra insanların en üstünü ve müctehit olan eshâbını,

"Eshâbım gökteki yıldızlar gibidir. Hangisine uyarsanız hidayete erersiniz"(148) hadîs-i şerifi ile gemiye istikamet verecek yıldızları,

- Ben-i İsrâilin peygamberleri gibi olan âlimleri ve şefaatin müjdesini,

"Ümmetimin âlimleri, İsrailoğullarının Peygamberleri gibidir"(149) hadîs-i şerifi ile ümmetine mürşid olacak rehberleri,

- Nurunu, feyzini, Kıyamet'e kadar gönülden gönüle akıtacak evliyaları,

- Kıyamet'e kadar O'nun, Hakkın yolunda bulunanların eksik olmayacağı, Hakkı arayanların kavuşacağı müjdesini,

- İnsanların ebedi saadete kavuşması için İslamiyetin tebliğ

edilmesi emrini,

- Nice yerlerin fetih haberini,

- “Kostantiniyye elbet bir gün fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne iyi kumandandır. Onun askeri ne iyi askerdir” ve “Kostantiniyye’ye ilk sefer eden ordu mağfiret olunmuştur” hadis-i şerifleriyle (150) KONSTANTİNİYYE hedefini, Kızılelmasını,

- Kıyamet alametlerini bildiren haberleri;

“Yeryüzünde Allah diyen Müslüman kaldıkça kıyamet kopmaz.”(151)

“Peygamberlerin babaları bir, dinleri (nin furû'u ayrı, esası) bir, anneleri ayrıdır. Ben, Meryem oğlu Îsâ'ya (aleyhisselam) herkesten lâyıkım. Çünkü benimle onun aramızda resûl yoktur. Kıyâmete yakın o inecektir. Onu görünce şu hâlleri ile tanıyın. Orta boylu, kırmızı beyaz tenli, düz (kıvırcık olmayan) saçlıdır. Yaş olmasa da saçı ıslak gibidir. İki asâsı (küçük bastonu) olur. Salîbi (haçı) kırar, domuzu öldürür. Cizyeyi kaldırır. Zamanında müslüman olmayan bütün milletler pasif ve helâk olur. Allahü teâlâ onun zamanında Deccal'ı helâk eder. Yeryüzünde emniyet (ve adâlet) tesis olur. Hattâ deveyle aslan, inekle kaplan, koyunla kurt birlikte otlar. Çocuklar yılanlarla oynar da zarar görmezler. Allahü teâlâ’nın dilediği kadar Yeryüzünde kalır. Sonra vefât eder. Cenâze namazını Müslümanlar kılıp, sonra onu defnederler.”(152)

“Yeryüzünde kırk sene kalır. Sonra vefât eder ve müslümanlar namazını kılarlar.”(153)

“Vallahi Meryem'in oğlu (Îsâ aleyhisselam) adil bir hakem olarak mutlaka inecek ve mutlaka haçı kıracak, domuzu öldürecek, cizyeyi kaldıracak, genç-dişi develer başıboş bırakılarak onlara rağbet edilmeyecek, bütün düşmanlıklar, küsüşmeler ve hasetlikler muhakkak sûrette kalkacak. (Îsâ aleyhisselam) insanları mala dâvet edecek, fakat malı hiçbir kimse kabul etmeyecektir.”(154)

“...Îsâ aleyhisselam, Dımeşk'ın doğusundaki Akminare’ye (155) iki boyalı elbise içinde, elini iki meleğin kanatları üzerine koymuş

olarak inecek.(156) Başını eğdiği zaman su damlayacak, kaldırdığı zaman ondan inci gibi gümüş taneleri yuvarlanacaktır. Onun nefesinin kokusunu duyan her kâfir mutlaka ölecektir. Nefesi de gözünün gördüğü yere varacaktır.

Îsâ aleyhisselam bu adamı (Deccal'ı) arayacak, nihâyet ona Lüd kapısında yetişerek öldürecektir.(157) Sonra bu adamın şerrinden kendilerini Allahü teâlâ'nın koruduğu bir kavim, Meryem oğlu Îsâ'ya gelecek, onların yüzlerini silecek, onlarla Cennet'teki derecelerine göre konuşacaktır. O bu hâlde iken, Allahü teâlâ Îsâ'ya (aleyhisselam); 'Ben öyle bir takım kullarımı çıkardım ki, onları öldürmeye hiçbir kimsenin eli varmaz. Şimdi sen benim kullarımı Tûr'a götürerek koru' diye vahiy indirecek ve Allahü teâlâ Yecüc'ü ve Me'cüc'ü gönderecektir. Bunlar her tepeden süratle sızacaklardır.

Bu sûretle öncüleri Taberiye gölüne uğrayacak ve içindeki suyu içecekler. Son gelenleri oraya uğrayacak ve 'Bu gölde bir zamanlar hakîkaten su vardı' diyeceklerdir.

Nebiyyullah Îsâ aleyhisselam ile arkadaşları muhâsara edilecek, hattâ onlardan birine bir öküz başı, sizden birinize bugün yüz altından daha makbûl olacaktır. Bunun üzerine Nebiyyullah Îsâ aleyhisselam ile arkadaşları (Allahü teâlâ'ya) niyaz edecekler. Allahü teâlâ da Yecüc ve Mecüc'ün üzerine, boyunlarına isabet edecek deve kurdu gönderecektir. Böylece bir kişinin ölmesi gibi helâk olarak sabahlayacaklardır.

Sonra Nebiyyullah Îsâ aleyhisselam ile arkadaşları (Tûr'dan) Yeryüzüne inecekler. Yeryüzünde onların lâşe ve pislikleri ile dolmadık bir karış yer bulamayacaklardır. Nebiyyullah Îsâ aleyhisselam ile arkadaşları yine Allahü teâlâ'ya niyaz edecekler, Allahü teâlâ da Horasan develerinin boyunları gibi kuşlar gönderecek, bu kuşlar onların cesetlerini yüklenerek Allah'ın dilediği yere atacaklardır. Sonra Allahü teâlâ öyle bir yağmur gönderecek ki, ona ne kerpiç ev, ne de çadır mâni olabilecektir.

Bu yağmur Yeryüzünü yıkayacak, onu ayna gibi yapacaktır. Sonra yere, mahsulünü bitir, bereketini tekrar getir, denilecektir. İşte o gün cemâat, nar yiyecekler ve onun kabuğu altında

gölgeleneceklerdir. Süte bereket verilecek hattâ yeni doğurmuş bir deve, birçok insana kâfi gelecek; yeni doğurmuş bir sığır, insanlardan bir kabileyi doyuracak, yeni doğurmuş bir koyun, akrabadan bir oymağa yetecektir. Onlar bu hâlde iken Allahü teâlâ latîf, hoş bir rüzgâr gönderecek, bu rüzgâr onları koltuklarının altlarından yakalayacak, her müminin ve her müslümanın rûhunu kabzedecek, (dünyada) insanların kötüleri kalarak Yeryüzünde eşekler gibi alenen çiftleşeceklerdir. İşte kıyâmet bunların üzerine kopacaktır."

"Yeryüzü zulüm ve düşmanlıkla dolduktan sonra, benim Ehl-i beytimden mutlaka birisi çıkar. Dünya daha önce nasıl zulüm ve düşmanlık ile dolu ise, o, dünyayı adâletle doldurur."

"Ümmetim, bal arılarının beyleri etrafında toplanması gibi, Mehdî'ye sığınırlar. O daha önce zulümle dolu olan dünyayı adâletle doldurur. Uykuda olan uyandırılmaz ve bir damla bile kan dökülmez."

"Mehdî ile müjdelenmiş olun. Mehdî, Kureyş kabilesinden ve benim Ehl-i beytimden biridir. O, insanların ihtilaf içinde oldukları ve içtimâi sarsıntılar içinde bulundukları bir zamanda çıkar. Mehdî, daha önce zulüm ve cevr ile dolu olan dünyayı, adâlet ve insâf ile doldurur. Ondan yer ve gök ehli (insanlar, cinler ve melekler) râzıdır. O, malı insanlar arasında adâletle dağıtır. Ümmeti Muhammed'in kalplerini zenginlik ile doldurur ve adâleti onları kuşatır. O kadar ki, bir münadiye; Kimin ihtiyâcı varsa bana gelsin diye nidâ (ilan) etmesi emrolunduğunda, bir kişiden başka kimse gelmez. O kimse istekte bulunur. Mehdî (aleyhisselam) da ona; Hazinedara git sana versin der. O kişi, hazinedâra gidip, Mehdî'nin aleyhisselam gönderdiğini söyleyip, hazinedârdan götürmeye gücünün yettiği kadar mal alır.

Fakat daha sonra pişman olarak; 'Ben, herkesten daha mı muhtâcım, kimse gitmedi, ben gittim' diyerek aldığı malı iâde etmek ister, o zaman hazinedâr şöyle der. Biz verdiğimizi geri almayız. Bu devir; altı, yedi, sekiz veya dokuz sene devam eder. Bundan sonraki hayatta, hayır yoktur."

"Nefsim yed-i kudretinde olan Allahü teâlâ'ya yemin ederim ki,

Allahü teâlâ benim neslimden, dişleri aralıklı, alnı açık, Yeryüzünü adâletle dolduracak, malı ve mülkü insanlara bol bol ikrâm edecek bir evlâdımı gönderecektir. Zulüm ve fıskla dolu olan dünya, o geldikten sonra adâletle dolup taşacaktır."

"Mehdî'nin başı hizasında bir bulut olacaktır. Buluttan bir melek; 'Bu Mehdî'dir. Sözünü dinleyiniz' diyecektir."

"(Hazreti) Îsâ, saçlarından sanki sular damlıyormuş gibi gökten inecektir. (Hazreti) Mehdî ona; 'Yâ Îsâ, geç de bize namaz kıldır dediğinde, Îsâ (aleyhisselam); 'İkâmet senin için getirilmiştir' diyecek ve benim evlatlarımın birisinin arkasında namaz kılacaktır."

"On büyük alâmet görülmeyince kıyâmet kopmaz; 1- Hazret-i Mehdî gelecek, 2- Deccâl gelecek, 3- Hazret-i Îsâ gökten inecek, 4- Dâbbe't-ül-erd çıkacak, 5- Ye'cüc ve Me'cüc çıkacak, 6- Duman çıkacak, 7- Güneş batıdan doğacak, 8- Ateş çıkacak, 9- Doğuda, batıda ve Arabistan'da ay tutulmaları olacak. 10- Kâbe yıkılacak."(158)

"Benim ümmetimden Mehdî gelecektir. Ömrü uzasa da kısalsa da, altı, yedi, sekiz veya dokuz yıl saltanat sürecektir. Daha önce zulümle dolu olan dünyayı, adâletle dolduracaktır..."

"Âhir zamanda, ümmetimin başına sultânlardan şiddetli belâlar gelir. Öyle ki, yerler müslümanlara dar gelir. O zaman Allahü teâlâ, daha önce zulümle dolu olan dünyayı adâletle dolduran, benim soyumdan birisini gönderecektir. O zaman gökyüzü yağmur damlasını esirgemeyecek, yer de bereketlenecektir. O, dünyada altı, yedi, sekiz veya dokuz yıl hüküm sürecektir."

"Mehdi'nin adı Muhammed'dir. Mehdî benim neslimdendir ve Fâtıma'nın evlâdındandır."

"Mehdî benim evlâdımdandır. Yüzü nûrlu, alnı açıktır. Burnunun üst tarafı yüksekçedir. Yeryüzünü adâlet ve doğrulukla doldurur. Nitekim ondan önce dünya zulüm ve cefâ ile dolu olur."

"Kıyâmete yakın müminlerin kalbi; ölüm, açlık, fitneler, sünnetlerin kaybolması, bidatlerin yaygınlaşması, emr-i bil-maruf

ve nehy-i anil-münkerin terk edilmesi gibi sebeplerle zayıfladığı zaman, benim evlâdımdan Muhammed bin Abdullah'la (Mehdî), Cenabı-ı Hak, sünnetleri ihyâ eder. Onun adâlet ve bereketiyle, müminlerin kalbi ferahlar. Acem ve Arab milletleri arasında ülfet ve muhabbet yerleşir. Bu durum bir müddet devam ettikten sonra, o vefât eder."

"Mehdî, bu ümmettendir ve Îsâ'ya imâm olacaktır."

"Kıyâmet kopmadan önce, Allahü teâlâ, benim evlâdımdan birini yaratır ki, ismi, benim ismim gibi, babasının ismi, benim babamın ismi gibi olur ve dünyayı adâletle doldurur. Ondan önce dünya zulümle dolu iken, onun zamanında adâlet ile dolar."

"Eshâb-ı kehf, (hazreti) Mehdî'nin yardımcıları olacaktır ve Îsâ (aleyhisselam) bunun zamanında gökten inecektir, Îsâ (aleyhisselam), Deccal ile harb ederken, (hazreti) Mehdî, onunla (Îsâ aleyhisselam ile) beraber olacaktır. Bunun hükümdârlığı zamanında, her zamankinin aksine olarak ve hesapların tersine olarak, Ramazân-ı şerîfin ondördüncü günü güneş tutulacaktır ve birinci gecesinde ay tutulacaktır."

"Şüphesiz Deccal çıkacaktır. Ve şüphesiz beraberinde su ve ateş olacaktır. Ama insanların su gördüğü şey ateştir, yakar. İnsanların ateş gördüğü şey ise tatlı, soğuk sudur. Sizden buna kim erişirse, ateş gördüğüne koşsun. Çünkü o güzel, tatlı sudur."

"Size Deccal'den hiçbir peygamberin kavmine söylemediği bir hâdis haber vereyim mi? Muhakkak onun bir gözü kördür. Ve muhakkak o beraberinde Cennet ve Cehennem'in misli olduğu hâlde gelecektir. Cennet'tir diye söylediği ateştir. Ben sizi Nûh'un, kavmini uyardığı gibi uyardım."

"Bu adam (Deccal) kıvırcık saçlı bir gençtir. Gözü fırlamıştır. Ben onu, Abdü'l-uzzâ bin Katan'a benzetir gibiyim. Sizden ona kim yetişirse, üzerine Kehf sûresinin ilk âyetlerini okuyuversin. O, Şam ile Irak arasında bir semtten çıkacak ve sağa sola fesâd saçacak. Ey Allah'ın kulları sebât edin."

"Arkasından rüzgâr esen yağmur gibidir. Bir kavim üzerine gelerek onları dâvet edecek. Onlar da kendisine inanacak ve

icâbette bulunacaklar. Gökyüzüne emredecek, o yağmur yağdıracak. Yere emredecek o da nebât bitirecektir. Akşamleyin deve sürüleri; o kavmin yakınlarına alabildiğine uzun hörgüçlü ve bol sütlü, böğürleri dolu olarak döneceklerdir.

Sonra, bir kavme gelerek onları da dâvet edecek, fakat onun sözünü reddedecekler. O da kendilerinden uzaklaşıp gidecektir. Bunlar kıtlık içinde sabahlayacaklar, ellerinde mallarından bir şey kalmayacaktır.

Deccal, bir harâbeye uğrayacak ve harâbeye definelerini çıkar diyecek. Harâbenin defineleri arı kovanları gibi hemen arkasına düşeceklerdir.

Sonra genç babayiğit bir adam çağıracak ve onu kılıçla vurarak ikiye bölecek, her parçayı bir ok atımı yere fırlatacaktır. Sonra bu adamı çağıracak. Adam ona, gülerek, yüzü parlar bir hâlde gelecektir. O, bu hâlde iken aniden Allahü teâlâ, Meryem oğlu Mesîh'i (Îsâ aleyhisselamı) gönderecektir. Îsâ aleyhisselam, Şam'da Ümeyye câmii minâresine inecek ve Filistin'de Deccâl'ı öldürecektir.

"İsfehan yahudilerinden yetmişbin yahudi, Deccal'a tâbi olur. Hepsinin üzerinde taylasan (şal) vardır."

"Deccal, Medine ve Mekke'ye giremez."

"Deccâl'ın zamanında bulunan müminlerin gıdâsı, meleklerin gıdâsı gibi, tesbîh ve takdîs etmek olur. Allahü teâlâ, o zaman tesbîh ve takdîs edenlerin açlığını giderir."

- Varlığıyla şereflenmiş Yeryüzünü,

- Türk kavmi hakkındaki hadîs-i şerîfleri:

"Hıfzın onda dokuzu Türklerdedir."(159)

"Türkler size dokunmadıkça, onlara dokunmayınız."(160)

"Yüce Allah, Benim bir ordum vardır, Ona Türk adı verdim, onları doğuda yerleştirdim. Bir ulusa kızarsam Türkleri, o ulus üzerine saldırtır, onlara musallat kılarım."(161)

"Türk Dilini öğreniniz, çünkü onlar için uzun sürecek

hâkimiyetleri vardır."(163)

- Kıyamet'e kadar insanlara İslamiyeti tebliğ etmeyi, onları ebedi saadete kavuşturmak için çalışmayı, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanına çevirmeyi,

- Ve daha nice müjdeleri, duaları, hatıraları, bereketi, güzellikleri...

Efendimizin vefatından sonra ilk iş olarak halife seçimini gerçekleştiren eshâb-ı kiram, sonra da cenaze işleriyle meşgul oldu. O'nun vefatıyla mecnun gibi olan sahabe-i kiram, cenazeden önce halifeyi seçti. Çünkü nice işlerin görülmesi, fitnenin önlenmesi ancak halifenin seçilmesiyle mümkündü. Halife, bütün Müslümanların sığınağı, Efendimizin vekiliydi.

Cenaze hizmetleri bittikten sonra, sıra geldi ordunun gönderilmesine, Efendimiz tarafından Üsame bin Zeyd'in komutan tayin edildiği sefer için Kuzey'e, Konstantinopol'e götürecek menzillere doğru hareket eden, ancak Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellemin hastalığının ağırlaşması üzerine sefere çıkamayan ordunun...

Hazreti Ebû Bekir, bu konuda istişare etti. Herkes; Ordu, sefere çıkmasın, Efendimizin ölümüyle dinden çıkanların olduğu, bunu fırsat bilip düşmanın Medine'ye saldırmaya hazırlandığı bir zamanda, orduyu sefere göndermek, "Ne büyük cesaret ve basirettir" dediler.

Hazreti Ebû Bekr-i Sıddîk, Efendimizin sefere çıkardığı orduyu, ben yolundan alıkoyamam, hedefini değiştiremem, sefere çıkılacak, dedi ve 16 Rebî'ul-evvel Hicri 11, Miladi 12 Haziran 632 Cum'a günü Üsâme ordusuna, hareket emrini verdi. Üsâme atlı, kendisi yaya olarak bir müddet yürüdükten sonra askerlere bir hitabede bulundu.

Onlara Allah yolunda kâfirlerle savaşmayı, hainlik etmemeyi, sözünde durmayı, ganimet malına zarar vermemeyi, düşmandan değil Allahü teâlâ'dan korkmayı, fesad çıkarmamayı, emirlere karşı gelmemeyi, çocukları, kadınları ve yaşlı insanları öldürmemeyi, meyve veren ağaçları kesmemeyi, yemek ihtiyaçları dışında koyun, sığır ve develeri boğazlamamayı, manastırlara çekilmiş kimselere dokunmamayı emretti. Yeryüzü şer meydanı olmaktan çıkarılırken Kıyamet'e kadar riayet edilmesi gereken kuralları hatırlattı.

Sefer emri, Efendimizin vefatından sonra Yeryüzünün şer meydanı kalmasını bekleyenlerin ümitlerini söndürdü. Bu kadar zor günlerde, İslam ordusunun sefere çıkığını gören düşmanların kalbine korku düştü. Eğer, bunların ikinci bir ordusu olmasaydı, bu orduyu sefere çıkaramazdılar şeklinde düşünerek saldırmaya cesaret edemediler.

Hazreti Ebû Bekir, ilk iş olarak, dinden çıkanların, zekât vermeyi reddedenlerin ve yalancı Peygamberlerin üzerine asker gönderdi, hepsini yola getirdi.

Yalancı peygamber Müseyleme, Hacr'i işgal edince Sümâme bin Üsâl, Halife Hazreti Ebû Bekir'den yardım istedi. Hazreti Ebû Bekir, İkrime bin Ebû Cehil ve Şürahbîl bin Hasene kumandasındaki orduyu Yemâme'ye gönderdi. Bunların yenilmesi üzerine Hâlid bin Velîd kumandasında yeni kuvvetler sevk edildi. Hâlid bin Velîd, Yemâme'de Akraba mevkiinde Müseyleme ile yaptığı savaşta onu mağlûp ederek 633'te ortadan kaldırdı. Bu savaşta yetmişi muhacir, yetmişi ensardan olmak üzere 600'den fazla şehit verilmişti.

Hazreti Vahşi, Hazreti Hamza'yı şehit ettiği mızrakla peygamberlik iddiasında bulunan Müseyleme'yi öldürdü ve büyük hizmet etti.

İsyan edenlerin ve peygamberlik iddiasında bulunanların hakkından gelen Hazreti Ebû Bekir, İslâm dinini tebliğ etme, imtihan meydanı Yeryüzünü hayır meydanı kılma konusunda Hazret-i Muhammed aleyhisselâmın başlattığı stratejiyi devam ettirdi. Sâsânîler'in elinde bulunan Fırat'ın aşağı taraflarındaki bölgelere ordu gönderdi. Allah'ın kılıncı, dâhî kumandan Hâlid bin Velîd Hazretlerini, başkumandan tayin etti. O da Basra körfezindeki önemli yerleşim merkezlerini fethetti. Daha sonra aldığı bir emirle Suriye cephesine geçti.

Müslümanların Bizans İmparatorluğu ile askerî mücadelesi Hazret-i Muhammed aleyhisselâm zamanında yapılan Mûte Savaşı'yla, üç bin kişinin yüz bin kişiye zafer kazandığı o inanılmaz savaşla, başlamış, Tebük seferiyle devam etmişti.

Seferin yönü Kuzey'e, Bizanslıların Anatolia, Arapların Diyar-ı Rum dedikleri bölgeye çevrilince eshâb-ı kiramı anlatılamaz bir coşku kaplıyordu. Çünkü beşiğe benzeyen bu kara parçasının ucunda Konstantinopolis vardı. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin fethini müjdelediği, fethedecek kumandan ve asker için ne güzel asker, ne güzel kumandan dediği, Yeryüzünün en güzel şehri vardı... Bu müjdeye kavuşmak için her şeylerini vermeye hazırdılar. Konstantinopolis, sahabe-i kiramın Kızılelması olmuştu.

İşte bugünlerde, gönüllerin Kızılelma'ya, Konstantinopolis'e doğru kanatlandığı günlerde... Peygamber Efendimizin mübarek emanetinin teslimi, emrinin yerine getirilmesi için iki kişi, sahabenin en üstünlerinden, en cesur ve en dirayetlilerinden, kararlarında isabet edenlerin en önde gelenlerinden iki kişi, Halife tarafından çağrıldı. "Eğer ayrılmam mümkün olsaydı, bu vazifeyi ben yapardım, ama üzerimdeki ağır yük, Medine'den ayrılmamı mümkün kılmıyor. Bu vazifeyi benim adıma yerine getirmenizi istirham ediyorum" diyerek mübarek emanet kendilerine verildi, emredilene verilmesi için... Hazreti Ömer ve Hazreti Ali idi bu mukaddes vazifeyle, mübarek emaneti yerine ulaştırmakla şereflenen...

Peygamberimizin (aleyhisselam) vefâtı yaklaşınca, "Hırkanızı kime verelim?" diye sual eylemişler, "Üveys-i Karnî'ye verin" cevabını almışlar, bütün eshâb Üveys'e gıpta edip, onu merak etmişlerdi. Peygamber Efendimizi sarmış, O'nun kokusunun, nefesinin her zerresinin izini taşıyan hırkanın verileceği kimseye gıpta, böyle bir şerefe kavuşanı da merak etmişlerdi. Bilmeyenler bilenlerden öğrenince hayretleri fazlalaşmıştı. Efendimizi o kadar çok sevmesine rağmen, annesi sebebiyle gelip görememesine... Onlar çok iyi biliyorlardı ki eshâb olmak şerefi için her türlü engel her ne pahasına olursa olsun aşılmalıydı. Çünkü dünyada bundan sonra Kıyamet'e kadar insanların kavuşabilecekleri daha büyük bir nimet yoktu. Demek ki görememe hasretini bir nebze olsun hırka ile dindirmesi istenmişti.

Bu mübarek emaneti teslim etme vazifesine kavuşabilmek için dua etmişlerdi. Çünkü onlar için Efendimizin bir dileğini yerine

getirmek, O'nun bir hatırasına kavuşmak bütün dünya nimetlerinden kıymetliydi.

Hazreti Ömer ile Hazreti Ali Kûfe'ye geldiklerinde, Ömer (radıyallahü anh), hutbe esnasında. "Ey Necdliler, kalkınız!" buyurdu. Kalktıklarında, "Aranızda Karn'dan kimse var mıdır?" diye sual eyledi. Evet cevabı verenlerden Üveys'i sordu.

"Biliyoruz. O, sizin aramanızdan pek aşağı bir kimsedir. Divanedir, akılsızdır ve insanlardan kaçar bir hâli vardır" dediler. Bu ne cilveydi? Peygamberler hariç, Efendimizi görmeyenlerin en üstünü, çevresindekiler tarafından pek aşağı kimse, akılsız diye biliniyordu.

Hazreti Ömer, "Onu arıyorum, nerededir?" buyurdu. "Arne vadisinde develerimize çobanlık yapmaktadır, biz de karşılığında ona akşam yiyeceği veririz, saçı-sakalı karışıktır, şehre gelmez, kimse ile sohbet etmez, insanların yediğini yemez, üzüntü ve neş'e bilmez, insanlar gülünce o ağlar, insanlar ağlayınca o güler" dediler.

Hazreti Ömer'le Hazreti Ali, tarif edilen yere gittiler. Onu namaz kılarken gördüler. Namazı bitirip selam verince, Hazreti Ömer, selam verdi, kendisini tanıttı. Hazreti Ömer ve Hazreti Ali'yi tanıyınca, feryat ederek yerinden fırladı. Selamı aldı, "Bu gözler, O'na, Efendime çok yakından bakan gözler ha" diyerek ağlamaya başladı. Eller, feryat içinde Hazreti Ali'nin gözlerine dokunmak için uzandı. Ama uzanamadı, "Günahkar ellerimle O'nu gören gözlere dokunamam" inlemesiyle eller felç olmuş gibi yana düştü.

Hazreti Ömer biraz sakinleşmesini bekleyerek "İsmin nedir?" diye sual etti. "Abdullah/Allah'ın kulu" dedi.

Hazret-i Ömer, "Hepimiz Allah'ın kullarıyız; esas ismin nedir?" diye sordu. Boyun büktü, "Üveys" cevabını verdi. "Sağ elini göster" deyince, gösterdi. Hazreti Ömer; zayıf, hemen hemen kemikleri sayılan ele dikkatle baktı, evet, söylenilen iz vardı. O idi, bütün işaretler onu gösteriyordu.

Hazreti Ömer, "Peygamber efendimiz size selam etti" der demez,

daha sözünü tamamlamadan, "Efendimiz... Bana selam mı etti" diye inanamaz gözlerle sordu, evet, cevabını alınca, öyle bir ah çekti ki ciğerinin kokusu geldi ve bayıldı. Hazreti Ömer ve Hazreti Ali radıyallahü anhümâ böyle bir sevgiyle dolu olanın, Efendimizi görmek için anne duvarını nasıl aşamadığına hayret ettiler, anneler, evlatlarının saadetleri için var değiller miydi? Bu ne esrardı...

Annesine çok hizmet edip, hayır duâsını almıştı. Resûlullah Efendimizi görmeyi çok arzu etmişti. Defalarca Peygamber Efendimiz'i görmek için annesinden izin istemiş, annesi, kendisine bakacak kimsesi olmadığı için izin vermemişti.

Yüzüne su döküp ayılmasını beklediler.

Ayılınca, Hazreti Ömer, "Peygamber Efendimiz, mübarek hırkalarını size gönderip, 'Alıp giysin, ümmetime de duâ etsin' diye vasiyet etti" dedi.

Erimiş, bitmiş bir halde, "Yâ Ömer! Ben zayıf, âciz ve günahkâr bir kulum. Bu vasiyet benim hakkımda olamaz, bir yanlışlık olmalı" deyince, Hazret-i Ömer. "Hayır, Üveys, aradığımız kimse sensin. Peygamber efendimiz senin ismini, eşkâlini ve vasfını belirtti. Tam O'nun tarif ettiği gibisin" cevabını verdi. Hırkayı uzattı.

Almak için ellerini uzatamadı. Gözyaşları içinde, "O'nu gören gözlere dokunamazken, O'nun bedenine değen hırkaya nasıl dokunurum" dedi.

Hazreti Ömer, mübarek hırkayı Veysel Karani Hazretlerine doğru yaklaştırdı. Duyduğu tarife gelmez güzel kokuyla Üveys'in aklı başından gitti, sanki Cennet bahçelerine girmişti.

O dayanılmaz koku onu kendine çekti, iradesini elinden aldı, elleri kendiliğinden Hırka-i Şerîf'e uzandı, dokunmasıyla birlikte bütün vücudunu anlatılmaz bir sıcaklık, bir titreme kapladı, sanki Arşa dokunmuştu, öptü, kokladı, gözyaşları içinde yüzüne gözüne sürdü, hasretini bir parça olsun dindirebilmek ümidiyle... Ama hırka hasretini fazlalaştırmış, dayanılmaz hale getirmişti. Ruhu hemen bedeni terk edip O, sevgililer sevgilisine kanatlanmak istedi.

Hırkaların verilişindeki esrar neydi?

Kâ'b bin Züheyr Hazretleri, Müslüman olarak Efendimizi ilk gördüğünde söylediği şiirle O'nun hırkasına kavuşmuştu. Üveys ise O'nu hiç görememişti, çok arzu ettiği, hasretiyle yandığı halde... O mübarek hırkanın, bir nebze olsun gönül yangınını dindirmesi mi istenmişti?

Gözler... Gören, görülen... Bir defa görüldü, sahabe; Peygamberlerden sonra insanların en üstünü oldu.

Hırkalar, hangi ellerle hangi diyarlara gidecekti? En son bir diyarda karar kılacak mıydı? Bu karar kılış, neye işaret edecekti?

Hazreti Üveys'e mübarek emanetin teslim edildiği zamanın içinde bir zamandı. İki er kişi, emaneti yerine ulaştırma gayretindeydiler. Emanet müjdelenen şehirde teslim edilecekti.

* * *

Resûlûllah sallallahü aleyhi ve sellemin ilk halifesi Hazreti Ebû Bekir, Bizans Kralı Herakliüs'e elçi olarak Haşim bin Âs ile Ubâde bin Sâmit'i göndermişti.

Ubâde bin Sâmit Hazretleri, Birinci Akabe biatinde de bulunan ikisi Evs, diğerleri de Hazrec kabilesine mensup oniki temsilciden biriydi.

Bu iki zât, önce Şam'a uğradılar, Âdem aleyhisselama mekân olan ve fethi Efendimiz tarafından müjdelenen diyara... Onların asıl merak ettiği ve bir an önce varmak istedikleri Konstantiniyye idi... O'nu fethedecek komutan ve asker için "Ne güzel komutan, ne güzel asker" denmişti iki cihanın serveri tarafından... Güzel asker olmak için her şeylerini vermeye hazırdılar. Bütün sahabe-i kiram da aynı duygularla doluydu. Dönüşlerinde o diyarı soracaklardı. O müjdeyi işitenlerden o şehri ilk görecek kişiler olmanın heyecanı içindeydiler.

Uzun bir yolculuktan sonra müjdelenen şehre vardılar. Şehri görmeleriyle birlikte kara sevdaya yakalandılar. Bu ne güzellikti, sanki Cennet'ten bir köşeydi. Hagiasophia'yı sordular, neyi temsil ettiğini öğrenince o kocaman kubbesi üzerinde ezan okuma isteğiyle yandılar. Burada ezan okumak, kime, ne zaman nasip

olacaktı? Herhalde Hazreti Bilal'in Kâbe'nin üzerinde okuduğu ezandan sonra okunan en anlamlı ezan olacaktı.

Boyunlarında kılıçları olduğu hâlde atlarının üzerinde imparatorun sarayına geldiler. Halk, hayret ve hayranlıkla seyrediyordu. Atlarından inerken;

"Lâ ilâhe illallah" deyince, saray, hurma ağacı gibi sallandı. İkisi hariç, herkes dehşete düştüler. Onlar biliyordu ki bütün kâinat terazinin bir tarafına, diğer tarafına bu mübarek kelimeler konsa, kelime-i tevhit ağır gelirdi. Bu kelimeler, bütün varlık âlemini en güzel şekilde ifade ediyordu. Var olan ikiydi, yaratan ve yaratılan...

"Lâ ilâhe illallah kalemdir. Kim bunu söylerse kaleme girmiş olur. Kaleme giren de azabımdan emin olur" hadîs-i kutsisinin manasına kavuşmuş gibi oldular.

Bu kaleye kim inanırsa ve gereğini yaparsa hem dünyada hem de ahrette saadete kavuşuyor. İnanmayıp hâkimiyetini kabul edip zımni olan da, dünyada can, mal ve inanç emniyetine kavuşuyordu.

Bu mübarek kelime, bütün yaratılanlar için kaleydi, ahrette ise yalnızca inananlara... Kâinat bu kelimeyle duruyordu.

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, "Yeryüzünde Allah diyen [Müslüman] var oldukça kıyamet kopmaz" buyurmuştu.

Kelime-i tevhitle her zerresiyle titreyerek sarayın sarsılmasına sebep olan Yeryüzü, "Bu insanoğlu, ne kadar gafil. Kâinatın bu kelimeyle ayakta durduğunu nasıl anlamıyorlar, benim her zerremde, Kâinatın her zerresinde İslâm harflerinin olduğunu (160), bunlarla nizam bulduğumu, nasıl bilmiyorlar?" diye feryat ediyordu.

İki elçi, imparatorun huzuruna çıktılar. İmparator, merak içinde Saray'ı sallayan kelamı sual etti.

Sarayın kelime-i tevhitle sallandığını ve manasını öğrenince göz bebekleri büyüdü.

"Bu kelimeyle Sarayım değil, bütün dünya, Kâinat sallansa, yine

şaşırmamak gerekir."

Elçiler, İmparator'un bu sözlerine çok hayret ettiler, onun Müslüman olacağı, kelime-i tevhit kalesine gireceği ümidiyle sevindiler. Gelen sualle ümitleri daha da fazlalaştı.

"Siz evinizde, memleketinizde bunu söylediğiniz zaman evleriniz sarsılıp, tavanlarınız üzerinize çökmüyor mu?"

"Hayır, biz bu sözün hiçbir zaman öyle yaptığını görmedik. Ancak burada gördük. O, bize öğütten başka bir şey değildir."

İmparator güldü.

"Sizde tabi sallanmaz. Çünkü orada Peygamberiniz var. Toprak sallanarak O'na saygısızlık yapmaz."

Bu cevapla, İmparatorun Müslüman olacağından iyice emin oldular. İmparator, kendilerine, Peygamberimiz ve İslâmiyet hakkında bir hayli suâl sordu.

Sonra da, "Vallahi mülkümden çıkmaktan nefsim hoşlansaydı size tâbi olurdum, ölünceye kadar da sizin hakîr bir köleniz olmayı isterdim" dedi.

* * *

Hazreti Ebû Bekir, harekâtına devam etti, Hicretin 12. yılında, asileri yola getirdikten, peygamberlik iddiasında bulunanları helak ettikten, merkez kaleyi emniyete aldıktan sonra... Allahü teâlâ'nın emri, Efendimizin vasiyeti üzerine Ermeydanı Yeryüzünü hayır, emniyet meydanı kılmak için...

Hicretin 12. senesi milâdın 633 yılı sonbaharında her biri üç bin kişiden oluşan üç ayrı birliği Suriye'nin güney ve güneydoğu sınırlarına gönderdi, Doğu Roma topraklarına, Anatolia denilen beşik şeklindeki kara parçasına doğru uzanan diyarlara... Kısa bir müddet sonra orduların mevcudu 7 bin 500'e ulaştı. Başkumandanlığa önce Amr bin Âs, daha sonra da aşere-i mübeşşereden, Cennetle müjdelenen on kişiden olan Ebû Ubeyde bin Cerrâh getirildi. Vâdi-yül-arabe, Filistin'deki Kaysâriye ve

Gazze şehirleri fethedildi.

Hazret-i Ebû Bekir, Hîre'de (Kûfe yakınları) bulunan Hâlid bin Velîd'e süratle Suriye'deki ordunun yardımına gitmesini emretti. Hâlid bin Velîd, herkesin yapılamaz dediği yolculuğa çıktı. Çöle girerken yük develerine önce tuz yediriyor, ardından bir su kaynağının başına bırakıyordu. Bu şekilde develerin her biri yaklaşık yarım ton suyu midesine indiriyordu. Ayrıca geviş getirerek susamamaları için de develerin dudaklarını kestiriyordu. Geceleri yol alarak, gündüzleri de gizlenerek çöldeki yoluna devam eden Hâlid bin Velid, sular tükenince her konak yerinde bu develerden birini kestirip karnından çıkan suyu askerine içiriyordu. Böylece askerler aşağı Irak'taki Kurâkır ile Şam'ın güneyindeki Süvâ arasındaki çölü Rafi' bin Âmire adlı bir bedevinin kılavuzluğunda 5 günde aştılar.

Halid bin Velid Hazretleri, tarihte eşine rastlanmayan uzun ve yorucu bir çöl yolculuğundan sonra 700 kişilik bir kuvvetle yol üzerindeki yerleşim yerlerini itaat altına alarak asker topladı. Araziyi bilen rehberlerin kılavuzluğunda kuvvetleri âdetâ kartopu gibi büyümüş olarak Şam'ın güneyindeki Merc-i râhit'e vardı. Onun bu çöl yolculuğu dünya savaş tarihinin efsanelerinden biri kabul edildi. Çünkü ondan önce bırakın askeri birliği, tek başına bir insan bu çölü geçememişti.

Hıristiyan Gassânîlerin askerî karargâhları olan Merc-i râhit'e saldırarak onları mağlup etti (18 Safer 13/23 Nisan 634). Dımaşk'ın güneyine doğru ilerleyerek diğer kumandanlarla birleşti ve Busrâ şehrini fethetti.

Bu sırada Humus'ta bulunan İmparator Herakliüs Rum, Ermeni ve yerli Araplardan oluşan 100 bin kişilik orduyu Müslümanların üzerine gönderdi. Hâlid bin Velid'in kumandası altında birleşen İslâm ordusu kuzeye doğru ilerlemeye başladı. İki ordu Kudüs'ün batısında Remle ile Beytülcibrin arasındaki Ecnâdeyn mevkiinde karşı karşıya geldi.

O Hâlid bin Velid ki... Uhud'da savaşın seyrini değiştirmiş, Mûte

harbinden sonra Seyfullah, Allah'ın kılıncı diye nam salmıştı.

Müslümanlar devrin en güçlü ordusuyla savaşmak durumundaydı. İslâm ordusunun en az iki katı olan Bizans kuvvetleri, silâh ve teçhizat bakımından da çok üstündü. Ancak savaş müslümanların kesin zaferiyle sonuçlandı. 28 Cemâziyelevvel Hicri 13, Miladi 30 Temmuz 634'tü. Bu muharebede 3 bin düşman askeri öldürüldü; müslümanlar ise sadece on dört şehit verdiler.

Başkumandan Hâlid muharebenin neticesini bir mektupla Hazret-i Ebû Bekir'e bildirdi. Bizans İmparatoru Herakliüs Humus'tan Antakya'ya kaçmıştı.

Bizans'a karşı Suriye'de yapılan Ecnâdeyn Savaşı'yla Konstantinopolis'e, Kızılelma'ya giden yol müslümanlara açılmış oldu. O yol, Anatolia'dan, Batının doğu diyarından geçiyordu, Kur'ân-ı kerimde bir sûreye ismi verilen, İranlılar karşısında galip geleceği bildirilen Rumların, Romalıların diyarından...

Anatolia, Doğu memleketi, ne zaman, nasıl ANADOLU diyen kılıç eri yiğitler, könül eri erenler, kalem eri âlimlerle dolacak, hakkın, adaletin, mazlumların SON KALESİ olacaktı? Oğuz Kağan'ın vasiyeti yerine gelecek miydi?

"Ümmetimden hak üzere bir taife, kıyamete kadar galip olarak cihad eder. (164)" Hadis-i şerifinde bahsedilenler Oğuz Türkü müydü? Hakkı savundukları yer Anatolia mı olacaktı?]

Birinci cildin sonu

NOT: Kırkpınar'ın doğuşunu, Türkiye'nin Son Kale Oluşunu, Osmanlı Cihan Devletinin 27. Yüzyıla Uzanışındaki Sırrı ve Muhyiddin Arabi Hazretlerinin müjdesini ikinci ciltte okuyacaksınız.

Arka Kapak Yazısı

“Ve demiştik ki: Ey Âdem, sen eşinle beraber Cennet’te yerleş, Ondan (Cennet’in yiyeceklerinden) neresinden isterseniz ikiniz de bol bol yiyin. Fakat şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa ikiniz de nefsinize zulmedenlerden olursunuz.

Nihâyet şeytan, onların (Âdem ile Havvâ'nın ayağını kaydırdı) Cennet’ten çıkarılmalarına ve içinde bulundukları nîmetten uzaklaştırılmalarına sebep oldu.

Biz de, birbirinize düşman olarak buradan (yere) inin. YERYÜZÜNDE sizin için belli bir vakte (ömrünüzün sonuna) kadar yerleşme ve ondan istifade imkânı vardır, demiştik.” (Bakara sûresi: 35, 36)

“Ey îmân edenler! Sizden kim dîninden dönerse, Allahü teâlâ, başka bir kavim getirir. Allahü teâlâ onları sever. Onlar da Allahü teâlâ’yı severler. Mü’minlere tevâzû ederler. Kâfirlere karşı şiddetlidirler. Allah yolunda cihâd ederler. Ayıplanmaktan çekinmezler. Bu Allahü teâlâ’nın bir ihsânıdır. Dilediği kullarına verir. Allahü teâlâ’nın fadlı çok geniştir ve her şeyi (bu fadla lâyık olanları) bilendir.” (Mâide sûresi: 54)

“Korkut Ata ayıtdı. Âhir zamanda hanlık gerü Kayı’ya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmet kopınça. Bu didügi Osman neslidür.”

Oğuzname

Dipnotlar

1- Âlûsî, Gâliyye'nin doksanbeşinci sahifesinde diyor ki, Enbiyâ sûresinin 105.; "Yeryüzünü sâlih kullarıma mîrâs bırakırım" âyet-i kerîmesinin Osmânlı sultânlarını övdüğünü, Abdülganî Nablüsî bildirmektedir. Burhân kitâbı da bunu yazmaktadır.

2- Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî, Şeceretü'n-Nu'mâniyye fî Devleti'l-'Osmâniyye, Millet Kütüphanesi, Ali Emîrî; AY. nr.: 2801 vr. 1b-2a.

İbn-i Arabi hazretleri tarafından kaleme alınan bu kitaba, Sadrettin Konevi hazretleri tarafından bir şerh yazılmıştır. Mütercim yazar Harun Çetin'in tercüme ettiği ve Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil'in derlediği bu kıymetli eser; IQ Kültür Sanat Yayıncılık tarafından basılmıştır.

3- Hadîs-i Kudsîdir. Hadîs-i kudsî; manası Allahü teâlâ'dan, kelimeleri Peygamber efendimizden sallallahü aleyhi ve sellem olan sözlere denir.

4- Yeryüzünün yaratılışı ile ilgili hadîs-i şerîfi Ebû Hüreyre radıyallahü anh rivâyet etmiştir. (Müslim, Sıfât-u'l-Kıyâme, 27, 2789)

İmâm-ı Abdürrezzâk'ın rahmetullahi aleyh, Câbir bin Abdullah Ensârî'den radıyallahü anh rivâyet ettiği hadîs-i şerîfde Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem buyurdu ki; "Allahü teâlâ, ilk önce kendi nûrundan benim nûrumu yarattı; mahlûkatı yaratmak dilediği zaman da o nûru önce dört kısma ayırdı. Birincisinden Kalemi, ikincisinden Levh'i, üçüncüsünden Arş'ı yarattı. Dördüncüsünü de dört kısma ayırdı. Birincisinden Arş'ı götüren melekleri, ikincisinden Kürsî'yi, üçüncüsünden geri kalan melekleri halk etti. Dördüncü kısmı yine dörde ayırdı. Birincisinden gökleri, ikincisinden yerleri, üçüncüsünden Cennet ile Cehennemi yarattı.

Dördüncü kısmı yine dörde ayırdı. Birincisinden müminlerin gözlerinin nûrunu, ikincisinden kalplerin nûrunu (Marifetullah'ı), üçüncüsünden dillerin nûrunu yarattı ki o nûr da kelime-i tevhid olup; Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah'dır." [Mevahib-i Ledünniye, I, 21; İmâmı- Ahmed, Müsned, IV, 127; Hâkim, Müstedrek, II, 600/4175; Aclûnî, I/262-6]

Kâinatın yaratılışı ve Âdem aleyhisselam ile ilgili diğer bilgiler, Türkiye Gazetesi-Peygamberler Tarihi Ansiklopedisi'nden ve Altparmak Peygamberler Tarihi Me'âric-ün-nübüvve kitabından alınmıştır.

5- Fussilet sûresi: 9

6- Fussilet sûresi: 12

7- Bekara sûresi: 32

8- Kadı Beydavi Hazretleri, "Halîfeden murad, Âdem aleyhisselamdır. Çünkü o, Yeryüzünde Allahü teâlâ'nın halîfesidir. Yâni Allahü teâlâ'nın kullarına Allahü teâlâ'nın râzı olduğu yolu gösteren ve onları Allahü teâlâ'nın rızâsına kavuşturan peygamberdir. Âdem aleyhisselamdan sonraki bütün peygamberler de böyledir. Onlar da Yeryüzünde Allahü teâlâ'nın halîfesidir" buyurmuştur.

9- Bu kısım, Türkiye Gazetesi-Peygamberler Ansiklopedisi'nden ve Altparmak Peygamberler Tarihi Me'âric-ün-nübüvve kitabından alındı.

10- Ahmed bin Hanbel'in "rahmetullahi aleyh" bildirdiği hadîs-i şerîfte şöyle buyruldu: "Allahü teâlâ Âdem aleyhisselamı, Yeryüzünün her tarafından aldırdığı topraktan yarattı. Bu sebeple zürriyetinden siyah, beyaz, esmer, kırmızı renkte olanlar olduğu gibi, bâzıları da bu renklerin arasındadır. Bâzısı yumuşak, bâzısı sert, bâzısı hâlis ve temiz oldu."

11- Bu yerin Mekke ile Taif arasında olduğu rivayet edildi. [Se'âdet-i Ebediyye, 1069]

12- Ahmed bin Hanbel'in "rahmetullahi aleyh" bildirdiği hadis-i şerif.

13- İmâm-ı Rabbânî Hazretleri Mektûbâtı'nın ikinci cilt 31. mektûbunda bazı ruhların cesede gelmeden önce insan şekline girerek işler yaptıklarını, Hazreti Ali ve bazı evliyadan nakledilenlerin bu çeşitten olduğunu bildirmektedir. (Tam İlmihâl Se'âdeti Ebediyye, s.85)

14- "Muhakkak ki, Îsâ'nın hâli de (yani babasız dünyaya gelişi de) Allah indinde, Âdem'in hâli gibidir. Onu topraktan yarattı sonra ona "Ol" dedi o da (can gelip) oluverdi." (Âl-i İmrân sûresi: 59)

15- Bu sebepten aksırınca elhamdülillah demek sünnet, yerhamükellah demek farz-ı kifaye oldu.

16- Müslim'in bildirdiği hadîs-i şerîfte şöyle buyrulmuştur: "Allahü teâlâ, yeri (arzı) Cumartesi günü yaratmış, yer üzerinde dağları Pazar günü, ağaçları Pazartesi günü, sevilen şeyleri Salı günü, nûru Çarşamba günü yarattı. Yerin üzerine hayvanları Perşembe günü yaymıştır. Âdem aleyhisselamı da Cuma günü ikindiden sonra mahlûkâtın en sonunda ve Cuma saatlerinin nihâyetinde, ikindi ile akşam arasında yarattı."

17- "Gerçekten ilk defa sizi (ruhlarınızı) yarattık, sonra size şekil verdik ve sonra da meleklere Âdem'e secde edin dedik. İblis'ten başka bütün melekler hemen secde ettiler. O (İblis) secde edicilerden olmadı." (A'râf sûresi: 11)

"Onu hatırla ki, meleklere, Âdem'e secde edin demiştik de bütün melekler secde etmişlerdi. Ancak İblis secde etmekten yüz çevirip kibirlendi ve kâfirlerden oldu." (Bekara sûresi: 34)

18- Meleklerin bu secdesi, namazda Allahü teâlâ'nın emriyle Kâbe'ye yönelip secde etmek gibidir.

19- A'râf sûresi: 12

20- Sâd sûresi: 77-78

21- Hicr sûresi: 39-40

22- Bekara sûresi: 33

23- Mehir; nikâh esnasında tayin edilen ve erkek tarafından eşine verilecek mal, paradır.

24- Tâhâ sûresi: 117-119

25- Peygamberlerde meydana gelen sürçme ve yanılma. Peygamberler küçük ve büyük günâhlardan ve çirkin hâllerden uzaktır. Zelle, doğrular içinde en doğruyu bulamamak veya bir işi, en güzel şekilde yapmamak demektir.

26- Tâhâ sûresi: 115

27- Bekara sûresi: 36

28- Bekara sûresi: 38

29- Nebe sûresi: 6-9

30- Mülk sûresi: 2

31- Taberânî'nin bildirdiği hadîs-i şerîfte şöyle buyruldu: "Âdem aleyhisselamın gözünün yaşları zürriyetinin gözyaşlarıyla tartılsa, Âdem'in gözyaşları bütün evlâdının gözyaşlarından ağır gelirdi."

32- Ramuz-ül-ehadis'te bildirilen hadîs-i şerîf.

33- Hadîs-i şerif.

34- Bekara sûresi: 37

35- Dürr-ü'l-Mensûr, İmâm-ı Süyûtî; Bakara sûresi 37. âyeti-i kerîmesinin "fetelakkâ Âdemü min rabbihî kelimâtin" kısmının tefsiri.

36- Beyti ma'mur: Meleklerin kıblesi. Kâbenin üst hizasında göklerde meleklerin devamlı tavâf ettikleri yer, makam.

37- Zilzâl sûresi: 4-5

38- Zâriyât sûresi 56. âyeti kerimesi.

39- Urfa'da eski çağlardaki adı Adn, yeni adı Edene (Gürpınar) olan bir köy var, bu köyün Adn Cennet'ini hatırlamak için Âdem aleyhisselam tarafından kurulduğu söylenmektedir.

40- Ahzâb sûresi 72. âyeti kerimesi.

41- Âdem (aleyhisselam) zamanında, insanların çoğalması lâzımdı. Bunun için, bir erkeğin ikizi olmayan kız kardeşi ile

evlenmesi helâl idi, câiz idi. İnsanlar çoğalınca, buna lüzum kalmadı. Haram oldu.

42- Mâide sûresi 27. âyeti kerimesi.

43- Mâide sûresi 28. ve 29. âyeti kerimeleri.

44- Hadîs-i şerîfte buyuruldu ki. “Yılanı ve yırtıcı olan her hayvanı öldürünüz!” (Müslim)

45- Bakara sûresi 36. âyeti kerimesi (2. ks.)

46- Mülk sûresi 2. âyeti kerimesi.

47- İbn-i Asakir'in Hazreti Ali'den rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîfte Resûlullah (sallallahü aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu. “Dımeşk'da (Şam'da) Kasiyun denilen dağda, Âdem'in (aleyhisselam) oğlu, kardeşini öldürdü.”

48- Mâide sûresi 30. âyeti kerimesi.

49- Mürselât sûresi 25-26. âyeti kerimeleri.

50- Bakara sûresi 155. âyeti kerimesi.

51- Nebe sûresi 10-23. âyeti kerimeleri.

52- Nûh sûresinin 26, 27 ve 28. âyeti kerîmeleri.

53- Hûd sûresinin 42. ve 43. âyeti kerîmeleri.

54- Hûd sûresinin 45-47. âyeti kerîmeleri.

55- Cudi Dağı, Güneydoğu Anadolu'da bulunan Şırnak ili ve Silopi ilçe merkezleri arasında yer alan 2.114 m'lik yüksekliğe sahip büyük dağdır, Cizre’ye çok yakındır. Şırnak ilinin 5-6 kilometre güney doğusundadır.

56- Cudi Dağına yakın olan Cizre’de Nûh aleyhisselama ait olduğu rivayet olunan türbe bulunmaktadır, kabrin boyu yedi metredir. Şırnak iline bağlı olan Cizre’nin Nûh aleyhisselam tarafından kurulduğu söylenmektedir.

57- Seâdet-i ebediyye.

58- Yeni Rehber Ansiklopedisi.

59- Bir hadîs-i şerîfte buyruldu ki: “İsmini duyduğunuz

kimselerden, Yeryüzüne dört kişi malik oldu. İkisi mü'min, ikisi de kâfir idi. Mümin olan iki kişi, Zülkarneyn ile Süleymân aleyhisselam idi. Kâfir olan ikisi de Nemrut ile Buhtunnasar idi. Beşinci olarak, Yeryüzüne, benim evlâdımdan biri, yâni Mehdî mâlik olacaktır."

60- İmam-ı Suyûtî rahmetullahi aleyh, Kitâb-üd-dercil-il-münîfe kitabında Âzer'in, İbrahim aleyhisselamın babası olmayıp üvey babası ve amcası olduğunu vesikalarla ispat etmektedir. Me'âric-ünnübüvve'de yâni (Altıparmak Peygamberler Tarihi)'de böyle diyor. (Fetâvâ-i Hayriyye) sonunda ve Fîrûzâbâdî de, Kâmûs'da böyle olduğunu bildirerek: Âzer, İbrâhîm aleyhisselâmın amcasının ismidir. Babasının ismi Târuh'dur, diyor.

Şu'arâ sûresi, ikiyüzondokuzuncu âyetinde meâlen, "Sen, yânî Senin nûrun, hep secde edenlerden dolaştırılıp, sana inkılâb etmiş, ulaşmıştır" buyruldu.

Peygamberimiz buyurdu ki; "Her asırda, her zamanda yaşayan insanların en iyilerinden, seçilmişlerinden dünyâya getirildim." (Buhârî)

61- Necm sûresinde; "Sözünün eri olan İbrâhim" meâlindeki 37. âyeti kerîme ile medh buyruldu.

62- Enbiyâ sûresi: 69

63- İbrahim aleyhisselamın Urfa'da doğduğu, burada ateşe atıldığı rivayet edilmektedir. Şanlıurfa'da, şehir merkezinin güneybatısında yer alan ve İbrahim Peygamberin aleyhisselam, ateşe atıldığında düştüğü yer olarak bilinen Balıklı Göl mevkiinde, Aynzeliha ve Halil-ür-Rahman Gölleri ve İbrahim aleyhisselamın doğduğu mağara kabul edilen mekân vardır. Burası, kutsal balıkları ve çevrelerindeki tarihi eserler ile Şanlıurfa'nın en çok ziyaretçi çeken yerlerindendir. Doğduğunun ve ateşe düştüğünün kabul edildiği yere cami inşa edilmiştir.

İbrahim aleyhisselamın, Nemrut tarafından bugünkü Urfa Kalesinin bulunduğu tepeden ateşe atıldığı, Allah tarafından ateşe; "Ey ateş, İbrahim'e karşı serin ve selamet ol"' emri verildiğinde,

ateşin suya, odunların da balığa dönüştüğü rivayet edilir. İbrahim aleyhisselamın düştüğü kabul edilen yer Halil-ür Rahman gölü diye isimlendirilmiştir, siyah balıklarıyla meşhurdur. Rivayete göre Nemrut'un kızı Zeliha da İbrahim'e inandığından kendisini onun peşinden ateşe atmıştır. Zeliha'nın düştüğü yerde de Aynzeliha Gölü oluşmuştur.

64- Ankebût sûresi: 25

65- Ankebût sûresi: 26

66- İbrâhim peygamberin Filistin'e gitmeden önce şimdi Urfa'nın ilçesi olan Harran şehrinde oturduğu ve burada adını taşıyan bir mescid ile, onun otururken yaslandığı söylenen bir taşın olduğu rivayet edilmektir. Bir rivayete göre Harran, Hazreti İbrahim'in kardeşi Haran tarafından kurulmuştur.

67- Babil, Irak sınırları içinde bulunmaktaydı.

68- Sâffât sûresi: 100

69- İbrâhim sûresi: 37

70- Bu iki tepe Safa ve Merve tepeleridir. Bu iki tepe arasında yürümek Haccın vaciplerindendir. Sa'y, Safâ'dan başlayarak Merve'ye, Merve'den Safâ'ya dört gidiş, üç geliştir. İki yeşil direk arasında erkekler hızlı, kadınlar yavaş gider.

71- Bu su, hacıların binlerce yıldır içtiği ve yanında götürdükleri ve buna rağmen hiç azalmayan, nereden geldiği belli olmayan, mübarek zemzem suyudur. Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem "Allahü teâlâ, İsmâil'in anasına rahmet etsin! O, Zemzem'i kendi hâline bırakmış olsaydı, yâhut suyu avuçlamasa idi, muhakkak Zemzem, akar bir ırmak olurdu" buyurmuştur. Başka bir hadîs-i şerîfte de "Zemzem suyu ne için içilirse ona şifadır" buyurmuşlardır.

72- İmâm-ı Buharî'nin Abdullah ibni Abbâs hazretlerinden rivâyet ettiği hadîs-i şerîf.

73- İbn-i Abbâs'dan (radıyallahü anh) rivâyet edilmiştir. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem de; (İbrahim aleyhisselam, hac yapmaya geldiği vakit, ilk cemrede [şeytan

taşlama yerinde] yolunu kesen şeytana yedi taş attı. Şeytan yere battı. İkinci cemrenin yanında görünce yine yedi taş attı. Şeytan yine yere battı. Üçüncü taşlama yerinde şeytanı tekrar görünce, yedi taş atıp onu yerin dibine geçirdi) buyurmuştur.

Mina'da, üç gün üç ayrı yerde temiz taş ile şeytan taşlamak Haccın vaciplerindendir.

74- Hacıların kurban kestiği yer. Kurban kesmek de Haccın vaciplerindendir.

75- Arefe günü sabah namazından kurban bayramının dördüncü günü ikindi namazına kadar, yirmiüç vakit namazın farzını kıldıktan sonra böylece teşrik tekbiri getirmek, bu ümmete, yâni biz müslümanlara vâcib kılındı.

76- Sâffât sûresi: 100-110

77- İbrahim aleyhisselamın ayağının izi olan taşın bulunduğu yere Makâm-ı İbrâhim denmektedir. Mescid-i harâmda tavâf namazı Makâm-ı İbrâhim'de kılınır. Bekara sûresinin yüzyirmibeşinci âyet-i kerimesinde meâlen; "Mescid-i harâmdaki Makâm-ı İbrâhîm denilen yerde namâz kılın!" buyuruldu.

78- Günümüzde, Kâbe'nin doğu köşesinde bir buçuk metre kadar yükseklikte bulunan bu taşa Hacer-ül-esved denmektedir.. Lügatte, hacer "taş" ve "esved" de "siyah" demektir. Beyaz taş sonraki yıllarda siyaha dönmüştür.

Hacda, Kâbe'nin etrafında dönerek ziyâret etmeye "tavâf" denir. Tavâfa Hacer-ül-esved'den başlamak ve bitirmek haccın sünnetidir. Hacer-ül-esved, Kâbe'nin doğu tarafındaki duvarın bir buçuk metre yüksekliğine yerleştirilmiş olup, uzun çapı 30 santimetredir. Hacer-ül-esved'in kendisine mahsus bir kokusu vardır. Elin veya herhangi bir eşyanın ona sürülmesi hâlinde, bu koku uzun zaman hissedilir.

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem Kâbe'yi tavâf ederlerken Hacer-ül-esved rüknünde hazreti Âişe vâlidemize buyurdular ki; "Ey Âişe! Bu taş, eğer câhiliyet devrinin pislikleri ve kirleri ile kirletilmiş olmasaydı, onunla her türlü hastalık, veba ve

musibetten kurtulmak için Allahü teâlâ'dan şifâ istenir ve hâlen de cenâb-ı Hakkın ilk indirdiği şekilde bulunurdu, Hak teâlâ elbette bir gün onu ilk yarattığı şekle döndürecektir. O, Cennet yâkutlarından beyaz bir yâkut idi. Fakat Allahü teâlâ, onu, kötülerin günahı sebebiyle değiştirip; zînetini, zâlim ve günahkârlardan gizledi. Zirâ onlar, Cennet'ten çıkma bir şeye bakmaya lâyık değillerdir." Diğer iki hadîs-i şerîfde de şöyle buyruldu;

"Allahü teâlâ Hacer-ül-esved'i kıyâmette mahşer meydanına getirecek, onun, göreceği iki gözü, konuşacağı bir dili olacak ve kendisine istilâm yapanlara (el sürüp, öpenlere, olmazsa uzaktan işaret ile selam verenlere) hakkıyla şahitlik yapacaktır."

"Hacer-ül-esved'i hayırlı işlerinize şahit yapın. Çünkü o, kıyamette şefaati reddedilmeyen bir şefaatçidir. Dili ve iki dudağı olacak ve ona elini sürene şahitlik yapacaktır."

79- İmâm-ı Rabbânî Hazretleri Mektubât Birinci cild, m. 263.

80- Bekara sûresi 127. âyeti kerimesi.

81- Hac sûresi 27. âyeti kerîmesi.

82- Mekkeli müşrikler, Medine yahudilerine adam gönderip, Resûlullah efendimizi (sallallahü aleyhi ve sellem) imtihân için sual istediler. Medine Yahudileri de Eshâb-ı Kehf'i, Yeryüzünün doğusuna ve batısına gidip fetheden Zülkarneyn'i ve rûhun mâhiyetini sorun, dediler. Müşrikler gelip sorularını sorunca Allahü teâlâ, Resûlüne Kehf sûresini inzâl buyurdu. Bu sûrenin 83-98. âyeti kerîmelerinde Zülkarneyn'in (aleyhisselam) doğuya ve batıya seyahati, bu sırada karşılaştığı kavimler ve kâfirlere olan muâmelesi anlatıldı.

Kur'ân-ı kerîmde Zülkarneyn adı ile bildirilen, bu mübârek zât, Peygamber veya Evliyâdandır. Doğuya ve batıya gitdiği için Zülkarneyn denildi. Yâfes soyundandı. Hızır aleyhisselâm onun kumandanlarından ve teyzesinin oğlu idi. Hazret-i İbrâhîm ile görüştü. Duâsını aldı. Avrupa ve Asya kıt'alarının bir kısmına mâlik oldu.

Bir kısım tefsir âlimleri, Zülkarneyn aleyhisselam ile Oğuz

Kağan'ın aynı kişiler olduğunu söylemişlerdir. Oğuz Kağan Destanı, Zülkarneyn aleyhisselamın Kur'ân-ı kerîmde anlatılan kıssasına çok benzemektedir.

83- Hızır aleyhisselamın İbrahim aleyhisselamın ümmetinden olduğu ve ruhunun cisim şeklini alarak darda kalanların yardımına koştuğu, Peygamber veya Allahü teâlâ'nın veli kullarından olduğu belirtilmektedir. Kur'ân-ı kerîmde, Kehf sûresinde Mûsâ aleyhisselam ile olan kıssası anlatılmaktadır.

84- Zülkarneyn aleyhisselamın set arkasına hapsettiği Yecüc Mecüc kavminin, bu setten kurtulup bütün dünyayı istila etmesi ve Mehdi aleyhisselamın bunlarla mücadelesi Kıyamet alametlerindendir.

85- [kökböri (bozkurt); oran (yol gösteren); çıda (mızrak); muran (ırmak); avlak (mera); kulan (atlar); kün (güneş); korıkan (çadır)]

86- Kırk, İslam Dininde de mübarek kabul edilir. Beş vakit namaz, sünnetleri ile beraber kırk rekâttir. Fâtiha, beş vakit namazın, her rekâtında okunur. Böylece, her gün en az, kırk kere okunur.

Tırnak kesmek, koltuk, kasık temizlemeyi kırk günden fazla geciktirmek günah olur. Müslüman olan akrabayı ziyaret etmeli, kırk günü geçirmemelidir.

Kur'ân-ı kerîmi kırk günde hatmetmek, yani başından sonuna kadar okumak müstehâptır.

Kırk sayısı ile ilgili hadîs-i şerîflerden bazıları şu meâldedir:

"Her gece kırk âyet okuyan gafillerden yazılmaz." (Beyhekî)

"Kırk kişi bir cemâattir. Bir ölüye dua ederlerse Allahü teâlâ, o ölüyü affeder." (Buhârî)

"Bir lokma haram yiyenin, kırk gün duası kabul olmaz." (Taberânî)

"Allah için kırk gün nöbet tutanın, bütün günahları temizlenir." (Taberânî)

"Komşuluk dört taraftan kırk evdir." (İbni Hibbân)

"Bir kimse kırk yaşını geçtiği hâlde onun hayırlı işleri, yani sevâbları, kötü işlerinden, yani günâhlarından ziyâde olmadı ise, Cehennem'e hazırlansın."

İmâm-ı Şafiî hazretleri de, "Kırk Müslümanın içinde evliyâ bir zât bulunur. Evliyânın duâsı makbuldür" buyuruyor.

87- Erciyes Dağını Argaeus olarak söyleyen ünlü gezgin ve coğrafyacı Strabon (MÖ 64 - MS 24), zirvesinin hiçbir zaman kardan arınmadığını ve açık bir günde zirvesinden Karadeniz ve Akdeniz'in görülebildiğini yazmıştır.

88- Neml sûresi: 16

89- Sâd sûresi: 35

90- Sâd sûresi: 36-38

91- Sâd sûresi: 39-40

92- Sebe sûresi: 12

93- Hazin tefsîrinde bildirildiğine göre; bu hadis-i şerifi, Abdullah bin Amr bin Âs (radıyallahü anh) rivayet etti.

94- Allahü teâlâ ile İsrâiloğulları arasındaki ahdin sembolü olan, Tevrat'ın yazılı bulunduğu levhaların muhafaza edildiği sandık.

Ahid sandığı Hazret-i Mûsâ'dan sonra Hârûn aleyhisselamın yanında kalmış, daha sonra gelenler de onu korumuş, bir ara Filistinliler'in eline geçmiş, ancak Tâlût zamanında geri alınmıştır. Bu sandık Dâvûd aleyhisselam tarafından sarayda muhafaza edilmiş, Süleyman aleyhisselam ise onu Mescid-i Aksanın "kudsü'l-akdes" denilen bölümüne yerleştirmiş. Buhtunnasar mâbedi tahrip ettikten sonra ahid sandığı kaybolmuştur. Sandığın daha sonraki durumu ise bilinmemektedir. Günümüzde bu sandığa sahip olanın dünyaya hâkim olacağı inanılmakta, Hitler'in de bu sandığın peşinde olduğu iddia edilmektedir.

Kur'ân-ı kerîm'de ahid sandığından, Tâlût'un kral oluşu sebebiyle bahsedilmektedir. Uzun süredir İsrâiloğulları'nın elinde

bulunmayan tâbûtun geri geleceği, bunun da Tâlût'un krallığına alâmet olacağı Peygamberleri tarafından bildirilmiştir. Ayrıca sandıkta Allah'tan bir sekine [Allah'ın huzur ve sükûn bahşettiği bir sandık] ile Mûsâ ve Hârûn aleyhimesselam ailesinin geriye bıraktıklarından bazı şeyler [mânevi emanetleri ihtiva eden bir sandık] bulunduğu ve sandığı meleklerin taşıdığı ifade edilmiştir (Bakara sûresi: 248).

95- Sâd sûresi: 31-33

96- Buhârî ve Müslim'de, Resûlullah efendimizin (sallallahü aleyhi ve sellem), gazâ atının alnına dökülen perçemini mübarek parmağı ile büktükten sonra bu hadîs-i şerîfi söylediği bildirilmiştir.

97- Enfâl sûresi: 60

98- Sûse şehrinin Tarsus olduğu rivayet edildi. Tarsus'ta, Makam Camisi'nin altında bulunan kabrin Danyal aleyhisselama ait olduğu kabul edilmektedir.

99- Nisâ sûresi: 156-158

100- Theodosiopolis, Erzurum'un bilinen ilk adıdır. Doğu Roma (Bizans) İmparatoru II. Theodosios' a (408-450) izafeten bu isim verilmiştir.

101- Köpek, salihlerin peşlerinden gitmek sadakatini gösterdiği için, [istisna olarak] Cennet'e girmekle şereflendi. "Allahü teâlâ'nın dostlarının, mürşid-i kâmillerin peşinden, yolundan giden kurtulur" buyuruldu.

102- Kehf sûresi: 14

103- Kehf sûresi: 19

104- Söz konusu yer, İstanbul'un Kadıköy kasabasıdır. Byzantion şehrinin kurulduğu yer ise Sarayburnu yarımadasıdır.

105- Hamza ve Abbas henüz doğmamıştı. [Hazreti Hamza'nın yaşı Peygamber Efendimizden 3-4, hazreti Abbas'ın yaşı ise 2-3 yaş fazla idi.]

106- Hazreti Muhammed sallallahü aleyhi ve sellem, "Ben iki kurbanlığın oğluyum" buyurdu. Çünkü soyu, babası İbrahim

aleyhisselam tarafından kurban edilmek istenen Hazreti İsmail'e dayanıyordu.

107- Bu hadise Kur'ân-ı kerimde şöyle bildirilmiştir: "Rabbinin, Eshâb-ı fil'e neler ettiğini görmedin mi? Onların kötü planlarını bozmadı mı? Bölük bölük gönderilen kuşlar, üzerlerine siccîl taşları atıp onları helâk edip, yenik ekin yaprağı hâline getirdi." (Fil sûresi: 1-5)

108- Alak sûresi: 1-5

109- Müddessir sûresi: 1-4

110- Şu'arâ sûresi: 214

111- Dede Korkut'un Hazreti Muhammed zamanında yaşadığı, O'na elçi olarak geldiği ve 295 yaşında iken vefat ettiği rivayet edilmektedir. [Câmi'u't-tevârih, Bahrü'l-ensâb, Orhan Şaik Gökyay, Dede Korkut, s. CCXI]

112- Oğuznâme.

113- Hicr sûresi: 94-95

114- A'râf sûresi: 158

115- Resûlullah, Mekkeli müşriklerin putlarını anlatan, (Vennecmi) sûresini okurken; "Siz Lat ve Uzza isimli putları gördünüz mü? Diğer bir üçüncü put olan Menât hakkında da neler düşünüyorsunuz?" (Necm sûresi: 19-20) âyet-i kerîmelerine gelince, melûn şeytân putları öven birkaç sözü, Resûlullah'ın sözüne ekledi. Dinleyenler, bunları da Resûlullah'ın sözü sandılar. Orada bulunan kâfirler bağırmaya başlıyarak, "Muhammed (aleyhisselâm) bizimle sulh yaptı, putlarımızı övdü" dediler. Orada bulunan müslümanlar da, şaşakaldılar. O esnada Resûlullah şeytânın sözlerini duymamıştı. "Ne oluyor?" diye sordu. Eshâb-ı kirâm, "Siz okurken bu sözler de araya karıştı" denilince, düşünceye dalıp, çok üzüldüler. Hemen Cibrîl-i emîn vahiy getirdi. O sözleri şeytânın karıştırdığı bildirildi. Allahü teâlâ, o sözleri âyet-i kerîme arasından çıkardı: "Senden önce hiçbir resûl ve nebî göndermedik ki, bir şey temenni ettiği zaman, şeytân onun bu temennisine dair vesvese vermiş olmasın.

Ama Allah, şeytânın vesvesesini giderir. Sonra Allah, âyetlerini sağlamlaştırır. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir." (Hac sûresi: 52)

116- Enfâl sûresi: 64

117- Kamer sûresi: 1-2

118- "(Ey resûlüm) de ki; Cinnîlerden bir topluluğun beni dinleyip, şöyle dedikleri vahiy yoluyla bildirildi: Biz acâib (fevkalâde güzel, mükemmel) bir Kur'ân dinledik, insanları imâna götürüyor. İşte bunun neticesi olarak biz de ona imân ettik. Biz bundan sonra artık kesinlikle Rabbimize kimseyi ortak koşmayız." (Cin sûresi: 1-2) "Hakikaten biz, hidayet rehberi olan Kur'ân-ı kerîmi dinleyince, Ona imân ettik." (Cin sûresi: 13)

119- İmâm-ı Rabbânî hazretleri, Mektûbât'ın 1. cilt, 283. mektubunda böyle buyuruyor.

120- Mi'rac, İsrâ sûresinin 1. âyeti ile Necm sûresinin ilk âyetlerinde bildirilmiştir. Mirâc hakkında birçok hadîs-i şerîf vardır.

121- Yesrib, Medine-i münevvere şehrinin eski ismidir.

122- Tevbe sûresi: 40

123- Kasas sûresi: 85

124- Tevbe sûresi: 108

125- Yesrib, lügatta "fesad, ayıplanmış, cimri" mânâlarına geldiğinden, peygamberimiz, halkın Medîne'ye Yesrib demelerini hoş görmemiş, O, "Medîne'dir. Medîne'ye bir defa Yesrib diyen kimse, on defa Medîne desin! Medîne'ye Yesrib diyen kimse, Allah'tan af dilesin! O, Tâbe'dir" demiş ve "Allah'tan af dilesin!" sözünü de üç defa tekrarlamıştır. Yeni Rehber Ansiklopedisi / Medine maddesi.

126- Câsiye sûresi: 13

127- Haşr sûresi: 24

128- Ezanın manasıyla ilgili parantez içindeki kısımlar, İmâm-ı Rabbânî Hazretlerinin Mektubatının birinci cilt 303. mektubundan

alınmıştır.

129- Herhangi iki meridyen (boylam) arası en uzun mesafe Ekvator üzerinde görülür. Bir enlemdeki meridyenler arası uzaklık; 111 km'ye eşittir. Her meridyen arasında 4 dakikalık zaman farkı vardır. Bu da mesafe olarak {111/4=27.75 28 km} yaklaşık 28 km'dir. Türkiye üzerinde 2 boylam/meridyen arası uzaklık ise 86 km kadardır. [Derece aynı, mesafeler farklıdır.]

130- "Allahü teâlâ, kullarından dilediğini, kendisine seçer. Kendine kavuşmak isteyenlere de, kavuşturan yolu gösterir" Şûrâ sûresi: 13 (son kısım)

131- Âl-i İmrân sûresi: 118

132- İmam-ı Rabbani Hazretleri Mektubatı, c. I, 263. mektup, c. II, 72. mektup.

133- Mâide sûresi: 24

134- Hudeybiye Sulhundan sonra Müslüman oldu.

135- Enfâl sûresi: 9

136- Rügâne'nin babası da o devrin pehlivânlarından idi. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem, cahiliyye devrinde onu da mağlûp etmişti. Resûlullah, Rügâne'nin babası ile üç defa güreşti, üçünde de onu yendi. (Herkese Lâzım Olan Îmân, 362-363; Şevâhid-ün Nübüvve, 120, 254)

137- Hâlid bin Velid Hazretleri, Hicretin sekizinci yılında Müslüman olmuş ve seyfullah, Allah'ın kılıncı diye şöhret bulmuştur, İslamiyetin en büyük kumandanlarından biridir.

138- Vahşi radıyallahü anh, Mekke'nin fethinden sonra Müslüman olmuş ve sahabeden olma şerefine kavuşmuş, yalancı Peygamber Müzeylemetül Kezzab'ı Hazreti Hamza'yı şehit ettiği mızrakla öldürmüştür.

139- Talha bin Ubeydullah, Cennetle müjdelenen (aşere-i mübeşşere) on kişidendir. Hazreti Ömer'in, yerine aday gösterdiği altı şahıstan biridir.

140- Ahmed bin Hanbel, Müsned, 4/335; Buharî, Tarih-ü'l-Kebir, 1/81; Taberânî, Mu'cem-ü'l-Kebir, 2/38; Hâkim, Müstedrek, 4/422; Heysemî, Mecmeu'z-Zevâid, 6/219; Camiussağir, 2/123.

141- Süheyl bin Amr, Mekke'nin fethinden sonra müslüman olup Eshâb-ı kirâmdan oldu.

142- "(Resûlüm!) Kur'ân-ı kerîmi sana farz kılan Allahü teâlâ seni Mekke-i mükerremeye geri gönderecektir. (Ey Resûlüm), de ki: Rabbim; hidayeti doğruyu, hak sözü getireni en iyi bilendir, dalâlette açık bir sapıklık içinde olanı da çok iyi bilir." (Kasas: 85)

143- "Müşriklerden kendileriyle sözleşme yaptığınız, ahitleştiğiniz kimselere, Allah ve Resûlü tarafından bir ihtardır." (Tevbe: 1)

144- İbrahim radıyallahü anhın doğumu 8. yıl Zilhicce ayı olup, vefâtı için bir kaç rivâyet vardır. Metinde geçen [28 Şevvâl Hicri 10, Miladi 27 Ocak 632] tarihi, 22 aylık rivâyete tekâbül etmektedir. Bu sürede dünyada 4 güneş tutulması olmuş; bunlardan, sadece 27 Ocak 632'deki tutulma Medîne'den görülebilmiştir.

145- "Ondan afv dile! Çünki O, tevbeleri dâimâ kabûl eder." (Nasr sûresi: 3)

146- Ahmed bin Hanbel Hazretleri bildirmiştir. (Müsned, II, 176)

147- Ehl-i beyt ile ilgili her iki hadîs-i şerîf te Teberânî'de vardır.

148- Taberânî, Beyhekî, İbni Asakir, Hatîb, Deylemî, Darimî, İmâm-ı Münavî, İbni Adiy.

149- İmam-ı Yâfii, İmam-ı Rabbani, Abdülgani Nablusi.

150- İlk hadîs-i şerîf Ahmed bin Hanbel Hazretlerin Müsned'inde, diğeriyse Buhârî-i şerîfte geçmektedir.

151- Müslim, Tirmizî.

152- İmâm Ahmed'in râvîleri ile Ebû Hüreyre'den, onun da bizzat Resûlullah'dan bildirdiği hadîs-i şerîfdir.

153- İmâm-ı Ahmed'in bir başka yolla Ebû Hüreyre hazretlerinden olan rivâyetinde bildirdiği hadîs-i şerîfdir.

154- İbn-ül-Harrât'ın (radıyallahü anh) El-Cem'u beyn-es-Sahîhayn adlı kitabında bildirdiği bir hadîs-i şerîfdir.

155- Emevi halifesi I. Velid tarafından h. 86-96 (m. 700-715) yıllarında inşa edilen Ümeyyye (Emeviyye) Câmiinin üç minaresi vardır. Minarelerin biri kuzey cephesinin ortasındaki Arus Minaresi, diğeri güneybatı köşesindeki Kayıtbay Minaresi, üçüncüsü de Güneydoğu köşesinde bulunan Minaret-ü'l Beyzâ (Ak Minare) veya Hazret-i Îsâ Minaresi'dir.

156- Müslim, Sahîh, c. II, s. 2250, hadis nr.: 2937; İbni Mâce, Sünen, c. II, s. 1356, hadis nr.: 4075.

157- Müslim, Fiten: Bâb:20, hadîs nr.: 110-3937; Tirmizî, Fiten: 59, 62; İbni Mâce, Fiten: 33; Müsned, c. II, 66; VI, 455-456; Hâkim, Müstedrek, IV, 488, 545.

Lüd, Kudüs-Yafa arasındaki Şefelah ovasında Yafa'nın 18 km kadar güneydoğusunda Beyt-ü'l Mukaddes'e (Mescid-i Aksâ'ya) yakın bir yerdir.

158- Kıyâmet kopmadan önce on alâmetin çıkacağı; Müslîm, İbni Mâce, Ebû Davûd, Nesâî, Tirmizî, İmâm-ı Ahmed, Taberânî, İbni Cerîr ve İbni Hibbân'daki hadîs-i şerîflerde bildirilmiştir.

159- Hatîb.

160- İbni Hacer, El-İsâbe; Münâvî, Feyz-ül-Kadîr; Beyhekî, Delâ'il-ü'n-nübüvve, 77a-78b; Ebû Dâvûd, Melâhim, 8; Nesâî, Cihâd, 42.

161- Kaşgarlı Mahmud, Divân-ü Lügat-it-Türk.

162- Kaşgarlı Mahmud, Divân-ü Lügat-it-Türk.

163- Seyyid Abdülhakîm Arvâsî kuddise sirruh hazretleri, "Kâinatın her zerresinde İslâm harfleri var" buyurmuştur.

164- İbni Asakir